

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 22.04.2024

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kokouksen selostukset	5
4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	6
5 § Lentorata Oy:n rahoituskutsu 2024	7
6 § Helsinki EU Officea koskevan sopimuksen irtisanominen	9
- Sopimus Helsingin EU-toimistosta	11
7 § Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden raportti 2023	21
- Kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien raportti 31.12.2023	24
8 § Hallintosäännön muuttaminen	47
- Hallintosäännön 26 luvun 2 §, muutokset näkyvissä	49
9 § Kuolinpesän omaisuuden anominen Vantaan kaupungille	52
10 § Vantaan kaupungin Itämerisitoumus	53
- Vantaan kaupungin Itämerisitoumus 2024-2026	55
11 § Paviljonki Kielon tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen	57
- Paviljonki Kielon tarveselvitys-hankesuunnitelma liitteineen, päivätty 04.03.2024	59
12 § Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma	116
- Luontopositiivinen Vantaa 2030 toimintasuunnitelma -raportti	121
13 § Asemakaavan muutos 002534 ja tonttijako, 52. Veromies, 53 Lentokenttä / Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle	219
- 002534_Asemakaavamuutosehdotus 9.4.2024, Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevar_allek	225
- 002534 selostus asemakaavamuutos 9.4.2024 Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle	226
- KOONTI LAUSUNNOISTA 002534	281
14 § Maankäyttösopimus / Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 / Asemakaavan muutos 002433	293
- 002433 maankäyttösopimusopimus_27032024_koy karhunkierros 6	296
- liite A1 Sopimusalue 405-1-728 002433 Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6	308
- liite B1 405-1-728 esisopimus luovutus 002433 Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6	309
- liite C1 405-1-728 esisopimus ostosta 002433 Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6	310
15 § Maankäyttösopimus / Veikkaus Oy / Asemakaavan muutos nro 002433 Karhunkierros	311
- 002433 Maankäyttösopimusopimus - Veikkaus - Tarkistettu 14.3.2024	315
- liite A1 Sopimusalue 12-200-2 002433 Veikkaus Oy	330
- liite B1 12-200-2 esisopimus luovutus 002433 Veikkaus Oy	331
- liite C1 12-200-2 esisopimus ostosta 002433 Veikkaus Oy	332
16 § Vastaus nuorisovaltuustolle aloitteesta lapsi- ja nuorisovaikutusten arvioinnin ottamiseksi osaksi kaikkea Vantaan kaupungin päätöksentekoa	333
17 § Vastaus Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen lasten oikeus kulttuuriin	337

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 22.04.2024

- Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloite lasten oikeus kulttuuriin	340
18 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa	341
- Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa	347
19 § Vastaus Mikko Viilon ja 9 muun valtuutetun aloitteeseen nopeusrajoitusten tarkastelusta Vantaan isoilla väylillä	349
- Mikko Viilon ja 9 muun valtuutetun aloite nopeusrajoitusten tarkastelu Vantaan isoilla väylillä	351
20 § Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle	352
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloite kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle	355
21 § Vastaus Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon	356
- Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloite Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon	359
- Äänestysraportti KH 22.4.2024 § 21	361
22 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 33/2024	365
23 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 41/2024	367
24 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 56 / 2024	370
25 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17/2024	373
26 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 23/2024	377
27 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 24 / 2024	380
28 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 36 /2024	383
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	386
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	387
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	388
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	389
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	394
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	395
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa	396
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	397

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 22.4.2024 klo 14.00 – 16.30
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Kasonen Mika, puheenjohtaja	x	Hakala Heli	
Kaukola Ulla, I varapuheenjohtaja	x (klo. 14.00 – 15.20, 15.23 – 16.30; § 1 – 5, 7 – 28)	Vesa Tiina	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x (klo. 14.23 – 16.30; § 3 – 28)	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	
Lundell Kai-Ari	x	Hartikainen Janne	
Orpana Anitta	x (klo. 14.00 – 16.25; § 1 – 24)	Kanerva Sami	
Raja-Aho Maarit	x (klo. 14.00 – 16.25; § 1 – 24)	Rehnström Kristian	
Rokkanen Sakari	x (klo. 14.00 – 15.02, 15.07 – 16.04; § 1 – 3, 5 – 20)	Kaiju Susanna	
Rämö Eve	x (klo. 14.00 – 16.25; § 1 – 24)	Kuusela Minna	
Räsänen Minna	x (klo. 14.00 – 16.04; § 1 – 20)	Haapalainen Tuija	
Suoniemi Juha	x	Kärki Niilo	
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	
Tuomela Tiina	x	Vacker Marjo	
Valtanen Hanna	x	Seppänen Tia	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Parvinen Lili	x		
Muut osallistujat			Läsnä
Tahvanainen Säde, valtuuston puheenjohtaja			x (klo. 14.00 – 16.04; § 1 – 20)
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			x (14.22 – 16.04; § 3 – 20)
Aidanjuuri Tanja, valtuuston II varapuheenjohtaja			x (klo. 14.00 – 16.25; § 1 – 24)
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x (klo. 14.00 – 16.13; §

		1 – 22)
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja		x (klo. 14.00 – 15.07, 15.20 -16.30; § 1 – 4, 6 – 28)
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		x
Isotalus Birgit, hallintosihteeri		x
Takala Matias, pöytäkirjanpitäjä		x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Mika Kasonen

Pöytäkirjanpitäjä Matias Takala

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 29.4.2024 klo. 16.00, sähköisesti.

Pykälä 6 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Kai-Ari Lundell

Juha Suoniemi

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 30.4.2024, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 29.4.2024 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	8.4.2024
Karinen Ville	8.4.2024
Kaukola Ulla	22.4.2024
Lundell Kai-Ari	22.4.2024
Niikko Mika	
Orpana Anitta	
Raja-Aho Maarit	
Rokkanen Sakari	
Rämö Eve	
Räsänen Minna	
Suoniemi Juha	
Tammi Visa	
Tuomela Tiina	
Valtanen Hanna	

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) tiistaina 30.4.2024 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Kai-Ari Lundell ja Juha Suoniemi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 29.4.2024 klo 16.00 ja
- c) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) tiistaina 30.4.2024 lähtien.

3 §

Kokouksen selostukset

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Kaupunginhallituksen selvityspyyntö toimenpiteistä nuorisovaltuustovaalien äänestysaktiivisuuden nostamiseksi niissä oppilaitoksissa, joissa äänestysaktiivisuus oli hyvin alhainen tai laskenut merkittävästi edellisistä vaaleista. / Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand ja osallisuussuunnittelija Laura Kotiranta.
- Valtioneuvoston kehysriihen päätösten vaikutus kuntatalouteen ja Vantaan verokertymä 2024 / Talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 3

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Kaupunginhallituksen selvityspyyntö toimenpiteistä nuorisovaltuustovaalien äänestysaktiivisuuden nostamiseksi niissä oppilaitoksissa, joissa äänestysaktiivisuus oli hyvin alhainen tai laskenut merkittävästi edellisistä vaaleista. / Osallisuussuunnittelija Laura Kotiranta.
- Valtioneuvoston kehysriihen päätösten vaikutus kuntatalouteen ja Vantaan verokertymä 2024 / Talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

PT/BI/MT

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 5/27.3.2024

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja nro 6/8.4.2024

Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 4/9.4.2024

Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 4/10.4.2024

Henkilöstö- ja konsernijohtaja vs:n päätös

§ 15 Kestävyyssraportointikumppanin hankinta (225 000 € alv 0%)

Hankintajohtajan päätökset

§ 17 Tuuliturbiinijärjestelmien hankinta osana ammattiopisto Varian Measu-rable Data in Green Energy -hanketta (hankinnan arvo 77.000 euroa, alv 0 %)

§ 18 Optiopäätös päältäajettavien suurteholeikkureiden hankinnassa (75 000 € / vuosi, alv. 0 %)

§ 19 Optiopäätös Vantaan ammattiopisto Varian hankinnat toiselle asteelle/hius- ja kauneudenhoitoalan tarvikkeet

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 38 Elintapaohjauksen digitaalisen alustan hankinta (54 181,00 euroa, alv 0 %)

§ 40 Scudo Pro- laajennuksen hankinta VTK Konsernille Vantaan kiinteistöjen hallinnan ja palvelutuotannon hallinnan Optimaze SaaS- palveluun (94 248 euroa, alv 0 %)

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Sakari Rokkanen poistui kokouksesta yleislausekejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 3/15.4.2024

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja nro 7/15.4.2024

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan pöytäkirja nro 4/15.4.2024

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 §

Lentorata Oy:n rahoituskutsu 2024

VD/2454/00.01.05.03/2024

PT/MR/RK-K/SV/MT

Vantaan kaupunki on konsernijaoston 13.12.2023 (12 §) ja kaupunginhallituksen 15.1.2024 (18 §) päätöksillä päättänyt hyväksyä Suomi-Rata Oy:n muuttamisen Lentorata Oy:ksi ja osallistua lentoradan suunnittelun rahoittamiseen. Vantaan omistusosuus Lentorata Oy:stä on 9,08 %:ia, mikä on myös Vantaan rahoitussitoumuksen osuus yhtiöön osakkaiksi jääneiden antamista rahoitussitoumuksista. Yhtiön muut osakkaat ovat Suomen valtio (70 %:ia), Helsingin kaupunki (18,17 %:ia) ja Lahden kaupunki (2,75 %:ia).

Lentorata Oy:n osakassopimuksessa on sovittu, että Vantaan kaupunki sitoutuu rahoittamaan yhtiötä enintään 2 270 830,16 eurolla kaikkien osakkaiden antamien rahoitussitoumusten yhteismäärän ollessa 25 Me. Tässä rahoitussitoumuksen enimmäismäärässä ei huomioida kaupungin yhtiöön aiemmin tekemiä sijoituksia. Vantaa ei ole sitoutunut muuhun yhtiön rahoittamiseen.

Osakassopimuksen mukaan osakkaat maksavat rahoitussitoumuksensa yhtiölle suunnittelun edistyessä osissa yhtiön hallituksen määräämässä aikataulussa maksamattomien rahoitussitoumuksiensa mukaisessa suhteessa. Rahoitussitoumuksen erät suoritetaan yhtiölle oman pääoman ehtoisina sijoituksina ensisijaisesti yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävillä suorilla sijoituksilla ja toissijaisesti muulla tavalla kuten osakeannilla. Yhtiön osakassopimuksen allekirjoittamisen jälkeen laatiman rahoitussuunnitelman mukaiset sijoitukset tuodaan erikseen kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Osakassopimukseen otetun alustavan arvion mukaan yhtiön tarvitsema rahoitus jakautuu vuositasolla seuraavasti:

Toimintavuosi	2024	2025	2026	2027	2028
Kustannusarvio/sitoumus (miljoonaa euroa)	3,950 milj. €	4,710 milj. €	5,405 milj. €	8,435 milj. €	2,50 milj. €

Lentorata Oy:ltä ei ole vielä saatu osakassopimukseen otettua tarkempaa rahoitussuunnitelmaa.

Lentorata Oy on toimittanut osakkaille rahoituskutsun vuodelle 2024. Rahoituskutsu on kokonaismäärältään 2,5 Me ja Vantaan osuus rahoituskutsusta on 227 000,00 euroa. Rahoituskutsu toteutetaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehtävällä sijoituksella. Rahoituskutsun eräpäivä on 7.6.2024.

Tehtävää sijoitusta koskeva valtiontukiarviointi on tehty yhtiön osakassopimuksen hyväksymistä koskevan päätöksen yhteydessä (kaupunginhallituksen konsernijaosto 13.12.2023 § 12). Asiassa ei ole tapahtunut arvion jälkeen muutoksia, joiden perusteella asiaa tulisi arvioida nyt toisin.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään yksityisoikeudellisen yhteisön osakkeiden ja osuuksien ostamisesta sekä pääomalainojen ja niihin rinnastettavan rahoituksen myöntämisestä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä vuoden 2024 sijoitus Lentorata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) 227 000,00 euroa talousarvion menokohdalta 97 osakkeet ja osuudet;
- b) kehottaa talouden ja strategian palvelualueita huolehtimaan, että kohdan a) suoritus tulee maksetuksi yhtiön toimittaman rahoituskutsun mukaisesti.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen esitti asian hylkäämistä. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"Vasemmistoliiton mielestä Vantaan osakkuus Lentorata oy:ssä ei ole tarpeellinen eikä perusteltavissa. Kaupungin talouden kiristyessä entisestään hallituksen suunnittelemien leikkausten vuoksi Vantaan kaupungin osakkuus yhtiössä tulee ottaa uuteen tarkasteluun ja kaupungin irtautua kalliista hankkeesta."

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"PS ei kannata kalliita Lento- ja Länsirataa. Kumpaakaan ei tarvita. Veronmaksajien rahoilla on muuta kin käyttöä tässä huonossa taloudellisessa tilanteessa."

Täytäntöönpano: Henkilöstö- ja konsernipalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Konsernilakimies Samuli Vartiainen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

6 §

Helsinki EU Officea koskevan sopimuksen irtisanominen

VD/3009/03.03.00/2024

PT/EV/S-AP/MT

Helsinki EU Office on Brysselissä toimiva, sopimuskumppaniensa EU-edunvalvontaa tukeva toimisto. Toimiston tehtävänä on myös edistää sopimuskumppaniensa näkyvyyttä EU-foorumeilla ja välittää tietoa EU- lainsäädännön valmistelutyöstä, EU-rahoitusohjelmista, tapahtumista sekä yhteistyö- ja verkostoitumismahdollisuuksista. Helsinki EU Officessa työskentelee tällä hetkellä seitsemän henkilöä.

Toimiston ylläpitäjänä toimii Uudenmaan liitto, ja sen lisäksi mukana on 15 sopimuskumppaniorganisaatiota, joihin kuuluu Vantaan kaupunki. Muut sopimuskumppanit ovat Päijät-Hämeen ja Kymenlaakson liitot, Helsingin ja Espoon kaupungit, Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Hanken, Taideyliopisto, Arcada, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Laurea-ammattikorkeakoulu, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Luonnonvarakeskus sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos.

Vantaa on ollut mukana rahoitusosuudellaan 01.05.2017 lähtien. Sopimus Helsingin EU-toimistosta on tehty Uudenmaan liiton kanssa.

Tällä hetkellä Helsinki EU Officen sopimukset ja toimintamalli ovat uudistumassa Belgian kustannustason nousun sekä sopimuskumppaneiden tarpeiden paremman huomioimisen vuoksi. Uudesta toimintamallista ja sopimuksen yksityiskohdista on käyty neuvotteluja syksystä 2023 lähtien, mutta neuvottelut ovat edelleen kesken.

Voimassa olevassa sopimuksessa on määriteltä, että sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana, jollei joku sopimuskumppaneista sitä irtisano vuodenvaihdetta edeltävän vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Uudenmaan liiton maakuntajohtaja ilmoitti 13.3.2024, että neuvottelujen ollessa kesken, vuoden 2024 osalta Uudenmaan liitto hyväksyy omalta osaltaan mahdollisten irtisanoutumisilmoitusten jättämisen sopimuksesta poiketen kuukautta myöhemmin 30.4.2024 mennessä.

Koska sopimusneuvotteluita ei ole saatu päätökseen, esitetään, että Vantaan kaupunki irtisano sopimuksen päättymään vuoden 2024 loppuun mennessä, ilmoittaen irtisanoutumisesta Uudenmaan liitolle määräaikaan 30.4.2024 mennessä. Vantaa jatkaa sopimusneuvotteluja ja sopimuksen mahdollisesta jatkosta päätetään kaupunginhallituksessa myöhemmin vuoden 2024 aikana.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) irtisanoa Helsinki EU Officea koskeva sopimus päättyväksi vuoden 2024 lopussa ja
- b) toimittaa irtisanoutuminen Uudenmaan liitolle määräaikaan 30.4.2024 mennessä.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja heti kokouksessa

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ulla Kaukola poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Sopimus Helsingin EU-toimistosta 27.1.2017

Täytäntöönpano: Kansainvälisten asioiden päällikkö

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Elina Värtö, kansainvälisten asioiden päällikkö
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

SOPIMUS HELSINGIN EU-TOIMISTOSTA

1 JOHDANTO

1.1 Sopijapuolet

Uudenmaan liitto
Esterinportti 2B
00240 Helsinki

jäljempänä myös "ylläpitäjä/sopimuskumppani"
(Y-tunnus 0201296-1)

Yhteyshenkilö:

ja

Krista Taipale, toimiston päällikkö p. +32 498 126 000
krista.taipale@helsinki.eu

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa

jäljempänä myös "sopimuskumppani"
(Y-tunnus 0124610 - 9)

Yhteyshenkilö:

Laura Parsama, yhteyspäällikkö p. 050 3181 626
laura.parsama@vantaa.fi

1.2 Sopimuksen tarkoitus

Tässä sopimuksessa määritellään Brysselissä sijaitsevan Helsinki EU-toimiston (jatkossa "toimisto") ylläpidon toteutus, siihen osallistuvat tahot (toimiston "sopimuskumppanit") ja niiden tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet sekä palvelujen järjestäminen, ylläpidon kustannukset ja niiden jakautuminen. Uudenmaan liitto on toiminut toimiston ylläpitäjänä 1.1.2015 lukien Helsingin kaupungin sijasta.

1.3 Sopimuskumppanien myötävaikutusvelvollisuus

Sopimuskumppanit pyrkivät varmistamaan yhteistyön sujuvuuden ja kaikki sitoutuvat omalta osaltaan:

- suorittamaan omalle vastuulleen kuuluvat toimenpiteet, kuten tarvittavat päätökset ja selvitykset, huolellisesti ja ilman aiheetonta viivytystä;
- luovuttamaan toisille sopimuskumppaneille oikeaa ja ajantasaista tietoa oikea-aikaisesti;
- myötävaikuttamaan yhteistyön toteuttamiseen sellaisten tekijöiden osalta, jotka ovat sopimuskumppanien määrättävissä tai hallinnassa;
- ottamaan huomioon toisten sopimuskumppanien oikeus toimiston tilojen ja palvelujen tasapuoliseen käyttämiseen; ja
- tiedottamaan toisia sopimuskumppaneita sellaisista muutoksista omassa toiminnassaan, jotka voivat vaikuttaa tämän sopimuksen mukaiseen yhteistoimintaan.

Tämän sopimuksen allekirjoittamalla jokainen sopimuskumppani sitoutuu toimiston ylläpitoon siten kuin tässä sopimuksessa on määritelty sopimuskumppanien tehtävistä, oikeuksista ja velvollisuuksista.

Sopimuskumppani sitoutuu maksamaan toimiston ylläpidosta johtuvista kustannuksista ylläpitäjälle sopimuksen voimassaoloaikana kohdan 2.6 mukaisesti määritellyn osuutensa.

2 EU-TOIMISTON YLLÄPITO

2.1 Toimiston toiminnan tavoite ja tarkoitus

Toimiston toiminnan tavoitteena on sen ylläpitoon liittyvällä yhteistyöllä edistää ja kehittää toimiston sopimuskumppanien yhteydenpitoa ja yhteistyötä Euroopan unioniin ja sen eri yksiköihin. Toimiston tehtävänä on tarjota sopimuskumppaneille mahdollisuus tehokkaaseen edunvalvontaan, tietojen saantiin ja markkinointiin. Toimisto pyrkii edistämään sopimuskumppanien tunnettavuutta ja vaikuttamaan sopijapuolten eduksi erilaisissa verkostoissa, kuten alueellisissa ja paikallishallinnon sekä yliopistojen verkostoissa.

Toimiston tarkoituksena on tukea sen sopimuskumppanien edellä mainittua toimintaa. Siten toimiston sopimuskumppaniilla on aina ensisijainen käyttöoikeus sekä toimiston tiloihin että sen tarjoamiin palveluihin.

2.2 Toimiston sopimuskumppanit ja sopimuskumppanimäärän lisääminen

Toimiston sopimuskumppaneita ovat tällä hetkellä Uudenmaan liitto (ylläpitäjä), Hämeen liitto, Kymenlaakson liitto, Päijät-Hämeen liitto, Helsingin kaupunki, Helsingin yliopisto, Aalto yliopisto, Hanken Svenska handelshögskolan, Laurea ammattikorkeakoulu ja Metropolia ammattikorkeakoulu sekä vuoden 2017 alusta lukien Espoon kaupunki ja Luonnonvarakeskus.

Jokainen toimiston sopimuskumppani solmii toimiston ylläpitäjänä toimivan Uudenmaan liiton kanssa samansisältöisen sopimuksen lukuun ottamatta maksuosuuden suuruutta. Jokainen sopimuskumppani vastaa itsenäisesti omien sopimusvelvoitteidensa suorittamisesta suhteessa toimiston ylläpitäjään ja muihin toimiston sopimuskumppaniin.

Toimistoon voidaan ottaa uusia sopimuskumppaneita sen kulloistenkin olemassa olevien sopimuskumppanien yksimielisellä hyväksynnällä. Uusien sopimuskumppanien ottaminen edellyttää asian käsittelyä yleiskokouksessa ja uusien sopimuskumppanien osallistumista toimiston toiminnan rahoittamiseen erikseen sovittavalla tavalla. Uusien sopimuskumppanien kanssa solmitaan tämän sopimuksen kanssa sisällöltään vastaava sopimus sen jälkeen, kun uusi taho on hyväksytty sopimuskumppanieksi.

2.3 Toimitilat

Toimiston nykyiset toimitilat sijaitsevat osoitteessa Rue Belliard 15 – 17, 1040 Bryssel, Belgia. Toimitilat ovat pinta-alaltaan 281 m². Toimitiloja koskeva nykyinen vuokrasopimus päättyy 16.5.2022, mutta se on irtisanottavissa joko 16.5.2016 tai 16.5.2019 mennessä kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Ylläpitäjä toimii vuokralaisena ja vastaa vuokrasopimuksen velvoitteista suhteessa vuokranantajaan. Ylläpitäjällä on vuokrasopimuksen mukaan oikeus ottaa alivuokralaisia toimiston tiloihin. Vuokranantaja on tietoinen huoneiston käyttämisestä EU-toimistona ja tähän liittyvästä yhteistyöjärjestelyn pääpiirteistä.

Toimitiloja koskevista mahdollisista muutoksista käsitellään yleiskokouksessa (ks. kohta 5 Yhteistyö organisointi).

2.4 Toimiston henkilöstö

Tavoitteena on, että toimiston henkilöstö muodostuu toimiston päälliköstä ja kahdesta tai kolmesta EU-erityisasiantuntijasta. Lisäksi toimistossa työskentelee kerrallaan kaksi virkamies-harjoittelijaa aina kuuden kuukauden jaksoissa. Ylläpitäjä toimii henkilöstön työnantajana ja vastaa kaikista työnantajavelvoitteista. Ylläpitäjä vastaa henkilöstön rekrytoinnista.

Henkilöstön mahdolliset laajat muutokset käsitellään yleiskokouksessa.

2.5 Toiminnasta syntyvät kustannukset ja maksaminen

Toimiston rahoitus perustuu sopimuskumppanien yhdessä sopimaan vuosittaiseen talousarvioon, joka käsitellään kunkin syyskauden yleiskokouksessa (ks. kohta 5 Yhteistyön organisointi).

Lähtökohtana on, että toimiston kustannuksiin luetaan sellaiset kustannukset, jotka tavanomaisesti kuuluvat tämän sopimuksen tarkoittamaan toimintaan ja mahdollistavat toimiston ylläpidon. Siten toimiston kustannuksiin kuuluvat muun muassa toimiston toimitilojen käyttöön ja ylläpitoon liittyvät vuokrat ja maksut, kuten vakuutusmaksut ja erilaiset käyttömaksut ja verot sekä henkilöstön palkkauksesta aiheutuvat kustannukset, kuten mm. palkat ja työnantajamaksut ja henkilöstön matkakulut. Lisäksi kustannuksiin kuuluvat tarpeelliset toimintaan liittyvät tavanomaiset laite- ja tarvikkehankinnat.

Ylläpitäjä vastaa tähän sopimukseen perustuvista toimiston kustannusten maksamisesta. Toimiston sopimuskumppanit maksavat ylläpitäjälle osuutensa kustannuksista siten kuin tässä sopimuksessa jäljempänä määritellään.

Toimiston kustannuksiin ei lueta sopimuskumppanien omasta toiminnasta johtuvia kustannuksia Suomessa tai Belgiassa. Mikäli joku sopimuskumppaneista järjestää toimiston toimitiloissa oman tilaisuuden, vastaa kyseinen sopimuskumppani tilaisuuden aiheuttamista kustannuksista ja mahdollisesti EU-toimistolle aiheutuneista lisäkustannuksista. Poikkeuksellisen laajamittaisesta sopimuskumppanien omasta toiminnasta on aina sovittava etukäteen ylläpitäjän kanssa sopijapuolten tasavertaisen kohtelun varmistamiseksi.

2.6 Kustannusten jakautuminen

Toimiston kunkin vuoden talousarvion mukaiset kustannukset jakautuvat edellä kohdassa 2.2 mainittujen toimiston sopimuskumppanien kesken erikseen laadittavan liitteen mukaisesti.

Vantaan kaupungin sovittu vuosittainen rahoitusosuus on 15.000 euroa, ellei kaupunki ylläpitäjän kanssa käymiensä neuvottelujen jälkeen päättä tätä suuremmasta rahoituksesta. Edellä mainitusta poiketen vuoden 2017 rahoitusosuus on 10.000 euroa.

Talousarvio käsitellään kohdan 5. mukaisesti.

Jokainen sopimuskumppani vastaa itsenäisesti oman kustannusosuutensa suorittamisesta ylläpitäjälle.

3 PALVELUT

3.1 Toimiston palvelut

EU-toimiston tehtävänä on toteuttaa edellä kohdassa 2.1 määriteltyjä toimiston tavoitteita ja tarkoitusta. Toiminta on yleisluonteeltaan edunvalvontaa.

Toimiston palveluihin sisältyy sekä toimiston toimitilojen käyttäminen sekä toimiston henkilöstön palvelut. Toimiston tuottamat palvelut määritellään toimiston palvelunkuvauksessa, joka laaditaan kevätkokoukseen 2015 mennessä.

Sopimuskumppanit vastaavat itse kohdan 2.5 mukaisiin omiin toimintoihinsa liittyvistä toiminnoista kuten tilaisuuksien järjestämisestä, mutta toimiston henkilöstö avustaa mahdollisuuksien mukaan kulloinkin erikseen sovittavalla tavalla.

3.2 Palvelujen ja tilojen käyttö

Sopimuskumppaniella on oikeus kohdassa 3.1 mainittuihin palveluihin maksuosuuttaan vastaavassa suhteessa. Mikäli sopimuskumppani antaa omaa osuuttaan ulkopuolisen tahon käyttöön, lasketaan mainittu käyttö kuuluvaksi kyseessä olevaan sopimuskumppanin käyttöosuuteen. Ulkopuoliset tahot voivat käyttää toimiston palveluja vain, jos se voi tapahtua vaarantamatta sopimuskumppanien oikeutta niiden tasapuoliseen käyttöön.

Toimiston henkilöstö ylläpitää seurantaan toimiston palvelujen käytöstä. Palvelujen käyttöön liittyen sopimuskumppanit tiedostavat, että käyttöasteen todentaminen käytännössä ei ole mahdollista sillä tarkkuudella kuin maksuosuudet on sopimuskumppanien kesken sovittu, koska kysymys on edunvalvonnan luonteisesta palvelusta. Ylläpitäjä pyrkii myötävaikuttamaan parhaansa mukaan siihen, että toimiston sopimuskumppanien tasavertainen mahdollisuus palveluihin maksuosuuksien mukaisesti on turvattu.

Toimiston toimintaa ja palvelun toteutumaa seurataan yleiskokouksissa.

4 TALOUS JA MAKSUT

4.1 Taloushallinto

Ylläpitäjä vastaa toimiston hallinnosta ja taloudesta. Toimiston toiminnasta pidetään erillistä kirjanpitoa ja siitä laaditaan vuosittainen talousarvio ja tilinpäätös.

4.2 Maksuosuuksien suorittaminen

Kustannukset maksetaan laskua vastaan kuluvalta vuodelta kahdessa erässä kunkin vuoden touko- ja marraskuun loppuun mennessä. Ylläpitäjällä on tarvittaessa oikeus laskuttaa erikseen kohdan 2.5 mukaiset sopimuskumppanin omasta toiminnasta syntyneet kustannukset.

Maksuerät määräytyvät kullekin kuluvalle vuodelle hyväksytyn talousarvion perusteella. Koska kyseessä on arviolaskutuksesta, tasataan kuluneen vuoden kustannukset seuraavana vuonna toimintaa koskevan tilinpäätöksen käsittelemisen jälkeen. Edellisen vuoden maksujen tasaus toteutetaan seuraavan vuoden ensimmäisen maksuerän yhteydessä.

5 YHTEISTYÖN ORGANISOINTI

Sopijapuolten yhteistyö perustuu tähän sopimukseen sekä vähintään kaksi kertaa vuodessa pidettäviin yleiskokouksiin. Kevätkokouksessa käsitellään edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös. Syyskokouksessa käsitellään seuraavan vuoden

toimintasuunnitelma ja talousarvio. Lisäksi yleiskokouksissa käsitellään muut ajankohtaiset ja tarpeelliset asiat. Yleiskokoukset pidetään kunkin vuoden touko- ja marraskuun loppuun mennessä.

Lisäksi ylläpitäjä voi kutsua kokoon ylimääräisen yleiskokouksen edellä mainittujen kokousten lisäksi. Myös sopimuskumppanit voivat pyytää ylläpitäjää kutsumaan kokoon ylimääräisen yleiskokouksen, jos käsiteltäväksi tarkoitettu asia ei voi odottaa seuraavaan tavanomaiseen kokoukseen.

6 MUUT EHDOT

6.1 Sopimuksen voimassaolo

Mikäli yleiskokous 21.4.2017 vahvistaa Vantaan kaupungin hyväksymisen sopimuskumppaniksi, tulee tämä sopimus voimaan 1.5.2017 lukien. Sen jälkeen sopimus jatkuu vuosittain toistaiseksi voimassa olevana, jollei joku sopimuskumppaneista sitä irtisano vuodenvaihdetta edeltävän vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Yhden toimiston sopimuskumppanien sopimuksen voimassaolon päättymisen ei vaikuta toimiston muiden sopimuskumppanien sopimusten voimassaoloon.

6.2 Vastuut ja sovellettava laki

Uudenmaan liitto vastaa siitä, että se noudattaa kaikessa toiminnassaan Suomessa ja Belgiassa voimassaolevaa lainsäädäntöä. Ylläpitäjä vastaa omalta osaltaan lainsäädännön noudattamisesta oman tehtävänsä täyttämistä. Vantaan kaupunki vastaa siitä, että se noudattaa kaikessa toiminnassaan Suomessa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Ylläpitäjällä ei ole oikeutta edustaa toimiston sopimuskumppaneita niiden nimissä tai suorittaa muita sitoumuksia niiden puolesta, ellei asiasta ole nimenomaisesti erikseen kirjallisesti sovittu ylläpitäjän kanssa. Sopimuskumppaneilla ei ole oikeutta tehdä ylläpitäjää tai muita sopimuskumppaneita koskevia sopimuksia toimiston käytöstä kolmansien osapuolten kanssa.

Sopimuskumppanit vastaavat itsenäisesti kolmansille tahoille kuten muille toimiston sopimuskumppaneille tai Belgialaisille juridisille henkilöille mahdollisesti aiheuttamastaan vahingosta.

Sopimuskumppanit eivät vastaa toiselle sopimuskumppanille mahdollisesti aiheuttamastaan epäsuorasta vahingosta. Sopimuskumppanien keskinäisen vastuun ylärajana toisia sopimuskumppaneita kohtaan on kaikissa tapauksissa 50.000 euroa. Vastuunrajoituksia ei sovelleta tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuihin vahinkoihin.

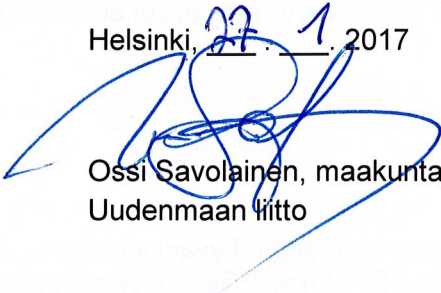
Toimiston sopimuskumppani ei vastaa ylivoimaisen esteen aiheuttamasta suoritushäiriöstä. Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan sellaista sopijapuolista riippumatonta ja ennalta arvaamatonta seikkaa kuten Belgiassa käytävää lakkoa, joka on sopijapuolten vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella.

Mikäli toimiston toiminnassa tai sen talouden hoidossa ilmenee puutteita, vastaa ylläpitäjä niiden selvittämisestä ja niihin liittyvistä mahdollisista taloudellisista vastuista.

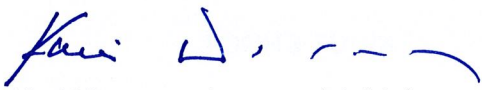
Tähän sopimukseen ja siihen perustuvaan toimintaan sopijapuolten välillä sovelletaan Suomen lakia, ellei Belgian pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

7 ALLEKIRJOITUKSET

Paikka ja päiväys

Helsinki, 22 . 1 . 2017
Ossi Savolainen, maakuntajohtaja
Uudenmaan liitto

Paikka ja päiväys

Vantaa, 7 . 2 . 2017
Kari Nenonen, kaupunginjohtaja
Vantaan kaupunki
Hanna Ormio
hallintojohtaja

Liite

1. Vuoden 2017 budjetti 28.10.2016
2. Toimintasuunnitelma 2017

28.10.2016

Helsinki EU Officeen kustannukset 2016-2017

2017	€	%
Aalto-yliopisto	34 450	7,81 %
Hanken	13 000	2,95 %
Helsingin kaupunki	30 000	6,80 %
Helsingin yliopisto	34 450	7,81 %
Hämeen liitto	34 500	7,82 %
Kymenlaakso	34 500	7,82 %
Laurea	24 050	5,45 %
Metropolia	24 050	5,45 %
Päijät-Häme	34 500	7,82 %
Espoon kaupunki	27 000	6,12 %
Luonnonvarakeskus	24 050	5,45 %
Uudenmaan liitto	126 500	28,68 %
Yhteensä 2017	441050	100 %
2016	€	%
Aalto-yliopisto	34 450	8,83 %
Hanken	13 000	3,33 %
Helsingin kaupunki	30 000	7,69 %
Helsingin yliopisto	34 450	8,83 %
Hämeen liitto	34 500	8,85 %
Kymenlaakso	34 500	8,85 %
Laurea	24 050	6,17 %
Metropolia	24 050	6,17 %
Päijät-Häme	34 500	8,85 %
Uudenmaan liitto	126 500	32,44 %
Yhteensä 2016	390000	100 %

BUDJETTI 2017

BUDJETTI 2017	€
TOIMINTATUOTOT	441 050
Myyntituotot	441 050
TOIMINTATUOTOT	441 050
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	273 000
Palvelujen ostot	101 850
Aineet, tarvikkeet, tavarat	14 200
Vuokrat	38 000
Muut toimintakulut	14 000
TOIMINTAKULUT	441 050
YLI-/ALIJÄÄMÄ	0

HELSINKI
EU Office

Helsinki EU Office
Rue Belliard 15-17 B-1040 Bryssel
Puh. + 32 2 551 1340

liite 1

Helsinki EU Officen toimintasuunnitelma 2017

Krista Taipale, Kansainvälisten asioiden päällikkö, Uudenmaan liitto

Helsinki EU Officen toimintasuunnitelmassa 2017 on otettu huomioon kaikille sopimuskumppaneille järjestetty työpaja 8.9.2016, jossa määriteltiin Helsinki EU Officen toiminnan ja palveluiden keskeiset painopisteet vuodelle 2017.

Helsinki EU Officen temaattiset painopisteet 2017

- **Tutkimus, teknologia ja innovaatiotoiminta:** digitaalisuus, internet of things, big data (EU:n digitaali-strategia), avoin innovaatio, EU:n tutkimus- ja innovaatorahoitus
- **Terveys ja hyvinvointi:** tutkimus, teknologia, yrittäjyys, kansalaiset
- **Älykäs ja kestävä kaupunki- ja aluepolitiikka** (rakennerahastokausi 2020+, Älykäs kaupunkikehittäminen (smart city), älykäs erikoistuminen, alueelliset innovaatiojärjestelmät
- **Elinvoimainen ja kestävä yhteiskunta:** kiertotalous, cleantech, digitaalisuus, yrittäjyys, biotalous
- **Eurooppalaiset liikenneverkot ja logistiikka:** TEN-T liikennekäytävien kehittäminen
- **Itämeren alue** (EU:n Itämeristrategia, ympäristö, EU:n meripolitiikka erityisesti Itämeren näkökulmasta)

Helsinki EU Officen tehtävät ja palvelut 2017

Helsinki EU Office toimii sopimuskumppaneidensa **neuvonantajana EU-asioissa**, tukee sopimuskumppaniemme **kansainvälistymistä, strategista vaikuttamista ja EU-edunvalvontaa**, edistää **sopimuskumppaneidemme näkyvyyttä ja kansainvälistä tunnettavuutta** Brysselissä, toteuttaa edunvalvontaan, EU-rahoitukseen ja eurooppalaiseen yhteistyöhön liittyviä **toimeksiantoja**, luo strategisesti vaikuttavia **kumppanuuksia** sopimuskumppaneillemme, tukee sopimuskumppaneitamme olemaan **aktiivisesti esillä tärkeissä eurooppalaisissa verkostoissa** ja niiden kehityksessä, **tiedottaa ja raportoi ennakoivasti** ja painopisteiden mukaisesti EU-politiikkaan, -lainsäädäntöön ja -rahoitukseen liittyvistä asioista.

Helsinki EU Officen palvelut

- **Tiedotus- ja raportointipalvelut** EU-instituutioiden valmistelutyöstä, rahoitushauista ja tilaisuuksista: kahden viikon välein julkaistava EU- uutiskirje, teemakohtaiset ja räätälöidyt tiedotteet, Helsinki EU Officen jäsenalueen tietopalvelut (erityinen kehittämiskohde 2017), EU-rahoitus- ja EU-strategiaoppaat
- **EU-vaikuttamisen tukipalvelut** (ennakoiva informaatio, vaikuttamisen strategiat ja konkreettinen tuki: tapaamiset järjestäminen, kannanottojen laatimiseen osallistuminen jne.)
- **Neuvontapalvelut ja toimeksiantopalvelut** EU-rahoitusohjelmat, vierailuohjelmat, näkyvyys- ja edunvalvontatapahtumat (seminaarit)

- **EU-rahoituskoulutukset Suomessa tai/ja Brysselissä**
- **Kokous- ja työtilat** Helsinki EU Officessa sopimuskumppaneiden käytössä
- **Sopimuskumppanien EU- ja kansainvälisen näkyvyyden lisääminen** (sopimuskumppaneiden EU-uutiskirje Brysselin EU-avainhenkilöille, seminaarien järjestäminen jne.)

EU-ennakoinnin ja vaikuttamisen kärjet vuonna 2017

Edunvalvonnan kärjet vuonna 2017: Ennakointi ja vaikuttaminen tulevan EU:n rakennerahastokauden 2020+ ja EU:n kaupunki- ja aluepolitiikan painopisteisiin. Vaikuttaminen EU:n innovaatio- ja tutkimuspolitiikan ja siihen liittyvän EU-rahoituksen painopisteisiin 2020+ (Helsinki EU Officen painopisteet huomioiden), TEN-T verkot ja logistiikka ja EU:n kiertotalouspaketti. Vaikuttaminen uuteen EU:n strategiseen asiakirjaan, joka korvaa nykyisen Eurooppa 2020 -strategian. Ennakointi ja vaikuttaminen tulevaan Suomen EU-puheenjohtajakauteen 2019 (syyskausi).

EU-vaikuttamisen kärkiä tarkistetaan tarvittaessa myös vuoden 2017 aikana, mikäli EU:n agendalle nousee sellaisia uusia asioita, jotka edellyttävät EU-vaikuttamista.

Helsinki EU Officen toiminnan kehittämiskohteita vuonna 2017

Helsinki EU Officen peruspalvelumuodot pysyvät ennallaan, mutta niiden arviointia ja kehittämistä jatketaan edelleen vuoropuhelussa sopimuskumppanien kanssa. Tiedottamisessa vahvistetaan temaattista tiedottamista ja panostetaan vahvemmin ennakoiwaan informaatioon. Sekä ulkoista että sisäistä viestintää kehitetään edelleen. Sopimuskumppaneille kohdistettuja tiedotuspalveluita kehitetään ja niitä siirretään voimakkaammin internetpohjaiselle alustalle. Asiakaspalautteen keräämistä palveluiden ja toiminnan kehittämiseksi jatketaan vuoden 2017 aikana. Myös muun Helsinki EU Officen toiminnan määrällistä ja laadullista arviointia ja kehittämistä jatketaan edelleen. Toiminnan arvioinnin mittaristoa kehitetään yhteistyössä sopimuskumppanien kanssa.

Vuonna 2017 panostetaan vuorovaikutusmenetelmien kehittämiseen sopimuskumppaneiden kanssa esim. tehostamalla Skypen käyttöä. Järjestetään säännöllisesti skype-kokoukset sopimuskumppaneiden kanssa (3 kertaa kevät- ja syyskaudessa tai tarpeen mukaan). Myös muita vuorovaikutuksen syventämisen ja tehostamisen keinoja selvitetään (mm. virkamiesvaihto).

VD/262/02.01.01.00/2022

PT/AT/MU/MT

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntalain mukaan strategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa ja strategiassa tulee määritellä sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Vantaan kaupunkistrategia vuosille 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 31.1.2022. Se sisältää kaupungin arvot, vision ja ne strategiset tavoitteet, joita toteutetaan valtuustokauden aikana. Strategiassa kaupungin toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet ovat kaupungin talouden suunnittelun lähtökohtana.

Strategian laadullinen väliarviointi valmisteltiin syksyllä 2023 ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 § 7. Kaupunginvaltuustolle ja -hallitukselle raportoidaan kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien edistyminen edellisen vuoden lopun tilanteen mukaan vuosina 2024 ja 2026. Oheinen väliarviointiin liittyvä strategian tavoitteiden ja mittarien toteutumisen väliarviointitarkastelu tehtiin 31.12.2023 tilanteesta.

Strategian mittareista (yhteensä 81 kpl) arvioidaan toteutuvan strategiakaudella täysin 31 prosenttia (25 kpl), osittain 42 prosenttia (34 kpl) ja 17 prosentin (14 kpl) osalta arvioitiin, etteivät ne toteudu lainkaan. Mittareista 10 prosentin (8 kpl) osalta arviointia ei voitu vielä tehdä.

Tilinpäätöksen 2023 mukainen vuosikate oli 162 milj. euroa. Rakentamisen hiipuminen ja verotulokehityksen heikkeneminen asettavat haasteita vuosikatetavoitteen saavuttamiseksi tavoiteaikataulussa.

Maankäytön nettotulot v. 2023 olivat 16,35 milj. euroa. Maanmyyntitavoitteita ei saavuteta vuosina 2022–2025. Vuodesta 2022 alkaen erityisesti asuntotonttien kysyntä on romahtanut johtuen Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan, inflaatiosta ja rakennuskustannusten noususta sekä korkotason noususta. Vantaalle valmistui vuonna 2023 pientaloasuntoja 452 kpl. Pientalo-ohjelman laatiminen on käynnissä. Pientaloakaavoitusta tapahtuu kaikilla suuralueilla kaavoitusohjelman mukaisesti.

Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä oli v. 2022 69 prosenttia ja korkeakoulutettujen osuus 31,5 prosenttia. Vieraskielisistä vähintään toisen asteen tutkinto oli 42,8 prosentilla.

Suhdannetaantuma on lisännyt alle 30-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden ja erityisesti lomautettujen määrää. Nuorisotyöttömiä oli v. 2023 lopussa 3580. Myös vieraskielisten työnhakijoiden määrä on kasvanut. Asiakkaita on kontaktoitu aktiivisesti ja kehitetty työnhakijoita ja yrityksiä yhdistäviä toimenpiteitä. Vantaalaisten työttömyysaste oli v. 2023 lopussa 12,4 prosenttia. Yritysten palkkasumman suhteellinen kehitys Vantaalla on ollut positiivinen.

Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma on laadittu. Kaupunginvaltuusto hyväksyi sen kesäkuussa 2023. Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma sisältää monipuolisesti hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tekoja, joiden toteuttaminen on aloitettu. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä

painotettiin lakisääteisen hyvinvointiraportoinnin- ja suunnitelmien tehtäviin ja hyvinvointialueen kanssa pidettävien hyte-neuvotteluiden käymiseen. Hyte-rakenteet ovat olemassa ja yhteistyö toimii.

Suomen UNICEF myönsi Vantaan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen tammikuussa 2024.

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. lk). Lukuseulan tulokset olivat hiukan laskeneet. Matemaattista osaamista on mitattu Funa-testillä vuonna 2023 keväällä (3.lk) ja syksyllä (7.lk). Kokonaispisteissä vantaalaisten lasten osaaminen on hiukan valtakunnallisen keskitason yläpuolella.

MEK-ohjelma on toteutunut melko hyvin. Ohjelman toimenpiteistä vuodelta 2023 arviolta 21 toteutui täysin (70 %) ja 9 toteutui osittain (30 %).

Digiasiointitaitoja mittaava kysely toteutettiin keväällä 2023. Kaikissa kolmessa ryhmässä niiden osuus, jotka eivät saa digitukea tarvitessaan, oli laskenut vuoteen 2021 nähden (eläkeläiset: 14 %, vieraskieliset 8 % ja työttömät 8 %).

Kiusaaminen on lisääntynyt koko maassa, mutta Vantaalla hieman kansallista keskiarvoa enemmän. Kiusaamisen yleisyyteen vaikuttavat monet lasten ja nuorten kasvuympäristöön liittyvät ilmiöt sekä yhteiskunnalliset muutokset.

Kaikilla suurilla konserniyhtiöillä on vastuullisuusohjelma olemassa 2023 aikana ja sitä noudatetaan. Kiertotalouden edelläkävijäkaupunki -tavoitetta on edistetty, mm. tavoitetasona ollut kierrätysaste kaupungin omissa rakennushankkeissa saavutettiin. Suojeltujen, ennallistettujen ja luonnonmukaisten alueiden osuus kaupungin maa-alasta on 6,6 prosenttia. Green City Accordin tavoitteena on suojella puolet kaupungin mailla olevista yleiskaavan suojelualuevarauksista vuoteen 2026 mennessä ja kaikki vuoteen 2030 mennessä.

Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvoi. Joukkoliikenteen nousijamäärä oli 133 218 nousua/arkipäivä HSL:n marraskuun 2023 bussien nousijamäärät olivat jopa 12 prosenttia suuremmat kuin vuonna 2019. Junaliikenteen nousijamäärät sen sijaan laskivat ratatöistä johtuneesta lähijunaliikenteen merkittävästä harventumisesta.

Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat on laadittu ja esitelty kaupunginhallituksen iltakoulussa 27.11.2023. Verkkojulkaisu ilmestyy keväällä 2024. Osallistuvan budjetoinnin toteutus kaikilla suuralueilla marraskuusta 2023 alkaen tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa omaan lähiympäristöön. Sen merkeissä on tehty yhteistyötä mm. paikallisten asukasjärjestöjen kanssa. Kaupungin asukasfoorumia on kehitetty vuorovaikutteisemmaksi. Luonto on lähellä: 98,2 prosenttia asukkaista asuu enintään 300 m päässä vähintään 0,5 ha kokoisesta viheralueesta.

Sairauspoissaolot (6 %) eivät ole vähentyneet tavoitetason mukaisesti, mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot (1,11 %) puolestaan vähenivät.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi Kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien raportti 31.12.2023.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien raportti 31.12.2023

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
strategia- ja tutkimuspäällikkö Vesa Kokkonen puh. 050 3181582, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien raportti 31.12.2023

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni	Vuosikatetavoite kasvaa kaupungin talousarvioissa	TA 2020 91,7 milj. euroa	TA 2025 130,0 milj. euroa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiajohtaja	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	TP 2023: Vuosikate 162 milj. euroa. TS 2025: Vuosikate 137 milj. euroa. Rakentamisen hiipuminen ja verotulokehityksen heikkeneminen asettavat haasteita vuosikatetavoitteen saavuttamiseksi tavoiteaikataulussa.	Toteutuu osittain
	Maanluovutuksen ja maankäyttö-sopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttö-sopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Suppeampi maanmyyntivoittotavoite yhteensä 120 milj. euroa vuosina 2018–2021	Yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025	akj Tero Anttila	Vuonna 2023 maata hankittiin vapaaehtoisin kaupoin, etuusto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 90 ha. Yritystontteja myytiin neljä ja vuokrattiin yksi. Työpaikatonttien luovutusten tuoma työpaikamäärän kasvu on noin 750 uutta työpaikkaa. Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla kolme kappaletta (ei myyty yhtään) ja pientalotontteja omakotirakentamiseen kaksi kappaletta. Vuodesta 2022 alkaen erityisesti asuntotonttien kysyntä on romahtanut johtuen Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan, inflaatiosta ja rakennuskustannusten noususta sekä korkotason noususta. Tästä syystä maanmyyntitavoitteita ei saavuteta vuosina 2022–2025.	Maankäytön nettotulot: 2023: 16,35 milj. euroa 2022: 34,89 milj. euroa	Ei toteudu lainkaan
	Kaupungin omien investointien (pl. mahdollinen Vantaan ratikka) omarahoitusosuus vuosina 2022–2025	541 milj. euroa vuosina 2017–2020	Enintään 660 milj. euroa vuosina 2022–2025	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiajohtaja	Palveluverkkosuunnittelu, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Investointien omarahoitusosuudet: Vuosi 2022: 131 milj. euroa Vuosi 2023: 162 milj. euroa	Toteutuu täysin
	Kaupungin ulkoinen lainamäärä/asukas (pl. mahdollisen	3 618 euroa/asukas (TP 2020)	Alle 4 200 euroa/asukas vuonna 2025	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Vuosikatteen myönteinen kehitys sekä investointimenojen hallinta.	3 199 euroa/asukas (TP 2023)	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Vantaan ratikan rahoittaminen)			Raportointivas- tuu: Rahoitusjoh- taja			
	Konsernin laina- määrä/asukas, ilman Vantaan Energian osuutta (pl. mahdol- lisen Vantaan rati- kan rahoittaminen)	7 857 euroa/asu- kas (TP 2020)	Alle 9 000 euroa vuonna 2025	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: Rahoitusjoh- taja	Vuosikatteen myönteinen kehitys sekä in- vestointimenojen hallinta.	7 153 euroa (TP 2023)	Toteutuu täysin
	Konsernin pitkäai- kaiset vastuut, ilman Vantaan Energian osuutta	Leasing- ja vuokra- vastuut yht. 390 milj. euroa (TP 2020)	Leasing- ja vuok- ravastuut alle 440 milj. euroa vuonna 2025	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: Rahoitusjoh- taja	Hyvinvointialueuudistuksen myötä Van- taan kaupungin osuus HUS:n taseen ulko- puolisista vastuista siirtyi hyvinvointialu- eelle. Uusia pitkäaikaisia leasing- ja vuok- rasopimuksia ei ole tehty merkittävässä määrin.	321 milj. euroa (TP 2023)	Toteutuu täysin
	Laaditaan Kiinteistö- johtamisen linjauk- set, jotka kytkevät yhteen Vantaan kau- pungin toimitilatoi- mijat ja määrittävät kiinteistönpitoa kos- kevat yhteiset toi- mintamallit.	Vantaan kaupunki- konsernin toimiti- lastrategia laadit- tiin viimeksi vuonna 2006	Kiinteistöjohta- misen linjaukset ovat valmiit, hy- väksytty ja niitä toteutetaan	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: akj Tero Anttila	Vantaan kiinteistöjohtamisen linjaukset on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympä- ristön, kaupunkistrategian ja johdon sekä VAV Yhtymä Oy:n ja VTK Kiinteistöt Oy:n edustajien kanssa. Uudet linjaukset korvaavat vuonna 2006 laaditun toimiti- lastrategian. Kaupungin ja konserniyhtiöi- den yhteisillä linjauksilla ohjataan kaupun- gin tilakannan sekä kiinteistönpitoon liitty- vien käytäntöjen ja toimintamallien kehit- tämistä. Kiinteistöjohtamisen linjaukset täydentävät kaupunkistrategian lisäksi kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitel- maa, konserniyhtiöiden omistajapoliittisia linjauksia ja maapoliittista ohjelmaa kiin- teistönpidon osa-alueilla.	Linjaukset hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 5.9.2022. Linjausten pääkappaleet muodostuvat neljästä päämäärästä, joista kukin jakautuu edelleen kol- meen tavoitetilaa. Tavoitetilat konkretisoituvat edelleen useimpiin yksittäisiin toimenpiteisiin, joita voidaan tarkentaa ja toteutumista seurata kaupungin normaalin talousarviokäsittelyn yh- teydessä.	Toteutuu täysin
	Tehdään kokonais- tarkastelu ja suunnit- telma konsernin omistusten kokonai- suudesta ja strategi- set valinnat siitä, mitä kaupungin	Suunnitelmaa ei ole tehty	Suunnitelma on valmis ja sitä to- teutetaan	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Suunnitelma on hyväksytty konsernijaos- tossa kesällä 2022. Suunnitelmaa nouda- tetaan. Hyvinvointialueuudistukseen liitty- vät myynnit on toteutettu alkuvuodesta 2023. As Oy Sepänpuiston myynnistä on päätetty kaupunginhallituksessa	Suunnitelma on hyväksytty konsernijaostossa kesällä 2022. Suunnitelmaa noudatetaan. Hyvin- vointialueuudistukseen liittyvät myynnit on to- teutettu alkuvuodesta 2023. As Oy Sepänpuis- ton myynnistä on päätetty kaupunginhallituk- sessa joulukuussa 2023 ja kaupat toteutettu tammikuussa 2024. As Oy Katriinanrinteen	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma mahdollisille luopumisille.				joulukuussa 2023 ja kaupat toteutettu tammikuussa 2024.	myynti on viivästynyt Katriinan sairaala-alueen kehittämissuunnitelmien vuoksi ja K Oy Raha- aseman markkinatilanteen vuoksi.	
2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi	Vantaalaisten koulutustaso	Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä 70 % Korkeakoulutettujen osuus on 23 %	Osuus nousee Osuus nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiajohtaja (mittari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVA-koulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opettajia on koulutettu kieli- ja kulttuuritietoiseen toimintatapaan. Tikkurilan osaamiskampuksen suunnittelutyössä on kiinnitetty erityistä huomioita ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kontaktointiin. Korkeakuluyhteistyötä on mallinnettu toisen asteen koulutuksen palvelualueella, tavoitteena opiskelijoiden nopeampi siirtyminen korkeakouluopintoihin. Toisen asteen koulutuksen palvelualue on palvelumuotoilun menetelmin laatinut joustavia oppimisen polkuja toisen asteen opiskelijoille, jotta mahdollisimman monella toisen asteen opiskelijalla olisi riittävät tiedot ja taidot työelämää sekä jatko-opintoja ajatellen.	Vähintään toisen asteen tutkinto 69 % (31.12.2022) Korkeakoulutettujen osuus 31,5 % (31.12.2022) (oikea lähtötaso v. 2020: 32 %)	Ei toteudu lainkaan ☐
	Vieraskielisten koulutustaso (myös suomen kielen osaamisen tason nostaminen)	Vieraskielisistä 54 % on vähintään toisen asteen tutkinto	Osuus nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiajohtaja (mittari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVA-koulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opettajia on koulutettu kieli- ja kulttuuritietoiseen toimintatapaan.	Vieraskielisistä vähintään toisen asteen tutkinto 42,8 % (31.12.2022)	Ei toteudu lainkaan ☐

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					Maahanmuuttajien osaamiskeskuksessa sekä Vantaan aikuisopistossa on koulutettu monikielisiä opiskelijoita huomioiden erityisesti suomen kielen riittävän osaamisen varmistaminen.		
	Vantaalaisten työttömyys	13,7 % (syyskuu 2021)	9,0 %	Työllisyys- ja koulutuspäällikön johtaja	Asiakkaiden työllistymissuunnitelmien päivittäminen (suunnitelma-aste) kuvaa asiakkaan kontaktoinnin aktiivisuutta. Asiakasmäärän kasvusta huolimatta suunnitelma-aste on noin 57 prosentin tasolla.	12,4 %	Toteutuu osittain
	Nuorisotyöttömyys (alle 30-vuotiaiden työttömyyden puollittaminen)	4 997 (elokuu 2021)	2 500	Työllisyys- ja koulutuspäällikön johtaja	Suhdannetaantuma on lisännyt alle 30-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden ja erityisesti lomautettujen määrää.	3580	Toteutuu osittain
	Vieraskielisten työttömyys (työttömyyden vähentäminen)	7 174 (elokuu 2021)	5200	Työllisyys- ja koulutuspäällikön johtaja	Suhdannetaantuma on johtanut vieraskielisten työnhakijoiden määrän kasvuun. Asiakkaita on kontaktoitu aktiivisesti ja kehitetty työnhakijoita ja yrityksiä yhdistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma-aste on noin 49 prosentin tasolla.	7232	Ei toteudu lainkaan
	Yritysten palkkasumman (suhteellinen) kehitys	111,2 (Q1/21) 2015 = 100.	127	Elinvoimajohtaja	Aktiiviset toimet yritysten tukena koronasta palautumiseen liittyvissä toimenpiteissä muun muassa Aviapolis-alueella.	136,0 (Q3/2023)	Toteutuu täysin
	Keskitulo/Tulonsaaja	34 188 €/v	35 600 €/v	Elinvoimajohtaja	Osaamisen kehittämiseen liittyvät palvelut. Osaamisintensiivisten työpaikkojen houkuttelu.	35 788 €/v (2021)	Toteutuu täysin
3. Vantaa on vetovoimainen asuminen kaupunki	Valmistuneet pientaloasunnot /vuosi	Valmistuneet pientaloasunnot 494	Valmistuneet pientaloasunnot 600	akj Tero Anttila	Pientalo-ohjelman laatiminen käynnissä. Pientalokaavoitusta tapahtuu kaikilla suuralueilla kaavoitusohjelman mukaisesti.	Vantaalle valmistui vuonna 2023 pientaloasuntoja 452 kpl (Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot).	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Tapahtumien ympärille syntyy uutta liiketoimintaa. Mittarina: Määritellyille toimialoille (majoitus- ja ravitsemistointa; taiteet, viihde ja virkistys; informaatio ja viestintä; muu palvelutoiminta; hallinto- ja tukipalvelutoiminta) Vantaalle syntyneiden uusien yritysten kumulatiivinen lukumäärä ja samojen toimialojen yritysten liikevaihto	Vantaalle syntyneiden uusien yritysten kumulatiivinen lukumäärä 749 kpl (2021) Toimialojen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto v.2020: indeksi 100,3, 2015 = 100	Aloittaneita yrityksiä 850 kpl Toimialojen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto, indeksi 120	akj Riikka Åstrand ja elinvoimajohtaja Raportointivastuu: akj Riikka Åstrand	Kaupunkisuunnittelussa edistetään tapahtumille tarkoitettujen tilojen ja paikkojen. Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä tapahtumajärjestäjien kanssa, että myös tapahtumien ympärille syntyy palveluita. Kaupunki avustaa tapahtumatoimijoita avustusehtojen mukaisesti.	Aloittaneet yritykset valituilla toimialoilla (lähde Kuntamaisema/PRH): 2023 505 kpl 2022 503 kpl 2021 514 kpl 2020 458 kpl (mittarin lähtötaso 2020 ei vertailukelpoinen/lähtötasoa ei tunneta) Liikevaihtotietoa ei saada raportoitua valituista sektoreista Vantaa-tasolla.	Ei tietoa ☐
	Kuusijärven palveluiden ja infran kehittäminen	Kärkihankkeen vaiheen 1 suunnittelu käynnissä	Kärkihankkeen 1 vaihe toteutunut suunnitelman mukaisesti	akj Tero Anttila ja akj Riikka Åstrand Raportointivastuu: akj Riikka Åstrand	Pysäköintialue avattiin käyttöön 9/2023. Esteetön reitti ja tulipaikka valmistunut 6/2023. Kävijävirtojen keräämis- ja analysointiratkaisu hankittu 11/2023 ja mitauspisteet päätetty. Opastusta ja viitoitusta päivitetty. Yrittäjien tiloista, savusaunoista ja grillikodista valmistuivat suunnitelmat. Uusi bussilinja tullut käyttöön ja Hop-on-Hop-off-bussilinjaa jatkettu.	Tilanne Kuusijärven kehittämisen 1. hankevaiheen osalta on hyvä. Osa investoinneista siirtyy seuraavalle taloussuunnitelmakaudelle. Tavoite toteutunee osittain.	Toteutuu osittain ☐
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut	Kuntien HYTE-kerroin	Vantaan HYTE-kerroin vuodelta 2020 oli 77 (tulosindikaattorit 68, prosessi-indikaattorit 85) (Lähde: Sotkanet)	Vantaalaisten terveyttä ja hyvinvointia tukevien toimenpiteiden myötä Vantaan hyte-kerroin kasvaa	akj Riikka Åstrand	Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma on laadittu. Valtuusto hyväksyi sen kesäkuussa 2023. Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma sisältää monipuolisesti hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tekoja, joiden toteuttaminen on aloitettu. On vastattu saapuneisiin, hyte-kertoimeen vaikuttaviin kyselyihin.	Vuoden 2023 hyte-kerroin on 72. Hyte-kerroin lasketaan prosessi- ja tulosindikaattoreista. Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Vantaalla prosessi-indikaattorit ovat pysyneet samana (85) vuosien 2021 ja 2023 välillä. Laskua on ollut tulosindikaattoreissa (vuosi 2021: 69 - vuosi 2023: 60).	Toteutuu osittain ☐

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						Laskeneet tulosindikaattorit olivat yli 65-vuotiaiden kaatumistilasto, pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien 25-64 -vuotiaiden määrä ja yli-painoisten osuus.	
	Kaupunkipalvelututkimuksen asuinkuntaindeksi *sitoudutaan tilaamaan tutkimus tulevana vuosina	3,68	Indeksi kasvaa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiaohtaja	Kaupunkipalvelututkimus toteutetaan loppuvuonna 2024.	Raportoidaan strategian loppuarvioinnin yhteydessä.	Ei tietoa ☐
	Kokee, että asuin-alueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille (Kouluterveyskysely)	8-9-lk 28%, lukio 28,8%, aol 24,9% (Kouluterveyskysely 2021)	30/31 %, 30/31 %, 28 %	akj Katri Kalske	Perusopetus: Tuettu ja mahdollistettu Harrastusten Vantaan harrastustoiminnan toteuttamista. Toisen asteen koulutus: markkinoitu Hobihobi-sivustoa oppilaitoksissa. Liikkuva opiskelu -hankkeessa tarjottu tukea vähän liikkuville.	Kouluterveyskysely 2023: 8-9-lk: 29,4 % (+ 1,4 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) lukio:31,6 % (+ 2,8 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) aol: 28,8 % (+ 3,9 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna)	Toteutuu osittain
	Vantaa on saanut UNICEFin myöntämän Lapsiystävällisen kunta -tunnustuksen	Vantaa on hakenut / haki mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin	Vantaa on saanut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen	akj Katri Kalske	Vantaalla on systemaattisesti toteutettu Suomen UNICEFin hyväksymää Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelmaa. UNICEF järjesti Vantaan kaupungin kanssa arviointitapaamisen joulukuussa 2023. Arviointitiedon perusteella Suomen UNICEF myönsi Vantaan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, joka on voimassa seuraavat kaksi vuotta.	Suomen UNICEF myönsi Vantaan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen tammi-kuussa 2024.	Toteutuu täysin
5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle	Kaupungin ja hyvinvointialueen välisen toimivan hyte-rakenteen luominen	Kunnan nykyiset hyte-rakenteet	Vuosittaiset hyte-neuvottelut toteutuvat kaupungin ja alueen välillä, toimintaa suunnitellaan säännöllisesti työryhmissä yhdessä ja laaja hyvinvointikertomus yhteisten asukkaiden	akj Riikka Åstrand	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä painotettiin lakisääteisen hyvinvointiraportoinnin- ja suunnitelmien tehtäviin ja hyvinvointialueen kanssa pidettävien hyte-neuvotteluiden käymiseen. Hyte-rakenteet ovat olemassa ja yhteistyö toimii. Vantaalle on tehty uusi hyvinvointisuunnitelma, jonka tuottamiseen hyvinvointialue on osallistunut. Myös Vantaan kaupunki on osallistunut hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman tekemiseen. Hyvinvointialueelta on edustajat Vantaan	Hyvinvointialue on käynnistänyt alueelliset hyte-neuvottelut ja Vantaan kaupunki on osallistunut niihin. Tähän mennessä alueellisiin hyte-neuvotteluihin on osallistuttu 10.2.2023, 3.3.2023, 17.3.2023 ja 26.5.2023 sekä seuranta-neuvottelut 29.9.2023. Vantaan kaupungin edustajat ovat osallistuneet hyvinvointialueen hyvinvointiraportoinnin suunnitteluun ja yhteistyön parantamiseen.	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
			terveyden ja hyvinvoinnin tueksi on tehty		hyte-asiantuntijaryhmissä. Vuosittainen hyvinvointiraportointi (hyvinvointikatsaus) on toteutettu.		
6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan	Oppilaan kokemus osallisuudesta omaan opiskeluunsa	Kouluterveyskysely 2021, indikaattori: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulutyön suunnitteluun. Lähtötaso v. 2021 yläkoululaisista (8. ja 9. lk) 26,9 %	Kokemus osallisuudesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa omaan opiskeluunsa kasvaa, mittaus syksy 2025	akj Katri Kalske	Osallisuuden lisäämiseksi on laadittu työkalupakki koulujen käyttöön. Keväällä -24 tehdään oppilaille kysely ja saatua aineistoa käytetään hyväksi oppilaskuntien tapaamisissa syksyllä 2024, jolloin asiaa kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa. Kouluterveyskyselyn koulukohtaisten tulosten käsittelyssä jokainen koulu joutuu pohtimaan kehittämistoimia oman yksikkönsä kohdalta.	Tilanne on heikentynyt. Vastaava luku vuoden 2023 mittauksessa 24,6.	Toteutuu osittain
	Laaditaan vuonna 2022 toimialatasoinen kehittämissuunnitelma riittävien oppimisvalmiuksien ja perustaitojen turvaamiseksi	Uusi mittari	Kehittämissuunnitelman toimenpiteet on toteutettu	akj Katri Kalske	Osana monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelmaa 2024 alusta käynnistyy läksytuki kaikilla vantaalaisilla peruskouluilla.	KASO-tasoinen monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma tehdään vuosille 2024-2027.	Toteutuu osittain
	Lukutaito ja matematiikan osaaminen	Matematiikan ja äidinkielen päättöarvosanat kevät 2022	Pysyy samana tai nousee kevät 2025	akj Katri Kalske	Systemaattinen seuranta Power BI -alustan kautta aloitettu	Suomen kieli ja kirjallisuus S1 oppimäärä: tytöt 2023 ka. 8.23, 2022 ka. 8,34 pojat 2023 ka. 7.48, 2022 ka. 7,52 S2 oppimäärä: tytöt 2023 ka 7.85, 2022 ka 7.74 pojat 2023 ka 6.93, 2022 ka 7.16 Matematiikka S1 oppimäärä: tytöt 2023 ka. 7,78, 2022 ka. 7,99 pojat 2023 ka. 7,55, 2022 ka. 7,61 S2 oppimäärä:	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						tytöt 2023 ka. 7,38, 2022 ka. 7,38 pojat 2023 ka. 6,94, 2022 ka. 7,13	
	Oppilaiden lukutaito 2. ja 7. luokalla	Lukutaidon arviointi valitulla testillä (esim Luku-seula-testillä) 2. lk lähtötaso -Suomi äidinkielenä oppimäärä 23 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 69 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7. lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 30 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % Suomi toisena kielenä oppimäärä 70 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	2.lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 20 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 65 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7.lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 27 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % Suomi toisena kielenä oppimäärä 64 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	akj Katri Kalske	Seulojen tulosten käsittelyä kouluissa on ohjattu tarkemmin. Kehitetään S2-opettajien ja erityisopettajien työparityötä luokan- ja aineenopettajan rinnalla. Hankkeiden avulla on lisätty menetelmällistä osaamista. Yhteistyötä kirjaston ja Luku-keskuksen kanssa on kehitetty.	2. luokkalaisilla Lukuseulan tulokset ovat laske-neet 2 % keväällä 2023. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän oppilaista kuuluu 28 %. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomi toisena kielenä- oppimäärän oppilaista kuuluu 64 %. 7. luokkalaisilla Lukuseulan tulokset ovat nous-seet 1 % syksyllä 2022. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän oppilaista kuuluu 31 %. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomi toisena kielenä- oppimäärän oppilaista kuuluu 78 %.	Toteutuu osittain
	Oppilaiden matemaattinen osaaminen	3.lk 1998/2648 7.lk 1756/ 2596 (Funa-mittaus)	Valitun testin perusteella oppilaiden	akj Katri Kalske	Systemaattinen seuranta aloitettu. Kouluja ohjeistetaan tulosten käsittelyssä. Eri-tyisopettajien ja S2-opettajien työparityö	Matemaattista osaamista on mitattu Funa-testillä vuonna 2023 keväällä (3.lk) ja syksyllä (7.lk). Kokonaispisteissä vantaalaisten lasten	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
			matemaattinen osaaminen parane		luokan- ja aineenopettajien rinnalla. Menetelmälliset koulutukset.	osaaminen on hiukan valtakunnallisen keskitason yläpuolella: 3.lk: 512 pistettä (Vantaa), 500 pistettä (koko maa) 7.lk: 514 pistettä (Vantaa), 500 pistettä (koko maa) 3. lk kertolaskut (474 pistettä) on testauksen ainoa osa-alue, jossa testauksen mukaan Vantaa jää valtakunnallisesta tasosta (500 pistettä).	
	Joustavan perusopetuksen oppilaiden määrä yläkoulussa	Joustavassa perusopetuksessa (Teppo ja Jopo) opiskelee 6,7 % oppilaista	Joustavassa perusopetuksessa (Teppo ja Jopo) opiskelee vähintään 7 % oppilaista	akj Katri Kalske	Teppo-toiminta on laajentunut kosemaan kaikkia ylä- tai yhtenäiskouluja 1.8.2023 alkaen. Kaupunkitasoinen viestintämateriaali: kaikkien yläkoululaisten ja heidän huoltajiensa sekä koulujen yhdenvertainen informointi. Rehtoreille ja oppilaanohjaajille konsultoiva tuki. Kaikkien yläkoulujen Teppo-tiimien työelämätaitojen kehittämispäivä. Oppilaanohjaajista koostuva työelämätyöryhmä perustettu kehittämään toimintaa. Yhteistyö kaupungin toimialojen johtoryhmien kanssa harjoittelupaikkojen saamiseksi. Yhteistyö elinvoimapaalveluiden kanssa.	Joustavassa perusopetuksessa (Teppo ja Jopo) opiskelee 8,4 % 8. ja 9. luokan oppilaista.	Toteutuu täysin
	Kuntakohtainen kolmiportaisen tuen määrittely on uudistettu ja yhtenäistetty varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ja sitä noudatetaan kaikissa yksiköissä	Kuntakohtaista kolmiportaisen tuen määrittelyä ei ole tehty	Kolmiportaisen tuen yhteneväiset ohjeistukset on määritelty kaupunkitasolla ja niitä noudatetaan kaikissa yksiköissä	akj Katri Kalske	Varhaiskasvatuslain 1.8.2022 uudistuksen myötä laadittiin tarvittavat ohjeet ja prosessit lapsen tuen järjestämiseen liittyen sekä varauduttiin tuen henkilöstöresurssin kasvattamiseen. Esi- ja perusopetuksen tukea koskeva lainsäädännön muutos on tulossa myöhemmin ja tuen tasoihin liittyvät kirjaukset ovat erilaiset.	Kuntakohtaista kolmiportaisen tuen määrittelyä ei ole vielä voitu uudistaa ja yhtenäistää, sillä varhaiskasvatuslaki uudistui 1.8.2022 ja esi- ja perusopetuksen osalta uudistus on tulossa vasta 1.8.2025 alkaen.	Ei tietoa
7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan	Tukipalvelujen saatavuus	898 oppilasta/kuraattori 880 oppilasta/psykologi	max. 670 oppilasta/kuraattori max. 780 oppilasta/psykologi	akj Katri Kalske	Koulutuksenjärjestäjä on määritellyt omat tarpeensa opiskeluhoitosuunnitelmissaan. HVA on tehnyt omia toimenpiteitä rekrytoinnin ja palkkauksen suhteen, joiden tavoitteena on lisätä henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Opiskeluhoitajien resursseja ja tarvetta on käsitelty yhdessä	Perusopetus: 671 oppilasta/kuraattori 564 oppilasta/terveydenhoitaja Psykologien tilanne onkin haastavampi, omien psykologien lisäksi ostopalveluja syksystä alkaen 16 pv/vko, ja se kohdentuu kaikille asteille tarpeen mukaan. Omilla psykologeilla ollut 780	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					palvelualueiden ja HVA:n omissa yhteisissä tapaamisissa sekä opiskeluhuollon ja hyvinvoinnin kehittämisryhmässä.	oppilasta, mutta ostopalveluita muokattu tarpeen mukaan. Toinen aste: 700 oppilasta/kuraattori 670 oppilasta/terveydenhoitaja 1400 oppilasta/psykologi (jos vakanssit olisivat olleet täynnä, tämä olisi ollut 1000) Luvut koskevat koko VAKE-aluetta.	
8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä	Asiakaspalvelu 2030 visio ja -toimenpideohjelma	Kokonaisvaltaista tarkastelua ei ole tehty (lisäksi vaatii näkemyksen myös läsnä tapahtuvista asiakkaiden neuvontapalveluista sekä kuntalaisten digiosaamisen varmistamisesta)	Asiakaspalvelu 2030 visio on valmis ja toimenpideohjelma 2022–2025 on toteutettu	Työllisyys- ja koututumispuveluiden johtaja	Vision ensimmäinen versio on valmistunut ja asiakaspalvelun ohjausmallin suunnittelu on käynnistetty.	Vision ensimmäinen versio on valmistunut ja asiakaspalvelun ohjausmallin suunnittelu on käynnistetty.	Toteutuu osittain
	Digitaalisen siirtymän toimintaohjelma	Tehdään v. 2022	Toteutettu	Henkilöstö- ja konsernijohtaja Raportointivas- tuu: Tietohallin- tojohtaja	Toimenpideohjelmaa toteutetaan ICT-investointiohjelman kautta. Suunniteltuja toimenpiteitä on edistetty suunnitellun ohjelman mukaisesti, mutta osa toimenpiteistä toteutuu suunniteltua myöhemmin.	Toimenpiteitä saatu toteutettua ja projekteja valmistunut, mutta kaikki toimenpiteet eivät valmistu valtuustokauden aikana.	Toteutuu osittain
	Tyytyväisyys digitaalisiin palveluihin (Kaupunkipalvelututkimus)	Käytön helppous (tyytyväisiä 58 %) Palvelujen laajuus (55 %) Asiointi verkon kautta (44 %) Kieliversioiden riittävyys (27 %)	Tyytyväisten määrä nousee.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiajohtaja (mittari)	Kaupunkipalvelututkimus toteutetaan loppuvuonna 2024. Kuntalaisille ja yhteisöille tarjotaan entistä laajemmin tietoa uusien digitaalisten palveluiden avulla. Uusina palveluina on avattu mm. tapahtumakalenteri, harrastuskalenteri sekä uudistettu avustusjärjestelmä.	Raportoidaan strategian loppuarvioinnin yhteydessä.	Ei tietoa

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
Eriarvoistumisen estäminen							
9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan	NEET- nuoret Toimeentulotuella elävät	NEET: V. 2021 loppu V. 2020 tilanne: 10 % (Otetaan virtauma-luvusta)	NEET: 8 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiajohtaja (mittari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVA-koulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. TUVA-koulutuksen ja nuorten työpajojen välistä yhteistyötä on kehitetty niin, että oppivelvollinen TUVA-opiskelija voi suorittaa osan TUVA-koulutuksesta nuorten työpajatoiminnassa.	NEET nuoret (18-29 - vuotiaat) 16,1 % (31.12.2021). (Lähtötaso v. 2020 18,2 %)	Toteutuu osittain
	Kouluterveyskysely: Vähintään yksi harrastus	4-5-lk 83,7 %, 8-9-lk 93,8 %, lukio 97,4 %, aol 94,2 % 2021 tulokset	87 %, 95 %, 98 %, 96 %	akj Katri Kalske	Perusopetus: tuettu ja mahdollistettu Harrastusten Vantaan harrastusten toteuttamista. Toisen asteen koulutus: markkinoitu Hobihobi-sivustoa oppilaitoksissa.	Kouluterveyskysely 2023: 4-5 lk: 86,4 % (+2,7 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) 8-9 lk: 94,0 % (+0,2 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) lukio: 95,8 % (-1,6 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) aol: 95,0 % (+ 0,8 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) -> vain Varia 93,5 %	Ei toteudu lainkaan
	Kouluterveyskysely: Vähintään yksi hyvä kaveri	4-5-lk 98,9 % 8-9-lk 90,7 %, lukio 92,3 %, aol 88,4 % 2021 tulokset	99 %, 92 %, 94 %, 90 %	akj Katri Kalske	Perusopetus: Kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla on vähintään yksi hyvinvoinnin vuosikellon mukainen tunne- ja vuorovaikutustaitotunti kuukaudessa, joissa vahvistetaan ryhmäytymistä sekä oppilaiden kaveritaitoja. Lisäksi 7.-vuosiluokille on resursoitu 0,5 vvt pysyvä lisäresurssi tähän teemaan. Koulutettu opettajia tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisessa yhteistyössä Mieli ry:n kanssa. Tuta-tutorit ovat pitäneet luokanvalvojuutta tukevia perehdytyksiä. Toinen aste: panostettu ryhmäytymiseen. Koulutettu lukiodien ryhmänohjaajia.	Kouluterveyskysely 2023: 4-5 lk: 98,7 % (-0,2 % yks. vuoteen 2021 verrattuna) 8-9 lk: 88,8 % (-1,9 % yks. vuoteen 2021 verrattuna) lukio: 90,9 % (-1,4 % yks. vuoteen 2021 verrattuna) aol: 89,3 % (-0,9 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) -> vain Varia 89 %	Ei toteudu lainkaan

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Kouluterveyskysely: Kiusaamista koke- neiden määrä (ko- kee kiusaamista vii- koittain)	4-5 lk 9 %, 8.9 lk 5 %, lukio 1 %, aol 1,7 % 2021 tulokset	7 %, 4 %, osuus laskee, 1 %	akj Katri Kalske	Toimialalle on palkattu kiusaamisen puut- tumisen erityisasiantuntija. Perusopetus: Kiusaamisen vastaisen toi- menpideohjelma on otettu käyttöön ja sen juurruttamista on tuettu. Koulut ovat tehneet suunnitelman turvallisemman ti- lan periaatteiden käyttöönottamisesta osana kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumi- sen toimenpideohjelmaa ja poissaoloihin puuttumisen mallia. Koulut ovat luku- vuonna 22-23 kuvanneet lukuvuosisuunni- telmissa, kuinka ko. toimenpideohjelmat toteutuvat koulutasolla. Pitkittyneiden ja haastavien kiusaamistilanteiden selvittä- miseen on kehitetty uusia rakenteita ja toimintatapoja. SchoolDay-palvelu on ol- lut käytössä kaikilla 4.- ja 7.-lk oppilailla hyvinvoinnin mittarina. Oppilaat vastaavat kyselyyn min. kerran kuussa ja opettajat saavat koosteen ryhmän vastauksista ja vinkkejä kehityskohteisiin ja teemojen kä- sittelyyn. Rehtorit ja opiskeluhuolto saa- vat tietoa koulun oppilaiden hyvinvoin- nista. Niille kouluille, joissa kiusaaminen on lisääntynyt, on tehty erillinen tuki- ja seurantaohjelma. Toinen aste: opiskelu- huoltosuunnitelmat päivitetty ja otettu käyttöön 1.8.2023. Kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma laadittu ja otettu käyttöön. Yhteisöllisille hyvinvointiryh- mille toteutettu koulutus seksuaalisen häi- rinnän ennaltaehkäisystä ja puuttumi- sesta.	Perusopetus: kouluterveyskyselyn mukaan ta- voite ei toteutunut lainkaan 4.-5.-lk: 10,8 % 8.9.-lk: 8,2 % SVE: kouluterveyskyselyn mukaan tavoite ei to- teutunut lainkaan Toisen asteen koulutus: ei toteutunut lainkaan (lukio 2,2 % ja Varia 2,7 %) School Dayn tulokset syksyiltä 2023 "Luokassani ei ole kiusaamista": 4lk: 67 % (tulos 2 % -yks. heikompi aikaisem- masta mittauksesta) 7lk: 70 % (tulos 6 % -yks. parempi aikaisemmasta mittauksesta) "Koulussani puututaan kiusaamiseen" 4 lk: 76 % (tulos 2 % -yks. heikompi aikaisem- masta mittauksesta) 7 lk: 66 % (tulos 5 % -yks. parempi kuin aikaisem- massa mittauksessa) Kiusaamisen yleisyyteen vaikuttavat monet las- ten ja nuorten kasvuympäristöön liittyvät ilmiöt sekä yhteiskunnalliset muutokset. Kiusaaminen on lisääntynyt koko maassa, mutta Vantaalla hieman kansallista keskiarvoa enemmän. Tulos- ten heikkenemistä voi osin selittää myös se, että kiusaamisen vastaista toimenpideohjelmaa juurrutetaan edelleen käyttöön ja kouluissa on vahvistettu oppilaiden kykyä tunnistaa kiusaa- mista. Myönteistä on se, että KTK:n mukaan ylä- kouluikäisten osalta kiusaamisesta kertominen aikuisille on lisääntynyt Vantaalla 3,3 % -yks. vuoteen 2021 verrattuna ja on Vantaalla ylei- sempää kuin maassa keskimäärin. Vastaavasta myönteisestä muutoksesta kertoo Schoolday-ai- neisto. Kiusaamisen vähentämisessä olennaista on, että oppilaat uskaltavat tuoda kokemaansa	Ei toteudu lainkaan

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						kiusaamista aikuisten tietoon ja luottavat, että koulun aikuisilla on keinoja kiusaamiseen puuttumiseen.	
	Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten opettajien kelpoisten osuus kokonaisuutena	2021 tilanne Varhaiskasvatus 68 % perusopetus 90,8 %	73 % 94 %	akj Katri Kalske	Saatavuusohjelman toimenpiteet ovat toteutuksessa.	Varhaiskasvatus 54 % opettajista on kelpoisia. Perusopetus 79 % opettajista on kelpoisia.	Ei toteudu lainkaan
	Ei saat tukea verkkoasiointiin tai digitaalisten välineiden käyttöön, kun sitä tarvitsee. Eläkeläinen 32 %: en useimmiten saa tukea Äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi (viro, venäjä, muu, englanti, arabia, somali): 31 % en useimmiten saa tukea Työttömät 22 %: en useimmiten saa tukea	32 % 31 % 22 %	16 % 15 % 11 %	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja	Digiasiointitaitoja mittaava kysely toteutettiin keväällä 2023. Kaikissa kolmessa ryhmässä niiden osuus, jotka eivät saa digitukea tarvitessaan, oli laskenut vuoteen 2021 nähden: - Eläkeläiset 14 % - Vieraskieliset 8 % - Työttömät 8 % Seuraavassa kyselyssä 2024 nähdään, onko kyse pysyvästä muutoksesta vai onko esimerkiksi vastaajien valikoituminen vaikuttanut tuloksiin.	- Eläkeläiset 14 % - Vieraskieliset 8 % - Työttömät 8 %	Toteutuu täysin
10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoimakasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta	Laaditaan eriytyneiden alueiden keskustoille kehittämissuunnitelmat, joissa määritellään tarvittavat toimenpiteet	Uusi mittari	Jokaisella keskustalla on oma kehittämissuunnitelma ja vastuukoordinaattori	akj Tero Anttila	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat on laadittu ja esitelty KH:n iltakoulussa 27.11.2023. Verkkojulkaisu ilmestyy keväällä 2024. Tämä ei kuitenkaan ole MEK-ohjelman mukainen kehittämissuunnitelma, vaan nousee omasta kukoistavasta kaupunkikeskustat strategiapainopisteestä. Toteutetaan KATO:n budjetista, eikä MEK-rahoista.	Suunnitelmat ovat laadittu ja verkkojulkaisu vielä valmisteilla.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa	Sosioekonomisen indeksin päivittäminen	115 (2018)	Hyvinvointierot supistuvat	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiajohtaja	Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet.	116 (2021)	Ei toteudu lainkaan
12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	MEK-ohjelman tavoitteet vuosille 2023–25 määritelty ja hyväksytty (kyllä/ei)	ei ole määritelty	On määritelty ja toteutettu	akj Riikka Åstrand	Ohjelma on toteutunut melko hyvin. Ohjelman toimenpiteistä vuodelta 2023 arviolta 21 toteutui täysin (70 %) ja 9 toteutui osittain (30 %).	Ohjelma on toteutunut melko hyvin. Ohjelman toimenpiteistä vuodelta 2023 arviolta 21 toteutui täysin (70 %) ja 9 toteutui osittain (30 %).	Toteutuu osittain
13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen	Osallistumisaktiivisuus	24,5 % (2020 Finsote)	27 % (ka Suomessa) (datana FinSoten korvaava Terve-Suomi-tutkimus)	akj Riikka Åstrand	Osallistumisaktiivisuuden vahvistamiseksi teema on otettu mukaan uuteen hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään konkreettisia tekoja, joiden avulla tuetaan seuroja ja yhdistyksiä matalan kynnyksen vertaisohjatun toiminnan järjestämisessä, otetaan käyttöön Lapset ja nuoren ympäristönsä rakentajina -toimintamalli sekä tuetaan yhteisökehittäjämallia, joka on osa Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa.	Ei tietoa. Finsote on korvautunut Terve Suomi -kyselyllä, johon tämä mittari ei enää sisälly.	Ei tietoa
	Yksinäiseksi kokevien vantaalaiset yli 18-vuotiaat	14,1 % (Finsote 2020)	8,4 % (ka Suomessa 2018 Finsote) (datana FinSoten korvaava Terve-Suomi-tutkimus)	akj Riikka Åstrand	Yksinäisyyden vähentäminen on huomioitu osana hyvinvointisuunnitelman tekoja. Suunnitelman tekoina vahvistetaan lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja ProVaka ja ProKoulu -toimintamalleilla, järjestetään erilaisia matalan kynnyksen tapahtumia, kohtaamispaikkoja ja vapaa-ajan toimintaa, kehitetään vapaaehtoistoimintaa kulttuuri- ja kirjastopalveluissa, toteutetaan yhteistyön muotoja sekä kulttuuriluotsipalveluita.	12,2 % Huom! Tietolähde Terve Suomi -kysely, jonka tieto on hyvinvointialuetasosta. Finsote on korvautunut Terve Suomi -kyselyllä.	Toteutuu osittain
14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)	Vieraskielisten osuus kaupungin työntekijöistä	6,8 %	Osuus nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö-	Oppisopimuspolut kautta puuttuvan pätevyyden hankkiminen. Anonyymi rekrytointi.	10,4 % henkilöstöstä sisältäen sosiaali- ja terveystoimen (2022, Tilastokeskus). Vuoden 2023 osalta tieto ei ole vielä saatavissa.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
				ja konsernijohtaja			
	NEET- nuoret (maahanmuuttajat)	21,6 %	Osuus laskee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiaohtaja (mittari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVA-koulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Toisen asteen oppilaitoksiin on palkattu kieli- ja kulttuurikoordinaattoreita sekä monikulttuurisuusohjaajia.	24,5 % (31.12.2021)	Ei toteudu lainkaan
	Kielikoulutuksen saatavuus - osallistujamäärät (Kaupunki)	1617	Määrä nousee	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Palvelualueasetet koulutussuunnitelmat, esihenkilötyö, vaikuttavaa työtä keskustelut yksilö- ja ryhmätasolla, sisäiset ja ulkoiset koulutukset.	Kielikoulutuksiin osallistujien määrä 167 henkilöä. Pääosa kielikoulutuksista on lähtötilanteessa toteutettu soteen, osittain tästä johtuu tavoitteen ja toteutuksen suuri ero.	Ei toteudu lainkaan
15. Kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen palvelemaan monikulttuurisen ja monikielisen kaupungin asukkaita.	Koulutukseen osallistuneiden määrä	0	5 %	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Palvelualueasetet koulutussuunnitelmat, esihenkilötyö, vaikuttavaa työtä keskustelut yksilö- ja ryhmätasolla, sisäiset ja ulkoiset koulutukset.	Monikulttuurisuus, yhdenvertaisuus jne. koulutuksiin osallistujien määrä 650 henkilöä (8 % henkilöstöstä).	Toteutuu täysin
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
16. Lasten, nuorten ja aikuisten ympäristövastuutaitoja ja -tekoja lisätään kasvatukseen, oppimisen ja osallisuuden keinoilla	Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden toteutus	Toimenpiteiden päivitys alussa	Toimenpiteet valmiit	akj Katri Kalske	Toimiva ratkaisu skuuttien, pyörien ja kypärien säilytykseen kouluilla. Henkilökunnan pyöräpysäköinti-, puku- ja peseytymistilat ovat riittävät. Koulujen jätehuoltoa kehitetään. Ympäristöteosta viestitään aktiivisesti ja yksiköiden ympäristöviestintää tuetaan. Hiilidiili -kattobrändi kehittäminen ja ylläpitäminen. Ruokailun kehittäminen ympäristöystävällisemmäksi.	Toimenpiteitä asetettu yhteensä 14, joista yhdeksän vuodelle 2023, joista kahta ei ole vielä aloitettu, kuusi on käynnissä tai toteutettu osittain, yksi toteutettu. Perusopetuksessa laaditaan osana opetussuunnitelmaa vuosiluokkaita ympäristövastuun taitotavoitteet, jotka valmistuvat kevään -24 aikana.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					Selvitetty Vantaan kaupunkipyörien saamista työntekijöiden käyttöön.		
17. Aviapolis-lentokenttäympäristö kehittyy Euroopan ympäristöystävällisimmäksi	Ilmastovaikutukset ja resurssiviisaus huomioidaan kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa. Jokaisen alueen kaavan yhteydessä laadittu selvitys, jonka pohjalta määritellään toimenpiteet hiilineutraaliuden edistämiseksi yhteistyössä kaupungin ja kaavanhakijan kanssa. Määritetään konkreettinen tavoitetaso päästövähennyksille.	Osassa kaavoissa tehdään selvitys, mutta ei arvioida kaikkia ilmastovaikutuksia järjestelmällisesti. Ei asetettu tavoitteita tai määräyksiä selvityksessä tunnistettujen päästövähennyskeinojen toteuttamiseksi. Huomioitu joissakin tontinluovutusehdoissa.	Kaikissa kaavoissa tehty vaikiintuneella tavalla. Kaavakohdaisesta määritetty tavoitetasot ja päästövähennyskeinot. Toimintatapa on mallina kaavatyölle koko kaupungissa. Huomioidaan tontinluovutusehdoissa.	akj Tero Anttila	Aviapoliksen aluetta on esitetty EU:n rahoittaman Neutralpath kehityshankkeen pilottialueeksi.	Kaikissa kaavoissa on tehty ilmastovaikutusten arviointi yhteistyössä maanomistajien kanssa ja niiden pohjalta on laadittu kaavamääräyksiä. "Määritetään konkreettinen tavoitetaso päästövähennyksille": Tavoitetasosta keskustellaan, mutta ei ole konkreettista päästövähennysmäärää asetettu. Neutralpath-hanke sai rahoituksen ja käynnistyi 2023 vuoden alussa ja Aviapolis valittiin siihen pilottialueeksi. Maanomistajien kanssa on neuvoteltu osallistumisesta energiapositiivisen alueen suunnitteluun ja toteutukseen.	Toteutuu osittain
	Selvitys Euroopan kehittyneiden lentokenttäreunakkeiden ympäristöratkaisuista	Ei selvitetty	Selvitys tehty ja peilattu Vantaan tilanteeseen ja johtaa ympäristöystävällisiin ratkaisuihin suunnittelussa ja toteutuksessa (talonrakennus, infra, energian kulutus ja tuotanto, hulevedet, paikallinen liikuminen ja lentoliikenne, lähipäästöt)	akj Tero Anttila	Luonnos kohteista laadittu.	Tavoite toteutuu täysin.	Toteutuu täysin
18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta	Suuret kaupunkikonserniyhtiöt laativat oman	Osalla suurista yhtiöistä on resurssiviisauden tiekartta	Tiekartta/ohjelma laadittu ja toteutuksessa	Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Kaikilla suurilla konserniyhtiöillä on vastuullisuusohjelma olemassa 2023 aikana ja sitä noudatetaan.	Kaikilla suurilla yhtiöillä vastuullisuusohjelma olemassa, jota toteuttavat 2023-> VAV:n vastuullisuusohjelman päivitystä viimeistellään	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa	resurssiviisauden tiekartan tai ohjelman, jossa kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen on huomioitu	tai ohjelma, jossa kaupungin hiilineutraalisuustavoite huomioitu, mutta vaativat synkronointia kaupungin uuteen resurssiviisauden tiekarttaan	kaikilla suurilla konserniyhtiöillä			keväällä 2024 ja sen osana oleva Ekokompassi-sertifiointi tapahtuu kevään 2024 aikana.	
	Kaupunkikonsernin kiinteistöihin toteutettujen latauspaikkojen määrä	Latauspaikkojen varauksia tehty ja kaupunkitasoinen suunnitelma tekeillä (2021)	Latauspaikkoja on rakennettu suunnitelman mukaisesti sähköajoneuvojen yleistyessä tarvittava määrä	akj Tero Anttila	Latausasemia on toteutettu toimitilakiinteistöille kaupungin sähköautojen käyttöön tarpeen ja lain edellyttämässä laajuudessa. Muissa kohteissa (koulut, päiväkodit) on tehty tekniikkaa valmiiksi tulevia latausasemia varten. Asemat asennetaan myöhemmin, kun niiden hankinta on kilpailutettu. Hankinta oli vuoden vaihteessa valmisteluvaiheessa.	Tähän mennessä on valmistunut yhteensä 66 latauspaikkaa, 10 eri kohteeseen. Suunnitelmia on valmiina noin 20 kohteeseen.	Toteutuu täysin
19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki	Kestävän purkamisen Green deal -sitoumuksen toimenpiteiden toteutus	Purkukartoituksia tehty suppeasti vain omaan käyttöön.	Kattavat purkukartoitukset, rakennusosille ja -materiaaleille löytyy uusiokäyttökohteita. Kiertotalouteen liittyvää osaaminen vahvistuu.	akj Tero Anttila	Purkukartoituksia on tehty kaikissa merkittävässä kaupungin hankkeissa. Kartoitukset on lähetetty sopimuksen mukaisesti YM:lle. Tietoa käytettävissä olevista uudelleenkäytettävistä osista on jaettu uudiskohteiden suunnittelijoille. Suunnitelma tiilien uudelleenkäytöstä on tehty.	Green deal -velvoitteet toteutuvat.	Toteutuu täysin
	Yhdyskuntajätteen kierrätysaste, %	52 % (HSY 2019)	60 % lisäksi Vantaa-kohtainen tieto eriteltynä	akj Tero Anttila	Kaupunkikohtainen tieto on saatu vuodesta 2021 lähtien.	Seutukohtainen oli 46 % vuonna 2022. (Vantaan kierrätysaste jäi 44 %:iin. Vuoden 2023 tietoa ei ole vielä saatavilla.)	Toteutuu osittain
	Rakennus- ja purkujätteen kierrätysaste, %	Ei tiedossa Määritellään kierrätysaste omissa hankkeissa	70 % kierrätysaste kaupungin omissa rakennushankkeissa	akj Tero Anttila	Vuoden 2023 purkukohteiden kierrätysprosentit: Isotammentie 6: 82 % Mustikkamäentie 9: 98 % Mustikkamäentie 16: 90 % Talkootie 37: 95 % Vapaalanpolku 11: 95 %	Tavoite toteutunut kaikissa purkukohteissa.	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Vantaan hankkeissa käytetty SeutuMas-saa, %	0	100 % hank-keista SeutuMas-saan käytössä	akj Tero Anttila	Ratikan massat sekä mahdolliset välivaras-tointi-/läjitysalueet on viety Seutumassaan.	Toteutuu osittain. Mittarin toteumatilanne 30 % hankkeista.	Toteutuu osittain
	Materiaalia kierrätetty SeutuMassan kautta, t	0	SeutuMassan kautta kierräte-tyt maamassat tiedossa, t	akj Tero Anttila	Ratikan massat sekä mahdolliset välivaras-tointi-/läjitysalueet on viety Seutumassaan	Toteutuu osittain. Mittarin toteumatilanne, kierrätettyjä massoja ei ole tiedossa.	Toteutuu osittain
	Olemassa ajantasai-nen ohjeistus, joka ohjaa irtaimen omaisuuden hankin-toja ja poistamista	Hajanaisia ohjeis-tuksia kokonai-suuksien osista	Ohjeistus käy-tössä	Vastuuhenkilön määräyty	Ei ole vielä aloitettu.	Ei ole vielä aloitettu.	Ei tietoa
	Kierrätysmahdolli-suudet jätteen mää-rän vähentämiseksi	Jätteiden lajittelu ei ole suunnitel-mallista ja siinä on suuria toimipiste-kohtaisia eroja	Jätteiden lajitte-lun koordinoitiin on kaupunki-tasoisesti keski-tetyt resurssit sekä yhtenäiset käytännöt ja va-rusteet kaikissa toimipisteissä	akj Tero Anttila	KATO:n ekokompassiymäristöjärjestel-män mukaisesti toteutettiin jätehuolto-katselmuksat kaikkiin toimipisteisiin ja vuonna 2023 tehtiin korjaavat toimenpi-teet puutteiden korjaamiseksi. Opastettiin KAKU:a ekokompassityön aloituksessa, jossa toteutetaan vastaava jätehuollon toiminnan parantaminen 2023-2024.	KATO:n osalta kunnossa. Parin vuoden kuluttua tehdään katselmus, että toiminta pysyy kun-nossa.	Toteutuu osittain
20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuu-den säilymisestä	Suojeltujen, ennallistettujen, ja luonnonmukaistettujen alueiden prosent-tisuus kunnan jul-kisilla maa-alueilla (Green City Accord -indikaattori). Luonnon monimuotoi-suuden seuranta on säännöllistä.	Luonnon moni-muotoisuuden seurantajärjes-telmä ei ole käy-tössä	Luonnon moni-muotoisuuden seuranta on lii-tetty resurssivii-sauden tiekartan toimenpiteisiin ja toimenpitei-den toteutu-mista seurataan säännöllisesti. Suojeltujen, ennallistettujen ja luonnonmukais-ten alueiden prosent-tiosuus	akj Tero Anttila	Suojeltujen, ennallistettujen ja luonnon-mukaisten alueiden osuus kaupungin maa-alasta on 6,6 %. Green City Accordin tavoitteena on suojella puolet kaupungin mailla olevista yleiskaavan suojelualueva-rauksista vuoteen 2026 mennessä ja kaikki vuoteen 2030 mennessä.	Vuonna 2023 ei tullut uusia suojelualueita, suo-jelun osuus maa-alasta 6,6 %.	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
			kunnan julkisilla maa-alueilla lisäänty.				
21. Hankinnat tukevat kaupungin vastuullisuustavoitteiden toteuttamista	Hankinnoille laaditaan kaupunkitasoiset strategiset tavoitteet ja tehdään yksityiskohtaisempia linjauksia vaikuttavimmille tuoteryhmille tai palvelukokonaisuuksille. Tavoitteet toteutuvat konkreettisten kaupunkitasoisten linjausten kautta.	Ei ole kirjattu	On kirjattu ja ohjaa päätöksentekoa. Tavoitteet toteutuneet konkreettisten kaupunkitasoisten linjausten kautta.	Henkilöstö- ja konsernijohtaja Raportointivas- tuu: Hankinta- johtaja	Hankintojen Strategiset tavoitteet ja linjaukset on laadittu, mutta asian käsittely on vielä kaupunginhallituksessa kesken.	Hankintojen strategiset tavoitteet ja linjaukset on laadittu, mutta asian käsittely on kaupunginhallituksessa kesken. Jalkauttamista ei ole edellä mainitusta syystä vielä voitu aloittaa.	Toteutuu osittain
	Parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta elinkaariajattelun ja -laskennan keinoin vaikuttavimmissa hankinnoissa. Hankinnan elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten seuranta käytössä.	Ei ole käytössä	Riskianalyysin mukaisesti vaikuttavimmissa hankinnoissa elinkaarilaskennan tulokset vaikuttaneet hankintapäätöksiin.	Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Ei ole vielä aloitettu. Tarkoitus aloittaa vuoden 2024 loppupuolella.	Ei vielä aloitettu.	Ei tietoa
22. Kestävien liikkumis- muotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät (tavoitteena paluu vuoden 2019 tasoon)	95 046	140 000	akj Tero Anttila	Joukkoliikenteen kokonaisvaltainen kehittäminen yhteistyössä HSL:n kanssa, tiivistyvä maankäyttö sekä joukkoliikenteen etuudet ja toimintaedellytysten turvaaminen. Uudet runkolinjat 520 (Martinlaakso – Matinkylä) ja 530 (Myyrmäki – Matinkylä) aloittivat liikennöinnin Vantaalla elokuussa 2023. HSL:n marraskuun bussien nousijamäärät ovat jopa 12 % suuremmat kuin vuonna	133 218 nousua/arkipäivä	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					2019. Junaliikenteen nousijamäärät sen sijaan laskivat ratatöistä johtuneesta lähijunaliikenteen merkittävästä harventumisesta.		
	Pyöräilijöiden määrä (pyöräilyindeksi)	1 266	1 369	akj Tero Anttila	Pyöräilyn edistäminen kokonaisvaltaisesti pyöräliikenteen kehittämisohjelman perusteella, pyöräilyinfran kehittäminen pyöräliikenteen tavoiteverkon pohjalta, tiivistyvä maankäyttö. Tavoiteverkkoa pyritään toteuttamaan noin 1,5 km vuosittain määrärahojen puitteissa. Pyöräliikenteen pääreittien opastus valmistui.	980 Pyöräilyindeksi lasketaan melko harvalta mitausverkolta. Kevään 2024 aikana saadaan luottavampaa tietoa pyöräilyn kehitymisestä HSL:n liikkumistutkimuksesta.	Ei toteudu lainkaan
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
23. Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa	Omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuus (kysymys osallisuuskyselystä)	45 %	55 %	akj Riikka Åstrand	Osallistuvan budjetoinnin toteutus kaikilla suuralueilla marraskuusta 2023 alkaen tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa omaan lähiympäristöön. Sen merkeissä tehty yhteistyötä mm. paikallisten asukasjärjestöjen kanssa. Kaupungin asukasfoorumia on kehitetty vuorovaikutteisemmaksi. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon verkkoaivo-riihi toteutettu asukkaille loppuvuodesta 2023. Osallisuuspalveluissa on luotu malli kaupungin työntekijöille jalkautuvan työn tueksi.	52,7 %	Toteutuu osittain
	Käynnistetään aktiivisuuden seuranta suuralueiden keskuksissa, aktiivisuus kasvaa arki-iltoisin klo 18-20 ja lauantaisin klo 14-22 (tutkitaan Heatmapin/mobiilidatan perusteella)	Seurantaa ei ole	Seuranta käynnissä ja aktiivisuus kasvanut vuosien 2022-25 aikana.	akj Riikka Åstrand	Kaupunkikeskustojen aktiivisuuden seurantaan on valittu EKK-heatmap -mittari. Mittarien pohjalla olevasta aineistosta on mahdollista tuottaa heatmap-analyysijä kaupunkikeskustojen elävyydestä esimerkiksi eri vuorokauden aikoina sekä tarkastella palveluiden saavutettavuutta.	Tavoite toteutunee täysin.	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkkosuunnitelmaa toteutetaan: hankkeiden määrä yhteensä ja eri keskusta-alueilla	Palveluverkkosuunnitelmaa ei ole	Hankkeita toteutettu/käynnissä vähintään 1/keskusta-alue	akj Riikka Åstrand	Vuonna 2023 avautui kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikki Kivistöön. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalokokonaisuuden suunnittelu käynnissä.	Tavoite toteutunee osittain. Kaikilla alueilla hankkeita ei ole käynnissä, mutta monella on meneillään.	Toteutuu osittain
24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisinä ja toimivina	Asukasbarometri	81 % melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä asuinalueeseen	83 %	akj Tero Anttila	Tavoitteen toteutumiseen vaikuttavat hyvin monet kaupungin toimet. Vuonna 2023 muun muassa kaavahakkeita on viety eteenpäin, kehitetty keskustoja ja pyritty vähentämään asuinalueiden eriarvoistumista MEK-ohjelmalla.	Asukasbarometria ei ole toteutettu vuonna 2023. Seuraavan kerran asukasbarometri toteutetaan syksyllä ja talvella 2024-2025, jolloin päivitetty tiedot saadaan keväällä 2025.	Ei tietoa
	Kunnossapitotiimien perustaminen	Uusi mittari	Kunnossapitotimet perustettu	akj Tero Anttila	Ei ole vielä perustettu.	Ei ole vielä perustettu.	Ei toteudu lainkaan
25. Luonto on lähellä kaduilla, toreilla ja piholla	Asukkaat, joilla alle 300 m matkaa viheralueelle	92 %	92 %	akj Tero Anttila	Kaupungin kasvua on ohjattu yhdyskuntasuunnittelulla pääosin sisäänpäin olemassa olevaa rakennetta täydentäen ja tiivistäen.	98,2 % asukkaista asuu enintään 300 m päässä väh. 0,5 ha kokoisesta viheralueesta.	Toteutuu täysin
26. Helpon liikumisen kaupunki	Palveluiden kävelysaavutettavuus	Uusi mittari	Oma mittari laadittu jokaiselle keskustalle	akj Tero Anttila	Kävelysaavutettavuuden mittarityökalun laatiminen keskustoilta aloitettu syksyllä 2023.	Käynnissä, ensimmäinen prototyyppi valmis.	Toteutuu täysin
27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille	Jokaisella keskustalla on oma kehittämissuunnitelma ja vastuukoordinaattori.	Uusi mittari	Jokaisella keskustalla on oma kehittämissuunnitelma ja vastuukoordinaattori	akj Tero Anttila	Jokaiselle kaupunkikeskukselle on laadittu kehittämissuunnitelma.	Projektijohtajat ovat toimineet vastuukoordinaattoreina.	Toteutuu täysin
	Pysäköintiyhtiön perustamisen selvittäminen	Selvitystyö aloitettu	Selvitystyö valmis	akj Tero Anttila ja henkilöstö- ja konsernijohtaja	Henkilöstö- ja konsernipalvelut on laatinut toteutusmallin ja hakenut verottajalta enakkopäätöksen. Konsernijaosto tehnyt päätöksen yhtiön perustamisesta.	Selvitystyö tehty.	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	2,9	3,5	akj Tero Anttila	Vuoden 2023 laskenta on tilattu.	Vuoden 2022 luku on 3,7 (julkaistu 25.5.2023).	Toteutuu täysin
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
28. Valmentavan johtamisen osaamisen syventäminen	Kunta 10 Valmentavan johtamisen summamittari	KAJO 71,4 KASO 77,7 % KAKU 72,8% KATO 66,3 %	KAJO 76 % KASO 79,2 % KAKU 76,8% KATO 70,7%	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Esihenkilövalmennukset ja coachingryhmät sekä kaupunkitasoisesti että toimialoilla ja palvelualueilla. Asian nostaminen linjassa esiin, johtamisen johtaminen toimialoilla.	Vuoden 2022 lopun tilanne: KAJO 72,7 % KASO 76,7 % KAKU 77,9 % KATO 72,6 %	Toteutuu osittain
29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen	Kunta10 kokonaissijoitus	KAJO 56 KASO 66 KAKU 62 KATO 54	KAJO 61 KASO 68 KAKU 67 KATO 59	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Linjajohdon systemaattinen toiminta. Kokonaisjohtamisen tuki (mm. uudistetut strategiatyökalut), työyhteisöjen kehittämispalvelut käytössä, työterveyshuoltopalvelut käytössä, varhaisen tuen palvelut yksilötasolla, esihenkilöiden valmennuspalvelut, saatavuusohjelman toimeenpano, kaupunkitasoinen verkkoperehdytys. Sisäinen konsultointimalli hr-asioissa toimialoille.	Vuoden 2022 lopun tilanne: KAJO 55 KASO 59 KAKU 68 KATO 62	Toteutuu osittain
30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen	Kunta10 mittari Työn mielekkyys	KAJO 4,98 KASO 5,25 KAKU 5,0 KATO 5,05	KAJO 5,07 KASO 5,27 KAKU 5,06 KATO 5,11	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Hyvä esihenkilötyö (valmennukset, coaching, johtamisen johtaminen), uudistetut strategiatyökalut (mm. Vaikuttavaa työtä-keskustelupohja), työyhteisön hyvä toiminta	Vuoden 2022 lopun tilanne: KAJO 72,2 % KASO 72,8 % KAKU 72,3 % KATO 69,4 % Mittari muuttunut, alla muutetut luvut lähtötaso 2020: KAJO 4,98 /68,9 % KASO 5,25 /76 % KAKU 5,0 /68,0 % KATO 5,05 /70,3 % Tavoitetaso 2025: KAJO 5,07 /73,6 %	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						KASO 5,27 /77,5 % KAKU 5,06 /72,2 % KATO 5,11 /74,6 %	
	Sairauspoissaolot	3,97 %	3,93 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Peruskäytäntönä tartuntojen ehkäiseminen ja turvallinen työ, esihenkilötyö, työterveyshuoltopalvelut, influenssarokotukset kohdennetuille ryhmille, varhaisen tuen palvelut yksilö- ja yhteisötasolla, tuki työkykyprosessiin, esihenkilövalmennukset.	6 %	Ei toteudu lainkaan
	Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti)	1,53 %	1,2 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Esihenkilötyö valmentavalla otteella, työterveyshuoltopalvelut, varhaisen tuen palvelut yksilö- ja yhteisötasolla, tuki työkykyprosessiin, esihenkilövalmennukset.	1,11 %	Toteutuu täysin

8 § Hallintosäännön muuttaminen

VD/2894/00.01.01.00/2024

PT/S-AP/MT

Hallintosäännössä on määräykset kokouspalkkioiden maksamisesta luottamushenkilöille.

Hallintosäännön 26 luvun 2 §:n 9. momentin mukaan kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia.

Toimielimien kokouksiin kutsutaan varsinaisten jäsenten tilalle varajäseniä, mikäli varsinainen jäsen on esteellinen käsittelemään tiettyä yksittäistä asiaa tai mikäli hän on estynyt osallistumaan kokoukseen kokonaisuudessaan tai osittain. Jos varajäsen ei osallistu koko kokoukseen, hän saa kokouspalkkion vain, jos hän on ollut kokouksessa läsnä vähintään puoli tuntia.

Tämä hallintosäännön määräys on katsottu varajäsenen kannalta kohtuuttomaksi. Varajäsen voi joutua odottamaan kokoussalin ulkopuolella pitkäänkin sitä, että sen asian käsittely alkaa, jonka ajaksi hän on tullut esteellisen varsinaisen jäsenen tilalle. Jos itse asian käsittely ei vie puolta tuntia, varajäsen ei saa palkkiota. Varajäsentä voidaan myös tarvita toimielimen kokouksessa vasta myöhään illalla tai jopa yöllä eikä ole takeita siitä, tuleeko kokous kestämään puolta tuntia sen jälkeen, kun varajäsen on tullut paikalle.

Hallintosääntöä esitetään muutettavaksi siten, että varajäsen saa kokouspalkkion hänen osallistuessaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt, vaikka hän ei olisi kokouksessa läsnä vähintään puolta tuntia.

Varsinaisten jäsenten osalta sääntely tulee pysymään entisellään.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että hallintosäännön 26 luvun 2 §:ää muutetaan oheisesta liitteestä ilmenevällä tavalla.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hallintosääntö 26 luku 2 §, muutokset näkyvissä

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot

Kaupungin toimielimet

Alla mainittujen toimielinten jäsenille maksetaan enintään kolme (3) tuntia kestäneestä kokouksesta seuraava peruspalkkio:

• Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginvaltuuston jäsen	240 euroa
• Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginhallituksen jäsen	240 euroa
• Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	240 euroa
• Lautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
• Lautakunnan jäsen	150 euroa
• Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)	290 euroa
• Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)	190 euroa
• Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
• Keskusvaalilautakunnan jäsen	150 euroa
• Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	30 euroa
• Nuorisovaltuuston jäsen	20 euroa

Kokouksiksi katsotaan myös toimielimen iltakoulut ja selostustilaisuudet.

Valiokuntien, toimikuntien, neuvostojen ja neuvottelukuntien sekä muiden toimielinten kokouksesta maksetaan toimielimen puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat saavat kokoukselta saman palkkion kuin kaupunginhallituksen jäsenet.

Osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokouksiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet saavat samansuuruisen kokouspalkkion kuin kaupunginvaltuutettu.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen edustajana muun toimielimen kokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsen saa saman kokouspalkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Edustaessaan nuorisovaltuustoa kaupungin muun toimielimen kokouksessa nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan tämän säännön mukainen nuorisovaltuuston jäsenen kokouspalkkio. Poikkeuksena edellä mainitusta nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan 40 euron kokouspalkkio hänen osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Ollessaan kutsuttuna tai määrättynä läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa, muutoin kuin jäsenenä tai vakinaiseksi määrättynä edustajana, luottamushenkilö saa saman palkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia. **Tämä määräys ei kuitenkaan koske varajäsentä, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.**

Toimielimen varapuheenjohtajalle suoritetaan puheenjohtajan kokouspalkkio edellyttäen, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan, jos kokouksen kesto on alle puoli tuntia ja muissa tapauksissa edellyttäen, että hän toimii kokouksen puheenjohtajana vähintään puoli tuntia.

Palkkion maksamisen perusteena olevaan pöytäkirjaan tulee merkitä kokousajat kokouksen kulun mukaisesti. Taukoja, joissa toimielimen jäsenellä on velvollisuus olla varalla (esim. neuvottelutauot), ei merkitä pöytäkirjaan. Yli kahdeksan (8) tunnin kokoukseen tulee sisällyttää vähintään yhden (1) tunnin tauko, jota ei lasketa kokousaikaan. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion (alle kolme (3) tuntia kestäneen kokouksen kokouspalkkio) suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut tilaisuudessa läsnä vähintään yhden (1) tunnin.

Kaupungin ulkopuoliset toimielimet

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

Luottamushenkilölle korvataan osallistumisesta edellä mainittuihin kokouksiin ansionmenetys ja muut kustannukset, mikäli edellä mainittu organisaatio ei korvaa kuluja.

9 §

Kuolinpesän omaisuuden anominen Vantaan kaupungille

VD/2727/02.05.02/2024

RÄ/NK/PT

Henkilö on kuollut viimeisenä kotikuntanaan Vantaa. Häneltä ei jäänyt perimään oikeutettuja sukulaisia tai testamenttia, joten hänen omaisuutensa on tullut perintökaaren 5 luvun mukaisesti valtiolle. Valtiokonttorin ilmoituksen mukaan perillisittä kuolleen henkilön kotikunnalla on oikeus hakea kuolinpesän omaisuutta luovutettavaksi kunnalle. Perukirjan mukaan kuolinpesän omaisuuden säästö on noin 139 000 euroa.

Kunnan tulee ilmoittaa jokin koulutukseen, kasvatukseen tai kulttuuri -, nuoriso-, kirjasto tai liikuntapalveluihin liittyvä käyttötarkoitus haettavalle omaisuudelle.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala esittää, että omaisuus ohjataan tarkoitukseen perustettavalle tasetilille, josta varoja käytetään avustuksina, stipendeinä ja tukina kulttuurin ja liikunnan sekä sosiaalisen tasa-arvoisuuden edistämiseen.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 19 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamishjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 100 000 euroa.

Perukirja on nähtävillä luottamushenkilöiden extranetissä. Perukirja ja sen sisältämät tiedot ovat salassa pidettäviä (julkisuuslaki 24 § 1 mom. 23 kohta).

Hakemus valtiokonttorille tulee toimittaa 5.6.2024 mennessä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 9

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hakea Valtiokonttorilta kuolinpesän omaisuuden luovuttamista Vantaan kaupungille käytettäväksi esittelytekstissä mainittuun tarkoitukseen, ja
- b) että, kohteista ja tuen määrästä tarkemmin päättää kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja, mikäli omaisuus luovutetaan kaupungille.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Hakemus Valtiokonttorille

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

lakimies Niina Kolju, puh. 040 5598 621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 § Vantaan kaupungin Itämerisitoumus

VD/6058/00.02.00.03/2023

TeA/HWe/JVä/TVa/SP/JV/TKr/MT

Vantaan kaupunki ja Baltic Sea Action Group (BSAG) ovat aloittamassa yhteistyötä uudistuvan maatalouden kehittämiseksi. BSAG on itsenäinen voittoa tavoittelematon säätiö, joka on perustettu Suomessa vuonna 2008. Säätiön toiminnan tavoitteena on Itämeren tilan parantaminen ja uusimpina keinoina siinä säätiöllä on uudistava maatalous, vastuullinen merenkulku sekä meriluonnon monimuotoisuuden edistäminen.

Kaupunki on strategiassaan asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030. Lisäksi tavoitteeksi on kirjattu luonnon monimuotoisuuden edistäminen, resurssiviisaus, luonnonvarojen kestävä käyttö sekä asukkaiden ja yhteisöjen vastuullinen toiminta.

Vantaan kaupungin alueella on vielä lähes 4000 hehtaaria peltoa, josta kaupungin omistuksessa on melkein 800 hehtaaria. Tästä peltoalasta vajaa puolet on kaupungin maatilojen hoidossa.

Kaupungin peltujen osalta tavoitteena on hoidetun kulttuurimaiseman ylläpitäminen ja taajamakuvaan rikastuttaminen sekä tehokas mutta ympäristöystävällinen toiminta. Viljelysuunnitelman lähtökohtina ovat viljelykierto, mahdollisimman laaja ympärivuotinen kasvipeitteisyys sekä maisemaa elävöittävien kukkivien viljelyskasvien käyttö.

Kaupungin maatiloilla kokeillaan myös uusia viljely- ja maisemanhoitotapoja. Pelloilla tehdään vuosittain muutamia viljelykokeita yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa. Kokeiden avulla pyritään löytämään uusia ympäristöystävällisempiä viljelymenetelmiä ja toimintatapoja. Carbon Action –kuntakonsepti tuo edelleen uusia kokeilu- ja tutkimuskohteita kaupungin pelloille.

Itämerisitoumus 2024–2026

Yhteistyön pohjaksi Vantaan kaupunki antaa Baltic Sea Action Groupille Itämeri-sitoumuksen vuosille 2024–2026. Itämeri-sitoumuksellaan Vantaan Kaupunki edistää uudistavaa viljelyä ja sen monihyötyisyyttä omistamallaan ja vuokraamallaan pelloillaan tutkimukseen osallistumalla ja tutkimustiedon jalkauttamisella sekä sparrauksen, koulutuksen ja viestinnän kautta.

Sitoumus painottuu Carbon Action -alustan yhteistyöhön ja se koostuu neljästä osasta:

1. Osallistuminen Carbon Action -biodiversiteettitutkimukseen
2. Hiilensidontatutkimustulosten jalkauttaminen
3. Koulutus ja viestintä
4. Carbon Action -kuntakonseptin rakentaminen

Sitoumuksen myötä Vantaan kaupunki liittyy Carbon Action -alustan yritysverkostoon, joka mahdollistaa ruokaketjun toimijoiden yhteistyön ja oman toiminnan kehittämisen uudistavan viljelyn edistämiseksi. Lisäksi Vantaan kaupunki sitoutuu tuomaan Carbon Action -alustan toimintaa esiin omassa viestinnässään.

Sitoumuksen kesto on 3 vuotta ja sen edistymistä tarkastellaan yhdessä BSAG:n kanssa vuosittain.

Osana sitoumusta Vantaan kaupunki sitoutuu kustantamaan omalta osaltaan biodiversiteettitutkimuksen koeasetelmaan liittyvät perustamistyöt (monimuotoisuuskaistat sekä kerääjäkasvin käyttö koeasetelman ohjeistuksen mukaisesti satokasvin viljelyn yhteydessä). Lisäksi kaupunki tukee tutkimushanketta kustantamalla kerääjäkasvien ja monimuotoisuuskaistan siemenet omille lohkoilleen itse. Vantaan kaupunki sitoutuu myös kustantamaan vuokraviljelijöidensä kouluttamisen ja käyttämään henkilöresurssiaan BSAG:n tukemiseen sekä Carbon Action -kuntakonseptin pilotoimiseen.

Kaiken kaikkiaan suorat kustannukset jäävät alle kahden tuhannen euron. Vantaan kaupungin maatila voi jatkaa tutkimus- ym. yhteistyötä myös muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi arvioiden mukaan koulutuksista aiheutuu ympäristökeskukselle myös kustannuksia muutaman tuhannen euron verran.

Vantaan kaupungin maatila voi jatkaa tutkimus- ym. yhteistyötä myös muiden toimijoiden kanssa.

Itämerisitoumus vahvistetaan kaupunginhallituksen päätöksellä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 10

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että Vantaan kaupunki antaa Baltic Sea Action Groupille (BSAG) Itämeri-sitoumuksen vuosille 2024–2026.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin Itämerisitoumus 2024–2026

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tina Kristiansson, ympäristöpäällikkö va., puh. +358 50 324 5684
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNGIN ITÄMERI-SITOUMUS 2024–2026

Vantaan kaupungin Itämeri-sitoumuksen keskiössä on uudistavan viljelyn edistäminen ja Carbon Action -kuntakonseptin luominen yhdessä Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa. Vantaan kaupunki sitoutuu tarjoamaan kaupungin maatalan peltoja tutkimuskäyttöön sekä viestimään ja kouluttamaan sidosryhmiään uudistavasta viljelystä.

Vantaalla on runsaan 240 000 asukkaan kasvava kaupunki. Kaupunki on strategiassaan asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030. Lisäksi tavoitteeksi on kirjattu luonnon monimuotoisuuden edistäminen, resurssiviisaus, luonnonvarojen kestävä käyttö sekä asukkaiden ja yhteisöjen vastuullinen toiminta.

Vantaan kaupungin alueella on vielä lähes 4000 hehtaaria peltoa, josta kaupungin omistuksessa on melkein 800 hehtaaria. Tästä peltoalasta vajaa puolet on kaupungin maatilojen hoidossa.

Kaupungin peltojen osalta tavoitteena on hoidetun kulttuurimaiseman ylläpitäminen ja taajamakuivan rikastuttaminen sekä tehokas mutta ympäristöystävällinen toiminta. Viljelysuunnitelman lähtökohtina ovat viljelykierto, mahdollisimman laaja ympärivuotinen kasvipeitteisyys sekä maisemaa elävöittävien kukkivien viljelyskasvien käyttö.

Kaupungin maatiloilla kokeillaan myös uusia viljely- ja maisemanhoitotapoja. Pelloilla tehdään vuosittain muutamia viljelykokeita yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa. Kokeiden avulla pyritään löytämään uusia ympäristöystävällisempiä viljelymenetelmiä ja toimintatapoja. Carbon Action –kuntakonsepti tuo edelleen uusia kokeilu- ja tutkimuskohteita kaupungin pelloille.

Kaupungin maatilojen pellot sijaitsevat lähinnä Länsi-Vantaan alueella ja toiminta tapahtuu Seutulassa sijaitsevalta Katrinebergin tilalta.

Vantaan kaupunki antaa Baltic Sea Action Groupille (BSAG) Itämeri-sitoumuksen vuosille 2024–2026. Itämeri-sitoumuksellaan Vantaan Kaupunki edistää uudistavaa viljelyä ja sen monihyötyisyyttä omistamallaan ja vuokraamallaan pelloilla tutkimukseen osallistumalla ja tutkimustiedon jalkauttamisella sekä tukemisen, koulutuksen ja viestinnän kautta.

Sitoumus painottuu Carbon Action -alustan yhteistyöhön ja se koostuu neljästä osasta:

1. Osallistuminen Carbon Action biodiversiteettitutkimukseen
 - Vantaan kaupunki osallistuu Carbon Actionin Maatalouden biodiversiteettiratkaisut -hankkeeseen tarjoamalla 4 peltolohkoa tutkimuskäyttöön kasvukausina 2024 ja 2025. Hankkeessa tuotetaan pohjoisiin viljelyolosuhteisiin soveltuvaa tietoa maatalouden luontovaikutuksista. Tutkimusasetelmassa otetaan kerääjäkasvit mukaan biodiversiteettitarkasteluun monimuotokaistan rinnalle.

2. Hiilensidontatutkimustulosten jalkauttaminen

- Vantaan kaupunki ottaa mahdollisuuksien mukaan käyttöönsä Carbon Action -tutkimuksen maaperän hiilensidontaa koskevia tuloksia sitä mukaan kuin ne valmistuvat.

3. Koulutus ja viestintä

- Vantaan kaupunki tarjoaa vuokraviljelijöilleen uudistavan viljelyn koulutusta BSAG:n kanssa erikseen tarkemmin sovittavalla tavalla. Vantaan ympäristökeskus koordinoi koulutuksen yhteistyössä BSAG:n kanssa.
- Vantaan kaupunki viestii yhteistyössä Vantaan ympäristökeskuksen kanssa Carbon Actionista ja uudistavasta viljelystä omissa verkostoissaan ja toimii esimerkkinä muille kunnille.

4. Carbon Action kuntakonseptin rakentaminen

- Vantaan kaupunki sparraa BSAG:ta kunnille sopivan Carbon Action -konseptin rakentamisessa ja pilotoimisessa.

Sitoumuksen myötä Vantaan kaupunki liittyy Carbon Action -alustan yritysverkostoon, joka mahdollistaa ruokaketjun toimijoiden yhteistyön ja oman toiminnan kehittämisen uudistavan viljelyn edistämiseksi. Lisäksi Vantaan kaupunki sitoutuu tuomaan Carbon Action -alustan toimintaa esiin omassa viestinnässään.

Sitoumuksen kesto on 3 vuotta ja sen edistymistä tarkastellaan yhdessä BSAG:n kanssa vuosittain.

Osana sitoumusta Vantaan kaupunki sitoutuu kustantamaan omalta osaltaan biodiversiteettitutkimuksen koeasetelmaan liittyvät perustamistyöt (monimuotoisuuskaistat sekä kerääjäkasvin käyttö koeasetelman ohjeistuksen mukaisesti satokasvin viljelyn yhteydessä) ja lisäksi kaupunki tukee tutkimushanketta kustantamalla kerääjäkasvien ja monimuotoisuuskaistan siemenet omille lohkoilleen itse. Vantaan kaupunki sitoutuu myös kustantamaan vuokraviljelijöidensä kouluttamisen ja käyttämään henkilöresurssiaan BSAG:n tukemiseen sekä Carbon Action -kuntakonseptin pilotoimiseen.

Vantaan kaupungin maatala voi jatkaa tutkimus- ym. yhteistyötä myös muiden toimijoiden kanssa.

11 §

Paviljonki Kielon tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / PT

VD/1478/10.03.02.01/2024

PT/AK/PW/EK/TL/MT

Esitetään hyväksyttäväksi Paviljonki Kielon tarveselvitys-hankesuunnitelma. Uusi 126-tilapaikkainen, vuokrattava tilapäinen päiväkotipaviljonki sijoittuu Viertolan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle YU-tontille, Urheilupuiston päiväkodin ja Lummepolun päiväkodin väliselle nurmikentälle.

Paviljonki tarvitaan väestöennusteen mukaiseen kasvuun Kielotien uuden päiväkodin hankkeen viivästymisen takia. Kielotien päiväkotihankkeen valmistuminen viivästyy vuodesta 2025 arviolta vuoteen 2029 ratikkahankkeen rakentamisen vaatimien työmaa-alueiden takia. Jatkossa erillisenä hankkeena toimitilajohtamisessa selvitetään paviljongin mahdollista siirtämistä toiselle alueelle vuonna 2030 Kielotien uuden päiväkodin valmistuttua.

Päiväkotipaviljongin sijainti on asemakaavassa YU-aluetta, eli urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta. Kaupunkisuunnittelu on linjannut Liikunnan palvelualueen johdon kanssa rakennuksen sijoittamisesta esitetylle tontille tilapäisesti viideksi vuodeksi. Tontille sijoittuvalle päiväkotipaviljongille haetaan poikkeamislupa tilapäiselle päiväkodille 5 vuoden määräajalle rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Päiväkotirakennuksen tarveselvitys-hankesuunnitelman mukainen bruttoalatarve on 1483 brm². Päiväkotiin sijoittuu 6 ryhmää ja rakennus toteutetaan kaksikerroksisena. Tontilla on rakennusoikeutta 41 236 k-m², josta jo rakennettua kerrosalaa on yhteensä 19 931 k-m². Rakennusoikeutta tontilla on edelleen 21 305 k-m².

Toimitilajohtaminen on valmistelemassa hankkeelle tarjouskilpailua 5 vuoden vuokra- tai leasingvaihtoehtoon pohjautuen ja pyytää vuokra- tai leasingtarjouksia tilaelementtitoimittajilta. Optiona on jatkaa vuokra-aikaa viidellä vuodella, mikäli toimitilajohtamisessa todetaan myöhemmin tarve paviljongin siirtämisestä toiseen sijaintiin. Tavoitteena on, että paviljonki on valmis syksyllä 2025.

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (5 vuoden sopimuskauti) ovat 30 eur/brm²/kk, eli noin 533 880 eur/vuosi. Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 eur/brm²/kk, eli noin 88 980 eur/vuosi. Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

Paviljonki Kielon tarveselvitys-hankesuunnitelma on valmisteltu yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Toimitilajohtamisen sekä muiden Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on osaltaan hyväksynyt 04.03.2024 päivätyn tarveselvitys-hankesuunnitelman 18.3.2024 § 6.

Kaupunkitilalautakunta on osaltaan hyväksynyt 04.03.2024 päivätyn tarveselvitys-hankesuunnitelman 10.4.2024 § 5.

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että Paviljonki Kielo tarvitaan vastaamaan väestöennusteen mukaiseen kasvuun Kielotien uuden päiväkodin hankkeen viivästymisen takia. Kielotien päiväkotihankkeen valmistuminen viivästyy vuodesta 2025 arviolta vuoteen 2029 ratikkahankkeen rakentamisen vaatimien työmaa-alueiden takia.

Toimitilajohtamisessa tehdyn alustavan arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (5 vuoden sopimuskausi) ovat 30 eur/brm²/kk, eli noin 533 880 eur/vuosi. Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 eur/brm²/kk, eli noin 88 980 eur/vuosi. Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Paviljonki Kielon 04.03.2024 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että paviljongin sijoittaminen Urheilupuiston alueelle on väliaikainen ratkaisu. Pitkällä tähtäimellä alueen tulee säilyä alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan urheilutoimintaa palvelevana alueena."

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"PS on edelleen sitä mieltä, että paikka pitää varata Tikkurilan maauimalalle. Alueelle saa rakentaa vain tilapäisrakennelmia. Maauimala rakennettakoon sitten, kun rahaa on. Muutenkaan urheilupuistoa ei saa pilkkoa."

Liitteet:

- Paviljonki Kielo, 04.03.2024 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma liitteineen

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Thomas Laine, puh. 050 314 5086
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

PAVILJONKI KIELO

UUDISRAKENNUKSEN TARVESELVITYS- HANKESUUNNITELMA

Päiväkotipaviljongin esitetty sijainti osoitteessa Läntinen Valkoisenlähteentie 50b / Ilmakuva 2022.

04.03.2024

Hankevalmistelu / TL

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....	7
2 YHTEENVETO	8
3 HANKKEEN PERUSTEET	9
3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan	9
3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen	9
3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselitykset)	10
3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset	10
4 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET	10
4.1 Päiväkodin pedagogisen toiminnan kuvaus	10
4.1.1 Ryhmäalueet	12
4.1.2. Sydänaalue	12
4.1.3 Henkilökunnan tilat	13
4.1.4 Puhtaus / Pesu- ja WC-tilat	13
4.1.5 Ateriapalvelun tavoitteet	13
4.1.6 Siivouskeskus / Vaatehuoltotila	14
4.1.7 Jätehuollon tilat	15
4.1.8 Väestönsuojatilat	15
4.1.9 Pihan vaatimukset	16
4.1.10 Muuta	16
4.2 Tilaohjelma ja mitoitus	17
4.3 Tilojen vaatimukset	17
5 RAKENNUS	19
5.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset	19
5.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet	19
5.0.2 Tilatehokkuustavoite	20
5.0.3 Muuntojoustovaatimus	20
5.0.4 Ääniolosuhteet	20

5.0.5 Palotekniset vaatimukset.....	20
5.0.6 Sisäilmataivoitteet	21
5.1 Arkkitehtoniset tavoitteet	21
5.2 Esteettömyystavoitteet	22
5.3 Rakennetekniset tavoitteet	23
5.4 LVIA-tekniset tavoitteet.....	24
5.4.1 Lämmitys ja jäähdytys	25
5.4.2 Ilmanvaihto	26
5.4.3 Vesi ja viemäri	26
5.4.4 Automaatio	28
5.4.5. Huoltokirja	28
5.5 Sähkötekniset tavoitteet	28
Yleistä	28
5.5.1 Aluesähköistys ja liittymät	29
6.5.2 Sähköautojen latausasemat	29
5.5.3 Sähkönjakelu, keskukset ja mittaukset.....	29
6.5.4 Maadoitukset ja potentiaalin tasaukset.....	30
5.5.5 Johtotiet.....	30
5.5.6 Johdot ja niiden varusteet	30
5.5.7 Valaistusjärjestelmät	30
5.5.8 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, wlan)	31
5.5.9 Yhteisantennijärjestelmä	32
4.5.10 Gsm-passiiviantennijärjestelmä.....	32
5.5.11 Äänentoisto- ja AV-järjestelmät sekä kuulorajoitteisten induktiosilmukajärjestelmät.....	32
5.5.12 Keskuskellojärjestelmä.....	32
5.5.13 LE- WC-hälytysjärjestelmä	32
5.5.14 Soittokellot, ovipuhelimet ja sisäänpyyntölaitteet	32
5.5.15 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä.....	33
5.5.16 Murtosuojausjärjestelmä	33
5.5.17 Videovalvontajärjestelmä	33
4.5.18 Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä	33
5.5.19 Merkki- ja turvalaistusjärjestelmä.....	33
5.5.20 Palohälytysjärjestelmä.....	34
5.5.21 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä	34
4.5.22 Aurinkosähköjärjestelmä	34

5.5.23 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät	34
5.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet	35
6 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA.....	35
6.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	35
6.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	35
6.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet	37
7 HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE.....	38
8 KUSTANNUKSET	38
8.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset	38
8.2 Toimintakustannukset	38
8.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste	38
9 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU	39
10 TYÖTURVALLISUUSASIAT	39
11 RISKIT	39
12 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ.....	39

Vantaan kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue /
Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu
03/2024
Rakennuttaja-arkkitehti Thomas Laine

Liitteet:

- Liite 1: Sijaintikartta
- Liite 2: Ilmakuva
- Liite 3: Asemakaavaote ja määräykset
- Liite 4: Kiinteistöt alueina
- Liite 5: Tilaohjelma
- Liite 6: Alustavat perustamistapaolosuhteet

Oheismateriaalit:

- Vantaan kaupungin Toimitilajohtamisen suunnitteluohjeet
- Vantaan kaupungin Päiväkotisuunnitteluohje sekä päiväkotisuunnitteluohjeen tila- ja pihakortit

1 HANKETIETOKORTTI

VD/1478/10.03.02.01/2024

Kohteen nimi: Paviljonki Kielo						
Tarpeen kuvaus: Kielotien uusi päiväkotikorvatus viideksi vuodeksi 126-tilapaikkaisella päiväkotipaviljongilla.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Tikkurilan päiväkotiverkkoselvitys valmistunut 2021. Selvityksessä esitetty tarve uudelle päiväkodille vuodelle 2025. Poikkeamana selvitykseen on tarve paviljongille.						
Tarpeen perustelut: Paviljonki tarvitaan väestöennusteen mukaiseen kasvuun Kielotien uuden päiväkodin hankkeen viivästymisen takia. Kielotien päiväkotihanke viivästyy vuodesta 2025 arviolta vuoteen 2029 mm. ratikkahankkeen vaatimien työmaa-alueiden takia.						
Käyttäjätöimiala(t): Kasvatuksen ja oppimisen toimiala (KASO)						
Kaupunginosa: Viertola 63	Kiinteistötunnus: 92-63-191-17			Tontin pinta-ala: 137454 m ²		
Osoite ja tontti: Läntinen Valkoisenlähteentie 50b	Kaavatiedot: Kaavanumero: 002179. Tontti on asemakaavassa YU-aluetta.			Rakennusoikeus: 21305 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	1483	1164	1030	-	-	-
Laajennus / lisärakennus	-	-	-	-	-	-
Muutos / peruskorjaus	-	-	-	-	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä				126		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				- € / tilapaikka		
Väistötötilan tarve: Ei väistötötilatarvetta päiväkodille. Vastaa kasvuun.						
Määrärahavarauus investointiohjelmassa: Päiväkotikorvatus esitetty toteutettavana vuokrattavana paviljongina.						
Hankkeen toteutusaikataulu: TS-HS 12/2023–4/2024. Suunnittelu 2024 aikana. Rakentamisen aloitus alkuvuodesta 2025. Valmis elokuussa 2025.						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): Arvio ylläpitokustannuksista on noin 88 980 € / vuosi						
Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle € / v (alv 0 %): 1,1 milj. € / v						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): 96 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjätoimialalle:						
Tuleva vuokra				30 € / brm ² / kk (alv 0 %)		
Vuokravaikutus	44 490 € / kk			533 880 € / vuosi		
Vuokravaikutus/tilapaikka	353 € / kk			4237 € / vuosi		
Laatija (t): Thomas Laine, Satu Turunen				Päivämäärä: 04.03.2024		

2 YHTEENVETO

Uusi 126-tilapaikkainen vuokrattava tilapäinen päiväkotipaviljonki sijoittuu Viertolan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle YU-tontille, Urheilupuiston päiväkodin ja Lummepolun päiväkodin väliselle nurmikentälle. Tontti on asemakaavassa YU-aluetta, eli urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta. Kaupunkisuunnittelu on sopinut Liikunnan palvelualueen johdon kanssa rakennuksen sijoittamisesta esitetylle tontille tilapäisesti viideksi vuodeksi. Tontille sijoittuvalle päiväkotipaviljongille haetaan poikkeamislupa tilapäiselle päiväkodille 5 vuoden määräajalle rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Paviljonki tarvitaan väestöennusteen mukaiseen kasvuun Kielotien uuden päiväkodin hankkeen viivästymisen takia. Kielotien päiväkotihankkeen valmistuminen viivästyy vuodesta 2025 arviolta vuoteen 2029 ratikkahankkeen rakentamisen vaatimien työmaa-alueiden takia. Jatkossa erillisenä hankkeena toimitilajohtamisessa selvitetään paviljongin mahdollista siirtämistä toiselle alueelle vuonna 2030 Kielotien uuden päiväkodin valmistuttua.

Päiväkotirakennuksen tarveselvitys-hankesuunnitelman mukainen bruttoalatarve on 1483 brm². Päiväkotiin sijoittuu 6 ryhmää ja rakennus toteutetaan kaksikerroksisena. Tontilla on rakennusoikeutta 41236 k-m², josta jo rakennettua kerrosalaa on yhteensä 19931 k-m². Rakennusoikeutta tontilla on edelleen 21305 k-m².

Toimitilajohtaminen on valmistelemassa hankkeelle tarjouskilpailua 5 vuoden vuokra- /tai leasingvaihtoehtoon pohjautuen ja pyytää vuokra- tai leasingtarjouksia tilaelementtitoimittajilta. Optiona on jatkaa vuokra-aikaa viidellä vuodella, mikäli toimitilajohtamisessa todetaan myöhemmin tarve paviljongin siirtämisestä toiseen sijaintiin. Tavoitteena on, että paviljonki on valmis syksyllä 2025.

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (5 v sopimuskausi) ovat 30 €/brm²/kk, eli noin 533 880 €/vuosi. Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 €/brm²/kk, eli noin 88 980 €/vuosi. Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

Paviljonki Kielon tarveselvitys-hankesuunnitelma on valmisteltu yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Toimitilajohtamisen sekä muiden Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

3 HANKKEEN PERUSTEET

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031) mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna myös uusilla asuinalueilla. Kunnallista palveluverkkoa tukevat yksityiset päiväkodit. Tilat ovat uuden oppimisympäristön mukaiset ja joustavat erilaisiin toiminnallisiin tarpeisiin sekä organisaation ulkopuolisille käyttäjille varhaiskasvatuksen aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella. Kohteen suunnittelussa noudatetaan toimitilajohtamisen yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa laatimaa päiväkotisuunnitteluohjetta.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Tikkurilan alue on kasvava alue. Varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa vuoden 2023 virallisen väestöennusteen mukaan Tikkurilan suuralueella 594 lapsella seuraavan 10 vuotiskauden aikana, voimakkaimmin Tikkurilan keskustan alueella 381 lapsella. Tässä ennusteessa ei ole otettu huomioon ratikan vaikutuksia. Kielotien uuden päiväkodin viivästymisen takia tehdään korvaava paviljonki Kielo. Suunnitellulle tontille mahtuu 126 tilapaikkainen, 6 ryhmän päiväkotit.

Ennuste varhaiskasvatusikäisten määrästä, Tikkurila 2022-2032

	2022*	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Muutos 10 vuodessa
60 Hiekkaharju	323	304	325	336	342	354	358	367	364	361	351	+29
61 Tikkurila	391	426	455	482	496	531	586	654	697	734	772	+381
62 Jokiniemi	453	417	408	434	454	477	502	545	551	561	567	+114
63 Viertola	453	453	467	477	490	495	514	519	515	501	490	+36
64 Kuninkaala	225	232	229	227	226	224	200	190	195	202	210	-15
65 Simonkylä	534	537	556	588	607	610	624	638	630	613	596	+62
66 Hakila	121	114	112	107	98	94	85	84	79	74	72	-49
67 Ruskeasanta	307	307	316	324	326	320	305	298	289	279	266	-41
68 Koivuhaka	206	218	241	252	266	283	275	289	290	289	284	+77
69 Helsingin pit. kk.	10	10	10	10	13	12	11	11	11	10	10	0
Tikkurila yhteensä	3 023	3 018	3 119	3 237	3 318	3 400	3 460	3 595	3 621	3 624	3 618	+594

Taulukko: Tikkurilan alueen varhaiskasvatusikäisten määrän kehitys Vantaan virallisen väestöennusteen 2022-2032 mukaan.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselvitykset)

Vuonna 2021 valmistuneessa Tikkurilan päiväkotiverkkoselvityksessä esitettiin tarve uudelle päiväkodille Tikkurilan keskustan alueelle vuodelle 2025. Tällöin Kielotie 15 uuden päiväkodin osalta tunnistettiin riski hankkeen viivästykselle, mutta esimerkiksi ratikkatyömaan tilatarpeesta ei oltu täysin tietoisia.

Kaupungin asemakaavoituksessa selvitettiin mahdollisia tontteja väliaikaiselle Kielon paviljongille Tikkurilan keskustan alueelta. Selvityksessä päädyttiin sopimaan Liikunnan palvelualueen kanssa rakennuksen sijoittamisesta esitetylle tontille tilapäisesti 5 vuoden määräajalle.

3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Tikkurilan päiväkotiverkkoselvitys (2021).

4 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

Päiväkotipaviljonkiin tulee 6 ryhmää, eli yhteensä 126 tilapaikkaa. Henkilökunnan määrä on yhteensä 24 henkilöä. Päiväkodin toiminta ajoittuu klo 6–18.00 välille. Kohde on auki myös kesäisin, mutta ei ole kesätoimintapäiväkotä.

4.1 Päiväkodin pedagogisen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin oppimisympäristö on kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottava. Oppimisympäristö tukee lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä

taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen. Esteettinen ja viihtyisä oppimisympäristö vaikuttaa myönteisesti oppimiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Päiväkodin tilasuunnittelun tehtävänä on tukea Vantaan varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteita. Suunnittelulla mahdollistetaan päiväkodin oppimisympäristön muokkaaminen lapsiryhmän tarpeiden mukaiseksi. Joustavat ja muunneltavat oppimisympäristöt tarjoavat lapsille haasteita sekä antavat tilaisuuksia lasten omaehtoiseen pohdintaan, tutkimiseen, ongelmien ratkaisemiseen ja kokeiluun. Varhaiskasvatuksen toiminnassa oppimisympäristöjä rakennetaan yhdessä lasten kanssa. Esillä olevat lasten työt, rakennelmat ja leikit ovat osa oppimisympäristöä ja yksi pedagogisen dokumentoinnin väline.

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteiskumppaneiden kanssa sekä henkilökunnan kirjalliseen työskentelyyn.

Sydänalue on myös asukkaiden monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata päiväkodin muista tiloista ja iltakäytölle toteutetaan erillinen sisäänkäynti.

Vararuokavarasto on kasvatuksen ja oppimisen toimialan omistama ja palveluntuottajan ylläpitämä varasto, jota käytetään tarvittaessa erilaisissa kriisitilanteissa tai häiriöissä korvaamaan normaali päivän aterian. Varasto koostuu hyvin säilyvistä retkievästyyppeistä tuotteista, joita kuitenkin aika ajoin joudutaan uusimaan. Päivämäärästä huolehtivat sekä päiväkodin kasvattajat että keittiöhenkilökunta. Vararuokavarasto kattaa kahden (2) vuorokauden ruuat päiväkodin lapsille ja kasvattajille eli aamupalan, lounaan ja välipalan. Retkipäivinä lounas korvataan ensisijaisesti vararuokavaraston tuotteilla.

Pihaan liittyvät tavoitteet on esitetty kohdassa 4.1. 9.

Osallisuuden suunnittelussa ja menetelmien valinnassa lasten lisäksi huomioidaan mahdollisuuksien mukaan päiväkodin henkilöstö, lasten huoltajat ja lähialueen asukkaat sekä mahdolliset muut päiväkodin lähiympäristön toimijat.

Päiväkoti toteutetaan osana toimitilajohtamisen ja varhaiskasvatuksen kehittämää

päiväkotisuunnitteluohjetta. Tilamitoitus perustuu Vantaan kaupungin tilasuunnittelun kehityshankkeen myötä kehitettyyn suunnitteluohjeeseen ja päiväkotien yleisiin suunnitteluohjeisiin sekä päiväkotien RT-ohjekorttiin.

4.1.1 Ryhmäalueet

Tavoitteena uudispäiväkotihankkeissa on toteuttaa ryhmäalueet toistaen Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeessa kuvattua vakioitua ryhmäaluemallia. Vakioidun mallin mukainen ryhmäalue koostuu märkäeteisestä, eteistilasta, wc-pesutilasta, toimintatilasta sekä rauhallisesta suljettavasta tilasta. Rauhallinen tila mahdollistaa lepäämisen ja rauhoittumisen. Tätä varten tilassa täytyy mahdollistaa pimennys. Ryhmien lepotilat voidaan yhdistää yhdeksi suuremmaksi tilaksi. Levolle varatut tilat varustetaan kaappisängyillä.

Kaksikerroksisissa päiväkodeissa 2. kerroksen lepoon käytettävistä huonetiloista on kaksi toisistaan riippumatonta poistumistietä. Märkäeteistilat voivat olla kahden ryhmän yhteiset. Eteistilat suunnitellaan yhdelle ryhmälle, mutta ovat osa isompaa kokonaisuutta. Eteistilat ovat osa toiminnallisia tiloja. WC-pesutilat tukevat toiminnan sujuvuutta ja ne toteutetaan päiväkotisuunnitteluohjeen tilakortin mukaan. Ryhmäalueen laatutaso on määritelty päiväkotisuunnitteluohjeessa.

(Jos tiloissa käytetään tekstiililaattoja, tulee urakoitsijan jättää 10 kpl jokaista väriä laatoista varastoon, niin että laatat voidaan vaihtaa tarvittaessa uusiin. Esim. jos laatta joudutaan pesemään.)

4.1.2. Sydänalue

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteiskumppaneiden kanssa sekä henkilökunnan kirjalliseen työskentelyyn.

Ruokailutila suunnitellaan siten, että etäisyydet ruokaa hakiessa ja astioita palauttaessa ovat mahdollisimman lyhyitä eikä synny risteäviä reittejä. Ruokailutilassa on miellyttävä, sosiaalista kanssakäymistä edistävä tunnelma, Ruokailuhetki on pedagoginen tilanne, joka vaatii oppimista edistävän ympäristön. Tämän takia akustiikkaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ruokailutilaa käytetään myös muuhun toimintaan, esim. pelaamiseen ja muuhun pöytätyöskentelyyn.

Sydänaalue on myös asukkaiden monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata päiväkodin muista tiloista ja Iltakäytölle toteutetaan erillinen sisäänkäynti.

4.1.3 Henkilökunnan tilat

Henkilökunnalle toteutetaan tilaohjelman mukaiset työskentely- sekä sosiaalityilat. Laitoshuoltajille varataan pukuhuoneesta kaksi kapeaa pukukaappia.

4.1.4 Puhtaus / Pesu- ja WC-tilat

Puhtauspalvelun tavoitteet

Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle varhaiskasvatukselle. Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta. Hyvällä tilasuunnittelulla ja puhtaanapidolla vaikutetaan kiinteistön elinkaaren jatkuvuuteen.

Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaansaada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana. Yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä. Tavoitteena on yhtenäistää materiaalivalintoja. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävästä, tehokkaasta ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista. Rakennuksen pintojen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettäviä ja julkisen tilan kulutusta kestäviä.

Keskusvarastotavaroiden kuljetukseen- ja vastaanottoon pitää olla kulku sisätilojen kautta huoltopihalle.

Materiaalien päästöluokka M1.

Rakentamisen puhtausluokka P1.

Pesu- ja WC-tilat

Kummassakin kerroksessa tulee olla LE-WC. Toisessa kerroksessa toinen sosiaalitylan WC-tiloista suunnitellaan LE-tilaksi. Ensimmäisessä kerroksessa ruokailutilan yhteyteen tuleva WC suunnitellaan LE-tilaksi. Materiaalien tulee olla pesunkestävät ja helposti puhtaana pidettävät. Tilat varustetaan lattiakaivoilla.

4.1.5 Ateriapalvelun tavoitteet

Ateriapalvelun tilatarpeet

Ateriat tuodaan paviljonkiin ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta lähes valmiina. Päiväkodissa voidaan valmistaa aamiaiset ja välipalat. Aterioiden kuljetusreitti on oltava mahdollisimman lyhyt, esteetön ja paviljonkiin tulee päästä katetun luiskan kautta. Aterioiden kuljetukseen varataan verkkovirralla toimivat kevytrakenteiset hygieniamuoviset kylmä-/lämpökuljetusvaunut, tai ruoka toimitetaan lämpökuljetuslaatikoissa. Jakelukeittiön läheisyyteen on varattava rullakkovarasto ja hygieeninen paikka kuljetuslaatikoille/-vaunuille verkkovirtaliitännällä. Keittiössä tulee olla myös oma siivouskaappi ja WC. Keittiöhenkilökunnan pukutilat on sijoitettava samassa rakennuksessa. Keittiön tiloissa pestään ruokailuastiat kupukoneella ja suunnittelussa on huomioitava pesun tehostettu ilmanvaihto ja lämmöntalteenotto.

Päiväkodin ruokailu

Ruokasalissa seinän vieressä on tarjoilulinjasto, joka ei avaudu keittiötiloihin. Tarjoilulinjasto on oltava suljettavissa, mikäli päiväkodissa on iltakäyttöä. Päivävaunuja käytetään pienempien lasten aterioiden kuljetukseen päiväkodin tiloissa. Vaunuille on varattava tila keittiössä. Mikäli kaikki vaunut eivät mahdu keittiöön varataan näille tila ruokasalista. Ryhmätiloihin varataan pienet kotitalousjäakaapit välipalojen säilytystä varten.

4.1.6 Siivouskeskus / Vaatehuoltotila

Siivouskeskus / vaatehuoltotila sijoitetaan päiväkodin ensimmäiseen kerrokseen, jolloin kulku tavaratoimituksille ja jättepisteelle on sujuvaa. Siivouskeskus toimii puhtauspäiväkodin varastotilana, johon varastoidaan paperit, jättesäkit, puhdistusaineet jne. Hyllytilaa tulee olla riittävästi. Tilassa säilytetään myös siivouksessa tarvittavat koneet ja laitteet.

Tila tulee jakaa puhtaaseen ja likaiseen puoleen. Koneiden ja laitteiden puhdistuspiste tulee varustaa hiekanerottelukaivolla 300x300 ja käsisuihkulla. Tilassa pestään päivittäin siivouksessa käytettävät siivousliinat, mopit ja päiväkodin peppupyyhkeet, pestävät ruokalaput, sekä päiväkodin liinavaatteet.

Pyykinkäsittelykoneet sijoitetaan likaiselle puolelle. Tila varustetaan 6 kg teollisuuspesu-koneella ja 6 kg kuivausrummulla, ja koneiden alle tulevilla erillisillä jalustoilla. Pyykinkäsittelykoneille tulee valaa betonista erillinen 10–15 cm koroke johon koneet pultataan kiinni. Tilan ilmavaihdon tulee olla hyvä ja tila tulee olla lukittava. Tilan muut varusteet Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Puhtaalle puolelle toteutetaan:

- laskutasoa pyykkien viikkaukselle
- laskutason yläpuolelle kaappeja
- yksi lukittava kaappi
- kalusteesta ulosvedettävä silityslauta
- hyllylliset alakaapit
- laskutason välitilaan pistorasiat
- kaksi korkeaa kaappia (toinen kaappi varustetaan hyllyillä ja toiseen kaappiin kolme korkeaa lankakoria likapyykeille).

Jokaisen ryhmän lepotilat varustetaan lisäksi hyllykaapeilla, joissa säilytetään ryhmäkohtaisesti puhtaat liinavaatteet.

Siivoustilat

Kaksikerroksisessa päiväkodissa siivoustilat toteutetaan molempiin kerroksiin. Siivoustilan on hyvä sijaita lähellä hissiä ja oven tulee avautua käytävälle. Siivoustilojen oven leveys 90 cm. Siivoustilat toimivat siivouksen väline- ja varastotiloina. Tilassa säilytetään hygieniatuotteet, jättesäkit, puhdistusaineet ja siivousvaunut, sekä osa siivouksen käytettävistä koneista. Tila varustetaan Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisilla varusteilla. Tila tulee olla lukittava.

4.1.7 Jätehuollon tilat

Jätehuolto toteutetaan jätetilan, joka sijoitetaan huoltopihan yhteyteen. Jätetilassa tulee olla astiat sekajätteelle, biojätteelle, kartonkijätteelle ja muovi- ja pienmetallijätteelle, sekä paperille. Jätetilan tulee sijaita lähellä keittiötä ja kulku jätepisteelle tulee olla kaikilla kiinteistön käyttäjillä sisätilojen kautta. Kulkureitin tulee olla mahdollisimman lyhyt ja jätetila hyvin valaistu. Astioiden tyhjennyksessä tulee ottaa huomioon jäteauton vaatima kääntösäde. Jätetilan edustalta lumien poiston pitää olla toteutettavissa ja kulku myös muutoin esteetön. Jätetilan ovien tulee olla vasikalliset ja niissä tulee olla aukipitolaitteet. Oviin asennetaan kaksoislukkopesä; ensimmäinen lukko sisältyy käyttäjän sarjaan ja toinen Vantaan jätehuollon sarjaan.

4.1.8 Väestönsuojatilat

Rakennuslain mukaan, jos rakennuslupa tulee vireille 2024 puolella, rakennus on tilapäinen ja enimmillään 5 v paikallaan, väestönsuojaa ei tarvitse toteuttaa. Väestönsuojaa ei myöskään tarvita, jos rakennuslupa tulee vireille vuoden 2025 puolella, rakennus on väliaikainen ja on paikallaan enimmillään 10 vuotta. Tällä tulkinnalla rakennuslain ja pelastuslain mukaan väestönsuojaa ei tarvita hankkeessa.

4.1.9 Pihan vaatimukset

Päiväkodin piha toteutetaan paviljongin rakentamisen yhteydessä. Pihan suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan soveltaen Vantaan kaupungin Päiväkotisuunnitteluohjetta sekä Toimitilajohtamisen suunnitteluohjeita.

Päiväkodin piha on osa oppimisympäristöä. Se suunnitellaan virikkeiseksi oppimisympäristöksi, joka tukee pedagogisten tavoitteiden toteutumista ja kannustaa liikku-
maan. Pihassa korostuvat suojaisuus, turvallisuus ja toiminnallisuus. Päiväkodin piha aidataan.

Päiväkodin leikkipihan ohjeellinen mitoitus on 20 m² / hoitopaikka. Piha suunnitellaan helposti valvottavaksi. Pihan suunnittelussa otetaan huomioon monipuolinen käyttö, toiminnallisuus, valvottavuus, ilkivaltaa ehkäisevät tekijät sekä kiinteistönhuollon tarpeet. Erityistä huomiota kiinnitetään ulkotilojen pienilmastoon. Pihalle suunnitellaan yhtenäisiä kasvillisuusalueita ja istutettaviksi kasveiksi valitaan lajikkeita, jotka viihtyvät tontin olosuhteissa. Pihalla tulee olla riittävästi leikki- ja liikuntavälineitä.

Piha vaatii turvallisen pyöräily-, saatto- ja huoltoliikenteen huomioimisen sekä selkeästi merkityt alueet autoille ja polkupyörille. Piha jäsennetään leikki- ja välituntipihaksi sekä saatto-, pysäköinti- ja huoltoliikennealueeksi. Saatto- ja huoltoliikenne erotetaan toisistaan. Huoltopihan liikennealueet mitoitetaan 12-m:n jakeluauton mukaan. Teiden ja pihojen kunnossapito ja merkinnät otetaan huomioon, erityisesti lasten turvallisuutta vaarantamatta.

Pihalle sijoitetaan Vantaan kaupungin tilakeskuksen ”piha”-huonekortin mukaiset rakennukset, jotka voivat sijaita myös osana päiväkotirakennusta: pihavarastot (leikki- ja ulkoiluvälineet), vaunuvarastot, sadekatos/aurinkosuoja. Keittiön sisäänkäynnin yhteyteen sijoitetaan laatikko- ja rullakkovarasto. Pihan kylmät rakennelmat ja pihan kovat pinnat kootaan yhteen. Muu varustus Vantaan kaupungin tilakeskuksen ”piha”-huonekortin mukaan.

Tonttivedet imeytetään oman tontin alueella Vantaan kaupungin hulevesiohjeen mukaisesti.

Vantaan kaupunki on allekirjoittanut Green deal sopimuksen, jonka tarkoitus on vähentää haitallisia kemikaaleja varhaiskasvatuksen ympäristössä ja vähentää lasten kokonaiskemikaalialtistumista. Green deal -kriteerit tulee huomioida, kun suunnitellaan ulkoleikkivälineitä, turva-alustoja ja kalusteita sekä niihin kohdistuvia hankintoja.

4.1.10 Muuta

Ei muita asioita.

4.2 Tilaohjelma ja mitoitus

Päiväkodin tavoitteellinen tilaohjelma on tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteenä (Liite 5). Tilaohjelman mukainen tilamitoitus perustuu Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeeseen sekä päiväkotien RT-ohjekorttiin.

Päiväkotipaviljonki mitoitetaan 6-ryhmäiseksi, eli yhteensä 126-tilapaikkaiseksi. Kuhunkin lapsiryhmään kuuluu 3 kasvattajaa sekä lapset. Kullakin kasvattajalla on laskennallisesti maksimissaan lasten iän mukaan 4 tai 7 lasta. Tilapaikkamäärä on lasten iän mukaisesti ryhmissä minimissään 12 ja maksimissaan 21.

Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat kasvun ja kehityksen tukea. Pienimpien lasten ryhmäalueet pyritään saamaan kaksikerroksisessa ratkaisussa ensimmäiseen kerrokseen.

Päiväkodissa on hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 18 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtaja sekä puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa noin 6 henkilöä. Henkilökunnan määrä on yhteensä 24 henkilöä.

Päiväkodin laajuustavoitteet tilaohjelman (Liite 5) mukaisesti:

- Hyötyala: 1030 hym²
- Huoneistoala: 1164 htm²
- Bruttoala: 1483 brm²

4.3 Tilojen vaatimukset

Rakennuksen tulee olla tilaratkaisultaan toiminnallinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen. Ratkaisun tulee ottaa huomioon toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Uuden oppimisympäristön suunnittelussa tulee erityisesti huomioida riittävä akustiikka ja tilakohtaiset määräykset. Lasten toimintatilojen tulee saada suora luonnonvalo ja sijoittua siten, etteivät kaikki tilat ole pohjoiseen.

Ryhmillä on oma toimintatila sekä rauhallinen suljettava tila. Rauhallinen tila mahdollistaa lepäämisen ja rauhoittumisen. Ryhmien lepotilat voidaan yhdistää yhdeksi suuremmaksi tilaksi. Levolle varatut tilat varustetaan kaappisängyillä.

Tiloihin laitetaan kattoon kaksi koukkua, jotka kestävät esim. aikuisen ja lasten keinun. Kaksikerroksisissa päiväkodeissa 2. kerroksen lepoon käytettävistä huonetiloista on kaksi toisistaan riippumatonta poistumistietä.

Märkäeteistilat voivat olla kahden ryhmän yhteiset. Eteistilat suunnitellaan yhdelle ryhmälle, mutta ovat osa isompaa kokonaisuutta. Eteistilat ovat osa toiminnallisia tiloja.

Wc-pesutilat tukevat toiminnan sujuvuutta ja ne toteutetaan tilakortin mukaan.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on käyttää teknologiaa palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Kasvattajat käyttävät nettiyhteyksiä työskennellessään ja siksi toimivat nettiyhteydet ovat tärkeitä hektisessä työssä. Lasten käyttöön tarkoitetut tieto- ja viestintätekniikkalaitteet (tv) ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä. Laitteiden käyttöä tukevat toimivat tietotekniikkayhteydet, järkevästi ja ergonomisesti sijoitetut sähköpistorasiat.

Huonetilojen välillä käytetään sisäikkunoita ja / tai ikkunallisia sisäovia tai lasiovia.

Sisäänkäynnit järjestetään aidatun pihan kautta. Päiväkodissa ei ole erillistä pääsisäänkäyntiä. Tavaraliikenne hoidetaan lastauslaiturin kautta eriyttäen muu kuljetus keittiöstä. Erillinen vapaa-ajan käytön sisäänkäynti nimetään suunnitteluvaiheessa. Sisäänkäynnin yhteyteen tulee kenkä- ja vaatesäilytys.

Rakennukseen tehdään hissi, joka on mitoitettu pyörätuolia käyttäville.

Päiväkodin lattiamateriaali on mm. lepotiloissa akustisesti vaimentava Astma- ja allergialiiton hyväksymä tekstiilimatto, joka sitoo pölyä, on helposti imuroitavissa ja siten allergiaystävällinen ja akustisesti toimiva ratkaisu, joka luo osaltaan viihtyisyyttä. Tilojen linkittäminen, läpinäkyvyys, sujuvat kulkureitit ja riittävä valaistus lisäävät turvallisuutta sekä valvottavuutta.

Tilat suunnitellaan Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeen sekä päiväkodin RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset että turvalliset.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille -dokumentin tavoitteita. Päiväkodin tiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin. Lisäksi päiväkodin tiloja on mahdollista jakaa esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienimmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Muuntojoustavuus tulee huomioida myös LVI ja sähkötekniikassa niin, että tilojen seinien siirtäminen suunnitelman mukaan on mahdollista. Rakennuksen ikkunoiden sijainti ja koko tulee myös suunnitella mahdollisia tilajakoja huomioiden.

Laatutasotavoitteet sekä tilojen varustus ja kalustus Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen mukaisesti. Materiaalien päästöluokka M1.

5 RAKENNUS

5.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

Tavoitteena on toiminnallisesti ja liikenteellisesti toimiva tilaratkaisu. Toiminnot sijoitetaan ja niille varataan tilat oikeissa keskinäisissä suhteissa. Liikenteellisesti tilajako toteutetaan siten, että vältetään umpiperiä ja siten, etteivät toisiinsa liittyvien toimintojen väliset etäisyydet muodostu liian pitkiä. Päiväkodin toiminta on turvallista ja ilmanlaadultaan terveellistä.

5.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotitoiminta (luokka 6) mukaan koulurakennuksen energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m², a).

Päiväkotirakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on 75 kWhE/m², a.

Rakennukseen asennetaan energiatehokas LED-valaistus, jota ohjataan rakennusautomaatiojärjestelmällä. Rakennusautomaatiojärjestelmän toimittaja valitaan kaupungin puitesopimustoimittajista.

Rakennusautomaatiojärjestelmällä ohjataan myös paviljongin ilmanvaihtokoneita Sisäilmayhdistyksen ohjeistuksen mukaisesti siten, että käyttöajan ulkopuolinen IV-käyttö minimoituu.

On päätetty, että paviljongin katolle ei asenneta aurinkosähkövoimalaa.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seurantaan varten se varustetaan sähkön- lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita toimitilajohtamisen mittarointiohjeen (Mittarointiohje LVIAS-suunnittelijoille, 13.8.2019) mukaisesti. Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

5.0.2 Tilatehokkuustavoite

Päiväkodin tilatehokkuustavoitteet perustuvat Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeen mukaiseen 126-paikkaisen päiväkodin tilamitoitukseen. Päiväkodin tilaohjelma löytyy liitteenä.

5.0.3 Muuntojoustovaatimus

Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset että turvalliset. Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille -dokumentin tavoitteita sekä Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjetta.

Päiväkodin ryhmäalueiden tiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin. Lisäksi päiväkodin tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienimmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi.

5.0.4 Ääniolosuhteet

Päiväkodin arkipäiväinen toiminta aiheuttaa paljon melua, jonka leviämistä ja äänitasoa on rajoitettava varsinkin huoneakustisin ratkaisuin. Suunnittelussa noudatetaan ääniolosuhteiden hallinnan suhteen Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjetta sekä Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen. Päiväkotisuunnitteluohjeessa on esitetty tilakohtaiset ääneneristys- ja huoneakustiset vaatimukset päiväkodin keskeisten tilojen osalta.

5.0.5 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka on P2 tai P3. Paloluokka tarkentuu suunnittelun aikana.

5.0.6 Sisäilmatavoitteet

Tavoitteena on varmistaa hyvä sisäilmasto uusdispäiväkotiin. Hyvä sisäilman laatu tulee huomioida kaikkien suunnittelualueiden osalla ja Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen mukaisesti. Päiväkotien sisäilman tavoitetaso on vähintään Sisäilmastoluokituksen S2-taso, hyvä sisäilmasto.

Korkeita tiloja ja hankalasti siivottavia palkkeja ja ulokkeita tulisi suunnitteluratkaisuissa välttää. Pölyn kerääntyminen lisää sisäilmaongelmia.

5.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Uudisrakennushanke toteutetaan kaupunkirakenteeseen arkkitehtoniselta ilmeeltään sopivaksi sekä tontin asemakaavamääräysten mukaiseksi.

Uudisrakennuksen tulee olla ilmeeltään selkeästi julkinen rakennus.

Päiväkotirakennus tehdään kaksikerroksiseksi.

Piha-alueiden tulee muodostaa yhtenäinen, sisältä helposti saavutettava ja tarkoitukseen sopiva maantasainen alue. Päiväkodissa ulkotilat ovat tärkeä osa pienten käyttäjien arkea, ja pihalle suuntautuvat julkisivut ja lapsiryhmien sisäänkäynnit muodostavat talon varsinaiset kasvot. Lasten sisäänkäyntien tulee olla helposti tunnistettavia ja myös valvonnan kannalta selkeästi sijoitettuja. Päiväkodin sisällä tavoitteina ovat monikäyttöiset, muuntuvat tilat, jotka tarjoavat mahdollisuuksia ja houkuttelevat leikkiin ja liikkumiseen; oppimiseen, rauhoittumiseen ja lepoon.

Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeessa on esitetty ryhmien tilojen ratkaisujen vakioidut pääperiaatteet, avoimemman tilasuunnittelun akustiset ja toiminnalliset perusratkaisut eri ikäryhmille ja mallit eri-ikäisten lasten ryhmien WC-tiloille. Ryhmän tiloja voi yhdistää eri tavoilla päiväkodin sydäna alueen ympärille. Liikennealueiden tulee liittyä yhteisalueisiin ja muodostaa toimintaan ja leikkiin hyödynnettävää tilaa. Tilakokonaisuuksien yhdistäminen tuottaa erilaisia rakennusmassoja ja julkisivuratkaisuja.

Lisäksi huomioitava suunnittelun ohjeistuksessa RT 103083 Päiväkotien suunnittelu -kortti. RT-korttien mitoitusohjeita ei tule alittaa.

Osallisuus

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa osallisuuden mahdollistamisesta ja on nimennyt hankkeeseen osallisuusasiantuntijan. Suunnitteluprosessissa pyritään osallistamaan päiväkodin lapsia sekä henkilökuntaa.

5.2 Esteettömyystavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL 117 § Esteettömyys) on määritelty rakentamiselle asetettavat vaatimukset. MRL:n mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan huomioon erityisesti lasten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden kannalta. Valtioneuvoston asetus 241/2017 esteettömästä rakennuksesta ja asetus 1007/2017 rakennuksen käyttöturvallisuudesta tulivat voimaan tammikuussa 2018.

Esteettömyys- ja käyttöturvallisuuden osalta noudatetaan mm. seuraavia vaatimuksia:

Rakennukseen on oltava vähintään 1 200 millimetriä leveä, helposti havaittava, pinnaltaan tasainen, kova ja luistamaton kulkuväylä tontin tai rakennuspaikan rajalta sekä tilasta ja alueelta, joka palvelee rakennuksen käyttöä. Ulkotilassa sijaitsevan kulkuväylän kaltevuus saa olla enintään viisi prosenttia. Jos kulkuväylällä on porras, sen yhteydessä on oltava luiska tai kiinteästi asennettu pyörätuolin ja pyörillä varustetun kävelytelineen käyttäjälle soveltuva henkilöiden nostoon tarkoitettu laite.

Rakennuksen sisäänkäynnit suunnitellaan esteettömiksi. Sisäänkäyntien yhteyteen toteutetaan avautumispuolelle vähintään 1500x1500 mm levyinen tasanne. Kynnysten korkeudet toteutetaan korkeintaan 20 mm korkuisina. Esteettömien kulkureittien ovet toteutetaan vapaalta leveydeltään vähintään 850 mm levyisinä.

Portaan ja tasanteen sivureunat on varustettava korotuksella, joka estää luistamisen reunan yli, jos tason ja kaiteen tai seinän välisestä raosta mahtuu leveydeltään yli 50 millimetrin kokoinen kuutio. Portaan tasanteelle aukeavan oven etäisyyden luiskan tai porrassyöksyn yläreunasta on syöksyn sivuseinällä oltava vähintään 400 millimetriä ja päätyseinällä vähintään 1 500 millimetriä. Uloskäytävän kulkureitillä olevan oven eteen ja taakse on varattava vähintään 800 millimetrin pituinen tasanne.

Portaassa ja luiskassa on oltava käsijohde koko pituudella ja molemmilla puolilla syöksyä. Julkisissa ja lasten käyttöön tulevista tiloissa on oltava kaksi käsijohdetta päällekkäin lasten ja pyörätuolilla liikkuvien huomioon ottamiseksi. Käsijohteesta on saatava tukeva ote. Käsijohteen ja sen päätteen on oltava turvallinen ja sen on jatkuttava syöksyn vähintään 300 mm alkamis- ja loppumiskohdan ohi. Johteen on jatkuttava yhtenäisenä välitasanteella.

Kaksi- tai kolmikerroksiseen rakennukseen toteutetaan hissi (hissikorilla varustettu kevythissi tai hissi). Esteetön WC-tila toteutetaan molempiin/ jokaiseen kerrokseen. Esteettömien WC-tilojen tulee yhdessä muodostaa kokonaisuus, jossa rakennuksesta löytyy kummaltakin puolelta lähestyttävä WC-istuin.

Lisäksi noudatetaan soveltaen vanhentuneita esteettömän rakentamisen ohjeistuksia kuten RakMK F1 Esteetön rakennus, Määräykset ja ohjeet 2005, sillä poikkeuksella, että rakennuksen lattiapintojen ja rakennukseen liittyvien ulkopuolisten kulkuväylien tulee olla täysin tasaisia. Lattia- ym. pinnasta kohoavia saumalistoituksia, kynnyksiä ym. ei saa olla. Ovien kynnyksettömyyden toteuttamisessa noudatetaan RT-ohjekortin, Vanhusten palveluasuminen RT 93–11134, kuvan 85 ohjeistuksia. Eteis- ym. matot tulee olla upotettuna lattiapinnan tasoon.

Rakennuksen esteettömyydellä varmistetaan myös tilojen hyvä siivottavuus.

5.3 Rakennetekniset tavoitteet

Alustavan arvion mukaan rakennuksen perustamistapa on paalutus. Paalutyypin valinnassa ja paalutustyössä tulee kiinnittää huomiota paalutuksen ympäristövaikutuksiin. Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet suositellaan stabiloitavaksi tai perustettaviksi kevennysratkaisuja käyttäen. Perustusrakenteet routasuojataan ja rakennus salaojitetaan.

Mahdollinen liikennetärinä on otettava huomioon suunnittelussa.

Alustatila on tuuletettu (ei koneellinen). Alimmat lattiat tehdään kantavina rakenteina. Maahan asennettavat vesi- ja viemäriasennukset lämmöneristetään. Vesijohdolle asennetaan saattolämmitys.

Maanvaraisissa perustuksissa mahdollinen radonin olemassaolo tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Paviljonkirakennus on kaksikerroksinen ja rakennukseen tulee hissi.

Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään määräysten mukaista tasoa. Rakenteet suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi. Ulkovaipan sisäpinnan sekä elementtien liitoskohtien tiiveyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Rakenneratkaisuissa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Maanäytteessä on silmämääräisiä havaintoja sulfidisavesta, jonka olemassaolo tulee tutkia tarkemmin

Rakennuksen tuleva korkeusasema tulee arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon. Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla. Pohjavettä ei voi alentaa alueella.

Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus, kun rakennuksen tarkka sijainti on selvillä. Tarvittaessa laaditaan pohjavahvistus/kevennyssuunnitelmat ja kaivantosuunnitelmat.

Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin sekä ympäristö- ja tärinäselvityksiin.

5.4 LVIA-tekniset tavoitteet

Yleistä

LVI-tekniikan järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennukseen hyvät toimintaolosuhteet; lämmityksen, sisäilman laadun, sekä vesi- ja viemäritoimintojen osalta. Olosuhteet luodaan energiatehokkaalla tavalla. Tavoite huomioidaan

suunnittelussa, sekä laite- ja järjestelmähankinnoissa ja -asennuksissa. Automaatiojärjestelmä mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden, sekä energian ja veden käytön etäseurannan.

Kaikkien LVIA-järjestelmien osien, laitteiden ja komponenttien tulee olla yleisesti käytössä olevia, testattuja ja tyyppihyväksytyjä, sekä järjestelmään yhteensopivia tuotteita. Laitteiden ja ohjelmien tulee olla yhteensopivia. Ohjelmien ja toimintojen tulee olla etäohjattavia ja -valvottavia Vantaan mallin mukaisesti.

Energiatavoitteet on esitetty Vantaan kaupungin suunnitteluohjeessa.

Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan suunnitteluohjeita ja toteutusmalleja.

5.4.1 Lämmitys ja jäähdytys

Lämmöntuotto

Rakennus liitetään Vantaan Energian kaukolämpöverkoston piiriin, alustavasti kaukolämpöliitos rakennuksen pohjoispuolelta.

Lämmönjako

Lämmönjakokeskus sijoitetaan rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen, sille varattuun erilliseen tekniseen tilaan. Käynti tilaan rakennuksen ulkopuolelta. Lämmitysjärjestelmät varustetaan omilla erillisellä lämmönsiirtimillä (lämmitys, ilmanvaihdon lämmitys, sekä lämpimän käyttöveden valmistus).

Pääasiallinen lämmönjakotapa on lattialämmitysjärjestelmä. Tuuli- ja märkäeteiset varustetaan lisäksi oviverhokojein. Lattialämmitysjärjestelmän suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan "Vantaan kaupunki: Ohje lattialämmityksen suunnittelusta ja toteutuksesta Vantaan kaupungin rakennuskohteissa"-ohjetta. Lattialämmityspotkistossa käytetään tehdasvalmisteista happidifфуusiosuojattua lattialämmitykseen tarkoitettua muoviputkea (valmistaja esim. Uponor Oy).

Lämmitysjärjestelmän ja ilmanvaihdon lämmityksen runkojohdot asennetaan rakennuksen sisälle alakaton sisään. Runkojohtojen materiaali on teräsputki, putkisto eristetään (jos käytetään mineraalivillakourueristettä, eriste pinnoitetaan).

Viilennystoiminnot

Päiväkotiin tehdään viilennysjärjestelmiä Vantaan päiväkotien suunnitteluohjeen mukaisesti.

5.4.2 Ilmanvaihto

Ilmanvaihtojärjestelmä toteutetaan hajautetulla ilmanvaihtojärjestelmällä, jossa jokaista vyöhykettä palvelee oma erillinen ilmanvaihtojärjestelmä.

Ilmanvaihtokoneet asennetaan palvelualueelle sijoitettaviin pariovilla varustettuihin konetiloihin. Huolto toteutetaan tilojen puolelta.

Palvelualueiden ilmanvaihdon ohjaukseen liitetään ohjaavia olosuhdetekijöitä: lämpötila, hiilidioksidi, organiset yhdisteet(VOC).

Yhtenäisiin toiminnallisiin tiloihin asennetaan palvelualueen ilmanvaihdon käyntiä ohjaavat lisäaika-ajastinkytkimet (0...3 h), joilla ilmanvaihdon käyttöä voidaan ohjata tilasta käsin, normaalikäyttöaikojen ulkopuolella.

Tilojen ulkopuolelle asetetaan huonetilaa osoittavan kilven alapuolelle tilan raitisilmamäärän mukaista maksimihenkilömäärää osoittava kilpi.

Tilojen käytön ulkopuolinen tuuletuskäyttö toteutetaan ohjelmallisesti minimivaatimuksen mukaiseen tasoon.

Keittiön ilmanvaihto varustetaan (0...2 h) lisäaikakäyttökytkimellä, sekä ilmanvaihdon tehostustoiminnon kytkimellä, mikä mahdollistaa ilmanvaihdon lisäaika- ja tehostustoiminnon keittiötiloista ohjattuna.

Ilmanvaihtojärjestelmän kanavistot: tehdasvalmisteinen sinkitty kierresaumakanava.

Päätelaitteet: tarkoitukseen sopivia tehdasvalmisteisia tulo- ja poistoilmaelimiä, joissa hyvä ilmavirtojen säädettävyys.

Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat ja järjestelmäasennukset tehdään kuumennuskeittiön vaatimustason mukaisesti.

Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018). IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka on M1.

5.4.3 Vesi ja viemäri

Rakennus liitetään kunnalliseen vesijohtoverkostoon, tutkien mahdollisuus liittyä viereisen päiväkodin vesijohtoon alaliittymänä. Rakennus liitetään mahdollisuuksien mukaan viereisen päiväkodin viemäriiliitokseen. Hulevedet viivytetään tontin alueella ja johdetaan kunnalliseen hulevesiviemäriverkostoon. Viivytyksen suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia. Viivytyjärjestelmän tyyppi määritetään suunnitteluvaiheen aikana.

Vesimittari sijoitetaan lämmönjakokeskukseen. Vesimittarit oltava ultraäänimittareita, ne liitetään kiinteistöautomaatioon ja ovat etäluettavissa. Lämpimän käyttöveden kv-syöttöjohto varustetaan kiinteistöautomaation luennan piiriin liitettävällä veden mittauksella. Tonttivesijohto varustetaan 'itse säätävällä' saattolämmityskaapelilla.

Viemäreiden liittymäpaikkojen osalta pyritään käyttämään nykyisiä liitospaikkoja. Liitospaikat määrittävät tarkemmin rakennuslupa- liitettävässä HSY liitoskohtalausunnossa.

Runkovesijohdot tehdään komposiittiputkista ko. putkelle tarkoitetuilla liitosmenetelmillä. Vesijohdot eristetään. Mikäli eristeenä käytetään villakourueristettä, se pinnoitetaan.

Jako- ja kytkentäjohdot tehdään kupariputkesta (näkyviltä osin kromattu kupariputki) tai rakenteiden sisällä suojaputkeen asennettavasta muoviputkesta. Runkojohdot asennetaan alakaton yläpuolelle.

Ruokahuoltoa varten tehdään suunnitelmissa esitettyjä laitteita ja toimintaa varten tarvittavat lvia-asennukset, joilla varmistetaan hyvä tekninen ja toiminnallinen laatu. Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat- ja asennukset tehdään kuumennuskeittiön vaatimustason mukaan. Ilmanvaihtolaitteet varustetaan lämmön talteenotolla. Keittiön ilmanvaihtolaitteiden tulee täyttää korkean hygieniatason vaatimukset, ja niiden tulee olla helposti huollettavissa. Mikäli putkia asennetaan rakenteiden sisään, käytetään suojaputkea. Tällöin suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan myös vaatimus vesijohtojen vaihdettavuudesta ja vuotojen havaittavuudesta.

Keittiön viemärit varustetaan rasvanerottimella. Astianpesukone on mallia 'LTO' (käyttöveden esilämmitys pesukoneen poistovedellä).

Viileähuoneiden kompressorit/lauhdutinyksiköt sijoitetaan ulkotiloihin katokseen. Laitteisto suojataan pieneläin verkolla.

Keittiö- ja ruokailutilojen määritykset suunnitellaan keittiöasiantuntijan ohjauksella.

Toteutuksessa on huomioitava kiinteistön alueella sijaitsevan muuntamon maanalaiset sähköjohdot, sekä tontin poikki kulkeva viemäri linja.

5.4.4 Automaatio

Automaatio, toiminnot, lvi-tekniikan laitteet, varusteet ja ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoihin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tarpeenmukaisen etäseurannan ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten, 'pilvitoimintona', internet-verkkoyhteyttä käyttäen.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta. Kiinteistöautomaatiojärjestelmän suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungilla käytössä olevaa suunnitteluohjetta.

5.4.5. Huoltokirja

Vantaan kaupungin huoltokirjaohjeiden mukainen huoltokirja-aineisto toimitetaan projektin huoltokirjakoordinaattorille, joka vie aineiston Vantaan kaupungin käytössä olevaan kiinteistönpito-ohjelmaan (Granlund Manager).

5.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta.

Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetuottajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Päiväkodin sähköjärjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan moduulipäiväkotikonseptin edellyttämät tavoitteet. Keskusyksiköt ja johtotiet sijoitetaan siten, että em. tavoitteet täyttyvät. Kaapeloinnissa ja laite/kojesijoittelussa huomioidaan muuntojoustavuus.

Suunnittelussa on huomioitava rakennusluvassa oleva pelastuslaitoksen lausunto.

5.5.1 Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon valokuidulla. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin (kaukovalvontajärjestelmään) pilvivalvomopalveluun. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus rakennuksen lähialueella toteutetaan seiniin ja katoksiin asennettavilla valaisimilla. Pihalle asennetaan pihavalaistukseen soveltuvat pylväsvalaisimet. Valaisimien tulee olla ilkivaltaa kestävää rakennetta.

Kaapeloinnissa tulee huomioida pylväsvalaisimien ja autolämmityspistorasioiden lisäysmahdollisuus tulevaisuudessa. Kaikki maahan tulevat kaapeloinnit putkitetaan ja varataan riittävä määrä varaputkia (a/b-luokka + vetonarut).

6.5.2 Sähköautojen latausasemat

Rakennuksen yhteyteen ei asenneta sähköautojen latauspisteitä tai latauspistevalmiuksia. Laissa rakennusten varustamisesta sähköautojen latauspisteillä edellytetään sähköautojen latauspisteitä ja latauspistevalmiuksia vain, mikäli pysäköintipaikkoja on yli 10 ja nämä sijaitsevat rakennuksessa tai kiinteistöllä, jolla rakennus sijaitsee. Paviljonki Kielolle pysäköintipaikkoja tulee 9 ja nämä sijaitsevat kaikki Lummepolulla katualueella.

5.5.3 Sähkönjakelu, keskukset ja mittaukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön ja kaapeloinnin minimointi sekä modulaarisuus.

Rakennus varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seurantamittareilla. Noudatetaan Vantaan Kaupungin mittarointiohjetta.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energiankulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa. Mitattavia suureita ovat mm. kiinteistö- ja LVI-laitteiden sähköenergian kulutus.

6.5.4 Maadoitukset ja potentiaalin tasaukset

Maadoituksen tarkoitus on estää vaarallisten kosketusjännitteiden muodostuminen sähkölaitteiden vikatapauksissa. Maadoitukset takaavat sähköverkon vikavirralla luotettavan reitin ja varmistavat suojalaitteiden luotettavan ja nopean toiminnan.

5.5.5 Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä (myös haaroitukset ym.), johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Tele- ja vahvavirtajohdot erotetaan kaapelihyllyillä. Kaapelihyllyt, johtokanavat ja valaisinripustuskiskot on katkaistava aina seinärakenteiden kohdalla. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristykseen sekä modulaarisuuteen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

5.5.6 Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuudella rakennuksen valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta ja kuiluissa on avattavat luukut. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Upotettavien sähkökalusteiden sijoittelua huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

5.5.7 Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1:2021 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet. Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella. Saliin asennetaan urheilutilan valaisimet.

Energiatehokkuus tulee huomioida myös valaistusohjauksissa.

Ulkovalaistusohjaukset toteutetaan soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia ja valoisuusantureita. Sisävalaistusohjaukset toteutetaan seuraavasti:

- Lepo- ja leikkihuoneiden sekä henkilökunnan taukotilan valaistusta ohjataan tilakohtaisilla himmentimillä ja läsnäolo/liiketunnistimilla (valojen sammutus). Lisäksi lepo- ja leikkihuoneiden lukualueelle asennetaan noin 1800 mm:n korkeudelle himmennettävä ja suunnattavissa oleva lukuvalo
- Käytävien valaistuksia ohjataan painikkeilla/kytkimillä ja liiketunnistimilla (valojen sammutus)
- Salin valaistusta ohjataan painikkeilla ja läsnäolo/liiketunnistimilla (valojen sammutus)
- Yksittäisten pienien tilojen valaistusohjaukset voidaan toteuttaa tilakohtaisilla kytkimillä (liiketunnistimien käyttö on sallittua)

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida kodinomaisuus sekä seinäpintojen valaistus. Valaistuksen tulee olla tilakohtaisesti ohjattavissa ja säädettävissä. Valaistuskalkulat tulee hyväksyttää tilaajalla.

Ulkovalaistus toteutetaan energiatehokkailla valaisimilla (IK10). Pimeän aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkeävaltariskin sekä kameravalvonnan takia. Vähintään 1/3 valaistuksesta tulee olla päällä pimeällä virka-ajan ulkopuolella.

5.5.8 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, wlan)

Rakennus varustetaan Cat 6 mukaisella yleiskaapelointijärjestelmällä (FTP).

Järjestelmä palvelee tietoliikennettä ja videovalvontaa.

Yleiskaapelointiteline asennetaan omaan erilliseen lukittavaan teletilaan.

Pistorasioita asennetaan mm. toimistoihin, kokoushuoneeseen, ryhmähuoneisiin, monitoimitilaan, keittiöön ja teknisiin tiloihin.

Erityistä huomiota kiinnitetään lasten käyttöön tarkoitettuihin tieto- ja viestintäteknikkalaitteisiin, varmistetaan tietotekniikkayhteyksien ja sähköpistorasioiden käytettävyys.

Rakennus ja sen pääsisäänkäyntien edustat varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Liityntärasiat asennetaan rakennuksen sisälle.

5.5.9 Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei rakenneta erillistä yhteisantenniverkkoa, vaan tarvittaessa tv-lähetyksiä voidaan seurata tietoliikenneverkon kautta.

4.5.10 Gsm-passiiviantennijärjestelmä

Ei tule.

5.5.11 Äänentoisto- ja AV-järjestelmät sekä kuulorajoitteisten induktiosilmukkajärjestelmät

Salin ja ruokalan äänentoisto toteutetaan ns. siirrettävällä AV-vaunulla (Artome m10). Laitteistokokonaisuus päätetään suunnitteluvaiheessa. Lisäksi monitoimisali ja ruokailutila varustetaan kuulorajoitteisten induktiosilmukalla ja vahvistimella. Induktiosilmukan pääterasioiden sijoituksessa huomioitava AV-vaunun käyttöpaikat.

Induktiosilmukat suunnitellaan ja asennetaan voimassa olevien lakien, asetusten ja standardien mukaan. Induktiosilmukkajärjestelmä (vahvistin, silmukka, mittaukset, säädöt, kuuluvuusaluekartat, yms.) sisältyy kokonaisuudessaan urakkaan.

5.5.12 Keskuskellojärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon liitettävällä keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan sisääntuloauloihin, ryhmähuoneisiin, monitoimisaliin, henkilökunnan taukotilaan, keittiöön ja pihan puolelle ulkoseinään. Ulkokello on valaistua mallia. Keskuskelloa varten asennetaan erillinen ulkoantenni.

5.5.13 LE- WC-hälytysjärjestelmä

LE-WC- tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä.

5.5.14 Soittokellot, ovipuhelimet ja sisäänpyyntölaitteet

Rakennuksen lapsiryhmien pääsisäänkäynnit ja keittiön sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Huomioitava, että kunkin lapsiryhmän ovikellot soivat vain

kyseisessä lapsiryhmässä ja kuuluvat hyvin lapsiryhmän alueella. Tarvittaessa lapsiryhmiin asennetaan lisäkellot. Soittokelloja ei saa asentaa lepohuoneisiin.

Yksi toimistohuone varustetaan sisäänpyyntö-järjestelmällä ("liikennevalot").

5.5.15 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja. Yhteishälytys johdetaan vartiointiliikkeelle murtohälyttimen välitinlaitteen kautta. Tällä hetkellä Vantaan Kaupungin puitesopimustoimittaja on Fidelix.

5.5.16 Murtosuojausjärjestelmä

Rakennus varustetaan rikosilmoitusjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena liikeilmaisimilla. Hälytystoiminto liitetään vartiointiliikkeeseen langattomasti. Laitteet (Hedegren HHL) ja niiden asennus on tilaajan erillishankinta.

5.5.17 Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja sekä osin piha-aluetta ja katoksia. Kaapelointi toteutetaan osana yleiskaapelointiverkkoa. Laitteet ovat tilaajan erillishankinnassa.

4.5.18 Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä

Iltakäyttötiloihin johtavat pääkulkureittien ovet varustetaan sähköisellä kulunvalvonnalla (iloq/Timmi). Iltakäyttöalueiden lukituksissa on myös huomioitava hätäpoistumistiet.

Muut rakennuksen pääkulkureittien ulko-ovet (myös keittiön ulko-ovi) varustetaan putkitusvarauksilla ja ylivientisuojoilla. Tarvittavat reiät ja magneettikoskettimet ovitoimituksiin. Huomioitava tarvittavat putkitukset ja ovirasiat alakaton yläpuolelle.

Katso Vantaan Kaupungin ohjeet iLOQ:in sähkölukitusjärjestelmästä.

5.5.19 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan määräysten mukaisella merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä.

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmän ohjelmointimuutokset huomioiden järjestelmän lisenssi on oltava vapaasti saatavilla.

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmän ohjelmat järjestelmän keskukseen ei erillisiä ohjelmia.

5.5.20 Palohälytysjärjestelmä

Rakennus varustetaan automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä. Järjestelmä liitetään tarvittaessa hätäkeskukseen. Kts. Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017 luku 7. Järjestelmän laitteina käytetään automaattisen osoitteellisen paloilmoitinjärjestelmän laitteita (kuten Schneider FXM NET).

Paloilmoitinjärjestelmän keskus sisältää kotelon paikantamispäiirustuksia varten + tilavaruksen akustolle.

Paloilmoitinjärjestelmän ohjelmointimuutokset huomioiden järjestelmän lisenssi on oltava vapaasti paloilmoitinliikkeiden saatavilla.

5.5.21 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Rakennuksen varustetaan savunpoistojärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

4.5.22 Aurinkosähköjärjestelmä

Rakennukseen ei tule aurinkosähköjärjestelmää, koska rakennus on väliaikainen.

5.5.23 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Märkäeteiset ja pesutilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Lämmitysmuodon valinta on tarkasteltava kokonaisuutena suunnitteluvaiheessa.

Kattokaivojen, räystäiden, rännien, raitisilmakammioiden ja syöksytorvien ym. sähkölämmitykset toteutetaan varauksena ja otetaan käyttöön, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Vesi- ja viemärointiiliittymät varustetaan sähkölämmityksellä.

Keittölaitteille, ruoan kuljetus- ja säilytys- vaunuille asennetaan sähköliitännät. Lvi-laitteille asennetaan sähköliitännät. Siivouksen pyykinpesu- / kuivauskoneille asennetaan 3-vaiheiliitäntä (400V). Pistorasiaksi valitaan erikoispistorasia (kombirasia), joka soveltuu 1-, 2- ja 3-vaiheikäyttöön.

Sähköhanoina käytetään verkkovirtaan kytkettäviä hanoja. Muuntaja ja kaikki mahdolliset kytkentärasiat asennetaan ensisijaisesti alakaton yläpuolelle, tämä tulee huomioida PU:n hanatoimituksen liitosjohdoissa.

Siivouskoneille, salin jakoverhoille, valkokankaille, pimennysverhoille ja hisseille, yms. asennetaan sähköliitännät.

5.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Suunnittelussa ja rakennustöissä on noudatettava valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta Vna 205/2009. Rakennustöissä noudatetaan Kuivaketju10 kosteudenhallintamenettelyä.

6 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

6.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Paviljonkirakennus sijoittuu Viertolan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle YU-tontille osoitteeseen Läntinen Valkoisenlähteen tie 50b, 01300 Urheilupuiston ja Lummepolun päiväkotien väliselle nurmikentälle.

6.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset ja rasitteet

Tontti on asemakaavassa YU-alue, eli urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta. Tontille sijoittuvalle päiväkotipaviljongille haetaan poikkeamislupa tilapäiselle päiväkodille 5 vuoden määräajalle rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

YU-alue korttelissa 63191 koskevia asemakaavamääräyksiä:

- Rakennuslupa on liitettävä hulevesien ja sammutusvesien hallintasuunnitelma.
- Pysäköintialueet tulee jakaa osiin puu- ja pensasistutuksiin.
- Autopaikkojen vuorokäyttömahdollisuus huomioidaan kokonaispaikkamäärää määriteltäessä.

- Autopaikkojen vähimmäismäärä oppirakennusten osalta on 1 ap viittä henkilöä kohti sekä lisäksi 1 ap jokaista viittä 18 vuotta täyttänyttä opiskelijaa kohti.

Asemakaavaote ja -määräykset löytyvät tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteistä (Liite 3).

Urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YU) on pinta-alaltaan 137454 m². Sen rakennusoikeus on ilmoitettu tonttitehokkuutena $e=0.30$, joka on kerrosalaneliömetreinä 41236 k-m². Korttelialueen rakennettu kerrosala on yhteensä 19931 k-m² (uimahalli 5601 k-m², urheilutalo 4617 k-m², areena 6863 k-m², jäähalli 2850 k-m²). Alueelle saa rakentaa I-III-kerroksisia rakennuksia.

Rakennuspaikkaan ei kohdistu virallisia rasitteita eikä tässä yhteydessä muodosteta rasitteita.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys

Liikenne- ja pysäköintijärjestelyissä noudatetaan Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjetta. Vantaan kaupungin tavoitteet kestävien liikkumismuotojen edistämisestä tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Laadukkaaseen eli runkolukittavaan pyöräpysäköintiin tulee osoittaa riittävästi paikkoja. Turvallinen kulku pyöräpaikoilta sisäänkäynneille huomioitava paikkojen sijoittelussa.

Päiväkodin henkilökunnan ja saattoajon autopaikat sijoitetaan Lummepolun varrelle. Päiväkotisuunnitteluohjeen minimimitoituksen mukaan tien varrelta varataan 12 saattopaikkaa (2 ap saatto / ryhmä) ja 9 henkilökunnan autopaikkaa (1 ap / 2 hlökunta). Tien varrella sijaitsee tällä hetkellä runsaasti yleisessä käytössä olevia aikarajoituksettomia autopaikkoja.

Päiväkotilasten saatto Lummepolulta Kielon paviljongille tapahtuu Lummepolun päiväkodin kiinteistön 92-63-191-19 pihan eteläpuolen läpi. Lummepolun päiväkodin pihan aita siirretään pohjoiseen kevyen liikenteen saattoreitin tarvitseman tilan verran, arviolta 3,2 m. Tämän seurauksena Lummepolun päiväkodin piha-alue pienenee noin 180 m². Reitti toteutetaan siten, että Lummepolun päiväkodin pihalta ei tarvitse kaataa puita ja että yhteys on myös kunnossapidettävä talvella. Piha-alue palautetaan ennalleen Kielon paviljongin poistuessa käytöstä.

Paviljonki Kielon huolto tapahtuu Tikkurilan uimahallin itäisen huoltoreitin kautta. Tällöin lasten liikenne ja paviljongin huoltoliikenne eivät risteä.

Tontti ei ole lento- eikä rautatiemelun melualueella. Päiväaikaisen tiemelun osalta tontti sijaitsee melualueella 45–50 dB.

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Pintamaakartan mukaan rakennuspaikka sijoittuu savialueelle (Sa). Ilmakuvan mukaan rakennuspaikka sijoittuu nurmikentälle. 1950-luvulla alue on ollut peltoa.

Alueella on vanhoja painokairauksia, joita on tehty vuosina 1964, 1987 ja 2007–2008. Lisäksi nurmikentän pohjoisosasta on otettu maanäytteitä yhdestä pisteestä. Maanäytteen mukaan pinnassa on ollut täytemaata (soraista hiekkaa ja savea), jonka alapuolella on ollut erilaisia savikerrostumia (lihavaa savea ja laihaa savea). Alimmaisena kerrostumana on ollut kairaajan maalajitulkinnan mukaan kitkamaakerrostuma. Alueelta tehdyillä painokairauksilla on päästy tunkeutumaan noin 4,75–7,55 metrin syvyydelle kairausajan maanpinnantasosta. Vanhojen kairauspisteiden sijainnit ovat likimääräisiä ja suuntaa antavia. Kairaukset on tehty aikakautensa kalustolla ja työtavoilla. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen tai kiveen/lohkareeseen/kallioon.

Täytemaakerroksen paksuudesta, tiiviyydestä tai puhtaudesta ei ole tarkempaa tietoa.

Tontilla ei ole alustavasti PIMA-riskiä.

Pohjavedenpinnasta ei ole tutkittua tietoa.

6.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet

Päiväkodin huoltopiha ja muu henkilöliikenne toteutetaan niin, ettei saatto- ja huoltoliikenteen reitit risteä. Päiväkodin kulkuyhteyksien on oltava turvalliset ja näiden suunnittelussa huomioidaan päivä- sekä iltakäyttö.

Tavoitteena on Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen mukainen autopaikkamitoitus, joka on 6-ryhmäiselle päiväkodille 21 ap. Tästä 12 ap on ajateltu saattoliikenteelle ja loput henkilökunnan pysäköintiä varten.

Pyörätelinepaikkoja toteutetaan vähintään 19 paikkaa, joista osan tulee sijaita katoksessa. Lisäksi päiväkodin pihaportin viereen tulee katos, jonne mahtuu kiinnittämään pyöriin liitettäviä lastenkuljetuskärryjä. Paikkoja voi käyttää myös lasten rattaiden säilytykseen.

Suunnittelussa tulee esittää ratkaisumalleja, joissa huomioidaan talvi- ja kesäajan kiinteistön kunnossapidon edellytykset. Lumen läjityspaikat, sulamis- ja pintavesien poisjohtaminen on huomioitava tontin suunnittelussa.

7 HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE

Päiväkodin laajuustavoite on 1483 brm². Päiväkodin tilat tavoitteellisine laajuuksineen on esitetty tarkemmin tilaohjelmassa (Liite 5).

8 KUSTANNUKSET

8.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (5 v sopimuskausi) ovat 30 €/brm²/kk, eli noin 533 880 €/vuosi.

Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 €/brm²/kk, eli noin 88 980 € /vuosi.

Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

8.2 Toimintakustannukset

Kuusiryhmäisen toimintayksiön toimintamenot ovat n. 1,1 milj. € / vuosi mukaan lukien johtajan henkilöstökulut.

8.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Käyttäjätöimialan ennuste paviljongin ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannuksiksi on 96 000 €.

9 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Päiväkoti on esitetty toteutettavan vuokrapaviljonkina.

Aikataulu:

TS-HS: 12/23–03/24

Lautakunnat ja kaupunginhallitus: 04/24–05/24

Tarjouskilpailu: Syksy 2024

Suunnittelu: Talvi 2024-kevät 2025

Rakentaminen: Kevät–kesä 2025

Valmis: Kesä tai viimeistään syksy 2025.

10 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Tarveselvitys-hankesuunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen.

Suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

11 RISKIT

Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

12 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

Kaupunkiympäristön toimiala

Kiinteistöt ja tilat:

Laine Thomas, Rakennuttaja-arkkitehti/ Toti/ Hava (Projektin vetäjä, TS-HS-vaihe)

Kivineva Eija, Hankepäällikkö/ Toti/ Hava

Malinen Laura, Hankekehitysarkkitehti/ Toti/ Hava

Vuorenmaa Juha, Rakennuttajapäällikkö/ Toti/ Rak

Varsio Annika, Projektipäällikkö/ Toti/ Rak (Projektin vetäjä, TS-HS-vaiheen jälkeen)

Onnela Katri, Hankesuunnittelupäällikkö/ Toti/ Suha

Tuhkanen Jukka, Rakenneinsinööri/ Toti/ Suha (Työturvallisuuskoordinaattori)

Rosenblad Jonna, Sähköinsinööri/ Toti/ Suha
Petäistö John, LVI-insinööri/ Toti/ Suha
Aaltola Tarja, Keittiöasiantuntija/ Toti/ Suha
Valkeapää Anne, Puhtauspalveluasiantuntija/ Toti/ Suha
Suotula Marika, Pihavastaava/ Toti/ Kupi
Eskelinen Sirpa, Energian erityisasiantuntija/ Toti/ Kihy
Kangas Heikki, Geotekniikkapäällikkö/ Mige/ Geotekniikka
Karppinen Janne, Geotekniikkainsinööri/ Mige/ Geotekniikka
Simola Pasi, Isännöitsijä/ Kiinteistöt ja asuminen/ Tiha

Kaupunkirakenne ja ympäristö:

Haanpää Annakaisa, Aluearkkitehti/ Asemakaavoitus
Yläjääski Marjaana, Aluearkkitehti/ Asemakaavoitus
Niva Seppo, Arkkitehti/ Asemakaavoitus
Kytösaho Ifa, Lupapäällikkö/ Rakennusvalvonta
Laitinen Ilkka, Lupa-arkkitehti/ Rakennusvalvonta

Kadut ja puistot:

Keinänen Harri, Suunnitteluinsinööri/ Vesihuollon yleissuunnittelu
Haveri Samuli, Liikenneinsinööri/ Liikenteen aluesuunnittelu
Hellgren-Suomalainen Heidi, Liikenteen alueinsinööri/ Liikenteen aluesuunnittelu

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Talous- ja hallintopalvelut:

Haarala Hannu, Palveluverkkoasiantuntija
Turunen Satu, Palveluverkkoasiantuntija
Lehtinen Petra, Kalusteasiantuntija

Varhaiskasvatus:

-, Päiväkodin johtaja
Karlsson Lena, Varhaiskasvatuspäällikkö/ Keskinen palveluyksikkö
Ala-Karvia Ellinoora, Osallisuusasiantuntija

Työsuojelu:

Rintanen Nina, Työsuojeluvaltuutettu

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Liikuntapaikkojen käyttö ja kunnossapito:

Lärka Jari, Liikuntapäällikkö

Asiakaspalvelut ja suunnittelu:

Jokela Anu, Liikuntapäällikkö

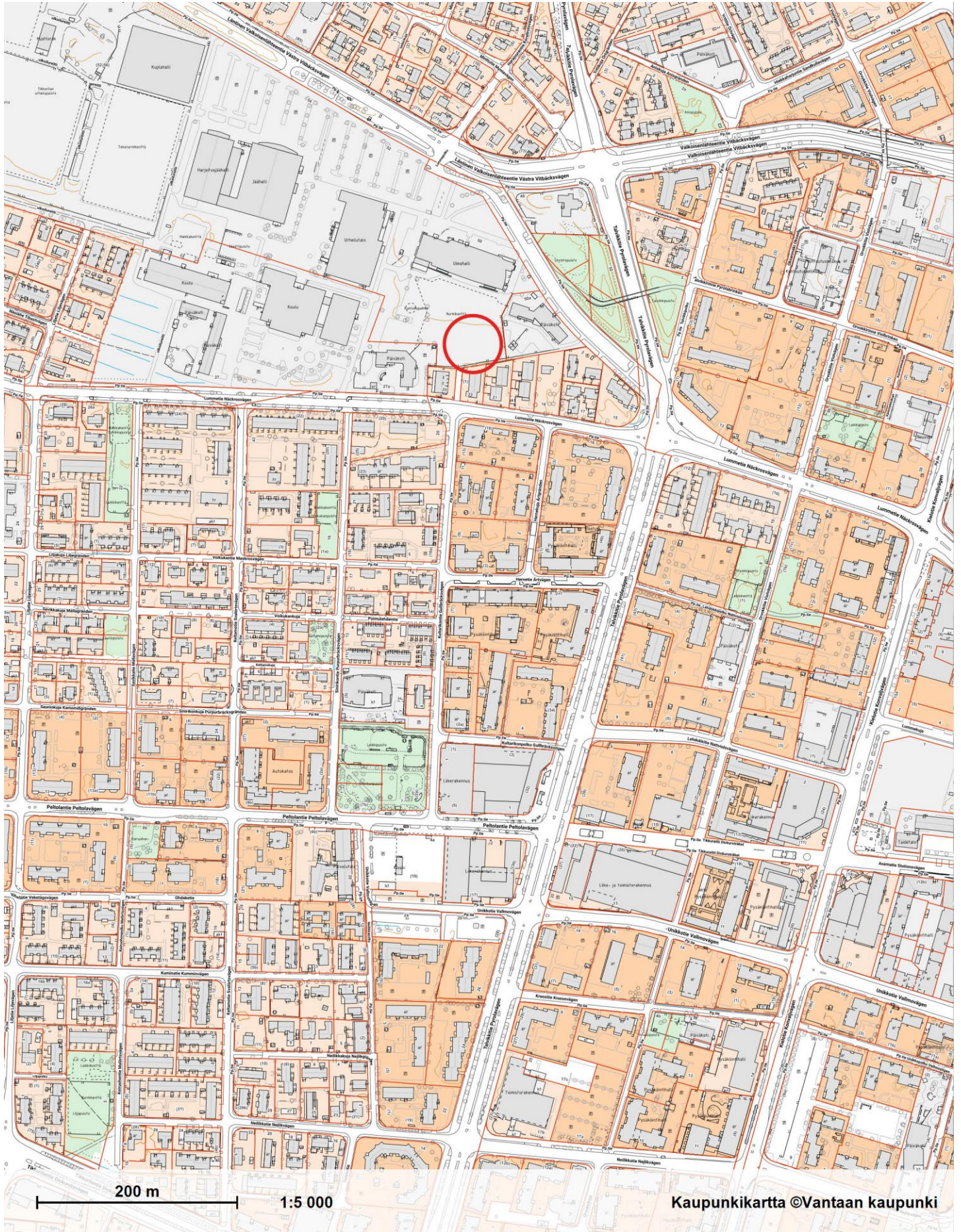
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

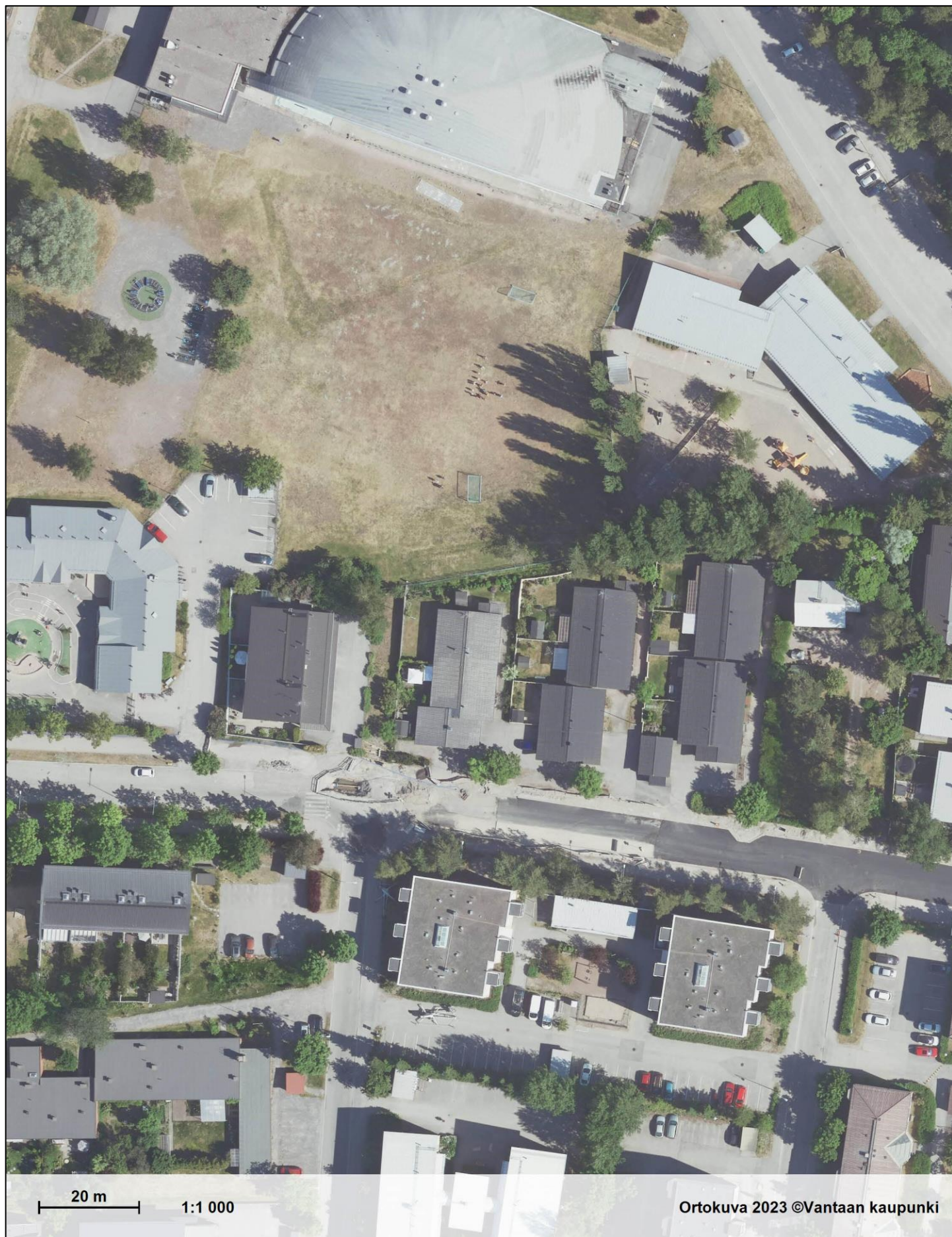
Järvi Noora, Erityisasiantuntija/ Talous ja strategia/ Talousohjaus

Heikkilä Janne, Palveluasiantuntija/ Hankita / Osto

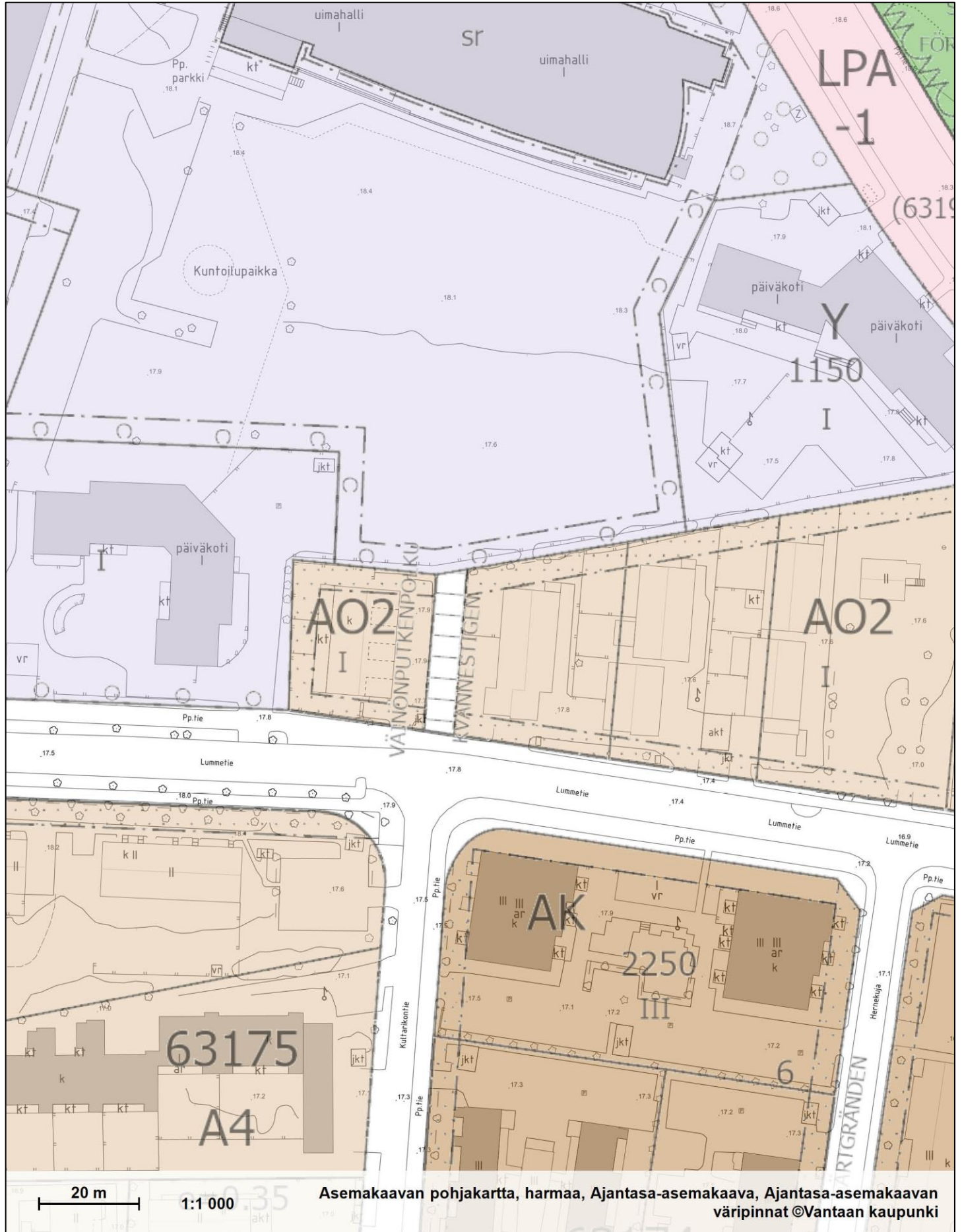

Liite 1 / Sijaintikartta

Liite 3 / Asemakaavaote ja -määräykset

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002179

Päiväys
Datum

30.9.2013

Pohjakarttalehtien numerot
Baskartbladens nummer

687501

Kv 18.11.2013

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 63

VIERTOLA

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 63191.

Tonttijaon muutos

Osa korttelia 63191.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 63

BÄCKBY

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 63191.

Ändring av tomtindelningen

Del av kvarteret 63191.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Osaa Y-alueesta korttelissa 63191 koskevia määräyksiä:

Rakennuslupa on liitettävä hulevesien ja sammutusvesien hallintasuunnitelma.

Autopaikkojen vuorokäyttömahdollisuus huomioidaan kokonaispaikkamäärää määriteltäessä.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Toimistot:	1 ap kerrosalan 50 m ² kohti
Oppi- ja hoitolaitokset:	1 ap viittä henkilöä kohti sekä lisäksi 1 autopaikka jokaista viittä 18 vuotta täyttäneitä opiskelijaa kohti
Kokoushuoneet:	1 ap/ 6 istumapaikkaa kohti
Vapaa-ajantilat:	1 ap/ 5 kävijää tai yleisöpaikkaa kohti
Urheilutilat:	1 ap/ 3 kävijää tai yleisöpaikkaa kohti

Urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Osaa YU-alueesta korttelissa 63191 koskevia määräyksiä:

Rakennuslupa on liitettävä hulevesien ja sammutusvesien hallintasuunnitelma.

Pysäköintialueet tulee jakaa osiin puu- ja pensasistutuksiin.

Autopaikkojen vuorokäyttömahdollisuus huomioidaan kokonaispaikkamäärää määriteltäessä.

DETALJPLANEKETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Bestämmelser som gäller en del av Y-området i kvarter 63191:

En plan för hanteringen av dagvatten och släckvatten ska bifogas till bygglovet.

Möjligheten till turvis användning av bilplatser beaktas vid fastställandet av det totala antalet platser.

Minimiantalet bilplatser:

Kontor:	1 bp per 50 m ² våningsyta
Läro- och värdenstalter:	1 bp per fem anställda samt dessutom 1 bilplats per fem 18 år fyllda studerande
Konferensrum:	1 bp/ 6 sittplatser
Fritidsplatser:	1 bp 5 besökare eller publikplatser
Idrottsplatser:	1 bp/ 3 besökare eller publikplatser

Kvartersområde för byggnader för idrottsverksamhet.

Bestämmelser som gäller en del av YU-området i kvarter 63191:

En plan för hanteringen av dagvatten och släckvatten ska bifogas till bygglovet.

Parkeringsområdena ska delas in med träd- och buskplanteringar.

Möjligheten till turvis användning av bilplatser beaktas vid fastställandet av det totala antalet platser.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Toimistot:	1 ap kerrosalan 50 m ² kohti
Oppi- ja hoitolaitokset:	1 ap viittä henkilö kohti sekä lisäksi 1 autopaikka jokaista viittä 18 vuotta täyttäneitä opiskelijaa kohti
Kokoushuoneet:	1 ap/ 6 istumapaikkaa kohti
Vapaa-ajanilat:	1 ap/ 5 kävijää tai yleisöpaikka kohti
Urheilutilat:	1 ap/ 3 kävijää tai yleisöpaikka kohti

Minimiantalet bilplatser:

Kontor:	1 bp per 50 m ² våningsyta
Läro- och värdenstalter:	1 bp per fem anställda samt dessutom 1 billplats per fem 18 år fyllda studerande
Konferensrum:	1 bp/ 6 sittplatser
Fritidsplatser:	1 bp 5 besökare eller publikplatser
Idrottsplatser:	1 bp/ 3 besökare eller publikplatser

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Kortteleiden välinen raja.
	Osa - alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
63	Kaupunginosan numero.
VIERT	Kaupunginosan nimi.
63191	Korttelin numero.

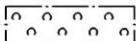
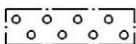
TIKKURILAN U

II

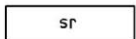
e=0.50

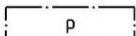
o o o o o

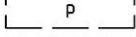
jk/pp

sr

p

p

Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

Rakennusala.

Säilytettävä / istutettava puurivi.

Alueen osa, jolle on kehitettävä puista ja pensaista tiheä reunavyöhyke.

Alueen osa, jolla on oltava tiheä pensasistutus.

Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

Suojeltava rakennus.

Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jonka ominais- ja erityispiirteet tulee säilyttää. Tikkurilan uimahallin korjaus- ja muutostöitä suunniteltaessa tulee laatia riittävät rakennushistorialliset selvitykset. Korjaus- ja muutostöille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Pysäköimispaikka.

Ohjeellinen pysäköimispaikka.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

TONTTIAJO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns mellan kvarter.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.

Byggnadsyta.

Trädrad som skall bevaras / planteras.

Del av område där träd och buskar skall bilda en tät avgränsande zon.

Del av område där det skall finnas en tät buskplantering.

Riktgivande del av området som reserverats för gång- och cykeltrafik inom området.

Byggnad som bör skyddas.

Kulturhistoriskt och med tanke på stadsbilden betydelsefull byggnad vars kännetecknande drag och särdrag ska bevaras. Vid planeringen av reparations- och ändringsarbeten i Dickursby simhall ska tillräckliga byggnadshistoriska utredningar utarbetas. För reparations och ändringsarbeten ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Parkeringsplats.

Riktgivande parkeringsplats.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Asta Tirkkonen
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda 12.11.2013

Pekka Tervonen
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Mättningsavdelningen

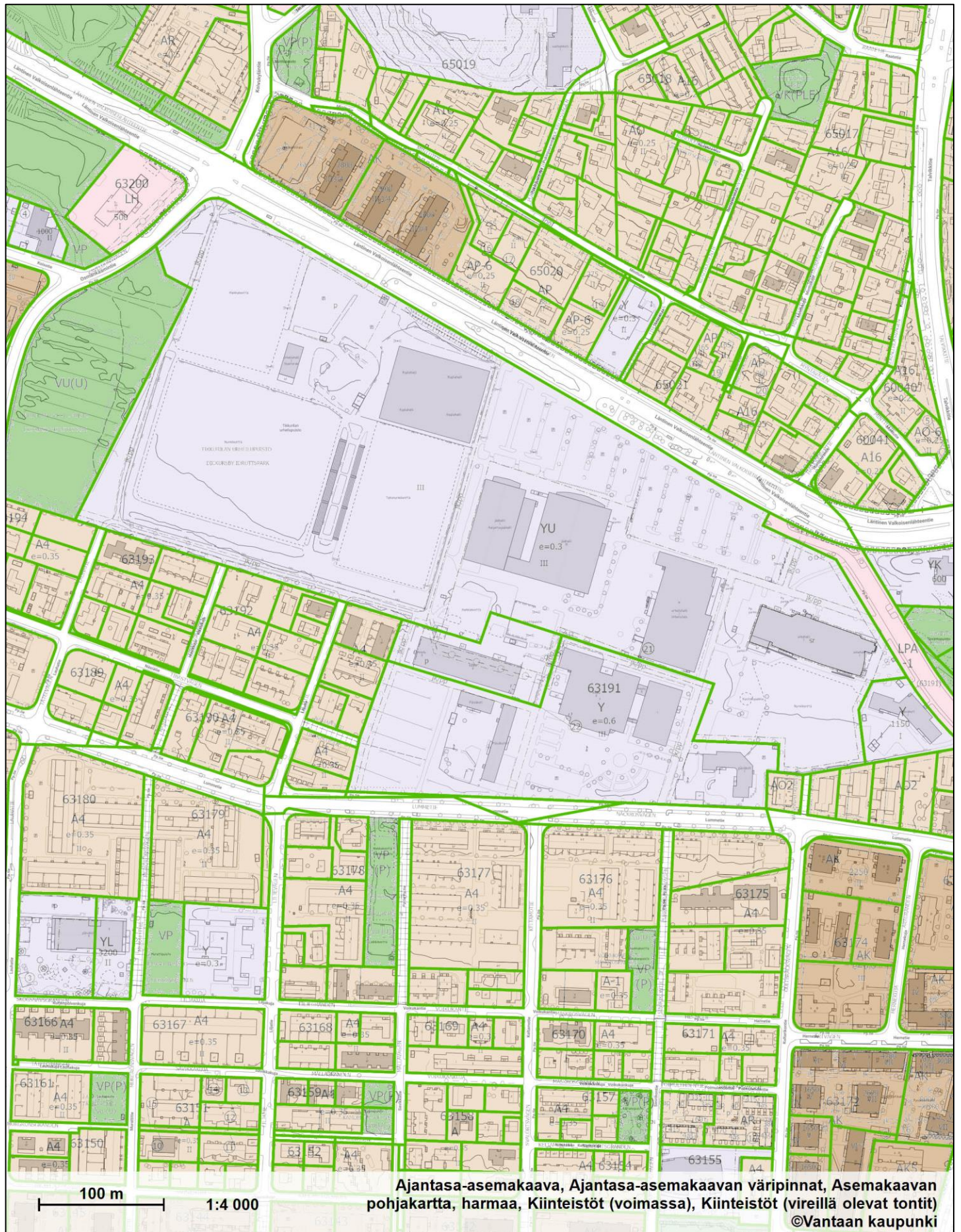
Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 1284 / 1999 kräver.

Plankoordinaatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.11.2013

Godkänd av stadsfullmäktige 18.11.2013

Liite 4 / Kiinteistöt alueina

Liite 5 / Tilaohjelma

PÄIVÄKOTISUUNNITTELUOHJE				TILAOhjelMA	
6 ryhmäaluetta					
13.10.2023			126		
ryhmäalueet A, B, C, D, E ja F jossa on á 21 lapsen ryhmä (tilamitoitus 3 kasvattajaa ja 21 lasta)					
tilapaikat yhteensä 126 lasta.			21	Huonekortit täydentävät tilaohjelmaa	
	Yhteensä hym2	/ lapsi	Käsin laskettu		
Ryhmäalue A, 21 lasta					muuta
märkäeteinen	8	0,38	7,98		21 lapselle, voi tehdä kahdelle ryhmälle yhteisenä, silloin tila 16m2 (2x8m2)
eteistilat A	13	0,6	12,6		osana toimintatilaa
wc-pesutilat A	10	0,46	9,66		yleisesti wc-tiloihin: 3 wc-istuinta wc tilaa kohden, eriot, etuhuoneellinen pesutila
toimintatila /suljettava rauhallinen tila /suljettavaa pienryhmätilaa/ varastotilat A	79	3,75	78,75		Rauhallista tilaa käytetään myös lepotilana, kooltaan 42 m² (2 m2 / 21 lasta), varastotila 2m2/ryhmä, kaapistoja tai yksittäinen varasto
ryhmäalue A yht	109,0		108,99		
Ryhmäalue B, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat B					osana käytävää
wc-pesutilat B					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepo huone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue B yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue C, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat C					osana käytävää
wc-pesutilat					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepo huone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue C yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue D, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat					osana käytävää
wc-pesutilat					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepo huone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue D yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue E, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat E					osana käytävää
wc-pesutilat E					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepo huone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue E yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue F, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat F					osana käytävää
wc-pesutilat F					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepo huone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue F yht	109		108,99		ohjeellinen
wc	2		2		yhdellä ryhmäalueella, helposti ulkoa saavutettava
Ryhmätilat yhteensä	656,0		655,94		
Yhteiset tilat:					
kotikeittiö / neuvottelu	6		6		neuvottelutilan yhteydessä, kotikeittiövarustelu, toimii henkilökunnan neuvottelu- ja taukotilana, lasten tilana, yhteiskäytössä asukkaisten kanssa, salin läheisyyteen.

työpaja	15		15		huom. hiekanerotuskaivo
pienryhmä / kerros	30		30		kahdelle ryhmälle yksi 10m2 yhteinen pienryhmä
liikuntasali ja väline/patjavarastovarasto	80		80		toimii myös henkilökunnan koulutustilana, lasten lepotilana, varasto 6 m2, syvyys n.2m, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa
ruokailutila	50	0,4	50		yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, erillinen sis.käynti asukkaille liikuntasaliin ja ruokailutilaan
ruuanjakelulinjaston vaatima tila	6		6		
wc-tila ruokasalin yhteyteen	2		2		
vararuokavarasto	2		2		lukittava kaapisto tai varasto lähelle ruokailutilaa
inva-wc / kerros	16,5		16,5		3-kerroksinen ratkaisu
Yhteiset tilat. yhteensä:	208		207,9		
Lasten toiminta-tilat yhteensä:					
	863,9	hym2	863,84		
	60,5	7 % toiminta	60,4688		
	924,4		924,3088		
	7,34		7,3357841		toiminta-alaa / tilapaikka
Henkilökunnan tilat, työ- ja sos.tilat					
toimisto / johtaja	12		12		monikäyttöinen toimistotila
neuvottelutila	15		15		kotikeittiön yhteydessä
henkilökunnan työhuone	12		12		
perhe- ja konsultaatiotila / työhuone / neuvottelu	10		10		sijoitetaan johtajan huoneen viereen
henk.kunnan wc:t 2kpl	6		6		1 kpl wc/kerros, miehille ja naisille
henk.kunnan suihkutila	3		3		Voi olla yhteinen (mahdollava pukeutumaan, tarvitsee tason vaatteille)
henk.kunnan pukutila, 18h x 0,8m2	15		14,4		Voi olla yhteinen, sisältää kaksi WC:tä, lisäksi suihkutilassa pukeutumismahdollisuus
Toimintatilat tilat yhteensä:	73,0		72,4		
Huoltotilat					
palvelukeittiö aputiloineen	66	0,34	66		keittiön wc, keittiö aputiloineen pois luk. rullakoiden ja pahvin säilytystilat
siivouskeskus ja vaatelhuoltotila	16		16		yhdistetty tila, huom. likainen ja puhdas puoli
siivouskomero	3		3		
keskusvarasto	8	0,05	8		
Keittiötilat yhteensä	93,0		93,0		
Hyötyalat ilman teknisiä tiloja:	1029,9		hym2		
Tekniset tilat			1266,42		
iv-konehuone 7% bruttoalasta		x			
sähköpääkeskus		x			
Käytävätilat					
Käytävät, poistumistieitit		x			
Porrashuoneet		x			
tuulikaapit		x			
bruttoalatavoite 1645 brm2					
mitoitustavoite 8,5 htm2/lapsi (1360htm2)					
YHTEENSÄ					
Vantaan kaupunki, tilakeskus, hankevalmistelu					
hyötyalasta huoneistoalaksi kerroin:	1,12	1153,4768	htm2	RT-kortin mukainen	

		9,1545778		huoneistoalaa/tilapaikka
	1,13	1163,8	htm2	Vantaa
				huoneistoalaa/tilapaikka (RT 9 htm2/tilapaikka; RT-taulukossa iso liikuntasali)
hyötyalasta bruttoalaksi kerroin:	1,32	1359,4548	brm2	RT-kortin mukainen (1,12 - 1,5)
	1,44	1483,0416	brm2	Vantaa

Kiinteistöt ja tilat
Mittaus- ja geopalvelut

19.12.2023

Kielo päiväkotipaviljonki

Kielo päiväkotipaviljonki on suunniteltu sijoitettavaksi Tikkurilan uimahallin eteläpuoliselle nurmikentälle kiinteistölle 92-63-191-17.

Maaperä

Pintamaalajikartan mukaan rakennuspaikka sijoittuu savialueelle (Sa). Ilmakuvan mukaan rakennuspaikka sijoittuu nurmikentälle, 1950-luvulla alue on ollut peltoa.

Alueella on vanhoja painokairauksia, joita on tehty vuosina 1964, 1989 ja 2007-2008, lisäksi nurmikentän pohjoisosasta on otettu maanäytteitä yhdestä pisteestä.

Maanäytepisteen mukaan pinnassa on ollut täytemaata (soraista hiekkaa ja savea), jonka alapuolella on ollut erilaisia savikerrostumia (lihavaa savea ja laihaa savea).

Alimmaisena kerrostumana on ollut kairaajan maalajitulkin mukaan kitkamaakerrostuma.

Liitteissä on esitetty kartalla kairauksien sijainnit sekä leikkaukset A-A, B-B ja C-C. Kartta ja leikkaukset eivät ole tulostettu mittakaavassa. Leikkauksiin on arvioitu myös maanpinta vuoden 2019 laserkeilausaineiston perusteella. Vanhaa maanpinnan tasoa ei ole tutkittu vanhoista kartoista.

Leikkauksissa esitetyillä painokairauksilla ollaan päästy tunkeutumaan noin 4,75 – 7,55 metrin syvyydelle kairausajankohdan maanpinnantasosta. Vanhojen kairauspisteiden sijainnit ovat likimääräisiä ja suuntaa-antavia. Kairaukset on tehty aikakautensa kalustolla ja työtavoilla. Leikkauksissa esitetty kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kiveen/lohkareeseen/kallioon.

Täyttömaakerroksen paksuudesta, tiivyydestä tai puhtaudesta jne. ei ole tarkempaa tietoa.

Pohjavedenpinnasta ei ole tutkittua tietoa.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Rakennukset voidaan perustaa alustavasti paaluttamalla ja alimmat lattiat tehdä kantavina. Paalutustyyppin valinnassa ja paalutustyössä tulee erityisesti kiinnittää huomiota paalutuksen ympäristövaikutuksiin. Lähiympäristö on tiiviisti rakennettua ja painuma- ja värinäherkkää.

Maanäytteessä on silmämääräisiä havaintoja sulfidisavesta, jonka olemassaolo tulee tutkia tarkemmin.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet suositellaan stabiloitaviksi tai perustettaviksi kevennysratkaisuja käyttäen.

Kiinteistöt ja tilat
Mittaus- ja geopalvelut

19.12.2023

Rakennuksen tuleva korkeusasema tulisi arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon. Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla. Pohjavettä ei voi alentaa alueella.

Rakennukset salaojitetaan ja routasuojataan.

Mahdollinen liikennetärinä tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus, kun rakennuksen sijainti on selvillä. Tarvittaessa laaditaan pohjanvahvistus/kevennys suunnitelmat ja kaivantosuunnitelmat.

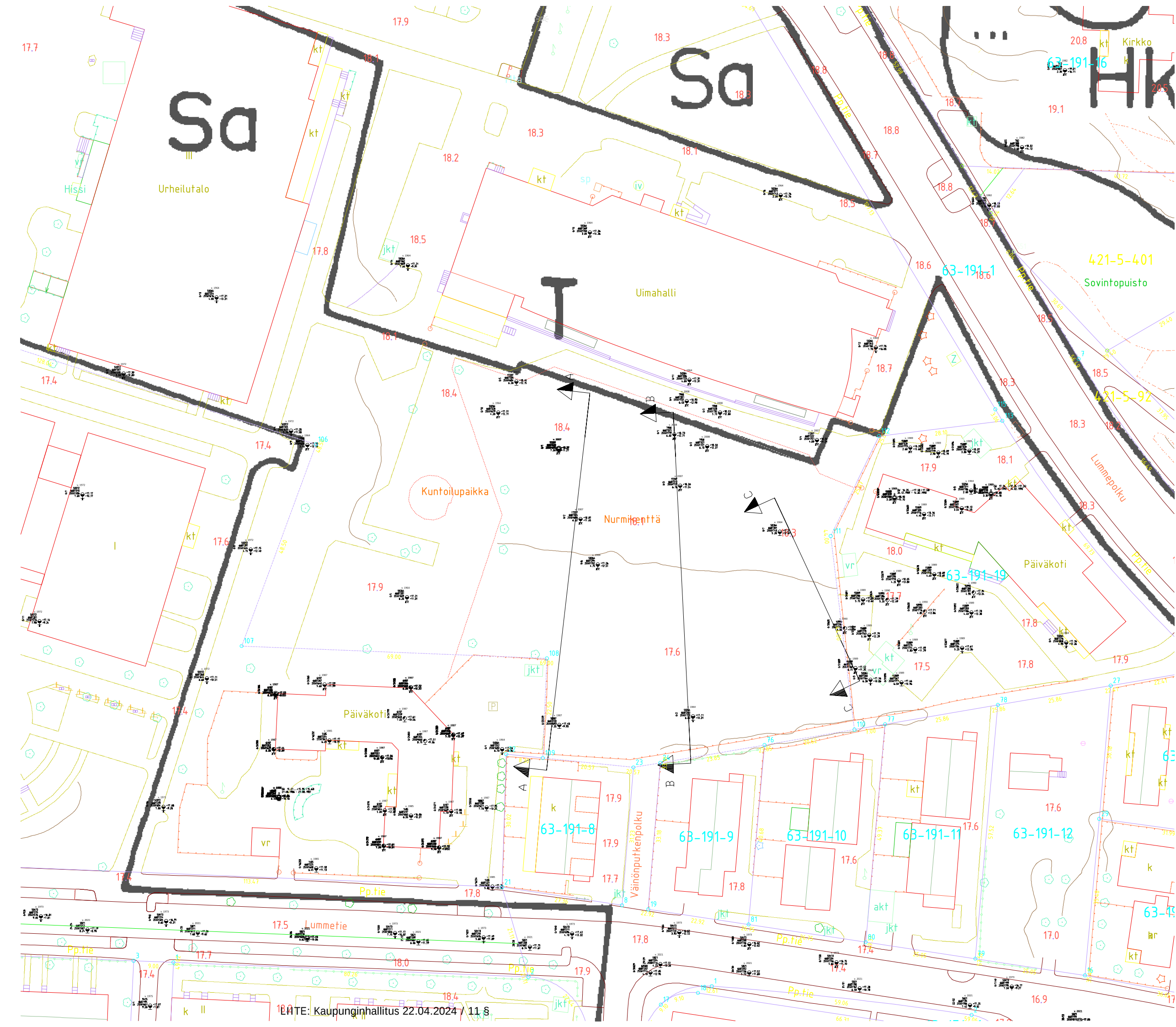
Rakentamiskäytännöt tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin sekä ympäristö- ja tärinäselvityksiin.

Vantaalla 19.12.2023

Heikki Kangas
geotekniikkapäällikkö

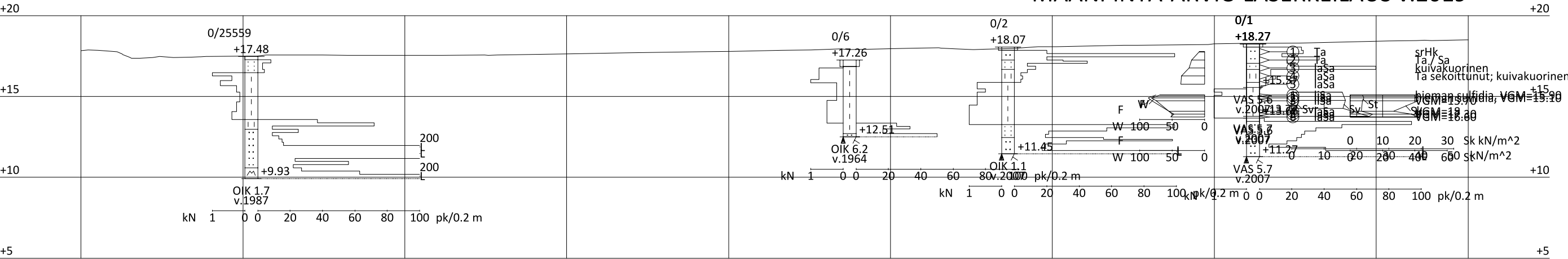
Anna-Leena Karhunen
suunnitteluinsinööri

Liitteet kartta (ei mittakaavassa!) ja leikkaukset A-A...C-C, (ei mittakaavassa!),

LEIKKAUS A - A
1:200/1:200

MAANPINTA-ARVIO LASERKEILAUS v.2019

18887

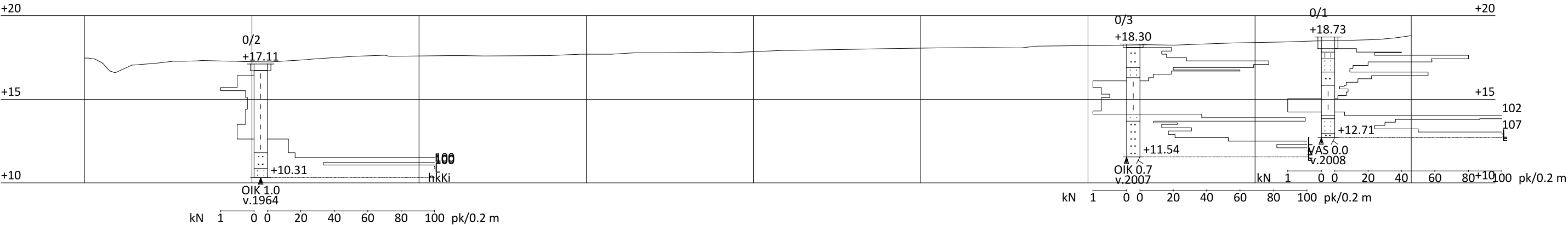
50264

17207

17207

LEIKKAUS B - B
1:200/1:200

MAANPINTA-ARVIO LASERKEILAUS v.2019

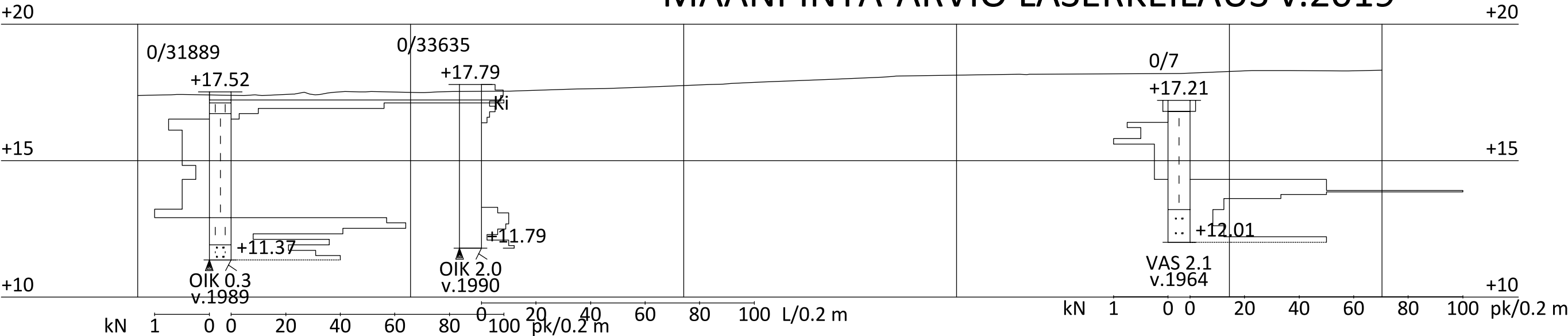
50264

17207

7908

LEIKKAUS C - C
1:200/1:200

MAANPINTA-ARVIO LASERKEILAUS v.2019

15889

10990

50264

VD/2256/11.00.00.01/2024

TeA/SP/JV/TKr/AO/JH/VS/MT

Esitetään tiedoksi merkittäväksi konsultin kanssa yhteistyössä laadittu Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 toimintasuunnitelma.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tavoitteeksi kirjattiin vuonna 2023 "Vantaa on luontoposiitiivinen kaupunki 2030". Tavoitteen saavuttamiseksi kaupunki tilasi Ramboll Oy:ltä kokonaissuunnitelman, jota laadittiin yhteistyössä kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Työn tuloksena syntyi raportti "Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma".

Vantaalla on tehty pitkäjännitteisesti työtä luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi. Kaupungin luonnon monimuotoisuustavoitteet ovat koottuna kaupungin strategiaa toteuttavaan Resurssiviisauden tiekarttaan. Tällä hetkellä tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistalla on kuusi päätavoitetta, joiden avulla kaupunki pyrkii muun muassa turvaamaan ja edistämään eliölajien sekä luontotyyppien säilymistä ja vahvistamaan ekosysteemien toimintaa pitkällä aikavälillä.

Myös muilla Resurssiviisauden tiekartan kaistoilla, kuten Vastuullinen Vantaa ja Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, on luonnon monimuotoisuutta tukevia tavoitteita. Ne liittyvät maankäyttöön, rakentamiseen, luonnonvarojen kestäväään käyttöön ja kiertotalouteen sekä koulutukseen ja yhteistyöhön. Tavoitteita ja niistä johdettujen toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain Ympäristövahti-palvelussa ja niistä laaditaan yhteenveto Vantaan ympäristövastuuraporttiin.

Vantaa on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja edistämiseen muun muassa monien kansainvälisten sopimusten, strategioiden ja tavoitteiden kautta sekä EU:n ja kansallisen lainsäädännön myötä. Lisäksi Vantaa on kaupunkistrategiassaan nostanut keskeiseksi arvoksi vastuullisuuden sekä monimuotoisen luonnon tukemisen. Kaupunki haluaa toimia vastuullisesti ja edellyttää vastuullista toimintatapaa myös kumppaneiltaan.

Valmisteilla olevassa kansallisessa biodiversiteettistrategian luonnoksessa päätavoitteeksi on asetettu, että vuoteen 2030 mennessä luontokato on pysäytetty ja luonnon monimuotoisuus elpyy. Lisäksi viimeistään vuonna 2035 Suomi on luontoposiitiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että monimuotoisuuden tila on vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2020 ja että ihmisen toiminta alkaa vahvistaa luonnon monimuotoisuutta.

Luonnon monimuotoisuuden väheneminen maailmanlaajuisesti vaarantaa ihmisen elämän ja taloudellisen toiminnan perustan. Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteissa pyritään luonnon monimuotoisuuden parantamiseen. Tarvitaan kuitenkin paljon enemmän ja kunnianhimoisempaa panostusta luontotyöhön, jotta Vantaan tavoitteet kokonaisheikentymättömyydestä ja luontoposiitiivisuudesta voisivat toteutua.

Raportin "Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma" lähtökohtana on strategisen muutoksen mahdollistaminen Vantaalla kohti kaupunkia, jossa ihminen toimii luonnon kanssa sopusoinnussa. Toimintasuunnitelma tukee Vantaan Resurssiviisauden tiekartan työtä. Raportissa todetaan, että luontoposiitiivisuus tavoitteena merkitsee syvällistä, vallitsevaa ajattelutapaa muokkaavaa tai jopa mullistavaa muutosta. Se ei ole mahdollista pelkästään kaupungin omilla toimilla, vaan muutos syntyy laajalla sitoutumisella ja laajalla yhteistyöllä sidosryhmien kanssa.

Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -määritelmä

Valmistuneen työn keskeisenä tavoitteena oli luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -tavoitteen määrittäminen. Erilaisista ehdotuksista päädyttiin esittämään seuraavaa:

“Vantaan kaupunki parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja nostaa luontoalueidensa ekologista tilaa. Vuoteen 2030 mennessä kaupunki korvaa yhdessä yritysten ja asukkaiden kanssa aktiivisesti alueellaan menetettyjä luontoarvoja enemmän kuin mitä haittoja kaupungin toimenpiteistä luonnolle aiheutuu.

Tämän lisäksi kaupunki, asukkaat ja yritykset vaikuttavat positiivisesti paikalliseen luontoon, jolloin luonnolla on entistä positiivisempi vaikutus niin kaupunkiin kuin sen asukkaisiin ja yrityksiin.”

Vantaan luontotyön nykytila

Toimintasuunnitelman pohjaksi kartoitettiin kaupungin luontotyön nykytila. Raportissa todetaan, että Vantaa on jo vauhdissa luontotyössä – kaupungilla on hyviä linjauksia ja luontoposiitiivisuutta tukevaa toimintaa. Toisaalta Resurssiviisauden tiekartan nykyisissä toimenpiteissä on vielä runsaasti hyödyntämätöntä vaikuttavuuspotentiaalia.

Raportissa esitettyjen havaintojen mukaan Vantaa tarvitsee lisää tietoa paikallisen luonnon nykytilasta sekä toimenpiteiden luontovaikutuksista matkallaan kohti luontoposiitiivisuutta. Tietoa pitää myös jakaa ymmärrettävästi ja hyödyntää laajasti erilaisissa yhteyksissä.

Lisäksi todetaan, että kaupunki tarvitsee luontosydämenjäljen kasvattamista. Tämä edellyttää ihmisten ja yhteisöjen ajattelutapojen syvällistä muutosta, johon puolestaan tarvitaan motivoivia ja voimaannuttavia oivalluksia muutoksen konkreettisista mahdollisuuksista. Sellaisia voivat tarjota vaikkapa erilaiset luontotalkoot. Luontoposiitiivisuudessa yleisemminkin yhdessä tekeminen on edellytys onnistumiselle. Siksi kannattaa miettiä, miten luontoposiitiivisuudesta tulee yhteinen asia ja miten kaupunki voi ohjata ja tukea kehitystä.

Huomionarvoista on toteamus siitä, ettei luonnon ääni kuulu Vantaan kaupunkiorganisaatiossa nykyisillä hallinnollisilla menetelmillä. Luonto tulisi saada vahvemmin mukaan päätöksentekoon.

Vantaan erityispiirteistä todettiin, että Vantaa on väylien kaupunki, jossa myös kaupungin kasvu haukkaa luontoverkostojen elinvoimaa. Kaikessa maankäytön suunnittelussa tulee kohdistaa erityishuomio luontoverkostojen (metsä-, niitty- ja siniverkostojen) vahvistamiseen.

Vantaa ei ole myöskään vielä tunnistanut kaikkia luonnon monimuotoisuuden positiivisia vaikutuksia tai sen tukemisen mahdollisuuksia. Vantaalla ne liittyvät tunnistettujen arvokkaiden luonnonympäristöjen lisäksi esimerkiksi kaupungin pitkään historiaan perinnebiotooppien ja uuselinympäristöjen muovaajana. Kaupungilla olisi erinomaiset mahdollisuudet profiloitua uudenlaisten, urbaanien kulttuuriympäristöjen luomisessa ja ottaa erityinen rooli luonnon monimuotoisuuden tukemisessa verrattuna muihin kasvaviin kaupunkeihin.

Luontoposiitiivinen Vantaa -tavoitteeseen pääseminen edellyttää kaupungin sisäisten linjausten ja niihin perustuvien toimintaohjeiden selvittämistä ja tarkempaa määrittelyä. Tämän toimintamallin tulee ottaa kokonaisvaltainen näkökulma luontotyöhön, jotta se tarjoaa näköaloja uudenlaiseen tekemiseen. Tavoitteena on kaikkien toimialojen yhteinen päämäärä ja toiminta.

Nykytilan selvityksen mukaan luontoposiitiivisuustyö vaatii aikaa, eikä Vantaalla ole tällä hetkellä riittävästi resursseja luontoposiitiivisuuden edistämiseksi tarvittavassa mittakaavassa. Kaupungin tulisi kohdentaa omaa toimintaansa harkiten oikeisiin asioihin ja hyödyntää työssä mm. ulkopuolisia rahoituslähteitä.

Toimenpiteet Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamiseksi

Nykytilan selvityksen pohjalta raporttiin "Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -suunnitelma" valikoitui yhdeksän toimenpidettä Luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamiseksi. Osa toimenpiteistä tulisi aloittaa heti, ja kaikki esitetyt toimenpiteet olisi oltava tehtynä vuoden 2026 loppuun mennessä.

Toimenpiteet on lueteltu alla, ja niiden tarkemmat kuvaukset ovat löydettävissä liitteen raportissa.

- Resurssiviisauden tiekartan vaikuttavampi hyödyntäminen. Tarkennetaan jo olemassa olevia toimenpiteitä etenkin niiden vaikuttavuuden näkökulmasta
- Otetaan luontotieto tehokkaaseen käyttöön; tarkennetaan nykyisten Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden luontotiedon hallinnan prosesseja ja seuranta
- Priorisoidaan luontoposiitiivisuuden edistämisen kannalta keskeisiä Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä
- Luodaan toimintamalli ja pilotti luontoposiitiivisuutta edistävälle yhteistyölle eri toimijoiden ja erityisesti kaupungin ja yritysten välillä ja käynnistetään aluekohtainen pilottityö. Toimintamallin pohjana toimii kokonaisheikentymättömyyden malli, jota laajennetaan.
- Tuotetaan avoin ja vuorovaikutteinen luontokarttapalvelu Vantaasta
- Määritellään, laaditaan ja otetaan käyttöön ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelun ja toteutuksen ohjeisto
- Laaditaan menetelmä vihertehokkuuden toteutumisen seurantaan
- Pilotoidaan toiminnallisia luontokokemuksia tarjoavia tapahtumia
- Suunnitellaan ja toteutetaan Luontoposiitiivinen Vantaa -brändi

Luontoposiitiivisuustavoitetta ei pystytä toteuttamaan ilman lisämäärärahaa ja henkilöresursseja. Raportissa on esitetty resurssitarpeita, joita tarkennetaan vielä muun muassa kehysvalmisteluun. Lisärahaa tarvitaan esimerkiksi luontoselvityksiin seuraavan neljän vuoden aikana, jotta koko Vantaan alueen luonnon tila saadaan kartoitettua. Lisäksi tavoitteen edistämiseen tarvitaan kaupunkitasoinen luontoposiitiivisuuskoordinaattori sekä erilaisiin selvityksiin ja viestinnällisiin toimenpiteisiin lisäresursointia. Pääosin tarpeet kohdentuvat kaupunkiympäristön toimialalle. Lisäksi tavoitteena on hakea ulkopuolista rahoitusta.

Kokonaisheikentymättömyyden malli ja ekologinen kompensaatio

Luontoposiitiivisuustyöhön liittyy kokonaisheikentymättömyyden tilan saavuttaminen, mikä tarkoittaa sitä, että ihmistoimien vaikutus ei aiheuta luonnon tilan heikkenemistä. Vantaalle laadittavan kokonaisheikentymättömyyden mallin avulla kyetään sovittamaan yhteen kaupungin kannalta välttämättömien hankkeiden toteuttaminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen niin, että hankkeiden aiheuttamat haitat luonnolle kyetään ensisijaisesti välttämään tai lieventämään sekä viime kädessä korvaamaan vastaavien luontoarvojen tuottamisella toisaalla.

Kokonaisheikentymättömyys saavutetaan, kun luonnolle koitua haitta on hyvitetty täysimääräisesti. Ekologisen kompensaation avulla voidaan tuottaa hyvittäviä luontoarvoja lisäämällä ja suojelemalla luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Ekologisessa kompensaatiossa hyvittävät toimenpiteet tulee olla tehtynä ennen heikentäviä toimenpiteitä. Etupainotteisesti tehtynä hyvittävät toimenpiteet eivät ole hankkeiden hidasteena ja kompensaatio voidaan ottaa jouhevasti osaksi suunnittelua.

Viestintä ja vuorovaikutus

Toimintasuunnitelman mukaan luontoposiitivisuus tavoitteena vaatii muutoksia ajattelutavassa ja toimintamalleissa sekä Vantaan kaupungin sisäisessä työssä että vuorovaikutuksessa muihin sidosryhmiin. Viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseksi esitettiin seuraavat keinot: Luodaan Vantaalle luontoposiitivisuuden brändi, tuotetaan tietopaketit luontoposiitivisuudesta ja perustetaan osallistava alusta eli matalan kynnyksen paikka, josta yritykset, asukkaat ja muut toimijat saavat tukea ja voivat luoda verkostoa kohti yhteistä tavoitetta.

Jatkotyöskentely

Raportissa "Luontoposiitivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma" esitetyt toimet viedään Resurssiviisauden tiekartan toteutussuunnitelmiin (Ympäristövahtiin) tänä keväänä raportoinnin yhteydessä. Toimenpiteiden ja kustannusten vastuiden määrittäminen on aloitettu. Luontoposiitivinen Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttaminen edellyttää luontoresursseihin huomattavaa lisäystä vuodesta 2025 lähtien ja tätä tarvetta arvioidaan muun muassa henkilöstösuunnittelun ja talousarvioprosessin yhteydessä.

Jatkotyössä hyödynnetään myös raportin laatimisen yhteydessä pidettyjen kaupungin sisäisen työpajan ja sidosryhmätyöpajan tuloksia luontoposiitivisuustavoitteen edistämiseksi. Näitä ovat esimerkiksi ideat yhteistyöhön kaupungin sisällä sekä muun muassa asukkaiden, järjestöjen ja yritysten kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.4.2024 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä toimintasuunnitelmaraportti jatkotyöskentelyn pohjaksi, ja
- b) esittää toimintasuunnitelma kaupunginhallitukselle tiedoksi merkittäväksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreä lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sd:n ryhmä yhtyi:

"Toimintasuunnitelman jatkokehityksessä on löydettävä selkeät, mitattavat indikaattorit, joiden avulla luontoposiitivisuuden toteutuminen vuonna 2030 voidaan luotettavasti todentaa."

Toimintasuunnitelma sisältää useita poikkihallinnollista koordinaatiota vaativia toimenpiteitä, joten toimintasuunnitelmaa on jatkokehitettävä tiiviissä yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa."

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkittään tiedoksi Luontoposiitivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- ”Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma” -raportti

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tina Kristiansson, ympäristöpäällikkö vs., p. 050 314 5684

Anna Ojala, ympäristösuunnittelija, p. 040 484 0738

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Luontopositiivinen Vantaa 2030

Toimintasuunnitelma

Vantaan kaupunki & Ramboll Finland
2023

RAMBOLL

Vantaa

Sisältö

Termistöä

Miksi tarvitsemme luontoposiitiivisuutta?

- Kaupunki muutoksen ajurina – hyvässä ja pahassa
- Mihin olemme sitoutuneet?
- Luontoposiitiivisuus edellyttää systeemistä muutosta

Mitä on luontoposiitiivinen Vantaa?

- Vantaan määritelmä ja tavoitteet luontoposiitiivisuudelle
- Vantaan Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -tavoitteet

8 huomiota Vantaan luontotyön nykytilasta ja mitä niille teemme

- Toimenpide-ehdotukset

Ihmiset muutosvoimana - vuorovaikutus ja viestintä

- Osallistamisen voima
- Tärkeimmät sidosryhmät muutokseen
- 3 viestinnän ja vuorovaikutuksen tekoa Vantaalle luontoposiitiivisuuden tukemiseksi

Yhteenveto ja suositukset jatkoon

Liitteet

1. Impact Pathway -analyysi
2. Benchmark-selvitys
3. Työpajojen tulokset

Termistöä

Luonnon monimuotoisuus: Luonnon monimuotoisuudella (syn. Biodiversiteetti, elonkirjo) tarkoitetaan elinympäristöjen, lajien ja geenien kirjoa maailmassa tai tietyssä luontotyypissä. Se pitää yllä ympäristön ja yhteiskuntien hyvinvointia ja tuottaa myös **ekosysteempipalveluita** – luonnon tarjoamia palveluita, joita ovat esimerkiksi pölytys, ilmaston säätely, tulvasuoja, maaperän hedelmällisyys sekä elintarvikkeiden ja lääkkeiden tuotanto.

Luontokato: Luontokato tarkoittaa ihmisen toiminnan vaikutuksesta tapahtuvaa luonnon monimuotoisuuden vähenemistä, kun lajit taantuvat eli niiden kannat pienenevät. Luontokato näkyy lajien uhanalaistumisena ja sukupuuttolina sekä luonnonympäristöjen määrällisenä vähenemisenä ja laadullisena huonontumisena esim. rakentamisen vaikutuksesta. Ihmistoiminnan vaikutuksesta eliölajien sukupuuttotahti on satoja tai pahimmillaan tuhat kertaa nopeampaa kuin se olisi ilman ihmisvaikutusta.

Kokonaisheikentymättömyys: Tila, jossa ihmistoimien kokonaisvaikutus ei aiheuta luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä. Usein käytetään myös englanninkielistä termiä "No Net Loss" (NNL), eli ei nettohävikkiä luonnolle. Kokonaisheikentymättömyys saavutetaan, kun luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimet (kuten ekologiset kompensatiot) tasapainottavat heikennykset sen jälkeen, kun lievennyshierarkian mukaisesti on ensin tehty kaikki tarvittava, jotta haittoja ei ylipäänsä syntyisi tai ne jäisivät mahdollisimman pieniksi. ([Sitra](#))

Luontoposiitiivinen vaikutus (yleinen määritelmä): Tilanne, jossa ihmistoimien yhteisvaikutus luonnon monimuotoisuuteen on positiivinen eli vahvistaa luonnon hyvinvointia. Usein käytetään myös englanninkielistä nimitystä "Net Positive Impact" (NPI). Luontoposiitiivinen vaikutus saavutetaan, kun luonnolle tuotetut hyödyt ylittävät luonnolle aiheutetut haitat ([Sitra](#)).

Ekologinen kompensatio: Ekologisen kompensatian avulla ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle yhtäällä aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Se on viimesijainen keino, kun haittoja ei voida estää tai lieventää. Sitä voisi siis käyttää vain tapauksissa, joissa ei ole muuta mahdollista ratkaisua. Ekologisen kompensatian olennainen lähtökohta on, että heikennyksen aiheuttaja, eli luonnonarvoja toiminnassaan heikentävä toimija, voi hyvittää toiminnastaan luontotyyppille tai eliölajin elinympäristölle aiheutuvan heikennyksen. Hyvitys tehdään joko tuottamalla luonnonarvoja tai suojeluhyvityksellä. ([Ympäristöministeriö](#))

Miksi tarvitsemme luontoposiitiivisuutta?

Vantaa

Mihin olemme sitoutuneet?

Vantaan sopimukset, sitoumukset ja verkostot

*Eryityisesti luonnon monimuotoisuuteen liittyvät sopimukset ja sitoumukset

Kaupunki muutoksen ajurina – hyvässä ja pahassa

Elämme aikakaudella, jossa ympäristöhaasteet laajenevat ja muuttuvat. Alamme vasta nyt ymmärtää laajemmin haasteiden linkittyneisyyden yhteiskunnallisiin toimintoihin, kuten ihmisten hyvinvointiin ja terveydenhuoltoon. Kaupunkien luontovaikutukset ovat valtavia ja ulottuvat laajalle, mutta yhtälailla kaupungeissa on muutospotentiaalia ja joukkovoimaa – uutta oivaltavaa ajattelua ja uusia kestävästä kaupunkielämän tapoja, jotka voivat kääntää ja johtaa niin kaupunkeja kuin maailmaa laajemmin kohti myönteisen tulevaisuuden tietä.

Jotta ihmiset voivat elää ja toimia menestyksekkäästi jatkossakin, yksi asia on selvä: emme voi antaa luonnon monimuotoisuuden – kaiken elämän perustan – hiipua. Luontokadon ja ilmastomuutoksen hillintä- ja sopeutumistyö vaatii määrätietoista ja laaja-alaisia toimia, joissa kaupungit toimivat muutoksen ajureina ja alustoina. Muutosvoimana toimii ihminen: ympäristökriisin aiheuttaja voi nyt olla sen korjaaja. Tämä vaatii ajattelutapojen ja toimintakulttuurin systeemistä muutosta.

Vantaa on kaupunkistrategiassaan nostanut keskeiseksi arvoksi vastuullisuuden sekä monimuotoisen luonnon tukemisen. Kaupunki haluaa toimia vastuullisesti ja edellyttää vastuullista toimintatapaa myös kumppaneiltaan. Vastuullisuustavoitteiden toteuttaminen on kaupungin kaikkien toimialojen ja tulosalueiden yhteinen asia. **Luontoposiitivisuus on vastuullisuutta luonnon – ja samalla myös ihmisten – hyvinvoinnista ja kukoistuksesta, nyt ja tulevaisuudessa.** Luontoposiitivisuus tavoitteena merkitsee hyvin syvällistä, vallitsevaa ajattelutapaa muokkaavaa tai jopa mullistavaa paradigmatason muutosta. Tämänkaltaisen muutos syntyy yhteistyöllä ja sitoutumisella.

Tässä työssä tuotettiin toimintasuunnitelma Vantaan kaupungin luonnon monimuotoisuuteen liittyvälle työlle. Sen päämääränä on luontoposiitivinen Vantaa 2030. Suunnitelman tarkoituksena on strategisen muutoksen mahdollistaminen kohti Vantaan kaupunkia, jossa ihminen toimii luonnon kanssa sopusoinnussa. Toimintasuunnitelma tukee Vantaan Resurssiviisauden tiekartan työtä.

Suunnitelmaa varten on tarkasteltu Vantaan luontotyön nykytilaa Impact Pathway -vaikutusketjuanalyysin kautta ja täydennetty tietoa luontotyön toimintamalleista benchmarking-selvityksellä. Lisäksi on tunnistettu kaupungin sisäisen ja sidosryhmätyöpajan kautta hallintorakenteiden sekä sidosryhmien mahdollisuuksia ja edellytyksiä sitoutua tavoitteeseen sekä ajattelutapojen että käytäntöjen tasolla.

”Visionamme on, että rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä.

Rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.”

Innovaatioiden Vantaa -strategia

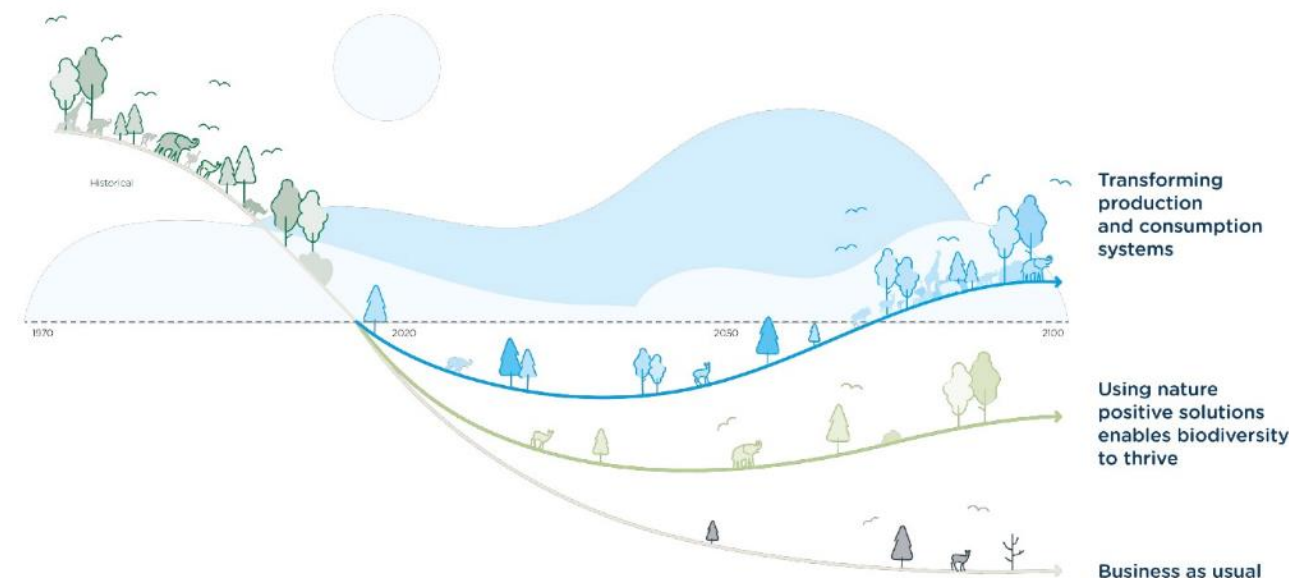
Luontoposiitivisuus edellyttää systeemistä muutosta

Luontokato on haaste, johon meidän on pystyttävä vastaamaan siten, että ekologisen systeemin kuihtuminen kääntyy kukoistukseen. Luonnon elinvoimaisuuden turvaaminen suojelun keinoin on tähän yksi vääntövoimainen vipu, mutta tämä ei vielä riitä. Jotta pääsemme kääntymään elämää turvaavaan suuntaan, meidän on tehtävä muutoksia myös muualla sosio-ekologis-teknisissä systeemeissämme. Nämä muutokset liittyvät esimerkiksi ravintoon ja sen tuotantoon, kulutukseen sekä jätteisiin eli käytännössä tapaamme elää.

Maailmamme koostuu erilaisista ekologista, teknisistä ja sosiaalisista osasysteemeistä ja luontoposiitivisuus on eräs keskeisimmistä kokonaisuutta määrittävistä sekä ohjaavista tavoitteista ja ajattelutavoista. Systeeminäkökulma auttaa jäsentämään monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä kaupunkiympäristössä.

Luontoposiitivisuus (muutos luontokadosta kohti ekosysteemien tilan elpymistä) edellyttää suuria yhteiskunnallisia muutoksia, joissa kaupungit ovat asukkaidensa ja erilaisten toimijaverkostojensa avulla avainasemassa. Verkottuneessa ja vuorovaikutteisessa – systeemisessä – maailmassa asiat ovat sidoksissa ja vaikuttavat toisiinsa.

Luontoposiitivisuus pakottaa meidät ajattelemaan eri tavalla paikastamme maailmassa. Miten voimme muuttua elämän tuhoajista elämän suojelijoiksi? Tällöin tavoittelemme luontotyön lisäksi koko yhteiskuntaa koskevia systeemitasen muutoksia, kuten mm. kulutustapojen muutosta, tuotantoketjujen ja ylipäättään kulutustuotteiden tuotannon muutosta, hallintotapojen sekä talousjärjestelmän muutosta. Se on toimintamalli, joka perustuu uudistumiseen, kestävytyteen ja kiertoon – ei tuhoamiseen ja saastuttamiseen.

Paikalliset luontoposiitiiviset ratkaisut ovat kriittinen osa laajempaa systeemistä yhteiskunnan muutosta, jolloin myös tuotantoketjumme ja kulutuskäyttäytymisemme tulee muuttua radikaalisti. Kuva: Ramboll (perustuen Leclère ym. 2020)

Leclère, D., Obersteiner, M., Barrett, M. et al. Bending the curve of terrestrial biodiversity needs an integrated strategy. *Nature* **585**, 551–556 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41586-020-2705-y>

Mitä on luontopositiivinen Vantaa?

Vantaa

Vantaan määritelmä ja tavoitteet luontoposiitiivisuudelle

Työn aikana työstettiin määritelmä ja tavoitetaso siitä, mitä luontoposiitiivisuus tarkoittaa Vantaan kaupungille.

Määritelmä kuvaa tavoitetilaa, jossa luontoposiitiivisuus keskittyy Vantaan alueelle. Siinä korostuu myös vahva yhteistyön rooli: luontoposiitiivisuutta ajetaan kaupungin toimesta yhdessä asukkaiden, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Luontoposiitiivinen Vantaa 2030

Vantaan kaupunki parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja nostaa luontoalueidensa ekologista tilaa. Vuoteen 2030 mennessä kaupunki korvaa yhdessä yritysten ja asukkaiden kanssa aktiivisesti alueellaan menetettyjä luontoarvoja enemmän kuin mitä haittoja kaupungin toimenpiteistä luonnolle aiheutuu.

Tämän lisäksi kaupunki, asukkaat ja yritykset vaikuttavat positiivisesti paikalliseen luontoon, jolloin luonnolla on entistä positiivisempi vaikutus niin kaupunkiin kuin sen asukkaisiin ja yrityksiin.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luonto –tavoitteet

[Vantaan resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämistä.](#) Yhtenä sen kaistana on Monimuotoinen luonto, jonka tavoitteet ohjaavat myös tätä työtä. Luontotyö linkittyy myös muihin tiekartan kaistoihin. Luontonäkökulma on myös mukana monissa keskeisissä kaupungin linjauksissa, kuten maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa, Vantaan yleiskaavassa sekä ”Innovaatioiden Vantaa” –strategiassa, jota resurssiviisauden tiekartta toteuttaa.

Luonnon monimuotoisuus on elinehto lajien säilymiselle ja myös välttämätöntä ihmisen hyvinvoinnille. Rikas ja elinvoimainen luontoympäristö tuottaa tärkeitä ekosysteemipalveluita, kuten pölytystä, ilmaston säätelyä ja hiilen sidontaa, puhdasta vettä, tulvasuojaa sekä virkistyspalveluita. Vantaalta löytyy vielä laajojakin metsäalueita samoin kuin erilaisia vesiympäristöjä, etenkin puroja, jotka nekin ovat erityisen arvokkaita luonnon monimuotoisuudelle.

Suurimpia uhkia luonnon monimuotoisuudelle ovat ihmistoiminnan aiheuttama elinympäristöjen häviäminen ja pirstoutuminen, ekologisten yhteyksien katkeaminen sekä elinympäristöjen laadun heikentyminen, vieraslajien aiheuttama kilpailu, ilmastomuutos sekä ekosysteemien toiminnan heikentyminen. Vantaan tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on tärkeää suojella luontoa myös kulumiselta.

Merkittävimpiä nykyisistä määritellyistä toimenpiteistä ovat mm. luonnonsuojelun toteutussuunnitelman laatiminen, inventointisuunnitelman laatiminen Vantaan luontotyypeistä ja lajistosta, tiedon tuottaminen elinympäristöjen ja lajiston tilasta, ekologisista verkostoista koskeva selvitys, joka on osa viherrakenteen kehityskuvaa Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA), aktiiviset hoito- ja ennallistamistoimet metsä- ja suoluonnossa, metsä- ja siniverkoston huomioon ottaminen kaupunkisuunnittelussa, niitty-ympäristöjen määrän ja laadun parantaminen sekä vieraslajien torjuntatoimet.

Kaistan tavoitteet:

Tavoite	Tavoitteen indikaattorit
15. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.	• Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin pinta-alasta (% , m²/asukas) • Kaupunkitasoiset luontoinventoinnit (kpl) • Vahvistetut yhteydet VIVA-työssä selvitettyjen tarkennusten ja vahvistustarpeiden mukaisesti (kpl)
16. Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.	• Metsäiset alueet (%) • Ennallistetut alueet (ha) • Lahopuun määrä kaupungin omistamilla metsäalueilla (m³/ha)
17. Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.	• Purovesien laadun seurantatulokset (tulokset eri luokissa) • Pintavesien ekologinen tila (%-osuudet)
18. Varmistetaan kattava avoimien alueiden verkosto.	• Hoidossa olevat arvoniityt (m²)
19. Tehostetaan haitallisten vieraslajien torjuntaa	• Kaupungin järjestämien vieraslajitorjuntatalkoiden määrä (kpl) • Vieraslajitorjuntatalkoisiin osallistuneiden kuntalaisten määrä (hlöt)
20. Suojellaan luontoa kulumiselta.	• Toteutetut reitit luonnonsuojelualueilla (km) • Laadittujen suojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien määrä (kpl)

Resurssiviisauden tiekartan ”Monimuotoinen luonto” – kaistan nykyiset toimenpiteet

Tavoite: 15. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.

Toimenpiteet:

- Jatketaan toimia luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi laatimalla luonnonsuojelun toteutussuunnitelma, jossa tarkastellaan ja aikataulutetaan luonnonsuojelualuevarausten rauhoitusta, hoito- ja käyttösuunnitelmien laatimista ja niiden toteuttamista, luontoalueiden ennallistamista ja luontoalueverkostoa kokonaisuutena.
- Laaditaan inventointisuunnitelma Vantaan luontotyypeistä ja lajistosta koostuvan tiedon lisäämiseksi ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelun tueksi.
- Tuotetaan tietoa elinympäristöjen ja lajiston tilasta sekä niissä tapahtuvista muutoksista päättäjiä, suunnittelijoita ja kaupunkilaisia varten.
- Laaditaan ekologisia verkostoja koskeva selvitys, joka on osa viherrakenteen kehityskuvaa Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA). Selvityksessä tarkastellaan metsä-, niitty- ja siniverkostoja kokonaisvaltaisesti ja etsitään keinoja niiden kehittämiseksi ja toiminnan vahvistamiseksi.

Tavoite: 16. Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi

Toimenpiteet:

- Tarvitaan tietoa ja seuranta luonnon tilasta ja lajistosta suojelualueiden ulkopuolelta.
- Parannetaan metsä- ja suoluonnon ekologista tilaa aktiivisilla hoito- ja ennallistamistoimilla sekä kulumisvaurioiden torjunnalla.
- Huomioidaan kaupunkisuunnittelussa metsäverkostorakenne kattavine ekologisine yhteyksineen ja niiden tukialueineen rakennetussa ympäristössä.
- Sovitetaan yhteen keinot luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja ekosysteemipalveluiden tuottamiseksi.

Tavoite: 17. Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan

Toimenpiteet:

- Jatketaan toimia vantaalaisen vesiluonnon hyväksi.
- Varataan purokäytävälle riittävästi tilaa uusien alueiden suunnittelussa, jotta puro voisi mutkitella ja elää luonnonmukaisesti.
- Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman ympäristötavoitteena on saada Vantaanjoen ekologinen tila hyväksi vuoteen 2027 mennessä. Vaaditaan aktiivisia tekoja, jotta tavoitteisiin päästään..

Resurssiviisauden tiekartan ”Monimuotoinen luonto” – kaistan nykyiset toimenpiteet

Tavoite: 18. Varmistetaan kattava avoimien alueiden verkosto

Toimenpiteet:

- Tarvitaan aktiivisia toimia monimuotoisten avoimien elinympäristöjen säilyttämiseen ja lisäämiseen, koska merkittävä osa Suomen uhanalaisista ja uhanalaistuvista lajeista on riippuvainen näistä elinympäristöistä.
- Lisätään niittyjen pinta-alaa.
- Kasvatetaan niitty-ympäristöjen monimuotoisuutta niittyjen oikealla hoidolla, sekä sopivien nurmikkoalueiden niityttämisellä ja niittykasvien lajimäärän nostamisella.
- Selvitetään avoimien alueiden verkosto osana Vantaan ekologisten verkostojen suunnitelmaa niittylajien menestymisen turvaksi.
- Kehitetään kaupungin niittämistoimia kasvien siementuotannon ja hyönteisten menestymisen turvaamiseksi.

Tavoite: 19. Tehostetaan haitallisten vieraslajien torjuntaa

Toimenpiteet:

- Lisätään kuntalaisten vieraslajituntemusta sekä järjestetään asukkaiden kanssa vieraslajitalkoita.
- Linjataan toimintamallit ja varataan resurssit vieraslajien torjuntaan.
- Tehdään yhteistyötä naapurikuntien kanssa vieraslajien torjumiseksi.
- Suunnataan vieraslajien torjuntatoimet ensisijaisesti luonnonsuojelualueiden herkkiin luontokohteisiin.

Tavoite: 20. Suojellaan luontoa kulumiselta

Toimenpiteet:

- Vähennetään luontokohteiden kulutuspainetta huolellisella reittien suunnitellulla, opastuksella ja kulumista ehkäisevillä rakenteilla.
- Suojellaan luontoa merkitsemällä reitit ja pääpolut. Virkistyskäytön ohjaaminen eri keinoilla ehkäisee lisäksi häiriötä, jota koituu maassa pesiville linnuille sekä muille eläimille.

Vantaan kokonaisheikentymättömyyden malli

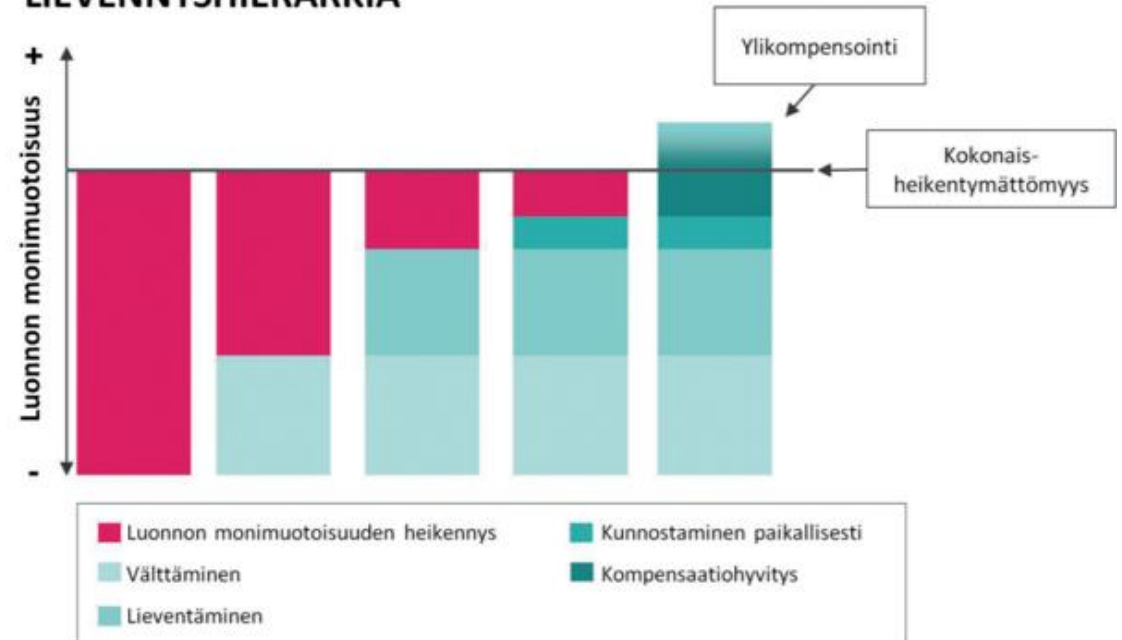
Vantaalla otetaan myös käyttöön kokonaisheikentymättömyyden malli vuonna 2024.

Kokonaisheikentymättömyyden mallin avulla pyritään sovittamaan yhteen Vantaan kaupungin kannalta välttämättömien hankkeiden toteuttaminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen niin, että hankkeiden aiheuttamat haitat luonnonarvoille pyritään ensisijaisesti välttämään tai lieventämään ja viimekädessä korvaamaan heikentyneet luontoarvot vastaavien luontoarvojen tuottamisella luonnossa toisaalla. Kokonaisheikentymättömyyden mallissa kaupungin viherrakenteella on tärkeä rooli haittojen lieventämisessä. Viherrakenteen ekologiseen vahvistamiseen saadaan työkaluja muun muassa ARVO-hankkeen kautta.

Osana mallia on luontoarvojen tunnistaminen ja arvottaminen. Arvottamisen myötä kyetään luokittelemaan alueet niiden luonnon tilan mukaan hyvään, kohtalaiseen tai heikkoon luokkaan. Kullekin luokalle osoitetaan ne toimet (välttäminen, lieventäminen tai kompensatio), joilla kokonaisheikentymättömyyttä voidaan tavoitella sekä ne maankäytön ratkaisut, jotka kokonaisheikentymättömyyden vallitessa ovat mahdollisia.

Kokonaisheikentymättömyyden mallin yhtenä osana on ekologinen kompensatio. Vantaa on ollut mukana SYKE:n vetämässä ekologisen kompensaation pilotissa, jossa tarkastellaan kaavoituksen myötä menetetyn metsäalueen ekologista kompensaatiota. Vaikkakin ekologinen kompensatio on vapaaehtoista, voi se tulla sisältymään suojelusta poikkeamisen ehtona.

LIEVENNYSHIERARKIA

8 huomiota Vantaan luontotyön tilasta ja mitä teemme niille

8 huomiota Vantaan luontotyön nykytilasta

1. Vantaa on jo vauhdissa luontotyössä – kaupungilla on hyviä linjauksia ja luontoposiitiivisuutta tukevaa toimintaa. Resurssiviisauden tiekartan nykyisissä toimenpiteissä on vielä runsaasti hyödyntämätöntä vaikuttavuuspotentiaalia.

2. Lisää luontotietoa - matkallaan luontoposiitiiviseksi Vantaa tarvitsee lisää tietoa paikallisen luonnon nykytilasta sekä toimenpiteiden luontovaikutuksista. Tietoa pitää myös jakaa ymmärrettävästi ja hyödyntää laajasti erilaisissa yhteyksissä.

3. Luontosydämenjäljen kasvattaminen – Syvin systeeminen muutos syntyy ihmisten ja yhteisöjen ajattelutapojen muutoksesta. Tähän tarvitaan motivoivia ja voimaannuttavia oivalluksia muutoksen konkreettisista mahdollisuuksista. Sellaisia voivat tarjota vaikkapa erilaiset luontotalkoot – niissä itävät luontoposiitiivisen kaupungin kukoistuksen siemenet. Luontoposiitiivisuudessa yleisemminkin yhdessä tekeminen on edellytys onnistumiselle. Siksi Vantaan kannattaa miettiä, miten luontoposiitiivisuudesta tulee yhteinen asia ja miten kaupunki voi ohjata ja tukea kehitystä.

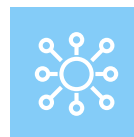
4. Luonto mukaan päätöksentekoon – luonnon ääni ei kuulu Vantaan kaupunkiorganisaatiossa nykyisillä hallinnollisilla menetelmillä.

5. Vantaasta luontoverkoston ja vihersiltojen kaupunki – Vantaa on väylien kaupunki, jossa myös kaupungin kasvu haukkaa luontoverkoston elinvoimaa. Kaikessa maankäytön suunnittelussa tulee kohdistaa erityishuomio luontoverkoston (metsä-, niitty- ja siniverkoston) vahvistamiseen.

6. Mahdollisuuksien tunnistaminen – Vantaa ei ole vielä tunnistanut kaikkia luonnon monimuotoisuuden positiivisia vaikutuksia tai sen tukemisen mahdollisuuksia. Vantaalla ne liittyvät tunnistettujen arvokkaiden luonnonympäristöjen lisäksi esimerkiksi kaupungin pitkään historiaan perinnebiotooppien ja uuselympäristöjen muovaajana. Kaupungilla olisi erinomaiset mahdollisuudet profiloitua uudenlaisten, urbaanien kulttuuriympäristöjen luomisessa ja ottaa erityinen rooli luonnon monimuotoisuuden tukemisessa verrattuna muihin kasvaviin kaupunkeihin.

7. Yhteinen toimintamalli tarpeen – Luontoposiitiivinen Vantaa -tavoite edellyttää monien toimenpiteiden osalta periaatteellisten kaupungin sisäisten linjausten ja niihin perustuvien toimintaohjeiden määrittelyä, jotta toimilla saadaan aikaan systemaattisia ja kattavia vaikutuksia. Toimintamallin tulee ottaa kokonaisvaltainen ja systeeminen näkökulma luontotyöhön, jotta se tarjoaa näköaloja uudelleenlaiseen tekemiseen. Tavoitteena on kaikkien toimialojen yhteinen päämäärä ja toiminta.

8. Resursointi kuntoon – Systeeminen luontoposiitiivisyystyö vaatii aikaa eikä Vantaalla ole tällä hetkellä riittävästi resursseja luontoposiitiivisuuden edistämiseksi tarvittavassa mittakaavassa. Kaupungin tulisi kohdentaa omaa toimintaansa harkiten oikeisiin asioihin rajallisten resurssien puitteissa ja hyödyntää työssä mm. ulkopuolisia rahoituslähteitä.

8 huomiota Vantaan luontotyön nykytilasta

1. HUOMIO:

Vantaa on jo vauhdissa – kaupungilla on hyviä linjauksia ja luontoposiitivisuutta tukevaa toimintaa. Resurssiviisauden tiekartan nykyisissä toimenpiteissä on kuitenkin runsaasti hyödyntämätöntä vaikuttavuuspotentiaalia.

Luontonäkökulma on mukana monissa keskeisissä Vantaan linjauksissa, kuten maa- ja asuntopoliittisten linjausten päämäärissä, Vantaan yleiskaava 2020 periaatteissa ja Innovaatioiden Vantaa 2022 – 2025 -strategiassa. Resurssiviisauden tiekartta -ohjelman on tarkoitus toteuttaa strategian tavoitteita. Tiekartta kokoaa yhteen strategian yhden painopistealueen (Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa) tavoitteet, joilla hillitään ilmastonmuutosta, sopeudutaan muuttuvaan ympäristöön, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta. Näistä "Monimuotoinen luonto" on yksi tiekartan tavoitteellista "kaistoista", johon on määritelty kuusi tavoitetta sekä näitä tukevat toimenpiteet. Tässä työssä toteutun impact pathway -tarkastelun perusteella monia nykyisiä toimenpiteitä on mahdollista tehostaa määrittelemällä toimenpiteitä uudelleen toimenpiteen vaikuttavuuden muodostumisen näkökulmasta – perusteellisemmalla toimenpidemäärittelyllä olisi siten mahdollista hyödyntää olevien toimenpiteiden vaikutuspotentiaali nykyistä paremmin.

2. HUOMIO:

Lisää luontotietoa - matkallaan luontoposiitiviseksi Vantaa tarvitsee lisää tietoa paikallisen luonnon nykytilasta sekä toimenpiteiden luontovaikutuksista. Tietoa pitää myös jakaa ymmärrettävästi sekä hyödyntää laajasti erilaisissa yhteyksissä.

Luontotieto on keskeisessä roolissa matkalla luontoposiitivisuuteen. Vantaalla tarvitaan edelleen lisää luontotietoa luonnon nykytilasta. Lisäksi tarvitaan luontotietomittareita, joilla erilaisten toimenpiteiden vaikutusta luonnon kehitykseen voidaan arvioida ja seurata. Monissa nykyisissä resurssiviisauden tiekartan toimenpiteissä toki tuotetaan luontotietoa, mutta tiedon hyödyntämisen kannalta keskeiset tiedonkäytön prosessit sekä tiedonkäytön tavoite ja tiedon avulla tavoiteltu vaikutus jäävät määrittelemättä. Nykyisten toimenpiteiden tietoprosessien monipuolisella tarkastelulla ja määrittelyllä voidaan siten parantaa näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta. Tietoprosessit kattavat koko tietoketjun – tiedonkeruun toteutustavasta, tietosisällöstä, tiedon tallentamiseen ja elinkaareen sekä tietenkin tiedon ymmärrettävään jakamiseen ja tiedon vaikuttavaan hyödyntämiseen saakka.

8 huomiota Vantaan luontotyön nykytilasta

3. HUOMIO:

Luontosydämenjäljen kasvattaminen – Syvin systeeminen muutos syntyy ihmisten ja yhteisöjen ajattelutapojen muutoksesta. Tähän tarvitaan motivoivia ja voimaannuttavia oivalluksia muutoksen konkreettisista mahdollisuuksista. Sellaisia voivat tarjota vaikkapa erilaiset luontotalkoot – siksi niissä itävät luontoposiitiivisen kaupungin muutoksen siemenet. Luontoposiitiivisuudessa yleisemminkin yhdessä tekeminen on edellytys onnistumiselle. Siksi Vantaa kannattaa miettiä, miten luontoposiitiivisuudesta tulee yhteinen asia ja miten kaupunki voi ohjata ja tukea kehitystä.

Kaupunkiympäristö muodostuu erilaisista sosiaalisista, ekologista ja teknisistä osasysteemistä sekä näiden vuorovaikutuksista. "Luontoposiitiivinen Vantaa" -tavoitteen edistäminen edellyttääkin kaikkien toimenpiteiden osalta systeemistä ymmärrystä ja näkökulmaa. Syvä systeemin muutos edellyttää ajattelutapojen muutosta. Tässä yhdessä tekeminen ja oppiminen, toisten tukeminen sekä vastuunotto omasta toiminnasta ja ympäristöstä on valttia, sillä kukaan ei saa muutosta aikaan yksin. Tämän vuoksi kaikki sellaiset keinot, joissa ihmisillä on mahdollisuus kokea luontoa, arvostaa sitä, ottaa luonnosta vastuuta ja oivaltaa sen ainutlaatuinen merkitys ihmisten kaikelle hyvinvoinnille ovat tärkeitä muutoksen käynnistäjiä. Kaupungin tärkeänä roolina on johtaa ja koordinoida toimia, joilla muutosta mahdollistetaan. Tähän liittyen erilaiset kokeilut, yhteistyön mahdollisuudet, keskusteleva ja erilaiset näkökulmat salliva ja huomioonottava toimintakulttuuri sekä aidon osallistumisen mahdollistaminen ovat avainasioita, joilla tuetaan luontoposiitiivisuuden tavoitteiden laaja-alaista omaksumista. Yhdessä tekemiseen tarvitaan myös "pois siiloista" -ajattelua ja läpileikkaavaa yhteistoimintaa sekä erilaisen osaamisen ja tiedon hyödyntämistä (yritykset, asukkaat, yhteisöt, kaupungin eri tahot).

4. HUOMIO:

Luonto mukaan kaupunginhallitukseen – luonnon ääni ei kuulu Vantaan kaupunkiorganisaatiossa nykyisillä hallinnollisilla menetelmillä.

Vastuullinen Vantaa kuuluu kaikille – Vantaan kestävän kehityksen raportointi 2023 -asiakirjan mukaan kestävän kehityksen poikkihallinnollisessa koordinoinnissa, tiedolla johtamisessa sekä kestävän kehityksen tavoitteiden integroimisessa kaupungin prosesseihin on vielä paljon kehitettävää. Myös mm. maa- ja asuntopoliittisiin linjauksiin sekä Vantaan yleiskaava 2020 liittyvissä luontotavoitteissa tarvitaan määrittelyjä, joilla periaatteet voidaan sisällyttää osaksi toimintakäytäntöjä. Esimerkiksi asemakaavoituksen osalta yleiskaavassa määriteltujen monimuotoisuuden erityisen arvokkaiden alueiden turvaamiseen ei riitä se, että nämä alueet jäävät rakentumattomiksi, vaan tämän ohella asemakaavoituksessa täytyy kiinnittää erityistä huomiota ekologisten verkostojen ja niiden toimintaedellytysten – kuten luonnonprosessien - turvaamiseen myös rakentuvien alueiden viheralueilla sekä yleisemmin luontonäkökulman huomioon ottamiseen alueiden suunnittelussa sekä toteutuksessa.

Luonnon ääni on saatava kuuluviin laajemmin ja vaikuttavammin monenlaisissa kaupungin toiminnoissa ja toimintakäytännöissä – niissäkin, joissa sitä ei ole aiemmin osattu osalliseksi tunnistaa. Useat maat kuten Ecuador, Bolivia ja Uusi-Seelanti ovat myöntäneet lailliset oikeushenkilön oikeudet paikalliselle luonnolle ja jopa yksittäisille kohteille kuten joelle. Näin luonnon oikeuksien loukkaamisesta voi joutua lain mukaan vastuuseen. Käytännössä päätöksentekoon voidaan tuoda ns. luonnon edunvalvoja, jonka työtä tukee asiantuntijalausunnat.

8 huomiota Vantaan luontotyön nykytilasta

5. HUOMIO:

Vantaasta luontoverkostojen ja vihersiltojen kaupunki
– Vantaa on väylien kaupunki, jossa myös kaupungin kasvu haukkaa luontoverkostojen elinvoimaa. Kaikessa maankäytön suunnittelussa tulee kohdistaa erityishuomio luontoverkostojen (metsä-, niitty- ja siniverkostojen) vahvistamiseen.

Resurssiviisauden tiekartan “Monimuotoinen luonto” -kaistan toimenpiteissä ovat hyvin edustettuna erilaiset verkostot, metsä-, niitty- ja siniverkosto, sekä omina kokonaisuuksinaan että ekologisina verkostoina ekologiaa koskeva selvitys, joka on osa viherrakenteen kehityskuvaa Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA). Toimenpiteissä on myös otettu yleisesti hyvin huomioon keskeisiä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen liittyviä tekijöitä (mm. luonnon kirjo ja luonnonympäristöjen kytkeytyneisyys).

Vantaa on kuitenkin väyläverkoston kirjomaa kaupunkikasvualuetta, mikä tuo erityisiä haasteita luontoverkostojen toimintaedellytysten turvaamiseen. Tähän liittyen onkin syytä tuoda kaikkeen maankäytön suunnitteluun aiempaa vahvemmin mukaan myös luonnonprosessit ja niiden toimintaedellytysten turvaaminen, ja näiden vaikutus luonnonympäristöjen elinvoimaisuuteen. Kehitystyötä tulee tehdä yhteistyössä Elyn, Väyläviraston ja valtion kanssa,

esim. etsitään yhdessä mahdollisuuksia vihersiltojen toteuttamiselle. Viherrakenne olisi syytä tuoda osaksi MAL-sopimuksia siten, että niihin voitaisiin sijoittaa vihreän infrastruktuurin toteuttamiskustannuksia.

6. HUOMIO:

Mahdollisuuksien tunnistaminen – Vantaa ei ole vielä tunnistanut kaikkia luonnon monimuotoisuuden positiivisia vaikutuksia tai sen tukemisen mahdollisuuksia. Vantaalla ne liittyvät tunnistettujen arvokkaiden luonnonympäristöjen lisäksi esimerkiksi kaupungin pitkään historiaan perinnebiotooppien ja uuselinympäristöjen muovaajana. Kaupungilla olisi erinomaiset mahdollisuudet profiloitua uudenlaisten, urbaanien kulttuuriympäristöjen luomisessa ja ottaa erityinen rooli luonnon monimuotoisuuden tukemisessa verrattuna muihin kasvaviin kaupunkeihin.

Luonnon monimuotoisuuden huomiointi on paljon muutakin kuin suojelualueita kaukana kaupungin sykkeestä. Vantaalla sijaitsee monia ihmistoiminnan myötävaikutuksesta lajistoltaan rikkaiksi kehittyneitä luontokohteita, kuten perinnebiotooppeja ja muita kulttuuriympäristöjä. Osalla niistä olisi potentiaalia kehittyä entistäkin monimuotoisemmaksi määrätietoisemman hoidon avulla. Toisaalta Vantaalla on myös valtava mahdollisuus luoda lisää uuselinympäristöihin lukeutuvia alueita, jotka voivat toimia jatkumona perinnebiotoopeille ja olla arvokkaita elinympäristöjä itsessään. Käytännössä kyse on luonnon monimuotoisuutta lisäävästä urbaanista viherrakentamisesta tai niittyjen palauttamisesta tai lisäämisestä viljelyalueille, joita Vantaalla on runsaasti. Kaupunkiympäristön monimuotoistaminen esim. kasvillisuuden lisäämisellä paikkoihin, jossa sitä ei ole aiemmin ollut, ja tuottamalla erilaisia eläinten pesä- ja ruokailupaikkoja on avain tulevaisuuden kulttuuriympäristöjen luomiseen, joissa ihminen elää kestävästi muun luonnon keskellä. Kulttuuri- ja uuselinympäristöjen lisäksi on tärkeää ymmärtää, mikä vetovoimatekijä Vantaan arvokkaat luontokohteet voivat olla, ja miten niiden kestävä käyttö ja miten luontosuhteen syventämistä niiden avulla on mahdollista edistää.

8 huomiota Vantaan luontotyön nykytilasta

7. HUOMIO:

Yhteinen toimintamalli tarpeen – Luontoposiitiivinen Vantaa -tavoite edellyttää monien toimenpiteiden osalta periaatteellisten kaupungin sisäisten linjausten ja niihin perustuvien toimintaohjeiden määrittelyä, jotta toimilla saadaan aikaan systemaattisia ja kattavia vaikutuksia. Toimintamallin tulee ottaa kokonaisvaltainen ja systeeminen näkökulma luontotyöhön, jotta se tarjoaa näköaloja uudenlaiseen tekemiseen. Tavoitteena on kaikkien toimialojen yhteinen päämäärä ja toiminta.

Luontoposiitiivinen Vantaa -tavoite liittyy monen eri tahon tekemiseen ja toimintaan, joten periaatteellisten linjausten ja toimintaohjeiden muodostaminen on tärkeää. Linjausten ja toimintaohjeiden määrittelyyn olisi hyvä osallistua monipuolisesti erilaisia tahoja ja näkökulmia. Tämä edistää sekä toimintaohjeiden ja -käytäntöjen sovellettavuutta että käytännön töissä tarvittavaa yhteistyötä ja oppimista.

Eri tahojen osallistumisen osalta olisi hyvä miettiä myös uusia resurssitehokkaita osallistumistapoja, joilla mahdollistetaan myös vaikkapa asukasyhdistysten tai pienten organisaatioiden osallistuminen mahdollisimman laaja-alaisesti aihealueen kehittämistyöhön (ilman kohtuutonta osallistumisrasitusta). Toimintamalli liittyy useampaan eri toimenpiteeseen, joita tässäkin työssä esitellään.

8. HUOMIO:

Resursointi kuntoon – Systeeminen luontoposiitiivisyystyö vaatii aikaa, eikä Vantaalla ole tällä hetkellä riittävästi resursseja luontoposiitiivisuuden edistämiseksi tarvittavassa mittakaavassa. Kaupungin tulisi kohdentaa omaa toimintaansa harkiten oikeisiin asioihin rajallisten resurssien puitteissa ja hyödyntää työssä mm. ulkopuolisia rahoituslähteitä.

Nykyiset resurssit eivät ole riittävät kunnianhimoisen luontoposiitiivisuus-tavoitteen edistämiseksi. Rajallisten resurssien puitteissa kaupungin tulisi toimia jatkossa entistä enemmän alustana, joka mahdollistaa eri toimijoiden, kuten yritysten, asukkaiden ja kolmannen sektorin tekemää luontoposiitiivisuustyötä. Vantaan vahva verkosto- ja yhteistyötapa tukee tätä.

Luontoposiitiivisuustyöhön tulee resursoida jatkossa enemmän budjettia ja lisäksi on tarpeen seurata aktiivisesti esim. ulkopuolisten rahoituslähteiden mahdollisuuksia. Toisaalta luontoposiitiivisilla toimintamalleilla voidaan jossain määrin säästää resursseja (esim. ylläpidossa) ja kohdentaa niitä tarpeellisempiin toimenpiteisiin, jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta tehokkaammin.

Resursoinnista tulee tehdä tarkempi suunnitelma, jossa huomioidaan erityisesti luontoselvityksiin sekä kunnossapitoon tarvittavat resurssit luontoposiitiivisuustavoitteen edistämiseksi.

Toimenpide-ehdotukset

Tässä työssä on määritelty huomioiden pohjalta kahdeksan toimenpidettä, joiden tavoitteena on erityisesti edistää luontopositiivisuutta Vantaalla.

Näin luet
toimenpide-
ehdotuksia

Huomiota, joihin
toimenpide liittyy on
havainnollistettu
kuvakkeilla

Otsikko kiteyttää toimenpide-ehdotuksen sisällön

Tausta

Tässä osiossa kuvataan toimenpiteiden taustaa ja tavoitteita tiiviisti. Tarkoituksena on avata sitä, miksi toimenpide on tärkeää toteuttaa.

Mitä tehdään ?

Tässä osiossa kuvataan mitä toimenpiteessä on tarkoitus tehdä.

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: tässä kuvataan toimenpiteen välittömän tuotoksen mittaamista. Osiossa voidaan kuvata myös toimenpiteen tuloksen ja tavoitellun vaikutuksen mittaamista, mikäli se on tarkoituksenmukaisesti mahdollista.

Toimenpiteen toteutustahot:

Tässä kuvataan toimenpiteen vastuutahoja

Resurssit ja aikataulu:

Tässä osiossa arvioidaan toimenpiteen toteutuksen resursseja sekä tavoiteaikataulua

Tässä osassa kuvataan toimenpiteen vaikutusketjua välittömistä toimenpiteen tuotoksista kohti tuloksia sekä vaikutuksia.

Toimenpiteen välitön tuotos:
Mikä on toimenpiteen välitön tuotos? Esim. ohjelma, lisätieto

Toimenpiteen tuloksena:
Mitä tuloksia toimenpiteen tuotoksella on tarkoitus saada aikaan? Esim. miten tietoa hyödynnetään

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:
Millaisia vaikutuksia toimenpiteen tuloksilla ajatellaan olevan? Esim. mitä hyötyä lisätiedosta on

2. Otetaan tieto tehokkaaseen käyttöön

Tausta

Monessa nykyisessä resurssiviisauden tiekartan toimenpiteessä tuotetaan tietoa luonnosta, mutta tiedon vaikuttavaa hyödyntämistä ei ole kuvattu. Tiedonhallinnan prosessien monipuolisella tarkastelulla ja määrittelyllä parannetaan näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta eli saadaan erityyppinen luontotieto vaikuttavasti käyttöön. Tiedonhallinnan prosesseilla tarkoitetaan tässä kaikkia tietoon liittyviä tekijöitä ja tapahtumia koko tiedon elinkaaren aikana. Se sisältää näin ollen mm. eri tahojen tietotarpeiden määrittelyn, tietosisällön ja tiedonhankinnan, tiedon tallentamisen, tiedonkäytön ja tietojen päivittämisen prosessit. Tiedonkäytön osalta on myös tärkeää pohtia, ketkä luontotietoa käyttävät ja kenen tulisi tehtävissään käyttää sitä, millaiset ovat heidän tietotarpeensa ja missä muodossa luontotieto on heille parhaiten hyödynnettävissä. Tämän ohella on myös arvioitava kenen tulisi saada luontotietoa käyttöönsä ja miten tieto avataan tähän käyttöön.

Mitä tehdään ?

Tarkennetaan nykyisten resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden luontotiedon hallinnan prosesseja ja seuranta siten, että toimenpiteissä tuotetun tiedon tietosisältö, tiedonkeruu, tiedon tallentaminen, tiedon jakaminen ja tiedon päivittäminen tukevat tiedon vaikuttavaa käyttöä. Työssä voidaan hyödyntää esim. nykyistä MATTI-järjestelmää. Toteutuksen tukena voidaan käyttää tässä työssä tuotettuja nykyisten toimenpiteiden arviointeja (Impact pathway -analyysi).

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: Nykyisten resurssiviisauden toimenpiteiden luontotiedon hallinta on määriteltä uudelleen. Tiedonkäytön seuranta on määriteltä

Toimenpiteen tuloksen mittarit: Tiedonkäytön seurannan perusteella tietoa hyödynnetään toiminnoissa.

Toimenpiteen toteutustahot:

Kaikki nykyisten toimenpiteiden vastuutahot,

Resurssit ja aikataulu:

15 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit, ei sisällä MATTI-järjestelmän kehitystyötä); heti

Toimenpiteen välitön tuotos:
tarkennetut nykyisten toimenpiteiden luontotiedon hallinnan prosessikuvaukset

Toimenpiteen tuloksena:
Luontotieto saadaan paremmin käyttöön eri tahoilla ja tiedolla voidaan ohjata toimintaa

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:
Luontotietoa hyödynnetään vaikuttavammin viherympäristön hallinnan prosesseissa

3. Priorisoidaan luontoposiitivisuuden edistämisen kannalta keskeisiä resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä

Tausta

Osa nykyisistä resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä on erityisen tärkeitä luontoposiitivisuuden edistämisen kannalta. Tällaisia nykyisiä toimenpiteitä ovat erityisesti tavoitteen 15. *"Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti."* toimet, kuten luonnonsuojelun toteutussuunnitelma laatiminen, inventointisuunnitelman laatiminen Vantaan luontotyypeistä ja lajistosta, ekologisten verkostojen selvityksen laatiminen (osana VIVAa) sekä tiedontuottaminen elinympäristöjen ja lajiston tilasta. Luontoposiitivisuuden näkökulmasta onkin hyvin tärkeää, että nämä toimenpiteet toteutetaan vaikuttavasti mahdollisimman pian. Tältä osin on syytä varmistaa että toimenpiteet kattavat myös uudet tietotarpeet, joita on tunnistettu tähän työhön liittyvissä työpajoissa (ks. Liitteenä olevat työpajojen sekä impact-pathway –analyysin tulokset).

Mitä tehdään ?

Toteutetaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteen 15. *"Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti."* mukaiset toimenpiteet mahdollisimman pian. Tarkennetaan toimenpiteitä siten, että niiden sisältö kattaa uudet tässä työssä tunnistetut tietotarpeet (ks. työpajan tulokset). Luontoselvityksien tuottamiseen varataan riittävästi resursseja.

Toimenpiteen välitön tuotos:
Luontoposiitivisuuden edistämisen kannalta keskeiset ensimmäiset toimenpiteet on toteutettu

Toimenpiteen tuloksena:
Luontoposiitivisuuden käytännön edistämiseksi päästään liikkeelle ja mahdollistetaan jatkotoimet

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:
Edistetään resurssiviisauden tiekartan luontoposiitivisuuteen erityisesti liittyvää tavoitetta 15

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: resurssiviisauden tiekartan tavoitteen 15 mukaiset toimenpiteet on toteutettu

Toimenpiteen tuloksen mittarit: toteutettujen toimenpiteiden tuotoksia (esim. luonnonsuojelun toteutussuunnitelma) edistetään ja hyödynnetään toiminnassa

Toimenpiteen toteutustahot:

Vantaan ympäristökeskus ja yleiskaavoitus; mahdolliset konsulttityöt

Resurssit ja aikataulu:

Resurssit määritelty resurssiviisauden tiekartassa; luontoselvityksiin n. 100 000 € / vuosi eli yhteensä 400 000 € neljälle vuodelle (neljälle suuralueelle); toimenpiteiden tarkentaminen 5 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit); heti

4. Toimintamalli ja pilotti luontoposiitiivisuutta edistävälle yhteistyölle

Tausta

Kaupungin tulee rajallisten resurssien puitteissa toimia jatkossa enemmän mahdollistajana ja alustana luontoposiitiivisille toimintamalleille, kokeiluille ja innovaatioille, joita yritykset, asukkaat ja esim. kolmas sektori toteuttavat. Toimenpiteen tavoitteena on laatia ohjeet yhteistyömallin toteuttamiselle sekä ottaa toimintamalli käyttöön. Toimintamallin käyttöönoton tehostamiseksi käynnistetään alueellinen luontoposiitiivisuus-pilottihanke, jossa kehitetään yhteistyömallia yhdessä alueen yritysten, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Mitä tehdään ?

Laaditaan toimintamalli eri toimijoiden ja erityisesti kaupungin ja yritysten väliselle yhteistyölle luontoposiitiivisuuden edistämiseksi ja käynnistetään aluekohtainen pilottityö. Toimintamallin pohjana toimii kokonaisheikentymättömyyden malli, jota laajennetaan. Toimenpiteen tavoitteena on laatia ohjeet yhteistyömallin toteuttamiselle sekä ottaa toimintamalli käyttöön pilottialueella. Tutkitaan myös valtion mahdollisuuksia osallistua pilottihankkeeseen.

Toimenpiteen välitön tuotos:
Toimintamalli on laadittu ja aluekohtainen pilottityö käynnistetty

Toimenpiteen tuloksena:

Lisää tietoa eri toimijoiden välisestä yhteistyöstä luontoposiitiivisuuden edistämiseksi sekä tähän liittyviä kokeiluja yms.

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: Toimintamalli on laadittu ja mallin käyttö on käynnistetty pilottialueella.

Toimenpiteen tuloksen mittarit: Seurantatulokset osallistujien kokemuksista (seuranta määrittää toimintamallia laadittaessa)

Toimenpiteen toteutustahot:

Vantaan ympäristökeskus, kaavoitus, yrityspuoli Kiinteistöt ja tilat, kaupunkikulttuurin toimiala; Toimintamalli toteutetaan konsulttivetoisesti.

Resurssit ja aikataulu:

200 000 €, voidaan hyödyntää esim. EU:n Life-rahoituskanavaa; 2025-2026

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:

Eri tahojen tutustuminen toisiinsa, eri näkökulmien huomioon ottaminen ja tahojen välinen yhteistyö luontoposiitiivisuuteen liittyen; toimijoiden oivallukset luontoposiitiivisen toiminnan mahdollisuuksista

5. Tuotetaan luontokarttapalvelu Vantaasta

Tausta

Tämä toimenpide linkittyy kahteen edelliseen toimenpiteeseen, joissa on tuotettu tietoa sekä pohdittu sen vaikuttavaa hyödyntämistä. Toimenpide liittyy myös resurssiviisauden tiekartan tavoitteen 19. "Tehostetaan vieraslajien torjuntaa" toimenpiteeseen, jossa lisätään kuntalaisten vieraslajituntemusta sekä järjestetään asukkaiden kanssa vieraslajitalkoita.

Toimenpiteen tavoitteena on tuottaa vuorovaikutteisuutta sisältävä luontokarttapalvelu, jossa kerrotaan yleisesti luontoposiitivisuudesta sekä jaetaan tietoa kohteista, joissa esim. yritysten, yhteisöjen, asukkaiden ja koulujen olisi mahdollisuus konkreettisesti edistää luontoposiitivisuutta. Käytännössä tämä voi ensivaiheessa tarkoittaa erityisesti tietoa vieraslajien heikentämistä luontoarvoista sekä näihin liittyvistä toimista. Karttapalvelussa voi olla myös osio, jossa kerrotaan Vantaan luonnon erityisarvoista ja niiden vaalimisen mahdollisuuksista. Yleisenä tavoitteena on aktivoida eri toimijoita luontoposiitiviseen toimintaan ja lisätä kaupunkilaisten "luontosydämenjälkeä".

Mitä tehdään ?

Tuotetaan kaikille avoin ymmärrettävästi havainnollistettu ja sanoitettu vuorovaikutteinen luontokarttapalvelu Vantaasta, joka sisältää tietoa arvokkaista ja potentiaalisesti arvokkaista sekä heikoista luontoarvokohteista, ja siitä, miten niitä voisi parantaa tai suojella. Vuorovaikutteisuus tarkoittaa tässä esimerkiksi sitä, että käyttäjillä on mahdollisuus laittaa palautelomakkeen kautta tietoa luontokohteiden tilasta tai kysyä luontoposiitivisuudesta ja sen edistämisestä. Toteutuksen osalta tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuus toteuttaa luontokarttapalvelu karta.vantaa.fi:n kautta ns. tarinakarttana ja toissijaisesti kehittämällä Vantaan karttapalvelun luontotieto-osiota.

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: Luontokartta on laadittu
Toimenpiteen tuloksen mittarit: luontokartan käyttöä seurataan kävijälaskurilla; seurataan myös luontokartan kautta tehtyjen yhteydenottojen määrää ja tyyppiä

Toimenpiteen toteutustahot:

Vantaan ympäristökeskus, mahdollinen konsulttityö

Resurssit ja aikataulu:

15 000 €. Luontokarttapalvelun kehittäminen ja toteuttaminen aloitetaan 2024 alussa.

Toimenpiteen välitön tuotos:
Luontokartta-palvelu on toteutettu

Toimenpiteen tuloksena:
tiedonjako Vantaan luonnon piirteistä paranee ja ulottuu nykyistä laajemmalle (mm. yritykset ja asukas-yhdistykset)

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:
toimijoiden aktivointi erilaisiin luontotoimiin ja sitä kautta Vantaan luontoarvojen edistäminen sekä yleisempi ajattelutapojen muutos luontoposiitivisemmaksi

6. Laaditaan ja otetaan käyttöön ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun ohjeisto

Tausta

Resurssiviisauden tiekartassa kuvataan luontotiedon hyödyntämistä "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun tueksi". Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on määriteltävä monialaisessa yhteistyössä mitä "ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelu" tarkoittaa, millaisia periaatteita siihen liittyy Vantaalla ja miten nämä periaatteet saadaan sisällytettyä osaksi kaupunkisuunnittelun erilaisia prosesseja ja käytäntöjä eri suunnittelualoilla. Lisäksi on tarkasteltava millaista luontotietoa suunnittelijat tarvitsevat ja voivat hyödyntää suunnittelutyössä. Toimenpiteeseen liittyy myös opastaminen ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun toteutukseen sekä jatkuva oppiminen ja ohjeiston kehittäminen tutkimustiedon ja kokeilujen perusteella. Ohjeiston käyttöönotossa on otettava huomioon uudenlaisten suunnitteluratkaisujen erot vallitseviin tavanomaisiin ratkaisuihin sekä tähän liittyvät muutostarpeet kaupunkisuunnittelun toteutuksessa sekä edelleen esimerkiksi rakentamisessa. Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointia varten on määriteltävä kriteereitä, joilla "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" ratkaisuja voidaan arvioida.

Mitä tehdään ?

Määritellään, mitä Vantaalla tarkoittaa käsite "ekologinen kaupunkisuunnittelu". Tarkastellaan millaisista osa-alueista se muodostuu ja millaisia olemassa olevia suunnitteluperiaatteita ja -ohjeistoja siihen Vantaalla liittyy sekä millaista täydentävää ohjeistoa tarvitaan. Laaditaan monialaisessa yhteistyössä ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelua, toteutusta ja kunnossapitoa täydentävä ohjeisto asemakaavoituksen ja tätä seuraavien suunnitteluvaiheiden tueksi siten, että Yleiskaava 2020 luontoon liittyvät periaatteet voivat toteutua. Ohjeisto voi sisältää uusimpia työkaluja kuten yleisten alueiden viherkerroin sekä AVA-laskenta (asemakaavojen vähähiilisyys arviointimenetelmä). Koulutetaan ja tuetaan kaupunkisuunnittelijoita ohjeiston käyttöönotossa ja käytössä. Määritellään ohjeiston käyttöön liittyvien ratkaisujen ja luontohyötyjen seuranta.

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: Ekologisen kaupunkisuunnittelun ohjeisto on laadittu. Kaupunkisuunnittelijoita on koulutettu ja opastettu ohjeiston käytössä ja ohjeisto on käytössä.

Toimenpiteen tuloksen mittarit: tunnistetaan suunnitteluratkaisuihin näkyvät ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun periaatteet sekä tähän liittyvät luontohyödyt

Toimenpiteen toteutustahot:

Vantaan ympäristökeskus, yleiskaavoitus ja asemakaavoitus, julkisten alueiden suunnittelu; Mahdollinen konsulttityö

Resurssit ja aikataulu:

60 000 €, voidaan hyödyntää esim. New European Bauhaus-rahoituskanavaa; 2025

Toimenpiteen välitön tuotos:

Ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun määrittely on tehty, täydentävä ohjeisto on laadittu ja otettu käyttöön

Toimenpiteen tuloksena:

Suunnitteluratkaisuihin näkyvät ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun periaatteet

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:

ohjeiston käytön avulla saatavat luontohyödyt kaupunkiympäristössä (mm. luonnonprosessien toiminnan varmistaminen, luontoverkoston laadun ja kytkeytymisen paraneminen)

7. Laaditaan menetelmä vihertehokkuuden toteutumisen seurantaan

Tausta

Vihertehokkuus on Vantaan yleiskaavassa keskeinen käsite, ja siihen liittyy luonnon monimuotoisuustavoitteita. Asemakaavoitusvaiheessa on käytössä ”Vihertehokkuus – menetelmä” (erilaiset laskurit ymv.), jonka avulla on tarkoitus varmistaa riittävä kasvullinen ja läpäisevä pinta-ala asemakaavoitettavilla alueilla. Tässä toimenpiteessä laaditaan vihertehokkuuden seurantamenetelmä, jonka tavoitteena on tunnistaa täyttääkö asemakaavassa määritelty vihertehokkuus käytännössä kaavoituksen jälkeen alueen rakentuessa ja kehittyessä tavoitteensa luoda luonnon monimuotoisuutta tukevia, vihreitä ja viihtyisiä asuin ympäristöjä tiivistyvään kaupunkirakenteeseen. Kehitettävällä seurantamenetelmällä voidaan tuottaa tietoa myös mm. GreenCityAccord –sitoumukseen liittyvien tavoitteiden seurantaan. Erilaiset uudet paikkatietoaineistot voivat tarjota mahdollisuuksia kattavaan ja yhtenäisillä kriteereillä toteutettuun kaupunkitasoiseen seurantaan.

Mitä tehdään ?

Laaditaan ja otetaan käyttöön menetelmä, jolla arvioidaan ja seurataan vihertehokkuuden tavoitteiden toteutumista asemakaavoituksen jälkeen alueen rakentuessa ja kehittyessä. Seurantamenetelmän kehittämisen lähtökohtana tunnistetaan erilaisten uusien paikkatietoaineistojen mahdollisuudet. Säädetään tarvittaessa seurannan tulosten perustella asemakaavoitusvaiheen vihertehokkuuden määrittelyä siten, että vihertehokkuus palvelee luontonäkökulmaa. Seuranta toteutetaan esimerkkikohteiden kautta case studeina.

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: Vihertehokkuuden seurantamenetelmä on laadittu. Menetelmää käytetään säännöllisesti vihertehokkuuden seurannassa.

Toimenpiteen tuloksen mittarit: Vihertehokkuus on hyvällä tasolla seurannan arviointikriteerien perusteella. Yhtenä arviointikriteerinä voidaan käyttää latvuspeittävyyttä.

Toimenpiteen toteutustahot:

Kaavoitus, ympäristökeskus, rakennusvalvonta, tietopalvelut

Resurssit ja aikataulu:

40 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit); 2025-2026

Toimenpiteen välitön tuotos:
Vihertehokkuuden seurantamenetelmä on laadittu ja otettu käyttöön

Toimenpiteen tuloksena:
Vihertehokkuuden toteutumista seurataan systemaattisesti ja asemakaavoituksen vihertehokkuusmenetelmää säädetään tarvittaessa siten, että se täyttää tavoitteensa

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:
Vihertehokkuus-menetelmä toimii, ja sen avulla saadaan rakennetun ympäristön luontohyötyjä–elinvoimaisempi kaupunkiympäristö niin ihmisille kuin muulle luonnolle.

8. Pilotti toiminnallisia luontokokemuksia tarjoavista tapahtumista

Tausta

Toimenpiteen tavoitteena on tarjota mahdollisuuksia paikallisiin luontokokemuksiin, joissa ihmisillä on mahdollisuus kokea luontoa, arvostaa sitä, ottaa luonnosta vastuuta sekä oivaltaa sen ainutlaatuinen merkitys ihmisten kaikelle hyvinvoinnille. Vantaalla on jo hyvää kokemusta luontotapahtumista, ja esimerkiksi lähiluonto-opas- ja purotalkkaritoiminnasta. Toimenpiteessä luodaan ja kokeillaan pilottia toimintamallista, jonka avulla Vantaalla voidaan järjestää yhä enemmän toiminnallisia luontotapahtumia yhteistyössä esim. koulujen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Yritykset ja koulut tarvitsevat hyvin erilaisia toimintamalleja, jotka tulee huomioida pilotissa. Tapahtumat ja talkoot voivat olla esim. vieraslajien kitkentätalkoita, purokunnostuksia ja lajintunnistustyöpajoja, joissa kuntalaiset, yhteisöt ja yritykset, pääsevät käytännön tasolla luontoon ja sen merkitykseen käsiksi. Toimenpide yhdistyy osittain nykyisiin toimenpiteisiin ” Lisätään kuntalaisten vieraslajituntemusta sekä järjestetään asukkaiden kanssa vieraslajitalkoita.” sekä ”Linjataan toimintamallit ja varataan resurssit vieraslajien torjuntaan.”

Mitä tehdään ?

Laaditaan ja kokeillaan pilottia toimintamallista, jonka avulla Vantaalla järjestetään toiminnallisia luontotapahtumia, esim. talkoita, ”luontolaboratorioita” sekä yritystapahtumia. Toimintamalli laaditaan laajapohjaisesti, jolloin eri tahoja voidaan aktivoida ja sitouttaa toimintamallin toteutukseen sekä lisätä eri tahojen yhteistyötä. Toimintamallin kokeilun avulla mallia arvioidaan ja määritellään sen jatkokehittäminen.

Toimenpiteen välitön tuotos:
Pilotti toimintamallista on laadittu, mallia on kokeiltu ja arvioitu, ja sen kehittämisestä on linjattu

Toimenpiteen tuloksena:
Lisää tietoa toiminnallisten luontotapahtumien järjestämisestä Vantaalla sekä tähän liittyvä eri tahojen aktivointi

Toimenpiteen tavoiteltu vaikutus:
Eri tahojen tutustuminen toisiinsa ja yhteistyö luontoposiitivisuuteen liittyen; toimijoiden oivallukset luontoposiitiivisen toiminnan mahdollisuuksista

Miten toimenpiteen toteutusta mitataan?

Toimenpiteen tuotoksen mittarit: Pilotti toimintamallista on laadittu, mallia on kokeiltu ja kokeilun tulokset on arvioitu. Linjaukset mallin kehittämisestä on tehty.

Toimenpiteen tuloksen mittarit: Toteutettujen tapahtumien ja talkoiden sekä niihin osallistuneiden henkilöiden ja tahojen määrä (ja yhteistyöverkostot). Sekä osallistujien kokemusten kartoitus ja tulosten analysointi.

Toimenpiteen toteutustahot:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, kaupunkikulttuurin toimiala, ympäristökeskus. Toimintamalli voidaan toteuttaa konsulttityönä

Resurssit ja aikataulu:

30 000 €, voidaan hyödyntää esim. YM:n valtakunnallisia rahoituskanavia tai esim. New European Bauhaus-rahoitusta; 2025-2026

Ihmiset muutosvoimana – viestintä ja vuorovaikutus

Vantaa

Osallistamisen voima

Luontoposiitivisuus tavoitteena vaatii muutoksia ajattelutavassa ja toimintamalleissa sekä Vantaan kaupungin sisäisessä työssä että vuorovaikutuksessa muihin sidosryhmiin. Tämänkaltaisen muutos syntyy yhteistyöllä ja sitoutumisella. Siksi tässä työssä on ollut tärkeää tunnistaa työn kannalta keskeiset Vantaan kaupungin hallintorakenteet, toimijat ja sidosryhmät sekä toimintatavat, jotka ovat vaikuttavimpia ja toimivimpia kussakin tilanteessa.

Vuorovaikutus voidaan jakaa asioiden yksisuuntaiseen informointiin tai viestintään, konsultointiin, osallistamiseen tai yhteistyöhön. Kaikkein vaikuttavinta ja kiinnostavinta on yhteistyö tärkeimmiksi tunnistettujen sidosryhmien kanssa. Se onnistuu kuitenkin ainoastaan, jos osapuolet ovat sitoutuneita yhteiseen tavoitteeseen ja yhteistyön menetelmät vastaavat osapuolten tilanteisiin (esim. resurssien osalta).

Seuraavilla sivuilla on esitelty viestinnän ja vuorovaikutuksen vaikuttavimpia ja tässä ajankohdassa tarpeellisimpia keinoja edistää Vantaan luontoposiitivisuus –tavoitetta. Toimenpiteet on kerätty työssä toteutettujen kaupungin sisäisen ja sidosryhmätyöpajojen kautta.

Lokakuussa 2023 järjestetyssä
Luontoposiitivinen Vantaa
-sidosryhmätyöpajassa pohdittiin
osallistamisen keinoja ja sidosryhmien
tarpeita yhteisen luontotyön
edistämiseksi. Kuva: Ramboll.

Tärkeimmät sidosryhmät muutokseen

Työssä on tunnistettu sekä Vantaan kaupungin että muiden toimijoiden välisten työpajojen ja keskusteluiden kautta useita eri sidosryhmiä, joiden sitoutuminen on olennaista työn tavoitteen saavuttamisen kannalta. Tässä listatut sidosryhmät ovat tärkeimpiä Vantaan luontoposiitivisuus –tavoitteen saavuttamisessa perustuen joko heidän toiminnan laajuuteen, vaikuttavuuteen, päätöksentekovaltaan tai tärkeään rooliin systeemissä muutoksessa.

Keskeisenä toimijana on Vantaan kaupunki, jonka tehtävänä on fasilitoida ja koordinoita yhteistyötä ja vuorovaikutusta.

Yritykset ja elinkeinonharjoittajat

- Vantaan konserniyhteisöt
- alueen suurimmat yritykset, mm. Fazer, HK Scan, SRV
- erityisesti rakennussektorin yritykset ja toimijat
- pienet ja keski-suuret yritykset
- elinkeinoelämää edustavat järjestöt ja verkostot, esim. kaupungin elinkeinopalvelu, Vantaan yrittäjät ry, Kauppakamari

Asukkaat

- Asukasyhdistykset, kotiseutuyhdistykset, harrastusyhdistykset, Martat jne.
- Vantaan asukkaat vauvasta vaariin, erityistä huomiota:
- Lapset ja nuoret (Vantaan luontokoulu, paikalliset päiväkodit ja koulut, nuorisojärjestöt, nuorisovaltuusto)
- Maahanmuuttajat (monikulttuuriasiain neuvottelukunta)
- Vammaisneuvosto

Päätöksentekijät

- Johto
- Luottamushenkilöt
- poliitikot

Media

- paikallismedia (lehdet, radio) ja valtakunnallinen media
- verkkosivut
- sosiaalinen media (kaupungin ja myös tunnistettujen tärkeiden tahojen some)

Järjestöt ja muut organisaatiot

- ympäristöjärjestöt, luonnonsuojelujärjestöt (mm. WWF, Tringa, SLL, Virtavesien hoitoyhdistys VIRHO, Uudenmaan virkistysalueyhdistys)
- metsästys- ja kalastusseurat?
- urheilu- ja liikuntajärjestöt
- asukasyhdistykset
- vanhuksia, vammaisia ja muita erityisryhmiä edustavat järjestöt ja verkostot

Muut:

- Maanomistajat, maanviljelijät, metsänomistajat
- metsänhoitopiirit
- Naapurikunnat, maakuntaliitto
- ELY-keskus
- Väylävirasto
- Muut asiantuntijaorganisaatiot, kuten KEINO, Motiva, LUKE, THL

3 viestinnän ja vuorovaikutuksen tekoa Vantaalle luontoposiitivisuuden tukemiseksi

1

Luodaan Vantaalle luontoposiitivisuutta tukeva brändi

Vantaa on matkalla kohti luontoposiitivisuutta ja sen tukemiseksi tarvitaan selkeää kommunikaatiota ja yhtenäistä viestiä (isosta kuvasta yksittäisiin kohteisiin), tiedonjakoa ja teeman tunnettuutta sekä kaupunkilaisten että paikallisten yritysten ja muiden toimijoiden joukossa. Vantaalla on myös mahdollisuus tulla tunnetuksi luontoposiitivisesta strategiastaan.

Toimenpiteenä suunnitellaan ja toteutetaan Luontoposiitiivinen Vantaa –brändi, joka sisältää selkeän viestintäsuunnitelman. Suunnitelman teossa huomioidaan Vantaan kaupungin sisäinen viesti sekä ulkoinen viesti jopa valtakunnan median tasolle. Tavoitteena on muuttaa Vantaaseen liitettyjä mielikuvia, mutta myös lisätä suuren yleisön ymmärrystä luonnon monimuotoisuudesta ja nostaa Vantaa edelläkävijänä esille.

Resurssit ja aikataulu:

- Viestintäsuunnitelman konkretisointi 2024
- Viestinnällinen asiantuntijasparraus 30 000 € (voidaan toteuttaa konsulttityönä); 2024
- Brändin kehittäminen + 50 000 € (voidaan toteuttaa konsulttityönä); tarvittaessa
- Voidaan hyödyntää esim. New European Bauhaus-rahoituskanavaa

2

Tietopaketit luontoposiitivisuudesta

Yhtenäisen tavoitteen ja viestin jalkauttaminen vaatii kolmen tyyppisiä viestinnällisiä kokonaisuuksia.

1. Kaupungin sisäinen Luontoposiitiivinen toiminta Vantaalla –playbook, joka kuvaa organisaation sisäisiä toimintatapoja. Erityisesti kaupunkisuunnittelun ja kunnossapidon luontoposiitivisuuden ohjeistus tulee nostaa esiin. **Voidaan yhdistää toimenpiteeseen 6.**
2. Tietopaketti yrityksille luontoposiitiivisista toimintatavoista ja konkreettisista luontotoimenpiteistä, joita he voivat tehdä toteuttaa omassa organisaatiossaan (mm. kartta paikoista, yhteyshenkilöt ym.). **Voidaan yhdistää toimenpiteeseen 4.**
3. Kaupunkilaisen luontoposiitivisuus-tietopaketti helposti ymmärrettävässä ja selkeässä muodossa (sisältäen kuvaavia faktoja esim. villin kaupunkiluonnon tarkoituksesta, luonnon hinnasta ja positiivisista vaikutuksista ym.). Paketti sisältää myös materiaalia suoraan esim. someen. **Voidaan yhdistää toimenpiteeseen 4.**

3

Perustetaan osallistava alusta luontoposiitiivisille teoille

Tukemaan ja jakamaan Vantaan luontoposiitiivisia tekoja ja toimintatapoja tulee kehittää ja perustaa prosessimainen alusta, jonka kautta eri tahot kuten asukkaat ja yritykset voivat osallistua.

Alustan tulee mahdollistaa joustavampia osallistumisen tapoja sekä paikan ottaa kantaa. Se voi olla esim. nettisivusto tai muu foorumi, jossa jaetaan luontoposiitiivisia tekoja, tiedotetaan osallistumisen mahdollisuuksista (esim. talkoot, luontokävelyt, materiaalit ym.). Se on matalan kynnyksen paikka, josta yritykset, asukkaat ja muut toimijat saavat tukea ja voivat luoda verkostoa kohti yhteistä tavoitetta. Alustan toiminnan kautta voidaan esim. asukkaille luoda "Nature Lab"-tyyppistä toimintaa, jossa kerätään esim. tietoa paikallisista lajeista. Yrityksien osallistaminen taas vaatii oman tyyppistä lähestymistapaa. **Voidaan yhdistää toimenpiteeseen 4. ja 5.**

Muita viestinnän ja vuorovaikutuksen toimenpiteitä

Vaikutavuus

Osallistaminen

- **Yritykset:** esim. yritysten piha-alueet ja ympäristö-ohjeita, vinkkejä, työpajoja, seminaareja, tyky-päivillä vieraslajitalkoisiin ym.
- **Luontotalkoot** mahdollisimman laajasti (maahanmuuttajat, eri ikäiset)
- **Koulut ja päiväkodit mukaan luontotyöhön ja luonnosta oppimiseen:** esim. työkaluja oppilaslähtöisten projektien toteuttamiseen, luontoretket, talkoot, vieraslajihavainnot, "Täti/Setä Vihreä"
- **Rakennusvalvonta ja Lupapalvelut:** Rakentamisen vaikutusten valvonta (mm. kasvillisuus tonteilla ja tontin rajoilla sekä kasvillisuuden huomiointi ratkaisuissa)
- Metsänhoidon asiantuntijat, hankinnasta vastaavat

Informointi / viestintä

- **Tieto ja osaaminen oppilaitoksissa:** koulutus tai viestintä luontoposiitiivisuus-tavoitteista ja keinoista
- **Luonnon arvoista ja monimuotoisuudesta tiedottaminen:** esim. hyvät hanke-esimerkit mediassa, paikalliset opasteet, koulutukset, onnistuneet prosessit (erityisesti sisäisesti tiedottaen)
 - Myös sisäinen tiedottaminen suunnittelijoille (esim. katusuunnittelu, rakennussuunnittelijat).
- **yksityisten maanomistajien informointi** ekologisista verkostoista, mahdollisuus METSO-rahoitukseen selvitettävä

Yhteistyö

- **Johto:** luontoposiitiivisuus-tavoitteen ja resurssien varmistaminen
- **Kaupunkiympäristön ja kunnossapidon välinen yhteistyö:** sovitaan yhteiset reunaehdot, kohteet sekä tavoitteet luontoposiitiivisuuden edistämiseksi
- **Kuntien välinen yhteistyö:** säännöllinen keskustelu ja työpajat vertaisten eli samaa työtä tekevien naapurikuntien kanssa
- **Yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa** (esim. WWF, Tringa, VIRHO, [Villi Vyöhyke ry](#)) kaupunkiluonnon monipuolistamiseen ja yhdessä oppimiseen
- **Kauaskantoinen näkökulma ja panostus lapsiin ja nuoriin** yhteistyössä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, nuorisovaltuuston ym. toimijoiden kanssa
- **ELY ja Väylävirasto:** esim. vihersiltojen ja avariensuojien toteuttaminen

Konsultointi

- Luke ja THL: Osaaminen monimuotoisuuteen liittyvistä terveysvaikutuksista
- Forum Virium: paljon uutta tietoa kaupunkivihreästä
- Uudenlaiset tavat viestiä (esim. [erätaukotekniikka](#))
- Yksittäisten yritysten ja Vantaan konserniyhteisöjen hyvät käytännöt:
 - VAV ja VTK jakamaan mallia luontoarvoiltaan monimuotoisesta pihojen vihersuunnittelusta ja -hoidosta
 - One-to-one keskustelut yritysten kanssa
- Kuntaliitto: esim. SDG-sparrauksessa luontoposiitiivisuus keskusteluun
- Konsulttiyhteistyö: esim. kaupungin sisäisen joukkorahoitusmallin kehittäminen arvokkaiden luontoalueiden suojeluun, selvitykset, luontotieto

Kiteytykset Vantaan luontotyön kehittämismahdollisuuksista

Nykyisten
toimenpiteiden
potentiaalin
parempi
hyödyntäminen

Yhdessä
tekemällä ja
oivaltavalla
oppimisella
kohti syvää
systeemistä
muutosta

Luonnon ääni
kuuluville -
Vantaan luonnon
erityispiirteiden ja
mahdollisuuksien
huomioon
ottaminen

Periaatteet
vaikuttaviksi
toimintatavoiksi ja
käytännöiksi eri
tasoilla ja eri tahoilla

Yhteenveto: Kohti luontoposiitiivisuutta

Vantaa on tässä työssä asettanut kunnianhimoisen tavoitteen kaupungin luontoposiitiivisuuden suhteen. Tavoitteeseen pääseminen vaatii laajaa panosta koko Vantaan kaupungin ja sen yhteisöjen toimintakentältä, toimenpiteiden menestyksestä toteutusta, monialaista yhteistyötä, täysin uusia ajattelu- ja toimintatapoja sekä resursseja. Mikäli toimet saadaan toteutettua tavoitteiden mukaisesti, näyttäytyy Vantaan luonnontila ja luontotyö vuonna 2030 täysin uudella, jopa mullistavalla tavalla nykytilaan verrattuna!

Työssä on tarkasteltu systeemianalyysin, benchmark-tarkastelun ja vuorovaikutuksen keinoin Vantaan luontotyön tilaa. Niiden pohjalta on tehty huomioita Vantaan luontotyön nykytilasta, muodostettu määritelmä ja tavoite luontoposiitiivisuudesta Vantaalla sekä tehty toimenpide-ehdotukset kohti luontoposiitiivisuutta. Työ täydentää Vantaan Resurssiviisauden tiekartan –tavoitteita.

Kiteytettynä Vantaan luontotyössä tulee jatkossa huomioida seuraavat näkökulmat:

- **Nykyisten toimenpiteiden potentiaalin parempi hyödyntäminen:** tunnistetaan vaikutusmekanismit ja toimenpiteiden tulokset, parannetaan luontotiedon hallinnan prosesseja ja seuranta
- **Luonnon ääni kuuluville - Vantaan luonnon erityispiirteiden ja mahdollisuuksien huomioon ottaminen:** toteutetaan vuorovaikutteinen Vantaan luontokarttapalvelu, aloitetaan Resurssiviisauden tiekartan kohdan 15 tavoitteista, joissa *”Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.”*
- **Yhdessä tekemällä ja oivaltavalla oppimisella kohti syvää systeemistä muutosta:** luodaan toimintamalli, jonka avulla Vantaalla järjestetään toiminnallisia luontotapahtumia sekä toimintamalli eri toimijoiden väliselle yhteistyölle luontoposiitiivisuuden edistämässä
- **Periaatteet vaikuttaviksi toimintatavoiksi ja käytännöiksi eri tasoilla ja eri tahoilla:** luodaan ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelun ohjeisto, kehitetään menetelmä vihertehokkuuden tavoitteiden toteutumisen seurantaan alueiden rakentuessa ja kehittyessä

Luontoposiitiivisuus-tavoitteen saavuttaminen vaatii erityisesti yhteistyötä, sitouttamista ja selkeää viestintää. Tätä varten työssä on tunnistettu kolme viestinnän ja vuorovaikutuksen tekoa työn tukemiseksi. Nämä ovat Vantaan luontoposiitiivisuus-brändin luominen, eri kohderyhmille tuotetut tietopaketit siitä, miten he voivat osallistua luontotyöhön sekä osallistava alusta luontoposiitiivisille teoille.

Toimenpiteet tiivistettynä

Toimenpide	Mittarit	Vastuutaho	Resurssit ja aikataulu
Resurssiviisauden tiekartan vaikuttavampi hyödyntäminen; tarkennetaan olemassa olevia toimenpiteitä ja tuloksia vaikutusmekanismin osalta.	Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteet on määritelty uudelleen, siten että toimenpiteiden tavoitteet on täsmennetty, toimenpiteiden tavoitellut tulokset ja vaikutukset on kuvattu.	Kaikki nykyisten toimenpiteiden vastuutahot	15 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit); heti
Otetaan tieto tehokkaaseen käyttöön; Tarkennetaan nykyisten resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden luontotiedon hallinnan prosesseja ja seuranta siten, että toimenpiteissä tuotetun tiedon tietosisältö, tiedonkeruu, tiedon tallentaminen, tiedon jakaminen ja tiedon päivittäminen tukevat tiedon vaikuttavaa käyttöä.	- Nykyisten toimenpiteiden luontotiedon hallinta on määritelty uudelleen. - Tiedonkäytön seuranta on määritelty - Tiedonkäytön seurannan perusteella tietoa hyödynnetään toiminnoissa.	Kaikki nykyisten toimenpiteiden vastuutahot	15 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit, ei sisällä MATTI-järjestelmän kehitystyötä); heti
Priorisoidaan luontoposiitiivisuuden edistämisen kannalta keskeisiä resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä; Toteutetaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteen 15. <i>"Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti."</i> mukaiset toimenpiteet mahdollisimman pian sisältäen luontoselvitykset	- Resurssiviisauden tiekartan tavoitteen 15 mukaiset toimenpiteet on toteutettu - Toteutettujen toimenpiteiden tuotoksia (esim. luonnonsuojelun toteutussuunnitelma) edistetään ja hyödynnetään toiminnassa	Vantaan ympäristökeskus ja yleiskaavoitus; mahdolliset konsulttityöt	Resurssit määritelty resurssiviisauden tiekartassa; luontoselvityksiin n. 100 000 € / vuosi eli yhteensä 400 000 € neljälle vuodelle (neljälle suuralueelle); toimenpiteiden tarkentaminen 5 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit); heti
Toimintamalli ja pilotti luontoposiitiivisuutta edistävälle yhteistyölle eri toimijoiden ja erityisesti kaupungin ja yritysten väliselle yhteistyölle luontoposiitiivisuuden edistämisessä ja käynnistetään aluekohtainen pilottityö. Toimintamallin pohjana toimii kokonaisheikentymättömyyden malli, jota laajennetaan. Tuotetaan tietopaketit yrityksille ja asukkaille ja tiedostetaan niistä viestintäsuunnitelman mukaisesti.	- Toimintamalli on laadittu ja mallin käyttö on käynnistetty pilottialueella. - Seurantatulokset osallistujien kokemuksista (seuranta määritellään toimintamallia laadittaessa)	Vantaan ympäristökeskus, kaavoitus, yrityspuoli Kiinteistöt ja tilat, kaupunkikulttuurin toimiala; Toimintamalli toteutetaan konsulttivetoisesti.	200 000 €, voidaan hyödyntää esim. EU:n Life-rahoituskanavaa; 2025-2026

Toimenpiteet tiivistettynä

Toimenpide	Mittarit	Vastuutaho	Resurssit ja aikataulu
Tuotetaan luontokarttapalvelu Vantaasta; kaikille avoin ja ymmärrettävä vuorovaikutteinen luontokarttapalvelu, joka sisältää tietoa arvokkaista ja potentiaalisesti arvokkaista sekä heikoista luontoarvokohteista, ja siitä, miten niitä voisi parantaa tai suojella	- Luontokartta on laadittu - Luontokartan käyttöä seurataan kävijälaskurilla; seurataan myös luontokartan kautta tehtyjen yhteydenottojen määrää ja tyyppiä	Ympäristökeskus, mahdollinen konsulttityö	15 000 €; Luontokarttapalvelun kehittäminen ja toteuttaminen aloitetaan 2024 alussa.
Määritellään, laaditaan ja otetaan käyttöön ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelun ja toteutuksen ohjeisto; Ohjeisto voi sisältää uusimpia työkaluja kuten yleisten alueiden viherkerroin sekä AVA-laskenta (asemakaavojen vähähiilisyys arviointimenetelmä).	- Ohjeisto on laadittu. Suunnittelijoita on koulutettu ja opastettu ohjeiston käytössä ja ohjeisto on käytössä. - tunnistetaan suunnitteluratkaisuissa näkyvät ekologisesti kestävä kaupunkisuunnittelun periaatteet sekä tähän liittyvät luontohyödyt	Ympäristökeskus, yleiskaavoitus ja asemakaavoitus, julkisten alueiden suunnittelu; Mahdollinen konsulttityö	60 000 €, voidaan hyödyntää esim. New European Bauhaus-rahoituskanavaa; 2025
Laaditaan menetelmä vihertehokkuuden toteutumisen seurantaan; tavoitteiden toteutumista seurataan asemakaavoituksen jälkeen alueen rakentuessa ja kehittyessä. Seuranta toteutetaan esimerkkikohteiden kautta case studeina.	- Vihertehokkuuden seurantamenetelmä on laadittu. Menetelmää käytetään säännöllisesti vihertehokkuuden seurannassa. - Vihertehokkuus on hyvällä tasolla seurannan arviointikriteerien perusteella. Yhtenä arviointikriteerinä voidaan käyttää latvuspeittävyttä.	Kaavoitus, ympäristökeskus, rakennusvalvonta, tietopalvelut	40 henkilötyöpäivää (sisäiset resurssit); 2025-2026
Pilotti toiminnallisia luontokokemuksia tarjoavista tapahtumista; Laaditaan ja kokeillaan pilottia toimintamallista, jonka avulla Vantaalla järjestetään toiminnallisia luontotapahtumia, esim. talkoita, ”luontolaboratorioita” sekä yritystapahtumia laaja-alaisesti.	- Pilotti toimintamallista on laadittu, mallia on kokeiltu ja kokeilun tulokset on arvioitu. Linjaukset mallin kehittämisestä on tehty. - Toteutettujen tapahtumien ja talkoiden sekä niihin osallistuneiden henkilöiden ja tahojen määrä (ja yhteistyöverkostot). Sekä osallistujien kokemusten kartoitus ja tulosten analysointi.	Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, kaupunkikulttuurin toimiala, ympäristökeskus. Toimintamalli voidaan toteuttaa konsulttityönä	30 000 €, voidaan hyödyntää esim. YM:n valtakunnallisia rahoituskanavia tai esim. New European Bauhaus-rahoitusta; 2025-2026
Suunnitellaan ja toteutetaan Luontoposiitiivinen Vantaa –brändi; tavoitteena on muuttaa Vantaaseen liitettyjä mielikuvia, mutta myös lisätä suuren yleisön ymmärrystä luonnon monimuotoisuudesta ja nostaa Vantaa edelläkävijänä esille.	- Luontoposiitiivinen Vantaa-brändi kehitetty - Brändi ja viestintämalli otettu käyttöön viestinnässä	Viestintä, ympäristökeskus	Viestinnällinen asiantuntijasparraus 30 000 €, brändin kehittäminen + 50 000 €; 2024-2025. Voidaan hyödyntää esim. New European Bauhaus-rahoituskanavaa

Suosituksat jatsoon

- Luontopositiivinen Vantaa 2030 –toimenpiteet viedään Ympäristövahtiin, jonka kautta niiden edistymistä seurataan. Työn edistämiseksi tulee sopia sisäinen organisoituminen, esim. monialainen seurantaryhmä, joka varmistaa toimenpiteiden toteutumisen sekä niistä viestinnän. Osa asioista voidaan käsitellä strategiaryhmässä.
- Kokonaisheikentymättömyyden malli valmistuu vuoden 2024 aikana.
- Toimenpiteet ja niiden kustannusvastuut tulee määritellä ja vyöryttää tammikuusta 2024 lähtien kaupungin 2025 vuoden budjetin valmisteluun.
- Aloitetaan pilottineuvottelut yritysten kanssa ensi vuonna (jo yksi selkeä pilottikohde Itä-Hakkilassa Senaatti-kiinteistöjen ja Migrin kanssa).
- Suunnitellaan päätöksentekoprosessi vuoden 2024 aikana, jolloin tarvitaan myös poliittinen sitoutuminen. Valmistellaan kokonaisuutta päätöksentekoon viimeiselle valtuustokaudelle ennen 2030 osana Resurssiviisauden tiekarttaa.
- Kaavoituksessa on jo nyt työn alla kaavoituksen käsikirja, jota jatkotyöstetään toimenpiteiden pohjalta. Esim. kaavojen vaikutusten arvioinnissa voisi olla mukana myös luontopositiivisuuden arviointi.

Vantaan kaupunki 2023

Mari Siivola, Anna Ojala, Jari Viinanen, Ville Selonen, Jarmo Honkanen, Laura Muukka, Tina Kristiansson, Antti Kari, Henry Westlin, Milla Hamari, Sonja Lindroos ja Sampo Perttula

Ramboll

Saara Vauramo, Katri Einola, Jani Järvi, Mervi Kokkila, Laura Ahopelto, Tiia Valtonen ja Hanna Keskinen

1

Impact Pathway -analyysi

2

Benchmark-selvitys

3

Työpajojen tulokset

Luontopositiivinen Vantaa 2030

Liite 1. Nykytilatarkastelu – nykyisten toimenpiteiden
impact pathway -analyysi
TULOKSET

Nykytilatarkastelu

Nykytilatarkastelu muodostuu kahdesta osasta:

1. Luontonäkökulma maankäytön ja kaupunkisuunnittelun linjauksissa

=> Yleiskuva luontoon liittyvistä linjauksista ja periaatteista Vantaan kehittämisessä

2. Arviointi nykyisistä toimenpiteistä, joilla Vantaalla pyritään ”Luonto on monimuotoista” -tavoitteeseen

=> Monipuolinen kokonaiskuva **kaupungin vihreään infrastruktuuriin*** kohdistuvien toimenpiteiden mahdollisuuksista, vaikuttavuudesta, systeemisydestä sekä nykyisiin toimiin liittyvistä lisätoimenpiteiden tarpeista. Kaupungin vihreän infrastruktuurin voidaan ajatella muodostuvan sosiaalista, ekologista ja teknisistä osasysteemeistä.

* **Kaupungin vihreä infrastruktuuri:** Strategisesti suunniteltu verkosto, johon kuuluu niin luonnollisia kuin ihmisen luomiakin viheralueita, pihojen kasvullisia osia, pienvesiä ja vesialueita ja muita fyysisiä luonnon elementtejä, ja joka on suunniteltu tuottamaan erilaisia ekosysteemipalveluja ja jota hoidetaan tässä tarkoituksessa. (ViherKARA, 2013. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/8fbefe64-8ec2-431d-bc73-59e778d83a46/content>)

Luontonäkökulma maankäytön ja kaupunkisuunnittelun keskeisissä linjauksissa

Yleisesti – luontonäkökulma on mukana keskeisissä linjauksissa eri tasoilla

Luontonäkökulma on mukana monissa keskeisissä maa- ja asuntopoliittisiin linjauksiin (v. 2022) liittyvissä päämäärissä

- Ollakseen vaikuttavia päämääriin liittyvä **toimet tarvitsevat täydentävää määrittelyä siitä, mitä linjaukset tarkoittavat käytännön prosesseissa**
- Yleisemmin voidaan määritellä, että ”puheen tai kirjoituksen” tasolta on päästävä ”ajattelutapojen”, ”organisoinnin” ja ”tekemisen” tasoille – toimijoihin ja prosesseihin – kiinni systeemeihin.

Vantaan yleiskaava 2020

- painottaa nykyisen kaupunkirakenteen eheyttämistä, tiivistämistä ja uudistamista. Luonnon monimuotoisuuden säilyminen on nostettu keskeiseksi kaupungin kehittämisen reunaehdoksi. Luontoon ja viherympäristöön liittyen yleiskaavaan on määritely ekologinen verkosto ja lisää luonnonsuojelualueita sekä linjauksia lähipuistojen ja virkistysalueiden määrästä sekä rakentamisen vihertehokkuudesta asunto- ja työpaikka-alueilla.
- voi tarkoittaa monimuotoisuudeltaan erityisen arvokkaiden alueiden turvaamista rakentumattomina, mutta vaatii toteutuakseen onnistuneen ekologisten verkostojen ja niiden toimintaedellytysten turvaamisen; tämä puolestaan asettaa erityisiä vaatimuksia myös rakentuvien alueiden viheralueille ja luontonäkökulman huomioon ottamiselle asemakaavoituksessa, alueiden suunnittelussa sekä toteutuksessa => **tarvitaan ekologisen kaupunkisuunnittelun – määriteltävä laajapohjaisesti osallistuen, sitouttaminen**
- Vihertehokkuus – käsitteenä keskeinen kaavassa – siihen liittyy vaikuttavuustoiveita; miten varmistetaan, että vihertehokkuuslaskuri ja sen vaikutus todella näkyy rakentuvilla alueilla => **tarvitaan seuranta vihertehokkuuden käytännön toteutuksesta – tältä osin kannattaa hyödyntää paikkatiedon mahdollisuudet seurantatiedon hankinnassa**

”Vastuullinen Vantaa kuuluu kaikille – Vantaan kestävän kehityksen raportointi 2023”

- Vantaalla laadittu vapaaehtoinen raportti (Voluntary Local Review)
- Raportin mukaan *”Vantaa on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja edistämiseen monien kansainvälisten sopimusten sekä EU:n ja kansallisen lainsäädännön kautta. Myös kaikki valtuustoryhmät sitoutuivat vuodet 2021–2023 kattavassa valtuustosopimuksessa laatimaan pitkän aikavälin strategian mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.”*
- kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen tehdään Vantaalla laajasti töitä, mutta **työn poikkihallinnollisessa koordinoinnissa, tiedolla johtamisessa sekä kestävän kehityksen tavoitteiden integroimisessa kaupungin prosesseihin on vielä paljon kehitettävää (liittyy siten edellä kuvattuun tarpeeseen päästä kiinni systeemeihin)**

Metsänhoidon periaatteet

- Periaatteet on laadittu Vantaan kaupungin Viheralueyksikössä. Ohjausryhmässä on ollut jäseniä kaupungin eri yksiköistä sekä Suomen Luonnonsuojeluliitosta. Ohjausryhmä on kokousten lisäksi tehnyt kaksi maastokäyntiä. Metsänhoidon periaatteiden luonnos on ollut nähtävillä kaupungin verkkosivuilla. Periaatteista on pyydetty lausunnot keskeisiltä lautakunnilta ja kommentteja metsää käyttäviltä yhdistyksiltä. Periaatteet hyväksytään teknisessä lautakunnassa. (Vantaan kaupunki, 2017)
- Periaatteissa on kuvattu miten luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon kaupungin omistamilla metsäalueilla.
- Erilaisten luontoarvokohteiden osalta määritellään kohteiden rajausta metsäsuunnitelmassa, metsänkäsittelyn ehtoja ja toteutustapoja sekä alueiden hallinnan ja käytön toimintaprosesseja. Lisäksi määritellään yleisemmin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamisesta metsänhoidossa erilaisilla kohteilla. Viheralueiden hoitoluokituksen osalta kuvataan metsäisten hoitoluokkien luokitteluperusteita sekä hoidon periaatteita. Tältä osin on syytä ottaa huomioon, että Vantaan kaupunki ei hoida metsiään taloustuottotavoittein, joten ”Talousmetsä” –hoitoluokka ei ole käytössä. Metsänhoidon toteutuksen osalta periaatteissa kuvataan metsänhoidon toteutusprosessia sekä määritellään metsänkäsittelyn pääasialliset toimenpiteet sekä näihin liittyvät linjaukset. Periaatteissa kuvataan myös toimenpiteitä poikkeustapauksissa (esim. metsätuhot), metsänhoitoon liittyvää vuorovaikutusta, tiedotusta ja lupamenettelyitä sekä metsänhoidon seurantaa.

Arviointi nykyisistä toimenpiteistä, joilla Vantaalla pyritään ”Luonto on monimuotoista” -tavoitteeseen

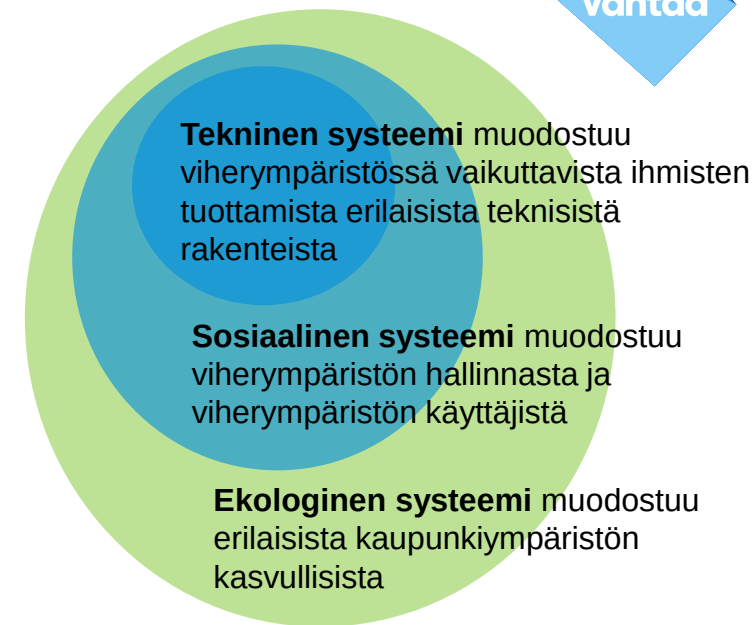

Innovaatioiden Vantaa –strategiassa 2022-2025 painotetaan halua säilyttää luonnon monimuotoisuus, lisätä asukkaiden ympäristövastuutaitoja sekä huolehtia siitä, että kaupunkikeskuksissa luonto on lähellä.

Resurssiviisauden tiekartta toteuttaa kaupungin strategiaa. Strategian tavoitteisiin (esim. ”Luonto on monimuotoista.”) pyritään kaistoilla (esim. ”Monimuotoinen luonto”) tehtävien toimenpiteiden avulla.

Impact pathway –tarkastelussa Vantaan resurssiviisauden tiekartan Luonnon monimuotoisuus –kaistan toimenpiteitä on arvioitu eri näkökulmista. Seuraavilla sivuilla on koostettu yhteenvetona huomiot toimenpiteiden arvioista ja tämän jälkeen esitetään toimenpidekohtaiset koosteet huomioista. Yksityiskohtaiset toimenpiteiden huomiot löytyvät erillisestä excel –tiedostosta.

Tarkastelussa on hyödynnetty systeeminäkökulmaa kaupunkiympäristön vihreän infrastruktuurin kokonaisuuden tarkasteluun. Tällöin voidaan hahmottaa se millaisista osatekijöistä kaupungin vihreä infrastruktuuri erilaisilla alueilla muodostuu ja millaisia hallintatoimia tai käyttöä siihen kohdistuu, sekä millaisilla toimilla ja miten näihin osatekijöihin on tarkoitus vaikuttaa. Kaupungin vihreän infrastruktuuri muodostuu ekologisista, sosiaalisista ja teknisistä osasysteemeistä (viereinen kuva).

Tarkastelun näkökulmat

VAIKUTUSKETJU

Tunnistetaan toimenpiteen vaikutusketju välittömästä tuotoksesta, tuloksen kautta, toimenpiteen tavoiteltuun vaikutukseen

TOIMENPITEEN MERKITYS

Tunnistetaan miten toimenpide heijastaa kaupungin vihreään infrastruktuuriin liittyviä keskeisiä kehittämisen yleisperiaatteita

VAIKUTUSMEKANISMI

Tunnistetaan millaisen mekanismin avulla toimenpiteen oletetaan tuottavan tuloksia ja vaikutuksia

TOTEUTETTAVUUS

Tunnistetaan millaisia toteutettavuuteen liittyviä tekijöitä toimenpiteeseen liittyy

SYSTEEMITASOT- JA NÄKÖKULMA

Tunnistetaan mihin kaupunkiympäristön ekologisista, teknisistä ja sosiaalisista osasysteemeistä muodostuvassa systeemikokonaisuudessa toimenpiteellä pyritään vaikuttamaan

MUUTOSVALMIUDET

Tunnistetaan millaisia muutosvalmiuksia (esimerkiksi toimintatapojen muutoksia) toimenpiteeseen liittyy – joko niin että toimenpide edistää valmiuksien kehittymistä tai edellyttää tiettyjä valmiuksia jotta se voidaan toteuttaa menestyksellisesti

Yhteenveto toimenpiteiden tarkastelun huomioista

1.

Monia nykyisiä toimenpiteitä on mahdollista tehostaa määrittelemällä toimenpiteitä uudelleen toimenpiteen vaikuttavuuden muodostumisen näkökulmasta – perusteellisemmalla toimenpidemäärittelyllä olisi siten mahdollista hyödyntää olevien toimenpiteiden vaikutuspotentialiaali nykyistä paremmin.

- Yleisesti toimenpiteiden vaikutusketjuja (miten toimenpiteen tuotoksesta, saadaan aikaan tuloksia sekä edelleen vaikutetaan myönteisesti toimenpiteen tavoitteeseen) ei ole kuvattu kaikilta osin riittävästi toimenpidettä määriteltäessä. Vaikutusketjujen tarkastelu ja konkreettinen määrittely auttaa tunnistamaan millaisista osavaiheista vaikuttava toimenpide muodostuu, mihin se systeemissä kohdentuu ja millaisia toteutettavuuteen liittyviä edellytyksiä siihen liittyy.
- Monessa toimenpiteessä tuotetaan tietoa, mutta tiedon hyödyntämisen prosessi ja tavoiteltu vaikuttavuus jää määrittelemättä. Tietoprosessien monipuolisella tarkastelulla ja määrittelyllä parannetaan näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta.

2.

Luontoposiitiivinen Vantaa -tavoite edellyttää monien toimenpiteiden osalta periaatteellisten linjausten ja toimintaohjeiden määrittelyä, jotta toimilla saadaan aikaan systemaattisia ja kattavia vaikutuksia.

- Kaupunkisuunnittelussa erilaisten intressit kohtaavat, joten periaatteellisten linjausten ja toimintaohjeiden määrittelyyn olisi hyvä osallistua monipuolisesti erilaisia tahoja ja näkökulmia. Tämä edistää sekä toimintaohjeiden ja -käytäntöjen sovellettavuutta että suunnittelussa tarvittavaa yhteistyötä ja oppimista.
- Osallistumisen osalta olisi hyvä miettiä uusia resurssitehokkaita osallistumistapoja, joilla mahdollistetaan myös vaikkapa asukas yhdistysten tai pienten organisaatioiden osallistuminen mahdollisimman laaja-alaisesti aihealueen kehittämistyöhön (ilman kohtuutonta osallistumisrasitusta).

3.

Toimenpiteissä on otettu hyvin huomioon keskeisiä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen liittyviä tekjiöitä (mm. luonnon kirjo, luonnonympäristöjen kytkeytyneisyys).

- Näiden ohella on syytä entistä vahvemmin tuoda esille myös luonnonprosessit ja niiden vaikutus luonnonympäristöjen elinvoimaisuuteen. Tähän vaikuttava toimenpide voisi olla uutena ehdotettu **ekologisen kaupunkisuunnittelun periaatteiden määrittely**

Yhteenveto toimenpiteiden tarkastelun huomioista

4.

Toimenpiteissä ovat hyvin edustettuna erilaiset verkostot metsä-, niitty- ja siniverkosto sekä omina kokonaisuuksinaan että ekologisia verkostoja kokonaisvaltaisesti tarkasteltavan selvityksen kautta.

- Näissä tarvitaan viherympäristön hallinnan ulottuvuuksien (toimijat, prosessit ja keinot) monipuolista eri sektorit ja eri tasot läpileikkaavaa tarkastelua, jotta toimenpide tuottaa toivottuja vaikuttavia tuloksia. Lisäksi ekologisien verkostojen selvityksessä voidaan tunnistaa verkostojen kriittiset kohdat, joihin voidaan myöhemmin muissa toimenpiteissä painottaa hankkeita, jolloin kokonaisvaikutusta voidaan kasvattaa (systemaattisesti).

5.

Kaupunkiympäristö muodostuu erilaisista sosiaalisista, ekologista ja teknisistä osasysteemistä ja "luontopositiivinen Vantaa" -tavoitteen edistäminen edellyttääkin kaikkien toimenpiteiden osalta tämän systeemikokonaisuuden ymmärrystä sekä systeemistä ja kokonaisvaltaista näkökulmaa.

- Tässä tarvitaan "pois siiloista" –ajattelua ja läpileikkaavaa yhteistoimintaa sekä erilaisen osaamisen ja tiedon hyödyntämistä (yritykset, asukkaat, yhteisöt, kaupungin eri tahot)

6.

Muutosvalmiuksilla tarkoitetaan tässä työssä sekä muutoksen mahdollistavia tekijöitä että muutokseen tarvittavia edellytyksiä.

- Näiden osalta on hyvä ottaa huomioon, että **muutosvalmiudet ja toimenpiteiden toteutettavuus liittyvät kiinteästi toisiinsa - muutosvalmiuksista huolehtiminen ja niiden kehittäminen edistää erilaisten toimenpiteiden vaikuttavaa toteutettavuutta ja mahdollistaa systeemistä muutosta.**
- Muutosvalmiudet voivat myös toimia tarvittavana "moottorina" ja katalysoida muutosta "myönteiseen kierteseen".
- **Muutosvalmiudet ovat tärkeitä myös systeemisen muutoksen luonteesta johtuen – systemin muutos ei ole koskaan "valmis" vaan edellyttää jatkuvaa valmiutta kehittyä. Tältä osin keinot ruokkia kokeiluja ja oppimista ovat tärkeitä.**

Systemitasojen tarkastelu – erityishuomiot systemitarkastelusta

“Systemitasojen” tarkastelulla pyrittiin tunnistamaan miten syvälle kaupungin viherympäristön (vihreä infrastruktuuri) systemikokonaisuuden rakenteisiin (ekologinen+sosiaalinen+tekninen) toimenpiteellä pyritään vaikuttamaan (viereinen kuva). Tämänkaltaisen tarkastelu on tärkeää erityisesti systemiseen muutokseen tähtäävien tavoitteiden - kuten "Luontopositiivinen Vantaa" – osalta, koska pelkkä systemin säätäminen ei tällöin riitä, vaan toimenpiteillä täytyy pyrkiä vaikuttamaan syvemmin systemiin – esimerkiksi systemin sääntöihin tai systemin tarkoitukseen.

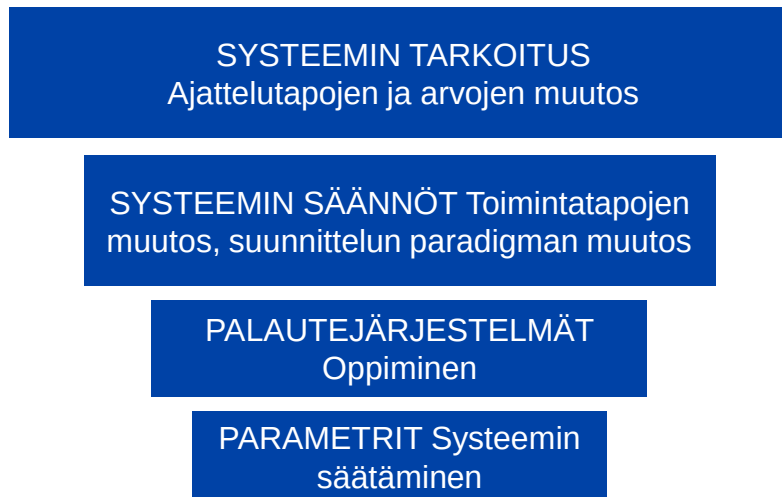
Systemin säätämisestä syvemmälle systemin rakenteisiin

Systemitasojen tarkastelun perusteella arvioidusta kahdestatoista toimenpiteestä puolet ei kohdentunut kovinkaan syvälle systemin rakenteisiin vaan toimenpiteillä lähinnä säädettiin olevaa systemiä. Esimerkiksi lisättiin ekologisen osasystemin niittyjen määrää. Tällainen määrän muuttaminen ei tuo systemin toimintaan rakenteellisia muutoksia, jos samalla ei muutetan esimerkiksi niittyjen hoidon toimintatapoja. Tällä kuvan mukaisella “Parametrit” systemitasolla muutokset ovat toki helpompia toteuttaa kuin syvemmällä tasoilla, joissa tarvitaan enemmän esimerkiksi ajattelu- tai toimintatapoihin liittyviä muutoksia. Näiden alimpien tasojen mahdollisuudet on kuitenkin usein lähes hyödynnetty, joten syvemmät muutokset edellyttävät “hankalampia” systemin rakennemuutoksia ja jopa systemin tarkoitukseen ulottuvia ravistelevia muutoksia esimerkiksi yhteisön arvoissa.

LIITE: Kaupunginhallitus 22.04.2024 / 12 §

Periaatteet, ohjeistot ja linjaukset näyttävät suuntaa

Syvemmälle systemin rakenteisiin, systemin tarkoitukseen ja ajattelutapoihin ulottuvat toimet liittyivät erityisesti systemin toimintaa ohjaavien periaatteiden, ohjeistojen ja toimintamallien (Systemin säännöt) määrittelyyn. Näiden osalta kannattaa huomata, että näillä pystytään vaikuttamaan myös “systemin säätöihin”, kun ohjeistoja ja toimintamalleja toteutetaan käytännössä. Tämänkaltaisia toimia tarvitaan myös jatkossa (esim. ekologisen kaupunkisuunnittelun ohjeistot)

Systemiä ja sen
rakenteita
syvällisesti
muuttavat

Olevan systemin
toiminnan säätäminen
rakenteita muuttamatta

Aito osallistuminen ja kokemuksellisuus

Syvimmälle systemitasolle (ajattelutavat, systemin tarkoituksen määrittely) ulottuvia toimia tarkastelluista toimenpiteistä edustivat toimet, joilla pyrittiin vaikuttamaan kokemuksellisuuden ja toiminnan kautta esimerkiksi asukkaiden tietoisuuteen omasta ympäristöstä sekä mahdollisuuksista vaikuttaa siihen.

Muidenkin toimenpiteiden osalta on hyvä ottaa huomioon, että niissä on mahdollisuuksia vaikuttaa myös näihin syvempiin systemitasoihin esimerkiksi asukkaiden, organisaatioiden, yritysten aidon osallistumisen avulla. Kaupunkiympäristössä tämä on erityisen tärkeää, jotta erilaiset näkökulmat ja tarpeet voidaan yhdistää luontopositiivisuustavoitteeseen kestävästi.

RESURSSIVIISAUDEN TIEKARTAN VISIO 2030

**Hiilineutraali
Vantaa**

**Suunnittelu ja toteutus
on resurssiviisasta**

**Luonto on
monimuotoista**

**Luonnonvaroja
käytetään kestävästi**

**Toimintatavat ovat
vastuullisia**

**Hyvinvointia, kilpailu-
kykyä ja elinvoimaisuutta**

**Yhdyskunta-
rakenne ja liikkuminen**

**Hiilineutraali
energia**

**Materiaalien elinkaari
ja kiertotalous**

**Monimuotoinen
luonto**

**Vastuullinen
Vantaa**

**Hiilinielut ja
kompensointi**

Toimenpiteiden tarkastelu – kooste ”impact pathway” -analyysi

TOIMENPIDE Jatketaan toimia luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi laatimalla **luonnonsuojelun toteutussuunnitelma**, jossa tarkastellaan ja aikataulutetaan luonnonsuojelualuevarausten rauhoitusta, hoito- ja käyttösuunnitelmien laatimista ja niiden toteuttamista, luontoalueiden ennallistamista ja luontoalueverkostoa kokonaisuutena.

Luontoverkostoista ja ennallistettavista alueista tuotettavan tiedon hyödyntämisen prosessi (laajemmin tietoprosessi) olisi hyvä määritellä ja kuvata, jotta tieto saadaan laajapohjaisesti ja tehokkaasti käyttöön muuallakin kuin luonnonsuojelun toteutussuunnitelmassa. Mittaristolla olisi hyvä saada näkymään myös luontoverkostojen kytkeytyneisyyden parantuminen (esim. heikkojen ekologisten yhteyksien parantuminen) sekä ennallistettavien kohteiden määrä ja laadulliset muutokset määrä sekä kohteiden sijoittuminen luontoverkostoissa (merkittävyys verkoston kannalta). Ennallistettavien kohteiden osalta muutokset ovat pitkäkestoisia ja hyvin muutosta selittävää mittaria voi olla vaikeaa määritellä.

Kaupunkitasoinen luonnonsuojelun toteutussuunnitelman laadinta ja toteutus on yksi keskeinen toimenpide "Luontoposiitiivinen Vantaa" -strategisen tavoitteen käytäntöön viemisessä, sillä se kuvaa ja määrittelee kaupungin luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeistä luontokokonaisuutta. Toimenpiteen toteutettavuuden osalta edellytyksenä ovat riittävät resurssit. Tietoprosessit ovat tärkeä osa toteutettavuutta, koska luonnonsuojelun toteutussuunnitelma kytkeytyy monen eri tahon ja organisaation toimintaan (suoraan tai välillisesti). Tietoisuuden lisääntyminen kaupunkiluonnon tärkeydestä vaikuttaa toteutettavuuteen (luonnon monimuotoisuuden tärkeyden tunnistaminen), mutta toisaalta kaupunkiympäristössä korostuvat myös erilaisten intressien yhteensovittaminen ja periaatteelliset erot ratkaisumalleissa, jotka jarruttavat toteutettavuutta (ristiriidat on ratkaistava).

SYSTEEMINÄKÖKULMA Systeemillä tarkoitetaan tässä kaupungin vihreää infrastruktuuria, joka muodostuu sosiaalisista, ekologisista ja teknisistä osasysteemeistä. Systeeminäkökulmasta toimenpide ei nykyisellään ulotu syvälle systeemin rakenteisiin. Toimenpiteellä on kuitenkin mahdollista vaikuttaa systeemin tietovirtoihin, eli syvemmälle systeemiin, mikäli tietoa hyödynnetään esimerkiksi systeemin palautejärjestelmissä tai oppimisen ja kehittymisen tukena. Lisäksi, mikäli toimenpiteellä määritellään uudelleen esimerkiksi luonnonsuojeluun liittyviä toimintaohjeistuksia tai -prosesseja, ulottuu toimenpiteen vaikutus vielä tietovirtoja syvemmälle systeemiin. Toimenpiteen osalta tietoprosesseja ei kuitenkaan ole tällä tavoin määritelty, joten tältä osin toimenpiteen systeemivaikuttavuutta on mahdollista tehostaa.

TOIMENPIDE Laaditaan inventointisuunnitelma Vantaan luontotyypeistä ja lajistosta koostuvan tiedon lisäämiseksi ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun tueksi.

Toimenpide on keskeinen Luontopositiivinen Vantaa –tavoitteen kannalta. Inventointisuunnitelma on toimenpiteen välitön tuotos, ja suunnitelman avulla hankittu tieto puolestaan toimenpiteen tulos, mutta toimenpiteen vaikuttavuus syntyy siitä, että suunnittelijat hyödyntävät kaupunkisuunnitteluprosesseissa luontoinventoinneilla (inventointisuunnitelmassa määritellyn mukaisesti) hankittua ja Vantaan kaupungin tarjoamaa tietoa "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" periaatteiden mukaisesti. Tämä edellyttää "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" käsitteen ja periaatteiden määrittelyä eri suunnittelualueiden näkökulmasta sekä suunnittelijoiden perehtyneisyyttä ja sitoutumista näihin periaatteisiin. Lisäksi inventointisuunnitelman mukaan hankittujen tietojen tulee olla ymmärrettäviä sekä käytettävissä suunnitteluprosesseissa.

Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointia varten on määriteltävä millainen on "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" suunnitteluratkaisu. Näitä voidaan hyödyntää mittarien määrittelyssä.

Tietoprosessien määrittely on keskeistä toimenpiteen tuloksellisen toteutettavuuden ja vaikuttavuuden kannalta. Tietoprosesseihin liittyvät erityisesti tiedonkeruun toteutus, tiedonkäytön mahdollistaminen sekä tiedonkäyttöön liittyvä osaaminen. Inventointisuunnitelmassa on määriteltävä tiedonkeruun toteutus (mm. resurssit, mitä tietoa, miten hankitaan, missä muodossa tietoa kerätään ja käytetään, mistä kohteista (otanta) tietoa hankitaan, missä vaiheessa, miten tieto on saatavilla), jotta tieto on käytettävissä suunnitteluprosesseissa. Tiedonkäyttö suunnittelussa edellyttää suunnittelijoilta osaamista, ja kytkeytyy "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" käsitteeseen, sekä tähän liittyen myös eri tahojen käsityksiin ja käsityseroihin "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" sisällöstä ja toteutustavoista sekä edelleen uusien suunnitteluratkaisujen erot vallitseviin tavanomaisiin ratkaisuihin (muutostarve suunnittelun ja toteutuksen käytännöissä sekä tähän liittyvät muutostarpeet eri tahojen ajattelu- ja toimintatavoissa / käytänteissä). Toteutettavuuteen linkittyy myös ratkaisujen arviointi ja tietämyksen / osaamisen prosessimainen kehittyminen, johon liittyy tarve eri tahojen väliselle jatkuvalla keskustelulle.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteen tuotoksena syntyy tietoa, jonka käytön tavoitteena on kaupungin (ja sen vihreän infran sosio-ekologis-teknisen-systeemin elementtien, esim. viheralueiden määrä ja laatu) tavoitteellinen ohjaus tietovirroilla. Tavoitteellinen ohjaus tarkoittaa tässä tapauksessa "ekologisesti kestävää kaupunkisuunnittelua", ja tähän liittyen tarvitaan käsitteen määrittely sekä ohjeistusta / kriteerejä siitä, millaiset ratkaisut toteuttavat tavoitetta. Systeeminäkökulmasta toimenpide ulottuu melko syvälle systeemiin eli systeemin toimintaa ohjaaviin ja määritteleviin osiin "ohjeistoihin", jotka systeeminäkökulmasta tarkoittavat systeemin vaikuttamista systeemin rakenteisiin (systeemin muotoilu).

TOIMENPIDE Tuotetaan tietoa elinympäristöjen ja lajiston tilasta sekä niissä tapahtuvista muutoksista päättäjiä, suunnittelijoita ja kaupunkilaisia varten.

Toimenpide on keskeinen Luontoposiitiivinen Vantaa –tavoitteen kannalta. Toimenpiteen vaikutusmekanismi jää kuitenkin avoimeksi toimenpiteen tuloksen ja vaikutusten osalta. Toimenpiteen välittömänä tuotoksena on tieto elinympäristöistä ja lajiston tilasta, mutta vaikutusmekanismeja tulisi täydentää määrittelemällä selkeämmin miten toimenpiteellä tuotettavaa tietoa hyödynnetään (mm. kenen tulisi käyttää tietoa, millaisiin prosesseihin tieto tulisi liittää ja miten tieto liitetään osaksi käytäntöjä ml. seuranta ja ennakointi; miten tieto esitetään eri tahoille ymmärrettävästi, miten tuetaan eri tahojen oppimista sekä aktiivista tiedon hyödyntämistä) ja millaista vaikuttavuutta tiedonkäytöllä tavoitellaan.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteen tulos ja tulosten vaikuttavuus systeemiin jää avoimeksi.

TOIMENPIDE Laaditaan ekologisia verkostoja koskeva suunnitelma (VIVA) , jossa tarkastellaan metsä-, niitty- ja siniverkostoja kokonaisvaltaisesti ja etsitään keinoja niiden kehittämiseksi ja toiminnan vahvistamiseksi.

Toimenpide on keskeinen Luontoposiitivinen Vantaa –tavoitteen kannalta. **Toimenpiteen vaikutusmekanismi rakentuu tiedon tuottamiseen, sääntöjen (keinot, käytännöt) määrittelyyn ja niiden toteuttamiseen / käyttöön eri toimijoiden toimesta.** Tarkastelun kokonaisvaltaisuus heijastuu tässä siten myös ekologisten verkostojen hallinnan (governance) määrittelyyn, ja edellyttää kaupunkiympäristön hallinnan eri ulottuvuuksien monipuolista ja eri sektorit ja eri tasot läpileikkaavaa tarkastelua, jotta toimenpide voi tuottaa toivottuja vaikuttavia tuloksia. Hallinnan ulottuvuuksien osalta on tarkasteltava toimijoita (ketkä toimivat ekologisten verkostojen hallinnassa), prosesseja (miten ja millaisissa prosesseissa ekologisia verkostoja hallinnassa käsitellään) ja keinoja (millä tavoin ekologisiin verkostoihin hallinnalla puututaan).

Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointia varten tarvitaan muuttujia, joiden avulla voidaan (erityisesti paikkatietoa hyödyntämällä) tunnistaa metsä-, niitty- ja siniverkostojen ekologista tilaa ja seurata sitä. Paikkatiedon käyttöä puoltavat esimerkiksi mahdollisuudet tehdä tarkastelut (aineistojen rajoissa) kattavasti ja yhtenäisesti koko Vantaan alueelta, sekä olemassa olevien (päivittyvien) aineistojen hyödyntämismahdollisuus. Paikkatietotarkasteluita on toki syytä täydentää maastossa tehtävällä seurannalla.

Toimenpiteen tuotoksen toteutettavuus edellyttää riittäviä resursseja (tietolähteet, osaaminen, eri tahojen osallistuminen) suunnitelman laadintaan. Samalla turvataan toimenpiteen tuloksellista toteutettavuutta varmistamalla suunnitelman hyvä laatu, eri tahojen sitoutuminen suunnitelmaa sekä eri tahojen näkökulmasta toteuttamiskelpoiset ekologisen verkoston kehittämisen ja toiminnan vahvistamisen keinot. Toimenpiteellä on erinomaiset mahdollisuudet edistää keskeisiä vihreän infran suunnitteluperiaatteita, jotka tukevat myös luontoposiitivinen Vantaa -tavoitetta.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Systeeminäkökulmasta toimenpide kohdentuu melko syvälle systeemiin (systeemin muotoilu) tuottamalla tietoa ja määrittelemällä keinoja ja sääntöjä siihen, miten ekologiseen verkostoon kuuluvia kohteita kaupunkiympäristön hallinnassa käsitellään.

TAVOITE: Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi

TOIMENPIDE Tarvitaan tietoa ja seuranta luonnon tilasta ja lajistosta suojelualueiden ulkopuolelta.

Toimenpidettä ei ole määritelty, vaan se esitetään yleisenä tietotarpeena.

TOIMENPIDE Parannetaan metsä- ja suoluonnon ekologista tilaa aktiivisilla hoito- ja ennallistamistoimilla sekä kulumisvaurioiden torjunnalla.

Toimenpiteen **vaikutusmekanismi** muodostuu metsä- ja suoluonnon hallintatahojen luonnonympäristöön kohdistamista toimista, joiden tarkoituksena on parantaa metsä- ja suoluonnon ekologista tilaa. **Keskeisiä vaikutusmekanismiin liittyviä asioita ovat tällöin hallintaorganisaatioiden toimijoiden osaaminen, osaamisen kehittäminen ja käytännöt (ohjeet ja toimintatavat).**

Aktiivisten hoitotoimien osalta tulisi arvioida millaisia vaikutuksia ekologiseen tilaan toimilla pyritään saamaan aikaan ja seurata näitä vaikutuksia luonnonprosessien kannalta olennaisella aikajänteellä sekä säätää aktiivisten toimien toteutustapoja ja voimakkuutta tarvittaessa.

Toimenpiteen tulokselliseen toteutettavuuteen liittyviä keskeisiä tekijöitä ovat **hallintaorganisaatioiden resurssit, osaaminen sekä toimintakäytännöt, jotka heijastuvat siihen, millaisia ovat toteuttamiskelpoiset toimet, millaisia käytäntöjen muutostarpeita toimiin liittyy ja miten toimenpiteiden vaikutuksia voidaan seurata. Käytäntöjen muutostarpeisiin liittyy myös toimien toteutustahon osaaminen, toimien toteutusohjeiden päivittäminen / laadinta sekä mahdolliset sopimukset (esim. metsänhoidon toteutuksen sopimukset).** Toimien määrittelyssä ja seurannassa on mahdollista edistää oppimista ja kokeiluja yhdistämällä toimiin esim. tutkimustoimintaa.

Toimenpiteen tavoitteena on parantaa metsä- ja suoluonnontilaa, joten se tukee osaltaan hyvin Luontoposiitivinen Vantaa -tavoitteen toteuttamista.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteellä pyritään vaikuttamaan olevan metsä- ja suoluonnon tilaan aktiivisilla toimilla, jotka säätävät, varmistavat ja/tai muuttavat metsä- ja suoluonnon toimintaa. Toimenpiteellä ei vaikuteta (esim. maankäytön) aluevarausten kautta metsä- ja suoluonnon määrään. Systeeminäkökulmasta toimenpide ei siten ulotu kovin syvälle vihreän infrastruktuurin sosiaalis-ekologis-teknisen -kokonaissysteemin toimintaa ohjaaviin rakenteisiin, vaan kohdistuu systeemin säätöihin (parametrit). Toimenpiteen tuloksena on kuitenkin mahdollista, että ekologisen osasysteemin itsesäätelykyky (evoluutiopotentiaali) vahvistuu. Tämä edellyttää, että metsä- ja suoluonnon (luontaisten) prosessien toimintaedellytykset (ml. aikajänne) otetaan toimissa huomioon / niitä tuetaan.

TOIMENPIDE Huomioidaan kaupunkisuunnittelussa metsäverkostorakenne kattavine ekologisine yhteyksineen ja niiden tukialueineen rakennetussa ympäristössä.

Toimenpiteen vaikutusmekanismi muodostuu hallintaorganisaation (kaupunkisuunnittelu) suunnitteluprosesseissa tekemistä metsäverkoston erilaisten osien aluevarauspäätöksistä sekä suunnitteluprojekteissa tehdyistä metsäverkostoon suoraan tai välillisesti kohdistuvista päätöksistä. Maankäytön aluevarauksiin ja rakennetun ympäristön suunnittelukohteisiin kohdistuu kaupunkiympäristössä erilaisia intressejä, ja tämän vuoksi myös kestävä ja toimiva metsäverkostorakenteen suunnittelu edellyttää eri tahojen osallistumista valmisteluun ohjeistoista ja periaatteista, joiden avulla eri suunnittelualat voivat käytännössä ottaa metsäverkoston huomioon erilaisissa kaupunkisuunnittelun tehtävissä.

Toimenpiteen mittarit liittyvät VIVA-verkostoselvityksen mittareihin ja niiden seurantaan. Kaupunkisuunnitteluhankkeita ja niiden suunnitteluratkaisuita rakennetussa ympäristössä voidaan peilata metsäverkostoon ja arvioida niiden vaikutuksia verkoston ekologiseen tilaan. **Toimenpiteessä metsäverkostorakennetta tarkastellaan rakennetussa ympäristössä, joten erilaisten intressien yhteensovittaminen korostuu toimenpiteen tuloksellisessa toteutettavuudessa.** Toimenpiteeseen liittyy siten monia poliittisen toteutettavuuden osatekijöitä (mm. poliittinen ohjaus ja valtasuhteet; käsitykset ja arvot, maankäytön erilaiset intressit ja näihin liittyvät näkemyserot). Sosiaalisen toteutettavuuden osalta siihen liittyviä tekijöitä ovat mm. yleinen tietoisuus metsäluonnon merkityksestä kaupunkiympäristössä ja tähän liittyvät toiveet ja vaateet; nykyiset suunnitteluprosessit, suunnitteluperiaatteet ja toimintakäytännöt sekä niiden muutostarpeet.

Edellisen pohjalta metsäverkoston maankäytön suunnitteluun liittyvissä prosesseissa erilaisten intressien huomioon ottaminen edellyttää laajapohjaista osallistuvaa periaatteiden määrittelyä ja suunnitteluprosessien päätösten valmistelua.

Toimenpiteellä voidaan edistää kaupungin vihreän infrastruktuurin suunnitteluperiaatteista erityisesti kytkeytyneisyyttä, monimuotoisuutta, integrointia (vihreä ja harmaa infrastruktuuri) sekä tähän liittyvää kasvullisten elementtien pitkän aikajänteen kehityksen huomioon ottamista kaupunkiympäristössä (esim. katupuiden kehitys) sekä monitoiminnallisuutta (esim. puusto huleveden hallintarakenteissa). Nämä ovat tärkeitä näkökulmia myös Luontoposiitiivinen Vantaa - tavoitteen kannalta.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteellä vaikutetaan metsäverkoston erilaisten elementtien (metsäverkoston osat) määrään ja sijoittumiseen ja näistä muodostuvaan metsäverkostokokonaisuuteen. Systeeminäkökulmasta toimenpide ei ulotu suoraan kovinkaan syvälle systeemin toimintaa ohjaaviin rakenteisiin vaan sen avulla lähinnä säädetään systeemin toimintaa. Koska toimenpide kuitenkin käytännössä edellyttää ohjeistojen ja periaatteiden määrittelyä / tarkentamista, joilla tätä säätelyä tehdään, kohdentuu toimenpide välillisesti syvemmälle systeemin rakenteisiin (systeemin toimintaa ohjaavat rakenteet) - etenkin jos eri tahot osallistuvat metsäverkoston huomioon ottamisen periaatteiden ja ohjeistojen laadintaan laajapohjaisesti ja samalla tuetaan suunnittelijoiden / tahojen oppimista ja yhteistyön edellytyksiä, joita tarvitaan toimenpiteen tavoitteen (metsäverkoston huomioon ottaminen) edistämisessä käytännön suunnitteluprosesseissa.

TOIMENPIDE Sovitetaan yhteen keinot luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja ekosysteemipalveluiden tuottamiseksi.

Toimenpidettä ei ole konkretisoitu siten, että sitä voidaan suoraan arvioida (esim. mitkä ja missä prosesseissa käytettävät keinot). Yleisenä tuotostavoitteena on harmonisoida (erilaisten) ekosysteemipalveluiden tuottamista tukevat (viheralueiden suunnittelun, toteutuksen, hoidon) keinot (sosiaalinen osasysteemi)luonnon monimuotoisuutta eri tavoin edistävien toimien kanssa siten, että keinot edistävät tarkoituksenmukaisesti molempia ekologisen osasysteemin toimintaan liittyviä (pääallekkäisiä) tavoitteita.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpidettä ei ole konkretisoitu siten, että sitä voidaan suoraan arvioida. Systeeminäkökulmasta toimenpide voi kuitenkin tarjota mahdollisuuksia myös systeemin kehittämiseen (mm. erilaisten näkökulmien yhteensovittamiseen liittyvä oppiminen sekä systeemin rakenteelliset muutokset).

TAVOITE: Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan

TOIMENPIDE Jatketaan toimia vantaalaisen vesiluonnon hyväksi.

Toimenpidettä ei ole konkretisoitu siten, että sitä voidaan suoraan arvioida.

TOIMENPIDE Varataan purokäytävälle riittävästi tilaa uusien alueiden suunnittelussa, jotta puro voisi mutkitella ja elää luonnonmukaisesti.

Toimenpiteen **vaikutusmekanismi** muodostuu hallintaorganisaatioiden (kaupunkisuunnittelu) suunnitteluprosesseissa tekemistä purokäytävien riittävän laajoista aluevarauspäätöksistä (riittävällä laajuudella tarkoitetaan purokäytävää, jossa "puro voi mutkitella ja elää luonnonmukaisesti"). Tämän osalta on syytä ottaa huomioon, että purokäytävien ohella **purojen toimintaan vaikuttavat myös purojen valuma-alueella tehtävät toimet**. Tässä toimenpiteessä keskitytään kuitenkin vain purokäytäviin.

Samoin kuin edellä metsäverkoston osalta, maankäytön aluevarauksiin ja rakennetun ympäristön suunnittelukohteisiin kohdistuu kaupunkiympäristössä erilaisia intressejä, ja tämän vuoksi myös riittävien **purokäytävien aluevarausten suunnittelu edellyttää eri tahojen osallistumista suunnittelutyöhön sekä suunnittelua ohjaavien periaatteiden ja ohjeistojen määrittelyyn.**

Purokäytävät liittyvät moniin "luontopositiivinen Vantaa" -tavoitteen kannalta merkittäviin vihreän infrastruktuurin suunnitteluperiaatteisiin. Purokäytävät ovat kaupunkiympäristössä merkittäviä ekologisten yhteyksien (kytkeytyneisyys) ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Purokäytävän ohella valuma-alueella tehtävillä luonnonmukaisilla huleveden hallintaratkaisilla (nature-based solutions, vihreän ja harmaan infrastruktuurin integrointi) on huomattava vaikutus puron luonnonmukaiseen toimintaan. Purokäytävien tarjoamien erilaisten ekosysteemipalveluiden osalta (monitoiminnallisuus) on kiinnitettävä huomiota siihen, että kulumisherkkään ympäristöön ei kohdistu hallitsematonta virkistyskäyttöä siten, että purokäytävän arvo luonnonympäristönä heikkenee - purokäytävän ohella alueilla tarvitaan siten myös muita kulutuskestävämpiä alueita / virkistysrakenteita. Purokäytävien aluevarauksilla tuetaan luonnonympäristöille tärkeää alueidenkäytön pitkäaikaista jatkuvuutta, ja siten kestävää alueidenkäyttöä.

Vastaavasti kuin metsäverkostorakenteessa purokäytävien riittävien tilavarausten määrittelyyn liittyy aluevarausten osalta monia **poliittisen toteutettavuuden** osatekijöitä (mm. poliittinen ohjaus ja valtasuhteet; käsitykset ja arvot, maankäytön erilaiset intressit, ja näihin liittyvät näkemyserot), ja **sosiaalisen toteutettavuuden** osatekijöitä (mm. yleinen tietoisuus purojen merkityksestä kaupunkiympäristössä ja tähän liittyvät toiveet ja vaateet; nykyiset suunnitteluprosessit, suunnitteluperiaatteet ja toimintakäytännöt ja niiden muutostarpeet).

Toimenpiteen **mittareita varten** "purokäytävien riittävän tilan" käsite on määriteltävä mitattavasti. Toimenpiteessä "riittävän tilan" arvioinnissa on tärkeää tunnistaa ja varmistaa veden luontaisen kierron prosessit alueella, jotta tavoite puron luonnonmukaisesta toiminnasta varmistuu. Tähän tarvitaan systeemiosaamista purojen toiminnasta ja tähän liittyvistä edellytyksistä purokäytävissä ja laajemmin valuma-alueella. Tältä osin toimenpide linkittyy myös aiemmin esitetyn toimenpiteen "ekologisesti kestävän kaupunkisuunnittelun" periaatteisiin.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteellä vaikutetaan purokäytävien pinta-alaan, joten kyseessä ovat systeeminäkökulmasta säädöt systeemin parametreissa, eikä toimenpide siten ulotu kovinkaan syvälle systeemin rakenteisiin. Syvempää systeemivaikutusta voidaan - ja täytyykin - hakea purokäytävien suunnitteluperiaatteiden määrittelyllä sekä tähän liittyvällä eri tahojen osallistumisella sekä oppimisella.

TOIMENPIDE Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman ympäristötavoitteena on saada Vantaanjoen ekologinen tila hyväksi vuoteen 2027 mennessä. Vaaditaan aktiivisia tekoja, jotta tavoitteisiin päästään.

Toimenpiteen vaikutusmekanismi muodostuu hallintaorganisaatioihin /- tahoille kohdistetuista vaatimuksista toteuttaa tuloksellisia aktiivisia vesienhoidon toimenpiteitä, joiden vaikutuksesta Vantaanjoen ekologinen tila parantuu. Tältä osin on keskeistä tunnistaa **millaisia vesitalouden vaikutusketjuja** erilaisista valuma-alueella tehtävistä hankkeista (mm. maankäyttö, rakentaminen) muodostuu, mitkä ovat näiden osalta vastuutahoja, millä tavoilla sekä missä kohtaa vaikutusketjuihin voidaan vesienhoidon kannalta tarkoituksenmukaisesti puuttua ja millaisia resursseja tähän tarvitaan.

Koska kyseessä on laaja ja maankäytöltään sekä omistussuhteiltaan vaihteleva valuma-alue, kohdistuvat vaatimukset aktiivisista teoista samanaikaisesti moneen eri toimijaan ja **toimet voidaan toteuttaa tuloksellisesti vain eri toimijoiden yhteistyöllä**. Näiltä osin Vantaan kaupungin on toimijana syytä olla mukana hankkeissa.

Aktiivisten vesienhoidon toimenpiteiden vaikutukset eivät ole välittömästi arvioitavissa, joten toimenpiteiden vaikutusten seurantaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tuloksellisesti toimenpiteen mittarina voidaan käyttää kaupungin osallistumista erilaisiin vesienhoidon hankkeisiin. Vaikutusten osalta mittarina voidaan käyttää Vantaanjoen ekologista tilaa.

Vantaanjoen ekologisen tilan parantaminen liittyy edellä kuvatun purokäytävien tilavarausten tavoin moniin "luontopositiivinen Vantaa" -tavoitteen kannalta merkittäviin vihreän infrastruktuurin suunnitteluperiaatteisiin. Vantaanjoen ekologisen tilan parantaminen turvaa luonnon monimuotoisuutta, ja Vantaanjoki rantoineen toimii ekologisena yhteytenä, joten joen tilan kokonaisvaltainen parantaminen turvaa keskeisiä luonnon elinvoimaisuuden piirteitä. Vihreän infran suunnitteluperiaatteiden osalta, joen ekologisen tilan parantaminen edellyttää toimia valuma-alueella, jolloin rakennetussa ympäristössä huleveden hallinnan luontopohjaiset ratkaisut linkittyvät vihreän ja harmaan infran integrointiin (green-grey integration).

Keskeistä valuma-alueella tehtävien toimien osalta on, että toimet ovat eri tahoille (yksityinen, puoli-julkinen, julkinen) mielekkäitä ja toteuttamiskelpoisia. Toimenpiteen tuloksellinen toteutettavuus liittyy siihen, **miten eri tahojen tietoisuutta toimien tarpeellisuudesta saadaan lisättyä** (Vantaanjokeen valuma-alueella vaikuttavien hankkeiden, esim. rakentaminen, vaikutusketjujen tunnistaminen ja avainkohtien kuvaaminen), **miten toteuttamiskelpoisiksi eri tahot kokevat esitetyt vesienhallinnan keinot ja millaisia resursseja sekä käytäntöjen muutoksia niihin tarvitaan.**

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteellä pyritään vaikuttamaan systeemin sääntöihin (millaisilla käytännöillä ja periaatteilla vesienhallintaa tehdään Vantaanjoen valuma-alueella), joten toimenpide kohdentuu varsin syvälle systeemin rakenteisiin.

TOIMENPIDE Tarvitaan aktiivisia toimia monimuotoisten avoimien elinympäristöjen säilyttämiseen ja lisäämiseen, koska merkittävä osa Suomen uhanalaisista ja uhanalaistuvista lajeista on riippuvainen näistä elinympäristöistä.

Toimenpide on esitetty **yleisenä tarpeena aktiivisista toimista**, joilla säilytetään ja lisätään monimuotoisia avoimia elinympäristöjä.

JOS määritellään, että toimenpiteellä tarkoitetaan "toteutetaan aktiivisia toimia, joilla säilytetään ja lisätään monimuotoisia avoimia elinympäristöjä", tämä toimenpide kytkeytyy resurssiviisauden tiekartassa esitetyistä toimenpiteistä luonnonsuojelun toteutussuunnitelman, ekologisten verkostojen suunnitelman ja inventointisuunnitelman laatimiseen, tiedon tuottamiseen monimuotoisista elinympäristöistä, luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluita edistävien keinojen yhteensovittamiseen, niittyjen pinta-alan lisäämisen, niitty-ympäristöjen monimuotoisuuden lisäämisen, avoimien alueiden verkoston selvittämisen, niittämistoimien kehittämisen sekä vieraslajeihin liittyviin toimiin. **Toimenpide konkretisoituu siten tältä osin muiden toimenpiteiden toteutuksen kautta, mutta jää silti avoimeksi muiden mahdollisten aktiivisten toimien osalta.**

TOIMENPIDE Lisätään niittyjen pinta-alaa.

Toimenpiteen **vaikutusmekanismi** muodostuu hallintaorganisaatioiden (viheralueiden hoito, kaupunkisuunnittelu, ympäristö/luonto) prosesseissaan määrittelemistä alueista, joiden hoitoa kehitetään / hoitoluokkaa muutetaan / hoitoluokka määritellään niin, että se tukee alueiden kehittämistä jatkossa niittyinä. **Toimenpiteen vaikuttavuus kytkeytyy alueiden sijoittamiseen siten, että niittyverkosto kokonaisuutena vahvistuu.** Lisäksi toimenpiteen vaikuttavuuteen liittyy se, **miten hyvin hoitomenetelmät tukevat niitty-ympäristöjen luontoarvoja.**

Keskeisistä vihreän infrastruktuurin suunnitteluperiaatteista niittyjen määrän lisääminen liittyy luonnon monimuotoisuuteen, kytkeytyneisyyteen, viheralueiden toiminnallisuuteen ja sen spatiaaliseen vaihteluun, niittyverkostokokonaisuuteen eri mittakaavoissa; viheralueiden hoitoon (jatkuvuus) ,luontopohjaisiin ratkaisuihin (esim. viherkatot, huleveden hallintarakenteisiin liittyvät avoimet ympäristöt). **Luontoposiitiivinen Vantaa -tavoitteen osalta toimenpide tarjoaa siten monipuolisia tavoitteen toteutumista edistäviä mahdollisuuksia.**

Toimenpiteen **tulokselliseen toteutettavuuteen** liittyviä toteutettavuuden tekijöitä ovat mm. (poliittiset) periaatteelliset linjaukset ja tahtotila luontoarvojen kehittämisestä sekä näihin liittyvät ajattelutavat, käsitykset, arvot sekä valtasuhteet ja hallintaorganisaatioiden kehittämisresurssit. Näiden ohella toteutettavuuteen liittyviä (sosiaalisen toteutettavuuden) tekijöitä ovat myös mm. yleinen tietoisuus niittyjen arvoista, nykyiset niittyihin liittyvät käytännöt ja niiden muutostarpeet sekä avoimiin viheralueisiin liittyvät erilaiset arvot (virkistyskäyttö, kulttuuri, luonto) ja niihin liittyvät arvostukset (henkilökohtaiset näkemykset ja kokemukset niityistä ympäristöinä).

Mittareina voidaan käyttää toteutettujen erityyppisten niitty-ympäristöjen pinta-alaa - tarvitaan määrittely siitä, miten toteutuneet pinta-alalisäykset luokitellaan ja tunnistetaan.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpide ei ulotu kovinkaan syvälle systeemin rakenteisiin. **Jotta toimenpide olisi vaikuttava, tulee niittyjen pinta-alalisäykset kohdentaa niittyverkoston kehittämisen kannalta tarkoituksenmukaisesti.** Toimenpide linkittyy siten muihin suunniteltuihin toimenpiteisiin (erityisesti ekologiset verkostot, avoimien alueiden verkoston selvittäminen); näiden ohella tarkasteltavaksi tulevat avoimien alueiden ekosysteemipalvelut ja erilaisten hyötyjen punnitseminen.

Systeemitasoista vaikuttavuutta voi olla mahdollista lisätä yhdistämällä niittyverkoston kehittämiseen paikallisyhteisöjen osallistumista. Tämä on mahdollista erityisesti niittyjen kehittämisessä, koska niitty-ympäristöt vaativat kehittyäkseen aktiivisia toimia, joista osa soveltuu hyvin talkootyöksi. Paikallisyhteisön osallisuuden lisäämisellä voidaan tukea tietoisuuden lisäämistä ja oppimista avoimien alueiden luontoarvoista tekemisen ja kokemusten kautta, hyödyntää paikallistietämystä, vahvistaa alueidentiteettiä ja oman lähiympäristön arvostusta. Tällä puolestaan voi olla heijastusvaikutuksia ajattelutapoihin eli hyvin syvälle systeemiin.

TOIMENPIDE Kasvatetaan niitty-ympäristöjen monimuotoisuutta niittyjen oikealla hoidolla, sekä sopivien nurmikkoalueiden niityttämällä ja niittykasvien lajimäärän nostamisella.

Toimenpiteen **vaikutusmekanismi** muodostuu hallintaorganisaatioiden prosesseissaan määrittelemistä tavoista **hoitaa niitty-ympäristöjä ja prosesseissa määriteltystä nurmikoita tavoitteellisesti siten, että niiden monimuotoisuus lisääntyisi**. Hoito tässä tarkoittaa olevien niittyjen hoitoa sekä määriteltujen nurmikkoalueiden hoidon muutosta, siten että alueet kehittyvät niitymäisiksi ja niiden niitylajien määrä kasvaa. **Niittyjen "oikea" hoito on syytä konkretisoida** hoitokäytäntöjen ja seurannan kannalta tarkoituksenmukaisesti.

Toimenpiteen **vaikuttavuuteen niittyverkostokokonaisuuden osalta liittyy se, että toimet kohdistuvat sellaisiin niittyverkoston osiin, joita vahvistamalla verkosto vahvistuu (esim. kriittiset niittyverkoston ekologiset yhteydet)**. Nurmikkoalueiden niityttämiseen tulisi lisäksi liittää avoimien ympäristöjen ekosysteemipalveluiden tarkastelu, jotta avoimien alueiden erilaiset arvot tunnistetaan ja niiden merkitystä voidaan punnita (nurmialueiden niityttäminen muuttaa avoimen alueen virkistyskäyttämällisyyksiä ja vaikuttaa siten sosiaaliseen osasynteen eli viheralueiden käyttäjiin).

Keskeisistä vihreän infrastruktuurin suunnitteluperiaatteista avointen ympäristöjen hoidon muutokset liittyvät luonnon monimuotoisuuteen, kytkeytyneisyyteen, viheralueiden toiminnallisuuteen ja sen spatiaaliseen vaihteluun, niittyverkostokokonaisuuteen eri mittakaavoissa; viheralueiden hoitoon (jatkuvuus)).

Luontopositiivinen Vantaa -tavoitteen osalta toimenpide tarjoaa siten hyviä tavoitteen toteutumista edistäviä mahdollisuuksia.

Kuten edellä niittyjen määrän lisäämiseen, tämänkin toimenpiteen tulokselliseen toteutettavuuteen liittyviä toteutettavuuden tekijöitä ovat mm. (poliittiset) periaatteelliset linjaukset ja tahtotila luontoarvojen kehittämisestä sekä näihin liittyvät ajattelutavat, käsitykset, arvot sekä valtasuhteet ja hallintaorganisaatioiden kehittämisresurssit. Näiden ohella toteutettavuuteen liittyviä (sosiaalisen toteutettavuuden) tekijöitä ovat myös mm. yleinen tietoisuus niittyjen arvoista, nykyiset niityihin liittyvät käytännöt ja niiden muutostarpeet sekä avoimiin viheralueisiin liittyvät erilaiset arvot (virkistyskäyttö, kulttuuri, luonto) ja niihin liittyvät arvostukset (henkilökohtaiset näkemykset ja kokemukset niityistä ympäristöinä). **Toteutettavuuden kannalta keskeistä on myös konkretisoida niittyjen "oikea" hoito siten, että se on käytännössä toteutettavissa.**

Toimenpiteen mittarit liittyvät hoitokäytäntöjen toteutuksen seurantaan ja niiden vaikuttavuuden (esim. lajisto, kytkeytyneisyys) arviointiin.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteen tuotoksena vaikutetaan niitty-ympäristöjen määräsuhteisiin ja piirteisiin. Systeeminäkökulmasta toimenpide ei ulotu kovinkaan syvälle systeemin rakenteisiin (toimenpiteellä "säädetään" systeemiä). Toimenpiteen systeemitason vaikuttavuutta voi olla mahdollista kasvattaa lisäämällä asukkaiden osallisuutta niityttävien ympäristöjen määrittelyyn, liittyy mm. tietoisuuden lisäämiseen alueen niitty-ympäristöjen arvoista, paikallistietämyksen hyödyntämiseen; oman lähiympäristön arvostukseen, ajattelutapojen muutokseen (niittyjen kokeminen). Lisäksi on mahdollista tunnistaa niittyjen tukialueina toimivia asuinalueita, ja kohdentaa näiden alueiden asukkaille kannustusta piha-alueiden niitty-ympäristöjä tukeville toimille.

TAVOITE: Varmistetaan kattava avoimien alueiden verkosto

TOIMENPIDE Selvitetään **avoimien alueiden verkosto** osana Vantaan ekologisten verkostojen suunnitelmaa niittylajien menestymisen turvaksi.

Tämä toimenpide liittyy suoraan ekologisten verkostojen suunnitelmaan (VIVA), jota on kuvattu edellä.

TOIMENPIDE Kehitetään kaupungin niittämistoimia kasvien siementuotannon ja hyönteisten menestymisen turvaamiseksi.

Toimenpiteen vaikutusmekanismi muodostuu hallintaorganisaation **kehittämisprosesseissaan** (testit, kokeilut, selvitykset yms.) **tuottamista niittyjen hoidon** niittämistoimien määrittelyistä, jotka **välittyvät toteuttaville tahoille ohjeistojen, hoitovaatimusten yms. avulla** (ml. hoitourakoiden sopimukset). Toteutettujen hoitotoimien **tuloksena tavoitellaan** kasvien siementuotannon ja hyönteisten menestymistä, ja vaikutuksena edelleen niittyluonnon monimuotoisuuden edistämistä.

Kasvien siementuotannon ja hyönteisten menestymisen muutosten seuranta on toimenpiteen keskeistä sisältöä, jotta toimia voidaan tarvittaessa säätää. Tältä osin toimenpiteessä voitaisiin pyrkiä myös mm. tutkimukselliseen yhteistyöhön. Mittarien osalta mm. kasvien siementuotannon ja hyönteisten menestymisen seuranta kertoo toimenpiteen tuloksellisuudesta.

Kattavan avoimien alueiden verkoston varmistaminen - joka on niitty-ympäristöihin liittyvien toimenpiteiden laajempi tavoite - arvioimiseksi on syytä kehittää niitty-ympäristöjen luonnon monimuotoisuuden seuranta laajemmin.

Vihreän infrastruktuurin keskeisistä suunnitteluperiaatteista toimenpide liittyy erityisesti luonnon monimuotoisuuteen, kytkeytyneisyyteen, uusiutumiskykyyn, toimien sovellettavuuteen ja viherympäristön hyvään hallintaan. **Luontoposiitivinen Vantaa -tavoitteen osalta niitty-ympäristöjen hoidon kehittäminen voi sekä turvata että edistää näiden ympäristöjen luonnon monimuotoisuutta.**

Toteutettavuuden osalta keskeistä on, että kehitetyt niittämistoimet **ovat käytännössä toteuttamiskelpoisia ja toimien toteutuksesta on saatavissa ohjeistusta, joka auttaa ymmärtämään toteutustapojen tavoitteet (miksi toimenpide tehdään tietyllä tavalla, mikä toimenpiteen toteutuksessa on olennaista).** Toimien määrittelyn toteutettavuuteen vaikuttavat mm. kehittämisresurssit, nykyiset ajattelutavat sekä hoidon käytännöt ja näihin liittyvät muutostarpeet (sosiaaliset ja tekniset). **Toimenpide voi edellyttää innovatiivisia ratkaisuja, joita kannattaa kehittää yhteistyössä niittyjen hoitoa toteuttavien tahojen kanssa, jolloin voidaan varmistaa ratkaisujen soveltuvuutta käytäntöön sekä hyödyntää erilaisen osaamisen ja yhteiskehittäminen / oppiminen mahdollisuudet.**

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteessä määritellään periaatteita ja keinoja kaikkien niittyjen (olevat, uudet, kehitettävät) hoitoon. Systeemitasojen osalta toimenpide kohdentuu siten varsin syvälle systeemin rakenteisiin, koska kyseessä on uusien systeemin toimintaa ohjaavien sääntöjen määrittely. Uusien sääntöjen soveltaminen heijastuu pinnallisemmille systeemitasoille (mm. tietovirrat sekä niittyjen ominaisuudet).

TOIMENPIDE Lisätään kuntalaisten vieraslajituntemusta sekä järjestetään asukkaiden kanssa vieraslajitalkoita.

Toimenpiteen vaikutusmekanismin osalta tapoja, joilla kuntalaisten vieraslajituntemusta pyritään lisäämään, ei ole konkretisoitu. Tältä osin mahdollisia keinoja ovat esim. vieraslajihavaintojen joukkoistaminen ja tätä tukevat sovellukset; paikallisten asukasyhdistysten vieraslajikampanjat ja tähän liittyvät materiaalit sekä muut materiaalit (esim. kouluille). Esimerkkinä mm. Helsingin kaupungin maastoon sijoittamat "vieraslajiroskakorit" ja infot.

Vieraslajitalkoiden osalta vaikutusmekanismi muodostuu pyrkimyksestä vaikuttaa asukkaiden ajattelutapoihin ja edelleen toimintakäytäntöihin **kokemuksellisuuden avulla**. Tuotoksen (esim. vieraslajitalkoiden määrä) ohella on tärkeää seurata toimenpiteen tuloksellisuutta esim. kyselyt, joilla kartoitetaan vieraslajiosaamista ja -asenteita sellaisilla henkilöillä, jotka ovat osallistuneet talkoisiin tai muihin toimenpiteen tapahtumiin (verrattuna lähtötilanteen osaamiseen).

Vihreän infrastruktuurin keskeisistä suunnitteluperiaatteista toimenpide liittyy viheralueiden hyvään hallintaan ja toimien sovellettavuuteen, sekä toimenpiteen tavoitellun vaikuttavuuden osalta monimuotoisuuteen. **Toimenpiteet, joilla pyritään lisäämään kuntalaisten ympäristötietoisuutta ovat systemisen muutoksen kannalta hyvin arvokkaita ja voivat olla merkittäviä "sysäyksiä" kohti syvempiä luontopositiivisia ajattelu- ja toimintatapoja. Niillä voi siten olla erityistä arvoa myös Luontopositiivinen Vantaa -tavoitteen kannalta.**

Toimenpiteen toteutettavuus liittyy resursseihin, sisältöihin ja välineisiin, joilla pyritään vaikuttamaan ajattelutapoihin ja niiden muutokseen ja edelleen toimintakäytäntöihin. **Koska vieraslajituntemus ei yksistään tehosta haitallisten vieraslajien torjuntaa, on toimenpiteitä määriteltäessä mietittävä miten vieraslajituntemuksen kautta pyritään asukkaiden vieraslajeihin liittyvien toimintakäytäntöjen muutokseen, ja miten tätä muutosta voidaan tukea asukkaiden arjessa (ja mikä on näiden tukitoimien toteutettavuus).** Vieraslajitalkoiden osalta tähän pyritään kokemuksellisuuden kautta - talkoissa voi oppia, miten vieraslajit vaikuttavat omaan lähiympäristöön, millaisilla toimilla ympäristöön levinneitä vieraslajeja joudutaan poistamaan ja millaisia tuloksia pitkäjänteisellä vieraslajitorjunnalla voidaan saada. Vieraslajitalkoiden osalta kynnys osallistua talkoisiin tulisi olla matala (esim. ennakoilmoittautuneiden / mukaan haastettujen osallistujien lisäksi talkoopaikalla tulisi olla mahdollisuus osallistua talkoisiin myös spontaanisti ohikulkiessa).

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteellä pyritään vaikuttamaan systeemin tietovirtoihin (tiedonvälittyminen vieraslajeista sosiaalisessa osasysteemissä; sekä asukkaiden kokemuksellinen tieto ja oppiminen vieraslajeista vieraslajitalkoissa). Tältä osin toimenpide kohdentuu systeemissä "pintaa syvemmälle". Toimella pyritään kuitenkin vaikuttamaan myös asukkaiden ajattelutapoihin eli hyvin syvälle systeemin rakenteisiin.

TOIMENPIDE Linjataan toimintamallit ja varataan resurssit vieraslajien torjuntaan.

Toimenpiteen vaikutusmekanismi muodostuu kaupunkiympäristön hallintatahojen yhteistyössä määrittelemien vieraslajien torjunnan toimintamallien tuloksellisesta toteuttamisesta, joiden vaikutuksesta vieraslajien torjunta tehostuu.

Toimintamallien määrittelyssä on keskeistä tunnistaa kaupunkiympäristön erilaiset ja eri tahojen toimet, joihin liittyy riski vieraslajien leviämisestä sekä tehokkaat toimet vieraslajiesiintymien torjuntaan erilaisissa kaupunkiympäristön prosesseissa (torjuntatoimien integrointi). Kustannustehokkuuden arviointi on resurssien rajallisuuden vuoksi tärkeää, jotta toimintamallin toimet voidaan kohdentaa vaikuttavasti.

Toimintamallin toteuttamisen tuloksellisuuden seuranta on tärkeää, jotta toimintamalleja voidaan tarvittaessa muokata - tähän liittyy sopivien mittarien määrittely. Mittarien osalta voi olla syytä seurata toimenpiteen vaikuttavuuden lisäksi myös toimintamallin toimivuutta sopivilla (määriteltävillä) mittareilla.

Toimenpiteeseen liittyviä keskeisiä vihreän infran periaatteita ovat toimintamallien toteutettavuus, hallintatahojen yhteistyö toimintamallien laatimisessa, toimintamallien integrointi kaupunkiympäristön vieraslajeihin liittyviin prosesseihin; toimintamallien toteutuksen jatkuvuus sekä vieraslajien torjunnan vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. **Yleisesti toimintamallien voidaan olettaa edistävän merkittävästi myös Luontoposiitiivinen Vantaa - tavoitetta, koska toimintamallien määrittelyssä luontoposiitiivisuus voidaan ottaa systemaattisesti huomioon.**

Toimenpiteen toteutettavuus liittyy toimintamallien toteuttamiskelpoisuuteen kaupunkiympäristön erilaisissa prosesseissa. Tältä osin toteutettavuuteen liittyy erilaisten hallintaorganisaatioiden tietämys vieraslajeista, ajattelutavat ja nykyiset käytännöt sekä käytettävissä olevat resurssit. Toteuttamiskelpoisten toimintamallien laatimista varten vieraslajiesiintymistä voi olla hyvä saada lisätietoa, jotta vieraslajien torjuntaa ja torjunnan resurssitarpeita sekä torjunnan toteutettavuutta voidaan tältä osin arvioida ja määritellä toimintamallissa tietopohjaisesti. **Erilaisten kaupunkiympäristön toimintaprosessien ja käytäntöjen vieraslajivaikutusten sekä vaikutusketjujen tunnistamiseen tarvitaan systeemiosaamista.** On tärkeää, että erilaiset tahot ja hallintatasot, joiden toiminta vaikuttaa kaupungin vieraslajeihin, osallistuvat toimintamallien määrittelyyn. Lisäksi toimintamallien määrittelyssä voidaan hyödyntää tutkimusorganisaatioita. Toimintamalleissa on syytä tunnistaa eri tahojen osalta sekä muutettavat käytännöt että pyrkiä innovatiivisiin uusiin käytäntöihin sekä tukea käytäntöjen vaikutusten seurantaa ja tähän liittyvää oppimista.

SYSTEEMINÄKÖKULMA Toimenpiteellä pyritään määrittelemään osasysteemille (kaupunkiympäristön hallintatahot, sosiaalinen osasysteemi) uusia vieraslajien torjunnan sääntöjä siten, että sosiaalisen osasysteemin (hallinta ja asukkaat) toiminta muuttuu ja vieraslajit ekologisessa osasysteemissä vähenevät. Toimenpide kohdentuu siten melko syvälle systeemin rakenteisiin määrittelemällä uusia systeemin toimintaa ohjaavia sääntöjä.

TAVOITE: Tehostetaan haitallisten vieraslajien torjuntaa

TOIMENPIDE Tehdään yhteistyötä naapurikuntien kanssa vieraslajien torjumiseksi.

Toimenpiteen tuotostavoitteena on tehdä yhteistyötä naapurikuntien kanssa vieraslajien torjumiseksi. Yhteistyön tuloksena tavoitellaan kuntarajat ylittävää vieraslajien torjunnan tehostamista ja edelleen vaikutuksena luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Esimerkiksi vesireittejä pitkin leviävät vieraslajit ovat keskeisiä kuntarajat ylittävien torjuntatoimien yhteistyökohteita. Toimenpidettä ei kuitenkaan ole konkretisoitu siten, että sitä voitaisiin suoraan arvioida.

TOIMENPIDE Suunnataan vieraslajien torjuntatoimet ensisijaisesti luonnonsuojelualueiden herkkiin luontokohteisiin.

Toimenpide on määritelty periaatteellisena toimintatapana, joten se liittyy edellä kuvattuun vieraslajien torjunnan toimintamallien määrittelyyn.

TOIMENPIDE Tehdään yhteistyötä naapurikuntien kanssa vieraslajien torjumiseksi.

Toimenpiteen tuotostavoitteena on tehdä yhteistyötä naapurikuntien kanssa vieraslajien torjumiseksi. Yhteistyön tuloksena tavoitellaan kuntarajat ylittävää vieraslajien torjunnan tehostamista ja edelleen vaikutuksena luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Esimerkiksi vesireittejä pitkin leviävät vieraslajit ovat keskeisiä kuntarajat ylittävien torjuntatoimien yhteistyökohteita. **Toimenpidettä ei kuitenkaan ole konkretisoitu siten, että sitä voitaisiin suoraan arvioida.**

TOIMENPIDE Suunnataan vieraslajien torjuntatoimet ensisijaisesti luonnonsuojelualueiden herkkiin luontokohteisiin.

Toimenpide on määritelty **periaatteellisena toimintatapana**, joten se liittyy edellä kuvattuun vieraslajien torjunnan toimintamallien määrittelyyn.

Lähteet

Vantaan kaupunki, 2017. Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030. Vantaan kaupunki, Kuntatekniikan keskus, Viheralueyksikkö, 2017. <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaa-metsanhoidon-periaatteet-2017-2030.pdf>

Vantaan kaupunki, 2022 a. Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset. Kaupunginvaltuusto 10.10.2022. <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-maa-ja-asuntopoliittiset-linjaukset-saavutettava-08032023.pdf>

Vantaan kaupunki, 2022 b. Innovaatioiden Vantaa, Vantaan kaupunkistrategia 2022-2025. <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20kaupunkistrategia%202022-2025.pdf>

Vantaan kaupunki, 2022 c. Vantaan resurssiviisauden tiekartta. Valtuustokausi 2021-2025. Kaupunginvaltuuston hyväksymä 28.2.2022. https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Resurssiviisauden%20tiekartta_0.pdf

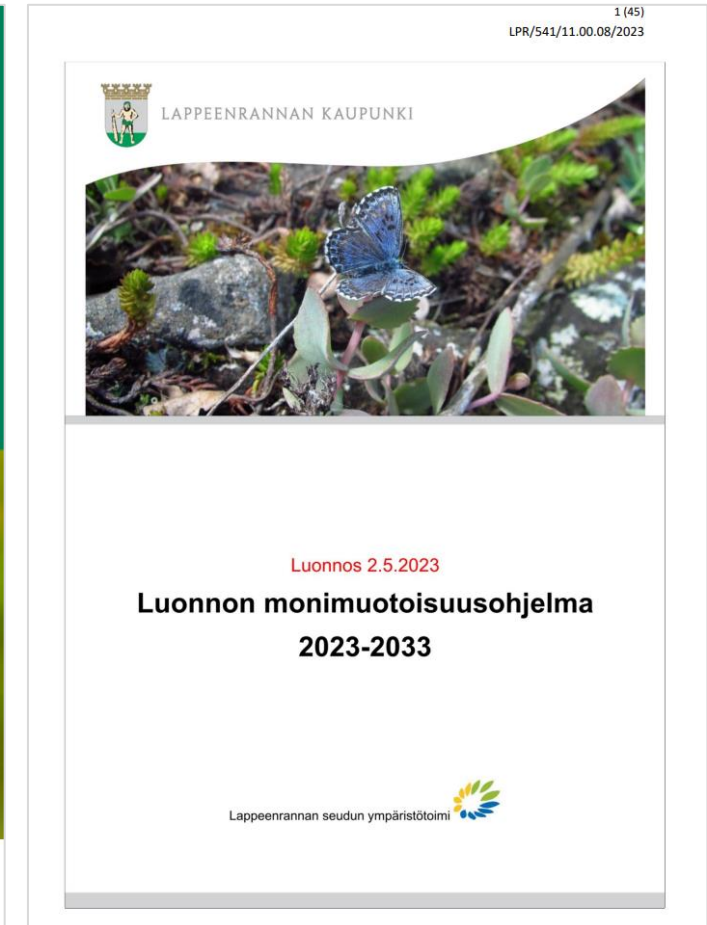
Vantaan kaupunki, 2023 a. Vantaan yleiskaava 2020. Selostus, YK0048, Kaupunginvaltuusto 25.1.2021, voimaantulo 11.1.2023. https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/yleikaavan-selostus-11012023-voimaantulo_0.pdf

Vantaan kaupunki, 2023 b. Vastuullinen Vantaa kuuluu kaikille 2023. https://vantaa.fi/sites/default/files/document/Vastuullinen_Vantaa_kuuluu_kaikille_2023.pdf

Liite 2. Benchmarking – muiden kaupunkien Lumo-ohjelmat Case Turku ja Lappeenranta

- Turun ja Lappeenrannan kaupunkien Lumo-ohjelmiin tutustuttiin haastattelemalla valmisteluun osallistuneita henkilöitä sekä käymällä läpi lumo-ohjelmat.
- Turun Lumo-ohjelma on valmistunut 2023 ja Lappeenrannan oli haastatteluvaiheessa luonnosvaiheessa.
- Haastatteluissa kiinnosti erityisesti lumo-ohjelmien valmisteluprosessi, prosessin vuorovaikutteisuus, tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta sekä yleisesti työn vaikuttavuus ja mitattavuus.

Turun Lumo-ohjelma

- Tavoitellaan **konkreettista fyysistä muutosta luontoon**, joka edellyttää yksilöityjen toimenpiteiden lisäksi myös systeemistä muutosta kaupungin sisäisiin toimintatapoihin, jotta jatkossa lumo-asiat huomioidaan automaattisesti osana suunnitteluprosesseja.
- **Koostuu kuudesta teemasta, joilla omat tavoitteet, toimintamallit vastuineen ja seurantamittarit:** 1. *Suojelualueet*, 2. *Luonnonhoito ja ennallistaminen*. 3. *Monimuotoisuuden aktiivinen lisääminen*. 4. *Turun arvokkaan lajiston elinolosuhteiden parantaminen* 5. *Selvitykset*. 6. *Toimintamallit ja organisoituminen*
- **Työssä on otettu lähtökohdiksi:**
 - Edistymisen ja vaikuttavuuden seurannan helppous.
 - **Kaikki toimenpiteet ovat uusia tai vaativat muutoksia nykyisiin toimintatapoihin.**
 - Otettu huomioon päivitettävyys (kahden valtuustokauden välein).
 - Vuosittainen kustannusarvio valmistelutyön aikana.
 - Lumo-ohjelman tueksi tulossa nettisivusto, jossa tiedotetaan ajankohtaisista lumo-asioista ja seurataan ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

LUMO-ohjelma 2023-2029

Turun kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelma

Turun Lumo-ohjelma

Lumo-ohjelman taustalla **on tunnistettu haasteeksi systeemisen muutoksen tarve**. On tunnistettu lumo-työn edellyttämä yhteistyöketju ja toimijatahot ja todettu, että se on olemassa ja tärkeys tulisi tunnistaa joka tasolla, mutta käytännössä näin ei ole. Parannustoimiin tätä ennen on pyritty mm. keskustelulla.

"Toimivan LUMO-työn edellytyksenä on sujuvien tiedonkulkurakenteiden luominen sekä ennen kaikkea Turun kaupungin eri yksiköiden väliset yhtenevät, yhdessä asetetut selkeät monimuotoisuustavoitteet, joiden pohjalta on helppo toimia. Tällaisen toimintatapamallin toteuttaminen vaatii suunnittelua ja sitoutumista aina organisaation ylemmiltä tasoilta alkaen koko yllä mainitun ketjun kaikkiin toteuttajiin asti."

Toimenpidekokonaisuudessa 6. laadittiin sisäinen toimintamalli ja seurataan viidellä pilottikaava-alueella suunnitteluprosessissa tunnistettujen luontoarvojen paranemista, säilymistä, laadullisesta heikkenemistä tai tuhoutumista suunnitteluprosessin läpi.

LUMO-ohjelma 2023-2029

Turun kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelma

Turun Lumo-ohjelma

Nostoja haastattelusta:

Vuorovaikutus ja valmisteluvaihe

- Työn valmistelu aloitettiin yhteistyössä yli yksikkörajojen kaupungin sisällä, mutta lopullisen yhteenvedon teki ympäristönsuojelu. Valmistelun jälkeen saatiin palautetta, että vuorovaikutusta olisi voinut olla enemmän loppuun asti.
- Ensin koottiin kaupungin sisällä iso joukko (yli 120 kpl) mahdollisia toimenpiteitä ja tavoitteita, joita karsittiin ja konkretisoitiin valmistelutyön edetessä. Laajan toimenpide-ehdotuskirjon ongelmia olivat mm. erilaiset tavoitteet, mittakaavatason vaihtelu ja ristikkäisyys.
- Pyydettiin lautakuntien lausunnot, valtuuston hyväksymä.
- Myös julkinen kommentointikierros ja kommentteja pyydeksiin erikseen ELY-keskukselta, luonnonsuojeluyhdistyksiltä ja Suomen ympäristökeskukselta.

LUMO-ohjelma 2023-2029

Turun kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelma

Nostoja haastattelusta

Tavoitteenasettelu ja resursointi

- Tavoite oli tehdä **mahdollisimman kunnianhimoinen, mutta realistinen ohjelma**. Jos tarpeeksi realistinen, se on mahdollista saavuttaa, mikä motivoi jatkamaan.
- Toimenpiteiden konkreettinen toteutettavuus keskiössä → mitattavissa olevat toimenpiteet ja tavoitteet, ei ympäripyöreitä tavoitteita. **Toimenpiteet ovat hyvin yksityiskohtaisia ja jo pitkälti vietävissä suoraan käytäntöön ilman lisävalmistelua.**
- Mietitty toimenpiteiden **vaikuttavuutta erityisesti luonnon kannalta**, huomioiden Turun erityisvastuut kohdevalinnoissa.
- Toimenpiteet jaoteltu toiminnallisuuden mukaan, monissa muissa ohjelmissa elinympäristöjen mukaan.
- Työn valmistelun aikana kulki kokoajan mukana **resursointi**. Tehtiin tarkat resursointilaskelmat toimenpiteille ja niiden vahvistaminen yksiköiden budjetteihin. Paljon työtä teetetään urakoina (hoitotyöt, selvitykset).
- Vuosittain konsulttipalveluiden kokonaiskustannus n. 500 000 euroa (jakautuu kunnossapito, kaavoitus, ympäristönsuojelu). Ympäristönsuojelu tekee itse paljon suunnittelutyötä ja tilaa selvitykset.
- **Kun nykyiset tavoitteet saavutetaan, lisätään uusia ja mahdollisesti otetaan mukaan myös muita yhteistyötahoja.**
- Oli tavoitteissa lisätä yritys yhteistyötä, mutta jouduttiin karsia tässä vaiheessa pois. Ensin Turun omat toimenpiteet, sitten laajennetaan.

Lappeenrannan Lumo-ohjelma

"Lappeenrannan kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelman tarkoituksena on vahvistaa Lappeenrannan luonnon hyvinvointia ja parantaa kaupungin toimintatapoja ekologisesti kestävämmiksi."

Lumo-teema nostetaan ilmastoteeman rinnalle osaksi kaupungin päätöksentekoa ja toimintaa.

Ohjelman päämäärät vuoteen 2033 ovat

1. Luontokato on pysähtynyt Lappeenrannassa
2. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on yhteinen tapa toimia
3. Kaikilla asukkailla on mahdollisuus luontokosketukseen

Luonnon monimuotoisuusohjelman painopisteet perustuvat Lappeenrannan luonnon tilasta tehtyyn selvitykseen (Vuori 2021), jossa keskeisiksi ekologisiksi kokonaisuuksiksi todettiin vesi-, ranta- ja metsäluonnon sekä paahteisen ja kulttuurivaikutteisen luonnon arvot. **Ohjelman**

painopisteitä ovat

1. Ekologisten yhteyksien vahvistaminen
2. Metsäluonnon monimuotoisuus
3. Vesi- ja rantaluonnon monimuotoisuus
4. Paahteisen ja kulttuurivaikutteisen luonnon monimuotoisuus"

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Luonnos 2.5.2023

Luonnon monimuotoisuusohjelma 2023-2033

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Lappeenrannan Lumo-ohjelma

Lumo-ohjelma **muodostuu kuudesta tavoitekokonaisuudesta ja niitä edistävistä toimenpiteistä**. Kullakin tavoitteella on toimenpidekokonaisuudet, joille asetettu mittari, nimetty päävastuu ja aikataulu. Toimenpidekokonaisuudet muodostuvat useista eri toimenpiteistä ja ne ovat:

1. Ymmärrys ja tieto luonnon monimuotoisuudesta sekä siihen vaikuttavista tekijöistä on lisääntynyt
2. Luonnon monimuotoisuus on mukana kaupungin strategisessa työssä ja monimuotoisuutta vahvistava kehitystoiminta on aktiivista.
3. Taajama- alueiden luonto on monimuotoista, houkuttelevaa ja kytkeytynyttä ja viheralueet ulottuvat läpi kaupungin
4. Luontotyyppien tila on hyvä ja ekologiset verkostot ovat vahvoja
5. Vesi- ja rantaluonnon tila on hyvä ja luonto on monimuotoista
6. Haitallisten vieraslajien esiintymät ovat vähentyneet

LIITE: Kaupunginhallitus 22.04.2024 / 12 §

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Luonnos 2.5.2023

Luonnon monimuotoisuusohjelma 2023-2033

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Lappeenrannan Lumo-ohjelma

Ohjelmassa **on arvioitu sen vaikutuksia luontoon, sen sijaan vaikutuksia esim. kaupunkiorganisaatiossa edellyttämiin muutoksiin ei ole juurikaan arvioitu.** On kuitenkin tunnistettu, että päätavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi myös muiden toimijoiden osallistumista, vaikka itse ohjelma keskittyy vain kaupungin omaan toimintaan ja maanomistukseen. **Ohjelmassa korostetaan kunnan vastuuta toimia esimerkkinä muille,** aktiivista toimijuutta, yhteistyötä.

Ohjelman **pääindikaattorit**, joita seurataan, ovat:

1. Suojelualueiden pinta-ala (ha)
2. Luonnon monimuotoisuutta parantavat hankkeet (kpl, käynnissä olevat)

Tavoitekokonaisuudessa *"Luonnon monimuotoisuus on mukana kaupungin strategisessa työssä ja monimuotoisuutta vahvistava kehitystoiminta on aktiivista"* on toimenpiteitä, jotka edellyttävät koko organisaation toimenpiteitä. Kehittämistyössä, jota toimenpide edellyttää haetaan enemmän ideoita uusiin hankkeisiin ym, kuin ns. systeemiseen muutokseen, joka jää vähemmälle painoarvolle.

Ohjelmassa todetaan, että *"ei aseteta pinta-alatavoitteita ja siten ohjelman vaikutus esimerkiksi Suomea sitovan EU:n Biodiversiteettistrategian toteutumiseen jää epäselväksi. Luontokadon juurisyihin kohdistuvia toimenpiteitä on niukasti."* Haasteena onkin, milloin voidaan todeta, että ollaan tehty riittävästi tavoitteiden saavuttamiseksi.

Nostoja haastattelusta:

Vuorovaikutus ja valmisteluvaihe

- Työ laadittiin virkatyönä aiemmin laaditun Lappeenrannan luonnontilan selvityksen pohjalta.
- Valmisteluvaiheessa ohjausryhmä, jossa keskeiset tahot kaupungilta (viheralueiden hoito, maa- ja metsäalueiden omistus, kaavoitus ja ympäristönsuojelu). Myös sivistystoimea on koitettu saada mukaan. Ohjausryhmän toiminta jatkuu edelleen.
- Ohjelmaluonnoksesta pidettiin julkinen kommenttikierros, myös kohdennettu muutamille tahoille.
- Lautakuntien lausunnot ja viedään hyväksyttäväksi valtuustoon.
- Valmisteluvaiheessa vaadittiin paljon työpajoja ja taustoittavaa keskustelua, siihen että mitä luonnon monimuotoisuus on, miten kaupungin organisaation työ vaikuttaa siihen, miten kunkin oma työ vaikuttaa siihen, miksi sitä pitää turvata.
- Konkretian kautta jo selvitystyön aikana havainnollistettu, mitä Lumo-työ on käytännössä. Työn valmistelun aikana on tullut vastaan konkreettisia tilanteita (esim. niittyteeman kautta), joissa työn tavoitteita ja ajatuksia on voitu tuoda käytäntöön.

Nostoja haastattelusta

Tavoitteenasettelu ja resurssointi

- Yritys oli tehdä mahdollisimman kunnianhimoinen ohjelma, työ ei saa kuitenkaan olla liian idealistinen, jotta se menisi läpi. ***"mahdollisimman idealistinen mutta realistinen"***!
- LUMO-ohjelman päämäärät ja tavoitteet kattaa koko Lappeenrannan ja esitetyt toimenpiteet kohdistuvat vain kaupunkiorganisaatioon. Kaupunki voi vaikuttaa vain omiin tehtäviinsä ja omistuksiinsa, suurimmat maanomistukset on muualla – pohdittavaksi, kuinka vaikuttaa heihin. Ohjelma ei velvoita muita toimijoita. Pehmeinä keinoina käytetään esimerkin voimaa.
- **Ympäristökasvatuksen tarve kaupungin sisällä ja asukkaille korostui prosessin aikana.**
- Haasteena ollut hyvinvointi ja sivistystoimen (kasvatus, koulutus, liikunta, terveys) mukaan saaminen, tahoilla olisi paljon vaikuttamispotentiaalia. Päällikkötasolla ei ole tunnistettu tai oltu kiinnostuneita heidän omistamastaan valtavasta potentiaalista kunnan luontotyössä. Kaikki kohtaamiset, mitä sillä toimialalla, tapahtuu, on teoriassa vaikuttamisen paikkoja. Myös kirjastotyö on hyvä huomioida. Lappeenrannassa järjestää esim. lainaustoiminnan lisäksi yleisötilaisuuksia.
- Valmisteluvaiheen laaja vuorovaikutus ja osallistaminen on tärkeää ohjelman toteutuksen kannalta, sillä myös vastahankaiset tahot pääsevät osallistumaan valmisteluun ja voivat ottaa työn omakseen.
- On ollut tärkeä löytää ja tuoda esiin positiivisia esimerkkejä, joissa ihmistoiminta hyödyttää luontoa ja sen tilaa (esim. niityttämisprojektit), joiden avulla on saanut luotua hyvää fiilistä.
- **Päällikkötason henkilöt eivät aina oikeita tahoja edistämään asiaa, tärkeää löytää eri yksiköistä myös ns. muutosagentteja.**

Yhteenveto

- Ohjelmien tavoiteltu realistisuus korostui molemmissa ohjelmissa.
- Ensin kaupungin oma paketti kasaan ja sitten voidaan lähteä laajentamaan yhteistyöverkostoja. Kaupunki toimii esimerkkinä muille. Tässä myös priorisointi/resurssinäkökulma.
- Hyvä lähtötietojen taso on ollut valmistelutyössä välttämätöntä.
- Valmistelutyö on vaativaa ja jo tähän pitää antaa riittävästi resursseja. Myös käytännön toteutus pitää resursoida jo valmisteluvaiheessa.
- Valmisteluvaiheen vuorovaikutteisuuden merkitys korostui erityisesti Lappeenrannan työssä, myös Turussa jälkeinpäin oli toivottu vahvempaa osallistamista valmisteluun.
- Valmisteluvaiheesta jää muistijälki, kun pääsee vaikuttamaan ohjelman syntyyn, helpottaa viemistä käytäntöön. Asian konkretisoiminen ja avaaminen valmisteluvaiheessa tärkeää, jotta ohjelman hyväksyttävyyys paranee.
- Valmistelussa talon sisäisten sidosryhmien ja oikeiden henkilöiden tunnistaminen ja sitouttaminen tarpeen, jotta prosessit saadaan läpi ja käytäntöön.
- Osaamisen jalkauttaminen eri yksiköihin käytännön työn tasolle on tärkeää, mutta päällikkötasolla ei aina resurssia/kiinnostusta Lumo-teeman edistämiseen – haasteena, miten saadaan jalkautettua asiantuntijatasolle ja luontonäkökulmien huomiointi osaksi arkityötä. Valmistelutyössä hyvä paikka ”ympäristökasvattaa” osaamista.

LUMO-ohjelma 2023-2029

Turun kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelma

Turun kaupungin ympäristöjulkaisu 2023

1 (45)
LPR/541/11.00.08/2023

Luonnos 2.5.2023

Luonnon monimuotoisuusohjelma 2023-2033

Yhteenveto

- Tavoitteiden ja toimenpiteiden mittareiden asettaminen on haastavaa, vaikea löytää riittävän kuvaavia mittareita esimerkiksi laatuun. Seurataan esimerkiksi pinta-alamuutoksia, mutta esim. mittareiden taustalla pinta-alatavoitteiden asettaminen voi aiheuttaa eripuraa. Milloin voidaan sanoa, että tavoite on saavutettu, jos ei saa asettaa määrällisiä tavoitteita?
- Systeemisen vaikuttavuuden mittaamiseen ei ole valmiita työkaluja. Yhteistyöryhmät eri tasoilla nähdään tässä kuitenkin tärkeäksi, jotta tieto kulkee.
- Lappeenrannassa ehdotettiin tähän luonnon monimuotoisuus -hankkeiden määrää systeemisen muutoksen mittarina. Luonnon eteen tehdyt teot. Mitkä ovat olleet lakisääteisen tason ylittäviä? Subjektiivinen mittari, mutta kuitenkin voi jotenkin mitata sitä, miten luonto on huomioitu arkityössä. Oletetaan että lakisääteiset työt tehdään muutenkin.
- Mittareiden määrittelemineen on vaikeaa, kun halutaan mitata erityisesti laatua ja systeemistä muutosta.
- Kaikkia mittareita ei välttämättä voida määrittää työn alussa tai ainakin pitää jättää mahdollisuus kehittää mittareita työn edetessä. Tarvitseeko mittareiden olla määrällisiä, käykö sanalliset?

LUMO-ohjelma 2023-2029

Turun kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelma

Turun kaupungin ympäristöjulkaisu 2023

1 (45)
LPR/541/11.00.08/2023

Luonnos 2.5.2023

Luonnon monimuotoisuusohjelma 2023-2033

Yhteenveto – tärkeimpiä nostoja

Lähtökohdat

- Tunnistetaan haasteet nykyisessä toiminnassa, ollaan valmiita kehittymään

Tavoitteenasettelu

- Riittävä realistisuus yhteensovitetuna idealistisuuden kanssa – jotain uutta mukaan, sillä pelkät vanhat toimet ei riitä.

Vaikuttavuus

- Toimenpiteiden toteuttamiskelpoisuus ja mitattavuus.
- Poliittinen tahtotila tärkeää.
- Ensin kunnan oma paketti kasaan ja sitten esimerkin voimalla vaikuttavuus muihin sidosryhmiin.

Vuorovaikutteisuus

- Keskeisten tahojen tunnistaminen ja osallistaminen
- Yhteinen tavoitteenasettelu ja toimintatavat
- Resurssoinnin varmistaminen eri vaiheisiin.

Resursointi

- Pitää huomioida jo valmisteluvaiheessa. Määriteltävä, mitä voidaan tehdä itse ja mikä ulkoistettava.
- Ulkoiset rahoituskanavat tukena hankkeistamisessa.
- Mikä on heti toteutettavissa, mikä vaatii lisävalmistelua.

Luontotieto

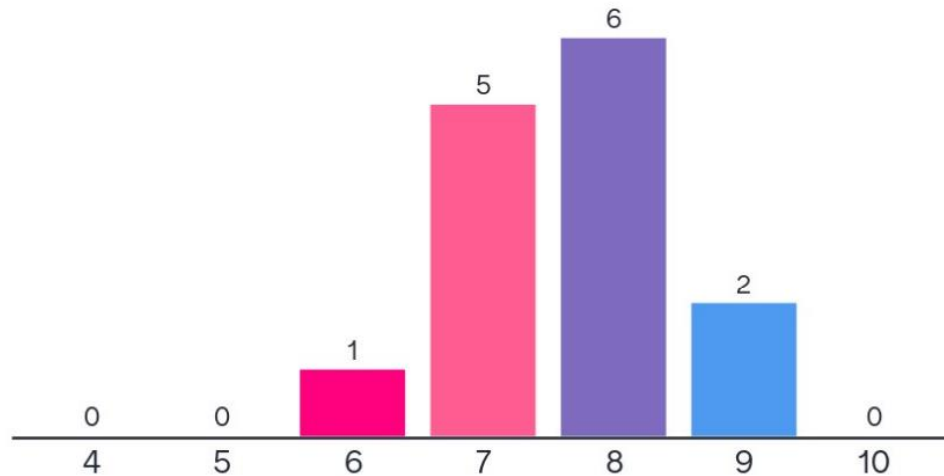
- Riittävä lähtötieto ja tarvittaessa lisäselvitykset kaiken pohjana.
- Kokonaisvaltaisen luonnon monimuotoisuuden parantaminen.

Luontopositiivinen Vantaa 2030

Liite 3a. Vantaan sisäinen työpaja
TULOKSET

Arvioi luonnon monimuotoisuuden edistämisen tila Vantaalla tällä hetkellä (kouluarvosanat 4-10).

Ennakkotehtävä

Mitä keskeisiä mahdollisuuksia näet Vantaan luontotyössä?

Tiedotus, hyvä suunnittelu, matala ja suhteellisen kevyt organisaatio.

Kaupungin kehittyessä luontotyön huomioiminen.

Ekologisen kompensaation mallin kehittäminen ja ottaminen käyttöön

Kattavan kuvan muodostaminen Vantaan luonnon nykytilasta

Suojelualueverkostojen toteuttaminen ja yhteyksien luominen niiden välille. Millä keinoin ekologisia yhteyksiä yksityisillä mailla voidaan edistää?

Lisääntynyt luonnon arvostus lisää mahdollisuuksia sekä vaatimuksia luonnon huomioimiseen

Poikkihallinnollinen kiinnostus aiheeseen on voimavara

Johdon sitoutuminen luonnon monimuotoisuuden edistämiseen.

Yhteistyö yli kuntarajojen - luonnon monimuotoisuutta tukevien toimien merkittävyys ja edistäminen eri alueilla, mikä on Vantaan rooli?

Kaupungin sisällä yhteistyö sujuu pääosin erittäin hyvin. Vantaalla hienoja luontokohteita ja halua vaalia niitä. Asukkaat ovat aktiivisia luontotoimissa.

Laajat lounnontilaiset alueet + kaupunkimaisten alueiden osalta monialaisen yhteistyön avulla muodostetut uudet luonnon monimuotoisuuden saarekkeet ja verkostot

Tietoisuuden lisäämisen myötä myös luontotyö tulee osaksi arkipäivää

Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen infrahankkeissa

Niittyverkostojen kehittäminen, niittyjen kunnostaminen ja rakennetun ympäristön uusniityt

Puroluonnon esille nostaminen, toisaalta esim talkootyön mahdollisuudet vieraslajien poistamisessa. Niityttäminen! Ja niittotalkoot

Näen win-win tilanteita, joissa ekologiset verkostot tukevat ainakin osittain myös virkistyskäyttöä. Metsiä hoidetaan jo paljon arvometsinä tai virkistysmetsinä. Vantaan purot ovat hieno mahdollisuus.

Monimuotoisuuden varmistaminen., esim Aviapolis esimerkkialueeksi

Ennakkotehtävä

Miksi luontotyö ei ole mielestäsi aiemmin edistynyt Vantaalla?

Luontotyötä on tehty pitkään ja Vantaalla on paljon luontoarvoja. Ehkä tieto ja ymmärrys ei aina valu rakentamiseen saakka? Uusien asuinalueiden pihat on useimmiten nurmea ja kasvit tuijaa.

Autovaltaisuus

Moni muu asia, joka kilpailee vähäisistä resursseista (sosiaaliset ongelmat, rakennuskannan puutteet, korjausvelka)

Vähäiset resurssit varsinkin viherkunnossapidossa

Kaupungin taloudella on suurempi painoarvo kuin luonnon monimuotoisuudella.

Kaupungin kasvupaine ja luonnon arvostuksen puute estää ja on estänyt luontotyötä

Luonnon huomioiminen vaatii ennakointia ja strategisia valintoja kaikilla toimialoilla. Tähän aiheeseen liittyvien ammattilaisten aikaa ei ole riittävästi käytettävissä.

Luonnolla ei ole rahassa määriteltyä arvoa, minkä vuoksi se jää erilaisissa kehityshankkeissa muille tavoitteille alisteiseksi

Kunnianhimo ja näkemys puuttuu. Ja johdon tuki.

Luonnon kytköksiä hyvinvointiin ja terveyteen ei ole tunnistettu

Resurssipuute?

Organisaatiossa ei ole ollut riittävästi tietoa siitä, mikä on luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää. Tietoa ei olla oltu halukkaita ottamaan vastaan.

Tiedonpuute, vastuiden määrittelemättömyys

Vasta viime vuosina luonnon arvojen säilymistä on nostettu esille ja alettu arvostaa Vantaalla

Menneinä vuosina kaavoitettaessa ja rakennettaessa luonnon arvoille ei olla annettu kovin suurta painoa, kun on ratkaistu minne rakennetaan ja miten rakennetaan. Tämä on muuttunut ja muuttumassa.

Ei ole ehkä pidetty niin arvokkaana asiana. Viimeaikoina noussut pintaan luonnon monimuotoisuus, ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen, lajikato. Tuotu mukaan strategiaan. Saatu lisää resursseja.

Resurssit ovat erittäin niukat luonnonsuojelutyössä. Myös esimerkiksi vieraslajien torjuntaan tarvittaisiin merkittävää lisärahoitusta.

Haasteita työpajasta

Ristiriidat ja tavoitteiden yhteen sovittaminen

- ristiriitaisuus: vahva kasvun tavoite vs. luontoarvot
- Kaupungin kasvu ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ovat ristiriidassa. Kasvu tulee kuitenkin meille annettuna.
- Kasvun ja luontoarvojen säilyttämisen ristiriita
- esim. lisätarpeet parkkipaikoille ja liikenteelle.
- Kerrosalatavoitteet tontilla luovat paineita yleisten alueiden puolelle, kun hulevesienhallinta ym. ei meinaakaan suunnittelussa mahtua tontille
- Avointen kohteiden erilaiset tavoitteet kaupungin sisälläkin ristiriitaisia esim. niityt/tapahtumakentät/metsät
- Lisääntyvien tavoitteiden yhteensovittaminen entistä pienemmillä alueilla (tonteilla) haastavaa
- Vantaa kasvaa sisäänpäin olemassa oleville alueille
- Vantaan Energian hiilinegatiivisuus investointiohjelman mukaiset tuotantotilojen hankkeet vaativat sijoituspaikkoja -> hankkeiden toteuttaminen vaatii uusien alueiden käyttöönottoa

Erilaiset aikaperspektiivit:

- Kasvillisuus ja maaperä kehittyvät rauhassa, kaupunki muuttuu paljon nopeammin ja vaikeasti ennustettavammin.
- Vantaanjoen ekologisen tilan saaminen hyväksi vuoteen 2028 mennessä ei onnistu Vantaan tai vantaalaisten toimenpiteillä.
Tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä ja toimenpiteitä maatalouden ravinnekuormituksen vähentämiseksi.
- Puiden kaatamisen ajoitus: rakennushankkeiden aikataulupaineet sanelevat käytännössä aikataulun

Priorisointi ja sitoutuminen:

- Kaupunkitasoinen linjaus siitä, mikä linjaus/ tavoite "tärkein", mikäli kaikkia tavoitteita ei voida toteuttaa (ehkä resurssiviisauden tiekartan sisälläkin)
- **sitoutuneisuus lumo-työhön** pitäisi olla kaikilla kaupungin sisällä

Muut:

- Tuhotaan nykyinen kasvillisuus ja tuodaan vierasta kasvillisuutta tilalle

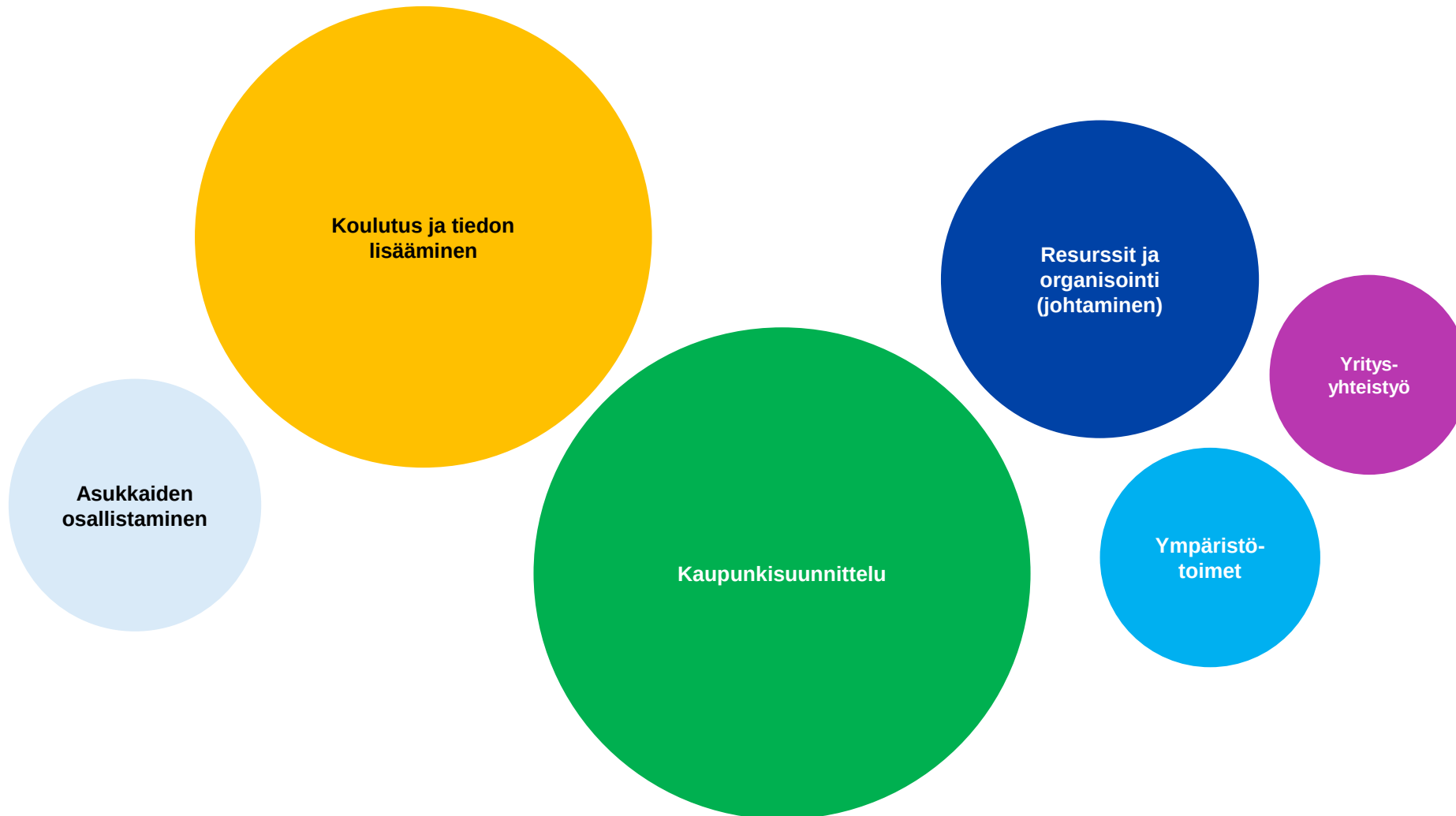
Yhteistyötahot:

- Hienot projektit kouluissa saattaa lopahtaa, jos ei löydetä oikeita ihmisiä toteutuskumppaneiksi /avuksi

Resurssit:

- Tarvitaan apuja ja käytäntöjä siihen, miten kouluissa luonnon monimuotoisuutta voidaan edistää
- Koulujen luontotyö riippuu enemmän tällä hetkellä johdon/opettajien/vanhempien omasta aktiivisuudesta
- Tarvitaan lisäresursseja luonnon monimuotoisuuden nykytilan selvittämiseen ja kartalle laittamiseen

Klusterointi: Teemoja tehtävästä ”Toimenpiteitä luontoposiitivisuudelle”

Tärkeimmät toimijat

1 Kaupunkiympäristö (varsinkin asemakaavoitus)

Suunnittelussa olisi tärkeä olla **alusta asti tiedossa ja huomioituna kunnossapidon vaativuus ja resurssit ja niiden alueellinen jakautuminen**. > mahdollisesti esim. kuvallisesti havainnollistettuna viikottainen/kk/vuosittainen hoitomäärä

- Prosessien selkeyttäminen ja yhteinen käsitys reunaehdoista, samat tiedot kaikille tiimeille > vaatii jonkinlaista työpajaa ja sen esivalmistelua

2 Rakennusvalvonta ja lupapalvelut

Rakentamisen vaikutusten valvonta mm. kasvillisuus tonteilla ja tontin rajoilla sekä kasvillisuuden huomiointi ratkaisuissa

3 KASO/KATO (Kasvatus ja opetus)

Koulut ja päiväkodit mukaan luontotyöhön ja luonnostaoppimiseen

- luontoretket, talkoot, vieraslajihavainnot, jne, kaupunkiviljely
- "Ympäristökasvatusviikko", lähiluonto-oppaiden toiminta
- koulumetsät, koulupuutarhat, Täti tai Setä vihreä

4 Yritykset

Yritysten kanssa tehtävän yhteistyön systemaattisuus

- yritys yhteistyö voi vaatia myös kohdennettuja toimia
- One-to-one keskustelut yritysten kanssa
- Yksittäisten tilaisuuksien järjestäminen, joissa esillä yritysten luontoratkaisuja

5 Väylävirasto ja ELY

Yhteistyö väyläviraston ja ELY:n kanssa vihersiltojen ja avarienv alikulkujen toteuttamiseksi. Rahoituksen löytäminen.
Asemakaavoittajille osallistavaa koulutusta näihin liittyen

6 Johto

resurssien varmistaminen ekologisten verkostojen vahvistamistyölle

7 Asukasyhdistykset, asukkaat

Luontopositiivinen Vantaa 2030

Liite 3b. Sidosryhmätyöpaja 10.10.
TULOSKOONTI

Sidosryhmätyöpaja

- Tilana Aviapolis X
- Ti 10.10.2023 klo 13-16
- Yhteensä n. 25 osallistujaa
- Minikonferenssi, jossa neljä Vantaan asiantuntijaa esitteli luontoteemoja Vantaalta
- World Café-tyyppinen työpaja, jossa teemoina:
 - Minkälaista luontotietoa itse haluaisit (tai tarvitsisit)?
 - Millainen on luontoposiitivinen Vantaa?
 - Miten haluaisit osallistua?

Minkälaista luontotietoa itse haluaisit (tai tarvitsisit)?

"Kaupunkilaistiede" ja joukkoistaminen: miten kaupunkilaisena pystyt tuottamaan tietoa, mikä vie kohti luontopositiivista Vantaata?

Minkälaista tietoa eri tahot tarvitsevat (mittarit, seuranta, viestintä)?

Yksityiskohtaisemmat selvitykset

- Kartta ennallistettavista alueista > liikennevalokartta tekeillä (Ville Selonen)
- Tieto heikoista luontoarvokohteista (missä sijaitsevat ja miten niitä voisi parantaa?)
- Tieto arvokkaista ja potentiaalisesti arvokkaista elinympäristöistä on kaiken perusta
- Lähtötiedot luontotyypeistä koko Vantaan alueelta
- Luokittelutieto oltava vertailukelpoista (esim. pienvedet)
- Karttatyylinen sovellus, jonka kautta saadaan tietoa helposti

- Siniverkostoselvitys
- Purotalkoissa tuotettu tieto jakoon (vieraslajit ja kutusoraikot)
- Ekologisten käytävien toiminta Vantaan alueella
- Lajeihin liittyvää seurantadataa - sekä ammattilaisilta että harrastajilta
- Myrkkyy- ja mesipistiäisten selvitys
- Viheryökkösselvitys II Vehkalanmäellä

Kokemuksellisuus

- Luontokokemukset ja niistä saatava tietoa > retket
- Tulevat ympäristökeskuksen tapahtumat

”Mikä on Vantaalaisen luonnon rooli maailman/Suomen mittakaavassa? Sekä Vantaan organisaation sisällä että asiakkaille ja yrityksille?”

Kasvatus ja tiedon lisääminen

- Kasvatusnäkökulma: Koulut, päiväkodit > lähiluonto
- Tietoa asukkaille urbaanin luonnon toiminnasta, esim. kaupunkipuiden hyödyt
- Tietoa siitä kuinka paljon esim. viherkattoja tarvitaan että syntyy oikeasti hyötyjä
- Lisätietoja ekosysteemipalveluista – erityisesti virkistyskäyttö
- Tietopaketti yrityksille konkreettisista luontohoito-toimenpiteistä > Viestintää
- Tietoa vieraslajien tunnistamiseen > viestiminen laajalle yleisölle
- Helposti ymmärrettävää tietoa, jota voi hyödyntää. Monet eivät jaksaa tai halua perehtyä pitkiin ja yksityiskohtaisiin selvityksiin, jolloin asiat lakaistaan vain maton alle.
- Tavoitteista ja niiden toteutumisesta viestiminen
- Asukkaille tietoa, kuinka voi omalla tontilla edistää monimuotoisuutta

Yhteistyömahdollisuudet

- Tietoa yhteistyömahdollisuuksista esim. Väyläviraston/valtion kanssa ekologisten katkoskohtien ratkaisuun
- Vieraslajitalkoot – missä ja milloin järjestetään, jotta voisi osallistua?

Uudet teknologiat

- Konenäkö, tekoäly hyödyntäminen
- eDNA:n hyödyntäminen (x2)
- Drone-kuvaaminen avoimilla kohteilla – uutta luontotietoa alueelta

Yritysten tarpeet

- Miten yhtiömme luontovaikutusta voisi kompensoida?
- Miten yhtiömme luontovaikutusta voisi vähentää?
- Mikä on yhtiömme toiminnan nykyiset vaikutukset?
- Tietoa yrityksille missä viettää elämyksellisiä TYHY-päiviä
- Tietoa paikallisista luontovaikutuksista, joihin lähialueen yritykset voisivat tarttua
- Tieto yrityksen lähialueen luonnosta – mitä arvokohteita löytyy?
- Leima/tarra/merkki pienelle yrityksell: *"olen mukana luontoposiitiivinen Vantaa 2030" -toiminnassa*

Millainen on luontoposiitiivinen Vantaa?

Miltä luontoposiitiivinen Vantaa näyttää kaupunkiympäristöltään, toiminnoiltaan, tavoilta toimia yms.? Millaisia kokemuksia se tuottaa?

Miten luontoposiitiivisuutta voidaan edistää Vantaalla?

Minkälaisia kokeiluja voisi olla, jotta päästään kohti tavoitetta?

Arvokohteet arvoon!

- Kaikkialla Vantaalla on omia "arvoalueita", joista innostutaan
- Ei hävitetä arvokohteita!
- Kulttuuriympäristöjen merkitys
- Riittävästi luontokohteita
- Monimuotoisuutta esiin tuova
- Olemassa olevien maapohjan ja kasvillisuuden säilyttäminen
- Viheraluekokonaisuuksia, joita ekologiset yhteydet yhdistävät
- Laadukkaat ja monimuotoiset lähiluontokohteet
- Ihmiset tuottamaan positiivisia vaikutuksia luonnolle samalla kun luonto tarjoaa positiivista ihmisille
- Positiivinen luontoaltistus ja toimivat ekosysteemipalvelut
- Keskittymiä: Lammaslampi, Kuusijärvi, Vetokankaan uimaranta, Vantaanjoen varren luontokohteet, Tikkurilanranta

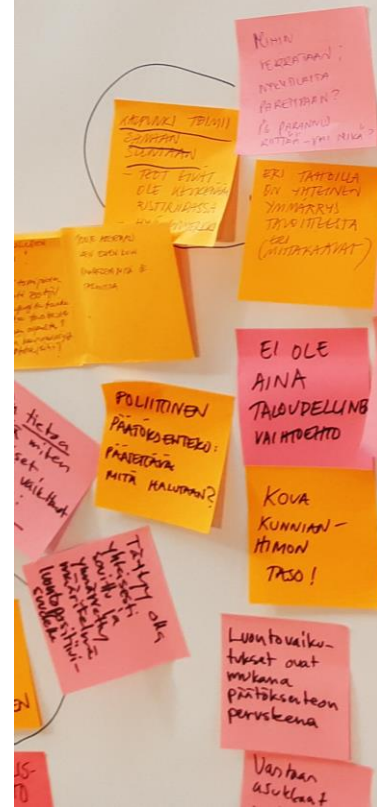
Kaupunki suunnan näyttäjänä

- Eri tahoilla on yhteinen ymmärrys tavoitteesta (eri mittakaavat)
- Kunnianhimoiset tavoitteet luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi, nyt ei enää kannata "piipertää pienesti"
- Tavoite asetetaan usein ennen kuin ymmärretään mitä se tarkoittaa
- Kova kunnianhimon taso
- Kaupunki toimii samaan suuntaan – teot eivät ole keskenään ristiriidassa
- Mihin verrataan? Nykytilasta parempaan? (6% parannus riittää vai mikä?)
- Luontoposiitiivinen Vantaa suojellee tarvittavat alueet (esim. retkeilykäyttö, ennallistaa, mahdollistaa ekologiset yhteydet/verkoston)
- Kaupunki tekee yhteistyössä alueen yritysten kanssa luontoposiitiivisuuden eteen.
- Toimitaan ja edetään
- Huomioidaan kaikessa kaupungin suunnittelussa ja toiminnassa

- Vantaa viestii konkreettisesti teoista ja toimii esimerkkinä
- Ei ole aina taloudellinen vaihtoehto
- Poliittinen päätöksenteko: päätettävä mitä halutaan?
- Monet teot tyssää poliittiseen päätöksentekoon: miten ratkaistaan?
- Luontovaikutukset ovat mukana päätöksenteon perusteena
- Luontoposiitiivisuuden edistäminen:
 - Yhteistyö eri toimijoiden välillä, selkeitä pyyntöjä/toiveita kaupungilta kuinka voimme auttaa tavoitteissa
 - Kaavoituksen ohjausta: voisiko olla kaavamääräyksiä liittyen luontotekijöihin?
- Asemakaavatasolla luontoselvitykset
- Kaavamääräyksiin luontoratkaisut
- On tietoa siitä, miten erilaiset toimet vaikuttavat luontoon (+ vai -)
- Eri tahot käytännön selvitystyöhön mukaan (esim. Vantaan energia)
- Rakentaminen puusta, betoni poikkeustapaus

luontop

- Miltä luontoposiitiivinen Vantaa näyttää kaupunkiympäristöltään, toiminnoiltaan, tavoilta toimia yms.? Millaisia kokemuksia se tuottaa?
- Miten luontoposiitiivisuutta voidaan edistää Vantaalla?
- Minkälaisia kokeiluja voisi olla, jotta päästään kohti tavoitetta?

Monimuotoinen kaupunkivihreä

- Puistot eivät ole pelkkiä nurmikenttiä
- viherkattoja, laatikkoviljelyä
- Nyt lähtökohtana rakennetuilla alueilla helppo kunnossapito > tulisi olla rönsyilevä monimuotoinen vihreys
- Koulujen ja päiväkotien ym. Pihat ovat monimuotoiset
- Niittyjä löytyy
- Kerrostalojen viheralueet
- Kehät > alla on luontotunneleita

Rakkaus asuinalueeseen

- Täytyy olla yhteisesti sovittu ja ymmärretty määritelmä luontoposiitivisuudelle
- Paikallisuus > Imago

Osallistava vastuu

- Vantaan asukkaat tiedostaa ja osaavat toimia omassa arjessa luontoposiitivisesti
- Osallistava vastuullisuus (asukkaat, yritykset)
- Kaupunkilaiset, yritykset, yhdistykset yhteistyöhön luontoposiitivisuuden tavoitteiden saavuttamiseen
- Järjestämällä luontokokemuksia
 - Luontoretket, luontopolut
 - Talkoot, kasvien istutus
 - Hyönteishotellit
- Selvitykset
- Seuranta
- Asukaslähtöisyys Vantaan strategian mukaisesti: saadaan asukkaat arvostamaan luontoposiitivisuutta ja kokemaan asiat tärkeiksi
- Maanomistusrajat ylittävät yhteistyö esim. ennallistamishankkeet
- Luontoposiitivisuutta edistetään kaupungin puolelta tulevilla pysyvillä rahoituksilla. Nykyään monet toimenpiteet pyörii heikolla rahoitus pohjalla > pitkäjänteinen työ vaikeutuu
- Tiedottamalla
- Viestintä ja opetus on kunnossa > ihmisten pitää saada tieto ja ymmärrys, miksi näin
- Kokeilut asuinalueetasolla: eri sidosryhmille vastuun antaminen > talkoot, yhteistyö > "talkookummi"
- Viestintä ja positiivinen brändi: Matka
 - Luonto tunnetaan: luontokartoitukset tehdään, vaatii rahaa
 - Toimintojen vaikutukset tunnetaan
 - Suunnitellaan ja rakennetaan vaikutusten minimoimiseksi

3

Miten haluaisit osallistua?

Millä tavalla haluat osallistua luontoposiitiivisuuden edistämiseen?

Mitä voin tehdä itse?

Minkälaisia yhteistoiminnan keinoja esim. yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välillä?

Millaisia kumppanuuksia tarvitaan?

Tiedonjako

- Infotaulut hyviä
- Joku kartta, missä nähdään mihin pitää tehdä mitään (voisi olla selkeä toimenpide)
- Miten lähdetään pienillä askeleilla edistämään luontoposiitiivisuutta (sitoumus tms.)
- Joku Apuri-appi, joka antaisi ohjeet siihen miten asian kanssa edistytään
- Yhteiskartta toimisi myös tiedotuksena asukkaiden suuntaan
- Miten puhutaan asioista: luontoposiitiivisuus on pitkä ja vaikea sana
- Luontokoulu Länsi-Vantaalle
- Ohjeistuksia niittyjen kehittämiseen ettei tule esim. vieraslajeja

Yhteistyö

- Nuoret tulevaisuuden toivona. Osallistetaan pienestä pitäen, jolloin mahdollista omaksua asioita omaan elämään
- Purokunnostuksiin olisi kiva saada lisää porukkaa mukaan (esim. Rudus mukaan tms.)
- Vieraslajien suhteen yhteistyö eri kaupunkien välillä (mm. Tuusula)
- Yhteistyöprojektit eri toimijoiden kesken (kaupunki luonteva fasilitoija)

Yhteistyön ohjaus

- Kaupunki alustajana ja ohjaajana pilotteihin (laitetaan resurssit ohjaamiseen)
- Kaupungin pitää resursoida ohjaaminen, jotta saadaan yhteistyökuvio toimimaan
- Kaupunki tarjoaa paikkoja ja ohjaa mitä alueilla voi tehdä
- Mitkä voisi olla potentiaalisia kohteita joita kompensoida, mihin voisi ohjeistaa talkoit ym. (kaupungin sisäinen työpaja)
- Valtion MAL-sopimusten neuvottelu uudestaan
- Kompensaatio
 - Kompensaatioista pitäisi olla jotain valtakunnallisia ohjeistuksia siitä, kuka kompensoinnin maksaa (malleja esim. alueen toimijat yhteistyössä)

Miten

- Millä tavalla haluat osallistua
- Mitä voin tehdä itse?
- Minkälaisia yhteistoiminnan
- Millaisia kumppanuuksia t

Kokeilut

- Pelillistämisen mahdollisuudet (esim. karttasovellukset)
- Pilotit on osoittanut, että resursseja tulee, kun aletaan toteuttamaan
- Pilotit esim. Vantaan energian kanssa, josta saadaan kokemuksia
- Koulujen pilottien pohjana esim. ekologisten verkostojen tarkastelu paikallisena lähtökohtana
- Aluekohtaiset pilotit, joihin yritykset pystyvät lähtemään mukaan
- Ohjaajat, jotta pilotteja saadaan aikaan järjestelmällisesti

Yritykset ytimessä

- Matalalla roikkuvat hedelmät yrityksillekin
- Erityisesti yrityksille tavalla, jota ymmärretään ja kohdennetusti (avataan konkretian kautta)
- Paketointi – Miten annetaan täkyjä tarjolle yrityksille, järjestöille (esim. puronkunnostustalkoot ym.)
- Vantaalla ollut luontoteemavuosia > teemavuodet voisi hyvin laajentaa koskemaan yrityksiä
- Muutama pioneeriyritykset, joiden kautta asiaa saadaan eteenpäin (malleja siitä miten erilaisilla resursseilla saadaan asiaa eteenpäin)
- Yrityksillä ei välttämättä ole resursseja tai osaamista
- Yritykset tarvitsee apua vaikuttavuuden arviointiin, mitkä toimenpiteet edesauttaa eniten
- Yritysten lumotyö jää helposti pinnalliseksi, jos ei oteta paikallista näkökulmaa huomioon
- Saadaan positiivista kierrettä aikaan kun muutamat alkaa tekemään
- Miten yritykset saa tietoa siitä, miten pitää kompensoida (esim. kaavoitus)

Toimintatapoja

- Talkoot
- Talkoilemalla (yhteenkuuluvuuden tunne)
- Opastetut talkoot järjestöille, yrityksille, ryhmille, pikku porukoille, oppilaitoksille
- Lähiluonto-oppaat, Vantaalla hyödynnetty paljon malleja
- Maa-alueiden käyttö ekologisten yhteyksien luomiseen/säilyttämiseen (esim. voimajohtoalueet)

Näkyvyys

- Luontopolku-konsepti tuo näkyvyyttä
- Tiedottaminen:
 - Kerrotaan laajemmin asiasta houkuttelevasti niin että esim. valtamediakin kiinnostuu

13 § Asemakaavan muutos 002534 ja tonttijako, 52. Veromies, 53 Lentokenttä / Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle / TeA

VD/12197/10.02.04.00/2022

TeA/SP/MHä/CÖ/VIK/MT

Asemakaavan muutos mahdollistaa Aviapoliksen lukion ja Suomen ilmailumuseon rakentamisen Aviapoliksen keskusta. Kaavaan sisällytetään myös jo rakennetut Kolmioparkki sekä paviljonkirakennus Tiiranpuistossa Aviapoliksen juna-aseman vieressä. Lisäksi kaavaan sisällytetään osa Kajavanpuistosta, joka sijoittuu lukion ja museon yhteyteen sekä osa Karhumäenportin katualueesta. Rakennusten kerroskorkeudet ovat yhdestä viiteen kerrosta. Koko kaavan rakennusoikeus on 15 880 k-m².

Asemakaavamuutos koskee korttelia 52415 sekä katu- ja virkistysaluetta, kaupunginosassa 52 Veromies sekä korttelia 53414, kaupunginosassa 53 Lentokenttä.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa lentokenttäaluetta sekä katu- ja puistoaluetta.

Tonttijako koskee korttelia 52415, kaupunginosassa 52 Veromies.

Alue sijaitsee Aviapoliksen keskustassa, juna-aseman pohjoisen sisäänkäynnin vieressä, Veromiehen kaupunginosassa. Aluetta rajaa Mekaanikontie, Turbiinitie, Aviabulevardi, Karhumäentie ja nykyinen Ilmailumuseon tontti.

Hakija

Vantaan kaupunki, kiinteistöt ja tilat.

Maanomistus

Kaavoitettavan alueen maanomistajat ovat Finavia ja Vantaan kaupunki.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Arkkitehdit Davidsson&Tarkela Oy kaupungin konsulttina.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta C ja työpaikkojen aluetta TP. Ilmailumuseon ja lukion tontit ovat lisäksi palvelujen ja hallinnon aluetta P. Kaavamuutosalue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen, joka tukeutuu joukkoliikenteen runkolinjastoon. Aluetta sivuaa rataverkko. Kaava alueen halki kulkee ulkoilureitti. Kaava-alue kuuluu lentomeluvyöhykkeisiin m2 (Lden55-60 dB) ja m3 (Lden50-55 dB).

Asemakaavamuutos

Käyttötarkoitus muuttuu lentokenttäalueesta LL, sekä katu- ja puistoalueesta yleisten rakennusten korttelialueeksi Y, autopaikkojen korttelialueeksi LPA sekä katu- ja puistoalueeksi.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Aviapoliksen lukion ja Suomen ilmailumuseon rakentamisen Aviapoliksen keskusta. Kaavassa kaavoitetaan myös jo rakennetut Kolmioparkki sekä paviljonkirakennus Tiiranpuistossa Aviapoliksen juna-aseman vieressä. Lisäksi kaavaan sisällytetään osa Kajavanpuistosta, joka sijoittuu lukion ja museon yhteyteen sekä osa Karhumäenportin katualueesta. Rakennusten kerroskorkeudet ovat yhdestä viiteen kerrosta. Koko kaavan rakennusoikeus on 15 880 k-

m².

Kaavan pysäköinti toteutetaan laitokseen Kolmioparkkiin ja pihalle tulee muutama autopaikka sekä mopo- ja polkupyöräpaikkoja.

Kajavanpuistoon sijoitetaan pallokentät ja ulkokuntoiluvälineet ja puiston läpi kulkee pyöräreitti. Puiston alueella sekä tontilla säilytetään mahdollisimman paljon alueen puustoa ja lisäksi istutetaan uutta kasvillisuutta mahdollisuuksien mukaan. Polkupyöräreitti puiston läpi on suunniteltu siten että se hyödyntää olemassa olevaa tiepohjaa eikä sen alta jouduta kaatamaan kasvillisuutta. Tontin istutukset yhdessä Kajavanpuiston metsäisyyden kanssa luovat vehreän ilmeen korttelin sisäosaan.

Lukion ja museon tontti on niukka ja toiminnot on suunniteltu tarkkaan sopimaan pienelle alueelle. Rakennusten väliin sijoittuva huoltopiha toimii sekä lukion päivittäiseen huoltoon että museorakennuksen vaativiin suurempiin erikoiskuljetuksiin.

Rakennusten maantasokerrosta elävöitetään Aviabulevardin ja Karhumäenportin suuntaan luoden elävää katutilaa Aviapoliksen keskustassa. Museorakennus avautuu Tiiranpuistoon, Aviapolis X-paviljongin ja juna-aseman suuntaan, luoden elävän, yhtenäisen kaupunkialueen.

Kaavaehdotus noudattaa Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnosta (oikeusvaikuton), Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteita, Aviapoliksen kaavarunkoa sekä yleiskaavaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 17.1.2023.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 9 kappaletta.

Kaavatilaisuus on pidetty 28.3.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa opetus- ja kulttuuripalveluita, yhteensä 15 880 k-m².

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Kaupunkiympäristölautakunta 12.12.2023 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan vs. esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 12.12.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002534 sekä tonttijakoehdotus, 52 Veromies ja 53 Lentokenttä / Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 15.1.2024

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 12.12.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002534 sekä tonttijakoehdotus, 52 Veromies ja 53 Lentokenttä / Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 31.1-29.2.2024. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 15.1.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 7 ja saatiin 4 kappaletta.

Väylävirasto lausui, että kehäradan rautatietunnelin läheisyyteen suunniteltavasta uudisrakentamisesta ei saa aiheutua vaaraa rautatietunnelin rakenteille tai toiminnalle, rautatietunnelin kalliotilojen pysyvyydelle tai muutoksia lähiympäristön pohjavesien virtaussuhteissa ja pohjaveden pinnoissa. Rakentamistyöt eivät saa vahingoittaa rautatietunnelin rakenteita ja teknisiä järjestelmiä eikä aiheuttaa vaaraa junaturvallisuudelle.

Väylävirasto muistuttaa myös, että Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet on esitetty ohjeessa: "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistoihin, 4.4.2014".

Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset runkomelun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi. Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278).

Väylävirasto muistuttaa, että melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun-, runkomelun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Uudenmaan ELY-keskus lausuu, että kaavassa on annettu määräys rakennuksen julkisivun äänitasoerosta tie-, raitiotie- ja lentoliikennemelua vastaan. Kaavaselostuksessa ei kuitenkaan ole kerrottu, miten kaavassa määrätty äänitasoero on laskettu. Kaava-aluetta koskevia meluselvityksiä ei myöskään ole liitetty kaava-aineistoon. Tältä osin kaava-aineistoa tulee täydentää. Riittävän ääneneristävyyden määrittelyssä on huomioitava mm., että opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan melutason päiväohjearvoa 35 dB. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan opetustiloissa ohjearvo on tarkoituksenmukaista saavuttaa tuntikohtaisesti. Lisäksi tulee tarkastella enimmäistasoja ja niiden

toistuvuutta päiväaikaan klo 8–16 välillä, jolloin kouluissa on opetusta. Mikäli koekäytön (tai muun meluisan toiminnan) aiheuttama melu on voimakasta, voi se pahimmillaan vaikuttaa merkittävästi opetukseen tai kokeiden järjestämiseen (esimerkiksi yo-kirjoitukset).

Kaikki koulun melulle herkäät tilat/toiminnot tulee sijoittaa niin, että meluvaikutukset ovat hallittavissa ja mahdollisimman vähäiset.

Kaavamääräyksillä on varmistuttava siitä, että kaikki koulun oleskeluun tarkoitetut piha-alueet suojataan melulta kaikissa rakentamisen vaiheissa.

Rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioimisen osalta ELY-keskus yhtyy Vöyläviraston kaavaehdotuksesta antamaan lausuntoon.

HSY lausuu että, kaavaselistuksessa on syytä esittää ajantasaiseen suunnitelma-aineistoon pohjautuva vesihuollon esisuunnitelma ja kustannusarvio.

Vantaan energia lausuu, että kaavamääräyksissä on muuntamotarve esitetty sanamuodossa "Y-korttelialueen pihalle tai Kajavapuistoon tulee sijoittaa muuntamo".

Muuntamon paikka tulee ensisijaisesti osoittaa puiston puolelle ajotien varteen ja kaavakarttaan ohjeellinen muuntamon rakennusala vm merkinnällä olisi suotava laittaa. Muuntamo Y-kortteliin on toissijainen vaihtoehto.

Tehdyt tarkistukset

HSYn lausunnon takia on tehty tarkistuksia kaavaselistukseen, johon on esitetty vesihuollon kustannusarvio. Tarkistuksesta on kuultu MRA 32 §:n mukaisesti erikseen niitä osallisia, joita muutos koskee.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Vöyläviraston lausunnon takia on tehty tarkistuksia kaavaselistukseen, johon on avattu *Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluselvityksen* sisältöä.

Lisäksi runkomeluun liittyen on annettu uusi asemakaavamääräys: "Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprm saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB."

Rautatietunneliin liittyen on muokattu kaavaehdotuksessa jo olevaa kaavamääräystä seuraavaan muotoon: "Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat."

Tarkistuksesta on kuultu MRA 32 §:n mukaisesti erikseen niitä osallisia, joita muutos koskee. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

ELY-keskuksen lausunnon takia on tehty tarkistuksia kaavaselistukseen, johon on avattu *Meluselvitys, Aviapoliuksen keskustan asemakaavaluonnos* sisältöä laajemmin.

Lisäksi piha-alueen meluun liittyen on annettu uusi asemakaavamääräys: "Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojuuksella varmistaa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa."

Tarkistuksesta on kuultu MRA 32 §:n mukaisesti erikseen niitä osallisia, joita muutos koskee. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Sopimus

Kaavaan liittyvästä maankäyttösopimuksesta on päätetty kaupunginhallituksessa 29.1.2024, 22 §.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.4.2024 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.4.2024 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002534 sekä tonttijakoehdotus, 52 Veromies ja 53 Lentokenttä / Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 9.4.2024 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002534 sekä tonttijakoehdotus, 52 Veromies ja 53 Lentokenttä / Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 9.4.2024
- Asemakaavamuutoksen selostus 9.4.2024
- Lausunnot ja vastineet 22.3.2024

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Merja Häsänen, p. +358 50 302 8958,

asemakaavasuunnittelija Carina Ölander, p. +358 43 826 7039.
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

002534 LUKIO JA UUSI ILMAILUMUSEO AVIABULEVARDIN VARRELLE

AVIAPOLIS

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 9.4.2024 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002534. Kaavoitus on tullut vireille 17.1.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Korttelit 52415, 53414 sekä katu- ja puistoaluetta, kaupunginosissa 52, Veromies ja 53 Lentokenttä.

Tonttijako korttelissa 52415 kaupunginosassa 52, Veromies.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Aviapoliksen lukion ja Suomen Ilmailumuseon rakentaminen, luodaan asemakaava jo rakennetulle pysäköintilaitokselle ja paviljongille, sekä kaavoitetaan puistoaluetta lukion ja museon yhteyteen.

Kaavaan liittyy kunnallistekninen sopimus.

Kaavan laatija: Carina Ölander, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Aviapoliksen juna-aseman pohjoisen sisäänkäynnin vieressä Aviabulevardin itäpuolella sekä Turbiinitien itäpuolella. Alue rajautuu Turbiinitien, Mekaanikontiehen, Aviabulevardiin, Karhumäentiehen ja nykyisen Ilmailumuseon tonttiin.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan kaupunki/Kiinteistöt ja tilat jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 28.10.2022. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002534.
- Kaavoitus tuli vireille 17.1.2023.
- Mielenpitoet pyydettiin 28.2.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 9 kappaletta.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	4
2. Lähtökohdat.....	4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	4
2.2 Suunnittelutilanne	16
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	21
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	21
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	21
3.3. Asemakaavan tavoitteet	26
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	29
4. Asemakaavan kuvaus.....	38
4.1 Kaavan rakenne	38
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	38
4.3 Aluevaraukset.....	39
4.4 Kaavan vaikutukset.....	41
4.5 Ympäristön häiriötekijät	46
5. Asemakaavan toteutus	47
6. Kaavatyöhön osallistuneet.....	47
7. Asemakaavan seurantalomake	48
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	50
9. Muu suunnitelma-aineis	55

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake
- Asemakaavakartta ja kaavamääräykset
- Korttelin vihertehokkuuslaskelma
- Meluselvitys, Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnos, 21.3.2023
- Aviapolis keskustan kaavamuutos, tärinä- ja runkomeluselvitys, 16.5.2023

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Muuran KTYS päivitys ja Aviapoliksen VHYS tarkennukset, 15.8.2023
- Karhumäentien ja Kajavanpuiston alustava katu ja puistosuunnitelma 11/2023
- Hiilineutraaliusselvitys 11/2023
- Poikkeamispäätös LP-092-2019-03889 1.11.2019.
- Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet, Kaupunkiympäristölautakunta 13.12.2022.
- Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021
- Aviapolis Core -viitesuunnitelma, C. F. Möller Architects, kaupunkisuunnittelulautakunta 1.4.2019.

- Aviapoliksen kaavarunko, kaupunginvaltuusto 18.4.2016.
- Aviapolis, Veromiehen verkot, 052700, Vantaan kaupunki, Kaupunkisuunnittelu, 2018.
- Veromiehen ulkovalaistuksen yleissuunnitelma, LiCon-AT Oy, MA-arkkitehdit Oy, WhiteNight Lighting Oy, 12.10.2018, tekninen lautakunta 6.11.2018.
- Resurssiviisauden tiekartta, kaupunginvaltuusto 18.6.2018.
- Baanaverkko Vantaalla, WSP Finland Oy, 17.1.2019.
- Aviapoliksen liikenneverkkosuunnitelma, Sitowise Oy 2020.

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutos mahdollistaa Aviapoliksen lukion ja Suomen ilmailumuseon rakentamisen Aviapoliksen keskustaan. Kaavassa kaavoitetaan myös jo rakennetut Kolmioparkki sekä paviljonki Aviapoliksen juna-aseman vieressä. Lisäksi kaavaan sisällytetään osa Kajavanpuistosta, joka sijoittuu lukion ja museon yhteyteen sekä osa Karhumäenportin katualueesta.

Kaavan pysäköinti toteutetaan laitokseen Kolmioparkkiin ja pihalle tulee muutama autopaikka sekä mopo- ja polkupyöräpaikkoja.

Kajavanpuistoon sijoitetaan pallokentät ja ulkokuntoiluvälineet ja puiston läpi kulkee pyöräreitti. Puiston alueella sekä tontilla säilytetään mahdollisimman paljon alueen puustoa ja lisäksi istutetaan uutta kasvillisuutta mahdollisuuksien mukaan. Polkupyöräreitti puiston läpi on suunniteltu siten että se hyödyntää olemassa olevaa tiepohjaa eikä sen alta jouduta kaatamaan kasvillisuutta. Tontin istutukset yhdessä Kajavanpuiston metsäisyyden kanssa luovat vehreän ilmeen korttelin sisäosaan.

Lukion ja museon tontti on niukka ja toiminnot on suunniteltu tarkkaan sopimaan pienelle alueelle. Rakennusten väliin sijoittuva huoltopiha toimii sekä lukion päivittäiseen huoltoon että museorakennuksen vaativiin suurempiin erikoiskuljetuksiin.

Rakennusten maantasokerrosta elävöitetään Aviabulevardin ja Karhumäenportin suuntaan luoden elävää katutilaa Aviapoliksen keskustassa. Museorakennus avautuu Tiiranpuistoon, Aviapolis X-paviljongin ja juna-aseman suuntaan, luoden elävän, yhtenäisen kaupunkialueen.

Rakennusten kerroskorkeudet ovat kahdesta niiteen kerrosta. Koko kaavan rakennusoikeus on 15 880 k-m².

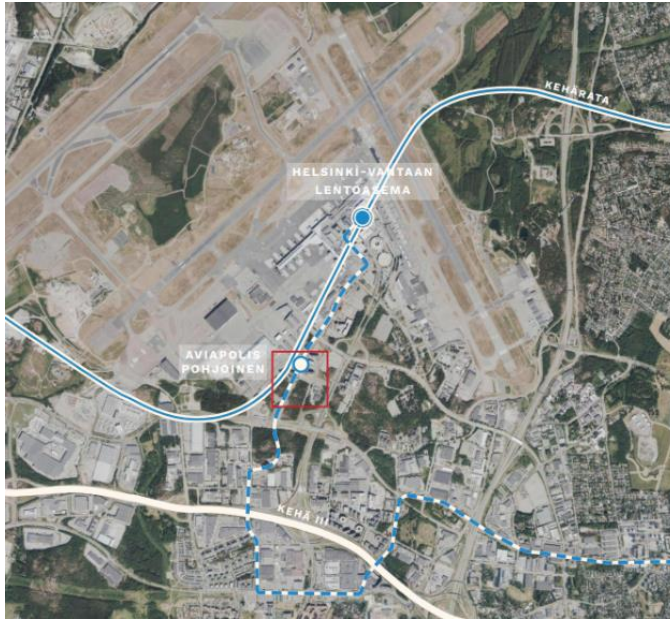
2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Veromiehen ja Lentokentän kaupunginosissa. Alue rajautuu Ilmakehään, Karhumäentiehen, Aviabulevardiin ja Karhumäenporttiin.

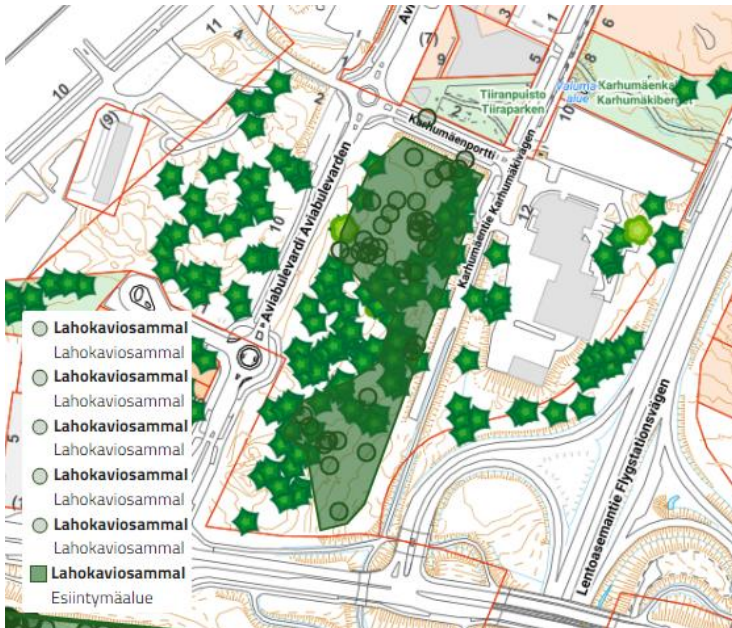
Alueen vieressä sijaitsee Aviapolis-aseman pohjoissisäänkäynti. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevat nykyinen Ilmailumuseo ja Helsinki-Vantaan lentoasema.

Kaavamuutosalue sijaitsee kehäradan aseman vieressä, lentokentän läheisyydessä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Kaavamuutosalue on rakentamattomilta osiltaan pääosin metsää. Karhumäentien rakennettu linjaus kulkee metsäalueen läpi, vähentäen luonnontilassa olevan alueen kokoa.

Inventoidut puut ja lahopaviosammaleen esiintymäalue kaava-alueella. Vampatti.fi

Kaavamuutosalueella sijaitsee Vantaan kaupungin arvopuuinventoinnin mukaisia puita, avokalliota ja alue on lahopaviosammaleen esiintymäaluetta.

Alueen kalliometsän ja kuivahkon kangasmetsän edustavuus on Vantaan ratikan luontoselvityksen mukaan luokiteltu luokkaan C (kohtalainen) ja luonnontila luokkaan B (vähän heikentynyt).

Vantaan ratikan luontoselvityksen mukaan lahopaviosammal on Vantaalla yleinen ja monin paikoin runsas. Tämän takia kaikkein parhaita ydinalueita tai niiden osia lukuun ottamatta mikään yksittäinen esiintymä ei todennäköisesti ole luonnonsuojelulain 47 §:n 5. momentin tarkoittamalla

tavalla merkittävä lajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta.

Kortteli 53414 sekä Tiiranpuisto ja Karhumäenportti ovat jo rakennettuja.

Maisemakuva ja -rakenne

Veromieheen on 1950-luvulta lähtien rakennettu Vantaan laajinta, yhtenäistä työpaikka- ja varastoaluetta. Kaupunginosaa halkovat ja sivuavat tiet ovat ajan kuluessa laajentuneet ja muuttuneet maisemaa hallitseviksi elementeiksi niin äänimaailmaltaan kuin laajuudeltaan. Alueen korttelikoko sekä katuverkko ovat suuria.

Suunnittelualue sijaitsee lentokentän läheisyydessä ja on lentomelun vyöhykkeillä 2 ja 3 (L_{den} 55-60 dB ja L_{den} 50-55 dB).

Asemakaavamuutosalue

 Asemakaava-alue

0 150 300 metriä

Vesistöt ja vesitalous

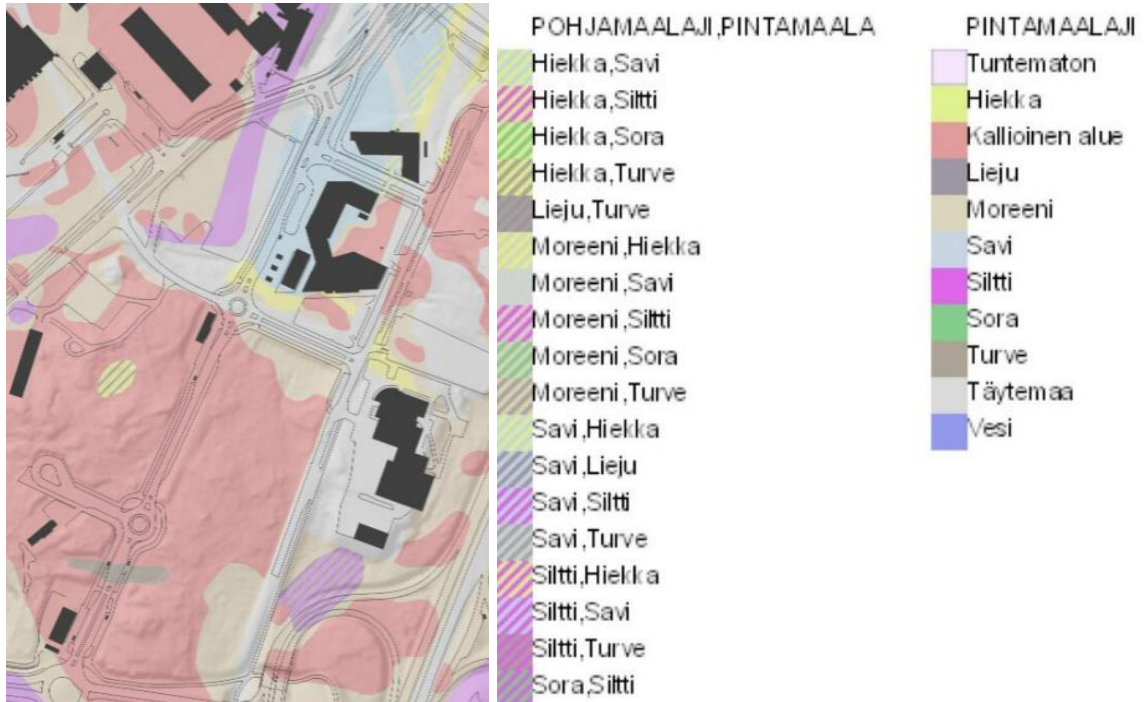
Kaavamuutosalue sijaitsee osin Kirkonkylänojan valuma-alueella ja osin Krakanojan valuma-alueella. Molemmat vesistöt ovat merkittäviä pienvesikohteita, joissa on havaittu muun muassa uhanalaista meritaimenkantaa. Kaavoitettava alue on nykyisin metsäpohjaa, joka pidättää alueelle satavia vesiä.

Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella. Kohteessa ei ole käytössä pohjaveden havaintoputkia, joiden avulla suoritettaisiin pohjaveden pinnan tarkkailua.

Alueella on muokattu oja, jonka uomaa on syvennetty alueen kuivatuksen tehostamiseksi. Kiviä ja maa-ainesta on nostettu sivupenkereille ja paikoitellen uomaa on myös suoritettu. Oja ei ole luonnonilmainen pienvesiympäristö.

Maaperä

Kaava-alue on korttelissa 52415 pääosin kalliota.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Alueella ei ole pilaantuneita maita, jotka rajoittaisivat rakentamista. Alueella kulkee kehäradan tunneli, joka tulee huomioida rakentamisessa, sekä kaapeleita ja johtoja, jotka tulee huomioida rakentamisen yhteydessä. Maapinnan korkeuslukema korttelissa 52415 vaihtelee välillä 44,2 ja 57,1.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Aviapoliksen asukasluku vuonna 2019 oli 19 382 ihmistä. Tämä oli kasvanut viiden vuoden aikana 1000 ihmisellä.

Veromiehessä asuvien keskivertotulot ovat muihin vantaalaisiin verrattuna keskimääräistä pienemmät. Asuntotuotanto on puoliksi vuokra-asuntoja ja puoliksi omistusasuntoja. Veromiehessä löytyy vähemmän perheellisiä kotitalouksia kuin muualla Vantaalla keskimäärin ja tämä näkyy pienasuntojen määrässä. Merkittävä osa asukkaista on kansainvälisiä, joka näkyy vieraskielisten asukkaiden määrässä, joka on kasvanut 35,6 %:iin.

Aviapoliksen kaavarungossa (2016) on varauduttu noin 20 000 uuden asukkaan sijoittumiseen Veromiehen kaupunginosaan. Arvio tullaan ylittämään. Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Aviapolis on Suomen toiseksi suurin työpaikkakeskus, josta löytyy 37 000 työpaikkaa. Lentokentän läheisyyden takia Aviapoliksessa on paljon kansainvälisiä yrityksiä. Aviapoliksessa myös asioi

paljon kansainvälisiä asiakkaita sekä muita yhteistyökumppaneita.

Kaava-alueen vieressä sijaitsee Clarion hotelli ja sen yhteydessä kaksi ravintolaa. Vieressä on myös toimistorakennuksia ja nykyinen Ilmailumuseo kahviloineen. Kehäradan juna-asema on myös aivan kaava-alueen vieressä.

Toistaiseksi Veromiehessä toimii edelleen paljon teollisuus-, liike- ja varastorakennuksia. Tämä tilanne tulee muuttumaan tulevaisuudessa monipuolisemmaksi. Noin kolmannes Aviapoliksen työpaikoista on kuljetukseen ja varastointiin liittyviä. Neljännes on kaupan alaan liittyviä ja joka kymmenes on teollisuuden toimialaan liittyviä.

Aviapoliksen kaavarungossa (2016) varaudutaan 40 000–60 000 työpaikan sijoittamiseen Veromiehen alueelle. Näistä työpaikoista noin 10 000 sijoittuu Aviapolis asemien ympäristöön.

Yhdyskuntarakenne & kaupunkikuva

Aviapolis sijaitsee helposti saavutettavasti. Lentokentän läheisyys, Kehärata, Kehä III ja Tuusulanväylä yhdistävät sekä Suomen sisällä että kansainvälisesti. Näistä ominaisuuksista muodostuu hyvä saavutettavuus ja tämä on yksi tekijä, joka on saanut useita erilaisia yrityksiä sijoittumaan Aviapoliksen alueelle.

Aviapoliksen alueen yhdyskuntarakenteessa korostuu autoilu. Korttelikoot ovat perinteisesti olleet suuria, rakennukset sijaitsevat paikoin harvassa ja pysäköinti näkyy kaupunkikuvassa vahvasti. Työpaikka- ja varastorakennukset ovat arkkitehtuuriltaan suurelta osin vaatimattomia. Veromiehen kaupunkikuva on kuitenkin nopeasti muuttumassa kaupunkimaiseen suuntaan.

Kaava-alueella sijaitsee korttelissa 53414 poikkeusluvalla rakennettu pysäköintitalo sekä Tiiranpuistoon rakennettu Aviapolis X -paviljonki, joka toimii tapahtumapaikkana ja näytehuoneena

Aviapoliksen keskustassa.

Kaava-alueella sijaitsee poikkeusluvalla rakennettu pysäköintitalo.

Aviapolis X -paviljonki. Kuva: Huttunen-Lipasti Arkkitehdit Oy

Aviapolis pohjoinen juna-asema kaava-alueen vieressä.

Virkistys

Kaava-alueella sijaitsee jo rakennettu Tiiranpuisto ja korttelipuistoksi suunniteltu Kajavanpuisto. Tiiranpuistosta itään sijaitsee Karhumäenkallio ja Karhumäenpuisto. Aviapolis-aseman eteläisen sisäänkäynnin ympäristössä sijaitsee Lokinpuisto. Veromiehestä löytyy myös muita kallioisia metsäalueita kuten Pyttisberget ja Plootukallio. Aviapoliksen alueella sijaitsee lisäksi viihdekeskus Flamingo sekä Jumbon kauppakeskus.

Liikenne

Autoliikenne

Katu- ja tieverkko on jo paljolti rakentunut muiden hankkeiden yhteydessä (mm. Kehärata ja talonrakennushankkeet) ja erityisesti lentoaseman tarpeiden takia. Raskaan liikenteen osuus alueella on tällä hetkellä suuri johtuen maankäytön luonteesta. Osana Aviapolis-kaavarunkotyötä alueelle on laadittu liikenneselvitys (Ramboll, 2016), jossa tutkittiin tavoiteltavan asukas- ja työpaikkamäärän lisäyksen vaikutusta liikennemääriin ja katuverkon kapasiteetin riittävyyttä lisääntyvään liikennemäärään. Selvitystä on päivitetty ja tarkastelualueetta laajennettu Aviapoliksen liikenneverkkoselvityksessä (Sitowise 2020). Liikennemäärät ovat Aviabulevardilla nykyisellään 2 400 KAVL.

Kaavamuutosalue liittyy Karhumäenportin kautta Aviabulevardiin ja sieltä puolestaan Turbiinietielle, Tikkurilantielle, Lentoasemantielle ja Ilmakehälle. Alueelta on yhteydet seudulliseen ja valtakunnalliseen päätieverkkoon Tuusulanväylälle ja Kehä III:lle (E18).

Kävely ja pyöräily

Alueen käveltävyyttä on suunniteltu yksityiskohtaisesti Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet -työssä, ja tulevaisuudessa Aviapolis tulee olemaan kaupunkimainen, hyvin käveltävissä oleva kaupunginosa. Nykyisellään alueen jalankulkuverkko on kuitenkin paikoitellen harva. Kävelymatkat

muodostuvat pitkiksi suhteessa linnuntie-etäisyyksiin. Tarve tiheälle kävelyverkolle on ollut pieni sillä toiminnot ovat olleet laadultaan ja sijainniltaan autoliikenteeseen tukeutuvia. Lentoasemantien parantamisen yhteydessä rakennettiin kaksi uutta jalankulkuyhteyttä Lentoasemantien poikki; Karhumäen silta ja Virkatie - Äyrikujan alikulku. Samalla rakennettiin Tikkurilantien alitse kolme turvallisuutta ja sujuvuutta lisäävää alikulkua Robert Huberintien ja Turbiinitien välille. Lähiympäristön katualueilla on yleensä vain tien toisella puolen yhdistetty jalankulku- ja pyörätie.

Joukkoliikenne

Kehärata yhdistää Lentoaseman ja Veromiehen kaupunginosan seudun ja valtakunnan raideliikenneverkkoon ja mahdollistaa tiheän ja vaihdottoman raideyhteyden alueelta 23 asemalle eri puolille seutua ja yhdellä vaihdolla koko valtakunnan raideliikenneverkkoon. Kaupunginosaa palvelevat sekä Aviapoliksen että Lentoaseman juna-asemat. Aviapolis-asema sijaitsee kaavamuutosalueen välittömässä läheisyydessä. Junat liikennöivät sekä Tikkurilan että Huopalahden suuntiin ruuhka-aikana 10 minuutin välein. Matka-aika lentoasemalle on noin pari minuuttia, Tikkurilaan noin 10 minuuttia, Myyrmäkeen noin 15 minuuttia ja Helsingin keskustaan noin 30 minuuttia. Alueella on myös hyvät bussiyhteydet, jotka kulkevat Aviabulevardin kautta. Nykyisellään alueen läpi kulkee kaksi bussin runkolinjaa, 570 välillä Lentoasema – Mellunmäki ja 600 välillä Lentoasema - Rautatienatori. Busseilla on Aviabulevardilla parhaimmillaan 27 lähtöä tunnissa. Kehäradan eteläisen sisäänkäynnin yhteydessä on myös bussiterminaali, jota kehitetään suunnitteilla olevan Vantaan ratikan myötä eri liikennemuodot yhdistäväksi mobility hubiksi.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue kuuluu rakennetun vesihuoltoverkoston piiriin ja on nykyisellään vesihuollon toiminta-alueutta ja huleveden viemärointialuetta.

Vedenjakelu

Alue kuuluu Lentoaseman painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön ja Aviapoliksen alueen paineenkorotuspumppaamoiden kautta.

Alueen painetasot vaihtelevat välillä +86m... +87 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemärointi

Kaavamuutosalueen jätevedet johdetaan pumppaamalla Lentoasemantien itäpuolen jätevesiviemäriin ja mistä ne johtuvat Aviapoliksen halki Tuusulanväylän alitse Köyhämäen mittausasemalle. Mittausasemalta vedet johdetaan Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä

Kaavamuutosalueen hulevedet johtuvat pääosin etelään Tikkurilantien varren hulevesijärjestelmään päättyen lopulta Palo-ojaan. Osa vesistä johtuu myös Aviabulevardin länsipuolelle Finavian hulevesien käsittelyjärjestelmien kautta Krakanojaan.

Kaukolämpö

Alue voidaan liittää kaukolämpöverkkoon. Johdot kulkevat Aviabulevardilla ja Karhumäenportilla.

Sähköverkko

Keskijänniteverkon sähkökaapeleita löytyy kaava-alueen länsipuolella Aviabulevardilla.

Pienjännitekaapeli tulee tontilla Aviabulevardin ja Karhumäenportin kulmasta.

Ympäristöhäiriöt

Ilmanlaatu/pienhiukkaset

Liikennemääriltään suurimpien väylien läheisyydessä pienhiukkaset muodostavat potentiaalisen terveyshaitan, minkä vuoksi herkkien toimintojen ja asuinrakennusten tulee sijoittua niistä riittävän etäälle. Vuodelle 2030 liikennemäärät Aviapoliksen alueen liikenneverkkoselvityksen (KAVL) mukaan ovat Lentoasemantien rampin eteläpuolella 41200 ajon./vrk, Lentoasemantien rampin pohjoispuolella 35200 ajon./vrk, Ilmakehällä välillä Tietotie ja ramppi 5900 ajon./vrk, Ilmakehällä ramppien välillä 5800 ajon./vrk, Ilmakehällä rampin itäpuolella 10600 ajon./vrk, Lentoasemantie-Ilmakehä koilliskohdan rampilla 3800 ajon./vrk, Lentoasemantie-Ilmakehä kaakkoiskohdan rampilla 2000 ajon./vrk, Lentoasemantie-Ilmakehä lounaiskohdan rampilla 3900 ajon./vrk ja Lentoasemantie-Ilmakehä luoteiskohdan rampilla 700 ajon./vrk.

Liikenne- ja lentomelu

Kaavamuutosalue sijaitsee yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä m2, Lden 55–60 dB ja m3, Lden 50–55 dB.

Sitowise Oy on tehnyt meluselvityksen Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnosta varten. Suunnitellun lukion piha-alueen sijainnille ei meluselvityksen teon aikaan ollut vielä tarkkaa rajausta. Selvityksessä piha-alue on suunniteltu sijoitettavan lukiorakennuksen etelä- ja itäpuolelle.

Työssä on selvitetty melun ohjearvojen toteutumista oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, puisto-alueilla ja parvekkeilla. Lisäksi on määritetty julkisivurakenteiden äänitasoerovaatimusten tarve. Äänitasoerovaatimuksissa on huomioitu myös raitiotieliikenteen hetkelliset enimmäisäänitasot ja lentoliikenteen aiheuttama melu.

Julkisivuihin kohdistuva melu

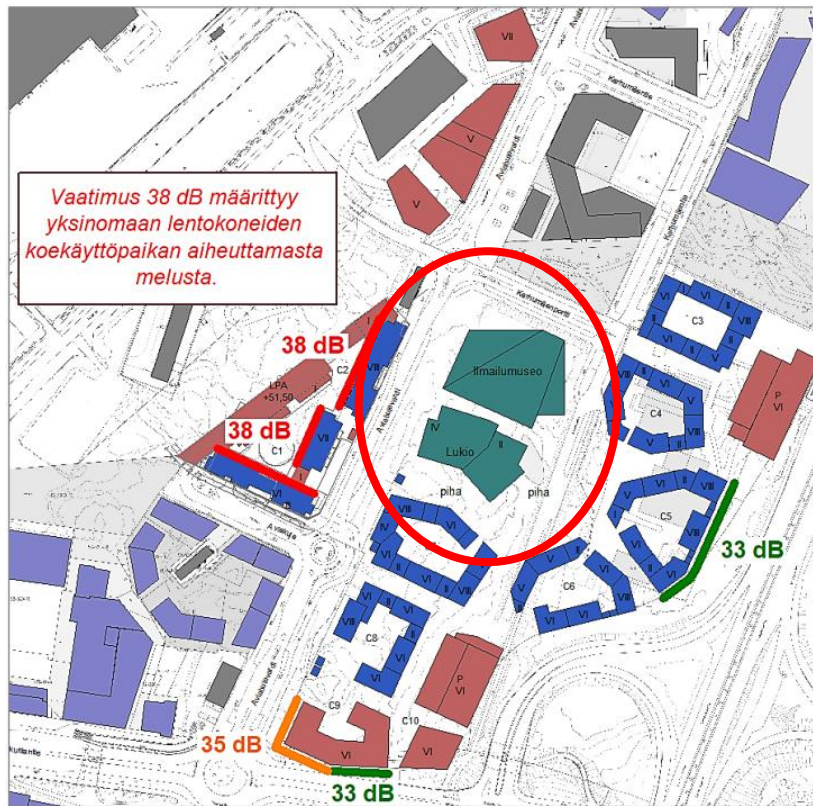
Alueella julkisivuihin kohdistuvat keskiäänitasot ovat julkisivuilla kaava-alueella päiväaikaan 57dB (selvityksen liitteet 4.1–4.4). Lentomelun vuoksi alueella suositellaan sovellettavan kaikkien asuinrakennusten sekä lukion julkisivujen äänitasoerovaatimuksena vähintään 32 dB. Kaavaehdotuksessa noudatetaan valtioneuvoston ohjearvoa 35dB sisällä opetus ja kokoontumistiloissa, jonka mukaan äänitasoerovaatimukset on laskettu.

Taulukko 2.1 Valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) annetut melutason ohjearvot.

Ohjearvot ulkona	Päivällä <i>L_{Aeq}</i> , klo 7–22	Yöllä <i>L_{Aeq}</i> , klo 22–7
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB
Uudet asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja hoitolaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB
Ohjearvot sisällä	<i>L_{Aeq}</i> , klo 7–22	<i>L_{Aeq}</i> , klo 22–7
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneistot	45 dB	-

Helsinki-Vantaan lentoasemalle valmistui loppuvuodesta 2016 lentokoneiden moottoreiden huoltokoekäyttöpaikka. Alueella koekäytetään lentokoneita tyhjäkäynnillä, osateholla tai suurella teholla vikatilanteiden tai niiden poistamisen varmistamiseksi. Koekäyttöpaikkaa ympäröivät melunvaimennusseinäkkeet, joiden suunnittelussa on huomioitu eteläpuolelle kaavoitettu Aviapoliksen

alue. Lentokoneiden koekäyttöalueen enimmäisäänitasojen mukaan, osalle kaava-alueesta on annettu tätä suurempi äänitasoero vaatimus.

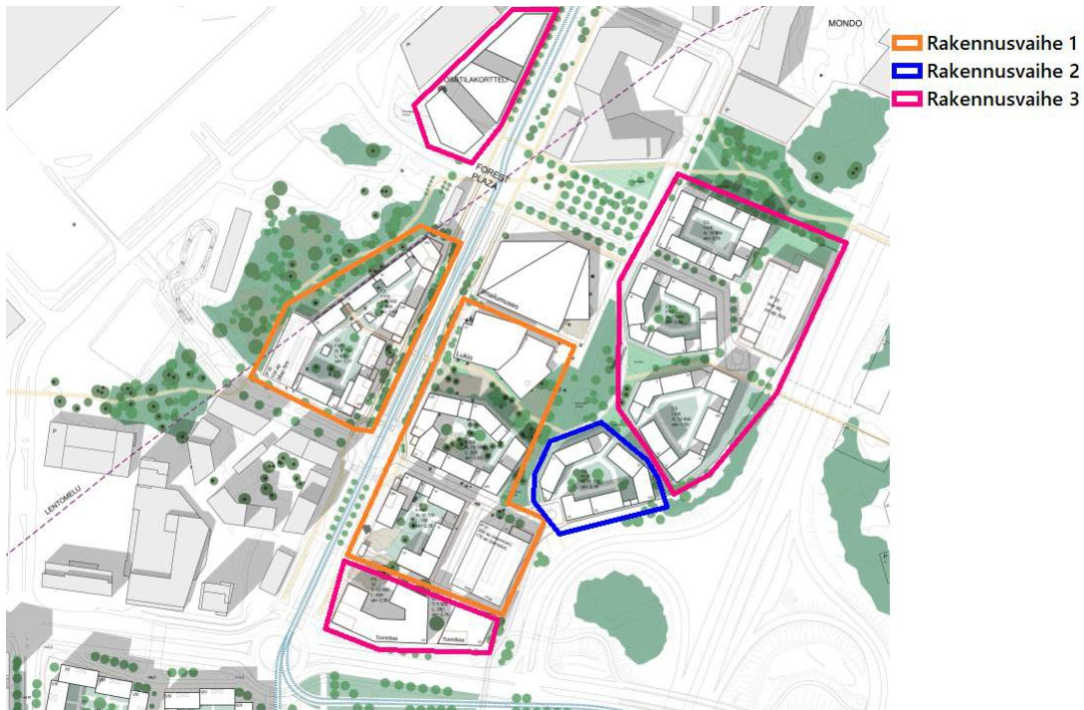

Vähimmäisvaatimusta 32 dB suuremmat äänitasoero vaatimukset asuinrakennusten julkisivuille.

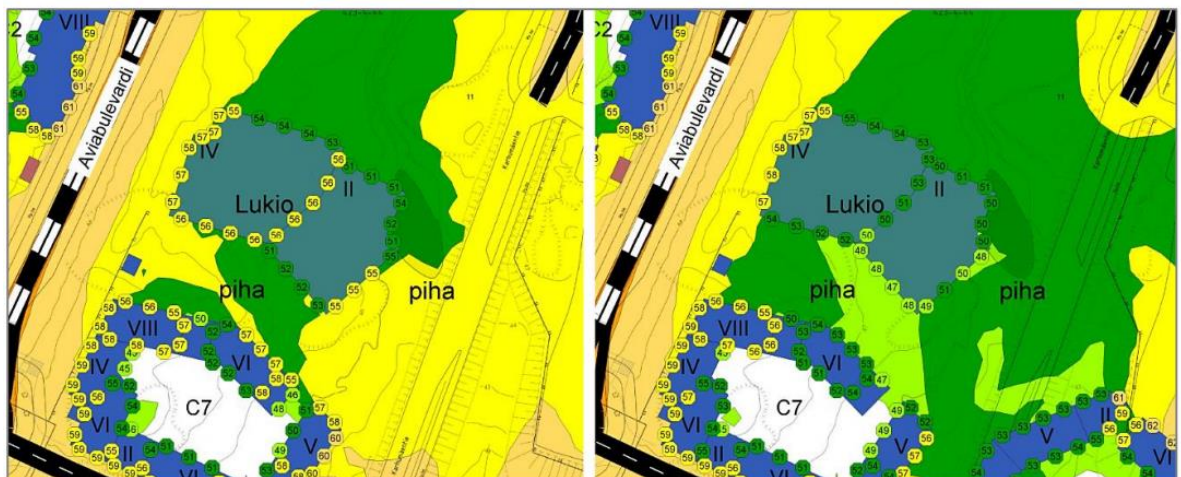
Piha-alueiden melu

Rakentamisen 1 vaiheessa lukion itäpuolella ylittyy päiväaikaan 55 dB (selvityksen liite 2.1). Rakennuksen eteläpuolella on pieni alue, jossa päiväajan keskiäänitaso on alle 55 dB (selvityksen kuva 8). Rakentamisen 2 vaiheessa rakentuva asuinkortteli C6 tuo merkittävästi suojaa lukiorakennuksen ympäristöön ja päiväajan keskiäänitaso alittaa 55 dB laajalti rakennuksen etelä- ja itäpuolella (selvityksen liite 3.1).

Mikäli rakentamisen 1 vaiheessa halutaan lukion piha-alueella alittuvan laajemmin päiväajan 55 dB keskiäänitaso, tulee itäpuolelle rakennusta sijoittaa meluntorjuntaa, kuten varastorakennuksia tai väliaikaisia meluesteitä.

Aviapoliksen keskustan rakentamisen vaiheet

Päiväajan keskiäänitaso lukion piha-alueella rakentamisen vaiheessa 1 (kuvassa vasemmalla) ja rakentamisen vaiheessa 2 (kuvassa oikealla). Päiväajan keskiäänitason ohjearvo 55 dB ylittyy keltaisella olevilla alueilla. Kuvat otteita liitteistä 2.1 ja 3.1.

Tärinä ja runkomelu

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy tärinä- ja runkomeluserelvitykseen, jonka A-Insinöörit on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluserelvitys, 16.5.2023. Selvityksessä on arvioitu tärinän ja runkomelun riskialueita Aviapoliksen keskustassa. Tärinän ja runkomelun arviointi on tehty Vibmapper-ohjelmistolla, joka perustuu VTT:n laskentamalleihin.

Selvityksessä käy ilmi, että tärinätasot jäävät suositeltujen ohjearvojen alapuolelle koko suunnittelualueella. Runkomeluriski on korttelialueilla, jotka sijaitsevat aivan Kehäratatunnelin päällä tai sen lähetyvillä. Rakentamisvaiheessa on huolehdittava siitä, että rakenteisiin tehdään riittävä suojaus runkomelua vastaan. Kaavamuutoksen tontti 1 sijaitsee osittain alueella, jossa rakennusten runkomelu ylittää ohjearvot. Koska suositellut runkomelun ohjearvot ylittyvät, on korttelialueelle asettava kaavamääräys.

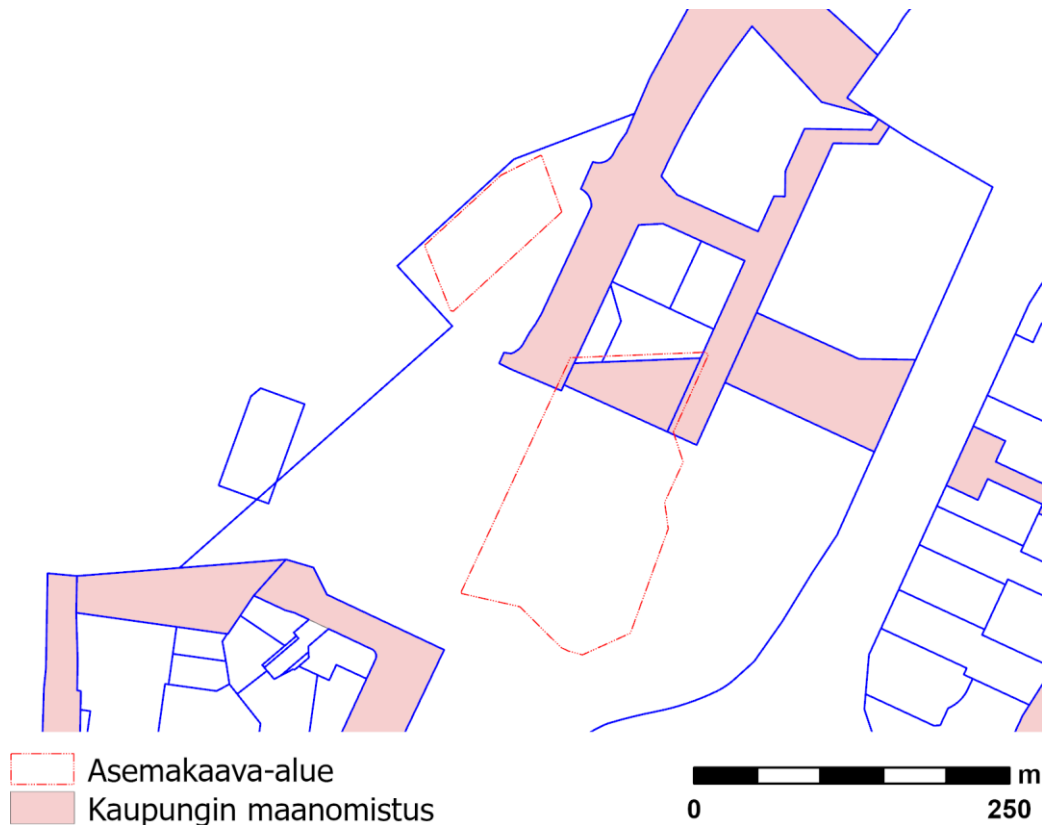
Rakennusten runkomelu Aviapoliksessa

Seveso-laitokset

Veromiehen kaupunginosassa ei sijaitse vaarallisia aineita käsitteleviä laitoksia (nk. Seveso-laitoksia), jotka ovat Tukesin valvonnassa. Kaupunginosan läheisyydessä sijaitsee kuitenkin useampia Tukesin valvonnassa olevia lupa- ja toimintaperiaateasiakirjalaitoksia. Suunnittelualuetta lähin laitos on Vantaan Energia Oy:n lämpölaitos Turbiinitien länsipuolella.

Aviapolis-kaavarunkotyön yhteydessä tehdyn selvityksen (Gaia Consulting, 2015) perusteella laitokset eivät vaikuta merkittävästi Veromiehen kaupunginosan eivätkä näin myöskään kaavamuutoksen maankäyttömahdollisuuksiin.

2.1.4 Maanomistus

Alueen maanomistajia ovat Finavia Oyj ja Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotantoon ja sen vaatimien logististen ratkaisuihin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä.

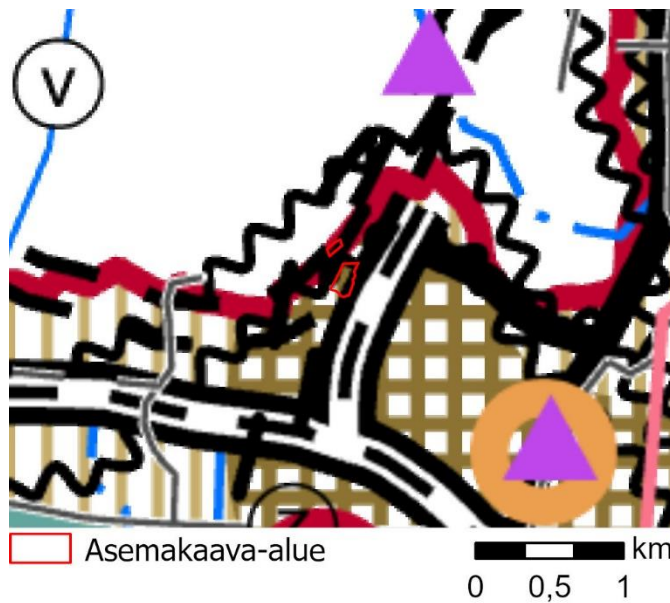
Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

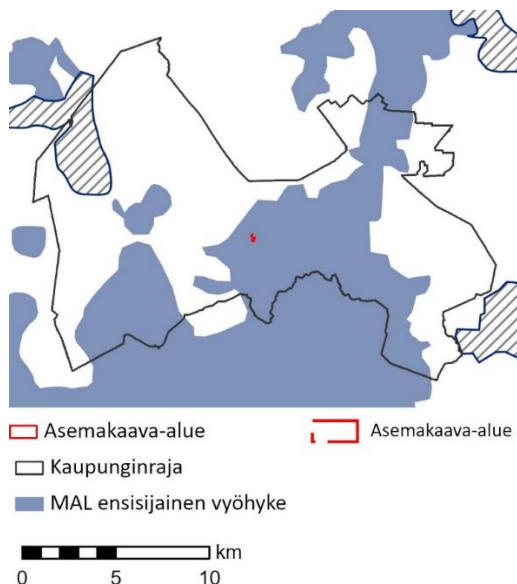
Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Luodaan edellytykset vähähiiliseen ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

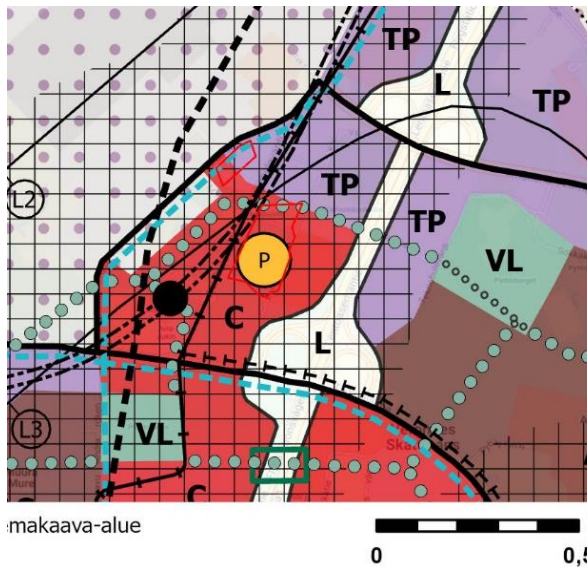
Maakuntakaava

MAL 2019 -suunnitelma

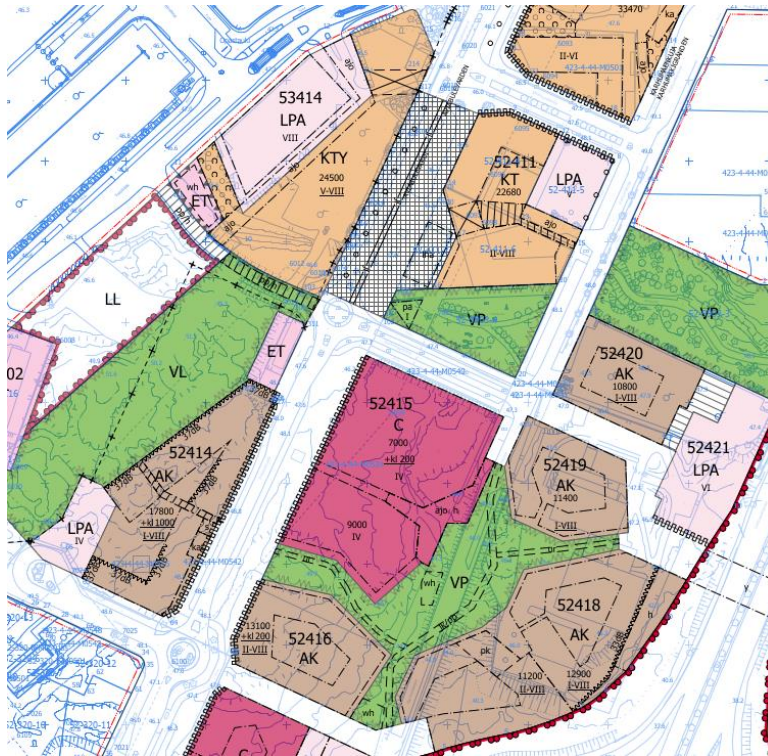
MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvointia tukevaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken.

Yleiskaava 2020

Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 25.1.2021 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta C (punainen alue) ja työpaikkojen aluetta TP (violetti alue). Ilmailumuseon ja lukion tontit ovat lisäksi palvelujen ja hallinnon aluetta P (keltainen pallo). Kaavamuutosalue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen (ruudutus), joka tukeutuu joukkoliikenteen runkolinjastoon. Aluetta sivuaa rataverkko. Kaava alueen halki kulkee ulkoilureitti. Kaava-alue kuuluu lentomeluvyöhykkeisiin m2 (Lden55-60 dB) ja m3 (Lden50-55 dB).

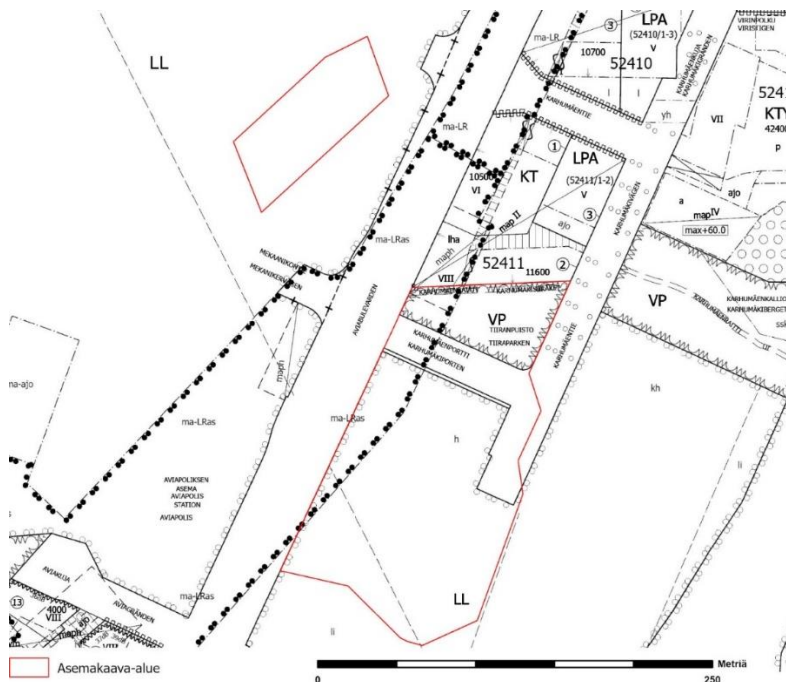
Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 25.1.2021.

Asemakaavaluonnos

Asemakaavaluonnoksessa kortteli 52415 on osoitettu olevan keskusta-alue (C) ja kortteli 53414 autopaikkojen aluetta (LPA).

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa asemakaavat nro 530100, Lentokenttä 1 (SM 5.3.1981), 002060 (KV 12.12.2011 ja 002151 (KV 14.12.2015). Alue on lentokenttäaluetta (LL, ohjeellista lentokoneiden liikenne- ja huoltoaluetta, ohjeellista hallinto- ja koulutustoimintojen aluetta), puistoa ja kaualuetta. Alueella on myös maanalaista kehäradan kaaavaa nro 530800 (KV 18.6.2012), jossa on maanalaiselle rautatieasemalle varattu alueen osa.

Rakennuskielto

Alueella on rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai muuttamiseksi.

Poikkeamispäätös

NCC Development Oy:lle on 12.09.2019 myönnetty poikkeamislupa rakentamistöiden aloittamiseksi kiinteistöllä 92-423-4-44 korttelissa 52412 poikkeamisluvassa olevan liitteen asemapiirroksessa esitetyn 1. vaiheen osalta. Päätös koskee enintään kahdeksankerroksisen toimitilarakennuksen ja pysäköintilaitoksen rakentamisen. Poikkeamispäätöksen ehdot noudattelevat pitkälti asemakaavaehdotuksen määräyksiä kyseisten rakennuskohteiden osalta.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 2022

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteilla mahdollistetaan alueen kokonaisvaltainen suunnittelu, johon yksittäiset kaavamuutokset ja muut suunnitelmat liittyvät. Työ sisältää neljä osaa: Kiehtova kaupunki - Tulevaisuuden lentokenttäkaupunki, Käveltävä kaupunki, Kaupunkivihreän malli, Hiilineutraalisuus prosessina kaavoissa.

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet-työllä (selvitys 053100) mahdollistetaan lentokenttäkaupungin kokonaisvaltainen suunnittelu ja parannetaan alueen imagoa ja tunnistettavuutta. Työssä määritellään Aviapoliksen kaupunkirakentamisen laatutaso ja luodaan suunnitteluperiaatteet, joilla ohjataan alueen asemakaavamuutoksia ja niihin liittyviä muita maankäytön suunnitelmia. Työ pohjautuu Aviapoliksen kaavarunkoon ja Veromiehen Verkot -selvitykseen. Työssä tutkitaan mm. alueen kaupunkikuvallista luonnetta, kävely-ympäristön periaatteita, kaupunkivihreän suunnittelua sekä hiilineutraalisuuden huomioimista. Tavoitteena on luoda raamit alueen eri osien identiteettien kehittymiselle.

Työssä on suunniteltu Aviapoliksen keskustalle omanlaisensa ilme, kuten muillekin Veromiehen osa-alueille. Aviapoliksen keskustan teemana on käveltävä lentokenttäkaupunki luonnon keskellä. Rakennusten värit pohjautuu alueen kallioperän väreihin, materiaalit ovat pääasiassa kiviaineisia, kattomuodot ja räystäskorkeudet ovat vaihtelevia.

Veromiehen ulkovalaistuksen yleissuunnitelma 2018

Suunnittelualue on merkitty Veromiehen ulkovalaistuksen yleissuunnitelmassa sekoittuneiden kaupunkitoimintojen alueeksi sekä myös osaksi työpaikka-alueeksi. Ulkovalaistuksen kaupunkikuvallisten periaatteiden mukaan työpaikka-alueelle tulee laatia alueen toimintoja tukeva valaistus, jossa päätavoitteena nousevat esiin liikenneturvallisuus sekä toimintojen valaiseminen.

Veromiehen ulkovalaistuksen kaupunkikuvalliset periaatteet

Veromiehen julkisivuvalaistuskokonaisuuksien päälinjaukset

Baanaverkko Vantaalla 17.1.2019

Baanaverkkoselvityksen mukaan (WSP Finland Oy) Karhumäentielle sijoittuu laadukas pyöräilyväylä.

Aviapolis Core -viitesuunnitelma, kaupunkisuunnittelulautakunta 2019

Asemaakaavamuutosalue on osa C.F. Möller Architects laatimaa Aviapolis Core -viitesuunnitelmaa. Tämän pohjalta ollaan laatimassa asemakaavaluonnosta alueelle. Viitesuunnitelman pääajatuksina ovat luonnon korostaminen lentokenttäkaupungin kaupunkikuvassa, inhimillinen mittakaava, miellyttävät jalankulun reitit Tikkurilantieltä lentoasemalle asti ja kohtaamisen paikat kävelyreitien solmukohtina.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupungin/Kiinteistöt ja tilat jättämä asemakaavan muutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 28.10.2022. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002534 ja kaavoitus tuli vireille 17.1.2023.

Asemakaavamuutos on ollut kaupunkirakenne ja ympäristön vuoden 2023 työohjelmassa.

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Arkkitehdit Davidsson ja Tarkela Oy kaupungin konsultteina.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistaja
- naapurit
- yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja ympäristö, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Asemakaavasta saatiin 9 mielipidettä.

Vantaan energia totesi mielipiteessään, että asemakaavan alueelle tulee mitoittaa uusi ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon (vm). Muuntamoa tarvitaan Aviapoliksen lukion ja Suomen ilmailumuseon tarpeisiin.

Finavia totesi, että alue sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentoaseman huolto-koekäyttöpaikasta. Lentokoneidenkoekäyttöä tehdään useimmiten päiväaikana ja niiden kesto voi olla yhtäjaksoisesti lähes tunnin. Tämän perusteella Finavia katsoo, että Aviapoliksen alueelle sijoitettavien opetustilojen rakennuksen ulkokuoren ääneneristävyys tulee suunnitella huolellisesti huomioiden koekäyttöjen aikainen melutaso.

Finavia katsoo, että kaavan laatimisessa tulee huolellisesti huomioida aluetta ympäröivän puistometsän suojelu. Huoltoreitti ja kevyen liikenteen väylä tulee yhdistää toimivalla ja turvallisella tavalla, jotta puistometsää säästetään mahdollisimman paljon. Lisäksi Finavia katsoo, että alueelle tarkastettu futsal kenttä tulee sijoittaa yhteisomistustontin alueelle.

Helsingin seudun pyöräilijät totesi, että

- o Pysäköintiä tulisi sijoittaa alueelle myös lounaan suunnasta (Toinen savu –Tikkurilantie – Aviabulevardi) saavuttaessa. Pyöräpysäköintien on oltava kaikista saapumissuunnista katsottuna ennen kohdetta ja helposti havaittavissa.
- o Kaavassa tulisi varmistaa riittävä pysäköinnin laatutaso hankesuunnitelman mukaisesti (kattettu ja helposti talvikunnossapidettävissä).
- o Pyöräpysäköinnin mitoitus tulisi päivittää suositusten mukaiseksi.

HSY totesi, että suosii vesihuoltolinjauksia, joiden vaatimat kaivu- ja louhintasyvyydet pysyvät tavanomaisen suuruisina. Varsinkin suurimuotoista louhintaa tulee välttää, ja pyrkiä löytämään toteutuksen kannalta tarkoituksenmukaiset linjaukset. HSY:n toiminnan keskiössä ovat kustannustehokkuuden lisäksi vahvasti myös ympäristölliset tekijät. Yksityisille tonteille ei ole lähtökohtaisesti tarpeen esittää johtorajotteita. Yleisille puistoalueille niitä sen sijaan saattaa olla tarkoituksenmukaista esittää.

Kaavatilaisuus on pidetty 28.3.2023 Aviapolis X-paviljongissa.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen sekä lausuntojen ja muistutusten huomioiminen.

Asemakaavaehdotus on ollut kaupunginhallituksen 15.1.2024 päätöksellä MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 31.1.-29.2.2024 ja kaupunkisuunnittelu on pyytänyt siitä lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY), Vantaan Energia Oy:ltä, Väylävirastolta, Finavialta, Asukasyhdistykseltä ja Kasvatuksen ja oppimisen toimialalta.

Määräaikana ei jätetty yhtäkään muistutusta. Lausuntoja saatiin 4 kpl. Lausuntojen huomioiminen on esitetty kunkin lausunnon yhteydessä kursiivilla ja merkeillä (→).

Väylävirasto

Väylävirasto lausui, että kehäradan rautatietunnelin läheisyyteen suunniteltavasta uudisrakentamisesta ei saa aiheutua vaaraa rautatietunnelin rakenteille tai toiminnalle, rautatietunnelin kalliotilojen pysyvyydelle tai muutoksia lähiympäristön pohjavesien virtaussuhteissa ja pohjaveden pinnoissa. Rakentamistyöt eivät saa vahingoittaa rautatietunnelin rakenteita ja teknisiä järjestelmiä eikä aiheutaa vaaraa junaturvallisuudelle.

Väylävirasto muistuttaa myös, että Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet on esitetty ohjeessa: "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014".

Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset runkomelun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi. Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278).

Väylävirasto muistuttaa, että melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun-, runkomelun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

(→ Rautatietunnelin varoalue huomioidaan kaavamuuotosalueen rakennusten suunnittelussa. Kellarirakentaminen on kaavassa mahdollistettu tontilla 1, jossa sallitaan kellari, jonka enimmäiskoko on puolet rakennuksen alasta. Mahdollinen kellari suunnitellaan siten, että se on kokonaan rautatietunnelin varoalueen ulkopuolella. Kaavamääräystä koskien kehäradan tunnelia täydennetään muotoon: ”Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.”

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy tärinä- ja runkomeluselvitykseen, jonka A-Insinöörit on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Aviapolis keskustan kaavamuuotos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluselvitys, 16.5.2023. Selvityksessä käy ilmi, että tärinätasot jäävät suositeltujen ohjearvojen alapuolelle koko suunnittelualueella. Runkomeluriski on korttelialueilla, jotka sijaitsevat aivan Kehäradatunnelin päällä tai sen lähetyvillä. Kaavamuutoksen tontti 1 sijaitsee osittain alueella, jossa rakennusten runkomelu ylittää ohjearvot. Rakentamisvaiheessa on huolehdittava siitä, että rakenteisiin tehdään riittävä suojaus runkomelua vastaan. Kaavaselostukseen lisätään tietoa selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi. Asemakaavaan lisätään tästä kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprm saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.”)

Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskus lausuu, että kaavassa on annettu määräys rakennuksen julkisivun äänitasoerosta tie-, raitiotie- ja lentoliikennemelua vastaan. Kaavaselostuksessa ei kuitenkaan ole kerrottu, miten kaavassa määrätty äänitasoero on laskettu. Kaava-aluetta koskevia meluselvityksiä ei myöskään ole liitetty kaava-aineistoon. Tältä osin kaava-aineistoa tulee täydentää. Riittävän ääneneneristävyyden määrittelyssä on huomioitava mm., että opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan melutason päiväohjearvoa 35 dB. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan opetustiloissa ohjearvo on tarkoituksenmukaista saavuttaa tunti-kohtaisesti. Lisäksi tulee tarkastella enimmäistasoja ja niiden toistuvuutta päiväaikaan klo 8–16 välillä, jolloin kouluissa on opetusta. Mikäli koekäytön (tai muun meluisan toiminnan) aiheuttama melu on voimakasta, voi se pahimmillaan vaikuttaa merkittävästi opetukseen tai kokeiden järjestämiseen (esimerkiksi yo-kirjoitukset).

Kaikki koulun melulle herkätilat/toiminnot tulee sijoittaa niin, että meluvaikutukset ovat hallittavissa ja mahdollisimman vähäiset.

Kaavamääräyksillä on varmistuttava siitä, että kaikki koulun oleskeluun tarkoitetut piha-alueet suojataan melulta kaikissa rakentamisen vaiheissa.

Rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioimisen osalta ELY-keskus yhtyy Väyläviraston kaavaehdotuksesta antamaan lausuntoon. Lisää sama vastine kuin väylävirastolle, kun kirjoitettu Voimme toimittaa meluselvityksen myös sähköpostina.

(→Asemakaavamuutoksen alue sisältyy meluselvitykseen, jonka Sitowise on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Meluselvitys, Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnos, 21.3.2023. Selvityksen sisältöä on selostettu kaavaselostuksessa ja meluselvitys on asemakaavan liiteaineistona. Kaavaselostusta täydennetään avaamalla meluselvityksestä laajemmin. Voimme toimittaa meluselvityksen myös sähköpostina.

Työssä on selvitetty melun ohjearvojen toteutumista oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, puistoalueilla ja parvekkeilla. Lisäksi on määritetty julkisivurakenteiden äänitasoerovaatimusten tarve. Äänitasoerovaatimuksissa on huomioitu myös raitiotieliikenteen hetkelliset enimmäisäänitasot ja lentoliikenteen aiheuttama melu.

Julkisivuihin kohdistuva melu

Kaava-alueella julkisivuihin kohdistuvat keskiäänitasot ovat päiväaikaan 57dB (selvityksen liitteet 4.1–4.4). Lentomelun vuoksi alueella suositellaan sovellettavan kaikkien asuinrakennusten sekä lukion julkisivujen äänitasoerovaatimuksena vähintään 32 dB. Kaavaehdotuksessa noudatetaan valtioneuvoston ohjearvoa 35dB, sisällä opetus ja kokoontumistiloissa, jonka mukaan äänitasoerovaatimukset on laskettu. Helsinki-Vantaan lentoasemalle valmistui loppuvuodesta 2016 lentokoneiden moottoreiden huoltokoe-käyttöpaikka. Alueella koekäytetään lentokoneita tyhjäkäynnillä, osateholla tai suurella teholla vikatilanteiden tai niiden poistamisen varmistamiseksi.

Koekäyttöpaikkaa ympäröivät melunvaimennusseinäkkeet, joiden suunnittelussa on huomioitu eteläpuolelle kaavoitettu Aviapoliksen alue. Lentokoneiden koekäyttöalueen enimmäisäänitasojen mukaan, osalle kaava-alueesta on annettu tätä suurempi äänitasoerovaatimus (selvityksen kuva 5).

Piha-alueiden melu

Rakentamisen 1 vaiheessa lukion itäpuolella ylittyy päiväaikaan 55 dB (selvityksen liite 2.1). Rakennuksen eteläpuolella on pieni alue, jossa päiväajan keskiäänitaso on alle 55 dB (selvityksen kuva 8). Rakentamisen 2 vaiheessa rakentuva asuinkortteli C6 tuo merkittävästi suojaa lukiorakennuksen ympäristöön ja päiväajan keskiäänitaso alittaa 55 dB laajalti rakennuksen etelä- ja itäpuolella (selvityksen liite 3.1). Mikäli rakentamisen 1 vaiheessa halutaan lukion piha-alueella alittuvan laajemmin päiväajan 55 dB keskiäänitaso, tulee itäpuolelle rakennusta sijoittaa meluntorjuntaa, kuten varastorakennuksia tai väliaikaisia meluesteitä.

Asemakaavaan lisätään tästä kaavamääräys: ”Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojuuksella varmistaa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa.”

Rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioiminen

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy tärinä- ja runkomeluselvitykseen, jonka A-Insinöörit on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluselvitys, 16.5.2023. Voimme toimittaa meluselvityksen myös sähköpostina.

Selvityksessä käy ilmi, että tärinätasot jäivät suositeltujen ohjearvojen alapuolelle koko suunnittelualueella. Runkomeluriski on korttelialueilla, jotka sijaitsevat aivan Kehäratatunnelin päällä tai sen lähetyvillä. Kaavamuutoksen tontti 1 sijaitsee osittain alueella, jossa rakennusten runkomelu ylittää ohjearvot. Rakentamisvaiheessa on huolehdittava siitä, että rakenteisiin tehdään riittävä suojaus runkomelua vastaan. Kaavaselostukseen lisätään tietoa selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi. Asemakaavaan lisätään tästä kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprm saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.” Rautatietunnelin varoalue huomioidaan kaavamuutosalueen rakennusten suunnittelussa. Kellarirakentaminen on kaavassa mahdollistettu tontilla 1, jossa sallitaan kellari, jonka enimmäiskoko on puolet rakennuksen alasta. Mahdollinen kellari suunnitellaan siten, että se on kokonaan rautatietunnelin varoalueen

ulkopuolella. Kaavamääräystä koskien kehäradan tunnelia täydennetään muotoon: "Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.")

HSY

HSY lausuu että, kaavaselostuksessa on syytä esittää ajantasaiseen suunnitelma-aineistoon pohjautuva vesihuollon esisuunnitelma ja kustannusarvio.

(→Vantaan kaupunki ei enää liitä vesihuollon esisuunnitelmia kaavaselostukseen tai sen liitteeksi. Ramboll on laatinut vesihuollon kustannusarvion Aviapoliksen keskustan alueelle raportissa: "Muuran KTYS päivitys ja Aviapoliksen VHYS tarkennukset, 15.8.2023". Raportin sisältöä täydennetään kaavaselostukseen.)

Vantaan energia

Vantaan energia lausuu, että kaavamääräyksissä on muuntamotarve esitetty sanamuodossa "Y-kortteli-alueen pihalle tai Kajavapuistoon tulee sijoittaa muuntamo".

Muuntamon paikka tulee ensisijaisesti osoittaa puiston puolelle ajotien varteen ja kaavakarttaan ohjeellinen muuntamon rakennusala vm merkinnällä olisi suotava laittaa. Muuntamo Y-kortteliin on toissijainen vaihtoehto.

(→Asemakaavassa annettu määräys muuntamon sijainnista mahdollistaa sen sijoittamisen sekä Y-kortteliin että puiston puolelle ajotien varteen. Sen tarkempi sijainti voidaan sopia rakennuslupavaiheessa.)

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt tarkistukset

HSYn lausunnon takia on tehty tarkistuksia kaavaselostukseen, johon on esitetty vesihuollon kustannusarvio.

Väyläviraston lausunnon takia on tehty tarkistuksia kaavaselostukseen, johon on avattu Aviapolis keskustan kaavamuuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluselvityksen sisältöä. Lisäksi runkomeluun liittyen on annettu uusi asemakaavamääräys: "Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprn saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB." Rautatietunneliin liittyen on muokattu kaavaehdotuksessa jo olevaa kaavamääräystä seuraavaan muotoon: "Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat."

ELY-keskuksen lausunnon takia on tehty tarkistuksia kaavaselostukseen, johon on avattu Meluselvitys, Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnos sisältöä laajemmin. Lisäksi piha-alueen meluun liittyen on annettu uusi asemakaavamääräys: "Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojauksella varmistaa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa."

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssivii-
saasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäris-
töistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa tur-
vataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden
hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallis-
tuen.

MAL-tavoitteet

MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen
sitien, että

- Luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien
täysimääräiselle hyödyntämiselle
- Edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkira-
kenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja
keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.
- Sujuva kaupunkisuunnittelu luo mahdollisuudet viihtyisälle ja menestyksekkäälle yritystoimin-
nalle.
- Maankäyttöä ja palveluverkkoa suunnitellaan kokonaisvaltaisesti.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luodaan Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustetaan hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uu-
sien energiamuotojen käyttöön.
- Tehdään kaupungissa liikkumisesta ja arjesta tehokasta ja helppoa.
- Suunnitellaan ja toteutetaan niin, että työ, koti ja kauppa lomittuvat kaupunkirakenteessa.
- Tehdään asemanseuduista toimivia ja satsataan julkisiin viihtymisen paikkoihin ja luomme ti-
loja kulttuurien kohtaamisille.
- Otetaan monipuolisen liikkumisen mahdollisuudet mukaan suunnitteluun.
- Säilytetään viherrakenteen vahvana osana kaupungin kehittämistä.
- Arvostetaan arkkitehtuuria ja rakennusperintöä.
- Parannetaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä ja edistetään kaupunkipyörän
mahdollisuuksia.
- Otetaan maiseman antamat lähtökohdat huomioon ja säilytetään paikan henkeä luovia ele-
menttejä kuten kallioita ja puita.
- Arvostetaan luonnon monimuotoisuutta ja tuodaan sitä kaupunkikeskustoihin.
- Lisätään keskustoihin toimivia ja elämyksellisiä siirtymisen ja kohtaamisen paikkoja.
- Korostetaan keskeisten väylien ja ratojen arkkitehtuuria ja viherrakentamisen laatua.
- Uudistamme keskustojen pysäköintijärjestelyt esteettisesti korkeatasoisiksi.
- Tuomme valon, värin ja taiteen osaksi hyvää arjen arkkitehtuuria.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkreettisesti valtuustokauden 2018–2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Huomioidaan energian tuotantoa ja kulutusta, jossa tulee esiin maankäytön ja rakentamisen suunnittelun ja toteutuksessa huomioitavana tekijänä resurssi- sekä energiatehokkuus
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Yhdyskuntarakenne sekä liikkuminen, jossa kiinnitetään huomiota hiilineutraalisuuteen liikkumisessa, luonnonmukaisiin ratkaisuihin sekä luonnon monimuotoisuuteen ja saavutettavuuteen.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.
- Kulutus ja materiaalit, jossa kiertotalous nousee vahvana tekijänä esille hankkeissa.
- Vastuullinen Vantaalainen, jossa sekä yksityiset tahot kuten yritykset ja yksittäiset ihmiset että julkinen sektori eli kaupunki kantavat ympäristövastuuta.

Aviapoliksen kaavarungon tavoitteet

- Kaupunginvaltuuston 18.4.2016 hyväksymän Aviapoliksen kaavarungon mukaan Aviapoliksen suunnittelun tavoitteina on:
- Tehdä autokaupungista käveltävän kokoinen kaupunki, jossa voi viihtyä ja viipyä,
- Tehdä ekologisesti ja kulttuurisesti kestävästä kaupunkia,
- Edistää kestäviä ja kilpailukykyisiä kulkumuotoja ja innovatiivisia liikkumISRatkaisuja,
- Mahdollistaa 60 000 työpaikkaa ja 20 000 asukasta,
- Tehdä lentokenttäkaupunki, jonne tullaan läheltä ja kaukaa.

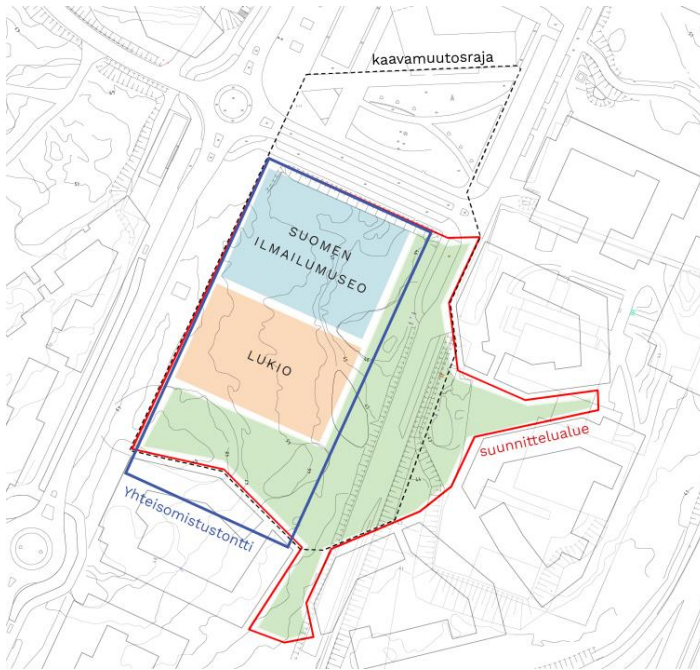
3.3.2 Muut tavoitteetAikataulu

Aviapoliksen lukion tarve on todettu Vantaan kaupungin kouluverkkoselvityksessä. Lukion hankesuunnitelma valmistui vuonna 2022 ja sen mukaan lukio tulisi ottaa käyttöön elokuussa 2026. Jotta tässä aikatauluissa olisi mahdollista pysyä, täytyy rakentaminen aloittaa vuoden 2024 aikana. Näistä aikatauluista johtuen lukion asemakaavamuutoksen tulisi olla vahvistettuna keväällä 2024.

Toiminnalliset tavoitteet

Uusi lukio rakennetaan, koska lukiolaisten määrä on kasvussa Vantaalla. Vantaalla on myös tällä hetkellä tarjolla merkittävästi vähemmän lukioden aloituspaikkoja kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin. Lukion sijainti Aviapoliksen keskustassa mahdollistaa kulkemiseen joukkoliikenteellä laajalta alueelta.

Museon sijainniksi on osoitettu tontti Aviapoliksen keskustassa jossa on kaupungin maanomistusta. Tontin kokoa ei ole ollut mahdollista laajentaa kaavaprosessin aikana, ja tontti on melko niukka lukiolle ja museolle. Kaavavaiheessa tontin toiminnallisuus on suunniteltu yksityiskohtaisesti jotta kaikki saadaan mahtumaan.

Lukion ja museon sijoittuminen Vantaan kaupungin ja Finavian yhteisomistustontille (sininen raja).

Kaupunkikuvalliset tavoitteet

- Ilmailumuseon rakennuksen ja sen edusaukion yhdistyminen toiminnallisesti ja visuaalisesti Aviabulevardin, Tiiranpuiston ja sen paviljongin, metsäaukion ja Aviapolisaseman suuntaan, muodostaen viihtyisän julkisen ulkotilan, jota voidaan hyödyntää myös tapahtumiin.
- Elävä ja toiminnallinen kivijalka Aviabulevardin ja Karhumäenportin suuntaan.
- Kiinnostava ja vaihteleva julkisivu Aviabulevardin ja Karhumäenportin varteen.
- Kaupunkimaisen näköisiä rakennuksia, joiden kerroskorkeus, julkisivulinja, värit, materiaalit sekä kattomuodot vaihtelevat. Väriskaalana kallioperän värit tai vaihtoehtoisesti visuaalinen ilme lentokenttämaailmasta.

Muut tavoitteet

- Puuston ja kasvillisuuden säilyttäminen Kajavanpuistossa mahdollisimman laajasti.
- Pallokentän ja ulkokuntoiluvälineiden sijoittuminen kaava alueelle.
- Riittävä määrä pyöräpysäköinti lukion oppilaille.
- Museon vaatimien erikoiskuljetusreittien toteutuminen.
- Esteettömyyden erikoistason aluetta.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kaava-alue koostuu kahdesta osasta, joista toinen sijaitsee Aviabulevardin itäpuolella ja toinen länsipuolella. Itäisempään osaan on osoitettu Y-kortteli ja rakennusalat Aviapoliksen lukiolle ja Suomen ilmailumuseolle. Y korttelin yhteyteen on osoitettu Kajavanpuisto. Karhumäenportin pohjoispuolelle sijoittuu Tiiranpuisto, johon tämän kaavan myötä kaavoitetaan rakennusala puistossa sijaitsevalle jo rakennetulle paviljongille. Aviabulevardin länsipuolelle on osoitettu LPA-kortteli ja rakennusala jo rakennetulle pysäköintilaitokselle, niin sanotulle Kolmioparkille.

Aviapoliksen lukio ja Suomen ilmailumuseo

Lukion ja museon rakennusalat ovat osoitettu tontille, joka on Vantaan kaupungin ja Finavian yhteisomistuksessa. Maanomistuskuvioita johtuen, tontit ovat melko pienet näitä toimintoja varten ja suunnittelussa on mietitty erilaisia keinoja saada kaikki toiminnallisuus mahtumaan pieneen tilaan.

Suunnittelun ensimmäisessä vaiheessa tutkittiin vaihtoehtoja sijoittaa rakennusten välissä sijaitseva huoltopiha katettuna kellarikerrokseen. Tästä vaihtoehdosta jouduttiin luopumaan kustannussyistä. Lukion käyttöön tulevaa pallokenttää suunniteltiin sijoitettavan rakennuksen katolle mutta myös tästä vaihtoehdosta luovuttiin.

Kaavassa mietittiin millä tavalla rakennukset voisivat saada synergiaetuja toisistaan, esimerkiksi auditorioiden, kahvilatilojen ja muiden tilojen käytön suhteen. Tätä ajatusta varten lukion ja ilmailumuseon suunnittelussa sekä kaavaan on sisällytetty mahdollisuus yhdistää rakennukset toisiinsa.

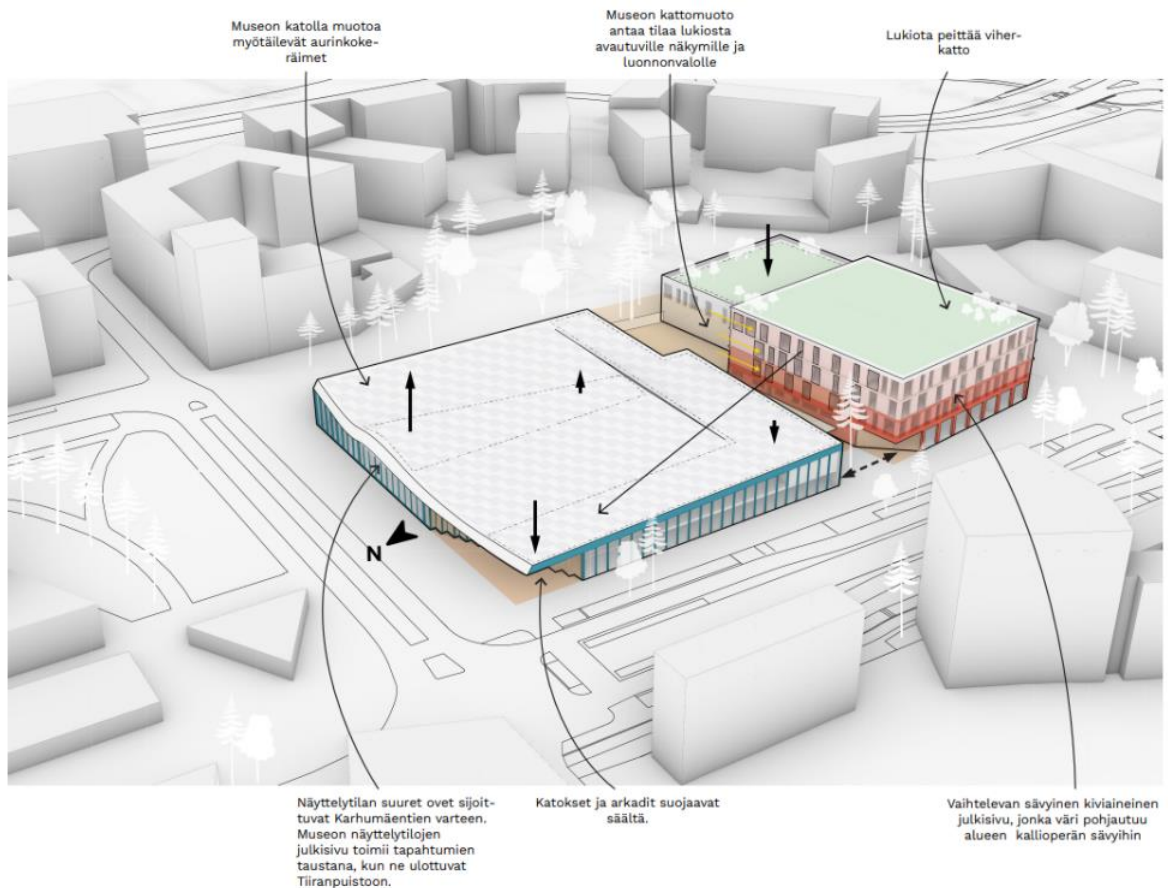
Jotta alue säilyisi mahdollisimman viihtyisänä ja vihreänä, ja vihertehokkuus toteutuisi, tulee tontin kaikki rakentamatta jäävät osat huoltopihaa ja pysäköintiä lukuun ottamatta istuttaa. Istuttamisen tarve selviää myös vihertehokkuuslaskelmasta. Lisäksi lukion katolle on osoitettu kasvikattoa ja molempien rakennusten julkisivuihin osoitettu köynnöksiä.

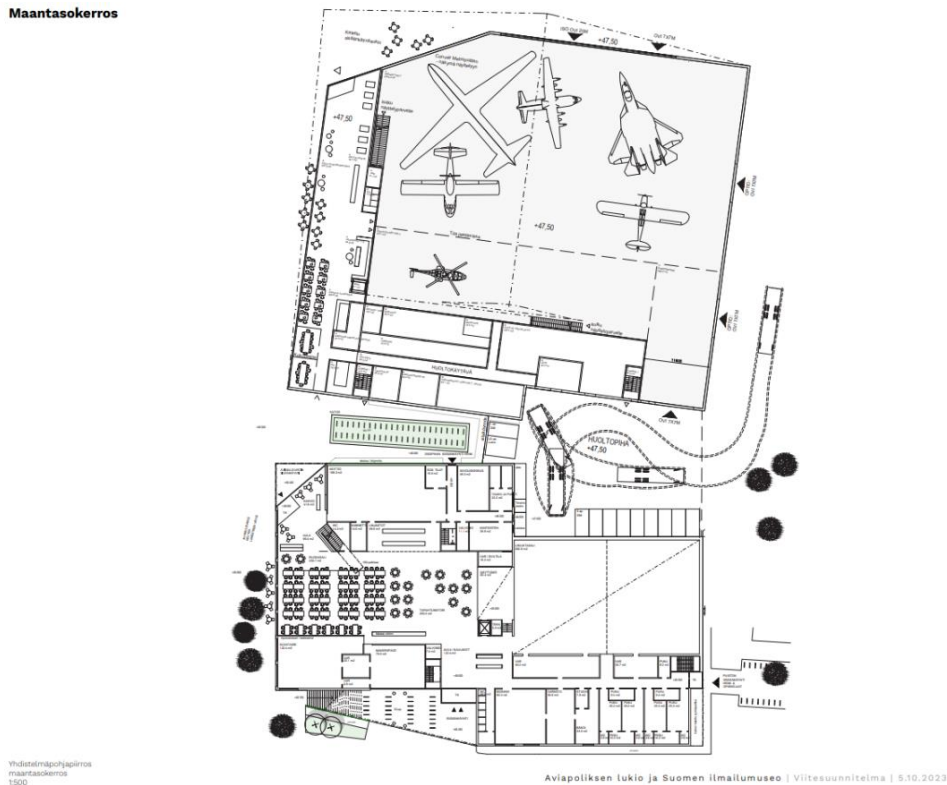
Viitesuunnitelma. Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

Arkkitehtuuri

Suomen ilmailumuseo ja Aviapoliksen lukio sijoittuvat kaupunkirakenteessa erityisen tärkeään paikkaan Aviapoliksen keskustassa. Kaupunkikuvalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on molempien rakennusten julkista roolia korostettu niiden omista lähtökohdista. Aviapoliksen suunnitteluperiaatteiden ja Aviapoliksen keskustan kaavaluonnoksen periaatteiden mukaisesti kaavassa on annettu määräykset rakennusten julkisivumateriaaleille. Tontilla yksi tulee olla kiviaineiden julkisivu, jonka väri pohjautuu alueen kallioperän sävyihin. Tontilla kaksi rakennuksen julkisivun ja katon tulee olla teemaltaan ilmailuun yhdistettävissä. Tontilla 2, rakennuksen katto on suunniteltu näyttäväksi, heijastamaan rakennuksen käyttötarkoitusta.

Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

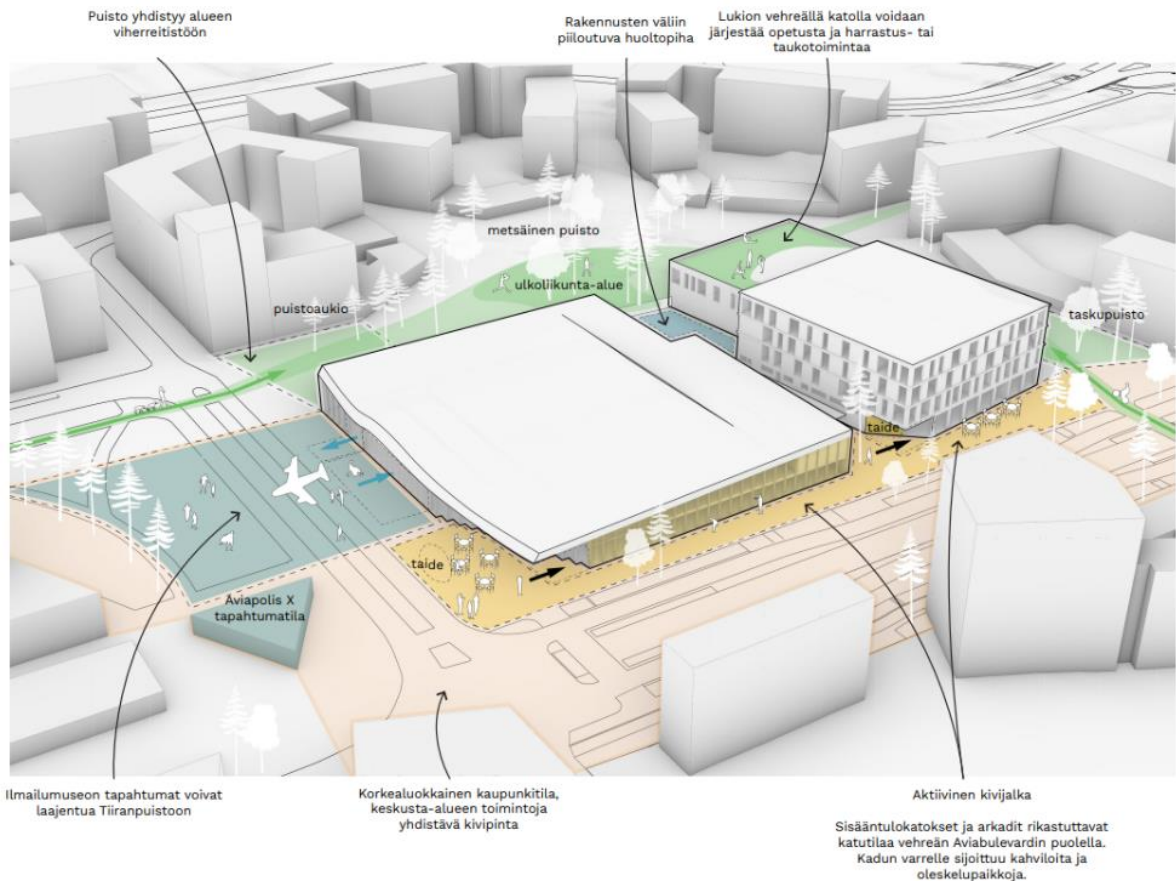
Maantasokerros

Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

Rakennusten kivijalkakerros

Työn kaupunkikuvallinen ydin on luoda katutilasta elävää ja kiinnostavaa ympäristöä Aviabulevardin varrella. Kaupunkitilallisen tavoitteen mukaisesti rakennusten julkiset toiminnot, kuten aulat, kahvilat ja niiden terassit sekä koulun ruokalatilat avautuvat katutilaan. Katetut pääsisäänkäynnit rytmittävät korttelijulkisivua ja sijoittuvat rakennusten nurkkiin saapumissuuntien mukaisesti. Korttelijulkisivu muodostaa polveilevan katutilan, joka tarjoaa rikkaan ja viihtyisän ympäristön ja-lankulkijoille. Rakennusten pääsisäänkäynnit sijoittuvat Aviabulevardin suuntaan. Tontin 2 rakennus avautuu kaupunkitilaan Tiiranpuiston, paviljongin ja Ilmailuaukion suuntaan.

Rakennusten maantasokerrosten tulee olla vähintään 5m korkeita luodakseen avaran ja viihtyisän tunnelman kivijalkaan.

Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

Huoltopiha

Lukion ja museon rakennusten väliin sijoittuu huoltopiha, jota kautta kulkee lukion ja museon päivittäinen huoltotarve. Lisäksi ilmailumuseolla on tarvetta suurempiin erikoiskuljetuksiin, joista osa kulkee tontin ajoyhteyden kautta ja toiset kulkevat Karhumäenportin kautta suoraan suurista huolto ovista.

Huoltopihalle on osoitettu 10 autopaikkaa sekä yksi LE autopaikka, lisäksi huolto pihalle voidaan pysäköidä 25 mopoa lukion oppilaiden tarpeisiin.

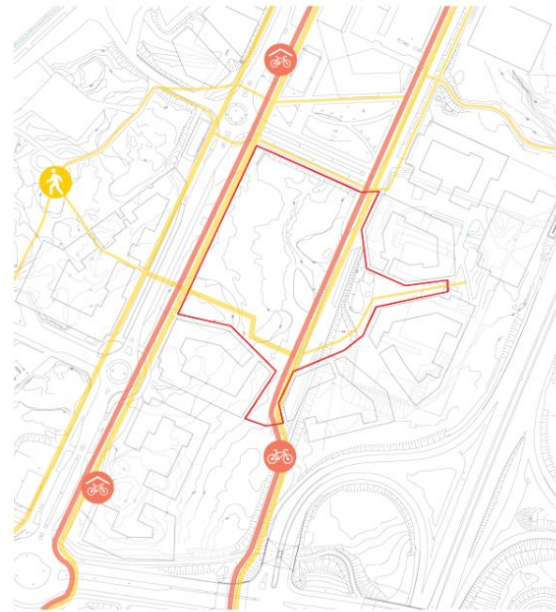
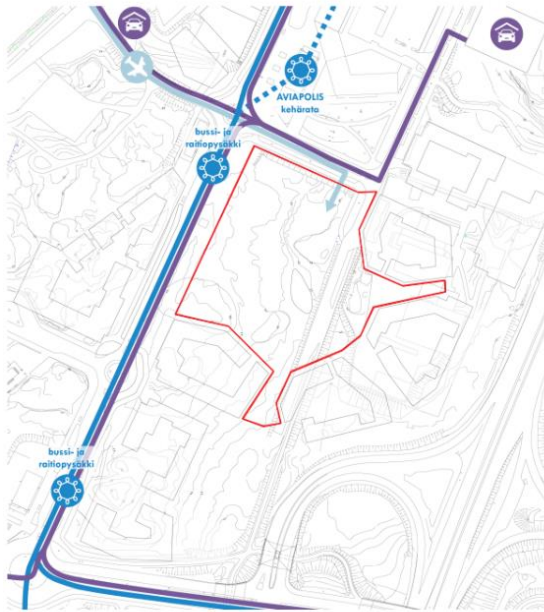
Huoltopihalla ja ajoyhteydellä raskaiden yhdistelmäajoneuvojen ajettavilla kohdilla pintamateriaalina käytetään asfalttia kiveyksen sijaan.

Huoltopiha tulee aidata puiston suuntaan siten että alueen ilme puistosta katsottuna on viihtyisä. Huoltopihaa ja huoltoreittiä reunustavat seinät on suunniteltu köynnösten tai kapeiden puiden alueeksi viihtyisyyden lisäämiseksi.

Pysäköinti

Asemakaavan autopaikat on osoitettu Kolmioparkkiin tai muualle lähistölle sijaitsevaan pysäköintilaitokseen, lukuun ottamatta 10 autopaikkaa, jotka sijaitsevat huoltopihalla. Lukion oppilaiden käytössä olevat mopopaikat voidaan sijoittaa huolto pihalle tai muualle kaava-alueen läheisyyteen, kuten esimerkiksi pysäköintilaitoksen yhteyteen tai kadunvarsipaikoille.

Lukion sisäänkäyntien läheisyyteen on suunniteltu 180 runkolukittavaa polkupyöräpaikkaa, joista 80 katettua paikkaa palvelee myös ilmailumuseon kävijöitä. Puiston puoleisen sisäänkäynnin yhteyteen on suunniteltava osa pyöräpaikoista.

Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

Kajavanpuisto ja pihasuunnitelma

Puistosuunnitelma

Aviapoliksen lukio ja Suomen ilmailumuseo | Viitesuunnitelma

Kajavanpuiston suunnitelma, Loci Maisema-arkkitehdit Oy ja Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

Aviapoliksen lukion ja uuden Suomen ilmailumuseon tontin istutuksissa käytetään isoja lehtipuita, kukkivia puita, köynnöksiä ja pensas- sekä perennaistutuksia. Kulkureitit ovat kivettyjä pintoja. Lukion kattopihaa reunustavat pysyvät istutukset ja pieniä kukkivia pensaita esim. marjapensaita. Kattopihalla on mahdollisuudet ulko-opetukseen ja ajanviettoon. Katolla on lisäksi varaus pallokentälle, niin että sen toteutuessa pysyviä istutuksia ei tarvitse purkaa. Lukion nelikerroksisen osan katolla on ketokasvillisuutta, joka hyödyntää ja viivyttää sadevesiä. Istutuksissa tulee käyttää etupäässä kotimaisia ja paikallisia lajeja. Luonnon monimuotoisuutta voidaan tukea lisäämällä lahoppuuta ketokatolle ja istutuksille, mikä luo habitaatteja mm. selkärangattomille eläimille.

Alueen läpi kulkeva puistokäytävä ja -toiminnot sijaitsevat Karhumäentien nykyisen poistuvan osuuden kohdalla, mikä mahdollistaa nykyisen luonnonmaaston säästämistä. Puistokäytävä jakaa ulkotilat tunnelmaltaan metsäiseen ympäristöön ja rakennusten edustalle puistomaiseen tilaan. Puistomaisten alueiden ilmettä korostavat kukkivat puut ja pensasistutukset.

Suunnittelualueella on mahdollista säilyttää n. 1300m² alkuperäistä kallioalueita ja niiden kasvillisuutta. Suunnittelun aikana on mietitty paljon, miten kasvillisuus saadaan säilymään ja mihin sijoitetaan toimintoja. Puiston puustoa ja tulee säilyttää mahdollisimman paljon, ja arvopuurekistessä kartoitetut puut esitetään kaavakartalla suojeltaviksi.

Puiston läpi kulkee jk/pp ja ulkoilureitti yhdistää reitin Aviabulevardille. Talvikunnossapidettävä reitti kiertää avokallioita ja ohjaa kulutusta pois herkiltä kasvillisuusalueilta. Kaavamuuosratkaisu on suunniteltu avokallioiden ja olemassa olevien mäntyjen säilymisen ehdoilla. Rakentamiseen osoitetut korttelialueet ovat tiiviitä, jotta kallioita ja metsäistä ympäristöä säilyy mahdollisimman paljon.

Puistoon on osoitettu myös paikat urheilukentille ja ulkoliikuntavälineille.

Johtuen maanomistusrajoista tässä kaavassa Kajavanpuistosta kaavoitetaan vain osa. Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnoksessa on esitetty Kajavanpuisto kokonaisuudessaan ja korttelipuistona asuinkorttelin ja Y-korttelialueen välillä.

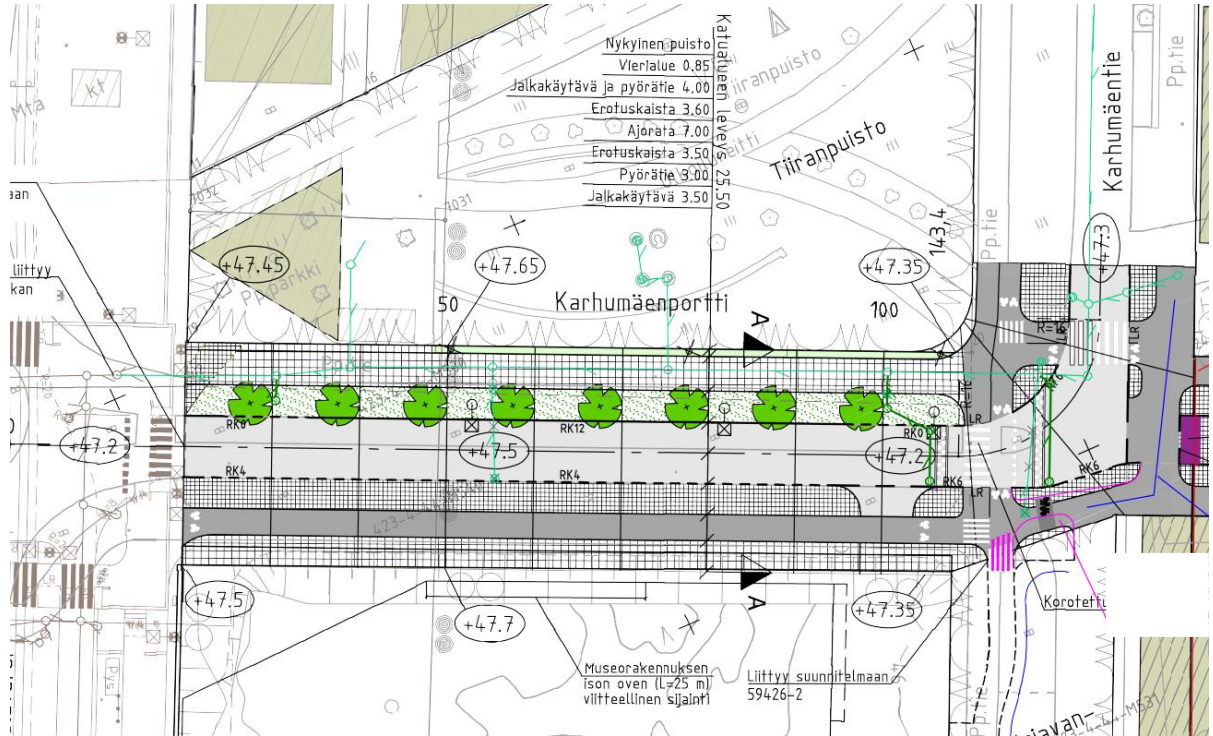
Suunnittelun aikana tutkittiin inventoitujen puiden, avokallioiden ja lahokaviosammaleen esiintymäalueet. Loci Maisema-arkkitehdit Oy.

Tiiranpuisto ja paviljonki

Tiiranpuistoon on rakennettu paviljonki määräaikaaisella 5 vuoden rakennusluvalla. Tällä kaavalla sille luodaan pysyvä rakennusala. Paviljonkia on tarkoitus voida käyttää tapahtumiin alueella ja myös muun muassa kaupunki suunnittelusta tiedottamiseen. Tiiranpuistossa kulkee yleiskaavan virkistysalueyhteys. Paviljonki on suunniteltu puiston keskeisyyden vuoksi puurakenteisena ja siinä on viherkatto.

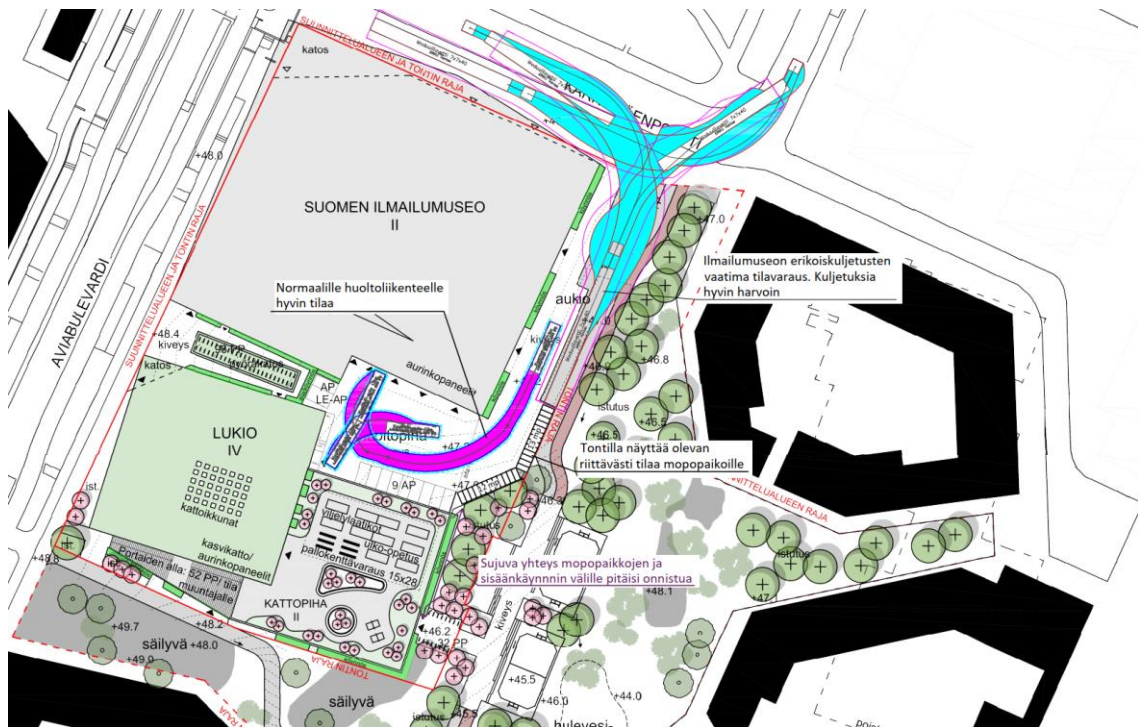
Karhumäenportti ja erikoiskuljetusreitit

Kaavasuunnittelua varten on laadittu alustava katusuunnitelma Karhumäenportista välillä Aviabulevardi ja Karhumäentie. Katualueella on huomioitu Ilmailumuseon lentokoneiden erikoiskuljetusreitin tilavaatimukset, joka on vähintään 14m. Samalla on tutkittu kaava-alueelle ajoa puistoreitin ja huoltopihan suuntaan, ja tutkittu erikoiskuljetusreittien tilavaatimukset kaava-alueen ajoreitillä. Museon logistiikan takia tulee tontin 2 pohjoissivu ja erityisesti 25m leveän oven edusta pitää vapaana kaikista esteistä. Kadun ilmeellä on haluttu vahvistaa Tiiranpuiston ja Ilmailumuseon tontin välistä yhteyttä.

Alustava katusuunnitelma, Karhumäenportti. Ramboll Oy.

Osa erikoiskuljetuksen vaativista kuljetuksista kulkevat tontin ajoreittiä pitkin, osa ajetaan sisään suoraan Karhumäenportin kautta. Erikoiskuljetusten käyttö ei ole säännöllistä vaan ajoittaista ja suurimpia kuljetuksia kulkee hyvin harvoin.

Kuvassa esitetty huoltoliikenteen reitit (lilalla) sekä harvoin kulkevien erikoiskuljetuksien reitit (turkoosilla) huoltopihalla ja ajoreitillä.

Pysäköintilaitos

Turbiinien varressa sijaitseva Kolmioparkin pysäköintilaitos on rakennettu poikkeusluvalla. LPA-alue on ollut tarkoitus kaavoittaa jo aikaisemmissa kaavoissa, jolloin pysäköintilaitoksen ympärillä oli vihreää istutettavaa aluetta. Pysäköintilaitos on nyt siirretty tähän kaavaan, jolloin siinä yhteydessä otettiin mukaan pelkästään rakennusala ja ajoreitti. Alueen rajat on suunniteltu yhteensopiviksi ratikkakaavan kanssa. Koko korttelin rakenne, viherympäristöineen on osoitettu Aviapoliksen keskustan kaavaluonnoksessa, ja tulee kaavoitettaviksi tuleviin kaavoihin. Ajo pysäköintilaitokseen tapahtuu Turbiinien kautta.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kaavaratkaisua on kehitelty eri lähtökohdista käsin, hakemalla ratkaisua, jossa kukin osa-alue toimii yhdessä muiden teemojen kanssa. Lopullinen kaavaratkaisu ei ole vaihtoehtotarkastelun tulosta, vaan pitkäjänteisen suunnittelutyön lopputulos, joka on esitetty viitesuunnitelmassa sekä piha- ja puistosuunnitelmassa. Joitakin teemoja on tarkastettu erillisissä selvityksissä, jotka on avattu lyhyesti tässä alla.

Hiilineutraalisuusselvitys

Suunnittelualueelle on laadittu hiilineutraalisuusselvitys. Hiilineutraalisuusselvitys on toteutettu Vantaan kaupunkistrategian tavoitteen mukaisesti kaavaan. Hiilineutraalisuusselvityksessä on tutkittu il-mastovaikutuksia järjestelmällisesti ja on määritetty tavoitetaso ja päästövähennyskeinot. Kaavan kannalta olennaisimmat teemat päästöjen vähentämiseksi ovat energia, rakentaminen ja muuntojoustavuus, luonto, hiilinielut ja –varastot ja liikenne. Näitä teemoja tutkimalla on määritetty toimenpiteitä kaavaan. Tuloksissa havaittiin, että suunnittelualan hyvä sijainti joukkoliikenneyhteyksien varrella ja kehittyneen yhdyskuntarakenteen keskiössä tukee kestävästä liikennettä. Suunnittelu-alueella liikenteen kestävyttä tuetaan myös laadukkailla ja riittäväillä polkupyöräpaikoilla ja kevyen liikenteen reiteillä. Kaavan energiantuotannon potentiaali on hyvä, mutta rajoitettu geoenergian osalta Kehäradan läheisyydestä johtuen. Aurinkoenergian potentiaali on hyvä, koska rakennuksilla on paljon kattopinta-alaa. Luontoa, hiilinieluita ja –varastoja on huomioitu kasvien lajivalinnalla, vihertehokkuudella ja säilytettävillä puilla. Lisäksi tämän teeman hyväksi on huomioitu lukion rakennuksen katolle kasvikatton toteutuminen. Rakentamisen osalta pyritään

vähentämään siitä aiheutuvia päästöjä vaatimalla vähäpäästöisiä, kestäviä ja pitkäikäisiä rakennusmateriaaleja kaavaan. Rakennusten pitkäikäistä käyttöä tuetaan muuntojoustavilla tiloilla. Lisää hiilineutraalisuudesta ja ilmastovaikutuksista kappaleessa 4.4.3.

Hulevesiselvitys

Y-korttelista on laadittu hulevesienhallintasuunnitelma, Loci Arkkitehdit Oy.

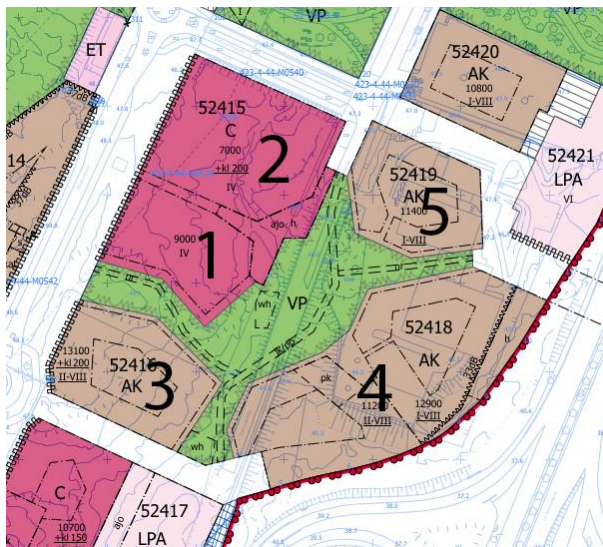
Hulevedet johdetaan kaikilla alueilla etupäässä kasvillisuusalueille ja puiston alueilla myös viivytyspainanteisiin. Suunnittelualan pinnanmuodot laskevat reunoilta keskelle päin ja kohti alueen alinta kohtaa eteläisimmällä reunalla. Tulvareitit kulkevat puistokäytäviä pitkin ja johtavat suunnittelualan eteläpäähen. Lukion kasvikatolle on asennettavissa hulevesien viivytyskennoa, esim. 25 l/m². Lukion kattopihan pysyvien istutusten alla voidaan käyttää paksumpaa viivytyskennoa esim. 60 l/m². Tontin muodostamien hulevesien ylivirtaama tulee viivyttää esim. maanalaisilla viivytysratkaisuilla, joille sopiva sijainti on huoltopihan eteläreunassa.

Vihertehokkuuslaskelma

Loci Maisema-arkkitehdit on laatinut kaavasta vihertehokkuuslaskelman. Vihertehokkuusluvuksi saatiin 0,8. Laskelma löytyy selostuksesta kohdasta muu suunnitelma-aines.

Asemakaavamuutoksen vaiheistus ja osa korttelirakennetta

Kaavamuutos on osa kokonaisuutta, joka on suunniteltu Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnoksessa. Kaavaluonnoksen osat rakentuvat vaiheittain, kaavamuutosehdotusten myötä. Kortteli 52415 kuuluu suurkortteliin, josta todennäköisimmin ensin rakentuu lukio, sitten museo ja ensimmäinen asuinkortteli Aviabulevardin varrella. Tämän jälkeen rakentuvat loput asuinkortteleista.

Korttelirakenteen vaiheistus

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaava-alue on osa Aviapoliksen keskustaa, joka sijoittuu Aviapolis-asemien ympäristöön ja Aviabulevardin varteen. Alueelle on laadittu laajempaa aluetta koskeva asemakaavaluonnos, joka toimii kaavan pohjana.

Kaavalla mahdollistetaan Aviapoliksen lukion ja Suomen ilmailumuseon rakentaminen Aviapoliksen keskustaan. Kaavassa kaavoitetaan myös jo rakennetut Kolmioparkki sekä paviljonki Aviapoliksen juna-aseman vieressä. Lisäksi kaavaan sisällytetään osa Kajavanpuistosta, joka sijoittuu lukion ja museon yhteyteen sekä osa Karhumäenportin katualueesta.

Kaavan pysäköinti toteutetaan laitokseen Kolmioparkkiin ja pihalle tulee muutama autopaikka sekä mopo- ja polkupyöräpaikkoja.

Kaavan ytimen muodostaa Julkisten rakennusten korttelialue (Y), joka mahdollistaa lukion ja museon rakentamisen. Korttelin 53414 pysäköintitalo on autopaikkojen korttelialuetta (LPA). Alueen kerrosluvut vaihtelevat rakennuksissa kahdesta viiteen kerrokseen.

4.1.1 Mitoitus

Yleisten rakennusten korttelialue, Y, noin 1,2 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 15 700 k-m². Tehokkuusluku e noin 1,32.

- Pyöräpaikat: Vähintään 180 pyöräpaikkaa tulee sijoittaa korttelin 52415 pihalle.
- Mopopaikat: Vähintään 25 kpl. Mopopaikat voidaan sijoittaa joko pihalle tai pysäköintialueelle kaava-alueen lähistöllä.
- Autopaikat:
- Tontti 1: 30 kpl autopaikkoja, 1 LE-autopaikka, 25 mopopaikkaa.
- Tontti 2: 18 kpl autopaikkoja.
- 10 autopaikkaa tulee sijoittaa korttelin 52415 huoltopihalle ja yksi LE-autopaikka tontille 1.
- Loput autopaikat voidaan sijoittaa läheisyydessä olevaan pysäköintilaitokseen tai pysäköintialueelle erillisellä sopimuksella.

Puistoalue, VP, noin 1,0 hehtaarin alue

Autopaikkojen korttelialue, LPA, noin 0,48 hehtaarin alue

Katualue noin 0,23 hehtaaria.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavassa yleisten rakennusten korttelialue on kooltaan niukka, ja rakennusalat vievät lähes koko korttelin pinta-alan. Tästä syystä vihertehokkuus on ollut erityisen haastava saada toteutumaan. Siinä on kuitenkin onnistuttu mm. hyödyntämällä rakennusten katto ja seinäpintoja. Tontilla 1 rakennuksen katto on osoitettu kasvikatoksi ja molemmilla tonteilla on esitetty köynnösistutuksia julkisivuille.

Ympäristön laatua koskevat asemakaavan tavoitteet toteutuvat kuitenkin hyvin. Kaavan mukaiset uudet rakennukset sopivat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista ja kaupunkikuvasta on annettu laatua koskevia määräyksiä. Aviabulevardille avautuvat liiketilat luovat kaupunkimaista ympäristöä.

Tontilla 2 rakennus yhdistyy toiminnallisesti ja visuaalisesti Tiiranpuiston, Lentoaukiolle, Aviapolis X -paviljongin ja juna-aseman suuntaan luoden yhtenäisen kaupunkitilan. Samalla tontilla rakennuksen katto kuvastaa sen käyttötarkoitusta luoden kiinnostavan ilmeen kaupunkikuvaan.

Viherrakentamisesta, vihertehokkuudesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset. Myös hiilineutraalisuutta edistäviä määräyksiä on annettu. Pihasuunnitelma ja sen pohjalta laaditut määräykset ohjaavat monipuoliseen ja runsaaseen viherrakentamiseen.

Puistosuunnittelu on tehty siten, että mahdollisimman suuri osa nykyisestä puustosta voidaan säilyttää. Arvopuurekisterin puut on osoitettu suojeltaviksi kaavakarttaan. Puiston läpi kulkeva jk/pp-reitti on osoitettu vanhan tielinjan päälle, jolloin sen alta ei jouduta kaatamaan puita.

Pysäköinti on toteutettu pääosin pysäköintilaitokseen. Pihalle on osoitettu pyörä- ja mopopaikkoja.

Lukion piha ja Kajavanpuisto muodostavat vehreän kokonaisuuden, Arkkitehdit Davidsson & Tarkela

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

Y, Yleisten rakennusten korttelialue

Kortteli 52415 osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi. Korttelialueelle saa rakentaa kulttuuri-, opetus- ja liikuntatiloja sekä niihin liittyviä liiketiloja. Korttelin rakennusoikeus on 15 700 k-m².

Korttelin uudet rakennukset rajaavat Aviabulevardia ja Karhumäenporttia, rakennukset ovat kahdesta neljään kerrosta korkeita.

Noin 20 metrin välein tulee rakennusten julkisivuun tai korttelin reunaan, jalankulkijan reitin varrelle sijoittaa jotain kaunista ja kiinnostavaa arkkitehtuurin tai ympäristörakentamisen keinoin. Aviabulevardin suuntaan olevan korttelijulkisivun tulee olla polveileva.

Korttelin kulma Aviabulevardin ja Karhumäenportin risteyksessä tulee toteuttaa erityisen laadukaina ja korostaa sitä alueen maamerkinä arkkitehtuurin ja/tai taiteen ja/tai valaistuksen ja/tai ympäristörakentamisen keinoin. Korttelin kulma suunnitellaan kaupunkikuvallisena kokonaisuutena Tiiranpuiston, paviljongin, Aviabulevardin ja Ilmailuaukion kanssa.

Tontilla 2 rakennuksen kivijalkakerrokseen tulee rakentaa vähintään 200k-m² liiketilaa, kuten museokauppaa ja kahvilaa. Liiketilaan tulee olla suora kulkuyhteys kadulta.

Aviabulevardin ja Karhumäenportin varrelle tulee muodostaa avoin ja toiminnallinen kivijalkakerros, jota tulee korostaa viherrakentamisen tai arkkitehtuurin keinoin; runsaalla aukotuksella, materiaaleilla, väreillä, rakennusosilla, istutuksilla ja/tai valaistuksella, joka avautuu kadulle ja/tai jalankulkijan reittien suuntaan. Aviabulevardin varrella, Aviabulevardin ja Karhumäenportin kulmassa kivijalkakerroksen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 5 m.

Tontilla 1 rakennuksen julkisivun tulee olla kiviaineinen; tiiltä, betonia, luonnonkiveä, keraamista materiaalia tai vastaavaa, ja pohjautua väriykseltään lähiympäristön kivilajien eri väreihin. Tontilla 2 rakennuksen julkisivun tulee olla joko kiviaineinen tai ilmailuun liittyvää materiaalia; metallia, lasia, keraamista materiaalia tai vastaavaa, jolloin värien tulee olla pääasiassa viileitä ilmailun ja taivaan värejä.

Rakennusten väliin muodostuu huoltopiha, jolle saa sijoittaa 10 autopaikkaa, 1 LE autopaikka ja 25 mopopaikkaa. Huoltopiha tulee maisemoida istutuksilla tai aidalla. Asfaltin käyttö sallitaan ainoastaan huoltoreitillä, lentokoneiden erikoiskuljetusreitillä vaatimalla alueella.

Korttelista on laadittu vihertehokkuussuunnitelma. Korttelin vihertehokkuusluvaksi muodostuu 0,8. Rakennuslupavaiheessa on laadittava pihasuunnitelma, joka perustuu kaavavaiheen pihasuunnitelmaan. Suureksi (<9m) kasvavia puita on istutettava vähintään 5 kpl ja kukkivia puita lisäksi vähintään 15 kpl. Pihojen istutettavien alueiden tulee olla korkeatasoisia ja runsaasti istutettuja. Istutuksissa tulee käyttää eri vuodenaikoina kukkivia kasveja.

Y-korttelialueen pihalle tai puistoon tulee sijoittaa muuntamo.

LPA, Autopaikkojen korttelialue

Kortteliin 53414 osoitetaan rakennusala poikkeamisluvalla rakennetulle pysäköintilaitokselle. Korttelin 52415 autot, pihan paikkoja lukuun ottamatta, pysäköidään tähän, tai läheisyydessä olevaan pysäköintilaitokseen tai pysäköintialueelle erillisellä sopimuksella.

Puisto

Asemakaavassa on kaksi puistoaluetta; Kajavanpuisto ja jo rakennettu Tiiranpuisto.

Tiiranpuistoon osoitetaan rakennusala jo rakennetulle paviljongille, jossa rakennusoikeus 180 km². Puiston läpi kulkee ulkoilureitti, Karhumäenraitti.

Kajavanpuistosta on tehty alustava puistosuunnitelma.

Arvopuurekisterin mukaiset puut puistoalueella on osoitettu suojeltaviksi. Puistossa säilytetään puustoisuus ja mahdollisimman paljon järeitä puita, isoja kiviä ja kallioita sekä istutetaan uutta kotimaista kasvillisuutta metsäisyyttä tukemaan.

Kajavanpuiston halki kulkee jk/pp yhteys. Puistoon tulee sijoittaa ulkokuntoiluvälineitä. Pyörätien varteen tulee sijoittaa kaksi 9*16m kokoista toiminnallista aluetta.

Jk/pp sekä toiminnalliset alueet tulee linjata mahdollisimman pitkälti olemassa olevan tiepohjan

päälle.

Y-korttelialueen pihalle tai Kajavanpuistoon tulee sijoittaa muuntamo.

Katualue

Karhumäenportin osa Aviabulevardin ja Karhumäentien välillä otetaan mukaan tähän kaavaan. Katualueesta on tehty alustava katusuunnitelma.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen aivan Aviapoliksen keskustaan. Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Veromiehen alue kokee muutoksen murretta. Kaavamuutoksella täydennetään juna-aseman ympärille muodostuvaa keskusta-aluetta oppilaitoksella ja museolla. Asemakaavamuutoksella edistetään Aviapoliksen asemaa yhtenä seudun voimakkaimmin kasvavana keskuksena, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, yleiskaavan ja Aviapolis kaavarungon (2015) mukaisesti.

Yhdyskuntarakenne

Uusi rakentaminen sijoittuu Aviapoliksen keskustaan, Aviabulevardin varteen ja muodostaa yhtenäisen korttelipuiston suunniteltujen, tulevien asuinkortteleiden kanssa. Ratkaisu luo tiivistä ja tehokasta kaupunkirakennetta, jossa samalla on tilaa viheralueille.

Rakentaminen sijoittuu joukkoliikenteen yhteyksien tuntumaan ja on mahdollisimman hyvin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla.

Kaupunkikuva

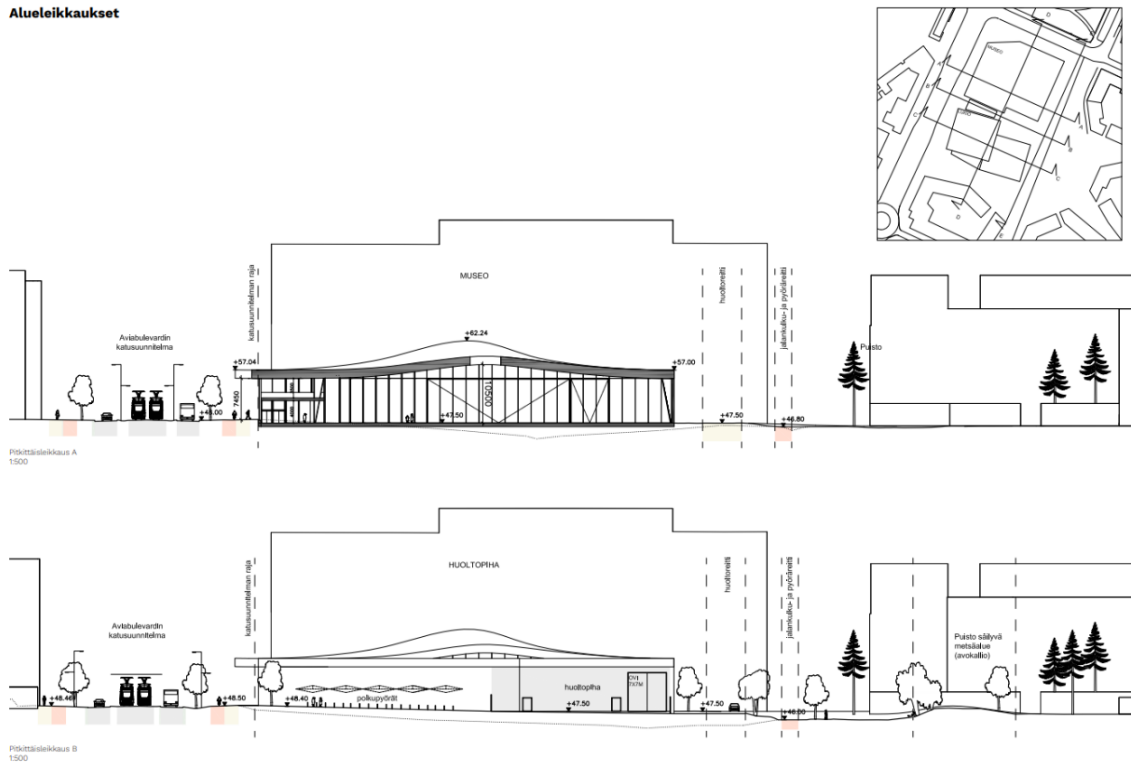
Uusi rakentaminen muuttaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna, sillä alue on nykyisellään rakentamatonta.

Kaupunkikuvalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi molempien rakennusten julkista roolia on korostettu niiden omista lähtökohdista. Samalla tarkoituksellisen eriluonteiset rakennukset muodostavat korttelissa toisiaan täydentävän parin. Kerroskorkeudet ovat matalia suhteessa ympäristön toimisto- ja suunniteltuun asuinrakentamiseen, luoden vaihtelevaa ilmettä alueelle.

Rakennuksen eteen muodostuu katettu sisäänkäyntiaukio, joka yhdessä ympäristön yhtenäisen kivepinnan kanssa nivoo yhteen Tiiranpuiston, Aviapolis X -paviljongin ja museon muodostaman kaupunkitilan. Ympäröivään ulkotilaan toivotaan tapahtumien järjestämismahdollisuuksia, ja Tiiranpuiston aktivointi ilmailumuseon ”elävänä pihana” tukee luontevasti Vantaan kulttuuristrategiaa.

Vihertehokkuuden avulla saadaan korttelialueelle vehreyttä. Puiston puolella terassoituvan lukion matalamman osan päälle sijoittuva kattopiha muodostaa näköalapaikan ja jatkeen korttelipuiستolle. Lukion sisäänkäynneiltä alkavat kerrosten väliset sisäiset reitit muodostavat jatkumon ulkotilan jalankulkureiteille. Kajavanpuisto säilyvine metsäalueineen yhdessä pihan istutusten kanssa muodostavat vihreän kokonaisuuden korttelirakenteen sisäpuolelle.

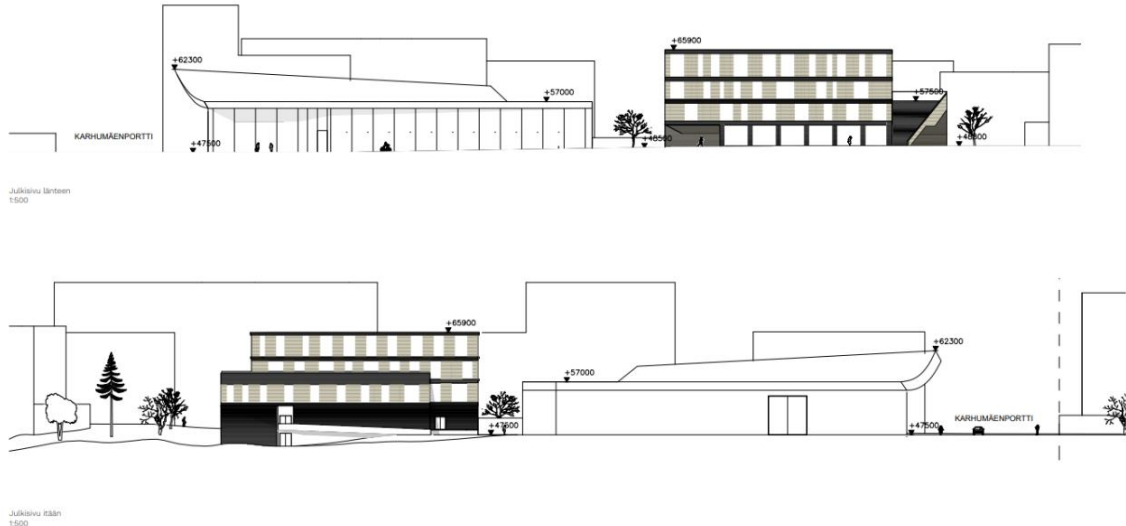
Alueleikkaukset

Aviapoliksen lukio ja Suomen ilmailumuseo | Viitese suunnitelma | 5.10.2023

Arkkitehdit Tarkela & Davidsson Oy

Aluejulkisivut

Alueleikkauksissa ja aluejulkisivuissa näkee uuden rakentamisen mittakaavan suhteessa ympäröivään rakennuskantaan. Arkkitehdit Davidsson & Tarkela Oy.

Palvelut ja työpaikat

Uusia työpaikkoja alueelle tulee kaavan mahdollistavien toimisto-, sekä majoitus- ja liiketilojen myötä. Työpaikkojen määrään ei juuri tule muutosta voimassa olevaan asemakaavaan nähden. Aviapoliksen työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan myös pitää VAT:n mukaisena. Aviapoliksessa asukaslukumäärän kasvu edesauttaa koko Aviapoliksen palveluiden säilymistä ja monipuolistumista.

Taloudelliset vaikutukset

Asemakaavan ratkaisuilla ei ole merkittäviä kaavataloudellisia vaikutuksia. Asemakaavamuutosalueen taloudellisia vaikutuksia helpottaa alueen sijainti. Alue sijaitsee jo entisestään hyvien liikenneyhteyksien kuten Kehäradan asemien, bussiliikenneyhteyksien ja merkittävien seudullisten ja valtakunnallisten kulkuväylien sekä tulevaisuudessa ratikkareitin läheisyydessä. Kaupunkikeskustamainen korkeatasoinen sekä viihtyisä ja vihreä ympäristö parantavat kaavamuutosalueen ja Aviapoliksen mainetta ja vetovoimaisuutta sekä täten myös koko Vantaan ja laajemmin seudun kilpailukyvykkyyttä.

Sosiaalinen ympäristö

Alue sijoittuu Aviapoliksen keskustaan, luoden viihtyisää ympäristöä asukkaille, työntekijöille ja vierailijoille. Kajavanpuisto jatkaa Tiiranpuiston on vehreyttä, Aviabulevardin varrelle syntyy kiinnostavia toimintoja sekä museokahvila ja kauppa ja julkiseen ulkotilaan muodostuu kohtaamisen paikkoja ja viihtyisää kaupunkitilaa. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Virkistysalueiden riittävyttä Aviapoliksessa on tutkittu Core-työssä sekä Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteissa. Kaavan myötä osa metsästä poistuu keskustan toimintojen rakentamisen alta. Kaavahankkeessa on panostettu vihreään korttelipuistoon, jossa metsäisyys säilyy, ja joka tarjoaa käyttäjille viihtyisät puitteet. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita. Metsäinen virkistysreitti lisää alueen viihtyisyyttä. Lukion monikäyttöiset tilat ja puiston liikuntamahdollisuudet lisäävät alueen palveluja sekä tukevat resurssiviisasta monihyötyjen näkökulmaa.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee Kehäradan aseman, tulevan Vantaan ratikan pysäkin ja joukkoliikenneterminaalin lähiympäristössä. Liikennemäärien on arvioitu lisääntyvän alueella jonkin verran uuden maankäytön myötä. Erinomaisen joukkoliikenteen palvelutason takia liikennemäärien ei katsota kasvavan kuitenkaan siten, että se häittäisi liikenteen toimivuutta. Autoliikenteelle tarjotaan pysäköintiä Aviapoliksen strategian mukaan pysäköintilaitoksesta. Alue tukeutuu nykyiseen julkisen liikenteen palveluverkkoon. Asemakaavamuutos lisää alueella joukkoliikenteen käytön edellytyksiä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Sujuvat reitit kaupallisiin ja julkisiin palveluihin, puistoihin ja joukkoliikenteen pysäkeille lisäävät kestävien kulkutapojen houkuttelevuutta ja edellytyksiä alueella. Suunnitelman mukainen toteutus jatkaa myös pyöräreittien verkostoa alueen halki lentoasemalle sekä lisää pyöräilyn houkuttelevuutta myös laadukkailla pyöräpaikoilla. Suunnitellut liikenteelliset muutokset tukevat kaupungin kestävä kehityksen mukaisia tavoitteita.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueen uudet rakennukset voidaan liittää nykyisiin tai ratikan myötä siirrettäviin vesihuoltolinjoihin.

Karhumäenportista ja Kajavapuistosta on laadittu kaavoitustyön ohella alustavat katu- ja puistosuunnitelmat ja niiden yhteydessä on tarkasteltu vesihuoltoverkoston muutostarpeet. Lisäksi alueesta on laadittu laajempi Aviapolis keskustan vesihuollon yleissuunnitelma missä on esitetty tarvittavia muutoksia vesihuoltoverkoston ja kustannusarviot muutoksille. Uutta vesihuoltoverkostoa tulee toteuttaa Kajavapuiston toteuttamisen palvelemaan laajemmin kaava-alueen ympärillä olevia alueita.

Uutta vesihuoltoverkostoa (VJ, JV ja HV) rakennetaan puiston alueelle noin 200 metrin matkalle. Lisäksi alueelle tarvitaan uusi jäteveden pumppaamo. Uuden vesihuollon kustannukset puiston alueelle ovat noin 450 000 €.

Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu

Metsäinen virkistysreitti on rauhallinen, kulkee rakennusten suojassa ja etäällä kokoajakaduista, mikä tukee alueen asukkaiden, lukiolaisten ja työntekijöiden liikkumista lihasvoimin.

Lukion ja museon piha-alueen melutaso alittaa päiväajan 55 dB keskiäänitason sen jälkeen, kuin suurtortteli asuinrakennuksineen on rakennettu vaiheeseen, jossa korttelit C5 ja C6 ovat rakentuneet. Väliaikaisesta meluntorjunnasta on annettu kaavamääräys.

Asemakaavamuutoksen äänieristysvaatimuksia määriteltäessä on huomioitu katuliikenteen, lento- ja lentokoneiden huoltokoekäyttöpaikan aiheuttamat melut.

Rakentamisen loppuvaiheessa, melutilannetta myös huomioiden asemakaavamuutosalueen kaupunkirakenne perustuu osittain umpikorttelimaiseen korttelirakenteeseen. Näin varmistetaan hiljaiset piha ja puistoalueet. Meluselvitystä on käsitelty selvityksen kappaleessa 2.1.3. Korttelin vaiheistus on käsitelty kappaleessa 3.4.1.

Tieliikenteen, lähinnä Lentoasemantien, Ilmakehän ja Karhumäentien aiheuttamat pienhiukkaset tai typpidioksidi eivät aiheuta ongelmia asemakaavamuutosalueen toiminnoille.

Tärinä ja runkomelu

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy tärinä- ja runkomeluserelvitykseen, jonka A-Insinöörit on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluserelvitys, 16.5.2023. Selvitystä on käsitelty selostuksen kappaleessa 2.1.3. Runkomelun torjunnasta on annettu asemakaavamääräys.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Korttelialueet sijaitsevat aivan juna- ja ratikkapysäkkien tuntumassa, joten museon ja lukion rakentaminen sekä metsäalueen pienentyminen on kestävän aluerakentamisen näkökulmasta tällä sijainnilla perusteltu kokonaisratkaisu, koska yleiskaavan mukaiset viheralueet eivät vaarannu. Suunnittelualueen kohdalla tierakentaminen sijoittuu pääosin jo rakennetulle sekä asfaltoidulle maalle. Asemakaavamuutosalueen pohjoispuolella sijaitsee Tiiranpuisto ja yleiskaavaluonnoksen 2020 mukainen virkistysalueyhteys. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Lukion ja museon rakentaminen on tehokasta, eikä se levittäydy laajalle nykyisen metsän alueella. Tiiviisti rakennetut korttelialueet säästävät luontoympäristöä ja -kasvillisuutta puistoalueen puolella. Puistoalue on suunniteltu luontoa säästävän periaattein ja kulutuksen haittoja on vähennetty ohjaamalla kulkua sekä rakentamalla toiminnallisia alueita nykyisen tielinjauksen kohdalle. Puistoon säästyy olemassa olevia suuria mäntyjä, metsän kenttäkasvillisuutta ja suuria kiviä. Alueelle istutetaan uutta puustoa, mikä monipuolistaa metsäisen puiston kasvillisuutta. Uudistuvan puuston puistoalueelle voidaan siirtää kaupungin omana työnä museon korttelialueelta lahopuuta ja kenttäkasvillisuutta, jolloin lahokaviosammalen elinolosuhteet säilyvät. Korttelialueella on Vantaan ratikan kaavarungon luontoselvitysten (2020) mukaan tuoretta havupuuvältaista kangasmetsää. Alueen vesiolosuhteiden muuttuessa kuusien säästymisen ei ole mahdollista. Eteläisen puolen kuivahko kalliometsä on luontaisesti aukkoinen ja puut ovat tottuneet kuivaan ja tuuliseen ympäristöön. Niiden kasvuolosuhteet eivät merkittävästi muutu ja järeät männyt voidaan säästää puistosuunnitelman mukaisesti. Puiston toisessa suunnitteluvaiheessa voidaan huomioida lahokaviosammallelle suotuisten alueiden säästäminen.

Luontoarvojen ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseksi kaavassa määrätään korttelialueen viher-
tehokkuus, jonka avulla säästyy olemassa olevia kallioita, puita ja metsäkasvillisuutta sekä tuotetaan monipuolista kortteliympäristöä.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavaluonnosalueen maankäyttö tulee muuttumaan merkittävästi nykyisestä, joka johtaa hulevesien muodostumisen lisääntymiseen. Kaava-alueen hulevesien muodostumista korttelialueilla pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita. Rakennusluvan yhteydessä tontille tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

Työmaavesien hallintasuunnitelma tulee tehdä ennen rakentamistöiden alkamista.

Loci Arkkitehdit Oy on laatinut hulevesiselvityksen asemakaavamuutosalueen tonteille, joka on selostettu kappaleessa 3.4.1.

Kajavanpuistoon on esitetty hulevesien viivytyspainanne, jonka tavoitteellinen viivytystilavuus on noin 120 m³. Tonttien hulevedet johdetaan tonttien hallintarakenteiden kautta puistoon toteutettaviin viivytysrakenteisiin ja sieltä eteenpäin hulevesiverkostoon.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Suunnittelualueen vaikutukset ilmastonmuutokseen muodostuvat energiasta, hiilinieluista ja -varastoista, rakentamisesta ja liikenteestä. Näitä teemoja ja niiden yhteyttä ilmastonmuutokseen on selvitetty hiilineutraalisuusselvityksessä ja siitä saatuja tuloksia on huomioitu kaavassa.

Liikenteellä on merkittävät vaikutukset päästöihin. Kaavan sijainti on oleellinen tekijä liikenteen päästöjen vähentämiseen. Kaava sijaitsee olemassa olevassa yhdyskuntarakenteessa ja merkittävien julkisten liikenteen yhteyksien varrella; Kehärata, bussiliikenne ja tulevaisuudessa Vantaan raitikka. Lisäksi aluetta tukevat myös hyvät kevyen liikenteen yhteydet, joita on myös huomioitu kaavassa pyöräteillä. Kaavassa kestävään liikenteeseen kannustetaan laadukkailla ja riittävillä pyöräpaikoilla.

Rakentamisesta aiheutuvat päästövaikutukset ovat merkittävä osa hankkeen päästöjä. Rakentamisesta aiheutuvia päästöjä saadaan vähennettyä valitsemalla vähäpäästöisiä sekä kierrätettyjä materiaaleja. Materiaalien ollessa myös kestäviä ja pitkäikäisiä voidaan vähentää päästöjä rakennusten koko elinkaaren ajalta. Pitkäikäisyydessä myös tilojen muuntojoustavuus on tärkeää, jotta tiloja saadaan käytettyä mahdollisimman pitkään tarpeiden ja kysynnän muuttuessa.

Luonnon, hiilinielujen ja -varastojen on huomioitu vaatimalla suunnittelualueen vihertehokkuudeksi vähintään 0,8. Vihertehokkuutta huomioiden on pihasuunnitelmassa saatu alueelle monipuolista kasvillisuutta sekä huomioitua ilmastonmuutoksen sopeutumista hulevesien hallinnalla. Luontoa on pyritty säästämään mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi säilytettävillä puilla, mutta tätä rajoittaa toimintojen vaatimien rakennusten suuruusluokka. Viherkatto on merkittävä tapa hallita hulevesiä sekä tuoda kasvillisuutta alueelle, joka muuten katoaisi rakentamisesta. Kaavassa viherkaton toteuttaminen mahdollistetaan lukiorakennukseen.

Energialla on suuret vaikutukset päästöihin. Päästöjä voidaan vähentää vaikuttamalla energiankulutukseen sekä energiantuotantoon. Vaatimalla hyvää energiatehokkuutta vähennetään energiankulutusta. Suunnittelualueella energiankulutusta vähennetään vaatimalla erittäin energiatehokasta lukiorakennusta. Energiantuotannon osalta on tutkittu ja esitetty tapoja tuottaa energiaa paikallisesti suunnittelualueella. Suunnittelualueen rakennuksilla on hyvät potentiaalit tuottaa aurinkoenergiaa aurinkokeräinten avulla, koska rakennuksilla on paljon kattopinta-alaa. Geoenergian tuotannon osalta Kehäradan läheisyys asettaa merkittävästi rajoitteita.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy kunnallistekninen sopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Davidsson & Tarkela Arkkitehdit Oy:	Niklas Mahlberg Aki Davidsson	
Loci Maisema-arkkitehdit Oy:	Pia Kuusiniemi	
Rakkaworks Oy:	Antti Ala-Heikkilä	
Avia Realstate:	Niina Puumalainen	
Suomen Ilmailumuseo Oy:	Pia Illikainen Valeri Saltikoff	
Finavia Oy:	Esa Siponen Satu Routama	
Vantaan kaupunki:	Johanna Rajala Merja Häsänen Carina Ölander Vuokko Rova Anna-Liisa Vanhala	alue-arkkitehti alue-arkkitehti va. asemakaava-arkkitehti kaavatekninen koordinaattori kaavoitusteknikko
	Jonna Juusola Agon Shala Sirpa Mäkilä Kauppinen Juuso Heidi Hellgren-Suomalainen Keinänen Harri	asemakaava-arkkitehti kaavoitusinsinööri maisema-arkkitehti liikenneinsinööri liikenneinsinööri suunnitteluinsinööri
	Laura Malinen Eija Kivineva Haarala Hannu	hankekehitysarkkitehti hankepällikkö palveluverkkoasiantuntija
VTK Kiinteistöt Oy	Marko Salmela	rakennuttajapäällikkö

VANTAA KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 9. päivänä huhtikuuta 2024

Carina Ölander
Asemakaava-arkkitehti

Merja Häsänen
Aluearkkitehti va.

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

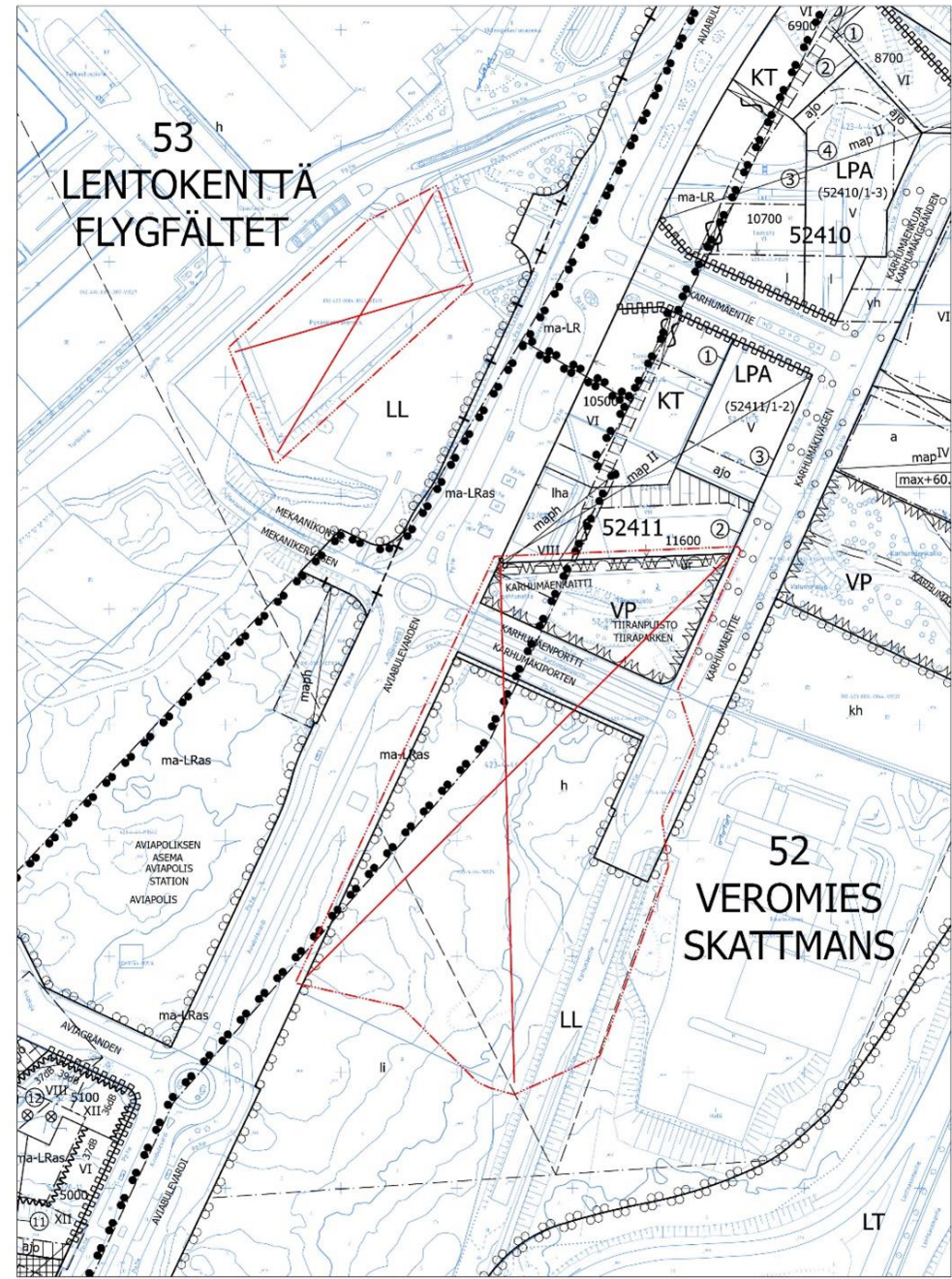
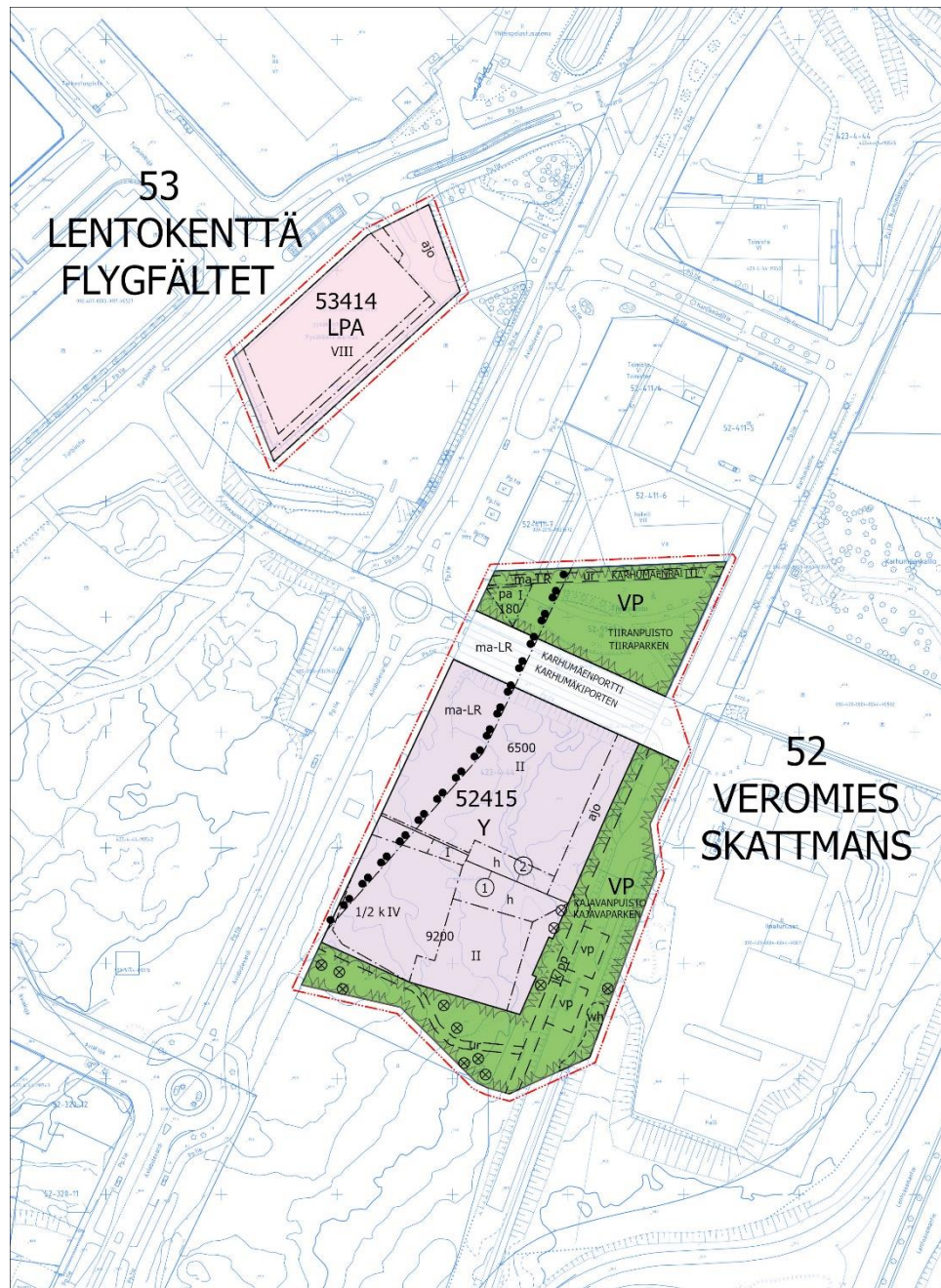
Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	09.11.2023
Kaavan nimi	002534 Veromies 52 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	17.01.2023
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	09002534
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,9041	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	2,9041

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,9041	100,0	15700	0,54	0,0000	15700
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	1,1892	40,9	15700	1,32	1,1892	15700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,0002	34,4	0		0,6288	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,7147	24,6	0		-1,8180	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]	
Yhteensä						
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos			
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]		[k-m ² +/-]	
Yhteensä						

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,9041	100,0	15700	0,54	0,0000	15700
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	1,1892	40,9	15700	1,32	1,1892	15700
Y	1,1892	100,0	15700	1,32	1,1892	15700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,0002	34,4	0		0,6288	0
VP	1,0002	100,0	0		0,6288	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,7147	24,6	0		-1,8180	0
Kadut	0,2334	32,7	0		-0,1402	0
LL	0,0000		0		-2,1591	0
LPA	0,4813	67,3	0		0,4813	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002534

Päiväys
Datum

9.4.2024

Vantaan kaupunki

LUKIO JA UUSI ILMAILU- MUSEO AVIABULEVARDIN VARRELLE

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 53, Lentokenttä
Kortteli 53414.

Kaupunginosa 52, Veromies
Kortteli 52415 sekä katu- ja virkistysalueet.

Tonttijako

Kortteli 52415.

1:2000

Vanda stad

GYMNASIUM OCH NYTT FLYGMUSEUM TILL AVIABULEVARDEN

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 53, Flygfältet
Kvarteret 53414.

Stadsdel 52, Skattmans
Kvarteret 52415 samt gatu- och
rekreationsområden.

Tomtindelning

Kvarteret 52415.

1:2000

ASEMAKAAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Yleistä

Alueelle saa rakentaa kulttuuri-, opetus- ja liikuntatiloja sekä niihin liittyviä liiketiloja.

Alueen arkkitehtuurin ja ympäristörakentamisen tulee olla kaupunkimaista ja laadukasta sekä toteutuksen korkeatasoista.

Alueella tulee noudattaa Aviapoliksen taiteen yleissuunnitelmaa.

Noin 20 metrin välein tulee rakennusten julkisivuun tai korttelin reunaan, jalankulkijan reitin varrelle sijoittaa jotain kaunista ja kiinnostavaa arkkitehtuurin tai ympäristörakentamisen keinoin.

Mitkään rakenteet tai laitteet eivät saa ylittää korkeustasoa +100 m (N2000).

Rakennusoikeus.

Tontilla 2 rakennuksen kivijalkakerrokseen tulee rakentaa vähintään 200k-m² liiketilaa, kuten museokauppaa ja kahvilaa. Liiketilaa tulee olla suora kulkuyhteys kadulta.

Korttelit

Aviabulevardin suuntaan olevan korttelijulkisivun tulee olla polveileva.

Korttelin 52415 kulma Aviabulevardin ja Karhumäenportin risteyskässä tulee toteuttaa erityisen laadukkaita ja korostaa sitä alueen maamerkinä arkkitehtuurin ja/tai taiteen ja/tai valaistuksen ja/tai ympäristörakentamisen keinoin. Korttelin kulma suunnitellaan kaupunkikuvallisen kokonaisuutena Tiiranpuiston, paviljongin, Aviabulevardin ja Ilmailuaukion kanssa.

Aviabulevardin varrella olevan rakennuksen ravintolat/kahvilat tulee sijoittaa rakennuksen kivijalkaan.

Aviabulevardin varrella olevan rakennuksen julkisivun ja toimintojen suunnittelussa tulee huomioida jalankulkijan sääsuoja katoksen tai arkadein.

Arkadin vapaan leveyden tulee olla vähintään 3 metriä ja korkeuden vähintään 5 metriä. Arkadin tulee olla läpikuljettava ja kadun tasossa.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Allmänt

I området får kultur-, undervisnings- och motionslokaler samt tillhörande affärslokaler byggas.

Områdets arkitektur och miljöbyggande ska vara urbant och högklassigt och genomförandet ska hålla en hög nivå.

I området ska översiktsplanen för konst i Aviapolis iaktas.

I byggnadernas fasad eller i kvarterets kant ska det längs gångsträket med cirka 20 meters mellanrum placeras något vackert och intresseväckande med hjälp av arkitektoniska medel eller miljöbyggande.

Inga konstruktioner eller anläggningar får överskrida höjdnivån +100 m (N2000).

Byggrätt.

På tomt 2 ska minst 200 m²-vy affärslokaler, såsom museibutiker och caféer, byggas i byggnadens stenfotsvåning. Affärslokaler ska ha direkt ingång från gatan.

Kvarteren

Kvartersfasaden mot Aviabulevarden ska vara böljande.

Hörnet på kvarteret 52415 i Aviabulevardens och Karhumäkiportens korsning ska byggas så att det håller särskilt hög kvalitet och det ska framhåvas som områdets landmärke genom arkitektur och/eller konst och/eller belysning och/eller miljöbyggande. Kvarterets hörn planeras som en helhet i fråga om stadsbilden med Tiiraparken, paviljongen, Aviabulevarden och Flygtorget.

Restauranger/caféer i byggnaden vid Aviabulevarden ska placeras i byggnadens stenfot.

Vid planeringen av fasaden och funktionerna i byggnaden vid Aviabulevarden ska man genom takkonstruktioner eller arkader se till att gående är skyddade mot väder.

Arkadens fria bredd ska vara minst 3 meter och höjd minst 5 meter. Det ska gå att passera genom arkaden och den ska ligga i nivå med gatan.

Huoltopiha tulee sijoittaa rakennusten väliin ja maise-moida istutuksilla tai aidalla. Huoltopiha on tonttien 1 ja 2 yhteiskäytössä. Ulkovarastointia ei sallita.

Rakennukset

Korttelin rakennusten kerrosluvussa tulee olla vaihtelua.

Rakennusten julkisivujen yksityiskohtien, ikkunajaotuk-sen ja värikyksen tulee olla erilaisia eri rakennuksissa.

Rakennusten tulee olla runsaasti aukotettuja.

Rakennuksen kaupunkikuvallisesti tärkeissä, kadun puo-leisissa ja kadulle näkyvissä julkisivuissa ei sallita näky-viä elementtisaumoja. Muilla julkisivuilla elementtisau-mat tulee häivyttää sauman sijoituksen tai pintaraken-teen avulla.

Tontilla 1 rakennuksen julkisivun tulee olla kiviaineinen; tiiltä, betonia, luonnonkiveä, keraamista materiaalia tai vastaavaa, ja pohjautua värikykseltään lähiympäristön kivilajien eri väreihin.

Tontilla 2 rakennuksen julkisivun tulee olla joko kiviainei-nen tai ilmailuun liittyvää materiaalia; metallia, lasia, keraamista materiaalia tai vastaavaa, jolloin värien tulee olla pääasiassa viileitä ilmailun ja taivaan värejä.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut talotekniset laitteet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkiteh-tuuria ja materiaaleja.

Piharakennusten ja -rakenteiden tulee sopia korttelin rakennusten arkkitehtuuriin.

Tontilla 2 katon tulee kuvastaa rakennuksen toimintaa.

Tontilla 2 rakennuksen tulee avautua Tiiranpuiston suun-taan. Julkisivua tulee käsitellä arkkitehtuurin, viherraken-tamisen ja/tai taitein keinoin siten, että se on kiinnostava ja katutilaa elävöittävä. Julkisivun tulee avautua myös ikkunoin puiston suuntaan.

Kylmät rakennukset ja rakennelmat tulee toteuttaa kasvi-kattoisena.

Kivijalka

Aviabulevardin ja Karhumäenportin varrelle tulee muo-dostaa avoin ja toiminnallinen kivijalkakerros, jota tulee korostaa viherrakentamisen tai arkkitehtuurin keinoin; runsaalla aukotuksella, materiaaleilla, väreillä, raken-nusosilla, istutuksilla ja/tai valaistuksella, joka avautuu kadulle ja/tai jalankulkijan reittien suuntaan.

Aviabulevardin varrella, Aviabulevardin ja Karhumäen-portin kulmassa kivijalkakerroksen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 5 m.

Rakennusten pääsisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin; katosten, sisäänvetojen ja näyttävien ovien avulla, sekä valaistuksella. Sisäänkäyntien yhtey-teen tulee suunnitella laadukas ja viihtyisä ulkotila.

Melu

Rakennusten ulkovaipan äänitasoerovaatimuksen tie-, raitiotie- ja lentoliikennemelua vastaan on oltava vähin-tään 32 dB(A).

Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otet-tava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehä-rata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.

Ratatunnelista kantautuva runkomelu L_{pm} saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.

Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojausella varmis-taa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa.

Auto- ja pyöräpaikat

Vähintään 180 pyöräpaikkaa tulee sijoittaa korttelin 52415 pihalle.

Polkupyöräpaikat on oltava sijainniltaan hyvin saavutet-tavissa. Osa polkupyöräpaikoista tulee sijoittaa sateelta suojattuun ja/tai lukittuun tilaan runkolukittaviin telineisiin.

Piha-alueelle mahdollisesti rakennettavien polkupyöräin säilytystilojen tulee noudattaa korttelialueen ympäristö-rakentamisen muotokieltä.

Servicegården ska placeras mellan byggnaderna och anpas-sas till landskapet med planteringar eller ett staket. Service-gården används gemensamt av tomterna 1 och 2. Utomhus-lagring tillåts inte.

Byggnader

Våningstalet ska variera i kvarterets byggnader.

Byggnadsfasadernas detaljer, gruppering av fönster och färg-sättning ska variera i olika byggnader.

Byggnaderna ska ha ett stort antal öppningar.

Byggnadens stadsbildsmässigt viktiga fasader mot gatan och fasader som syns mot gatan får inte ha synliga elementfogar. I övriga fasader ska elementfogarna döljas genom fogens placering eller med hjälp av ytstrukturen.

På tomt 1 ska byggnadens fasad bestå av stenmaterial; tegel, betong, natursten, keramiskt material eller motsvarande och till färgsättningen baseras på de olika färgerna i den närmaste omgivningens stenarter.

På tomt 2 ska byggnadens fasad bestå av antingen stenmate-rial eller material som anknyter till luftfart; metall, glas, kera-miskt material eller motsvarande och färgerna ska huvuds-akligen vara svala färger för luftfarten och skyn.

Ventilationsmaskinrum och övriga hustekniska anordningar ska integreras så att de bildar en naturlig del av byggnader-nas arkitektur och material.

Gårdsbyggnader och -konstruktioner ska passa in i arkitek-turen i kvarterets byggnader.

På tomt 2 ska taket återspegla byggnadens verksamhet.

På tomt 2 ska byggnaden öppna upp mot Tiiraparken. Fasaden ska behandlas med hjälp av arkitektur, grönybygg-ande och/eller konst så att den är intresseväckande och livar upp gaturummet. Fasaden ska också öppna upp med fönster mot parken.

Kalla byggnader och konstruktioner ska förses med gröna tak.

Stenfoten

Utmed Aviabulevarden och Karhumäkiporten ska en öppen och funktionell stenfotsvåning bildas som ska framhåvas med grönybyggande eller arkitektoniska medel; genom ett stort antal öppningar, material, färger, byggnadsdelar, plan-teringar och/eller belysning och som öppnar upp mot gatan och/eller gångstråken.

Vid Aviabulevarden, i Aviabulevardens och Karhumäkiport-ens hörn, ska stenfotsvåningens våningshöjd vara minst 5 m.

Byggnadernas huvudentréer ska betonas genom arkitekto-niska medel; takkonstruktioner, indragna partier och praktfulla dörrar, samt belysning. I anslutning till entréerna ska ett hög-klassigt och trivsamt uterum planeras.

Buller

Kravet på ljudnivåskillnad i fråga om väg-, spårvägs- och flyg-trafikbuller i byggnadernas ytterhölje ska vara minst 32 dB(A).

I planeringen och förverkligandet av kvarteret 52415 ska ring-banan under markytan tas i beaktande, liksom eventuella nedre gränser för de brytningsarbeten som den kräver.

Stombullret L_{pm} som kommer från järnvägstunneln får vara högst 35 dB i undervisningsutrymmen, 35 dB i kontorsutrym-men och 40 dB i utställningsutrymmen.

I kvarteren ska det under alla etapper av byggandet med hjälp av provisoriska bullerskydd säkerställas att kraven på riktvär-den uppfylls i lek- och vistelseområdena.

Bil- och cykelplatser

Minst 180 cykelplatser ska placeras på gården i kvarteret 52415.

Cykelplatserna ska vara lättillgängliga till sin placering. En del av cykelplatserna ska placeras i ett regnskyddat och/eller låst utrymme i cykelställ med ramlåsning.

De utrymmen för cykelförvaring som eventuellt byggs på gårdsområdet ska efterfölja miljöbyggandets formspråk i kvartersområdet.

Autopaikkojen vähimmäismäärät

Tontti 1: 30 kpl autopaikkoja, 1 LE-autopaikka, 25 mopedpaikkaa.

Tontti 2: 18 kpl autopaikkoja

10 autopaikkaa tulee sijoittaa korttelin 52415 huoltopihalle ja yksi LE-autopaikka tontille 1.

Loput autopaikat voidaan sijoittaa läheisyydessä olevaan pysäköintilaitokseen tai pysäköintialueelle erillisellä sopimuksella.

Mopopaikat voidaan sijoittaa joko pihalle tai pysäköintialueelle kaava-alueen lähistöllä.

Pihat ja istutukset

Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8. Rakennuslupavaiheessa on esitettävä pihasuunnitelma ja vihertehokkuuslaskelma.

Rakennuslupavaiheessa on laadittava pihasuunnitelma, joka perustuu kaavavaiheen pihasuunnitelmaan. Suunnitelmassa esitetään istutukset, kattokasvillisuus, hulevesien viivytysratkaisut ja pihan toiminnot. Suureksi (>9 m) kasvavia puita on istutettava vähintään 5 kpl ja kukkivia puita lisäksi vähintään 15 kpl.

Pihalle sijoitettavat rakenteet tulee sovittaa rakennusten arkkitehtuuriin.

Pihojen istutettavien alueiden tulee olla korkeatasoisia ja runsaasti istutettuja. Istutuksissa tulee käyttää eri vuodenaikoina kukkivia kasveja.

Korttelin sisäpihalle saa sijoittaa 10 autopaikkaa ja yksi LE-autopaikka.

Pihalle saa sijoittaa 25 mopedpaikkaa, ja niiltä on oltava turvallinen yhteys rakennuksen sisäänkäyntiin tontilla 1.

Pihalle tulee sijoittaa 180 polkupyöräpaikkaa, joista 32 paikkaa tulee sijoittaa Kajavanpuiston viereisen sisäänkäynnin yhteyteen.

Pintamateriaalien tulee olla vettä läpäiseviä. Asfaltin käyttö sallitaan ainoastaan huoltoreitillä, lentokoneiden erityiskuljetusreitit vaatimalla alueella.

Tontteja ei saa aidata.

Y-korttelialueen pihalle tai puistoon tulee sijoittaa muunnattamo.

Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma. Hulevesiä on viivytettävä korttelialueilla tonttijaosta riippumatta.

Tontilla 1

Rakennuksen katon tulee olla ketokasvillisuuskatto ja/tai pääosa kattopinta-alasta on hyödynnettävä paikalliseen uusiutuvan energian tuotantoon. Katolle tulisi sijoittaa myös toiminnallinen tila.

Pihalle tulee istuttaa runsaasti puita ja istutuksia vihertehokkuuden vaatimissa määrin.

Tontilla 2

Rakennuksen seinäpinta-alan pohjoiseen tulee olla köynnöksiä/kapeita puita, siten että se luo vehreän vaikutelman.

Hiilineutraalisuus

Rakennusmateriaaleina tulee pyrkiä käyttämään hiilijalanjäljeltään vähäpäästöisiä materiaaleja. Julkisivujen päämateriaalien tulee olla kestäviä, pitkäikäisiä ja helposti huollettavia sekä kierrätettäviä.

Lukion ja museon tilat on toteutettava niin, että se sallii tilojen sisäisen muunneltavuuden tiloja yhdistämällä tai jakamalla.

52415 korttelialueen energiantarve tulee osin tai kokonaan kattaa paikallisesti asemakaava-alueella tuotetulla uusiutuvalla energialla.

Rakennuksissa tulee pyrkiä energiatehokkaisiin ratkaisuihin. Lukiossa tulee toteuttaa A-energiatehokkuusluokan energiatehokkuus. Energiatehokkuusluku varmistetaan rakennusluvan yhteydessä.

Katolle sijoitettavat energian tuotantoon tarkoitetut tekniset laitteet ja varusteet on suunniteltava osaksi rakennuksen kattomaisemaa ja arkkitehtuuria.

Minimiantalet bilplatser

Tomt 1: 30 st. bilplatser, 1 LE-bilplats, 25 mopedplatser.

Tomt 2: 18 st. bilplatser

10 bilplatser ska placeras på servicegården i kvarter 52415 och en LE-bilplats på tomt 1.

De övriga bilplatserna kan placeras i en parkeringsanläggning i närheten eller i ett parkeringsområde genom ett separat avtal.

Mopedplatserna får placeras antingen på gården eller på en parkering i närheten av planområdet.

Gårdar och planteringar

Kvarterets gröneffektivitet ska vara minst 0,8. I bygglovs-skedet ska en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl presenteras.

I samband med bygglovet skall en gårdsplan uppgöras, som baserar sig på planläggningsskedets gårdsplan. I planen uppvisas planterad växtlighet, takets växtlighet, fördröjning av dagvattnet och gårdens funktioner. Träd som växer sig stora (>9 m) ska planteras minst 5 st och därtill minst 15 st blommande träd.

Konstruktioner som placeras på gården ska anpassas till byggnadernas arkitektur.

De delar av gårdarna som planteras ska hålla hög kvalitet och innehålla ett stort antal planteringar. Växter som blommar under olika årstider ska användas i planteringsarna.

På kvarterets innergård får 10 bilplatser och en LE-bilplats placeras.

25 st mopedplatser får placeras på gården, från vilka det ska ordas en trygg förbindelse till byggnadens ingång på tomt 1.

På gården ska 180 cykelplatser placeras, varav 32 platser ska placeras i anslutning till entrén vid Kajavaparken.

Ytmaterialet ska släppa igenom vatten. Asfalt får endast användas på servicevägen inom det område som krävs av specialtransportleden för flygplan.

Tomterna får inte inhägnas.

En transformatorstation ska placeras på gården i kvartersområde Y eller i parken.

För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas. Dagvattnet ska fördröjas i kvartersområdena oberoende av tomtindelningen.

På tomt 1

Byggnadens tak ska utgöras av ett tak med hagmarksväxtlighet och/eller så ska största delen av takytan utnyttjas för lokal produktion av förnybar energi. På taket bör också ett funktionellt utrymme placeras.

På gården ska rikligt med träd och planteringar planteras i den omfattning som krävs av energieffektiviteten.

På tomt 2

Byggnadens väggyta mot norr ska bestå av klätterväxter/smala träd så att den ger ett grönskande intryck.

Klimatneutralitet

Som byggmaterial ska man eftersträva att använda material som till sitt koldioxidavtryck ger låga utsläpp. Fasadernas huvudsakliga material ska vara hållbara, varaktiga och lättskötta samt återvinningsbara.

Gymnasiets och museets lokaler ska byggas så att lokalerna går att anpassa internt genom att slå samman eller dela upp dem.

Energibehovet hos kvartersområde 52415 ska delvis eller helt täckas med förnybar energi som produceras lokalt i detaljplaneområdet.

I byggnaderna ska man eftersträva energieffektiva lösningar. Gymnasiet ska ha en energieffektivitet i energiprestandaklass A. Energiprestandavärdet fastställs i samband med bygglovet.

De tekniska anordningar och den utrustning för energiproduktion som placeras på taket ska planeras som en del av byggnadens taklandskap och arkitektur.

Puisto.

Pyörätien varteen tulee sijoittaa kaksi 9x16m kokoista toiminnallista aluetta.

Puistossa säilytetään puustoisuus ja mahdollisimman paljon järeitä puita, isoja kiviä ja kallioita sekä istutetaan uutta kotimaista kasvillisuutta metsäisyyttä tukemaan.

Puistoon tulee sijoittaa ulkokuntoiluvälineitä.

Y-korttelialueen pihalle tai Kajavapuistoon tulee sijoittaa muuntamo.

Autopaikkojen korttelialue.

Pysäköintilaitosten julkisivujen on luotava korkealaatuisia kaupunkikuvaa.

Park.

Två funktionella områden med storleken 9x16m ska placeras vid cykelvägen.

Parken hålls trädbevuxen och så många grova träd, stora stenar och klippor som möjligt bevaras och ny inhemsk växtlighet planteras som stöd för skogigheten.

I parken ska utrustning för utomhusträning placeras.

En transformatorstation ska placeras på gården i kvartersområde Y eller i Kajavaparken.

Kvartersområde för bilplatser.

Parkeringsanläggningarnas fasader ska skapa en stadsbild av hög kvalitet.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

Rakennusala.

Ohjeellinen rakennusala.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa paviljongin.

Ohjeellinen pallokenttä.

Ohjeellinen hulevesialue.

Maanalainen rautatietunneli.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Katu.

Ajoyhteys.

Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa

Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

TONTTIIAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Ett bråktal framför en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i källarvåningen för utrymme som inräknas i våningsytan.

Byggnadsyta.

Riktgivande byggnadsyta.

Byggnadsyta där paviljong får placeras.

Riktgivande bollplan.

Riktgivande dagvattenområde.

Underjordiskt järnvägstunnel.

Riktgivande friluftsled.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Gata.

Körförbindelse.

För områdets interna servicetrafik reserverad del av område

Riktgivande del av området som reserverats för gång- och cykeltrafik inom området.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Tuloskortti

Päivämäärä 8.11.2023

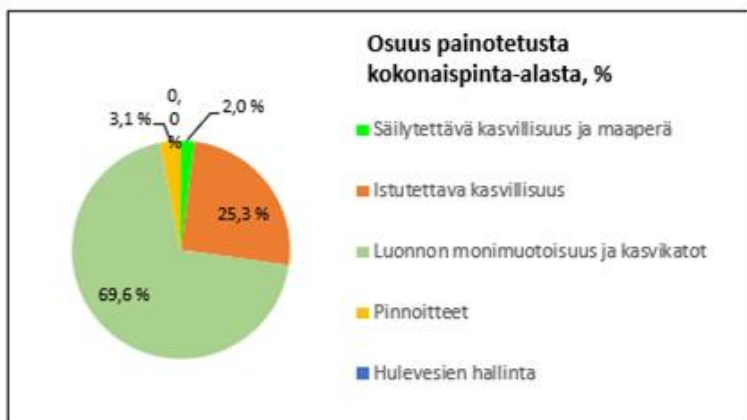
Osoite ja kaupunginosa
Kaavan numero ja kortteliAviapoliksen lukio ja Suomen ilmailumuseo, 52
0

Vihertehokkuuslaskelma

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

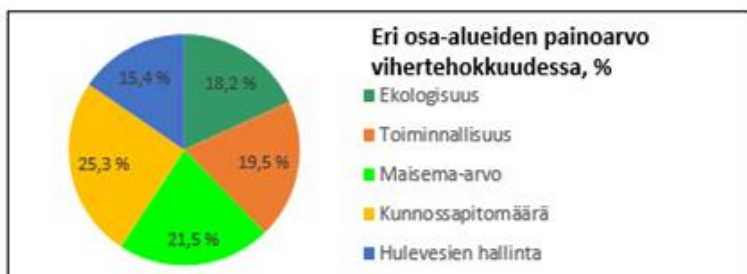
Vihertehokkuus	0,8	Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Tavoitetaso	0,8	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	7
		Istutettava kasvillisuus	3	8
		Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	6	8
		Pinnoitteet	1	3
		Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	ei elementtiä!	10
		Yhteensä	11	36

Hulevesimäärä m ³	
62,2	
Valuma kerroin C	
0,8	
Viivytystilavuustarve m ³	
62,2	
Jää viivyttämättä m ³	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³
0,0	63,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
20 %	

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE
VARATULLE VÄLILEHDELLE

- ☒ KAAVAVAIHE
☐ RAKENNUSLUPAVAIHE

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002534Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin
varrelle

LAUSUNNOT JA VASTINEET

Asemakaavoitus MHä ja CÖ KALA 9.4.2024

Kaupunginhallitus 15.1.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta tai asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002534/ Lukio ja uusi ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle**. Lausuntoja pyydettiin 7 kpl ja saatiin 4 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 9.2.2024 Väylävirasto	<u>Kehäradan rautatietunneli</u> Kehäradan rautatietunnelin läheisyyteen suunniteltavasta uudisrakentamisesta ei saa aiheutua vaaraa rautatietunnelin rakenteille tai toiminnalle, rautatietunnelin kalliotilojen pysyvyydelle tai muutoksia lähiympäristön pohjavesien virtaussuhteissa ja pohjaveden pinnoissa. Rakentamistyöt eivät saa vahingoittaa rautatietunnelin rakenteita ja teknisiä järjestelmiä eikä aiheuttaa vaaraa junaturvallisuudelle. Väylävirasto muistuttaa, että Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet on esitetty ohjeessa: "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014". Ohjeessa rautatietunnelin ympärille on määritelty varoalue, jota lähemmäs ulkopuolisia kalliotiloja ja kallioporakaivoja ei saa sijoittaa ilman erillistarkastelua. Asemakaavassa tulee huomioida em. ohjeessa esitetty rautatietunnelin varoalue ja käyttöoikeuden rajoitustaso. Ohjeessa rautatietunnelin ympärille on määritelty varoalue, jota lähemmäs ulkopuolisia kalliotiloja ja kallioporakaivoja ei saa sijoittaa ilman erillistarkastelua. Suunnittelualueella rautatietunnelin varoalue, maanalaisten tilojen ja rakenteiden suojaetäisyys, ulottuu tunnelin leveyssuunnassa 15 metriä ratatunnelin kalliotilan seinälinjasta ulospäin. Aviapoliksen asemahallin kohdalla	Täydennetään kaavaselistusta lisäämällä tietoa Aviapolis keskustan kaavamuutos, tärinä- ja runkomeluserveys, 16.5.2023 -selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi. Lisätään kaavamääräys: "Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprn saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB." Muutetaan Kehäradan tunnelin kaavamääräys muotoon: "Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat."

	rautatietunnelin varoalue ulottuu 25 metriä kalliotilan seinälinjasta ulospäin. Rautatietunnelin varoalueen kohdalla maanpäällisen rakentamisen ohjeellinen alin sallittu rakentamistaso, käyttöoikeuden alaraja, on määritelty pohjavesiolosuhteiden, kallio- ja tunneliteknisten lähtökohtien perusteella. Suunnittelualueen kohdalla käyttöoikeuden rajoitustaso on + 46 (N60). <u>Raideliikenteen runkomelu ja tärinä</u> Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset runkomelun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi. Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Runkomelun osalta kaavoituksessa on huomioitava, että VTT:n tiedotteita 2468 mukaan runkomelutason ei tulisi ylittää asuinhuoneistoissa, hoito- ja sosiaalihuollon laitoksissa tai majoitustiloissa tunneliradoilla tasoa 30 dB (avoradoilla 35 dB). Kokoontumis- ja opetustiloissa runkomelutason ei tulisi ylittää tasoa 35 dB ja toimisto-, kauppa-, näyttelytiloissa sekä museoissa vastaavasti tunneliradoilla tasoa 40 dB (avoradoilla 45 dB). Väylävirasto muistuttaa, että melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun-, runkomelun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.	
--	--	--

NRO 2, 26.2.2024 HSY	Kaavaselistuksessa on syytä esittää ajantasaiseen suunnitelma-aineistoon pohjautuva vesihuollon esisuunnitelma ja kustannusarvio.	Täydennetään kaavaselistusta lisäämällä vesihuollosta kustannusarvio, joka laadittu raportissa ”Muuran KTYS päivitys ja Aviapoliksen VHYS tarkennukset, 15.8.2023”.
NRO 3, 15.2.2024 Vantaan energia vantaan energia sähköverkot	<u>Sähköverkko</u> Kaavamääräyksissä on muuntamotarve esitetty sanamuodossa ”Y-korttelialueen pihalle tai Kajavapuistoon tulee sijoittaa muuntamo”. Muuntamon paikka tulee ensisijaisesti osoittaa puiston puolelle ajotien varteen ja kaavakarttaan ohjeellinen muuntamon rakennusala vm merkinnällä olisi suotava laittaa. Muuntamo Y-kortteliin on toissijainen vaihtoehto. <u>Kaukolämpöverkko</u> Ei huomautettavaa	Ei aiheuta tarkistuksia
NRO 4, 29.2.2024 Uudenmaan ELY-keskus	Kaavassa on annettu määräys rakennuksen julkisivun äänitasoerosta tie-, raitiotie- ja lentoliikennemelua vastaan. Kaavaselistuksessa ei kuitenkaan ole kerrottu, miten kaavassa määrätty äänitasoero on laskettu. Kaava-aluetta koskevia meluselvityksiä ei myöskään ole liitetty kaava-aineistoon. Tältä osin kaava-ainestoa tulee täydentää. Riittävän ääneneristävyyden määrittelyssä on huomioitava mm., että opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan melutason päiväohjearvoa 35 dB. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan opetustiloissa ohjearvo on tarkoituksenmukaista saavuttaa tuntikohtaisesti. Lisäksi tulee tarkastella enimmäistasoja ja niiden toistuvuutta päiväaikaan klo 8–16 välillä, jolloin kouluissa on opetusta. Mikäli koekäytön (tai muun meluisan toiminnan) aiheuttama melu on voimakasta, voi se pahimmillaan vaikuttaa merkittävästi opetukseen tai kokeiden järjestämiseen (esimerkiksi yo-kirjoitukset). Kaikki koulun melulle herkäät tilat/toiminnot tulee sijoittaa niin, että meluvaikutukset ovat hallittavissa ja mahdollisimman vähäiset. Kaavamääräyksillä on varmistuttava siitä, että kaikki koulun oleskeluun tarkoitetut piha-alueet suojataan melulta kaikissa rakentamisen vaiheissa.	Täydennetään kaavaselistusta selostamalla Aviapoliksen keskustan alueelta laadittua meluselvityksen sisältöä laajemmin. Lisätään kaavamääräys: ”Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojauksella varmistaa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa.” Täydennetään kaavaselistusta lisäämällä tietoa Aviapolis keskustan kaavamuutos, värinä- ja runkomeluselvitys, 16.5.2023 -selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi. Lisätään kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprn saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.”

	Rautatieliikenteen aiheuttaman värinän ja runkomelun huomioimisen osalta ELY-keskus yhtyy Väriläviraston kaavaehdotuksesta antamaan lausuntoon.	Muutetaan Kehäradan tunnelin kaavamääräys muotoon: "Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat."
--	---	---

NRO 1

Väylävirasto, 9.2.2024

Lausunto:

Väylävirasto on tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Aviapoliksen juna-aseman pohjoisen sisäänkäynnin vieressä Aviabulevardin itäpuolella sekä Turbiinitien itäpuolella. Alue rajautuu Turbiinitien, Mekaanikontiehen, Aviabulevardiin, Karhumäentiehen ja nykyisen Ilmailumuseon tonttiin. Kehärata kulkee suunnittelualueen ali Lentoaseman rautatietunnelissa.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Aviapoliksen lukion Ja Suomen ilmailumuseon rakentamisen Aviapoliksen keskustaan. Kaavassa kaavoitetaan myös jo rakennetut Kolmioparkki sekä paviljonki Aviapoliksen juna-aseman vieressä. Lisäksi kaavaan sisällytetään osa Kajavanpuistosta, joka sijoittuu lukion ja museon yhteyteen sekä osa Karhumäenportin katualueesta.

Kehäradan rautatietunneli

Suunnittelualueen kohdalla Kehärata kulkee maanalla kallioon louhitussa rautatietunnelissa (välillä rata-km 25+150 – 25+300). Alueen kohdalla sijaitsee myös Aviapoliksen aseman asemahalli. Asemahallin katto sijoittuessa alueella noin tasoon + 25 (N60). Kehäradan rautatietunnelin läheisyyteen suunniteltavasta uudisrakentamisesta ei saa aiheutua vaaraa rautatietunnelin rakenteille tai toiminnalle, rautatietunnelin kalliotilojen pysyvyydelle tai muutoksia lähiympäristön pohjavesien virtaussuhteissa ja pohjaveden pinnoissa. Rakentamistyöt eivät saa vahingoittaa rautatietunnelin rakenteita ja teknisiä järjestelmiä eikä aiheuttaa vaaraa junaturvallisuudelle. Väylävirasto muistuttaa, että Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä tapahtuvaa rakentamista ja louhintatöitä koskevat vaatimukset ja toimenpiteet on esitetty ohjeessa: "Kehärata, Rakentaminen rautatietunnelin läheisyyteen ennen radan käyttöönottoa ja käytön aikana. Yleisiä ohjeita louhinta ja kalliorakentamistöihin, 4.4.2014".

Asemakaavassa tulee huomioida em. ohjeessa esitetty rautatietunnelin varoalue ja käyttöoikeuden rajoitustaso. Ohjeessa rautatietunnelin ympärille on määritelty varoalue, jota lähemmäs ulkopuolisia kalliotiloja ja kalliorakaivoja ei saa sijoittaa ilman erillistarkastelua. Varoalueella on mm. rautatietunnelin tiivistys- ja lujitusrakenteita, kaivosvennyksiä, kallioankkureita ja kalliorareikiä. Suunnittelualueella rautatietunnelin varoalue, maanalaisten tilojen ja rakenteiden suojaetäisyys, ulottuu tunnelin leveys suunnassa 15 metriä ratatunnelin kalliotilan seinälinjasta ulospäin. Aviapoliksen asemahallin kohdalla rautatietunnelin varoalue ulottuu 25 metriä kalliotilan seinälinjasta ulospäin. Rautatietunnelin varoalueen kohdalla maanpäällisen rakentamisen ohjeellinen alin sallittu rakentamistaso, käyttöoikeuden alaraja, on määritelty pohjavesiolosuhteiden, kallio- ja tunnelitekniikan lähtökohtien perusteella. Suunnittelualueen kohdalla käyttöoikeuden rajoitustaso on + 46 (N60). Edellä mainitun käyttöoikeuden rajoitustaso sekä rautatietunnelin varoaluerajat ohjaavat maanpäällisen rakentamisen suunnittelua ja toimivat rajatasoina, joiden alittaminen varoalueen kohdalla vaatii aina erillistarkasteluja pinta- ja pohjavesiolosuhteiden sekä kalliomekaanisten tekijöiden osalta. Myös käyttöoikeuden rajoitustason ja rautatietunnelin varoalueen ulkopuolella on arvioitava rakentamisen mahdolliset vaikutuksen rautatietunneliin.

Raideliikenteen runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita rautatietunnelin läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat runkomelu- ja tärinähaitat. Runkomelun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset runkomelun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksista (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569).

Runkomelun osalta kaavoituksessa on huomioitava, että VTT:n tiedotteita 2468 mukaan runkomelutason ei tulisi ylittää asuinhuoneistoissa, hoito- ja sosiaalihuollon laitoksissa tai majoitustiloissa tunneliradoilla tasoa 30 dB (avoradoilla 35 dB). Kokoontumis- ja opetustiloissa runkomelutason ei tulisi ylittää tasoa 35 dB ja toimisto-, kauppa-, näyttelytiloissa sekä museoissa vastaavasti tunneliradoilla tasoa 40 dB (avoradoilla 45 dB).

Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468, Espoo 2009) Julkaisuissa on annettu tärinään ja runkomeluun liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <https://www.vtt.fi/julkaisut>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun-, runkomelun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Lentoradan osalta lausunnon antaa Suomi-rata Oy ja maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine:

Rautatietunnelin varoalue huomioidaan kaavamuutosalueen rakennusten suunnittelussa. Kellarirakentaminen on kaavassa mahdollistettu tontilla 1, jossa sallitaan kellari, jonka enimmäiskoko on puolet rakennuksen alasta. Mahdollinen kellari suunnitellaan siten, että se on kokonaan rautatietunnelin varoalueen ulkopuolella. Kaavamääräystä koskien kehäradan tunnelia täydennetään muotoon: ”Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.”

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy tärinä- ja runkomeluserelvitykseen, jonka A-Insinöörit on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluserelvitys, 16.5.2023. Selvityksessä käy ilmi, että tärinätasot jäävät suositeltujen ohje-vojen alapuolelle koko suunnittelualueella. Runkomeluriski on korttelialueilla, jotka sijaitsevat aivan Kehäratatunnelin päällä tai sen lähetyvillä. Kaavamuutoksen tontti 1 sijaitsee osittain alueella, jossa rakennusten runkomelu ylittää ohjearvot. Rakentamisvaiheessa on huolehdittava siitä, että rakenteisiin tehdään riittävä suojaus runkomelua vastaan. Kaavaselistukseen lisätään tietoa selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi. Asemakaavaan lisätään tästä kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu L_{pr}m saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.”

Tarkistukset:

Täydennetään kaavaselistusta lisäämällä tietoa Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluserelvitys, 16.5.2023 -selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi.

Lisätään kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu L_{pr}m saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.”

Muutetaan Kehäradan tunnelin kaavamääräys muotoon: ”Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.”

NRO 2

HSY, 26.2.2024

Lausunto:

Asemakaavaselostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

”Kaavamuutosalue sijaitsee Aviapoliksen juna-aseman pohjoisen sisäänkäynnin vieressä Aviabulevardin itäpuolella sekä Turbiinitien itäpuolella. Alue rajautuu Turbiinitiehen, Mekaanikontiehen, Aviabulevardiin, Karhumäentiehen ja nykyisen Ilmailumuseon tonttiin.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Aviapoliksen lukion ja Suomen Ilmailumuseon rakentamisen Aviapoliksen keskustaan. Kaavassa kaavoitetaan myös jo rakennetut Kolmioparkki sekä paviljonki Aviapoliksen juna-aseman vieressä. Lisäksi kaavaan sisällytetään osa Kajavanpuistosta, joka sijoittuu lukion ja museon yhteyteen sekä osa Karhumäenportin katualueesta.

Rakennusten kerroskorkeudet ovat kahdesta niiteen kerrosta. Koko kaavan rakennusoikeus on 15 880 k-m².”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan asiasta seuraavaa:

Suunnittelualueella sijaitsevassa Karhumäenportissa ja alueen välittömässä läheisyydessä Aviabulevardilla ja Karhumäentiellä on hiljattain 2010-luvulla rakennettua vesihuollon jakelu- ja keräilyverkostoa, myös runkoverkostoa. Vesijohdot ja jätevesiviemärit ovat materiaaaliltaan muovia ja hulevesiviemärit betonia.

Kaavamuutos edellyttää uuden vesihuollon rakentamista alueelle. Vaadittava uudisrakentaminen on esitetty sekä Aviapoliksen keskustan vesihuollon yleissuunnitelmassa että myös alueen alustavan katusuunnittelun yhteydessä laadituissa vesihuollon asemapiirustuksissa. Kaavaan ei ole tarpeen merkitä johtokujia eikä kaavamuutos edellytä johtojen siirtämistä. Kaavaselostuksessa on syytä esittää ajantasaiseen suunnitelma-aineistoon pohjautuva vesihuollon esisuunnitelma ja kustannusarvio.

Vastine:

Vantaan kaupunki ei enää liitä vesihuollon esisuunnitelmia kaavaselostukseen tai sen liitteeksi.

Ramboll on laatinut vesihuollon kustannusarvion Aviapoliksen keskustan alueelle raportissa: ”Muuran KTYS päivitys ja Aviapoliksen VHYS tarkennukset, 15.8.2023”. Raportin sisältöä täydennetään kaavaselostukseen.

Tarkistukset:

Täydennetään kaavaselostusta lisäämällä vesihuollon kustannusarvio, joka laadittu raportissa ”Muuran KTYS päivitys ja Aviapoliksen VHYS tarkennukset, 15.8.2023”.

NRO 3

Vantaan energia
vantaan energia sähköverkot
15.2.2024

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan alueelle tarvitaan tilavaraus puistomuuntamolle.

Kaavamääräyksissä on muuntamotarve esitetty sanamuodossa "Y-korttelialueen pihalle tai Kajavapuistoon tulee sijoittaa muuntamo".

Muuntamon paikka tulee ensisijaisesti osoittaa puiston puolelle ajotien varteen ja kaavakarttaan ohjeellinen muuntamon rakennusala vm merkinnällä olisi suotava laittaa. Muuntamo Y-kortteliin on toissijainen vaihtoehto.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n

kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan

Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Asemakaavassa annettu määräys muuntamon sijainnista mahdollistaa sen sijoittamisen sekä Y-kortteliin että puiston puolelle ajotien varteen. Sen tarkempi sijainti voidaan sopia rakennuslupavaiheessa.

Tarkistukset:

Ei aiheuta tarkistuksia.

NRO 4

Uudenmaan ELY-keskus

29.2.2024

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Aviapoliksen lukion ja Suomen Ilmailumuseon asemakaavaehdotuksesta.

Kaava-alueelle aiheutuu meluhaittaa tie-, raide- ja lentoliikenteestä sekä lentoasemalla olevasta lentokoneiden koekäyttöpaikasta.

Kaavassa on annettu määräys rakennuksen julkisivun äänitasoerosta tie-, raitiotie- ja lentoliikennemelua vastaan. Kaavaselostuksessa ei kuitenkaan ole kerrottu, miten kaavassa määrätty äänitasoero on laskettu. Kaava-aluetta koskevia meluselvityksiä ei myöskään ole liitetty kaava-aineistoon. Tältä osin kaava-aineistoa tulee täydentää.

Riittävän ääneneristävyyden määrittelyssä on huomioitava mm., että opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan melutason päiväohjearvoa 35 dB. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan opetustiloissa ohjearvo on tarkoituksenmukaista saavuttaa tuntikohtaisesti. Lisäksi tulee tarkastella enimmäistasoja ja niiden toistuvuutta päiväaikaan klo 8–16 välillä, jolloin kouluissa on opetusta. Mikäli koekäytön (tai muun meluisan toiminnan) aiheuttama melu on voimakasta, voi se pahimmillaan vaikuttaa merkittävästi opetukseen tai kokeiden järjestämiseen (esimerkiksi yökirjoitukset).

Kaikki koulun melulle herkäät tilat/toiminnot tulee sijoittaa niin, että meluvaikutukset ovat hallittavissa ja mahdollisimman vähäiset. Kaavamääräyksillä on varmistuttava siitä, että kaikki koulun oleskeluun tarkoitetut piha-alueet suojataan melulta kaikissa rakentamisen vaiheissa.

Vantaan ratikan tärinä- ja runkomeluvaikutuksia ei ole käsitelty kaava-aineistossa. Koska nyt käsiteltävää kaavahanketta ei valmisteilla olevan viereisen Vantaan ratikka: Aviabulevardi ja Tietotie -kaavan määräysten perusteella huomioida ratikan meluntorjunnassa, tulee tämän kaavatyön yhteydessä selvittää ratikan tärinä- ja runkomeluvaikutukset ja antaa asiasta tarvittavat määräykset.

Rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioimisen osalta ELY-keskus yhtyy Väyläviraston kaavaehdotuksesta antamaan lausuntoon.

Vastine:

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy meluselvitykseen, jonka Sitowise on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Meluselvitys, Aviapoliksen keskustan asemakaavaluonnos, 21.3.2023. Selvityksen sisältöä on selostettu kaavaselostuksessa ja meluselvitys on asemakaavan liiteaineistona. Kaavaselostusta täydennetään selostamalla meluselvityksestä laajemmin. Voimme toimittaa meluselvityksen myös sähköpostina.

Työssä on selvitetty melun ohjearvojen toteutumista oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla, puistoalueilla ja parvekkeilla. Lisäksi on määritetty julkisivurakenteiden äänitasoerovaatimusten tarve.

Äänitasoerovaatimuksissa on huomioitu myös raitiotieliikenteen hetkelliset enimmäisäänitasot ja lentoliikenteen aiheuttama melu.

Julkisivuihin kohdistuva melu

Kaava-alueella julkisivuihin kohdistuvat keskiäänitasot ovat päiväaikaan 57dB (selvityksen liitteet 4.1–4.4). Lentomelun vuoksi alueella suositellaan sovellettavan kaikkien asuinrakennusten sekä lukion julkisivujen äänitasoerovaatimuksena vähintään 32 dB. Kaavaehdotuksessa noudatetaan valtioneuvoston ohjearvoa 35dB, sisällä opetus ja kokoontumistiloissa, jonka mukaan äänitasoerovaatimukset on laskettu.

Helsinki-Vantaan lentoasemalle valmistui loppuvuodesta 2016 lentokoneiden moottoreiden huoltokoekäyttöpaikka. Alueella koekäytetään lentokoneita tyhjäkäynnillä, osateholla tai suurella teholla vikatilanteiden tai niiden poistamisen varmistamiseksi.

Koekäyttöpaikkaa ympäröivät melunvaimennusseinäkkeet, joiden suunnittelussa on huomioitu eteläpuolelle kaavoitettu Aviapoliksen alue. Lentokoneiden koekäyttöalueen enimmäisäänitasojen mukaan, osalle kaava-alueesta on annettu tätä suurempi äänitasoerovaatimus (selvityksen kuva 5).

Piha-alueiden melu

Rakentamisen 1 vaiheessa lukion itäpuolella ylittyy päiväaikaan 55 dB (selvityksen liite 2.1). Rakennuksen eteläpuolella on pieni alue, jossa päiväajan keskiäänitaso on alle 55 dB (selvityksen kuva 8). Rakentamisen 2 vaiheessa rakentuva asuinkortteli C6 tuo merkittävästi suojaa lukiorakennuksen ympäristöön ja päiväajan keskiäänitaso alittaa 55 dB laajalti rakennuksen etelä- ja itäpuolella (selvityksen liite 3.1).

Mikäli rakentamisen 1 vaiheessa halutaan lukion piha-alueella alittuvan laajemmin päiväajan 55 dB keskiäänitaso, tulee itäpuolelle rakennusta sijoittaa meluntorjuntaa, kuten varastorakennuksia tai väliaikaisia meluesteitä.

Asemakaavaan lisätään tästä kaavamääräys: ”Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojauksella varmistaa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa.”

Rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän ja runkomelun huomioiminen

Asemakaavamuutoksen alue sisältyy tärinä- ja runkomeluselvitykseen, jonka A-Insinöörit on laatinut koko Aviapoliksen keskusta-alueesta nimellä: Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, tärinä- ja runkomeluselvitys, 16.5.2023. Voimme toimittaa meluselvityksen myös sähköpostina. Selvityksessä käy ilmi, että tärinätasot jäävät suositeltujen ohjearvojen alapuolelle koko suunnittelualueella. Runkomeluriski on korttelialueilla, jotka sijaitsevat aivan Kehäratatunnelin päällä tai sen lähetyvillä. Kaavamuutoksen tontti 1 sijaitsee osittain alueella, jossa rakennusten runkomelu ylittää ohjearvot. Rakentamisvaiheessa on huolehdittava siitä, että rakenteisiin tehdään riittävä suojaus runkomelua vastaan. Kaavaselostukseen lisätään tietoa selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi. Asemakaavaan lisätään tästä kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu Lprm saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.”

Rautatietunnelin varoalue huomioidaan kaavamuutosalueen rakennusten suunnittelussa.

Kellarirakentaminen on kaavassa mahdollistettu tontilla 1, jossa sallitaan kellari, jonka enimmäiskoko on puolet rakennuksen alasta. Mahdollinen kellari suunnitellaan siten, että se on kokonaan rautatietunnelin varoalueen ulkopuolella. Kaavamääräystä koskien kehäradan tunnelia täydennetään muotoon: ”Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.”

Tarkistukset:

Täydennetään kaavaselostusta selostamalla meluselvityksen sisältöä laajemmin.

Lisätään kaavamääräys: ”Kortteleissa tulee väliaikaisella melusuojauksella varmistaa leikki- ja oleskelualueiden ohjearvojen täyttyminen rakentamisen eri vaiheissa.”

Täydennetään kaavaselostusta lisäämällä tietoa Aviapolis keskustan kaavamuutos, Vantaa, värinä- ja runkomeluselvitys, 16.5.2023 -selvityksen sisällöstä ja selvitys liitetään asemakaavan liiteaineistoksi.

Lisätään kaavamääräys: ”Ratatunnelista kantautuva runkomelu L_{pr}m saa olla opetustiloissa enintään 35 dB, toimistotiloissa enintään 35 dB ja näyttelytiloissa enintään 40 dB.”

Muutetaan Kehäradan tunnelin kaavamääräys muotoon: ”Korttelin 52415 suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon maanpinnan alapuolella sijaitseva kehärata sekä sen vaatimat louhinnan mahdolliset alarajat.”

14 §

Maankäyttösopimus / Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 / Asemakaavan muutos 002433

VD/2477/10.00.01.05/2024

AK/TH/AVP/MV/MT

Kaavamuutosalue, Karhunkierros nro 002433, sijaitsee Hämeenkylässä kaupunginosassa osoitteissa Karhunkierros 4 ja 6. Asemakaavamuutoksessa voimassa olevan asemakaavan toimistorakennusten korttelialue (KT) ja teollisuus- ja varistorakennusten korttelialue (T) muuttuvat asuinrakennusten korttelialueeksi (A), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Asemakaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen mukaisesti alueen omistaja Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 c/o S-Pankki Rahastoyhtiö Oy ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Kiinteistö Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen maksamalla kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 1 573 350 euroa. Kiinteistö Oy suorittaa osan korvauksesta luovuttamalla 963 700 euron arvoisen asuinrakennusten tontin sekä katualuetta Vantaan kaupungille. Asemakaavamuutokseen nro 002433 liittyy myös maankäyttösopimus Veikkaus Oy:n kanssa.

Asemakaavamuutosalue rajoittuu idässä Vihdintiehen ja etelässä Karhunkierrokseen. Asemakaavamuutosta ovat hakeneet kaavamuutosalueen maanomistajat Veikkaus Oy ja Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6. Asemakaavamuutos mahdollistaa 4½-9½ kerroksisten kerrostalojen sekä pientalojen rakentamisen. Näiden lisäksi alueelle rakentuu pysäköintilaitoksia sekä päiväkotia Karhunkierroksen varrelle. Asemakaavamuutoksessa voimassa olevan asemakaavan toimistorakennusten korttelialue (KT) ja teollisuus- ja varistorakennusten korttelialue (T) muuttuvat asuinrakennusten korttelialueeksi (A), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Nykyisellään Karhunkierros 4:ssä sijaitsee Veikkaus Oy:n entinen pääkonttori ja Karhunkierros 6:ssa sijaitsee teollisuus-/ varistorakennus. Pääkonttorirakennus ja teollisuus-/ varistorakennus puretaan sekä asemakaavamuutosalueelle tuleva päiväkotirakennus sijoitetaan Veikkaus Oy:n pysäköintialueen tilalle.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

Asemakaavan muutokseen liittyen **Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6** ja Vantaan kaupunki sopivat alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Kiinteistö Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen. Sopimusalue koostuu Kiinteistö Oy:n omistamasta kiinteistöstä 92-405-1-728, joka on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen A1.

Sopimusalueen Asemakaavamuutoksen mukainen käyttö edellyttää Arpa-aukion, Karhunkierroksen, Lottokujan ja Lottopolun katualueiden rakentamista sekä aluetta palvelevan vesihuoltoverkoston rakentamista. Hakija vastaa katualueella olevan rakennuksen purkamisesta. Rakennusten tulee olla purettuina viimeistään kolmen vuoden kuluttua kaavan voimaantulosta.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **1 573 350 euroa**. Kiinteistö Oy suorittaa osan korvauksesta luovuttamalla Kaupungille **963 700 euron** arvoisen kiinteistön sopimuksen osan C. Esisopimus määrää alan kaupasta mukaisesti.

Asuntotuotannon rahoitus-, hallinta- ja huoneistokoko

Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

Mikäli Kiinteistö Oy ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m².

Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja.

Mikäli Veikkaus Oy ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän alittavien asuntojen osalta.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 luovuttaa vastikkeetta noin 797 m²:n suuruisen määräalan Hämeenkyllän kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä 92-405-1-728. Määräala on kaavaehdotuksessa katualuetta. Ajantasa-asemakaavassa määräala on teollisuus- ja varistorakennusten korttelialuetta (T1). Määräala on merkitty karttaliitteeseen B1.

C. Esisopimus määräalan kaupasta

Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 myy kaupungille noin 842 m²:n suuruisen määräalan Hämeenkyllän kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-405-1-728. Määräala on kaavaehdotuksessa merkitty asuinrakennusten tontiksi (A), jolle on merkitty rakennusoikeutta 2300 k-m². Em. asuinrakennusoikeus toteutetaan valtion tukemina pitkän korkotuen vuokra-asuntoina. Määräala on merkitty karttaliitteeseen C1.

Kauppahinta on **963 700 euroa**. Kauppahinta kuitataan osana sopimuksen A-osion mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta.

Lopullisen luovutuskirjan ja kauppakirjan ja tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002433 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 10.4.2024 § 7

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan kaupasta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002433 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,

- b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
- c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan kaupasta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002433 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
- b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
- c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

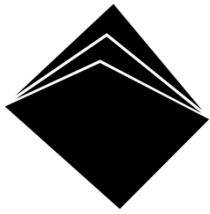
- maankäyttösopimus
- liite A1: sopimusalue
- liite B1: kaupungille luovutettava määräala
- liite C1: kaupungille myytävä määräala

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 733 7447
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS (LUONNOS 25.3.2024)

[Pvm] päivätty asemakaava nro 002433 (jäljempänä "Asemakaavamuutos").

Sopimus perustuu Vantaan [päättöksentekoeelin] lainvoimaiseen päätökseen [päättösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

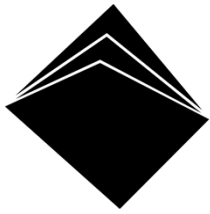
- A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
- B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- C. Esisopimus määräalan kaupasta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Vantaan kaupungin Hämeenkylässä kaupunginosassa osoitteissa Karhunkierros 4 ja 6. Alue rajoittuu idässä Vihdintiehen, etelässä Karhunkierrokseen ja pohjoisessa Autioniittyyntä.

Asemakaavamuutosta ovat hakenneet Veikkaus Oy ja Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6. Asemakaavamuutos mahdollistaa 4½-9½ kerroksisten kerrostalojen sekä pientalojen rakentamisen. Näiden lisäksi alueelle rakentuu pysäköintilaitoksia sekä päiväkotia Karhunkierroksen varrelle. Asemakaavamuutoksessa voimassa olevan asemakaavan toimistorakennusten korttelialue (KT) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T) muuttuvat asuinrakennusten korttelialueeksi (A), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA).

Nykyisellään Karhunkierros 4:ssä sijaitsee Veikkaus Oy:n entinen pääkonttori ja Karhunkierros 6:ssä sijaitsee teollisuus-/ varastorakennus. Pääkonttorirakennus ja teollisuus-/ varastorakennus puretaan sekä asemakaavamuutosalueelle tuleva päiväkotirakennus sijoitetaan Veikkaus Oy:n pysäköintialueen tilalle.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä "**Kaupunki**")

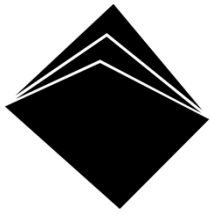
Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 (Y-tunnus: 3001884-2)
c/o S-Pankki Rahastoyhtiö Oy
Mikonkatu 9
00100 Helsinki
(jäljempänä "**Hakija**")

2. Sopimusalue ja tarkoitus

- 2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöistä 92-405-1-728 (jäljempänä yhdessä "**Sopimusalue**"). Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki tekee maankäyttösopimuksen Hakijan kanssa.
- 2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

- 3.1 Sopimusalueen Asemakaavamuutoksen mukainen käyttö edellyttää Arpa-aukion, Karhunkierroksen, Lottokujan ja Lottopolun katualueiden rakentamista sekä aluetta palvelevan vesihuoltoverkoston rakentamista. Hakija vastaa katualueella olevan rakennuksen purkamisesta. Rakennusten tulee olla purettuina viimeistään kolmen vuoden kuluttua kaavan voimaantulosta.
- 3.2 Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua voimaan, hakija lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon, edellä mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Katualueella olevan rakennuksen purkaminen ei saa häiritä kunnallistekniikan rakentamista. Kaupunki rakentaa edellä mainitut rakenteet kiinteistöjen rakentamisen mukaisessa aikataulussa.

Alueen vesihuoltoverkosto rakennetaan yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa.

- 3.3 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

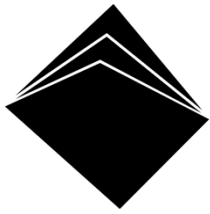
Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

- 3.4 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa kaupungilta.
- 3.5 Hakija myöntää kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.
- 3.6 Mikäli Sopimusalueella Asemakaava edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

- 4.1 Hakija maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvauksena yhteensä **1 573 350 euroa**.
- 4.2 Hakija suorittaa osan korvauksesta luovuttamalla kaupungille **963 700 euron** arvoisen kiinteistön sopimuksen osan C. Esisopimus määräalan kaupasta mukaisesti.

4.3 Loput yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **304 825 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavamuutoksen voimaantullessa ja
- 2. erä määrältään **304 825 euroa** erääntyy 12 kuukauden kuluttua Asemakaavamuutoksen voimaantulon jälkeen.

4.4 Maksut suoritetaan Kaupungille Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan (maksuehto 14 pv netto).

5. Vakuudet

5.1 Hakija luovuttavaa Kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **1 573 350 euron** suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen. Vakuutta vapautetaan maksettujen maksuerien suhteessa. Vakuuden tulee olla voimassa korvauksen kaikkien maksuerien suorittamiseen saakka kulloinkin vähintään maksamattoman osuuden suuruisena.

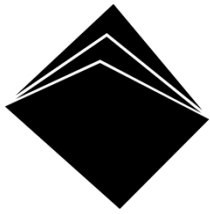
6. Asuntotuotannon rahoitus-, hallinta- ja huoneistokoko

6.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

6.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m².

6.3 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyyppin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

6.4 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen

määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

7. Vesihuoltoverkostoon liittyminen

- 7.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

8. Pysäköinti ja autopaikat

- 8.1 Valtion tukemalle asuntotuotannolle osoitetut pysäköintipaikat tulee rakentaa kaavan osoittamalla tavalla ja ne tulee luovuttaa valtion tukemille asuntokohteille omakustannushintaan.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

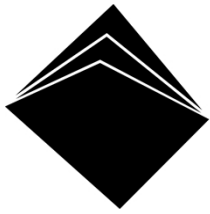
- 9.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

10. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

- 10.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.
- 10.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

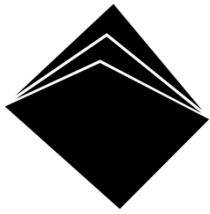
11. Sopimuksen voimaantulo

- 11.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaavamuutos on tullut voimaan.
- 11.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2026 mennessä.
- 11.3 Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2026 mennessä hyväksynyt Asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia tämän

sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä.

- 11.4 Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, jonka johdosta Asemakaavamuutos ei tule voimaan, tämä sopimus raukeaa.
- 11.5 Mikäli valitusviranomaisen päätöksen johdosta Asemakaavamuutos tulee voimaan muuttuneena, tämä sopimus pysyy voimassa. Mikäli muutoksella on yhteys tämän sopimuksen sisältöön, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan sopimuksen sisällön päivittämisestä vastaamaan muuttunutta tilannetta.
- 11.6 Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaavaa koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaava on kuulutettu voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2026 mennessä, tai
- Asemakaavamuutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

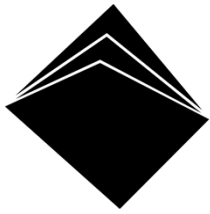
Sopimus perustuu Vantaan [päättökenteköelin] lainvoimaiseen päätökseen [päättösnúmero] ja osapuolten välillä tehtyyn [pvm] päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja	Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 (Y-tunnus: 3001884-2) Mikonkatu 9 00100 Helsinki (jäljempänä "Luovuttaja")
Luovutuksensaaja	Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä "Kaupunki")
Luovutuksen kohde	Noin 797 m ² :n suuruinen määräala Vantaan kaupungin [kylän nimi] kylässä sijaitsevasta kiinteistöstä 92-405-1-728 (jäljempänä "Määräala"). Määräala on kaavaehdotuksessa katua. Ajantasa-asemakaavassa määräala on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T1). Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistusoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin. Määräalan hallintaoikeus siirtyy Kaupungille viimeistään 3 vuoden kuluttua kaavan voimaantulosta.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasi-
tustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat
kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

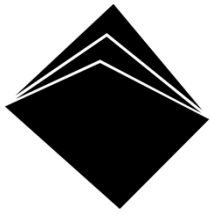
8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole
tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi
aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä.

9.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen tai
jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä
Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Luovuttaja vastaa
pilaantuneiden maa-ainesten ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta
aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä
kustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä
sovitaan erikseen.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

C. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN KAUPASTA

C. I LOPULLISEN KAUPAN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan C. II mukaisen kauppakirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaavamuutos on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2026mennessä, tai
- Asemakaavamuutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

C. II KAUPPAKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [pvm ja päätösnumero] ja osapuolten välillä [pvm] allekirjoitettuun esisopimukseen.

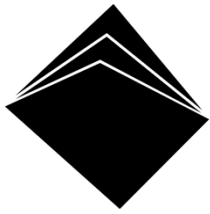
Myyjä Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 (Y-tunnus: 3001884-2)
Mikonkatu 9
00100 Helsinki
(jäljempänä "Myyjä")

Ostaja Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä "Kaupunki")

Kaupan kohde Noin 842 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin [kaupunginosan nimi] kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-405-1-728 (jäljempänä "Määräala").

Määräala on kaavaehdotuksessa merkitty asuinrakennusten tontiksi (A). Tontille merkitty rakennusoikeus on 2300 k-m².

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite C1).

Kaupan ehdot

Tämän kaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1. Kauppahinta

- 1.1 Kauppahinta on **963 700 euroa**. Kauppahinta kuitataan osana yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

- 2.1 Määräalan omistusoikeus siirtyy Kaupungille tämän kauppakirjan allekirjoitushetkellä. Määräalan hallintaoikeus siirtyy Kaupungille viimeistään 3 vuoden kuluttua kaavan voimaantulosta.

3. Verot ja maksut

- 3.1 Määräalaan kohdistuvista muista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on hallintaoikeuden siirtymisen jälkeinen aika, vastaa Kaupunki. Ne muut verot ja maksut, joiden peruste on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävältä ajalta, kuuluvat Myyjän vastattaviksi.

4. Kiinnitykset ja muut rasitukset

- 4.1.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja muista rasituksista vapaana. Rasitustodistuksen mukaan Määräalaan ei kohdistu kiinnityksiä tai muita rasituksia.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

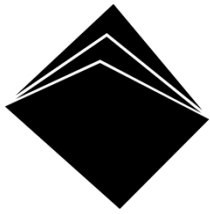
- 5.1 Määräalaan kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

- 6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.
- 6.2 Kaupunki vastaa rakennushankkeiden suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuksista.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

- 7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta. Lisäksi Kaupunki on tutustunut itsenäisesti Vantaan kaupungin rakennusjärjestykseen, luovutusta

koskevaan päätökseen, alueelle mahdollisesti laadittuihin rakentamistapaohjeeseen ja lähiympäristösuunnitelmaan.

- 7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

8. Irtaimisto

- 8.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän kaupan yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

- 9.1.1 Myyjän tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä. Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen tai jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Myyjään, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Myyjä vastaa pilaantuneiden maanainesten ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

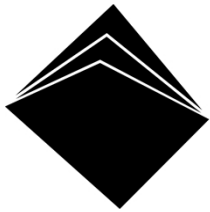
10. Muut ehdot

- 10.1 Määräalaa ei saa käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän kauppakirjan mukaisiin tarkoituksiin, eikä Määräalalla saa harjoittaa toimintaa, joka kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä.
- 10.2 Kaupunki sitoutuu liittämään Määräalan tarvittaviin sähkö-, vesi-, viemäri- ja muihin liittyviin, tekemään tarvittavat liittymäsopimukset, vastaamaan liittymis- ja käyttömaksuista sekä noudattamaan liittymisessä ja käytössä voimassa olevia yleisiä liittymisehtoja ja määräyksiä.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen

- 11.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[Lopullisen kauppakirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Vantaa

MAANKÄYTTÖSOPIMUS:

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

C. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN KAUPASTA

[päivämäärä]

VD/xxxx/10.00.01.05/2022

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

VANTAAN KAUPUNKI

KIINTEISTÖ OY VANTAAN KARHUNKIERROS 6

[nimi]

lakimies, valtuutettuna

[nimi]

[asema]

LIITTEET

Liite A1: Sopimusalue

Liite B1: Kartta luovutettavasta määräalasta

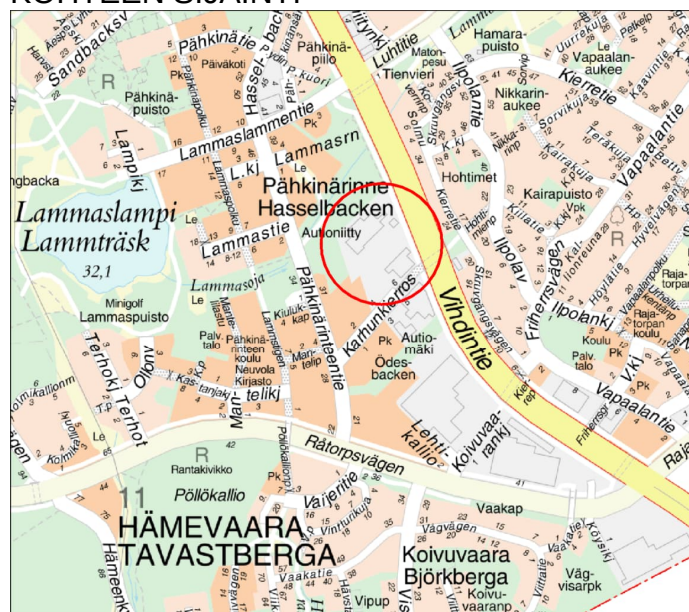
Liite C1: Kartta kaupan kohteena olevasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että [nimi] puolesta [valtakirjalla] luovuttajana ja lakimies [nimi] Vantaan kaupungin puolesta valtuutuksella luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

[päivämäärä]

KOHTEEN SIJAINTI

Asemakaavan muutos nro 002433

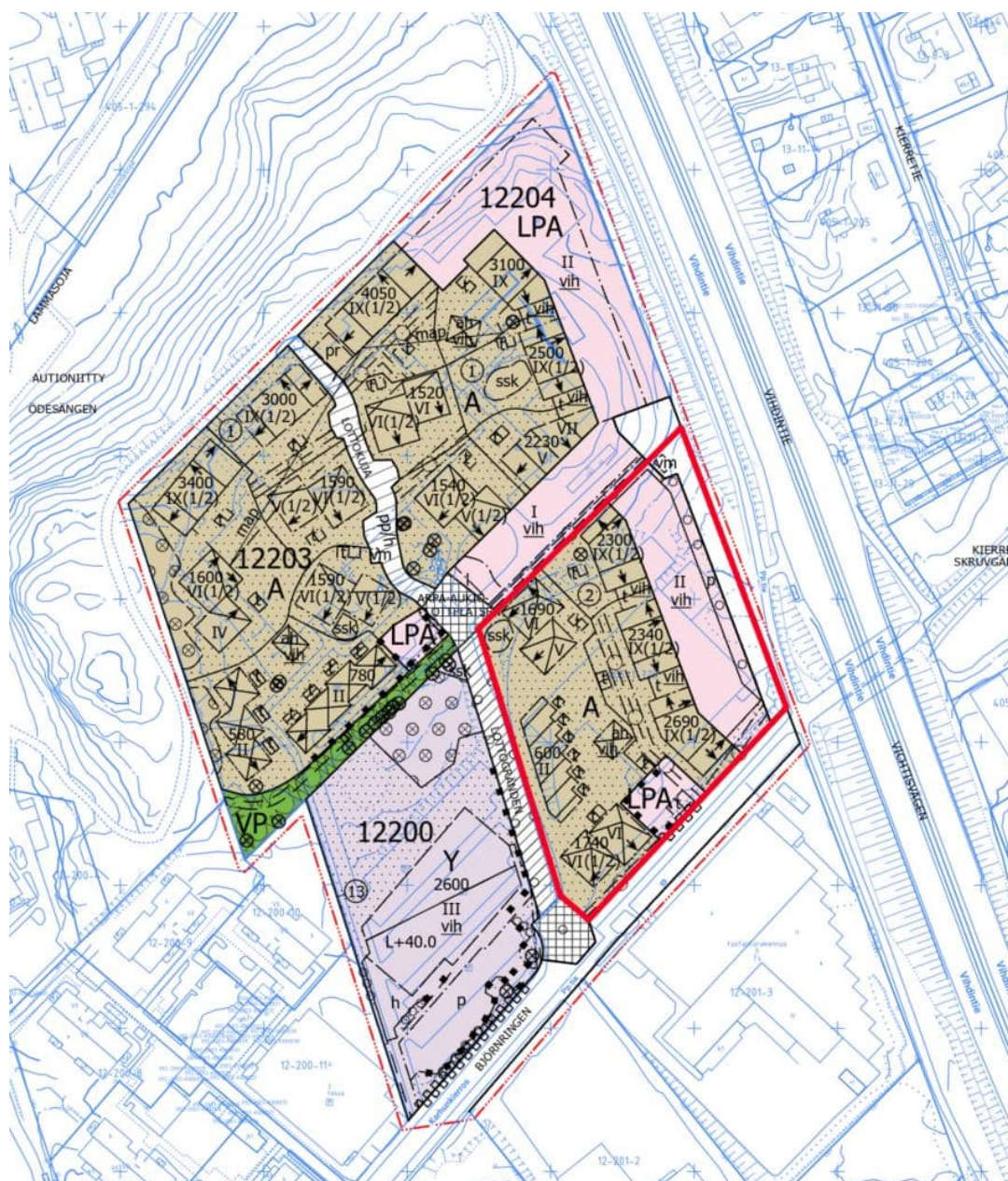
SOPIMUSALUE

(punaisella rajattu alue)

Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

Kiinteistö: 92-405-1-728

KOHTEEN SIJAINTI

Asemakaavan muutos nro 002433

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN
LUOVUTUKSESTA (katua) /
Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

n. 797 m²:n suuruinen määräala
kiinteistöstä 92-405-1-728

KOHTEEN SIJAINTI

Asemakaavan muutos nro 002433

ESISOPIMUS OSTOSTA

(tuleva tontti 12204/2) /

Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

n. 842 m²:n suuruinen määräala
kiinteistöstä 92-405-1-728

15 §

Maankäyttösopimus / Veikkaus Oy / Asemakaavan muutos nro 002433 Karhunkierros

VD/2460/10.00.01.05/2024

AK/TH/AVP/MV/MT

Kaavamuuotosalue, Karhunkierros nro 002433, sijaitsee Hämeenkylässä kaupunginosassa osoitteissa Karhunkierros 4 ja 6. Asemakaavamuutoksessa voimassa olevan asemakaavan toimistorakennusten korttelialue (KT) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T) muuttuvat asuinrakennusten korttelialueeksi (A), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Asemakaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen mukaisesti alueen omistaja Veikkaus Oy ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Veikkaus Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen maksamalla kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 3 920 687 euroa. Veikkaus Oy suorittaa osan korvauksesta luovuttamalla 986 690 euron arvoisen yleisten rakennusten tontin sekä katu-, puisto- ja torialuetta Vantaan kaupungille. Asemakaavamuutokseen nro 002433 liittyy myös maankäyttösopimus Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6 kanssa.

Asemakaavamuutosalue rajoittuu idässä Vihdintiehen ja etelässä Karhunkierrokseen. Asemakaavamuutosta ovat hakeneet kaavamuuotosalueen maanomistajat Veikkaus Oy ja Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6. Asemakaavamuutos mahdollistaa 4½-9½ kerroksisten kerrostalojen sekä pientalojen rakentamisen. Näiden lisäksi alueelle rakentuu pysäköintilaitoksia sekä päiväkotia Karhunkierroksen varrelle. Asemakaavamuutoksessa voimassa olevan asemakaavan toimistorakennusten korttelialue (KT) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T) muuttuvat asuinrakennusten korttelialueeksi (A), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Nykyisellään Karhunkierros 4:ssä sijaitsee Veikkaus Oy:n entinen pääkonttori ja Karhunkierros 6:ssa sijaitsee teollisuus-/ varastorakennus. Pääkonttorirakennus ja teollisuus-/ varastorakennus puretaan sekä asemakaavamuutosalueelle tuleva päiväkotirakennus sijoitetaan Veikkaus Oy:n pysäköintialueen tilalle.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

Asemakaavan muutokseen liittyen **Veikkaus Oy** ja Vantaan kaupunki sopivat alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Veikkaus Oy:n osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen. Sopimusalue koostuu Veikkaus Oy:n omistamasta kiinteistöstä 92-12-200-2, joka on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen A1.

Sopimusalueen asemakaavamuutoksen mukainen käyttö edellyttää Arpa-aukion, Karhunkierroksen, Lottokujan ja Lottopolun katualueiden rakentamista sekä aluetta palvelevan vesihuoltoverkoston rakentamista. Maanomistaja vastaa katualueella olevan rakennuksen purkamisesta. Asemakaavassa osoitettujen kaava-alueita palvelevien yleisten alueiden, kuten katujen, puistojen ja torin suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa kaupunki. Kaupunki vastaa kustannuksellaan yleisten alueiden kunnossapidosta sen jälkeen, kun alueet on rakennettu. Kaupunki pyrkii käynnistämään kunnallistekniikan suunnittelun heti asemakaavan muutoksen tullessa lainvoimaiseksi ja kuitenkin viimeistään siten, että kiinteistöjen rakentamisen aikataulu ei viivästy.

Arpa-aukiolle siirretään Veikkaus Oy:n toimesta pihan nykyinen iso veistos. Veistos jää Veikkaus Oy:n omistukseen. Veistoksen omistajalla on kuitenkin halutessaan oikeus myydä veistos ja/tai siirtää se pois alueelta enempää kaupunkia kuulematta. Tällöin Veikkaus Oy:llä ja/tai veistoksen omistajalla ei ole myöskään velvoitetta toimittaa uutta veistosta tai taideteosta Arpa-aukiolle. Kaupunki myöntää

Veikkaus Oy:lle ja/tai veistoksen omistajalle ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa veistoksen suojaamiseksi aidan Arpa-aukiolle veistoksen ympärille. Kaupunki toteuttaa kustannuksellaan osana Arpa-aukiota jalustan veistosta varten.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

Veikkaus Oy maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **3 920 687 euroa**. Veikkaus Oy suorittaa osan korvauksesta luovuttamalla Kaupungille 986 690 euron arvoisen kiinteistön sopimuksen osan C. Esisopimus määräalan kaupasta mukaisesti.

Asuntotuotannon rahoitus-, hallinta- ja huoneistokoko

Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina, vähintään 20 % tulee toteuttaa valtion tukemina pitkän korkotuen vuokra-asuntoina ja vähintään 10 % tulee toteuttaa lyhyen korkotuen vuokra-asuntoina, asumisoikeusasuntoina tai mahdollisilla uusilla, kaupungin erikseen hyväksymillä rahoitusmalleilla. Mikäli Veikkaus Oy ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m².

Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Mikäli Veikkaus Oy ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus

Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energia-tehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

Mikäli Veikkaus Oy ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen 50 euroa/k-m².

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

Veikkaus Oy luovuttaa vastikkeetta noin 3266 m²:n suuruisen määräalan Hämeenkyllän kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä 92-12-200-2. Määräala on kaavaehdotuksessa katu-, puisto- ja torialuetta. Ajantasa-asemakaavassa määräala on toimistorakennusten korttelialuetta (KT). Määräala on merkitty karttaliitteeseen B1.

C. Esisopimus määräalan kaupasta

Veikkaus Oy myy kaupungille noin 7 475 m²:n suuruisen määräalan Hämeenkyllän kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-12-200-2.

Määräala on kaavaehdotuksessa merkitty yleisten rakennusten tontiksi (Y), jolle on merkitty rakennusoikeutta 2600 k-m². Määräala on merkitty karttaliitteeseen C1.

Kauppahinta on **986 690 euroa**. Kauppahinta kuitataan osana sopimuksen A-osion mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta.

Lopullisen luovutuskirjan ja kauppakirjan ja tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002433 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 10.4.2024 § 6

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Veikkaus Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan kaupasta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002433 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
- b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
- c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Veikkaus Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan kaupasta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002433 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
- b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
- c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

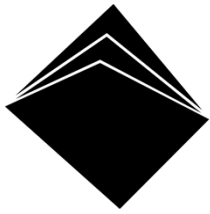
- maankäyttösopimus
- liite A1: sopimusalue
- liite B1: kaupungille luovutettava määräala
- liite C1: kaupungille myytävä määräala

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 7337447,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS (LUONNOS 12.2.2024)

[Pvm] päivätty asemakaava nro 002433 (jäljempänä "Asemakaavamuutos").

Sopimus perustuu Vantaan [pääöksentekoeelin] lainvoimaiseen päätökseen [pääötönumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

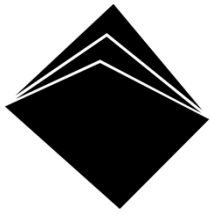
- A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
- B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- C. Esisopimus määräalan kaupasta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Vantaan kaupungin Hämeenkyän kaupunginosassa osoitteissa Karhunkierros 4 ja 6. Alue rajoittuu idässä Vihdintiehen, etelässä Karhunkierrokseen ja pohjoisessa Autioniittyn.

Asemakaavamuutosta ovat hakenet Veikkaus Oy ja Kiinteistö Oy Vantaan Karhunkierros 6. Asemakaavamuutos mahdollistaa 6–8 kerroksisten kerrostalojen sekä pientalojen rakentamisen. Näiden lisäksi alueelle rakentuu pysäköintilaitoksia sekä päiväkotia Karhunkierroksen varrelle. Asemakaavamuutoksessa voimassa olevan asemakaavan toimistorakennusten korttelialue (KT) ja teollisuus- ja varistorakennusten korttelialue (T) muuttuvat asuinrakennusten korttelialueeksi (A), yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA).

Nykyisellään Karhunkierros 4:ssä sijaitsee Veikkaus Oy:n entinen pääkonttori ja Karhunkierros 6:ssä sijaitsee teollisuus-/ varistorakennus. Pääkonttorirakennus ja teollisuus-/ varistorakennus puretaan sekä asemakaavamuutosalueelle tuleva päiväkotirakennus sijoitetaan Veikkaus Oy:n pysäköintialueen tilalle.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä "**Kaupunki**")

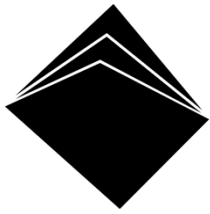
Veikkaus Oy (Y-tunnus: 2765220-1)
PL 1
01009 Veikkaus
(jäljempänä "**Maanomistaja**")

2. Sopimusalue ja tarkoitus

- 2.1 Sopimusalue koostuu Maanomistajan omistamasta kiinteistöstä 92-12-200-2 (jäljempänä yhdessä "**Sopimusalue**"). Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki tekee maankäyttösopimuksen Maanomistajan kanssa.
- 2.2 Kaupunki ja Maanomistaja Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan ja kadunvarsipysäköintipaikkojen rakentamisesta ja Maanomistajan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

- 3.1 Sopimusalueen Asemakaavamuutoksen mukainen käyttö edellyttää Arpa-aukion, Karhunkierroksen, Lottokujan ja Lottopolun katualueiden rakentamista sekä aluetta palvelevan vesihuoltoverkoston rakentamista. Maanomistaja vastaa katualueella olevan rakennuksen purkamisesta. Asemakaavassa osoitettujen kaava-alueita palvelevien yleisten alueiden, kuten katujen, puistojen ja torin suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa Kaupunki. Kaupunki vastaa kustannuksellaan yleisten alueiden kunnossapidosta sen jälkeen, kun alueet on rakennettu. Kaupunki pyrkii käynnistämään kunnallistekniikan suunnittelun heti asemakaavan muutoksen tullessa lainvoimaiseksi ja kuitenkin viimeistään siten, että kohdan 3.2 mukainen kiinteistöjen rakentamisen aikataulu ei viivästy.
- 3.2 Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa järjestyksessä, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista

riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua voimaan, Maanomistaja lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon, edellä mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Katualueella oleva rakennus tulee olla purettuna Maanomistajan jättäessä alueen rakentamispynnön kaupungille. Kaupunki rakentaa edellä mainitut rakenteet kiinteistöjen rakentamisen mukaisessa aikataulussa. Alueen vesihuoltoverkosto rakennetaan yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa.

- 3.3 Osapuolten on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Maanomistajan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteensovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

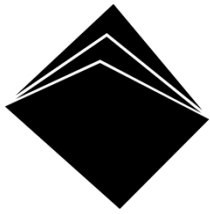
Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Maanomistaja neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

- 3.4 Maanomistajan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

- 3.5 Maanomistaja myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta, myöhemmin yhdessä tarkemmin sovittavalla tavalla, luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Maanomistaja myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittamisesta tulee neuvotella ja yhteensovittaa yhteistyössä Maanomistajan kanssa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

- 3.6 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Maanomistaja suorittaa ne kustannuksellaan. Maanomistaja sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

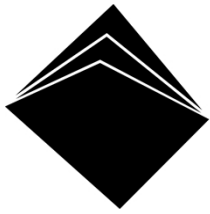
Arpa-aukiolle siirretään Maanomistajan toimesta pihan nykyinen iso veistos. Veistos jää Maanomistajan omistukseen. Veistoksen omistajalla on kuitenkin halutessaan oikeus myydä veistos ja/tai siirtää se pois alueelta enempää Kaupunkia kuulematta. Tällöin Maanomistajalla ja/tai veistoksen omistajalla ei ole myöskään velvoitetta toimittaa uutta veistosta tai taideteosta Arpa-aukiolle. Kaupunki myöntää Maanomistajalle ja/tai veistoksen omistajalle ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa veistoksen suojaamiseksi aidan Arpa-aukiolle veistoksen ympärille. Kaupunki toteuttaa kustannuksellaan osana Arpa-aukiota jalustan veistosta varten.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

- 4.1 Maanomistaja maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvauksena yhteensä **3 920 687 euroa**.
- 4.2 Maanomistaja suorittaa osan korvauksesta luovuttamalla Kaupungille **986 690 euron** arvoisen kiinteistön sopimuksen osan C. Esiopimus määräalan kaupasta mukaisesti.
- 4.3 Loput yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta **2 933 997 euroa** erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kolmessa erässä siten, että
- 1. erä määrältään **977 999 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavamuutoksen voimaantulon jälkeen ja
 - 2. erä määrältään **977 999 euroa** erääntyy, 12 kuukauden kuluttua Asemakaavamuutoksen voimaantulon jälkeen; ja
 - 3. erä määrältään **977 999 euroa** erääntyy, 24 kuukautta Asemakaavamuutoksen voimaantulon jälkeen edellyttäen, että Sopimusalueen kiinteistöt ovat kunnallistekniikan puolesta rakennettavissa, mikäli Maanomistaja on toimittanut kohdan 3.2 mukaisen kirjallisen pyynnön rakenteiden rakentamisesta. Mikäli Sopimusalueen rakentaminen on 24 kuukauden jälkeen Asemakaavan voimaantulosta riippuvainen kunnallistekniikan rakentamisesta, niin 3. erä erääntyy, kun Sopimusalueen kiinteistöt ovat kunnallistekniikan puolesta rakennettavissa.
- 4.4 Maksuerät suoritetaan Kaupungille Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 30 pv netto).

5. Vakuudet

- 5.1 Maanomistaja asettaa Kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **3 920 687 euron** suuruisen pankkitakauksen tai tilipanttauksen viimeistään tämän sopimuksen

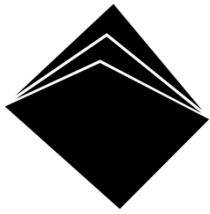
allekirjoittamisen yhteydessä, joka voidaan Maanomistajan hakemuksesta vapauttaa samassa suhteessa portaittain, kun Maanomistaja on suorittanut Kaupungille kohdan 4.3 mukaisia maksueriä. Kohdan 4.2 mukainen osuus vakuudesta vapautuu osan C mukaisen kiinteistökaupan allekirjoituksin. Selvyyden vuoksi, vakuus tulee asettaa vain siltä osin kuin Kaupungille jää saamia Maanomistajalta yhdyskuntarakennuksen kustannusten korvaamisesta. Mikäli tämä sopimus raukeaa, vakuus palautuu täysimääräisesti Maanomistajalle.

6. Asuntotuotannon rahoitus-, hallinta- ja huoneistokoko

- 6.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina, vähintään 20 % tulee toteuttaa valtion tukemina pitkän korkotuen vuokra-asuntoina ja vähintään 10 % tulee toteuttaa lyhyen korkotuen vuokra-asuntoina, asumisoikeusasuntoina tai mahdollisilla uusilla, kaupungin erikseen hyväksymillä rahoitusmalleilla. Pitkän korkotuen vuokra-asuminen tulee hajauttaa vähintään kahteen eri asuinkortteliin sopimusalueella.
- 6.2 Mikäli Maanomistaja ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m².
- 6.3 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyyppin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.
- 6.4 Mikäli Maanomistaja ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

7. Vesihuoltoverkoston liittyminen

- 7.1 Maanomistaja on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkoston liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

8. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

- 9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.
- 9.2 Mikäli Maanomistaja ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen 50 euroa/k-m².

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

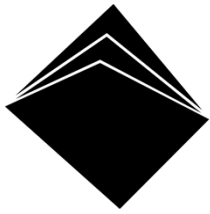
- 9.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti osapuolten kesken neuvottelemalla. Erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse kohtuullisen ajan kuluessa yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa ensisijaisena oikeusasteena.

10. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

- 10.1 Maanomistaja sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Maanomistaja sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.
- 10.2 Maanomistaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Kaupunki voi kieltäytyä hyväksymästä sopimusvelvoitteiden siirtoa vain perustellusta syystä. Perusteltuna syynä pidetään luovutuksensaajan puutteellista taloudellista kantokykyä tai muuta vastaavaa olennaista syytä. Jos Maanomistaja ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Maanomistaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

11. Sopimuksen voimaantulo

- 11.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaavamuutos on tullut voimaan.
- 11.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa ilman erillistä irtisanomista, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2025 mennessä.

-
- 11.3 Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä.
- 11.4 Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, jonka johdosta Asemakaavamuutos ei tule voimaan, tämä sopimus raukeaa ilman erillistä ilmoitusta.
- 11.5 Mikäli valitusviranomaisen päätöksen johdosta Asemakaavamuutos tulee voimaan muuttuneena, tämä sopimus pysyy voimassa. Mikäli muutoksella on yhteys tämän sopimuksen sisältöön, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan sopimuksen sisällön päivittämisestä vastaamaan muuttunutta tilannetta noudattaen samoja periaatteita, joilla tämä sopimus on solmittu.
- 11.6 Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.
- 11.7 Tämä sopimus katsotaan päättyneeksi, kun Maanomistaja on suorittanut tämän sopimuksen mukaisen yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaamisen kohdan 4 mukaisesti ja kun kohdan 6 mukainen velvoite on täytetty.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaavaa koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaava on kuulutettu voimaan. Osapuolet voivat erikseen maakaaren (541/1995) esisopimuksen muutosäännösten mukaisella esisopimuksen muutoksella sopia edellä mainitun luovutusajankohdan siirtämisestä, mikäli siihen ilmenee painava ja molempien osapuolten kannalta hyväksyttävä syy.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2025 mennessä, tai
- Asemakaavamuutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan [päättöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päättösnumero] ja osapuolten välillä tehtyyn [pvm] päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja

Veikkaus Oy (Y-tunnus: 2765220-1)
Aku Korhosen tie 2
00440 Helsinki
(jäljempänä "Luovuttaja")

Luovutuksensaaja

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä "Kaupunki")

Luovutuksen kohde

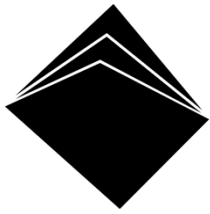
Noin 3266 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Hämeenkylässä sijaitsevasta kiinteistöstä 92-12-200-2 (jäljempänä "Määräala").

Määräala on kaavaehdotuksessa katu-, puisto- ja torialuetta. Ajantasa-
asemakaavassa määräala on toimistorakennusten korttelialuetta (KT).

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

- 1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

- 2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

- 3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

- 4.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

- 5.1 Määräalalla sijaitsevat johdot ja putket on merkitty johtokarttaan (liite B2). Määräalaan kohdistuu kirjaamaton rasiteoikeus johtojen ja putkien pitämiseksi naapurikiinteistöä 92-405-1-728 varten.
- 5.2 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

- 6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

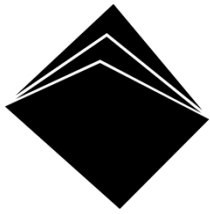
- 7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.
- 7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

- 8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Rakenteet, rakennelmat ja roskat

- 9.1 Määräala luovutetaan siinä kunnossa kuin se on. Kaupunki on velvollinen kustannuksellaan purkamaan ja poistamaan alueelta mahdolliset vanhat maanpäälliset ja maanalaiset rakenteet ja rakennelmat, kuten asfaltin, kaivot, aidat, valaisimet, lämmitystolpat, johdot, kaapelit ja putket, sekä roskat. Luovuttaja ei vastaa edellä mainittujen purkamisesta ja/tai poistamisesta eikä niistä syntyvistä kustannuksista.

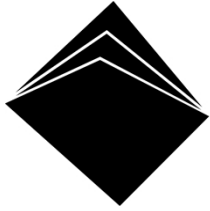
10. Maaperä ja jätteet

- 10.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä.
- 10.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen tai jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Ensisijainen vastuu edellä mainituista toimenpiteistä ja kustannuksista on kuitenkin aina mahdollisen pilaantumisen aiheuttajalla. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen

- 11.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet ja muut riitaisuudet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti osapuolten kesken neuvottelemalla. Erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse kohtuullisen ajan kuluessa yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa ensisijaisena oikeusasteena.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

C. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN KAUPASTA

C. I LOPULLISEN KAUPAN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan C. II mukaisen kauppakirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaavamuutos on tullut voimaan. Osapuolet voivat erikseen maakaaren (541/1995) esisopimuksen muutosäännösten mukaisella esisopimuksen muutoksella sopia edellä mainitun luovutusajankohdan siirtämisestä, mikäli siihen ilmenee painava ja molempien Osapuolten kannalta hyväksyttävä syy.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2025 mennessä, tai
- Asemakaavamuutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

C. II KAUPPAKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [pvm ja päätösnumero] ja osapuolten välillä [pvm] allekirjoitettuun esisopimukseen.

Myyjä **Veikkaus Oy** (Y-tunnus: 2765220-1)
Aku Korhosen tie 2
00440 Helsinki
(jäljempänä "Myyjä")

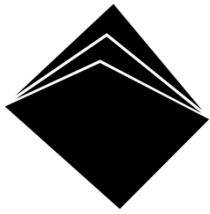
Ostaja **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä "Kaupunki")

Kaupan kohde Noin 7 475 m²:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Hämeenkylässä kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-12-200-2 (jäljempänä "Määräala").

Määräala on kaavaehdotuksessa merkitty yleisten rakennusten tontiksi (Y). Tontille merkitty rakennusoikeus on 2600 k-m².

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite C1).

Kaupan ehdot

Tämän kaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1. Kauppahinta

- 1.1 Kauppahinta on **986 690 euroa**. Kauppahinta kuitataan osana yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

- 2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän kauppakirjan allekirjoitushetkellä.

3. Verot ja maksut

- 3.1 Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron maksaa Kaupunki.
- 3.2 Myyjä vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on omistusoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Omistusoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja muut rasitukset

- 4.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja muista rasituksista vapaana. Rasitustodistuksen mukaan Määräalaan ei kohdistu kiinnityksiä tai muita rasituksia.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

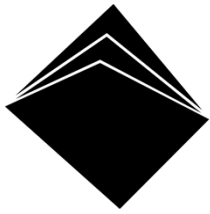
- 5.1 Määräalaan kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.
- 5.2 Määräalalla sijaitsevat johdot ja putket on merkitty liitteenä olevaan johtokarttaan.

6. Kohteeseen tutustuminen

- 6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.
- 6.2 Kaupunki vastaa rakennushankkeiden suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuksista.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

- 7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta. Lisäksi Kaupunki on tutustunut itsenäisesti Vantaan kaupungin rakennusjärjestykseen, luovutusta

koskevaan päätökseen, alueelle mahdollisesti laadittuihin rakentamistapaohjeeseen ja lähiympäristösuunnitelmaan.

- 7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

8. Irtaimisto

- 8.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän kaupan yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Rakenteet, rakennelmat ja roskat

- 9.1 Määräala luovutetaan siinä kunnossa kuin se on. Kaupunki on velvollinen kustannuksellaan purkamaan ja poistamaan alueelta mahdolliset vanhat maanpäälliset ja maanalaiset rakenteet ja rakennelmat, kuten asfaltin, kaivot, aidat, valaisimet, lämmitystolpat, johdot, kaapelit ja putket, sekä roskat. Myyjä ei vastaa edellä mainittujen purkamisesta ja/tai poistamisesta eikä niistä syntyvistä kustannuksista.

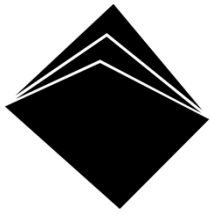
10. Maaperä ja jätteet

- 10.1 Myyjän tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä. Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen tai jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Myyjään, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Myyjä vastaa pilaantuneiden maanainesten ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Ensisijainen vastuu edellä mainituista toimenpiteistä ja kustannuksista on kuitenkin aina mahdollisen pilaantumisen aiheuttajalla. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

11. Muut ehdot

- 11.1 Määräalaa ei saa käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän kauppakirjan mukaisiin tarkoituksiin, eikä Määräalalla saa harjoittaa toimintaa, joka kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä.
- 11.2 Kaupunki sitoutuu liittämään Määräalan tarvittaviin sähkö-, vesi-, viemäri- ja muihin liittyviin, tekemään tarvittavat liittymäsopimukset, vastaamaan liittymis- ja käyttömaksuista sekä noudattamaan liittymisessä ja käytössä voimassa olevia yleisiä liittymisehtoja ja määräyksiä.

12. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Vantaa

MAANKÄYTTÖSOPIMUS:

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

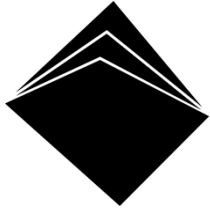
C. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN KAUPASTA

Luonnos 12.2.2024

VD/xxxx/10.00.01.05/2022

- 12.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet ja muut riitaisuudet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti osapuolten kesken neuvottelemalla. Erimielisyydet joista osapuolet eivät pääse kohtuullisen ajan kuluessa yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa ensisijaisena oikeusasteena.

[Lopullisen kauppakirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Vantaa

MAANKÄYTTÖSOPIMUS:
A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS
B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA
C. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN KAUPASTA

Luonnos 12.2.2024
VD/xxxx/10.00.01.05/2022

Tätä maankäyttösopimusta, sisältäen esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja esisopimuksen määräalan kaupasta, on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

VANTAAN KAUPUNKI

VEIKKAUS OY

[nimi]

lakimies, valtuutettuna

[nimi]

[asema]

LIITTEET

Liite A1: Sopimusalue
Liite B1: Määräalan kartta
Liite B2: Johtokartta
Liite C1: Määräalan kartta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että [nimi] puolesta [valtakirjalla] luovuttajana ja lakimies [nimi] Vantaan kaupungin puolesta valtuutuksella luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

[päivämäärä]

KOHTEEN SIJAINTI

Asemakaavan muutos nro 002433

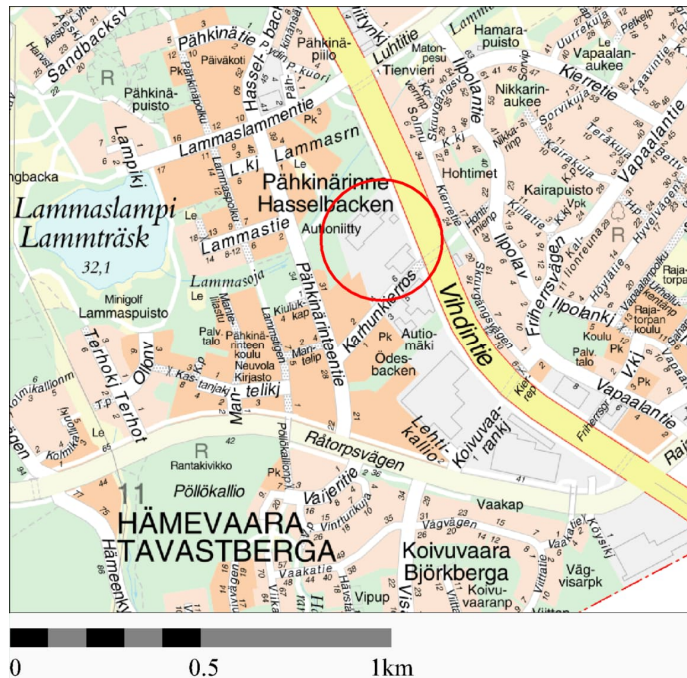
SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)
Veikkaus Oy

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

Kiinteistö: 92-12-200-2

KOHTEEN SIJAINTI

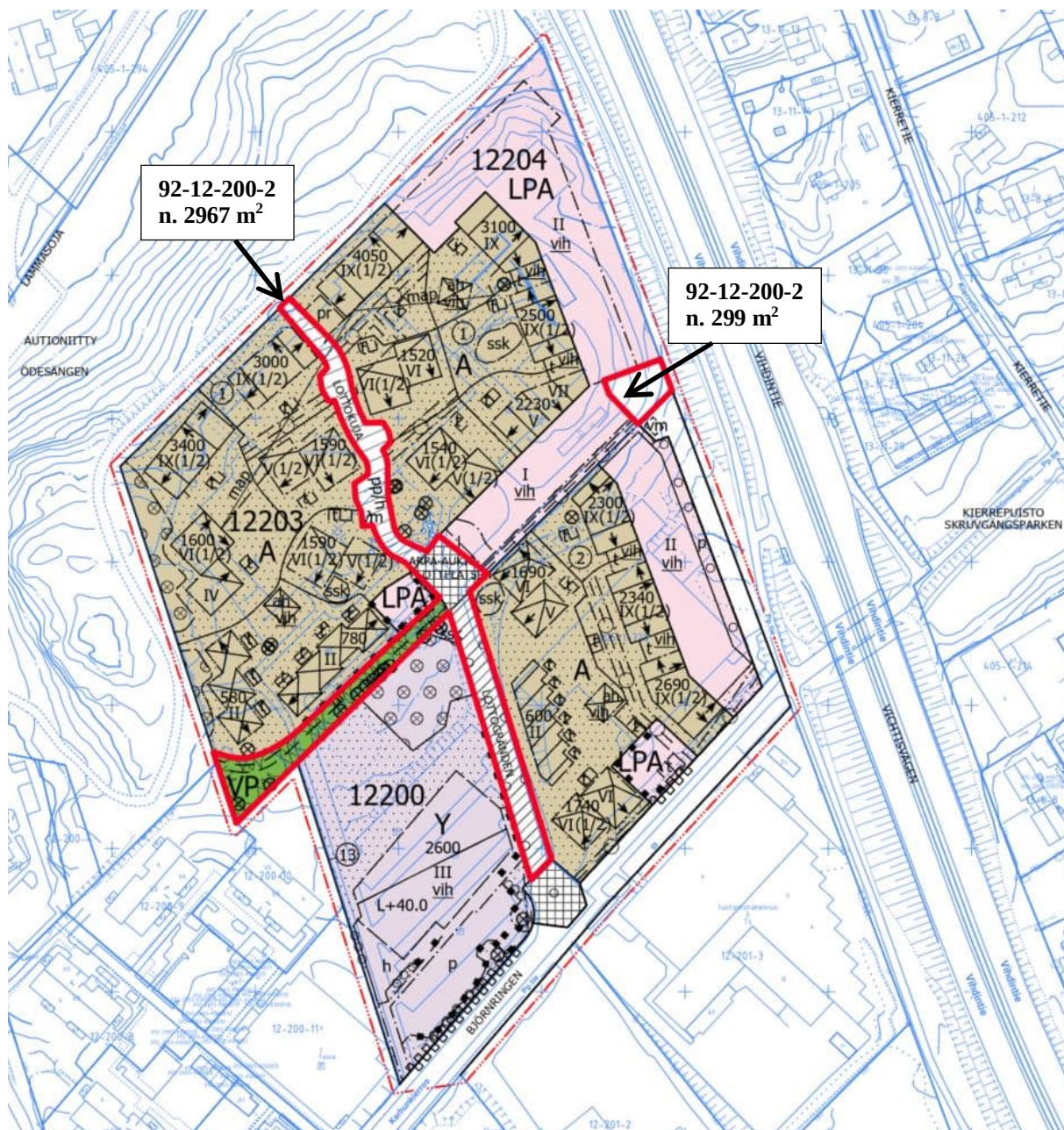

Asemakaavan muutos nro 002433

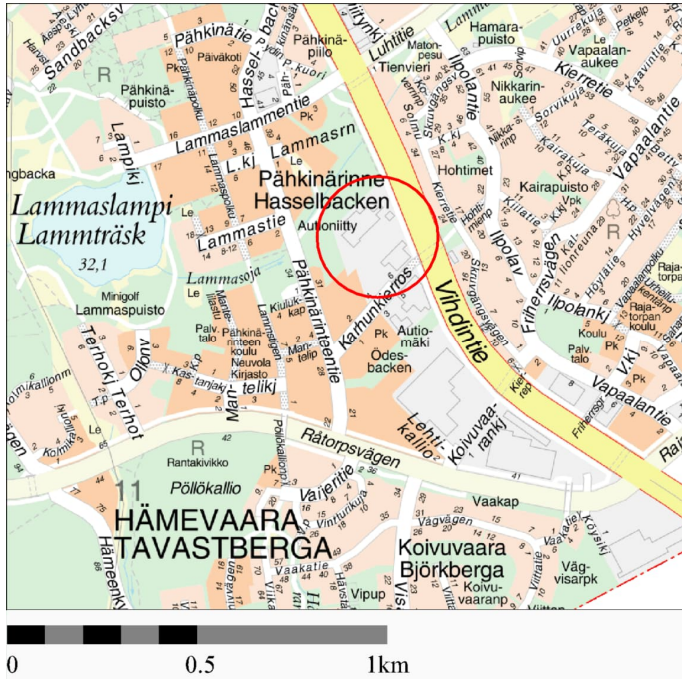
**ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN
LUOVUTUKSESTA**
(puisto-, katu- ja torialuetta) /
Veikkaus Oy

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

**n. 3266 m²:n suuruinen
määräala kiinteistöstä: 92-12-200-2**

KOHTEEN SIJAINTI

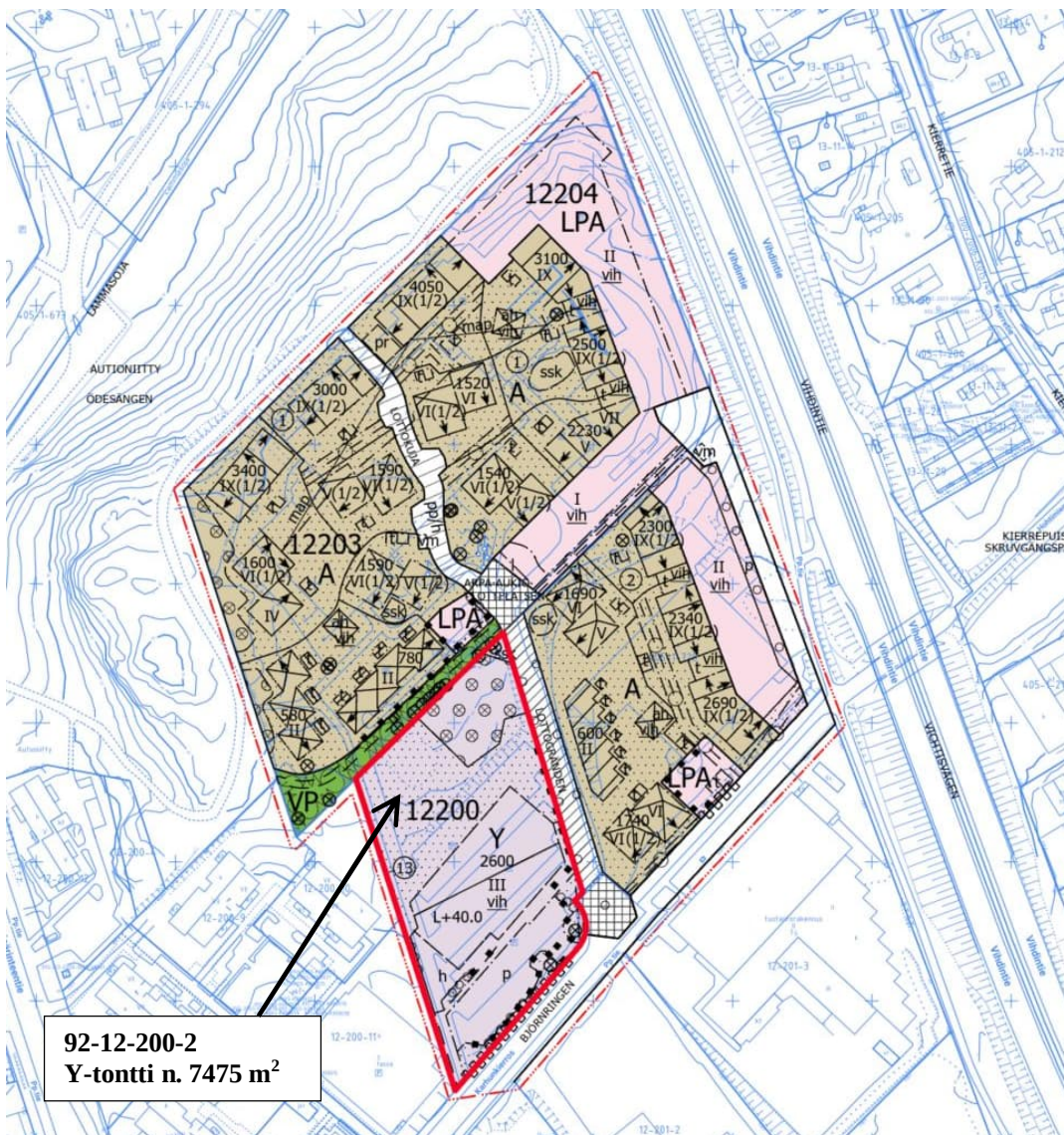

Asemakaavan muutos nro 002433

ESISOPIMUS OSTOSTA
(Y-tontti) / Veikkaus Oy

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

n. 7475 m²:n suuruinen
määräala kiinteistöstä: 92-12-200-2

16 §

Vastaus nuorisovaltuustolle aloitteesta lapsi- ja nuorisovaikutusten arvioinnin ottamiseksi osaksi kaikkea Vantaan kaupungin päätöksentekoa

VD/6948/00.02.03.00/2023

PT/S-AP/MT

Vantaan nuorisovaltuusto on 2.11.2023 esittänyt seuraavan aloitteen lapsivaikutusten arviointien laajentamisesta osaksi kaikkea Vantaan kaupungin päätöksentekoa.

”Lasten ja nuorten äänen ja tarpeiden huomioiminen on keskeistä kaupungin tulevaisuuden suunnittelussa ja kehittämisessä. Tässä aloitteessa esitämme, että lapsivaikutusten arviointi (Lava), jossa huomioidaan tasavertaisesti sekä lapset että nuoret, otetaan käyttöön kaikilla päätöksenteon tasoilla.

Lapsivaikutusten arvioinnin merkitys

Lapset ja nuoret ovat oikeutettuja tulemaan huomioiduiksi päätöksenteossa, joka vaikuttaa heidän elämäänsä. Lapsivaikutusten arviointi on väline, joka auttaa varmistamaan, että päätöksiä tehtäessä huomioon otetaan lasten ja nuorten tarpeet ja oikeudet.

Lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden voimavara. Me emme ole pelkästään tulevaisuutta, vaan olemme jo täällä ja monet tekeillä olevat päätökset vaikuttavat meihin jo nyt. Meidän näkökulmamme on tärkeä monien tulevaisuutta uhkaavien kriisien torjunnassa. Mikäli kriisejä ei päätöksenteossa oteta tarpeeksi vahvasti huomioon, meillä ei ole tulevaisuutta.

Lapsivaikutusten arvioinnin avulla voimme rakentaa yhä osallisempaa päätöksentekoa Vantaalla. On yhteiskunnan etu, että päätökset tehdään pitkäjänteisesti ja niiden vaikutukset jokaiseen ikäryhmään selvitetään ennalta.

Suomi ja Vantaa sitoutuvat lapsiystävällisyyteen

Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään Suomen kansallisen lapsistrategian keskeisiä tavoitteita, kuten lasten ja nuorten osallisuutta ja päätösten lapsivaikutusten arviointia. Kaupunki on myös osa lapsiystävällinen kunta -toimintaa yhteistyössä Suomen UNICEFin kanssa, ja se noudattaa Lapsen oikeuksien sopimusta, joka on kunnan toimintaa velvoittava ihmisoikeussopimus. Lapsivaikutusten arviointi tukee näitä sitoumuksia ja auttaa toteuttamaan lapsen etu -periaatetta kunnan päätöksenteossa.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

Sisällyttää lapsivaikutusten arviointi kaikkeen päätöksentekoon. Tämä tarkoittaa, että kaupunki ottaa käyttöön järjestelmällisen prosessin, joka vaatii lapsivaikutusten arviointia ennen päätösten tekemistä kaikilla kaupungin päätöksenteon tasoilla.

Tarjoaa koulutusta ja ohjausta viranhaltijoille ja päättäjille lapsivaikutusten arviointien käytännön soveltamisessa.

Seuraa ja arvioi lapsivaikutusten arviointien tuloksia ja tekee tarvittavia muutoksia prosessin parantamiseksi.”

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Tämä vastaus on laadittu yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa.

Kunnan tehdessä lapsia ja nuoria koskevia päätöksiä on huomioon otettava niin perustuslain, lasten oikeuksien yleissopimuksen kuin erityislainsäädännön määräykset lasten edun huomioimisesta.

Perustuslain (731/1999) 6 §:n 3 momentin mukaan lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Edelleen perustuslain 19 §:n 3. momentin mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu.

YK:ssä hyväksytty lapsen oikeuksien yleissopimus (SopS 59–60/1991) on tullut lakina voimaan Suomessa vuonna 1991. Lasten oikeuksien sopimuksessa lapsilla tarkoitetaan jokaista alle 18-vuotiasta henkilöä. Vaikka sopimusta sovelletaan kaikkiin alaikäisiin, tarkoituksena ei ole kohdella alaikäisiä yhtenä homogeenisenä ryhmänä. Sopimuksen soveltamisessa on otettava huomioon päätöksen tai toimien kohteena oleva alaikäinen tai ryhmä alaikäisiä erityispiirteineen. Vaikutukset voivat olla erilaisia eri-ikäisiin lapsiin, tyttöihin ja poikiin, perheiden varallisuus- tai koulutustason mukaan, asuinpaikan, kielen, uskonnon tai kulttuuritaustan mukaan.

Lasten oikeuksien sopimuksen ytimen muodostavat sopimuksen neljä yleisperiaatetta, jotka ovat lapsen oikeus kehitykseen, syrjimättömyys, osallisuus ja lapsen edun ensisijaisuus.

Lasten oikeuksien sopimuksen 3 artiklan 1-kohdan mukaan kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimitissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.

Jotta päätöksenteko ja toiminta voisivat toteuttaa lasten etua, lasten näkemykset on selvitettävä ja otettava huomioon. Tämä ei tarkoita sitä, että päätöksenteossa tulisi aina noudattaa lasten näkemystä, koska lasten omat näkemykset asiasta eivät aina johda lasten edun kannalta parhaaseen lopputulokseen.

Lapsen edun huomioimisella ei tarkoiteta ainoastaan yksittäisten lasten ja nuorten edun huomioimista heitä koskevissa yksilöpäätöksissä, vaan lasten ja nuorten edun huomioimista yleisemmin kunnan päätöksenteossa ja toiminnassa. Yksi keino lasten ja nuorten edun huomioimiseksi on lapsivaikutusten arviointi.

Lapsivaikutusten ennakkoarvioinnissa on kyse valmisteilla olevan päätöksen vaikutusten tarkastelusta lasten ja nuorten hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen. Tarkastelussa ovat tarpeen mukaan myös vaikutukset lapsiperheisiin. Lapsivaikutusten arviointi lisää lasten oikeuksien toteutumista ja osallisuutta, sillä vaikutusten arviointia ei voi tehdä ilman lapsia ja heidän asiantuntemustaan. Erityistä huomiota arvioinnissa on kiinnitettävä vähemmistöryhmiin kuuluihin ja syrjinnälle alttiisiin lapsi- ja nuorisoryhmiin. Ennakkoarvioinnin lisäksi on huolehdittava myös toimeenpanon seuranta-arvioinnista.

Vantaan kaupunki on pannut täytäntöön lapsen oikeuksien yleissopimuksen määräyksiä mm. lapsiystävällinen kunta -työn kautta vuodesta 2021 alkaen. Työtä johtaa Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä. Työn tuloksena Vantaan kaupunki on saanut Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa.

Lapsiystävällinen kunta -malli on työväline, jonka avulla tunnistetaan, millä lapsen oikeuksien osa-alueilla on kehitettävää, määritetään, mitä tulee tehdä, jotta lasten oikeudet toteutuvat Vantaalla mahdollisimman hyvin ja seurataan tehdyn työn edistymistä ja tuloksia systemaattisesti.

Lapsiystävällinen kunta -työssä on tunnistettu nykytilaa arvioitaessa Vantaan vahvuuksiksi lapsen oikeuksien huomioiminen niin kaupunkistrategiassa kuin suurimmassa osassa kaupunkitasoisia ohjelmia ja suunnitelmia; haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulman huomioiminen kaupungin toiminnan suunnittelussa; sekä aktiivisesti toimivat nuorisovaltuusto ja oppilaskuntien hallitukset ja muut osallisuutta edistävät rakenteet.

Lapsiystävällinen kunta työn ensimmäisellä toimintakaudella on erityisesti kiinnitetty huomiota lapsen edun huomioimiseen lasta koskevilla yksilöpäätöksissä. Tähän toimintaan on laadittu oma mallinsa: Lapsen etu yksilöpäätöksissä – Vantaan kaupungin malli.

Kuluvalle kaudelle 2024–2026 Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelmaan koordinaatioryhmä on valinnut tavoitteeksi lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönoton. Käyttöönoton ja systemaattisen toteuttamisen tueksi on tarkoitus laatia selkeät ohjeistukset. Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelma tulee hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle lokakuussa 2024 ja lapsivaikutusten arviointi on tarkoitus linkittää tulevaan kaupunkitasoiseen päätösten vaikutusten ennakkoarviointiprosessiin.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelma tulee hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle lokakuussa 2024 ja ~~lava on tarkoitus linkittää kaupunkitasoiseen eväus-prosessiin (pätösten vaikutusten ennakkoarviointi)-~~lapsivaikutusten arviointi on tarkoitus linkittää tulevaan kaupunkitasoiseen päätösten vaikutusten ennakkoarviointiprosessiin.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies

Tia Ristimäki, lasten ja nuorten palvelujen koordinaattori
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

17 § Vastaus Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen lasten oikeus kulttuuriin

VD/7301/00.02.00.03/2023

RÅ/AL/MT

Minttu Sillanpää ja Ida Tamminen sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lasten oikeus kulttuuriin - varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyön kehittäminen Tällä hetkellä Vantaalla varhaiskasvatuksessa on isoja päiväkotij- ja ryhmäkohtaisia eroja kulttuuripalveluihin osallistumisessa. Tähän vaikuttaa mm. kulkuyhteydet, paikallinen tarjonta ja ryhmän muut edellytykset liikkumiseen sekä henkilöstöresurssit ja työntekijöiden oma suhde kulttuuriin.

Vantaalla ollaan parhaillaan valmistelemassa varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyönä ”kulttuuripolkua”, jossa määritellään kaupungin kulttuurikasvatussyhteistyö. Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu kulttuuriyhteistyöstä näin:

Yhteistyö kulttuuripalvelujen kanssa

Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut tukevat varhaiskasvatusta lasten kulttuuriin ja taiteen eri muotoihin tutustumisessa, kokemisessa ja itse tekemisessä. Kulttuuripalvelut tarjoavat lapsiryhmille monia taide- ja kulttuurikohteita vierailukohteiksi.

- Lapsiryhmille on tarjolla mahdollisuuksia kokea ja tehdä taidetta musiikki-, teatteri- ja tanssiesitysten, näyttelyiden, tapahtumien, työpajojen kautta kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa sekä muissa tiloissa ympäri kaupunkia. Osa tapahtumista on maksullisia.
- Lapsiryhmät saavat vierailuillaan tilaisuuden harjoitella liikkumista, erilaisten ympäristöjen lukemista ja toimimista niissä. Päiväkodille voi myös tilata erilaisia työpajoja tai esityksiä.
- Tieto ajankohtaisesta tarjonnasta löytyy sähköisestä tapahtumakalenterista.

Jotta jokaisella vantaalaisella lapsella on tulevaisuudessa yhtäläinen oikeus osallistua kulttuuririentoihin, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että valmisteilla olevaan ”kulttuuripolkuun” kirjataan sitovasti ikäryhmittäin kaikkien lasten oikeus osallistua kulttuuritapahtumiin.”

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala sekä kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa esitetään varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaan kirjattavaksi sitovasti ikäryhmittäin kaikkien lasten oikeus osallistua kulttuuritapahtumiin.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan varhaiskasvatuksessa lapsille tarjotaan mahdollisuuksia nähdä ja kokea monipuolisesti taidetta ja muuta kulttuuria. Kulttuuri on tärkeä osa lapsen identiteettiä. Varhaiskasvatuksessa lapset oppivat leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tavoitteellisesti tukea lasten musiikillisen, kuvallisen, käsityöllisen, sanallisen ja kehollisen ilmaisun kehittymistä sekä tutustuttaa heitä eri taiteenaloihin ja kulttuuriperintöön. Lasten ilmaisulle on luonteenomaista kokonaisvaltaisuus ja ilmaisun eri muotojen luova yhdisteleminen. Ilmaisun eri muotoihin tutustutaan moniaistisesti, erilaisia työtapoja, oppimisympäristöjä sekä lähiympäristön kulttuuritarjontaa hyödyntäen. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta toteutuu kaikissa päiväkodeissa.

Lisäksi varhaiskasvatus kehittää varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa erityisesti MEK-alueilla. Musiikkiopiston kanssa toteutettavan Vantaudu musiikille -kehittämistoiminnan keskeiset tavoitteet ovat vahvistaa lapsen osallisuutta, myönteistä minäkuvausta sekä kielellisiä ja vuorovaikutustaitoja musiikin keinoin. Lisäksi toiminnassa jaetaan musiikkipedagogista osaamista varhaiskasvatuksen päivittäisessä työssä sekä vahvistetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista musiikkikasvatusta. Vantaudu lukemiselle -kehittämistoiminta toteutuu yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa ja sen tavoitteita ovat perheiden lukukulttuurin vahvistaminen ja monipuolistaminen, kirjaston ja varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteistyön tiivistäminen ja vakiinnuttaminen. Kummassakin kehittämistoiminnassa järjestetään toimintaa perheille esimerkiksi tulevan kesän puistoruokailuissa.

Vantaan varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä valmisteleva kulttuurikasvatussuunnitelma on työn alla ja valmistuu kevään 2024 aikana.

Kulttuurikasvatussuunnitelma kulkee tällä hetkellä työnimellä ”Kulttuurisilmuja” ja sen tavoitteena on avata varhaiskasvatuksen työntekijöille, mitä Vantaan varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatus on, sekä toimia arjen työkaluna kulttuurikasvatuksen toteuttamisessa.

Ikäryhmittäin toteutettavien sitovien tavoitteiden kirjaaminen kulttuurikasvatussuunnitelmaan on sinällään kannatettavaa ja sen avulla YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 31. artikla – jokaisen lapsen oikeus taiteeseen ja kulttuuriin – olisi mahdollista saada toteutumaan Vantaalla nykyistä paremmin.

Sitovien tavoitteiden kirjaaminen kulttuurikasvatussuunnitelmaan edellyttää kuitenkin myös taloudellista panostusta niiden toteuttamiseen. Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksen piiriin kuuluu tällä hetkellä n. 11 500 lasta. Mikäli mukaan lasketaan myös yksityiset palveluntuottajat, on lasten lukumäärä n. 13 000. Nykyisillä määrärahoilla ei kyetä toteuttamaan esim. teatterikäyntiä kaikki ikäluokat leikkaavasti. Se edellyttäisi n. 195 000 euron lisäpanostusta tulevien vuosien talousarvioon. (Laskennassa käytetty esimerkkinä Tanssiteatteri Raatikon ryhmälipun hintaa, 15 € / lapsi.) Toki osa valtuustoaloitteessa mainituista kulttuuririennöistä on maksuttomasti toteutettavissa esimerkiksi kaupungin omissa lastenkulttuurikeskuksissa, mutta niilläkään ei ole mahdollista ottaa vastaan kokonaisia ikäluokkia ilman lisäresursseja. Tällä hetkellä esim. työpajoihin, näyttelyopastuksiin tai esityksiin varhaiskasvatuksen ryhmät pääsevät ilmoittautumisjärjestyksessä.

Nykyisessä muodossaan ”Kulttuurisilmuja”-kulttuurikasvatussuunnitelmaan ei olla kirjaamassa ikäluokkakohtaisia, sitovia tavoitteita koskien esim. taidelaitosvierailuja (teatterit, konsertit, museot jne.). Suunnitelma pyrkii tukemaan ja rohkaisemaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä päiväkodin arjessa tapahtuvan kulttuurikasvatuksen toteuttamiseen, eikä tällaisia sitovia tavoitteita ole perusteltua kirjata.

”Kulttuurisilmuja” -varhaiskasvatussuunnitelman keskiössä on henkilöstön osaamisen ja motivaation tukeminen jokapäiväiseen taide- ja kulttuurikasvatukseen. Sitä voidaan tukea koulutuksella ja opetusmateriaaleilla (mm. kulttuurikasvatuksen menetelmäoppaat). Mikäli suunnitelmaan halutaan

mukaan sitovia, ikäluokkakohtaisia tavoitteita, tulee myös niiden toteuttamismahdollisuus huomioida tulevissa talousarvioissa.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 17

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Minttu Sillanpäälle ja Ida Tammiselle sekä 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloite lasten oikeus kulttuuriin

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kulttuurijohtaja Annukka Larkio, 050 3181 686
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lasten oikeus kulttuuriin!	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Lasten oikeus kulttuuriin - varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyön kehittäminen Tällä hetkellä Vantaalla varhaiskasvatuksessa on isoja päiväkot- ja ryhmäkohtaisia eroja kulttuuripalveluihin osallistumisessa. Tähän vaikuttaa mm. kulkuyhteydet, paikallinen tarjonta ja ryhmän muut edellytykset liikkumiseen sekä henkilöstöresurssit ja työntekijöiden oma suhde kulttuuriin. Vantaalla ollaan parhaillaan valmistelemaan varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyönä ”kulttuuripolkua”, jossa määritellään kaupungin kulttuurikasvatusyhteistyö. Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu kulttuuriyhteistyöstä näin: <i>Yhteistyö kulttuuripalvelujen kanssa</i> <i>Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut tukevat varhaiskasvatusta lasten kulttuuriin ja taiteen eri muotoihin tutustumisessa, kokemisessa ja itse tekemisessä. Kulttuuripalvelut tarjoavat lapsiryhmille monia taide- ja kulttuurikohteita vierailukohteiksi.</i> <i>• Lapsiryhmille on tarjolla mahdollisuuksia kokea ja tehdä taidetta musiikki-, teatteri- ja tanssiesitysten, näyttelyiden, tapahtumien, työpajojen kautta kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa sekä muissa tiloissa ympäri kaupunkia. Osa tapahtumista on maksullisia.</i> <i>• Lapsiryhmät saavat vierailuillaan tilaisuuden harjoitella liikkumista, erilaisten ympäristöjen lukemista ja toimimista niissä. Päiväkodille voi myös tilata erilaisia työpajoja tai esityksiä.</i> <i>• Tieto ajankohtaisesta tarjonnasta löytyy sähköisestä tapahtumakalenterista.</i> Jotta jokaisella vantaalaisella lapsella on tulevaisuudessa yhtäläinen oikeus osallistua kulttuurieroihin, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että valmisteilla olevaan ”kulttuuripolkuun” kirjataan sitovasti ikäryhmittäin kaikkien lasten oikeus osallistua kulttuuritapahtumiin. 13.11.2023	Aloitteen tekijän nimi: <i>Minttu Sillanpää ja Ida Tamminen</i> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jari Jääskeläinen 2. Tiina Tuomela 3. Hanna Valtanen 4. Tia Seppänen 5. Paula Lehmuskallio 6. Pirkko Letto 7. Tuomas Mutanen 8. Tuire Kaimio 9. Elina Nykyri 10. Funda Demiri 11. Marjo Vacker 12. Nina Nummela 13. Matilda Stirkkinen 14. Naima El Issaoui 15. Reija Friman 16. Sirpa Siru Kauppinen 17. Ulla Kaukola 18. Mari Hynninen 19. Jari Sainio 20. Faysal Abdi

18 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa

VD/7576/00.02.00.03/2022

TeA/HW/JT/MT

Vihreä valtuustoryhmä sekä 12 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Esitämme, että Vantaa alkaa päämäärätietoisesti lisätä puiden määrää kaupungin rakennetun ympäristön keskellä. Esitämme, että Vantaa valmistelee ja toteuttaa "puuohjelman" jonka seurauksena kaupunkitilassa olevien puiden määrä vähintään tuplaantuu katualueilla, puistoalueilla ja tonteilla, vanhoilla asuinalueilla sekä uusien asemakaavojen osalta.

Puilla on paljon myönteisiä vaikutuksia ihmisiin ja muuhun luontoon kaupunkiympäristössä. Puut parantavat viihtyisyyttä, tarjoavat kaupunkiympäristölle merkittäviä ekosysteemipalveluja ja ovat elinympäristö kaupungin monimuotoiselle eläinlajistolle.

Puut ovat osa viihtyisää kaupunkitilaa. Ympäristön kaunistamisen lisäksi ne vaimentavat melua ja parantavat kaupungin ilmanlaatua.

Puut auttavat meitä sopeutumaan ilmastonmuutokseen. Puut suojaavat liialta auringolta, UV-säteilyltä ja lämmön nousulta niin ihmisiä, eläimiä kuin kasveja. Merkitys korostuu äärisäätilojen lisääntyessä. Hellejaksojen aikana lämpötila puiden läheisyydessä saattaa olla niiden haihdutuksen ja varjostamisen ansiosta useita asteita alempi kuin ympäristössä. Lisääntyvien sademäärien aiheuttamia hulevesiä ja tulvia voidaan myös torjua istuttamalla lisää puita. Puut auttavat hulevesien luonnonmukaisessa käsittelyssä, sillä niiden juuristo imeyttää vettä ja hidastaa vesien läpivirtausta vähentäen kaupunkitulvien riskiä. Myös puiden runsas vedenkäyttö auttaa vähentämään hulevesien määrää. Jokainen puu on korvaamaton hiilinielu ja -varasto matkalla kohti Vantaan hiilineutraaliuustavoitetta.

Puut lisäävät itsessään luonnon lajien monimuotoisuutta, sekä tukevat yhdessä kukkivien kasvien kanssa ruoantuotannolle tärkeiden pölyttäjiä edellytyksiä elää kaupunkiekosysteemeissä. Tonteilla olevien erityisesti ilmastoystävällistä lähiruokaa tuottavien puiden, pensaiden ja hyötykasvien määrän lisääminen luo asuinalueiden viihtyisyyttä sekä lisää kaupungin veto- ja pitovoimaa.

Puut ovat kustannustehokas tapa tuoda kaupunkiin viihtyvyyttä ja terveyttä. Siksi monet kaupungit lisäävät puita määrätietoisesti. Esimerkiksi Pariisi aikoo istuttaa keskustaan ja sen välittömään läheisyyteen neljän vuoden aikana 170 000 uutta puuta. Lisäksi jo olemassa olevien puiden suojelua vahvistetaan ja rakennuttajilta vaaditaan hakattujen puiden ylikompensaatiota.

Tähän Vantaallakin pitäisi pyrkiä. Puita on mahdollista lisätä esimerkiksi entistä tarkemmilla kaavamääräyksillä. Toteutetaan asemakaavojen havainnekuvien vihreys ja tehdään viihtyisiä puiden reunustamia bulevardeja sekä asuin- ja työpaikka-alueita.”

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa

Kaupunkiympäristön toimiala/ katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunki on määrätietoisesti edistänyt sekä olemassa olevien puiden säästämistä että puiden lisäämistä useilla toimenpiteillä. Luonnon monimuotoisuustyön kannalta keskeinen työkalu on vuoden 2022 alussa hyväksytty Resurssiviisauden tiekartta 2021–2025 ja siihen sisältyvä luonnon monimuotoisuuskaista, jonka toteutussuunnitelmassa esitetään toimenpiteet kaupunkivihreän kehittämiseksi. Vuoden 2023 aikana toimiala laatii lisäksi yhteisen luonnon monimuotoisuuskaistaa tukevan kokonaissuunnitelman, joka tulee sisältämään valtuustoaloitteen mukaisen erillisen puuohjelman mukaiset toimenpiteet.

Vantaalla on puita enimmäkseen metsissä. Kaupungissa on metsiä yhteensä 9 400 ha, joista kaupungin omistuksessa noin 4 000 ha. Kaupungin ja yksityisten tonteilla sijaitsevien puiden määrästä ei ole arviota, mutta olevien puiden säilyttämisen tueksi on kerätty arvopuurekisteriä vuodesta 2014 alkaen. Tällä hetkellä ko. rekisterissä on n. 3 000 puuta, joista suurin osa yksityisellä maalla. Katujen ja puistojen palvelualueen omassa kunnossapidossa puita on nykyisellään noin 45 000 kpl, joista katualueilla 20 000 kpl ja puistoissa 25 000 kpl.

Puut tuovat lukuisia hyötyjä kaupunkiympäristöön, jossa toisaalta monenlaiset toiminnot kilpailevat rajallisesta kaupunkitilasta ja resursseista. Vantaalla uudet asemakaavat painottuvat erityisesti tiivistyville keskusta-alueille, joilla on yleiskaavan ja MAL-sopimusten määrittämät kaupunkirakenteen tiivistämistavoitteet. Sisään päin kasvavan kaupungin asemakaavoille asetetut tehokkuusvaatimukset ja toisaalta katupuiden vaatimat väljät katualueet ovat ristiriidassa toistensa kanssa. Korkeaan rakentamiseen liittyvät mm. kansirakenteet rajoittavat puuistutuksia tonttien puolelle. Nämä kaikki tekijät tulee ratkaista jo asemakaavoituksen yhteydessä, koska tilannetta on varsin vaikea muuttaa enää jälkikäteen.

Puiden säilymistä ja määrää ohjataan kaavoituksessa, rakennusvalvonnassa sekä puisto- ja katusuunnitelmissa. Yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä asetetaan jo monipuolisesti tavoitteita kaupungin vehreydelle ja asiaa kehitetään koko ajan. Yleiskaavassa 2020 useimmat alueet määrätään toteuttamaan vihertehokkaasti. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämisen ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan.

Nykyisin kaikissa laadittavissa asemakaavoissa määrätään vihertehokkuusluku, joka ohjaa säilyttämään ja istuttamaan puita, koska säilytettävästä kasvillisuudesta, varsinkin suurista puita, saa parhaat pisteet. Myös istutettavasta puustosta saa hyvät pisteet laskurissa. Parhaillaan harkitaan, voisiko vihertehokkuutta edellyttää jo rakennusjärjestyksessä, jolloin se koskisi muitakin alueita kuin niitä, joille laaditaan uusi asemakaava. Kehitteillä on myös alueellisen vihertehokkuuden määrittely. Alueellisen vihertehokkuuslaskurin kehittämisessä Vantaa on aikeissa tehdä yhteistyötä muiden kaupunkien ja Aalto-yliopiston kanssa. Yleiskaavayksikössä laaditaan parhaillaan myös Vantaan kokonaisheikentämättömyyden mallia eli toimintamallia sille, miten luonnon monimuotoisuus voi säilyä samalla, kun kaupunkia rakennetaan.

Pääsääntöisesti puita istutetaan hyväksytyjen piha-, katu- ja puistosuunnitelmien mukaisesti. Puut kannattaa aina istuttaa siten, että niillä on pitkän aikavälin mahdollisuus kasvaa ja kukoistaa sijaitsemallaan paikalla, koska puiden siirtäminen on aina hankalaa, erittäin epävarmaa ja kuluttaa turhaan resursseja. Kustannuksien osalta puiden istuttaminen on ainoastaan alkuinvestointi. Puun hoito on sen elinkaaren merkittävin kustannuksia aiheuttava toimenpide, koska parhaimmillaan puun ikä on vuosikymmeniä, jopa -satoja vuosia.

Puut tarvitsevat runsaasti turvallista kasvutilaa, vähintään latvustonsa pinta-alan verran, menestyäkseen pitkäikäisiksi. Katualue on puille erittäin haastava kasvuympäristö, jossa istutusmahdollisuuksia rajoittavia toimintoja ovat mm. ajoneuvoliikenteen kaistat, pysäköintitaskut, jalankulku- ja pyörätiet, tonttiliittymät, pelastusajoneuvojen nostopaikat, sekä katukunnossapidon vaatimukset. Puiden juuristojen kanssa samasta elintilasta kamppailee näkymätön, mutta paljon tilaa vievä maanalainen infra. Puun juuristolle on varattava vähintään 15–25 m³/puu ja kaikkien maanalaisten rakenteiden ja johtojen on oltava myöhemmin auki kaivettavissa siten, ettei kaivuutyö vahingoita puiden juuristoa. Puistoalueilla rajoittavina tekijöinä ovat lähinnä puistotoimintojen, reitistön vaatima tila sekä ylläpito. Puistoalueillakin sijaitsee maanalaista infraa.

Laajojen puuistutuksien tekeminen jälkikäteen katualueille tai -aukioille on käytettävissä olevan tilan puutteen vuoksi erittäin haastavaa ja kallista, koska se saattaa edellyttää huomattavia johtosiirtoja lähinnä kaupungin kustannuksella. Lisäksi vanhoilla asuinalueilla katualueet ovat perinteisesti olleet kapeita, jolloin puut sekä muu vihreä ovat tarkoituksella sijainneet yksityisten maanomistajien hallinnassa tonttimaalla.

Osana luonnon monimuotoisuuskaistaa tukevaa suunnitelmaa toimiala selvittää paikkatiedon perusteella ne kaupungin hallinnassa olevat avoimet alueet eli lähinnä metsänreunat ja entiset pellot, joita on mahdollista hyödyntää puuistutuksiin vaarantamatta muiden arvokkaiden luontotyyppien tai avoimen maisematilan säilyttämisvaatimuksia. Kun puuston kompensatio- ja täydennysistutuksiin hyödynnettävissä olevat alueet ovat selvillä, niin istutustyön käynnistäminen ja myöhempi kunnossapito tulee vaatimaan sekä määrärahoja että osaamis- ja henkilöresursseja.

Kaupunginhallitus 17.4.2023 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vihreän valtuustoryhmälle ja 12 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan vastaus palautettiin saatteella: ”Esitämme palautusta, jotta vastauksessa tarkasteltaisiin etenkin katupuiden lisäämismahdollisuuksia monipuolisemmin. Millaisilla keinoilla katutilaan saadaan lisää puita katuremonttien yhteydessä, istuttaa voidaan myös pieniä ja matalia puita. Lisäksi miten puiden säilyttäminen/ istutusvaatimukset huomioidaan asemakaavoituksessa.”

Kaupunkiympäristön toimiala/ katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Muusta kiinteästä omaisuudesta poiketen kaupunkipuun arvo kasvaa ikääntymisen myötä. Tiivistyvien keskustojen ekosysteemipalveluiden turvaaminen edellyttää sekä nykyisen että istutettavan puuston elinvoimaisuuden ja pitkäikäisyyden voimakkaampaa tukemista. Kaupunkiympäristön toimialalla etsitään jatkuvasti katupuiden lisäämisen keinoja ilmastonmuutoksen ja luontokadon taklaamiseksi. Haasteena ovat muut katutilasta kilpailevat toiminnot, kuten liikenne, maanalaiset infraverkostot ja tonttien katualueille kohdistuvat tarpeet.

Uusien puiden lisääminen muualle kuin poistettujen puiden tilalle edellyttää usein katuinfraan muitakin muutoksia, jotka vuorostaan edellyttävät hallinnollisen katusuunnitelman laatimista tai päivittämistä. Katuvihreän suunnittelu, katualueita koskeva vuorovaikutus ja hallinnollinen käsittely tehdään katusuunnitelman (MRA 41 §) yhteydessä. Katusuunnittelussa katuvihreän tarpeet yhteensovitetään kunnallistekniikan, liikenteen ja kunnossapidon resurssien kanssa. Kadunsuunnittelu pyritään ajoittamaan samaan aikaan kaavahankkeiden tai kunnallistekniikan korjaustarpeen (esim. HSY) kanssa. Vantaan kaupunkiorganisaatiolla on nykyisillä henkilö- ja talousresursseilla vain rajallinen kapasiteetti toteuttaa ja teettää uusia katusuunnitelmia - varsinkin katuvihreän ohjaamisen osalta. Lisäksi suunnittelun ja toteutuksen kustannukset ajoitetaan tärkeysjärjestykseen investointibudjettiin, jonka perusteella vuosittain vain osaa hankkeista voidaan edistää. Katupuiden määrän kasvattamiseksi tarvittaisiin taloudellista panostusta suunnitteluresurssien lisäksi myös oleviin puihin ja niiden kunnossapitoon.

Asemakaavassa osoitetaan asemakaavan ja sen eri alueiden rajat, alueiden yleiset tai yksityiset käyttötarkoitukset, rakentamisen määrä sekä rakennusten sijoitusta ja tarvittaessa rakentamistapaa koskevat periaatteet (MRL 55 §). Asemakaavojen sisältö perustuu Ympäristöministeriön 31.3.2000 antamaan asetukseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä.

Asemakaavassa määritellään katualueen rajat, millä on kaavan suurin vaikutus katupuiden määrään. Katualueita koskevista järjestelyistä ei yleensä määrätä muuten kuin erityisen tärkeistä kaupunkikuvallisista syistä, mm. puurivien, säilytettävien arvopuiden tai kaupunkiaukioiden osalta, sillä asemakaava keskittyy korttelialueisiin. Vantaan asemakaavatyössä korttelialueiden puiden määrää ohjataan viherkertoimen lisäksi viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden SAAVU-ohjeella (KALA 5.9.2023 § 8) sekä pyrkimällä säilyttämään arvopuurekisterin maisemallisesti tärkeitä jalopuita.

Asemakaavassa määrätty katualueen leveys rajaa käytännössä sen, miten paljon liikenteen ja kunnallistekniikan oheen saadaan mahtumaan kasvillisuutta. Katualueiden leveyden määrittelyssä tarvitaan tietoa kunnallistekniikan, liikenteen ja halutun kasvillisuuden tarpeista. Tämän vuoksi katuvihreän suunnittelu aloitetaan Vantaalla keskeisimmillä alueilla asemakaavatyön rinnalla katujen ja puistojen palvelualueen ohjaamalla kunnallisteknisellä yleissuunnitelmalla, jolla tutkitaan kunnallistekniikan verkostojen kapasiteetti ja sijainnit sekä kasvillisuudelle jäävä tila. Keskustoissa uutena työkaluna on yleissuunnitelman mitoitusta tarkentava alustava katusuunnitelma. Tämän jälkeen valmistellaan varsinainen katusuunnitelma. Lopuksi rakentamissuunnitelmassa kasvillisuuden ratkaisuja tarkennetaan toteutusta varten mm. lajivalintojen osalta. Suunnitelmien tukena voidaan hyödyntää katupuurekisteriä, johon on merkitty istutetut katupuut ja niiden kunto. Kaupungin sisäisessä karttapalvelussa käytettävien arvopuu- ja katupuurekisterien käyttö edellyttää säännöllistä päivittämistä ja maastokartoitusta.

Puiden säilyttämisen ja lisäämisen tärkein edellytys on riittävä kasvutila maan alla ja päällä. Kadut ovat puille vaativa ympäristö, sillä juurten ja latvuksen kasvutila on rajoitettu ja puihin kohdistuu paljon

rasitusta. Monet Vantaan aiemmin istutetut katupuut kärsivät liian pienestä ja heikkolaatuisesta kasvualustasta, minkä vuoksi niiden kasvu ja vastustuskyky kärsii. Usein huonokuntoisena poistetun puun paikka on ennestään liian kapea, jolloin tilalle ei ole edellytyksiä istuttaa uutta korvaavaa puuta.

Tehokkain keino lisätä katupuiden määrää on katualueiden eri toimintojen välisen tilanjaon muuttaminen. Autoliikenne vaatii ajoneuvojen suuren koon ja nopeuden vuoksi runsaasti tilaa. Kaupunkistrategian mukaisen kestävä ja terveyttä edistävän kävelyn, pyöräilyn ja niihin liittyvän julkisen liikenteen edistämisessä viihtyisyyttä lisäävällä katuvihreällä on merkittävä rooli. Autoilun osuutta vähentämällä ja vauhtia hidastamalla voidaan autokaistojen tilaa saada uuteen käyttöön.

Maanalaisen infran osalta katusuunnittelua ohjataan nykyään siten, että johdot ja putket sijoitetaan ajoradan tai jalkakäytävän alle riittävän kauas puista. Aiemmin kunnallistekniikkaa on kuitenkin sijoitettu puiden juuristoalueelle, minkä vuoksi infran korjaustyöt saattavat aiheuttaa tarpeen nykyisten katu- ja puistopuiden kaatamiselle. Merkittävä uusi haaste istutettujen puiden säilyttämisessä ovat eri operaattoreiden tietoliikennekaapeleiden toistuvat kaivuutyöt puiden juuristojen alueilla, joita on vaikea hallita nykyteknologialla ja -resursseilla. Tulevaisuudessa kaapeleiden tms. sijoituslupien myöntämisprosessissa voidaan hyödyntää kaupunkimallia, jossa näkyvät mm. puiden kasvualustat.

Leveillä erotuskaistoilla pienet ns. koristepuut ovat hyvä lisä täydentämään puurivien latvuserrosta. Pientenkin puiden sijoittaminen edellyttää kuitenkin kaikille katupuille suositeltua leveydeltään vähintään 3,5 m erotuskaistaa tai reuna-aluetta. Pienen puun latvus on matalalla, jolloin liian lähellä kulkureittiä se kolhiintuu liikenteessä, osuu jalan liikkuviin sekä vaikeuttaa raskaan liikenteen näkyvyyttä risteyksissä tai suojateilla. Kapeille pylväsmallisille puille tarvitaan katualueella muita katupuita vastaavat tilavaraukset, sillä ne vaativat ison puun tavoin vähintään 25 m³ kasvualustaa, vaakasuuntaista tukea juuristolta tuulikuormaa vastaan sekä suojaetäisyyden liikenteeseen.

Kantavan kasvualustan käyttäminen esim. kivetyillä tai asfaltoiduilla jalankulun ja pyöräilyn reiteillä on yksi vaihtoehto katupuiden lisäämiselle. Ajoradan alle juuristo ei voi sijoittua. Kantava kasvualusta ei tarjoa puille yhtä vapaita ja hengittäviä olosuhteita puulle kuin imeyttävä kasvullinen pinta ja multainen kasvualusta, siksi kasvualustalle tarvitaan enemmän kuutiotilavuutta. Kantava kasvualusta on myös kalliimpi erikseen rakennettavan kerroksellisen rakenteensa vuoksi.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vihreän valtuustoryhmälle ja 12 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Henry Westlin, puh. 0400 417 436
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa Esitämme, että Vantaa alkaa päämäärätietoisesti lisätä puiden määrää kaupungin rakennetun ympäristön keskellä. Esitämme, että Vantaa valmistelee ja toteuttaa "puuohjelman" jonka seurauksena kaupunkitilassa olevien puiden määrä vähintään tuplaantuu katualueilla, puistoalueilla ja tonteilla, vanhoilla asuinalueilla sekä uusien asemakaavojen osalta. Puilla on paljon myönteisiä vaikutuksia ihmisiin ja muuhun luontoon kaupunkiympäristössä. Puut parantavat viihtyisyyttä, tarjoavat kaupunkiympäristölle merkittäviä ekosysteemipalveluja ja ovat elinympäristö kaupungin monimuotoiselle eläinlajistolle. Puut ovat osa viihtyisää kaupunkitilaa. Ympäristön kaunistamisen lisäksi ne vaimentavat melua ja parantavat kaupungin ilmanlaatua. Puut auttavat meitä sopeutumaan ilmastonmuutokseen. Puut suojaavat liialta auringolta, UV-säteilyltä ja lämmön nousulta niin ihmisiä, eläimiä kuin kasveja. Merkitys korostuu äärisäätilojen lisääntyessä. Hellejaksojen aikana lämpötila puiden läheisyydessä saattaa olla niiden haihdutuksen ja varjostamisen ansiosta useita asteita alempi kuin ympäristössä. Lisääntyvien sademäärien aiheuttamia hulevesiä ja tulvia voidaan myös torjua istuttamalla lisää puita. Puut auttavat hulevesien luonnonmukaisessa käsittelyssä, sillä niiden juuristo imeyttää vettä ja hidastaa vesien läpivirtausta vähentäen kaupunkitulvien riskiä. Myös puiden runsas vedenkäyttö auttaa vähentämään hulevesien määrää. Jokainen puu on korvaamaton hiilinielu ja -varasto matkalla kohti Vantaan hiilineutraaliuustavoitetta. Puut lisäävät itsessään luonnon lajien monimuotoisuutta, sekä tukevat yhdessä kukkivien kasvien kanssa ruoantuotannolle tärkeiden pölyttäjien edellytyksiä elää kaupunkiekosysteemeissä. Tonteilla olevien erityisesti ilmastoystävällistä lähiruokaa tuottavien puiden, pensaiden ja hyötykasvien määrän lisääminen luo asuinalueiden viihtyisyyttä sekä lisää kaupungin veto- ja	Aloitteen tekijän nimi: <i>Vihreä valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Funda Demiri 2. Kai-Ari Lundell 3. Säde Tahvanainen 4. Marjo Vacker 5. Pirjo Luokkala 6. Eeva Tikkanen 7. Ida Tamminen 8. Loviisa Kaartokallio 9. Sirkka-Liisa Kähärä 10. Tarja Eklund 11. Nina Nummela 12. Matilda Stirkkinen

pitovoimaa. Puut ovat kustannustehokas tapa tuoda kaupunkiin viihtyvyyttä ja terveyttä. Siksi monet kaupungit lisäävät puita määrätietoisesti. Esimerkiksi Pariisi aikoo istuttaa keskustaan ja sen välittömään läheisyyteen neljän vuoden aikana 170 000 uutta puuta. Lisäksi jo olemassa olevien puiden suojelua vahvistetaan ja rakennuttajilta vaaditaan hakattujen puiden ylikompensaatiota. Tähän Vantaallakin pitäisi pyrkiä. Puita on mahdollista lisätä esimerkiksi entistä tarkemmilla kaavamääräyksillä. Toteutetaan asemakaavojen havainnekuvien vihreys ja tehdään viihtyisiä puiden reunustamia bulevardeja sekä asuin- ja työpaikka-alueita. <i>jätetään valtuuston kokouksessa 20.6.2022</i>	

19 § **Vastaus Mikko Viilon ja 9 muun valtuutetun aloitteeseen nopeusrajoitusten tarkastelusta Vantaan isoilla väylillä**

VD/7297/00.02.00.03/2023

TeA/HW/MT

Mikko Viilo sekä 9 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Aloitteessa esitetään, että Vantaan kaupunki selvittää yhdessä tarvittavien viranomaisten kanssa Vantaata halkovien isojen teiden nopeusrajoitusten alentamista, hyötyineen, haittoineen ja toteuttamismahdollisuuksineen.

Kun Vantaa kasvaa, isojen teiden muodostamat melu- ja saastevaikutukset muodostuvat yhä hankalammiksi rajoitteiksi asumisen ja palveluiden sijoittamiselle. Haasteita on tiedossa ainakin Vantaanlaaksossa ja Lahdenväylän ympärillä.

Tieliikenteen nopeusrajoitusten tarkasteluun meitä kehottavat ainakin uuden MAL-sopimuksen sekä Väyläviraston maanteiden meluntorjuntasuunnitelman luonnokset. Potentiaalisina hyötyinä nopeusrajoitusten alentamisesta mainitaan melun alentaminen, hiilidioksidi, pienhiukkas- ja typenoksidipäästöjen alentaminen, maankäytön tehostaminen edellisten hyötyjen kautta, ja liikenneturvallisuuden parantaminen.”

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 9 muu valtuutetun aloite nopeusrajoitusten tarkastelu Vantaan isoilla väylillä

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Uudenmaan, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset ovat vuonna 2021 julkaisseet raportin: Nopeusrajoitusten vaikutus liikenteen hiilidioksidipäästöihin, meluun, turvallisuuteen ja sujuvuuteen. Teoreettinen tarkastelu Helsingin, Lahden, Tampereen ja Turun MAL-kaupunkiseutujen keskeisellä tieverkolla. Vaikka nopeusrajoitusten alentamisella pääväylillä olisi tutkimuksen mukaan monia myönteisiä vaikutuksia, se saattaisi johtaa liikenteen siirtymiseen muille reiteille. Raportissa todetaankin, että epätoivottavien siirtymien välttämiseksi liikennejärjestelmää on arvioitava kokonaisuutena. Nopeusrajoitusten alentamista pääväylillä on selvitetty lisäksi muun muassa yksittäisiä pääväyliä koskevista kehittämisselvityksissä. Selvityksiä isojen teiden nopeusrajoitusten alentamisesta on siis jo tehty.

Väylävirastolla on myös parhaillaan käynnissä maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivitystyö. Ohje määrittelee, missä raameissa alueellisesta tienpidosta vastaavat ELY-keskukset asettavat nopeusrajoitukset maanteille eli valtion tieverkolle. Nopeusrajoitusohje ei ota kantaa yksittäisten tieosuuksien nopeusrajoituksiin, vaan ELY-keskukset toimeenpanevat ohjekokonaisuutta määrittäessään nopeusrajoituksia tiekohtaisesti. Konkreettisista muutoksista ei päivitystyön yhteydessä kuitenkaan päätetä.

Kaupunginhallitus on 13.3.2023 hyväksynyt Vantaan liikennepoliittisen ohjelman, joka mm. tarkentaa ja konkretisoi liikennettä koskevia tavoitteita kaupungilla. Ohjelmassa on myös määritetty toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpide 5.5 Nopeusrajoitusten periaatteet ja nopeusrajoituksia tukevat toimenpiteet sekä osittain myös toimenpide 2.2 Kaupunkikeskusten liikenneverkon tarkastelu ja uudelleenjäsentely koskee katuverkon nopeusrajoituksia. Vantaalla on esimerkiksi lähivuosina systemaattisesti jo alennettu asuinalueiden tonttikatujen nopeusrajoitus 30 km/h koko kaupungissa. Lisäksi nopeusrajoituksia on alennettu kaduilla tarpeen mukaan, ja nopeusrajoitus 30 tai 40 km/h on nyt noin 80 prosentilla Vantaan katuverkosta. Vantaan kaduista 53 prosenttia on 30 km/h nopeusrajoituksen piirissä.

Nopeusrajoituksien tarkastelu Vantaan tie- ja katuverkolla on liikennejärjestelmäsuunnittelussa vuoden 2024 työohjelmassa. Tarkastelu tehdään yhdessä liikenteen aluesuunnittelun kanssa sekä yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Alustavia keskusteluja asiaa koskien on käytä ELY-keskuksen edustajien kanssa. Kaupunki voi tehdä muutoksia vain katuverkon nopeusrajoituksiin.

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Mikko Viilolle ja 9:lle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 9 muu valtuutetun aloite nopeusrajoitusten tarkastelu Vantaan isoilla väylillä

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Nopeusrajoitusten tarkastelu Vantaan isoilla väylillä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Aloitteessa esitetään, että Vantaan kaupunki selvittää yhdessä tarvittavien viranomaisten kanssa Vantaata halkovien isojen teiden nopeusrajoitusten alentamista, hyötyineen, haittoineen ja toteuttamismahdollisuuksineen. Kun Vantaa kasvaa, isojen teiden muodostamat melu- ja saastevaikutukset muodostuvat yhä hankalammiksi rajoitteiksi asumisen ja palveluiden sijoittamiselle. Haasteita on tiedossa ainakin Vantaanlaaksossa ja Lahdenväylän ympärillä. Tieliikenteen nopeusrajoitusten tarkasteluun meitä kehottavat ainakin uuden MAL-sopimuksen sekä Väyläviraston maanteiden meluntorjuntasuunnitelman luonnokset. Potentiaalisina hyötyinä nopeusrajoitusten alentamisesta mainitaan melun alentaminen, hiilidioksidi, pienhiukkas- ja typenoksidipäästöjen alentaminen, maankäytön tehostaminen edellisten hyötyjen kautta, ja liikenneturvallisuuden parantaminen. 13.11.2023	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Mikko Viilo</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Hanna Valtanen 2. Vaula Norrena 3. Tiina Tuomela 4. Antero Eerola 5. Tia Seppänen 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Reija Friman 8. Tuomas Mutanen 9. Tuire Kaimio

20 §

Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle

VD/6242/00.02.00.03/2022

TeA/HW/MT

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 8 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla tarvitaan uutta aktiivista otetta etsimään, hyödyntämään sekä toteuttamaan tyhjiä kaupunkitiloista kaikkia kaupunkilaisia, yhteisöjä sekä elinkeinoelämää tukevia ratkaisuja.

Yksi esimerkki tyhjän kaupunkitilan täyttämiseksi on Tikkurilan kesäterassi, jo toista vuotta peräälkeen. Tämä aloite esittää, että tyhjät kaupunkitilat tulisi jatkossakin ottaa paremmin käyttöön - jopa ympärivuotisesti.

Siksi esitämme, että Tikkurilan alueelle, keskeiselle paikalle, tulisi suunnitella jääpuisto, joka olisi toiminnassa talvikaudella ja jonka voitaisi purkaa kesäajaksi.

Hyvät liikenneyhteydet ovat edellytys paikan valinnalle. Mahdollinen sijoituspaikka voisi olla esimerkiksi kaupungintalon viereen tulevan toimitilatalon tontti, jos siihen suunniteltu rakentaminen ei edelleenkään pääse alkamaan syksyllä.

Kaupunki vastaisi tilapäisistä rakenteista ja tekniikasta. Hankkeen toiminnasta vastaava yrittäjä haettaisiin kilpailutuksella. Kokeilun laajentaminen tulevaisuudessa myös muille keskusta-alueille olisi hyvä tavoite, mutta ensi alkuun hanke toteutettaisiin kokeiluluontoisena. Siirrettävät kahvilatoimintaan, välinevuokraukseen ja huoltotiloiksi tarvittavat rakenteet täydentäisivät kokonaisuutta.

Jääpuisto olisi kaikkien kaupunkilaisten käytössä, kuten Helsingin rautatieaseman jääpuistokin. Kaupunkikeskustat kaipaavat täydennysrakentamisen myötä yhteisiä ulkoliikuntatiloja ja yhteisöllinen talviliikunnan harrastaminen pitää olla mahdollista myös Vantaalla. Se lisää myös kaupungin vetovoimaa ja asukkaiden viihtyvyyttä.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki aloittaa jääpuistohankkeen kokeilun toteuttamisen sopivassa paikassa jo ensi talven aikana sekä lähtee edistämään aktiivisesti muidenkin tyhjien kaupunkitilojen käyttöä esimerkiksi mahdollistamalla helpot yhteydenottokanavat ideoiden esittämiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 23.5.2022 § 18

Päätös:

Päätettiin ottaa asia valmisteltavaksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloite kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle

Kaupunkiympäristön toimiala/ katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Pahoittelemme suuresti vastauksemme viivästymistä.

Aloite kaupunkikeskustojen elinvoiman lisäämisestä ympärivuotisesti mm. hyödyntämällä väliaikaisia tyhjiä tontteja on erittäin kannatettava. Aloitteen mukaista jääpuistoa Kielotien 13 tontille ei kuitenkaan ole katsottu voitavan edistää edellisinä talvina lähinnä energiansäästösyistä.

Sähköenergian hinnat nousivat uusiin huippulukemiin vuonna syksyllä 2022. Energiakriisi johtui erityisesti Venäjän perusteettomasta ja raakalaismaisesta hyökkäyksestä Ukrainaan ja siitä, että Venäjä käyttää kaasutoimituksia sota-aseena.

Energiakriisin vuoksi Vantaan kaupunkikin käynnisti oman energiansäästöohjelmansa laatimisen talvelle 2022–2023. Se julkaistiin 1.11.2022. Ohjelma sisälsi toimenpiteitä, joilla energiaa voitiin säästää ko. talvena ja joilla näytettiin myös hyvää esimerkkiä muille toimijoille ja kuntalaisille. Ohjelman toimenpiteillä kaupunki vähensi omaa energiankulutustaan sekä pyrkii leikkaamaan kulutushuippuja pyrkien näin osaltaan torjumaan energiapulan uhkaa.

Korkean energian hinnan ja energian saatavuuteen liittyvien riskien vuoksi jääpuistohanke ei ollut talvella 2022–2023 mitenkään toteutuskelpoinen. Kaupunki päätti pitää energiansäästöohjelman mukaiset toimenpiteet pääosin voimassa, vaikka valtakunnallinen energiatilanne helpottuikin talvea 2023 - 2024 kohti. Energiansäästöohjelman hengessä kaupunki edelleen näytti hyvää esimerkkiä kuntalaisille ja sidosryhmille. Jääpuiston toteuttaminen olisi ollut aivan vääränlainen signaali energiansäästönäkökulmasta.

Aloitteen perusidea kaupunkikeskustojen elävöittämisestä ja kuntalaisten liikkumismahdollisuuksien lisäämisestä on hieno. Vaikka Kielotie 13 tontti lähivuosina rakentuisikin, niin kaupungilla tulee varmasti jatkossakin olemaan keskusta-alueilla tai niiden tuntumassa vastaavia rakentamattomia tontteja tai muuta alueita, joille voidaan kehittää tilapäistä toimintaa kuntalaisten hyödyksi ja iloksi. Myös kuntalaisten ja yrittäjien osallistaminen riittävän aikaisessa vaiheessa on olennaisen tärkeää parhaiden ideoiden keräämiseksi.

Toiminnan perusedellytysten järjestäminen mm. välttämättömän vesihuollon ja sähköistyksen rakentaminen sekä yrittäjän tai yrittäjien kilpailuttaminen vaativat syvällistä osaamista sekä määräraha- ja henkilöresursseja. Elinvoimapaalvelut sekä Kaupunkikulttuurin ja Kaupunkiympäristön toimialat ovat kehittäneet ja ottaneet käyttöön uusia yhteisiä toimintamalleja mm. suurterassien ja joulukatujen toiminnan järjestämiseen ja kilpailutukseen. Näitä hyviä toimintamalleja on syytä jatkossa laajentaa käsittämään mm. aloitteen mukainen tonttien tilapäiskäytön pilotointi, kunhan sopiva kohde tai kohteet saadaan päätettyä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 8:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Näitä hyviä toimintamalleja on syytä jatkossa laajentaa käsittämään mm. aloitteen mukainen tonttien tilapäiskäytön pilotointi, kunhan sopiva kohde tai kohteet saadaan päätettyä esimerkiksi keskeneräiseltä Kivistön keskusta-alueelta.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloite kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle Vantaalla tarvitaan uutta aktiivista otetta etsimään, hyödyntämään sekä toteuttamaan tyhjiä kaupunkitiloista kaikkia kaupunkilaisia, yhteisöjä sekä elinkeinoelämää tukevia ratkaisuja. Yksi esimerkki tyhjän kaupunkitilan täyttämiseksi on Tikkurilan kesäterassi, jo toista vuotta peräjäälkeen. Tämä aloite esittää, että tyhjä kaupunkitilat tulisi jatkossakin ottaa paremmin käyttöön - jopa ympärivuotisesti. Siksi esitämme, että Tikkurilan alueelle, keskeiselle paikalle, tulisi suunnitella jääpuisto, joka olisi toiminnassa talvikaudella ja jonka voitaisi purkaa kesäajaksi. Hyvät liikenneyhteydet ovat edellytys paikan valinnalle. Mahdollinen sijoituspaikka voisi olla esimerkiksi kaupungintalon viereen tulevan toimitilatalon tontti, jos siihen suunniteltu rakentaminen ei edelleenkään pääse alkamaan syksyllä. Kaupunki vastaisi tilapäisistä rakenteista ja tekniikasta. Hankkeen toiminnasta vastaava yrittäjä haettaisiin kilpailutuksella. Kokeilun laajentaminen tulevaisuudessa myös muille keskusta-alueille olisi hyvä tavoite, mutta ensi alkuun hanke toteutettaisiin kokeiluluontoisena. Siirrettävät kahvilatoimintaan, välinevuokraukseen ja huoltotiloiksi tarvittavat rakenteet täydentäisivät kokonaisuutta. Jääpuisto olisi kaikkien kaupunkilaisten käytössä, kuten Helsingin rautatieaseman jääpuistokin. Kaupunkikeskustat kaipaavat täydennysrakentamisen myötä yhteisiä ulkoliikuntatiloja ja yhteisöllinen talviliikunnan harrastaminen pitää olla mahdollista myös Vantaalla. Se lisää myös kaupungin vetovoimaa ja asukkaiden viihtyvyyttä. Me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki aloittaa jääpuistohankkeen kokeilun toteuttamisen sopivassa paikassa jo ensi talven aikana sekä lähtee edistämään aktiivisesti muidenkin tyhjien kaupunkitilojen käyttöä esimerkiksi mahdollistamalla helpot yhteydenottokanavat ideoiden esittämiseksi. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Jari Sainio 3. Minttu Sillanpää 4. Reija Friman 5. Marjo Vacker 6. Tuomas Mutanen 7. Tuire Kaimio 8. Funda Demiri
--	--

21 §

Vastaus Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon

VD/5407/00.02.00.03/2023

TeA/HW/MH/SM/MT

Juha Järä ja Anu Hall sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan frisbeegolfolosuhteet vaativat kunnollisen ja ripeän remontin, niin rataverkoston lisäämisen kuin ylläpidon kehittämisen osalta. Naapuri- ja verrokkikuntiin nähden väylien määrä suhteessa asukasmäärään on Vantaalla Suomen häntäpäässä. Radan rakentaminen ja lajin harrastaminen on edullista. Suosio on kasvanut Suomessa räjähdysmäisesti. Ratojen määrä on kasvanut vuodesta 2000 vuoteen 2023 yli 60 kertaiseksi ja se on yksi suosituimmista lajeista 7-15-vuotiaiden keskuudessa. Aikuisista yli neljännesmiljoona harrastaa frisbeegolfia vähintään kerran vuodessa. Esimerkki: Tuusulan radoilla kierroksia on laskurin mukaan vuodessa 60 000 ja 44 000. Vantaalla lukemat voisi olla isompiakin. Vantaan radoilla ei ole kävijälaskureita.

Vantaa ei ole pystynyt toteuttamaan toivottuja ja luvattuja ratoja, kuten Hakunilan osallisuushankkeen 2020 voittanutta rataa, jonka piti valmistua jo vuonna 2021! Ihmettelemme, miksi harrastuksen mahdollistaminen - jonka edullisuudesta ei voida riittävästi muistuttaa - ei ole saavuttanut Vantaata, jossa kaivataan kipeästi matalan kynnyksen harrastepaikkoja, joihin kaikilla on varaa. Hakunilan lisäksi Simonkylänpuiston (=Malmiinty ”takaysi”) rataa on myös lupailtu jo vuosikaudet. Radat tulee rakentaa myös Länsi- Vantaan Keimolaan ja/tai Seutulaan, jonne on erinomaiset mahdollisuudet toteuttaa ns. metsärata. Radoilla luonto tulee huomioida asiaankuuluvasti, mm. kriittisten puiden suojaus.

Frisbeegolfilla on myös voimakkaita matkailu- ja talousvaikutuksia. Ratoihin satsanneet Ahvenanmaa ja Heinola olivat niin tehtyään matkailun kasvutilastojen kärjessä, laji siis hyödyttää monin tavoin myös kunnan taloutta sekä lisää osaltaan veto- ja pitovoimaa.

Edellä mainituista kunnan tekemistä radoista erillisenä hankkeena, tulee Petikon ”surullisenkuuluisa” ja vuosia käyttämätön kaupungin omistama ”golfrata-alue” kilpailuttaa yksityisille frisbeegolftoimijalle vuokralle. Edellytyksellä että kilpailutuksen voittaja rakentaa MM- luokan frisbeegolfradan ja sen yhteyteen kaikille avoimen 9-väyläisen radan. Näin saadaan vihdoinkin alue tuottamaan monella tavoin Vantaan ja vantaalaisten eduksi!

Me allekirjoittaneet vaadimme:

Vantaa ottaa asiassa itseään ”niskasta kiinni” ja aloittaa Hakunilaan luvattun radan rakentamisen ja se valmistuu viimeistään kesäksi 2024. Muiden ratojen suunnittelu aloitetaan ja vuosittain yllä mainitut radat valmistuvat, vähintään yksi vuodessa, vuodesta 2025 alkaen. Petikon alueen kilpailutus ja toteutusaikataulu laaditaan niin, että toteutus alkaisi viimeistään 2026.

Määritetään vuonna 2023 kunnan ylläpitämien ratojen rakentamiseen vastuutahot, ja kunnossapitosuunnitelmat ratojen yllä- ja kunnossapitoon sekä otetaan lajin aktivitatot säännölliseen yhteistyöhön.”

Tästä osoitteesta voi katsoa verrokki- ja naapurikaupunkien – sekä Vantaan ratatilanteen:

<https://frisbeegolfradat.fi/> Lajiliiton tilastoja ja lukuja:

<https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/> Helsingin frisbeegolfohjelma, ja linjaus: julkaisu-35-22.pdf (hel.fi) Helsingin frisbeegolflinjaus

Kaupunginvaltuusto 21.8.2023 § 36

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloite Vantaan frisbee-golfolosuhteet kuntoon

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vuonna 2023 hyväksytyn Viheralueiden palveluverkkosuunnitelman mukaan Vantaan kaupungin tavoitteena on lisätä frisbee-golfratojen määrää. Palveluverkkosuunnitelman ohjelmakaudella (2023–2032) Vantaalle rakennetaan yksi täysmittainen uusi ja muutama lyhyempi harjoitusrata. Täysimittaisen yli 18-väyläisen harrastelijaradan suositeltava kokonaispituus vaihtelee 1 000–1 300 m välillä ja tilaa tarvitaan n. 20–30 hehtaaria, mikä rajoittaa voimakkaasti kentän sijoittelumahdollisuuksia.

Hakunilan urheilupuiston frisbeegolfradan sijainti on nyt saatu ratkaistua ja toteutussuunnittelu käynnistynyt. Rata toteutetaan kesäkaudella 2024.

Petikon golfkentän alueen kokonaisvaltainen kehittäminen ratkaistaan myöhemmin. Viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa ei ole esitetty uutta frisbeegolf-rataa Petikkoon.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa Juha Järälle ja Anu Hallille sekä 16 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Kai-Ari Lundell ehdotti kaupunginhallituksen jäsen Juha Suoniemen kannattamana asian palautusta valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: he, jotka kannattava käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Abdi, Karinen, Kasonen, Kaukola, Orpana, Raja-Aho, Rämö, Tammi, Tuomela ja Valtanen) ja 3 ei-ääntä (Lundell, Niikko, Suoniemi). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Perussuomalaiset muistuttavat myös, että frisbeegolf on matalan kynnyksen harrastus, sen aloittaminen on helppoa ja edullista kenelle tahansa. Luonnossa liikkumisen tuomista eduista ei varmasti tarvitse erikseen mainita. Kaupungin tehtävä on huolehtia asukkaiden hyvinvoinnista. Tämäkin vuoksi on hämmäntävää, että vastaukset jäävät puutteelliseksi.”

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloite Vantaan frisbee-golfolosuhteet kuntoon
- Äänestysraportti KH 22.4.2024 § 21

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Sirpa Mäkilä, puh. 040 581 9037
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VALTUUSTOALOITTEET KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 21.8.2023	
Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan frisbeegolfolosuhteet vaativat kunnollisen ja ripeän remontin, niin rataverkoston lisäämisen kuin ylläpidon kehittämisen osalta. Naapuri- ja verrokkikuntiin nähden väylien määrä suhteessa asukasmäärään on Vantaalla Suomen häntäpäässä. Radan rakentaminen ja lajin harrastaminen on edullista. Suosio on kasvanut Suomessa räjähdysmäisesti. Ratojen määrä on kasvanut vuodesta 2000 vuoteen 2023 yli 60 kertaiseksi ja se on yksi suosituimmista lajeista 7-15-vuotiaiden keskuudessa. Aikuisista yli neljännesmiljoona harrastaa frisbeegolfia vähintään kerran vuodessa. Esimerkki: Tuusulan radoilla kierroksia on laskurin mukaan vuodessa 60 000 ja 44 000. Vantaalla lukemat voisi olla isompiakin. Vantaan radoilla ei ole kävijälaskureita. Vantaa ei ole pystynyt toteuttamaan toivottuja ja luvattuja ratoja, kuten Hakunilan osallisuushankkeen 2020 voittanutta rataa, jonka piti valmistua jo vuonna 2021! Ihmettelemme, miksi harrastuksen mahdollistaminen - jonka edullisuudesta ei voida riittävästi muistuttaa - ei ole saavuttanut Vantaata, jossa kaivataan kipeästi matalan kynnyksen harrastepaikkoja, joihin kaikilla on varaa. Hakunilan lisäksi Simonkylänpuiston (=Malmiiniityn "takaysi") rataa on myös lupailtu jo vuosikaudet. Radat tulee rakentaa myös Länsi-Vantaan Keimolaan ja/tai Seutulaan, jonne on erinomaiset mahdollisuudet toteuttaa ns. metsärata. Radoilla luonto tulee huomioida asiaankuuluvasti, mm. kriittisten puiden suojaus. Frisbeegolfilla on myös voimakkaita matkailu- ja talousvaikutuksia. Ratoihin satsanneet Ahvenanmaa ja Heinola olivat niin tehnyään matkailun kasvutilastojen kärjessä, laji siis hyödyttää monin tavoin myös kunnan taloutta sekä lisää osaltaan veto- ja pitovoimaa. Edellä mainituista kunnan tekemistä radoista erillisenä hankkeena, tulee Petikon "surullisenkuuluisa" ja vuosia käyttämätön kaupungin omistama "golfrata-alue" kilpailuttaa yksityisille frisbeegolftoimijalle vuokralle. Edellytyksellä että kilpailutuksen voittaja rakentaa MM-luokan frisbeegolfradan ja sen yhteyteen kaikille avoimen 9-väyläisen radan. Näin saadaan vihdoin alue tuottamaan monella tavoin Vantaan ja vantaalaisten eduksi! <i>Me allekirjoittaneet vaadimme:</i> Vantaa ottaa asiassa itseään "niskasta kiinni" ja aloittaa Hakunilaan luvattun radan rakentamisen ja se valmistuu viimeistään kesäksi 2024. Muiden ratojen suunnittelu aloitetaan ja vuosittain yllä mainitut radat valmistuvat, vähintään yksi vuodessa, vuodesta 2025 alkaen. Petikon alueen kilpailutus ja toteutusaikataulu laaditaan niin, että toteutus alkaisi viimeistään 2026. Määritetään vuonna 2023 kunnan ylläpitämien ratojen rakentamiseen vastuutahot, ja kunnossapitosuunnitelmat ratojen yllä- ja kunnossapitoon sekä otetaan lajin aktiivitahot säännölliseen yhteistyöhön.	Aloitteen tekijän nimi: <u>Juha Järä</u> <u>Anu Hall</u> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Niilo Kärki 2. Marjo Vacker 3. Milad Dehghan 4. Nina Nummela 5. Eeva Tikkanen 6. Minna Heikkinen 7. Tiina Tuomela 8. Markku Weckman 9. Kai-Ari Lundell 10. Jussi Särkelä 11. Juha Suoniemi 12. Pirjo Luokkala 13. Tanja Aidanjuuri 14. Pekka Virkamäki 15. Janne Hartikainen 16. Susanna Kaiju

Tästä osoitteesta voi katsoa verrokki- ja naapurikaupunkien – sekä Vantaan ratatilanteen: https://frisbeegolfradat.fi/ Lajiliiton tilastoja ja lukuja: https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/ Helsingin frisbeegolfohjelma, ja linjaus: julkaisu-35-22.pdf (hel.fi) Helsingin frisbeegolflinjaus	

Äänestys Raportti

Kaupunginhallitus 22.4.2024

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginhallitus 22.4.2024
Aiheen nimi:	§ 21 Vastaus Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon
Äänestyksen nimi:	JAA=käsittelyn jatko EI=Lundellin palautusesitys
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkaa:	22.4.2024 16.08.28
Äänestys päättynyt:	22.4.2024 16.09.13

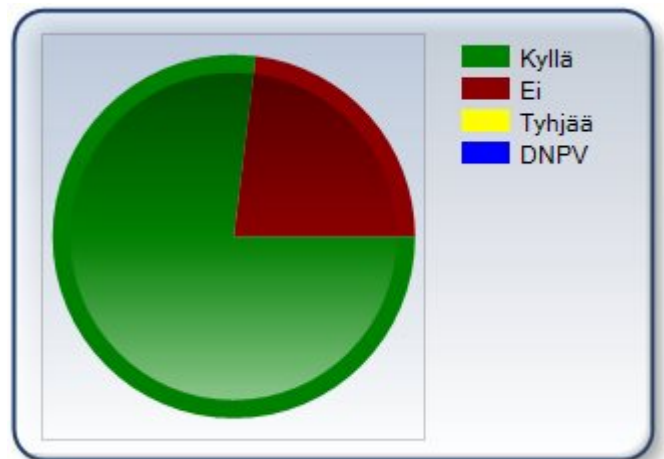
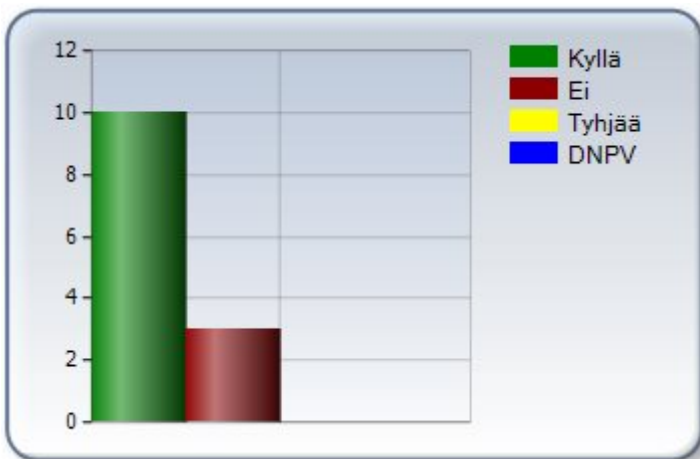
Äänestyksen kokonais tulokset

Osallistujat:

Paikalla 13

Äänet:

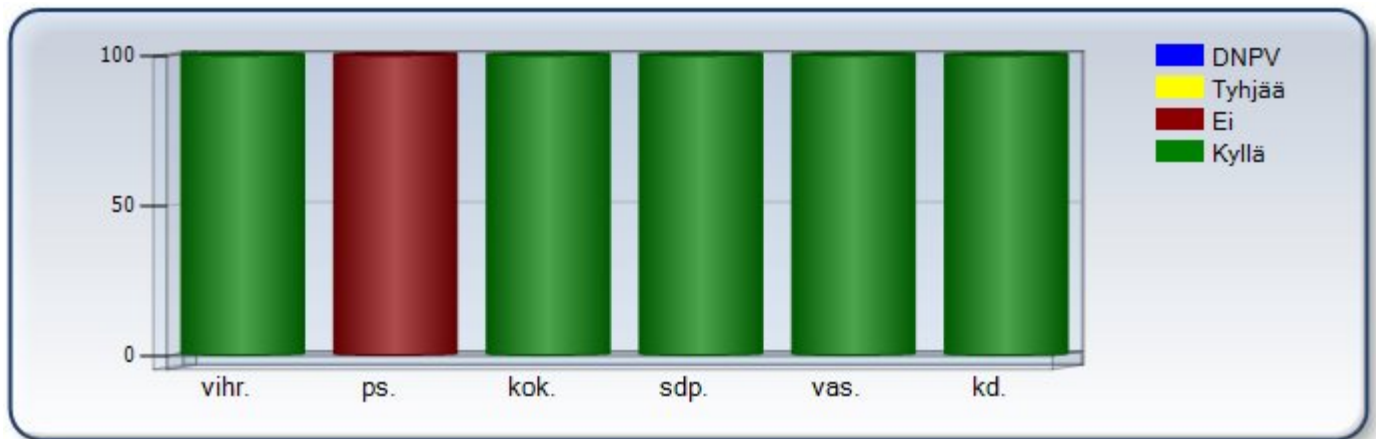
Kyllä	10	76,9%
Ei	3	23,1%
Tyhjää	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestys Raportti

Kaupunginhallitus 22.4.2024

Puolueiden äänestys tulokset

kd.

Kyllä	1
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

kok.

Kyllä	3
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

ps.

Kyllä	0
Ei	3
Tyhjää	0
DNPV	0

sdp.

Kyllä	3
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

vas.

Kyllä	1
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

Äänestys Raportti
Kaupunginhallitus 22.4.2024

vihr.

Kyllä	2
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

Äänestys Raportti
Kaupunginhallitus 22.4.2024

Henkilökohtaiset Äänestys tulokset

Kyllä	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kasonen	kok.
Kaukola	sdp.
Orpana	kok.
Raja-Aho	kok.
Rämö	vihr.
Tammi	sdp.
Tuomela	kd.
Valtanen	vihr.
Ei	
Lundell	ps.
Niikko	ps.
Suoniemi	ps.

22 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 33/2024

VD/293/03.01.02.00/2024

PT/HN/MT

Korvauksenhakija on toimittanut 23.2.2024 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätöksen § 33/2024 oikaisemiseksi. Esitetään oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Korvauksenhakija on alun perin vaatinut kaupungilta yhteensä 200 euron vahingonkorvauksia 23.12.2023 Porttipuistontielle kuoppaan ajon seurauksena syntyneen rengasvahingon vuoksi. Vahinkorahaston asiamies on 23.2.2024 hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa.

Oikaisuvaatimus

Renkaat ja vanteet ovat auton alkuperäisasennukset ja tieliikennekäyttöön tarkoitettut, joten kommenttinne ”erittäin helposti rikkoutuvat” on suorastaan törkeä.

Kaupunkiympäristön toimialan vastine

Vahingonkorvauslain mukaan toiselle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutettu vahinko on korvattava. Näyttötaakka vahingosta on korvausta vaativalla taholla. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kunnossapitolain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää kaikki ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain ohella myös tiettyjen oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näiden mukaan tienpitäjällä on korostettu huolellisuusvelvollisuus, mutta toisaalta myös vastuuvapaus sellaisissa tilanteissa, joissa vahingot eivät ole olleet ennakoitavissa tai kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147).

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteen takia pelkkä tien huono kunto ei yksinään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienpitäjältä ei voida myöskään edellyttää kaikissa tilanteissa vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Kunnossapidon toimesta päällystevaurioita korjataan aina kun niitä havaitaan ja/tai saadaan niistä erillisiä ilmoituksia. Katukunnossapidon omien havaintojen jälkeen päällystevaurioita on korjattu lähinnä normaalina työaikana. Tarkkoja korjaus ajankohtia Porttipuistontien päällystevaurion korjauksesta ei ole muistissa

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Vahinkorahaston asiamies esittää oikaisuvaatimusta hylättäväksi. Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää edellä mainituin perustein oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 22

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 33 / 2024.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Vahinkorahaston asiamies Hanne Nordman,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

23 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 41/2024

VD/848/03.01.02.00/2024

PT/HN/MT

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 6.3.2024 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 41/2024. Hakijan auton pohja osui auraamattoman katuosuuden ajourien keskelle jäätyneeseen noin 30 cm korkeaan jääpolanteeseen. Vahingon seurauksena auton pohjapanssari vaurioitui korjauskelvottomaksi. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 28.2.2024 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta, eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahingonkorvauslain mukaisesti se taho, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Korvauksenhakijan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus vahingon syntymisessä. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttämällä.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Saman lain 5 §:n mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioiden tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Oikaisuvaatimus perusteluineen

Oikaisun perusteena on se, että kadunhoito on Vantaan kaupungin toimesta ollut huolimatonta. Sillä, että päätöksessä vedotaan tapahtumapäivän 25.1.2024 sääolosuhteisiin, ei ole merkitystä muilta osin, kuin että parin-kolmen sitä edeltävän päivän aikana satanut lumi ja loska oli jätetty auraamatta ja se oli kyseisenä päivänä jäänyt. Vantaan kaupungilla olisi ollut mahdollisuus aurata Savikkatie, mutta kun sitä ei ollut tehty, katuun oli jäänyt ajo-urien väliin niin korkea kovettunut polanne, että se otti auton pohjaan kiinni. Tuon keskellä katua olevan

jäätyneen lumimassan auraukseen kadun varteen pysäköidyt autot eivät siis ole vaikuttaneet mitenkään, katu on vain yksinkertaisesti jätetty auraamatta.

Oma autoni ei siis vahingoittunut kadun varresta liikkeelle lähtiessä, kuten päätöksessä väitettiin, sillä en ole lähtenyt kadun varresta liikkeelle, vaan olen ihan vain ajanut kyseiselle tielle, ja auto jäi mahastaan kiinni. Auraamattomuus ei ole nähtävissä kadulle kääntyäessä eikä siitä ole varoitettu liikennemerkein. Katu ei ole ollut väittämässänne liikenteen edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, jos normaalin maavaran omaava henkilöautoni jäi sinne alustastaan kiinni.

Myöskään kyse ei ole tienpitäjän kannalta ennalta arvaamattomasta vahingosta, jos jääpolanne ajourien välissä on noin 30 cm korkea. Vahinko olisi ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa auraamalla kyseinen tie edellisenä päivänä, kun sohjo oli vielä pehmeää. Hyvää ja laadukasta aurausta ei päätöksen mukaan päästy toteuttamaan, mutta tosiasiahan on, ettei katua ollut aurattu lainkaan. Eli onko vaihtoehto hyvälle ja laadukkaalle auraukselle jättää kokonaan auraamatta? Tien varteen pysäköidyt ajoneuvot eivät Savikkatiellä estä kadun auraamista, tilaa aura-ajoneuvolle on kyllä riittävästi varsinaisen kadun auraamiseksi.

On kuitenkin aivan aukotonta, ettei minulla kerran tuolle Savikkatien osuudelle kääntytyäni ole enää ollut mahdollisuutta poistua siltä ilman, että autoni jäi pohjastaan kiinni. En ole omalla laiminlyönnilläni tai huolimattomuudellani tilannetta aiheuttanut, vaan auton pohjan raapiutuminen ja vaurio on aiheutunut tien totaalisesta auraamatta jättämisestä.

Pysyn aiemmassa vaatimuksessani ja vaadin Vantaan kaupungilta autoni korjauskuluja 200 euroa, kuitit ja muut dokumentit olen toimittanut jo korvaushakemukseni yhteydessä.

Kunnossapidon lausunto

Auraustyöt on suoritettu ihan normaalin vakiintuneen käytännön mukaan. Hyvää ja laadukasta auraustyötä on haitannut kadunvarteen pysäköidyt ajoneuvot ja paikoin jopa estäneet auraukskaluston kulkua. Tämä tilanne on ollut myös Savikkatiellä. Katujen kunnossapidon näkemyksen mukaan mitään mahdollista korvausvastuuta ei ole syntynyt kadunpitäjälle, koska mihinkään törkeään/lievempään laiminlyöntiin ei olla aurauksien yhteydessä syylistytty.

Keliolosuhteet 25.1.24 kello 16: Poutaa ja tienpinta lumi-/jääpolanteinen. Ilman lämpötila noin -1 astetta ja tienpinnan lämpötila noin -2 astetta.

Savikkatie on hoitoluokituksessa 3-luokan katuverkkoa.

Päätelmät

Vaihtelevien keliolosuhteiden seurauksena polanteet paikoin sulivat ja jäätyivät, aiheuttaen kelirikkoja. Ajoradan epätasaisuudet haittasivat liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä. Vantaan kaupungin katujen kunnossapito katsoo huolehtineensa kunnossapitovelvollisuudestaan.

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteen takia pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienkäyttäjällä on myös vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta ajoneuvon kuljettamisessa.

Asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa, eikä kyseessä ei ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa vahingonkorvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Hakijan esittämässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 41 / 2024.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Vahinkorahaston asiamies Hanne Nordman,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

24 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 56 / 2024

VD/7457/03.01.02.00/2023

PT/HN/MT

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 10.4.2024 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 56/ 26.3.2024.

Hakija oli liukastunut ja kaatunut

21.11.2023 kello 9.12 kävellessään Kivimäentien ja Metsikkötien risteyksessä, jolloin repussa ollut tietokone oli rikkoutunut. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 26.3.2024 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta, eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahinkorahaston asiamies toteaa päätöksessään, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadunkunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi syntyä vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kunnossapito toimissa selkeästi viivyttelöllä.

Kunnan vastuu kadun kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain ohella myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton, tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147).

Vantaan kaupungin ei voida katsoa laiminlyöneen tilanteessa lain edellyttämiä kunnossapitovelvoitteitaan, eikä kunnalta voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. (Hemmo, 2005,38).

Kyseessä ei ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa korvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.

Oikaisuvaatimus perusteluineen

Kuten itsekin mainitsitte, sinä aamuna 21.11.2023 oli juuri sen verran pakkasta, että asfaltin päälle maalatut suojatien valkoiset raidat olivat todella liukkaat. Tätä ei voi päätöksen tekijä eikä kunnossapito valitettavasti todentaa jälkikäteen katsomalla pelkästään keliolosuhteita. Ja haluan korostaa, että ilmeisesti sen verran oli kunnossapidossakin huomattu, että liukkautta on, koska heti seuraavana päivänä 22.11 ellei jopa jo 21.11 iltapäivällä koko katu oli hiekoitettu. Tämän asian huomasin, kun kävin ottamassa kuvia tapaturmapaikasta. Toki liukkaus on tullut sen verran yllättäen, että juuri sinä aamuna, kun hakija liukastui, ei vielä oltu ehditty reagoita hiekoituksen merkeissä. Mutta heti tuon aamun jälkeen on käyty huoltamassa kadut. Eli tämä kyllä viittaa siihen, että kaatuminen on johtunut liukkaudesta ja näin ollen Vantaan kaupunki on korvausvelvollinen. Tässä on nyt kyse vain tietokoneen korjauksesta aiheutuneista kustannuksista, jotka hakija joutui maksamaan. Tällainen liukkaus kadulla olisi voinut

johtaa paljon parempaan kuten esimerkiksi jäsenien murtumisiin tai jopa pääalueen vammoihin. Sen verran raju kaatuminen on ollut, koska liukkaus oli ollut niin yllättävä. Toivon, että otatte asian uudelleen käsittelyyn ja annatte positiivisen päätöksen asiaan, joka ei johtunut asianomaisesta huolimattomuudesta vaan Vantaan kaupungin katujen puutteellisesta huoltamisesta yllättävien sääolosuhteiden vallitessa.

Kunnossapidon lausunto

Vantaan kaupungin katujen kunnossapito on antanut asiasta lausunnon. Vantaan kaupungin katukunnossapidossa ei ole ollut liukkaudentorjuntaa tarvetta kyseisenä päivänä. Kyseessä on tapaturmainen kaatuminen ja kunnossapidossa ei ole ollut mahdollista vaikuttaa tapahtumaan. Kyseessä ei ole kunnossapidon laiminlyönnistä.

Päätelmät

Hakijan esittämässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä.

Vahingonkorvalain tuottamusperiaatteen takia tien pelkkä huono kunto ei vielä aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Vantaan kaupungin kunnossapidon ei voida katsoa laiminlyöneen lain edellyttämiä kunnossapitovelvoitteitaan, eikä kunnalta voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Kyseessä ei ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa korvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.

Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksensuosteluvaliokunnan käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 24

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 56 / 2024.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätöksenvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

25 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17/2024

VD/7883/03.01.02.00/2023

PT/EK/MT

Hakija on 22.2.2024 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 17 / 2024. Vahinkorahaston asiamies on 1.2.2024 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä ole voitu asiassa todentaa.

Hakija on alun perin hakenut itsenäistymisvarat maksettavaksi itselleen huostassa pidon ajalta. Hakemuksessaan hän vaatii Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta maksamaan itsenäistymisvarat siltä ajalta, kun hän ei ole niitä saanut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on siirtänyt Vantaan kaupungille käsiteltäväksi vahingonkorvausasiaa aiemmin huostaanotettuna olleen hakijan vaatimuksen itsenäistymisvarojen suorittamisesta. Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hyvinvointialueen siirtämän hakemuksen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on tehnyt seuraavan oikaisuvaatimuksen:

”Vaadin oikaisua kielteiseen korvausvaatimus päätökseen koskien itsenäistymisvarojeni maksua.

En ole koskaan hakenut itsenäistymisvaroja maksettavaksi vahingonkorvauksena, jonka vahingon Vantaan kaupunki olisi ikään kuin aiheuttanut, kuten päätöksessä asiaa yritetään selitellä. Olen vain laittanut pyynnön itsenäistymisvarojen maksamisesta sosiaalityöntekijälle kuten neuvottiin.

Se, että itsenäistymisvarojen maksu on ilmeisesti aiemmin tällaisella menettelyllä muille jälkihuoltonuorille maksettu ei pitäisi aiheuttaa minulle ongelmia, tai muodostua minulle ongelmaksi. Itsenäistymisvarat maksetaan aina nuorelle, eikä siihen auta selittelyt jostain elatussopimuksista ym. pupusta millä tässä kielteisessä päätöksessä myöskin yritetään asiaa selitellä.

Jos tämän kielteisen päätöksen tekijä on väärä viranomainen olisi hyvän hallinnon mukaista ollut selvittää kuka on oikea taho ja antaa se tiedoksi hakijalle, tai edes ottaa yhteyttä lausunnon antaneeseen sosiaalityöntekijään, joka laskelman on tehnyt ja tämän ns. korvausvaatimuksen eteenpäin toimittanut, ja tiedustella tarkemmin perusteita ja sitä kuinka näissä asioissa on aiemmin toimittu. Viranomaisellahan on neuvontavelvollisuus ja tässäkin tapauksessa olisi voitu ohjata oikeaan viranomaiseen. Asiamies Nordman ilmoitti, että hän on näitä tehnyt vasta joulukuusta lähtien. Mutta nyt jää jälkihuoltonuoren tehtäväksi ohjeistaa ja valvoa hallinnon toimintaa.

Päätöksen perusteluissa on toisiaan myös epäselvää perustelua edunvalvojan hankkimisesta ja elatusmaksuista, jotka eivät liity asiaani. Vaikka itsenäistymisvaroja ei omista tuloistani olisi kertynytkään on itsenäistymisvarat maksettava silti. Sosiaalityöntekijä on tehnyt laskelman valmiiksi.

Tämän kielteisen päätöksen perusteella Vantaan kaupunki siis kieltäytyisi maksamasta itsenäistymisvarojani minulle. Tämä olisikin ensimmäinen tapaus koko Suomessa, kun näin tehtäisiin. Selvääkin selvempää on, että tällainen päätös on laiton ja loukkaa oikeuksiani.

Tiedossani on, että tällaisella menettelyllä on kuitenkin itsenäistymisvaroja maksettu aiemminkin, joten vetoan myös yhdenvertaisuuslakiin.

Viranomainen voi myös itseoikaisuna muuttaa päätöksen myönteiseksi ilman, että sitä kierrätetään kaupunginhallituksen kautta, kuten minulle seuraavan portaan on kerrottu olevan. Mikäli itseoikaisua tehdä Itselleni seuraava porras tulee olemaan oikeusasiamies.”

Hakija on oikeassa siinä, että hän ei ole hakenut asiassa vahingonkorvausta. Asian on Vantaan kaupungille vahingonkorvausasia siirtänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Lastensuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan, kun lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle avohoidon tukitoimena, 40 l§:ssä tarkoitettua sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Lapsilisää ei huomioida näiksi tuloiksi.

Lapsella voi olla tulona mm. vanhempien maksama elatusapu tai Kelan maksama elatustuki.

Hakija on otettu Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan huostaan 16.4.2010 alkaen. Hän on täyttänyt 18-vuotta 16.8.2023, jolloin huostaanotto päättyi. Hänelle ei ole kertynyt itsenäistymisvaroja, koska hänellä ei ole ollut tuloja. Hänen vanhempansa eivät ole olleet velvollisia maksamaan elatusapua eikä Kela ole maksanut hänen osaltaan Vantaan kaupungille elatustukea.

Ilmeisestikin hyvinvointialue on siirtäessään asian käsittelyn Vantaan kaupungille katsonut, että itsenäistymisvarojen kertymättä jääminen on johtunut Vantaan kaupungin sosiaalitoimen tekemästä virheestä. Asiakirjoista on ymmärrettävissä, että virhe olisi johtunut nimenomaan siitä, että Kelalta ei ole haettu elatustuen maksamista kunnalle.

Elatustukilaki 11 § 4 momentti tuli voimaan 1.4.2009 alkaen ja se mahdollisti elatustuen hakemista kunnalle, jos lapsi on kunnan kustantamassa ympärivuorokautisessa hoidossa kodin ulkopuolella kalenterikuukautta pidemmän ajan. Elatustuen hakeminen oli mahdollista vain, jos oli olemassa sopimus tai oikeuden päätös elatusavun maksamisesta. Tässä tapauksessa ei ole ollut olemassa kumpaakaan eikä sopimusta tai oikeuden päätöstä ole voitu saada aikaan ilman vanhempien myötävaikutusta.

Koska asiassa ei ole osoitettu, että itsenäistymisvarojen kertyminen olisi aiheutunut nimenomaan Vantaan kaupungin virheen tai laiminlyönnin johdosta, on hakijan hakemus hylätty.

Lastensuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan, jollei lapsella tai nuorella ole sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuja tuloja, korvauksia tai saamia taikka jos ne ovat riittämättömät, **hyvinvointialueen** on tuettava sijoituksen päättyessä itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa tarpeellisilla itsenäistymisvaroilla. Hakijalla on tämän lain kohdan nojalla oikeus vaatia tarpeellisia itsenäistymisvaroja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta sekä oikeus saada asiassa valituskelpoinen päätös.

Vantaan kaupunki ei ole siirtänyt kertaalleen jo siirrettyä asiaa takaisin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, koska asiassa on ilmeistä, että kaupungin ja hyvinvointialueen näkemykset lain

tulkinnasta poikkeavat selvästi ja koska hakijan oikeusturvan kannalta on tärkeää saada asiassa valituskelpoinen päätös.

Kaupunginhallitus 8.4.2024 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 17 / 2024.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Anitta Orpana, Juha Suoniemi ja kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Lauri Kaira sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 25

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 17 / 2024

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

26 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 23/2024

VD/117/03.01.02.00/2024

PT/HN/MT

Hakija on 27.2.2024 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 23 / 2024. Vahinkorahaston asiamies on 12.2.2024 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä ole voitu asiassa todentaa.

Hakija on alun perin hakenut itsenäistymisvarat maksettavaksi itselleen huostassa pidon ajalta. Hakemuksessaan hän vaatii Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta maksamaan itsenäistymisvarat siltä ajalta, kun hän ei ole niitä saanut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on siirtänyt Vantaan kaupungille käsiteltäväksi aiemmin huostaanotettuna olleen hakijan vaatimuksen itsenäistymisvarojen suorittamisesta. Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hyvinvointialueen siirtämän hakemuksen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on tehnyt seuraavan oikaisuvaatimuksen:

”Kts liitteet. Päätös kumottava, virhe Vantaan kaupungin virkamiestoiminnassa, mitä ei ole alkuperäisessä hakemuksessa myönnetty / kerrottu, vaikka piti olla selvä asia, ja hakemus mennä kerralla läpi. Vuoden vanhaan asiaan palattava aina vaan, kun ei keralla hoideta asioita sisäisesti kuntoon!!!

Kirjalliset todisteet, tekstiviestiketju liitteessä, virhe myönnetty, puhuttu asiasta jopa esimiehen ja kollegoiden kanssa, mutta silti ei saada hakemusta tehtyä siten, että vahingonkarsijan työ minimoitaisiin.”

Asian on Vantaan kaupungille vahingonkorvausasiانا siirtänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Lastensuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan, kun lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle avohoidon tukitoimena, 40 l§:ssä tarkoitettua sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Lapsilisää ei huomioida näiksi tuloiksi.

Lapsella voi olla tulona mm. vanhempien maksama elatusapu tai Kelan maksama elatustuki.

Hakija on otettu Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan huostaan 8.12.2022 alkaen. Hän on täyttänyt 18-vuotta 11.10.2023, jolloin huostaanotto päättyi. Hänen äitinsä ei ole ollut velvollinen maksamaan elatusapua eikä Kela ole maksanut hänen osaltaan Vantaan kaupungille elatustukea. Hakijan isältä on peritty elatusapua 1.10.2022 – 11.10.2023 välisenä aikana.

Ilmeisestikin hyvinvointialue on siirtäessään asiaan käsittelyn Vantaan kaupungille katsonut, että itsenäistymisvarojen kertymättä jääminen on johtunut Vantaan kaupungin sosiaalitoimen tekemästä virheestä. Asiakirjoista on ymmärrettävissä, että virhe olisi johtunut nimenomaan siitä, että Kelalta ei ole haettu elatustuen maksamista kunnalle. Hakija on otettu huostaan 8.12.2022 ja huostaanotto on päättynyt 11.10.2023. Huostaanotto on siten lähes kokonaisuudessaan tapahtunut sen jälkeen, kun sosiaalitoimi on siirtynyt hyvinvointialueen vastuulle. Mikäli itsenäistymisvarojen kerryttämisessä on menetelty virheellisesti, on tästä vastuussa hyvinvointialue, ei Vantaan kaupunki.

Koska asiassa ei ole osoitettu, että itsenäistymisvarojen kertyminen olisi aiheutunut nimenomaan Vantaan kaupungin virheen tai laiminlyönnin johdosta, on hakijan hakemus hylätty.

Asiakirjoista ei käy ilmi, minkä suuruinen hakijan korvausvaatimus Vantaan kaupunkia kohtaan on. Mikäli kaupunki katsoisi olevansa asiassa korvausvelvollinen tulisi hakijaa kehottaa täydentämään hakemustaan vaadittavan korvauksen määrällä. Asian päättyessä hakemuksen hylkäämiseen, ei tarvetta hakemuksen täydentämiselle ole.

Lastensuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan, jollei lapsella tai nuorella ole sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuja tuloja, korvauksia tai saamia taikka jos ne ovat riittämättömät, **hyvinvointialueen** on tuettava sijoituksen päättyessä itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa tarpeellisilla itsenäistymisvaroilla. Hakijalla on tämän lain kohdan nojalla oikeus vaatia tarpeellisia itsenäistymisvaroja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta sekä oikeus saada asiassa valituskelpoinen päätös.

Vantaan kaupunki ei ole siirtänyt kertaalleen jo siirrettyä asiaa takaisin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, koska asiassa on ilmeistä, että kaupungin ja hyvinvointialueen näkemykset lain tulkinnasta poikkeavat selvästi ja koska hakijan oikeusturvan kannalta on tärkeää saada asiassa valituskelpoinen päätös.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perusteluin hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 23 / 2024.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies,
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

27 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 24 / 2024

VD/7842/03.01.02.00/2023

PT/HN/MT

Hakija on 4.3.2024 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 24 / 2024. Vahinkorahaston asiamies on 12.2.2024 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä ole voitu asiassa todentaa.

Hakija on alun perin hakenut itsenäistymisvarat maksettavaksi itselleen huostassa pidon ajalta. Hakemuksessaan hän vaatii Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta maksamaan itsenäistymisvarat siltä ajalta, kun hän ei ole niitä saanut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on siirtänyt Vantaan kaupungille käsiteltäväksi aiemmin huostaan-otettuna olleen hakijan vaatimuksen itsenäistymisvarojen suorittamisesta. Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hyvinvointialueen siirtämän hakemuksen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on tehnyt seuraavan oikaisuvaatimuksen:

”Haen oikaisuvaatimusta itsenäistymisvarojen korvausvaatimuksen hylätyyn päätökseen § 24 / 2024 tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Päätöspöytäkirjassa ilmenee huostaanottoni alkaneen 27.2.2006 ja huostassa pidon päättyneen 4.10.2018 lisäksi se, ettei itsenäistymisvarojani ole kertynyt ajalta 1.4.2009 – 31.5.2015 tulottomuuteni vuoksi. Mainitsematta kuitenkin jää täysin, mikä este itsenäistymisvarojen kertymiselle on ollut 27.2.2006 – 1.4.2009. Selvityksessä ei myöskään tuoda ilmi, miksi elatusasioissa on ryhdytty toimiin juuri vuonna 2015. Toivon näistä lisäselvitystä hyvinvointialueelta.

Lastensuojelulain 77 §:n mukaan lapselle tulee kerryttää itsenäistymisvaroja hänen sijaishuoltonsa ajan. Katson, että Vantaan kaupunki on laiminlyönyt itsenäistymisvarojen asianmukaisen kerryttämisen minulle huostaanoton aikana. Jos elatusapu olisi vahvistettu edunvalvojan avulla 1.4.2009 alkaen, olisi itsenäistymisvaroja kertynyt päätöksen mukaan 8.666,70 euroa nykyistä enemmän. Vahinko on merkittävä rahallinen tappio itsenäistyvälle nuorelle.

Tavallisimmin itsenäistymisvaroja kerrytetään lapselle hänen vanhemmilleen määrättyistä elatusapumaksuista. Elatusavun vahvistamisen prosessissa lapselle pitää määrätä edunvalvojan sijainen edustajakseen. Lastensuojelulain 22 §:n mukaan edunvalvoja tulee määrittää huoltajan sijaiseksi, jos edunvalvojan määrääminen on tarpeen asian selvittämiseksi tai muutoin lapsen edun turvaamiseksi. 24 § mukaan lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on valvottava lapsen edun toteutumista ja huolehdittava siitä, että lapselle haetaan 22 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa edunvalvoja.

Asiassa, joka koskee edunvalvojan määräämistä alaikäiselle, on alaikäisen huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Hyvinvointialueen asiakirjoista ei ilmene onko vanhemmiltani pyydetty suostumusta edunvalvojan sijaisen määräämiseen, ja näin ollen prosessia elatusavun vahvistamiseen ei ole aloitettu. Mielestäni ratkaisevien asiakirjojen puuttuminen viittaa joko siihen, että kaupungin sosiaalihuollon viranomaisen on laiminlyönyt velvollisuutensa aloittaa prosessin edunvalvojan sijaisen määräämiseen,

tai siihen, että kaupunki ei ole huolehtinut asianmukaisella tavalla merkitä tai säilyttää toimenpiteiden suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan kannalta tarpeellisia tietoja. Koska asiakirjojen pohjalta ei voida tarkkaan määritellä tai tehdä johtopäätöstä Vantaan kaupungin tai sen viranhaltijan tekemästä laiminlyönnistä, on siitä huolimatta asiasta syntynyt merkittävä rahallinen vahinko, joka jää minun tappiokseni.

Lastensuojelulain 4 §:n mukaan lastensuojelua toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Saman säännöksen mukaan lapsen etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota muun ohessa siihen, miten eri toimenpidevaihtoehdot ja ratkaisut turvaavat lapselle esimerkiksi itsenäistymisen ja kasvamisen vastuullisuuteen. Hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaisen on siis käsitykseni mukaan tullut ottaa erityisesti huomioon lapsen itsenäistymisvarojen turvaamisen liittyvä lapsen etu ja pyrkiä aktiivisin toimin elatusavun vahvistamiseen. Huostassa oloni pitkittyessä ja itsenäistymisvarojen kertymättä jäämisessä olisi kaupungin viranomaisen tullut saattaa elatusasia vireille käräjäoikeuteen, kun elatussopimusta ei oltu saatu asianmukaisessa ajassa hoidettua.”

Asian on Vantaan kaupungille vahingonkorvausasia siirtänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Lastensuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan, kun lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle avohoidon tukitoimena, 40 I§:ssä tarkoitettua sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Lapsilisää ei huomioida näiksi tuloiksi.

Lapsella voi olla tulona mm. vanhempien maksama elatusapu tai Kelan maksama elatustuki.

Hakija on otettu Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan huostaan 27.2.2006 ja huostassa pito on päättynyt 4.10.2018. Hänelle ei ole kertynyt itsenäistymisvaroja, koska hänellä ei ole ollut tuloja. Hänen vanhempansa eivät ole olleet velvollisia maksamaan elatusapua eikä Kela ole maksanut hänen osaltaan Vantaan kaupungille elatustukea.

Ilmeisestikin hyvinvointialue on siirtäessään asian käsittelyn Vantaan kaupungille katsonut, että itsenäistymisvarojen kertymättä jääminen on johtunut Vantaan kaupungin sosiaalitoimen tekemästä virheestä. Asiakirjoista on ymmärrettävissä, että virhe olisi johtunut nimenomaan siitä, että Kelalta ei ole haettu elatustuen maksamista kunnalle.

Elatustukilaki 11 § 4 momentti tuli voimaan 1.4.2009 alkaen ja se mahdollisti elatustuen hakemista kunnalle, jos lapsi on kunnan kustantamassa ympärivuorokautisessa hoidossa kodin ulkopuolella kalenterikuukautta pidemmän ajan. Elatustuen hakeminen oli mahdollista vain, jos oli olemassa sopimus tai oikeuden päätös elatusavun maksamisesta. Tässä tapauksessa ei ole ollut olemassa kumpaakaan eikä sopimusta tai oikeuden päätöstä ole voitu saada aikaan ilman vanhempien myötävaikutusta.

Koska asiassa ei ole osoitettu, että itsenäistymisvarojen kertyminen olisi aiheutunut nimenomaan Vantaan kaupungin virheen tai laiminlyönnin johdosta, on hakijan hakemus hylätty.

Lastensuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan, jollei lapsella tai nuorella ole sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuja tuloja, korvauksia tai saamia taikka jos ne ovat riittämättömät, **hyvinvointialueen** on tuettava sijoituksen päättyessä itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa tarpeellisilla

itsenäistymisvaroilla. Hakijalla on tämän lain kohdan nojalla oikeus vaatia tarpeellisia itsenäistymisvaroja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta sekä oikeus saada asiassa valituskelpoinen päätös.

Vantaan kaupunki ei ole siirtänyt kertaalleen jo siirrettyä asiaa takaisin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, koska asiassa on ilmeistä, että kaupungin ja hyvinvointialueen näkemykset lain tulkinnasta poikkeavat selvästi ja koska hakijan oikeusturvan kannalta on tärkeää saada asiassa valituskelpoinen päätös.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 27

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 24 / 2024

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

28 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 36 /2024

VD/7625/03.01.02.00/2023

PT/HN/MT

Hakija on 19.3.2024 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 36 / 2024. Vahinkorahaston asiamies on 27.2.2024 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä ole voitu asiassa todentaa.

Hakija on alun perin hakenut itsenäistymisvarat maksettavaksi itselleen huostassa pidon ajalta. Hakemuksessaan hän vaatii Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta maksamaan itsenäistymisvarat siltä ajalta, kun hän ei ole niitä saanut.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on siirtänyt Vantaan kaupungille käsiteltäväksi vahingonkorvausasiaa aiemmin huostaanotettuna olleen hakijan vaatimuksen itsenäistymisvarojen suorittamisesta. Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hyvinvointialueen siirtämän hakemuksen.

Oikaisuvaatimus

Hakija on tehnyt seuraavan oikaisuvaatimuksen:

”Olen tyytymätön vahinkorahaston kielteiseen viranhaltijapäätökseen olla korvaamatta minulle 4178,75 euroa itsenäistymisvaroja. Itsenäistymisvarat on alun perin maksettu biologiselle äidilleni hänen vaatimuksestaan 31.7.2019, jolloin olen itse ollut vasta 13-vuotias. Vetoan oikaisuvaatimuksessani sosiaalityöntekijöiden huolimattomuuteen ja vaadin, että minulle maksetaan itsenäistymisvaroja 4178,75 euroa.

Perusteet, jolla oikaisua vaaditaan:

Minut on otettu huostaan Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan toimesta 5.3.2012 alkaen. Olen asunut sijaishuoltopaikan muutospäätöksellä äitini ja tämän puolison luona 3.6.2017 alkaen. Yhteensä olen siis ollut sijoitettuna 5.3.2012 – 15.1.2018.

Äitini on vaatinut itsenäistymisvarojeni maksamista vuonna 2019. Maksu on suoritettu sosiaaliviranomaisten toimesta minun nimissäni olleelle tilille, jonne äidilläni on tilin avaajana ollut täysi käyttöoikeus. Olen asian vireille tullessa ollut vasta 13-vuotias. Minulta on tällöin kysytty puhelimesta, haluanko itsenäistymisvarani maksettavaksi omalle tililleni. En kuitenkaan 13-vuotiaana ole tosiasiallisesti voinut ymmärtää mihin olen suostunut. Olin ollut siinä uskossa, että itsenäistymisvarat ovat olleet sosiaalitoimiston valvonnan alla. En ole missään vaiheessa saanut tietää, mihin ja milloin varoja on käytetty. Itsenäistymisvarojen maksatuksesta olisi tullut pitää kokous, jossa minulle olisi selvitetty asia perin pohjin, eikä päättää asiasta puhelimitse.

Samassa puhelussa on myös kysytty pikkuveljeni suostumusta omien itsenäistymisvarojensa maksamiseen äidillemme. Puhelussa pikkuveljeni on vastannut, ettei tiedä mitä hänen tulee vastata. Sosiaalityöntekijä on tällöin kertonut hänelle, mitä hänen tulee vastata. Saamassani sähköpostissa on lisäksi virheellisesti kirjattu, että kyseessä on isoveljeni. Tämä kaikki osoittaa mielestäni suurta huolimattomuutta sosiaalityöntekijöiden puolelta.

Äitini päihde- ja mielenterveysongelmat sekä perheeni kokonaistilanteen huomioon ottaen itsenäistymisvarojani ei olisi koskaan tullut maksaa vielä vuonna 2019, eikä varsinkaan äitini pyynnöstä. Minun olisi tullut itse vaatia omia itsenäistymisvaroja maksettavaksi ja niitä tuskin olisi myönnetty 13-vuotiaalle. Itsenäistymisvarat maksetaan lähtökohtaisesti vasta jälkihuollon päätyttyä. (Lastensuojelulaki 2007/417, 77§). Äitini vaatiessa varoja vuonna 2019 minulla on vielä ollut jälkihuolto käynnissä, joten sosiaaliviranomaisten ei olisi vielä edes tullut harkita varojen maksamista.

Itsenäistymisvarojeni myöntämishetkellä äitini ei ole ollut töissä eli hänellä ei ole ollut tuloja. Äitini on ennenkin pyytänyt ja saanut sosiaalitoimelta rahaa, jota hän ei ole käyttänyt oikein. Hän on muun muassa pyytänyt rahaa minun ja isosiskoni vaatehankintoihin minun ollessani 6. luokalla, mutta käyttänyt saadut rahat oikeasti oman ajokorttinsa kuluihin. Hän on lisäksi kärsinyt lukuisista päihde- ja mielenterveysongelmista. Perheemme historian huomioon ottaen sosiaalityöntekijän olisi tullut ymmärtää, ettei varojani tulisi maksaa tilille, jonne äidilläni oli käyttöoikeus. Sosiaalitoimi ei myöskään ole varmistunut siitä, että itsenäistymisvarani käytetään lain sanelemalla tavalla.

Olen saanut tietää äitini käyttäneen rahani vasta viime syksynä 2023. Siihen asti äiti uskotteli minulle rahojen olevan sosiaaliviranomaisten hallussa. Minulla ei koskaan ollut verkkopankkitunnuksia- tai pankkikorttia, enkä ole voinut missään vaiheessa itse tarkistaa rahojen olemassaoloa tai käyttöä. En ole ollut huolestunut varojeni kohtalosta, koska en ole ennen tätä vuotta ollut tietoinen nimissäni luoduista pankkitileistä, vaan kuvitellut sosiaalitoimen huolehtivan itsenäistymisvaroista. En ole myöskään asunut äitini kanssa enää kesän 2020 jälkeen, joten minulla ei siis ole ollut mitään mahdollisuutta olla tietoinen varojeni käytöstä. Itsenäistymisvaroja on minulle kertynyt yhteensä 4178,75 euroa. Äitini on myöntänyt käyttäneensä minulle kuuluneet rahat, mutta vetoan oikaisuvaatimuksessani nimenomaan sosiaalityöntekijöiden huolimattomuuteen asiassa. Minulle syntynyt taloudellinen tappio on huomattava.”

Asian on Vantaan kaupungille vahingonkorvausasiassa siirtänyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Lastensuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan, kun lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle avohoidon tukitoimena, 40 l§:ssä tarkoitettua sijaishuoltoa tai jälkihuoltoa koskevien säännösten mukaisesti, hänen itsenäistymistään varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Lapsilisää ei huomioida näiksi tuloiksi.

Lapsella voi olla tulona mm. vanhempien maksama elatusapu tai Kelan maksama elatustuki.

Hakija on otettu Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan huostaan 5.3.2012 alkaen. Hän on 3.6.2017 alkaen asunut sijaishuoltopaikan muutospäätöksellä äitinsä ja tämän puolison luona. Hakijalle muodostui sijoituksesta jälkihuolto-oikeus, jonka aikana hänen kulujaan on tuettu taloudellisesti. Hän on kaiken kaikkiaan ollut sijoitettuna 5.3.2012 – 15.1.2018.

Hakijalle on avattu tili itsenäistymisvarjoja varten kiireellisen sijoituksen myötä. Hyvinvointialueen ilmoituksen mukaan hänen äitinsä on pyytänyt palauttamaan itsenäistymisvaroja, että hän pystyy sijoittamaan ne korkeakorkoiselle tilille. Itsenäistymisvarat on päätetty pyynnön mukaisesti palauttaa hakijan pankkitilille, johon hänen äidillään on ollut käyttöoikeus. Päätös itsenäistymisvarojen maksusta on päivätty 30.7.2019.

Hakijan äiti on myöntänyt käyttäneensä hakijan tilille palautetut varat.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 2 §:n mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan julkista valtaa käytettäessä virheen tai laiminlyönnin johdosta aiheutuneen vahingon. Sama korvausvelvollisuus koskee muulla yhteisöllä, jonka lain, asetuksen tai lakiin sisältyvän valtuutuksen perusteella hoitaa julkista tehtävää. Edellä 1 momentissa säädetty vastuu yhteisöllä on kuitenkin vain, milloin toimen tai tehtävän suorittamiselle sen laatu ja tarkoitus huomioon ottaen kohtuudella asetettavia vaatimuksia ei ole noudatettu. Vastuussa siitä, ettei hakija ole saanut itsenäistymisvaroja itselleen täytettyään 18 vuotta, on hänen äitinsä.

Vahingonkorvauslain 412/1974 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Vahingonkorvauslain mukaista tuottamusta arvioitaessa on harkittava, onko kyseessä tahallisuus, tuottamus vai tapaturma. Kunta on vastuussa tahallaan ja tietyissä tuottamuskysymyksissä aiheutuneesta vahingosta. Kunnan tuottamusta arvioidessa tulee huomioida tuottamuksen aste suhteessa tapahtuneeseen vahinkoon.

Vahingonkorvauslain 3 luvun 1 ja 2 §:n mukaan kunta on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka kunnan työntekijä tai viranhaltija virheellään tai laiminlyönnillään työssä on aiheuttanut.

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Kaupunginhallitus 22.4.2024 § 28

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 36 / 2024.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: [Kirjaudu sisään](https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/) (<https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/>)

Oikaisuvaatimus-paatokselle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15